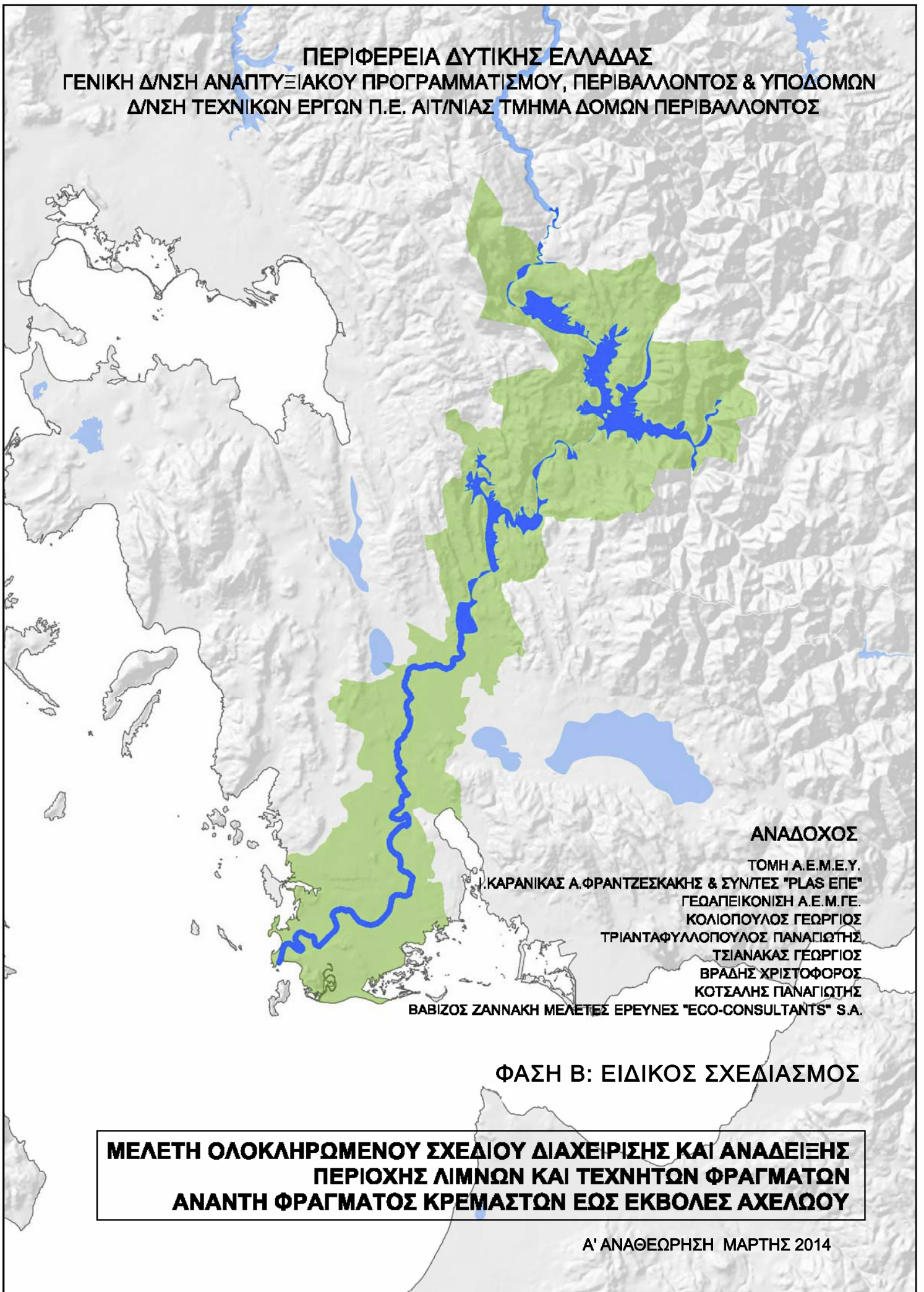

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ

ΤΟΜΗ Α.Ε.Μ.Ε.Υ.
Γ. ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ Α. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ "PLAS ΕΠΕ"
ΓΕΩΠΕΙΚΟΝΙΣΗ Α.Ε.Μ.Γ.Ε.
ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΤΣΙΑΝΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΒΡΑΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
ΚΟΤΣΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΒΑΒΙΖΟΣ ΖΑΝΝΑΚΗ ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ "ECO-CONSULTANTS" S.A.

ΦΑΣΗ Β: ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΙΜΝΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΩΝ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ
ΑΝΑΝΤΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ ΕΩΣ ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΛΩΟΥ

Α' ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΜΑΡΤΗΣ 2014

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΙΜΝΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΩΝ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ
(ΑΝΑΝΤΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ ΕΩΣ ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΛΩΟΥ)

ΦΑΣΗ Β : ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ			ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ			
ΤΟΜΗ Α.Ε.Μ.Ε.Υ. - Ι. ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ Α. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ "PLAS ΕΠΕ" - ΓΕΩΔΕΙΚΟΝΙΣΗ Α.Ε.Μ.ΓΕ. - ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ - ΤΣΙΑΝΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΒΡΑΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ - ΚΟΤΣΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ - ΒΑΒΙΖΟΣ ΖΑΝΝΑΚΗ ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ "ECO-CONSULTANTS" S.A.			ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΤΑΛΛΑΣ			
ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	Μελέτη	Ο Μελετητής		Υπογραφή	Ημερομηνία	
	Χωροταξική	Γ. ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ Αρχ. Μηχ. - Πολ/μος			ΔΕΚ. 2012	
	Αρχιτεκτονική	Γ. ΓΙΑΝΝΕΤΑΚΗ Αρχ. Μηχ/κός			ΔΕΚ. 2012	
		ΔΗΜ. ΖΥΓΡΑ Αρχ. Μηχ/κός			ΔΕΚ. 2012	
	Υδραυλική	ΧΡ. ΝΤΑΛΛΑΣ Πολ. & Τοπ. Μηχ/κός			ΔΕΚ. 2012	
	Γεωργική - Αλιευτική	ΓΕΩΡ. ΒΑΒΙΖΟΣ Βιολόγος			ΔΕΚ. 2012	
		ΑΙΚ. ΖΑΝΑΚΗ Βιολόγος			ΔΕΚ. 2012	
	Περιβαλλοντική	ΚΑΤ. ΠΑΝΙΔΗ Περιβαλλοντολόγος			ΔΕΚ. 2012	
		ΑΙΚ. ΖΑΝΑΚΗ Βιολόγος			ΔΕΚ. 2012	
	Τοπογραφική	ΝΕΣ. ΖΥΓΡΑΣ Αγρ. Τοπ. Μηχ/κός			ΔΕΚ. 2012	
Οικονομική	Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Οικονομολόγος			ΔΕΚ. 2012		
Χημικοτεχνική	Π. ΤΡΙΑΝΤ/ΠΟΥΛΟΣ Χημ. Μηχ/κός			ΔΕΚ. 2012		
Γεωλογική	ΠΑΝ. ΚΟΤΣΑΛΗΣ Γεωλόγος			ΔΕΚ. 2012		
Α	ΜΑΡΤ. 2014	Παρατηρήσεις από υπηρεσία και φορείς	Ως ανω		Ως ανω	
ΑΝΑΘ/ΣΗ	ΗΜ/ΝΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Όνομα	Υπογραφή	Όνομα	Υπογραφή
			ΣΥΝΤΑΞΗ		ΕΛΕΓΧΟΣ	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	Ο Επιβλέπων Μηχ/κος	Ο Μηχανικός	Υπογραφή	Ημερομηνία
	Ο Προϊστάμενος	ΝΙΚ. ΜΑΣΙΚΑΣ		
	Η Διευθύντρια Δ.Τ.Ε.	ΙΩΑΝ. ΤΣΙΛΙΜΑΝΤΟΣ		
	Εγκριτική Απόφαση	ΕΙΡ. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ		

Εο. Κωδ. Εργου

Τ 1 0 0 9

Αρ. Συμβασης

2 0 1 1 2 2 / 3 5 3 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προοίμιο

Ανάδοχος Σύμβασης

Ευχαριστίες

B1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

B1.1. Το πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιείται η μελέτη

B1.1.1. Σκοπός της μελέτης και οι τεθέντες στόχοι

B1.1.1.1. Οι κατευθύνσεις της Κ.Υ.Α 12129264/23.05.2007

B1.1.1.2. Η αντιμετώπιση του αντικειμένου και οι προδιαγραφές

B1.1.1.3. Η προσέγγιση της μελέτης κατά τη διαμόρφωση της Α Φάσης

B1.1.2. Μεθοδολογικό πλαίσιο

B1.1.2.1. Ο χαρακτήρας της περιοχής μελέτης και η οριοθέτησή της

B1.2. Συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης και των τάσεων

B1.2.1. Η θέση της περιοχής μελέτης στον ευρύτερο χώρο των Περιφερειών της χώρας

B1.2.1.1. Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και η περιοχή μελέτης (ΦΕΚ 1470/Β/9.10.2003) και η τρέχουσα διαδικασία αναθεώρησής του

B1.2.1.2. Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και η Π.Ε. Ευρυτανίας

B1.2.1.3. Η τρέχουσα διαδικασία αναθεώρησης του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

B1.2.2. Τάσεις και προοπτικές για την περιοχή μελέτης

B1.2.3. Βασικές προϋποθέσεις χωρικής ανάπτυξης και υπέρβαση αδυναμιών (συνοπτική παρουσίαση SWOT)

B1.2.4. Το υδατικό σύστημα του Αχελώου και οι αναπτυξιακές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές του διαστάσεις

B1.2.5. Βασικές αναπτυξιακές υποδομές και δίκτυα και προοπτικές ολοκλήρωσης τους

B1.2.6. Η οργάνωση δραστηριοτήτων στο χώρο – παραγωγικοί τομείς

B1.2.6.1. Πρωτογενής τομέας

B1.2.6.2. Δευτερογενής τομέας

B1.2.6.3. Τριτογενής τομέας – Τουρισμός

B1.2.7. Αναγνώριση των χωρικών ενότητων της περιοχής μελέτης

B1.2.7.1. Χωρική Ενότητα Οινιάδων

B1.2.7.2. Χωρική Ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου

B1.2.7.3. Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Καστρακίου

B1.2.7.4. Περιοχή Τ.Λ. Κρεμαστών

B1.3. Χωροταξική οργάνωση της άμεσης και ευρύτερης περιοχής

B1.3.1. Το χωρικό πρότυπο ανάπτυξης της περιοχής - Αναπτυξιακές προοπτικές και περιορισμοί

B1.3.1.1. Πρωτογενής τομέας

B1.3.1.2. Δευτερογενής τομέας

B1.3.1.3. Τριτογενής τομέας-Τουρισμός

B1.3.1.4. Η συνολική διαχείριση των υδάτινων πόρων του Αχελώου

B1.3.2. Το Δομικό Σχέδιο (Master Plan) οργάνωσης της περιοχής (άμεση περιοχή μελέτης)

B1.3.2.1. Η οριοθέτηση της άμεσης περιοχής και οι επιρροές της ευρύτερης περιοχής

B1.3.2.2. Στόχοι ανάπτυξης

B1.3.2.3. Περιορισμοί και τρόποι υπέρβασης ανασταλτικών παραγόντων (περιβαλλοντικοί, χωροταξικοί, αναπτυξιακοί)

B1.3.2.4. Η δομή του σχεδίου

B1.3.2.5. Η προοπτική αειφόρου ανάπτυξης – το όραμα για την περιοχή

B1.3.2.6. Το τοπίο ως μέσο συνθετικής αξιολόγησης του χώρου και των προτάσεων

B1.3.2.7. Γενική περιγραφή προτάσεων ανά χωρική ενότητα

B1.3.2.7.1. Χωρική Ενότητα Οινιάδων

B1.3.2.7.2. Χωρική Ενότητα Στράτου - Αγγελόκαστρου

B1.3.2.7.3. Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Καστρακίου

B1.3.2.7.4. Χωρική Ενότητα Τ. Λ. Κρεμαστών

- B1.4. Συνοπτικός προϋπολογισμός του συνόλου των προτεινόμενων έργων
 - B1.4.1 Συνοπτικός προϋπολογισμός του συνόλου των δράσεων Δημοσιότητας & Προβολής
- B1.5. Τα προγραμματικό, διοικητικό, θεσμικό και κοινωνικό πλαίσιο υποδοχής του εγχειρήματος
 - B1.5.1. Προγραμματικό πλαίσιο
 - B1.5.2 Διοικητικό πλαίσιο
 - B1.5.3. Προβολή , δημοσιοποίηση του έργου και οι προϋποθέσεις στήριξής του
 - B1.5.4. Οι Μακροπεριφέρειες: πρόσφατη πολιτική χωρικής ανάπτυξης της Ε.Ε.
 - B1.5.5. Ενεργός συμμετοχή σε δίκτυα Πάρκων Οικο - ανάπτυξης
 - B1.5.6 Ενεργοποίηση συνεργασιών με εξειδικευμένους φορείς τουρισμού υπαίθρου
 - B1.5.7 Υιοθέτηση του έργου από την τοπική κοινωνία
- B2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
 - B2.1 Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης
 - B2.1.1. Αναπτυξιακοί στόχοι
 - B2.1.2. Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα
 - B2.1.3. Αειφόρος ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής
 - B2.1.4 Μεταποίηση
 - B2.1.5 Τουρισμός
 - B2.1.6 Αναπτυξιακή διάσταση
 - B2.1.7. Χρηματοδοτικοί πόροι Π.Δ.Ε. από ΕΣΠΑ
 - B2.2 Αναπτυξιακές Προοπτικές
 - B 2.2.1. Προγραμματική περίοδος 2007-2013
 - B 2.2.1.1 Πρωτογενής
 - B2.2.1.1.1 Μεταποίηση
 - B2.2.2.1.1. Γεωργικός τομέας
 - B2.2.2.1.2. Αλιεία
 - B2.2.1.2 Τριτογενής
 - B2.2.2. Προγραμματική περίοδος 2014-2020
 - B2.2.2.1. Πρωτογενής
 - B2.2.2.2. Δευτερογενής
 - B2.2.2.3. Τριτογενής
 - B2.3 Δημοσιότητα και προβολή
 - B2.3.1 Μέθοδοι
 - B2.3.2 Τεχνικές –Μέσα
 - B2.4. Προοπτικές εξασφάλισης δημόσιων επενδύσεων
 - B2.4.1 Προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων – κίνητρα
 - B2.4.1.1 Θεσμικό πλαίσιο-Νομοθεσία για επιδότηση επενδύσεων (προϋποθέσεις-κίνητρα)
 - B2.4.1.2 Πρόγραμμα ΕΣΠΑ- Ενίσχυση ΜΜΕ
 - B2.4.1.3 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης-Α. Μπαλατζής
 - B2.4.1.4 Λοιπά προγράμματα
 - B2.5 Συγκεντρωτικός προτεινόμενων έργων στην περιοχή μελέτης
- B3. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑ – ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ
 - B.3.1 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
 - B.3.1.1 Αρχαιολογικοί Χώροι
 - B.3.1.2. Ναοί και Μονές
 - B.3.1.3 Νεότερα Μνημεία και Στοιχεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς
 - B.3.1.4 Οικιστικό Κεφάλαιο, Αξιόλογα Αρχιτεκτονικά Στοιχεία και Σύνολα
 - B.3.1.5 Φυσικό Περιβάλλον, Τοπία Ιδιαίτερης Αισθητικής Αξίας
 - B.3.1.6 Τουριστικές Υποδομές και Οργανωμένες Δραστηριότητες
 - B3.2 Πρεσβινόμενα Έργα, Ενότητες Έργων και Κατηγοριοποίηση
 - B3.3 Προτεινόμενα Έργα – Παρεμβάσεις
 - B3.3.1 Δελτία Προτεινόμενων Έργων
 - B.3.4 Προβολή και δημοσιοποίηση των προτεινόμενων έργων
- B4. ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
 - B4.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων Α' φάσης
 - B4.1.1. Υ/Η Έργα
 - B4.1.2. Αντιπλημμυρικά αναχώματα
 - B4.1.2.1. Γενικά

- B4.1.2.2. Τα αναχώματα της αριστερής όχθης
- B4.1.2.3. Τα αναχώματα της δεξιάς όχθης
- B4.1.3. Αρδευτικά έργα
 - B4.1.3.1. Κύρια Υδροληψία
 - B4.1.3.2. Έργα στην Ανατολική Όχθη του Αχελώου
 - B4.1.3.2.1. Διώρυγα ΔVII
 - B4.1.3.2.2. Ενωτική Τάφρος
 - B4.1.3.2.3. Σήραγγα Λυσιμαχίας
 - B4.1.3.2.4. Τάφρος Διμήκου
 - B4.1.3.2.5. Προσαγωγός Διώρυγα ΔXX
 - B4.1.3.2.6. Προσαγωγός Διώρυγα ΔXXVIII
 - B4.1.3.3. Έργα στην Δυτική Όχθη του Αχελώου
 - B4.1.3.3.1. Προσαγωγός Διώρυγας ΔI
 - B4.1.3.3.2. Τάφροι Οζερού
 - B4.1.3.3.3. Ανεξάρτητα Δίκτυα
 - B4.1.3.3.4. Απορροές Αχελώου Κατάντη Στράτου
 - B4.1.3.4. ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ Αχελώου
 - B4.1.3.4.1. Σύσταση και Λειτουργία
 - B4.1.3.4.2. Προβλήματα Λειτουργίας Γ.Ο.Ε.Β. Αχελώου
 - B4.1.3.4.3. Αρδευόμενες Εκτάσεις
- B4.1.4. Αποστραγγιστικά έργα
- B4.1.5. Έργα Ύδρευσης
- B4.1.6. Έργα Αποχέτευσης
 - B4.1.6.1. Γενικά
 - B4.1.6.2. Υφιστάμενα έργα αποχέτευσης στην περιοχή μελέτης
- B4.2. Προτάσεις αναγκαίων έργων και παρεμβάσεων
 - B4.2.1. Επιπτώσεις Υ/Η Έργων
 - B4.2.1.1. Έργα αναρρύθμισης ροής Αχελώου κατάντη φρ. Στράτου
 - B4.2.1.2. Επιπτώσεις πλημμυρικού κύματος
 - B4.2.1.3. Προϋπολογισμός έργων εξαιτίας επιπτώσεων Υ/Η Έργων
 - B4.2.2. Αντιπλημμυρικά Έργα
 - B4.2.2.1 Αντιπλημμυρικά έργα κατάντη Φρ. Στράτου
 - B4.2.2.2. Αντιπλημμυρικά αναχώματα
 - B4.2.2.3. Αντιδιαβρωτική προστασία πεδινής κοίτης
 - B4.2.2.4. Αντιπλημμυρικά έργα περιοχής λιμνών
 - B4.2.2.5. Αντιπλημμυρικά έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ
 - B4.2.3. Συντήρηση – επέκταση αρδευτικών δικτύων
 - B4.2.4. Προϋπολογισμός Προτεινόμενων Αρδευτικών Έργων
 - B4.2.5. Αποστραγγιστικά έργα στο Δέλτα του ποταμού Αχελώου
 - B4.2.5.1. Προβλήματα στις λιμνοθάλασσες Αιτωλικού και Μεσολογίου
 - B4.2.5.2. Προτάσεις τροποποίησης των αποστραγγιστικών έργων
 - B4.2.5.3. Πρόταση μελέτης ΥΠΕΧΩΔΕ
 - B4.2.5.4. Κόστος Έργων
 - B4.2.6. Έργα Ύδρευσης
 - B4.2.7. Έργα Αποχέτευσης
 - B4.2.7.1. Γενικά
 - B4.2.7.2. Προγραμματιζόμενα Έργα
 - B4.2.7.3. Προϋπολογισμός Προτεινόμενων Έργων Αποχέτευσης
- B4.3. Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός

B5. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ

- B5.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων Α' Φάσης
 - B5.1.1. Ασκούμενες Πιέσεις
 - B5.1.1.1. Σημειακές Πιέσεις
 - B5.1.1.2. Διάχυτες Πιέσεις
 - B5.1.2. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων Α' Φάσης
 - B5.1.2.1. Υφιστάμενη Κατάσταση Ποιότητας
 - B5.1.2.1.1. Υδατικά συστήματα της περιοχής

- B5.1.2.1.2. Επιφανειακά ύδατα
- B5.1.2.2.3. Οικολογική κατάσταση
- B5.1.2.2.4. Φυσικοχημική κατάσταση
- B5.1.2.2.5. Υπόγεια ύδατα
- B5.2. Προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης ποιοτικής υποβάθμισης υδάτων
 - B5.2.1. Γενικά
 - B5.2.2. Βιομηχανικές και Αγροτοκτηνοτροφικές Εγκαταστάσεις
 - B5.2.2.1. Ανεξέλεγκτοι χώροι διάθεσης απορριμμάτων
 - B5.2.2.2. Ανεξέλεγκτη διάθεση υγρών αποβλήτων
 - B5.2.2.3. Λοιπά μέτρα
 - B5.3. Πρόγραμμα παρακολούθησης
- B6. ΓΕΩΛΟΓΙΚΟ – ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
 - B6.1. Συνοπτική παρουσίαση συμπερασμάτων Α' φάσης
 - B6.1.1. Τεχνικογεωλογικές Συνθήκες
 - B6.1.2. Γεωλογικά τοπία
 - B6.1.3. Γεωλογικά Μνημεία
 - B6.2. Προτάσεις - Προϋπολογισμός δράσεων ανάδειξης γεωπεριβάλλοντος
 - B6.2.1. Ανάδειξη Γεωλογικών τοπίων
 - B6.2.2. Ανάδειξη Γεωλογικών μνημείων
 - B6.3. Δημοσιότητα - Προβολή
 - B6.3.1. Μέθοδοι και τεχνικές
- B7. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ
 - B7.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης
 - B7.1.1. Γεωργία
 - B7.1.2. Κτηνοτροφία
 - B7.1.3. Αλιεία
 - B7.1.4. Δασοπονία
 - B7.2. Προτάσεις Μελετητών
 - B7.2.1. Πρωτογενής τομέας παραγωγής
 - B7.2.2. Χωρική ενότητα Οινιάδων
 - B7.2.2.1. Γεωργία – Κτηνοτροφία
 - B7.2.2.2. Αλιεία
 - B7.2.2.3. Δασοπονία
 - B7.2.3. Χωρική ενότητα Στράτου-Αγγελοκάστρου
 - B7.2.3.1. Γεωργία – Κτηνοτροφία
 - B7.2.3.2. Αλιεία
 - B7.2.3.3. Δασοπονία
 - B7.2.4. Χωρική ενότητα Καστρακίου
 - B7.2.4.1. Γεωργία - Κτηνοτροφία
 - B7.2.4.2. Αλιεία
 - B7.2.4.3. Δασοπονία
 - B7.2.5. Χωρική ενότητα λ. Κρεμαστών
 - B7.2.5.1. Γεωργία - Κτηνοτροφία
 - B7.2.5.2. Αλιεία
 - B7.2.5.3. Δασοπονία
 - B7.3. Δημοσιότητα – Προβολή
- B8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
 - B8.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης
 - B8.1.1. Αξιόλογα Οικοσυστήματα περιοχής μελέτης
 - B8.1.1.1. Ο Ποταμός Αχελώος
 - B8.1.1.2. Ταμιευτήρες
 - B8.1.1.3. Χερσαία οικοσυστήματα
 - B8.1.2. Προστατευόμενες περιοχές
 - B8.1.2.1. Περιοχές προστασίας
 - B8.1.2.2. Καταφύγια άγριας ζωής
 - B8.1.2.3. Δέλτα Αχελώου
 - B8.1.3. Φυσικά Τοπία

- B8.1.4. Επεμβάσεις στην ορεινή λεκάνη του Αχελώου
 - B8.1.5. Επεμβάσεις κατάντη Φράγματος Στράτου
 - B8.1.6. Διαχείριση αστικών στερεών αποβλήτων
 - B8.2. Προτάσεις για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων
 - B8.2.1. Περιοχή Λιμνών
 - B8.2.1.1. Σχέδιο Διαχείρισης
 - B8.2.1.2. Οριοθέτηση Λιμνών
 - B8.2.2. Περιοχή κατάντη Φρ. Στράτου
 - B8.2.2.1. Αδρανοποίηση κοίτης κατάντη Φρ. Στράτου έως τέλος διώρυγας Φυγής
 - B8.2.2.2. Διαχείριση κοίτης κατάντη Φρ. Στράτου
 - B8.2.2.3. Πρόταση οριοθέτησης
 - B8.2.3. Δέλτα Αχελώου
 - B8.2.3.1. Προβλήματα στην περιοχή του Δέλτα
 - B8.2.3.1.1. Διακοπή της επικοινωνίας με την θάλασσα
 - B8.2.3.1.2. Οι αρμυρότοποι της πεδιάδας Νεοχωρίου
 - B8.2.3.1.3. Επεμβάσεις στις λουρονησίδες
 - B8.2.3.1.4. Παλαιοπόταμος
 - B8.2.3.2. Σχέδιο διαχείρισης
 - B8.2.4. Σχετικές περιβαλλοντικές δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ.
 - B8.3. Προϋπολογισμός προτεινόμενων έργων
 - B8.3.1. Προϋπολογισμός ανά έργο
 - B8.3.2. Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός
- B9. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ**
- B9.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης
 - B9.1.1. Το οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής
 - B9.1.1.1. Διαπεριφερειακοί άξονες
 - B9.1.1.2. Ενδοπεριφερειακοί άξονες
 - B9.1.1.3. Το τοπικό οδικό δίκτυο της περιοχής μελέτης
 - B9.1.2. Επαρχιακό οδικό δίκτυο
 - B9.1.3. Οδικό δίκτυο Λιμνών
 - B9.1.4. Οδικό δίκτυο κατάντη γέφυρας Στράτου
 - B9.2. Προτάσεις για το δίκτυο της περιοχής
 - B9.2.1. Υπερτοπικό δίκτυο
 - B9.2.2. Παραλίμνιο οδικό δίκτυο
 - B9.2.2.1. Γενικά
 - B9.2.2.2. Προτεινόμενοι άξονες
 - B9.2.3. Οδικό δίκτυο κατάντη γεφ. Στράτου
 - B9.2.3.1. Γενικά
 - B9.2.3.2. Προτάσεις βελτίωσης
 - B9.2.4. Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας περιοχής λιμνών
 - B9.2.4.1. Γενικά
 - B9.2.4.2. Προτάσεις διαδρομών
 - B9.2.5. Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας κατάντη γεφ. Στράτου
 - B9.2.5.1. Γενικά
 - B9.2.5.2. Πρόταση χάραξης
 - B9.3. Προϋπολογισμός Προτεινόμενου δικτύου
 - B9.3.1. Οδικό δίκτυο
 - B9.3.2. Δίκτυο Ήπιας Κυκλοφορίας
 - B9.3.3. Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προοίμιο

Η μελέτη “Ολοκληρωμένου Σχεδίου και Ανάδειξης Περιοχής Λιμνών και Τεχνητών Φραγμάτων (ανάντη φράγματος Κρεμαστών έως εκβολές Αχελώου)”, έχει ανατεθεί στην παρακάτω αναφερόμενη Σύμπραξη Γραφείων Μελετών και Μελετητών από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Γεν. Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών με την επίβλεψη της Δ/σης Τεχνικών Έργων Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

Η μελέτη ανατέθηκε σε εφαρμογή ορισμένων όρων της Κ.Υ.Α. 129264/23.05.2007 “Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για τη λειτουργία των «Υφιστάμενων Υδροηλεκτρικών Σταθμών (ΥΗΣ): Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου Ι και ΙΙ στον ποταμό Αχελώο του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας της ΔΕΗ Α.Ε.».

Λόγω του αντικειμένου, της σχετικής διαδικασίας καθώς και των όρων της Κ.Υ.Α., η μελέτη συγχρηματοδοτείται από τη ΔΕΗ Α.Ε. και την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές που περιλαμβάνει το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων η μελέτη εκπονήθηκε σε δυο Φάσεις: Φάση Α - Γενικός Σχεδιασμός και Φάση Β - Ειδικός Σχεδιασμός. Τα αποτελέσματα κάθε φάσης παρουσιάστηκαν σε κοινές συναντήσεις εκπροσώπων των Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας, αντίστοιχων ΟΤΑ και του φορέα διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου-Αιτωλικού. Η Φάση Β τέθηκε επίσης σε διαδικασία διαβούλευσης, κατά την οποία συγκεντρώθηκαν και γραπτές γνωμοδοτήσεις από φορείς της Διοίκησης.

Τόσο οι γνωμοδοτήσεις όσο και η δια ζώσης παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων έχουν ληφθεί υπ' όψιν στο τελικό παραδοτέο κείμενο και χάρτες της Β Φάσης.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι η παρούσα μελέτη διαθέτει πλέον του αναγκαίου, το υπόβαθρο, την επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση για την άμεση ένταξη του ολοκληρωμένου προγράμματος ‘ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ’ στις τρέχουσες διαδικασίες κατάρτισης των ΠΕΠ και των Περιφερειακών Πλαισίων. Άμεσα εφικτή είναι η λήψη σχετικής Απόφασης των Περιφερειακών Συμβουλίων για την καταρχήν υιοθέτησή του και επιδίωξη της αναγκαίας χρηματοδότησης. Η Απόφαση αυτή ιδίως και από τις δυο Περιφέρειες αποτελεί το βασικό βήμα για να ενταχθεί το έργο στο ΠΕΠ 2014-2020 και παράλληλα στο νέο αναθεωρημένο Περιφερειακό Πλαίσιο σχεδιασμού της επόμενης 15-ετίας ως πρώτο αποφασιστικό βήμα παρά την κρίσιμη περίοδο που διανύει η χώρα. Το επιχείρημα ενισχύεται και από τη ρεαλιστική αντιμετώπιση της μελέτης ως προς το ύψος του προϋπολογισμού των εναρκτήριων φάσεων των έργων. Για τη διευκόλυνση της ευρύτερης δημοσιότητας της μελέτης έχει συνταχθεί η παρούσα επιτελική περίληψη που συνοπτικά παρουσιάζει τα κύρια σημεία από την Α και κυρίως από τη Β Φάση, που αποτελεί και το πλαίσιο των συμπερασμάτων και επιτομή των προτάσεων.

Ανάδοχος Σύμβασης

Σύμπραξη Γραφείων Μελετών:

1. ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ (ΤΟΜΗ Α.Ε.Μ.Ε.Υ.)
2. "PLAS ΕΠΕ Ι. ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ-Α. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ" ΔΙΑΚΡ. "PLAS ΕΠΕ"
3. ΓΕΩΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΓΕΩΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ Α.Ε.Μ.ΓΕ.)
4. "ΒΑΒΙΖΟΣ-ΖΑΝΝΑΚΗ ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΡΕΥΝΕΣ" ΑΕ ΔΙΑΚΡ. "ECO-CONSULTANTS" S.A.
5. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ του ΝΙΚΟΛΑΟΥ
6. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΤΣΑΛΗΣ του ΑΝΔΡΕΑ
7. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΙΑΝΑΚΑΣ του ΘΩΜΑ
8. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΡΑΔΗΣ του ΙΩΑΝΝΗ
9. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ

Ευχαριστίες

Ευχαριστίες για την συνδρομή τους στην ολοκλήρωση της μελέτης και την συνεισφορά των σχολίων – προτάσεων τους επί των κειμένων της μελέτης οφείλονται ιδιαίτερα στους:

1. Κο ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟ	Αντ/χη Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
2. Κο ΝΙΚΟΛΑΟ ΥΦΑΝΤΗ	Αντ/χη Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
3. Κο ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΡΑΜΠΑ	Αντ/χη Π.Ε. Ευρυτανίας
4. Κο ΗΛΙΑ ΚΑΡΑΝΙΚΑ	Βουλευτής Π.Ε. Ευρυτανίας
5. Κο ΠΑΥΛΟ ΜΟΣΧΟΛΙΟ	Δήμαρχο Αγρινίου
6. Κο ΙΩΑΝΝΗ ΤΣΙΛΙΜΑΝΤΟ, Μηχ. Μ.	Δ.Τ.Ε. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
7. Κα ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ, Α.Τ.Μ.	Δ.Τ.Ε. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
8. Κο ΝΙΚΟΛΑΟ ΜΑΣΙΚΑ, Π.Μ.	Δ.Τ.Ε. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
9. Κο ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ, Αρχ.	Δ.Τ.Ε. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
10. Κο ΑΝΤΩΝΙΟ ΚΟΤΣΩΝΗ, Π.Μ.	Δ/νση Έργων Ύδρευσης και Αποχέτευσης
11. Κο ΙΩΑΝΝΗ ΜΠΕΘΑΝΗ, Π.Μ.	Δ/ντής Συγκροτήματος Αχελώου ΔΕΗ
12. Κο ΓΕΩΡΓΙΟ ΛΕΡΗ, Π.Μ.	Δ/ντής Συγκροτήματος Αχελώου ΔΕΗ
13. Κο ΙΩΑΝΝΗ ΑΡΓΥΡΑΚΗ	Δ/ντής ΔΥΗΠ ΔΕΗ
14. Κο ΝΙΚΟΛΑΟ ΜΗΤΣΙΓΙΩΡΓΗ	Δ/ντής ΔΥΗΠ ΔΕΗ
15. Κο ΝΙΚΟΛΑΟ ΑΝΑΓΝΟΠΟΥΛΟ	Πρόεδρος Δ.Σ. Φορέα Διαχείρισης ΝΘ Μεσολογγίου

B1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

B1.1. Το πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιείται η μελέτη

B1.1.1. Σκοπός της μελέτης και οι τεθέντες στόχοι

B1.1.1.1. Οι κατευθύνσεις της Κ.Υ.Α 12129264/23.05.2007

Η εντολή που εμπριέχεται στην ΚΥΑ και αφορά τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς (Υ.Η.Σ) και τις τεχνητές λίμνες (Τ.Λ.) του Αχελώου, στο συγκεκριμένο άρθρο 27 αναφέρεται στην ανάγκη ενός 'Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης και Ανάδειξης' της περιοχής των έργων στα πλαίσια των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και προοπτικών της περιοχής που οριοθετείται κατά μήκος της ροής του ποταμιαίου συστήματος όπως έχει διαμορφωθεί από το σύνθετο τεχνικό έργο ταμιευτήρων, φραγμάτων και υδροηλεκτρικών σταθμών.

Προσδίδεται έμφαση στην ανάπτυξη του τομέα του τουρισμού και αναψυχής με όρους ήπιων μορφών, αξιοποιώντας και προβάλλοντας τους περιβαλλοντικούς πόρους των λιμνών και των ευρύτερων παραλίμνιων περιοχών. Πέραν των γενικών αυτών κατευθύνσεων αναφέρονται και συγκεκριμένες επιθυμητές δραστηριότητες όπως δίκτυα πεζοπορίας, μονοπάτια αλλά και συνοδευτικές εγκαταστάσεις όπως το Κέντρο Ενημέρωσης Επισκεπτών, Μουσείο Νερού, προτείνοντας και ορισμένες χωροθετήσεις.

Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην κατεύθυνση ανάδειξης και αξιοποίησης υφιστάμενων ιστορικών ή αξιόλογων κτιρίων, σε μια προσπάθεια ένταξης των οικισμών στον σχεδιασμό. Γίνεται ξεχωριστή αναφορά στην αξιολόγηση του εργοταξιακού οικισμού Υ.Η.Σ Κρεμαστών, για τον οποίο και αναζητείται νέος τρόπος αξιοποίησης.

Τέλος, αναφέρονται και ορισμένες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση και ποιότητα των υδάτων και την υδραυλική λειτουργία των τεχνικών έργων.

B1.1.1.2. Η αντιμετώπιση του αντικείμενου και οι προδιαγραφές

Είναι φανερό ότι από την περιγραφή της ΚΥΑ το αντικείμενο αποτελεί μια Ειδική Μελέτη που δεν εντάσσεται στις γενικές προδιαγραφές μελετών και προγραμμάτων μια και αναφέρεται σε διάφορα επίπεδα κλίμακας του χώρου από τον γενικό σχεδιασμό μέχρι το επίπεδο έργων εγχείρημα που απαιτήσε τη συγκρότηση διεπιστημονικής ομάδας στους τομείς χωροταξικού σχεδιασμού, αναπτυξιακού προγραμματισμού, αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, υδραυλικών έργων, χημικής μηχανικής, γεωλογίας – υδρογεωλογίας και γεωργοκτηνοτροφικής ανάπτυξης καθώς και με τη συμβολή οριζόντιας περιβαλλοντικής θεώρησης της μελέτης.

Αυτό αποτυπώθηκε στη διαδικασία ωρίμανσης της ανάθεσης της μελέτης από τις υπηρεσίες της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας σε συνεργασία με τη ΔΕΗ.

Η δομή των κεφαλαίων της μελέτης ακολουθεί τις δύο φάσεις με το αντίστοιχο συνοπτικό περιεχόμενο:

A' Φάση: Γενικός Σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης • Μακροπρόθεσμοι στόχοι • Γενικό σχέδιο και προτάσεις
B' Φάση: Ειδικός Σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> • Ειδικά σχέδια • Προκαταρκτικός προϋπολογισμός • Αξιοποίηση – προβολή – δημοσιότητα

B1.1.1.3. Η προσέγγιση της μελέτης κατά τη διαμόρφωση της Α Φάσης

Ακολουθώντας τις προδιαγραφές η ομάδα μελέτης στα αναλυτικά, εισαγωγικά κεφάλαια συγκέντρωσε και αξιολόγησε τις υφιστάμενες επίκαιρες μελέτες και έργα συμπληρώνοντας και οργανώνοντας εκείνα τα στοιχεία που ανταποκρίνονται στους στόχους. Παράλληλα εμπλούτισε το απόθεμα των ήδη διατυπωμένων έργων και δράσεων με νέα που προκύπτουν από την έρευνα και αξιολόγηση των πόρων της περιοχής μελέτης.

Παράλληλα, συγκεντρώθηκαν τα κοινωνικό – οικονομικά, αναπτυξιακά, πολεοδομικά στοιχεία της περιοχής, καθώς και το απόθεμα των πόρων του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, διαμορφώνοντας τη σύνθετη φυσιογνωμία της περιοχής από το βόρειο άκρο της Τ.Λ. Κρεμαστών μέχρι τις εκβολές του Αχελώου.

Έγινε έτσι δυνατόν να διαρθρωθεί μέσω ενός ολοκληρωμένου σχεδίου στο χώρο με δομές δικτύων, νέων πόλων δραστηριοτήτων συνδεδεμένων με υφιστάμενους οικισμούς που συνδέουν τα προτεινόμενα έργα διαμορφώνοντας ένα ενιαίο σύνολο ώστε να εκπληρώνεται η αρχική πρόθεση για τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης που μπορεί να ενταχθεί στον Περιφερειακό προγραμματισμό για το 2020 η και μακροπρόθεσμα.

B1.1.2. Μεθοδολογικό πλαίσιο

B1.1.2.1. Ο χαρακτήρας της περιοχής μελέτης και η οριοθέτησή της

Το τεχνικό έργο παρέμβασης στον Αχελώο δημιούργησε μια νέα εδαφική κατανομή του χώρου και της χρήσης του με σημαντικές θετικές επιπτώσεις τόσο στο σύστημα ενέργειας της χώρας της εποχής όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο κυρίως στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα. Με το έργο χάνεται ο ζωτικός εδαφικός αγροτικός χώρος δεκατριών κοινοτήτων και έξι οικισμών αναδεικνύοντας το νέο τοπίο των τεχνητών λιμνών και ένα κατακερματισμένο οικιστικό και οδικό δίκτυο. Αντίθετα κατάντη Στράτου παράγεται μια από τις μεγαλύτερες παραγωγικές πεδιάδες της χώρας. Η βάση της θεώρησης αφορά στην άρση της δυσμενούς επίπτωσης του έργου στο τοπικό επίπεδο, εστιάζοντας στην άμεση περιοχή των κοινοτήτων που έχουν άμεση πρόσβαση στο υδάτινο στοιχείο του ποταμού αλλά και τις επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή τους.

Αυτή είναι και η θεμελίωση και τεκμηρίωση της επιλογής και οριοθέτησης της περιοχής μελέτης ως άμεση περιοχή εντοπισμού των παρεμβάσεων που αποτελείται από 48 Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες σε έκταση 1.387 τ.χλμ. Ωστόσο οι επιπτώσεις της παρέμβασης δεν περιορίζονται στα στενά αυτά όρια αλλά ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας που δημιουργείται αναπόφευκτα αφορούν μία ευρύτερη περιοχή.

Είναι επομένως αναγκαίο σε προγραμματικό επίπεδο να γίνεται αναφορά και στην ευρύτερη κλίμακα που συνθέτουν οι τέσσερις Καλλικράτειοι δήμοι της Αιτωλοακαρνανίας και οι δυο της Ευρυτανίας. Ως προς το γενικότερο περιβαλλοντικό και υδρολογικό επίπεδο η θεώρηση ευρύτερης περιοχής επεκτείνεται κατά τις ανάγκες κατανόησης του χώρου και των συστημάτων σε ένα πολύπλοκο σύστημα 'συγκοινωνούντων' λιμνών, λιμνοθαλασσών και οικοτόπων που ξεπερνάνε την ενότητα της περιοχής μελέτης και απαιτούν μια σειρά αναγκαίων επί μέρους επισημάνσεων.

Πίνακας 2.1.1 : Διοικητική Δομή Περιοχής Μελέτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΙΚΕΣ & ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ	ΙΝΑΧΟΥ	Τ.Κ. Αλευράδας
			Τ.Κ. Αμοργιανών
			Τ.Κ. Γιαννοπούλων
			Τ.Κ. Μπαμπαλιού
			Τ.Κ. Περδικακίου
			Τ.Κ. Πετρώνας
			Τ.Κ. Ποδογοράς
	ΑΓΡΙΝΙΟΥ	ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	Τ.Κ. Αγγελοκάστρου
			Τ.Κ. Καλυβιών
		ΑΓΡΙΝΙΟΥ	Τ.Κ. Ελαιοφύτου
			Τ.Κ. Μεγάλης Χώρας
			Τ.Κ. Νεάπολης
			Τ.Κ. Σπολάιτης
		ΝΕΑΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. Αγαλιανού
			Τ.Κ. Αγίου Βλασίου
			Τ.Κ. Αμπελιών
			Τ.Κ. Σαργιάδας
			Τ.Κ. Σιδήρων
		ΠΑΡΑΚΑΜΠΥΛΙΩΝ	Τ.Κ. Χούνης
			Τ.Κ. Ψηλοβράχου
ΣΤΡΑΤΟΥ	Τ.Κ. Γουριωτίσης		
	Τ.Κ. Καστρακίου		
	Τ.Κ. Μασσουκίου		
Τ.Κ. Οχθίων			
Τ.Κ. Ρίγανης			
Τ.Κ. Στράτου			
ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	Δ.Κ. Μεσολογγίου ¹	
		Τ.Κ. Σταμνάς	
	ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	Δ.Κ. Κατοχής	
		Δ.Κ. Νεοχωρίου Μεσολογγίου	
		Τ.Κ. Γουριάς	
		Τ.Κ. Λεσινίου	
		Τ.Κ. Μάστρου	
Τ.Κ. Πενταλόφου			
ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ	ΑΣΤΑΚΟΥ	Τ.Κ. Παλαιομανίνας	
Τ.Κ. Προδρόμου			
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΑΓΡΑΦΩΝ	ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ	Τ.Κ. Βαλαώρας (Βελαώρας)
			Τ.Κ. Βούλπης
			Τ.Κ. Σιβίστης
		ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ	Τ.Κ. Ανατολικής Φραγκίστας
			Τ.Κ. Δυτικής Φραγκίστας
			Τ.Κ. Επισκοπής
	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	Τ.Κ. Μαραθιάς
			Τ.Κ. Παλαιοκατούνας
			Τ.Κ. Παλαιοχωρίου
			Τ.Κ. Τριποτάμου
			Τ.Κ. Παππαρουσίου
			Τ.Κ. Φιδακίων

¹ Η Δ.Κ. Μεσολογγίου αφορά αποκλειστικά το τμήμα της περιοχής νότια των εκβολών του Αχελώου όπου δεν υπάρχει καταγεγραμμένος οικισμός, συνεπώς, ο πληθυσμός και άλλα στοιχεία που αφορούν το αστικό κέντρο του Μεσολογγίου δεν λαμβάνονται υπόψη στην Περιοχή Μελέτης.

B1.2. Συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης και των τάσεων

Η προεπιλογή της περιοχής ως ειδικής χωρικής ενότητας που προσδιορίζεται από το υδατικό σύστημα τους Αχελώου καθορίζει εξ αρχής και τον κύριο χαρακτήρα της ζητούμενης παρέμβασης στο χώρο ενός σημαντικού σε έκταση και επιρροή τμήματος του δυτικού διαμερίσματος της χώρας. Ο χώρος για τον οποίο ζητείται να προταθούν μέτρα και κατευθύνσεις ανάπτυξης αλλά και συγκεκριμένα έργα, δηλαδή δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, με όσο το δυνατόν ολοκληρωμένες μορφές διακρίνεται από μια σειρά ειδικών χαρακτηριστικών όπως:

- Το σύνθετο γραμμικό υδατικό στοιχείο του Αχελώου (του κάτω και τμήματος του μέσου ρου).
- Την γεωγραφική και γεωλογική ποικιλομορφία του χώρου που αναπτύσσεται από τις εκβολές και λιμνοθάλασσες, την πεδιάδα των Οινιάδων και τις ημιορεινές και ορεινές περιοχές του συστήματος τεχνητών λιμνών και φραγμάτων.
- Την κάλυψη 49 παρόχθιων και παραποτάμιων Τοπικών Κοινοτήτων που ανήκουν σε 13 Δημοτικές Ενότητες και 2 Περιφέρειες.
- Την ευρύτερη διαπίστωση από όλους τους φορείς της περιοχής και ευρύτερα ότι η διαχείριση των υδάτων της περιοχής επηρεάζει καθοριστικά και διαχρονικά την αναπτυξιακή δυναμική.
- Την ήδη σημαντική ανάπτυξη της γεωργίας που οφείλεται στα εγγειοβελτιωτικά έργα σε μια περιοχή που η τοπογραφία και εξαιρετική βιοποικιλότητα προσδίδουν στα κτηνοτροφικά προϊόντα εξαιρετική ποιότητα.
- Τον χαρακτήρα σημαντικών περιβαλλοντικών αξιών των περιοχών κατάντη Στράτου που έχει θεσμοθετηθεί ως Εθνικό Πάρκο Μεσολογίου – Αιτωλικού (ΚΥΑ 22306/ΦΕΚ 477/Δ/31.5.2006) περιλαμβάνοντας τόσο τον αγροτικό χώρο όσο και τους οικισμούς.
- Την κρίσιμη περίοδο αναπτυξιακής διαδικασίας που καθορίζεται από την ολοκλήρωση του ΕΣΠΑ 2007 – 2013, αλλά και την επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2014 - 2020 και με την ενθάρρυνση μετάβασης σε νέο αναπτυξιακό πρότυπο για την αγροτική παραγωγή, την ενέργεια, τον τουρισμό και άλλους τομείς της οικονομίας.
- Την ιδιαιτερότητα του εγχειρήματος υπό την έννοια της Ειδικής Χωρικής Παρέμβασης όπως διατυπώνεται από τον Ν.2742/99 (ΠΕΧΠ – Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων) ή αντίστοιχες θεσμικές ρυθμίσεις που εξελίσσονται παράλληλα με τον τρέχοντα σχεδιασμό σε επίπεδο Περιφέρειας και Δήμων (Περιφερειακά Πλαίσια, ΣΧΟΟΑΠ – ΓΠΣ, Αναπλάσεις, Σχέδια χρήσεων γης) είτε τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις της νέας Προγραμματικής Περιόδου.
- Τους περιβαλλοντικούς κίνδυνους που έχουν σχέση με φυσικές μεταβολές, κλιματική αλλαγή, που επηρεάζει το υδατικό σύστημα και την ακτογραμμή και ανθρωπογενείς επιπτώσεις διαχείρισης όπως το σημαντικό θέμα της «εκτροπής».

B1.2.1. Η θέση της περιοχής μελέτης στον ευρύτερο χώρο των Περιφερειών της χώρας

Η θέση της περιοχής μελέτης ως γραμμικού άξονα από το θαλάσσιο χώρο του Πατραϊκού έως τις παρυφές της ορεινής Ευρυτανίας υποβάλλεται σε μια ποικιλία αλληλεπιδράσεων με τις εξελίξεις στο χώρο, τις αναπτυξιακές τάσεις και την ολοκλήρωση των υποδομών.

Κύριο στοιχείο είναι η χωρική συσχέτιση της περιοχής με το δυτικό άξονα ανάπτυξης της χώρας που βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης των υποδομών με τα οδικά έργα (Ιόνια οδός – γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου).

Σχ. B1.2.1 -1 Διοικητική διάρθρωση – άμεση και ευρύτερη περιοχή μελέτης

Σε διαπεριφερειακή κλίμακα η περιοχή βρίσκεται στην τομή των δυο περιφερειακών αξόνων Καρπενήσι - Αγρίνιο, Μεσολόγγι – Άμφισσα – Αστακός – Λευκάδα. Στην τομή των δυο αξόνων βρίσκεται η αστική περιοχή Αγρινίου – Μεσολογγίου, στην οποία και συγκεντρώνεται η μεγαλύτερη δυναμική πληθυσμού και δραστηριοτήτων της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

Σημαντικό πλεονέκτημα των νέων υποδομών μεταφορών για το οικιστικό κέντρο της Αιτωλοακαρνανίας είναι η νέα σχέση της με το μεγάλο αστικό κέντρο της Πάτρας.

B1.2.1.1. Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και η περιοχή μελέτης (ΦΕΚ 1470/Β/9.10.2003)

Το χωροταξικό της Περιφέρειας όπως και τα υπόλοιπα της χώρας βρίσκονται σε διαδικασία αναθεώρησης την τρέχουσα περίοδο. Παρά την δεκαετία που έχει μεσολάβήσει από την έγκρισή τους και πλέον 15-ετία από το υπόβαθρο των μελετών στις οποίες βασίστηκαν, πολλές από τις διαπιστώσεις εξακολουθούν να ισχύουν τόσο ως προς την θέση των δύο περιφερειών στον χώρο της Ε.Ε. όσο και στον εθνικό χώρο.

Η Περιφέρεια αρθρώνεται σε δύο τμήματα με το τρίτο σε πληθυσμό αστικό συγκρότημα της χώρας - την Πάτρα - αναπτύσσει σχέσεις με τα αστικά κέντρα της Πελοποννήσου και μέσω της Απτικής αποτελεί το άκρο του άξονα ανάπτυξης "S" της χώρας.

Οι προβλέψεις και στόχοι του περιφερειακού χωροταξικού άρχισαν να εμφανίζονται τόσο στις υποδομές με το αξιοσημείωτο έργο της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου όσο και τις επιδόσεις του Πανεπιστημίου και του Τεχνολογικού Πάρκου Πατρών. Ωστόσο σε όλους τους τομείς έχουν σημειωθεί καθυστερήσεις ολοκλήρωσης των έργων και δράσεων πράγμα που σε γενικές γραμμές ανέβαλε την εμφάνιση αποτελεσμάτων στους δείκτες και τις αναπτυξιακού χαρακτήρα αναμενόμενες επιδόσεις της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας.

Η περιοχή μελέτης χωροθετείται στο βόρειο τμήμα της Περιφέρειας και ανήκει στην χωρική «Ενότητα Ανάπτυξης Αιτωλοακαρνανίας». Βρίσκεται σε σχετική γεωγραφική απομόνωση κυρίως με τις περιοχές της Στερεάς και της Θεσσαλίας και λιγότερο, δεδομένου και του νέου οδικού δικτύου, με την Ήπειρο και τα νησιά του Ιονίου σε σχεδόν απόλυτη εξάρτηση από το νότιο αναπτυγμένο τμήμα των νότιων περιοχών του Νοτίου Κορινθιακού και της Πάτρας.

Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης

Το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης καθορίζεται από τους στρατηγικούς στόχους και κατευθύνσεις που αφορούν:

- Αναβάθμιση της διεθνούς - ευρωπαϊκής ακτινοβολίας της Περιφέρειας (Δυτική Πύλη, Κόμβος συνδυασμένων μεταφορών - νέων τεχνολογιών)
- Αναβάθμιση του εθνικού ρόλου της περιοχής σύγκλισης του Κεντρικού και του Δυτικού Αναπτυξιακού άξονα της χώρας
- Ανάπτυξη, αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (γεωργία, ιχθυοκαλλιέργειες, κτηνοτροφία, έρευνα - εκπαίδευση, νέες τεχνολογίες, εναλλακτικές μορφές τουρισμού)
- Ενδοπεριφερειακή σύγκλιση (αναπτυξιακές χωρικές ενότητες, εδαφική συνοχή)

Η ενότητα ανάπτυξης Αιτωλοακαρνανίας διαρθρώνεται με βάση τους ιεραρχημένους άξονες ανάπτυξης:

Διευρωπαϊκοί - Εθνικοί

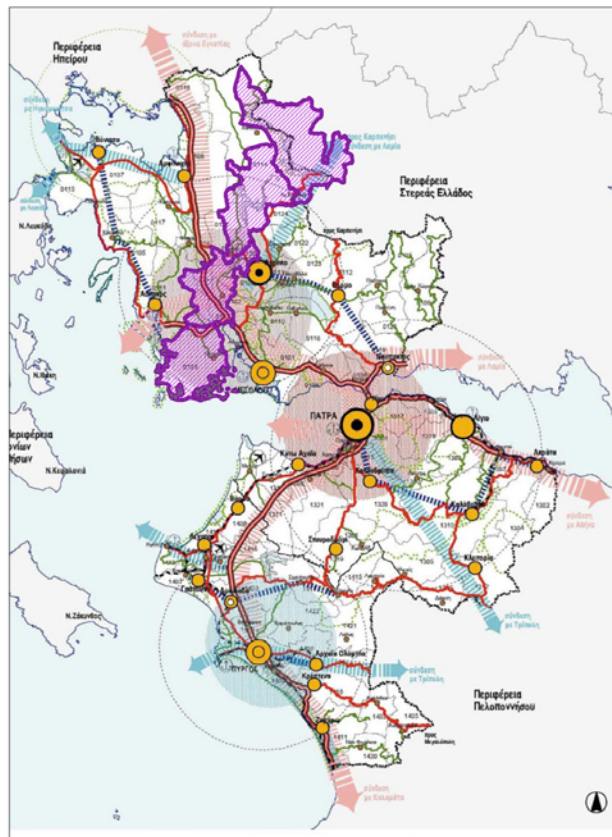
- Κακαβιά - Ιωάννινα - Άρτα - Αγρίνιο - Μεσολόγγι - Πάτρα - Αμαλιάδα - Πύργος - Καλαμάτα
- Βόλος - Λαμία - Άμφισσα - Ναύπακτος - Νότια-Δυτική πύλη χώρας (Πάτρα, Πλατυγιάλι)

Διαπεριφερειακοί

- Ηγουμενίτσα - Πρέβεζα - Άκτιο - σύνδεση με Δυτικό Άξονα
- Λαμία - Καρπενήσι - Αργίνο - σύνδεση με Δυτικό Άξονα

Ενδοπεριφερειακοί

- Αστακός - Μύτικας - Πάλαιρος - Βόνιτσα
- Αργίνο - Θέρμο – Ναύπακτος

Σχ. Β1.2.1.1 -1 Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Ελλάδας (ΦΕΚ 1470/Β/9.10.2003)

Ως πόλοι ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τους άξονες, εντοπίζονται τα κέντρα Αργίνο - Μεσολόγγι ως αστικό δίπολο η και τρίπολο που περικλείει μεγάλο τμήμα της περιοχής μελέτης αν συμπεριληφθεί και ο Αστακός και το Πλατυγιάλι δυνητικά ως βιομηχανικό - εμπορευματικό κέντρο μεταφορών. Η περιοχή υδροβιότοπου Μεσολογγίου RAMSAR αναφέρεται ως πόλος έλξης οικολογικού ενδιαφέροντος.

Το χωροταξικό ιεραρχεί το οικιστικό δίκτυο και εξειδικεύει το ρόλο κάθε αστικού κέντρου καθώς και τις υποδομές μεταφορών. Σχετικά με την περιοχή μελέτης εντάσσει τον Δυτικό Άξονα ως διευρωπαϊκό και επιδιώκει την αναβάθμιση του αεροδρομίου του Ακτίου για την εξυπηρέτηση των στόχων της περιφέρειας καθώς και του εξειδικευμένου ρόλου του λιμανιού στο Πλατυγιάλι. Ωστόσο δεν αναφέρεται στο αεροδρόμιο του Αργινίου που βρίσκεται στην περιοχή που αφορά τη μελέτη.

Πίνακας Β1.2.1.1 -1.Πρωθητικές Δραστηριότητες αστικών κέντρων

Αστικά Κέντρα	Αναπτυξιακός Ρόλος	Αναπτυξιακές Υποδομές	Πρωθητικές Δραστηριότητες
Μεσολόγγι - Αιτωλικό	<ul style="list-style-type: none"> • Διοικητικό Κέντρο νομαρχιακής εμβέλειας 2ου επιπέδου - τρίπολο με Αγρίνιο - Αστακό • Κέντρο παραγωγικής αγροτικής περιοχής, κέντρο ιχθυοκαλλιέργειας 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζεύξη Ρίου -Αντιρρίου • «Δυτικός Άξονας» • Κέντρο προβολής πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων. • Λιμάνι - Μαρίνα • ΤΕΙ • ΒΕΠΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοίκηση • Ανώτατη Εκπαίδευση • Ανάδειξη πολιτιστικών και φυσικών Πόρων • Κέντρο εναλλακτικών μορφών τουρισμού. • Ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειας • Ενθάρρυνση οικολογικών καλλιέργειών • Μεταποίηση
Αγρίνιο	<ul style="list-style-type: none"> • Κέντρο Διαπεριφερειακής και Διομαρχιακής Ανάπτυξης ενισχυμένου 2ου επιπέδου. Τρίπολο με Μεσολόγγι - Αστακό. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυτικός Άξονας • Σύνδεση με Πλατυγιάλι Αστακού (Λιμάνι, Ελεύθερη ζώνη) • Πανεπιστήμιο • ΒΕΠΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανώτατη εκπαίδευση • Διοίκηση - Υπηρεσίες • Εμπόριο • Μεταποίηση. • Κέντρο εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Πηγή: ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Ελλάδας (ΦΕΚ 1470/Β/2003)

Οι προτάσεις του Χωροταξικού εξειδικεύονται σε ορισμένα κεφάλαια - κρίσιμες ζώνες του ενδοπεριφερειακού χώρου, βιώσιμες αναπτυξιακές ενότητες, κατευθύνσεις οικιστικής ανάπτυξης Α και Β κατοικίας. Εντοπίζονται παρακάτω οι, σχετικές με την περιοχή μελέτης και το αναζητούμενο πρότυπο χωρικής ανάπτυξης, προτάσεις και κατευθύνσεις.

Όσον αφορά στις κατευθύνσεις για τις κρίσιμες ζώνες του ενδοπεριφερειακού χώρου:

Ορεινές περιοχές

- Προώθηση ολοκληρωμένης ανάπτυξης μειονεκτικών περιοχών της ορεινής ενδοχώρας.
- Συγκρότηση ορεινών κέντρων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού με ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων σε συνδυασμένα δίκτυα.
- Βελτίωση των υποδομών (επαρχιακού οδικού δικτύου, γεωργικών υποδομών κλπ.) και ανάπτυξη των τηλε-υπηρεσιών.
- Στήριξη της επιχειρηματικότητας με παροχή κινήτρων και ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου.
- Δημιουργία ενός συνεκτικού πλέγματος ορεινών κωμοπόλεων με προγραμματισμό έργων υποδομής σε επίπεδο ορεινής μικροπεριφέρειας και βελτίωση του οικιστικού ιστού στους ορεινούς οικισμούς για παροχή ενός επιπέδου υπηρεσιών.

Αγροτικός χώρος

- Συγκρότηση δικτύου αγροτικών κέντρων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Ενίσχυση της πολυαπασχόλησης στην ύπαιθρο με την προώθηση ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων (π.χ αγροτουρισμός, οικο-τουρισμός, πολιτιστικά δίκτυα, κ.α.).
- Διατήρηση της ποικιλομορφίας του αγροτικού τοπίου

- Σταδιακή ανάπτυξη οικολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας με αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του μεσογειακού χώρου για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα και ανάπτυξη παραδοσιακών μορφών γεωργικών καλλιεργειών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Παράκτιες περιοχές

Ολοκληρωμένος φυσικός σχεδιασμός - διαχείριση των Παράκτιων Περιοχών και ειδικότερα:

- Προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων (περιοχές προστασίας Ramsar Αμβρακικού, Μεσολογίου, περιοχές Natura κλπ.) και έλεγχος της ανάπτυξης.
- Ολοκληρωμένος φυσικός σχεδιασμός καθ' όλο το μήκος του παράκτιου χώρου με προτεραιότητα στις κρίσιμες περιοχές που δέχονται μεγάλες πιέσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες.
- Επικαιροποίηση των ρυθμίσεων ΖΟΕ στα πλαίσια των ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ του νόμου 2508/97, με βάση τον περιφερειακό σχεδιασμό και με στόχο την ελεγχόμενη ανάπτυξη τουρισμού - παραθερισμού στις παράκτιες περιοχές με παράλληλη προστασία των ευαίσθητων υποπεριοχών - οικοσυστημάτων της.
- Ενοποίηση και προώθηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων με κατευθύνσεις προγραμματικού χαρακτήρα ανά παράκτια ενότητα καθώς και θέσπιση κινήτρων - αντικινήτρων για την ιδιωτική πρωτοβουλία με σκοπό την τουριστική αξιοποίηση με οργανωμένο τρόπο επιλεγμένων ακτών που διαθέτουν φέρουσα ικανότητα.

Οι κατευθύνσεις οικιστικής ανάπτυξης Α και Β κατοικίας για την ενότητα ανάπτυξης της Αιτωλοακαρνανίας είναι:

- Ρύθμιση συγκρούσεων χρήσεων γης στην ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου και στην παράκτια ζώνη Αντιρρίου - Ναυπάκτου.
- Πρόληψη και οργάνωση των αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή των μεταφορικών αξόνων και κόμβων (Δυτικός Άξονας, Πλατυγιάλι, Ζεύξεις Ρίου
- Αντίρριου και Άκτιου - Πρέβεζας, Παραϊόνια).
- Αναζήτηση περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης Β κατοικίας (και τουρισμού) στις παράκτιες και στις ορεινές ζώνες του νομού (σχετική απόφαση γενικών κατευθύνσεων ΠΕΡΠΟ ν. Αιτωλοακαρνανίας, ΦΕΚ 1027 Δ/2001).

Οι κατευθύνσεις για τη χρήση μηχανισμών και εργαλείων υλοποίησης του χωροταξικού σχεδιασμού που αφορούν άμεσα την περιοχή μελέτης είναι:

Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων σε Ορεινές - Μειονεκτικές Περιοχές

Αναζήτηση ΠΕΧΠ στις ευρύτερες περιοχές της ορεινής Αιτωλοακαρνανίας (Δήμοι Οέρμου, Ινάχου, Αποδοτίας, Παναιτωλικού, Παραβόλας, Παρακαμπυλίων, Πλατάνου, Πυλλήνης).

Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) σε Ευρύτερες Περιοχές μεγάλων μεταφορικών έργων και κόμβων.

Αναζήτηση ΠΕΧΠ στις εξής ευρύτερες περιοχές των ζωνών κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων Ιόνιας Οδού - Δυτικός Άξονας και ΠΑΘΕ.

Τέλος, ως βασικοί Στρατηγικοί Στόχοι χωρικής ανάπτυξης της Αιτωλοακαρνανίας ορίζονται οι:

- Ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού στο πλαίσιο ολοκληρωμένης διαχείρισης των φυσικών πόρων διεθνούς σημασίας, ελεγχόμενη και οργανωμένη ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στην παράκτια ζώνη και προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού στις ορεινές και παραλίμνιες περιοχές.
- Ενδυνάμωση της οικιστικής βιώσιμης ανάπτυξης του οικιστικού δικτύου με έμφαση στα οικιστικά κέντρα 2ου και 3ου επιπέδου (Αγρίνιο, Μεσολόγγι - Αιτωλικό, Ναύπακτος, Αμφιλοχία, Βόνιτσα, Αστακός - Πλατυγιάλι, Θέρμο) και με προώθηση ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων και αναπλάσεων, εισαγωγή νέων τεχνολογιών και προώθηση των υπηρεσιών στήριξης των επιχειρήσεων, καθώς και με αναβάθμιση και επέκταση του κοινωνικού εξοπλισμού.
- Προστασία και ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος στην παράκτια ζώνη Αμβρακικού, Ν.Δ. ακτών και λιμνών, ως διεθνώς προστατευόμενων φυσικών οικοσυστημάτων και τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, καθώς της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.
- Έλεγχος ανάπτυξης στην παράκτια ζώνη Αμβρακικού και ρύθμιση των συγκρούσεων χρήσεων γης Α και Β κατοικίας, καθώς και χωροταξική ρύθμιση των αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή αξόνων και κόμβων μεταφορών.
- Παραπέρα ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός - αξιοποίηση των παραγωγικών κλάδων με πλεόνασμα ή εξειδίκευση και δημιουργία και ενίσχυση των δυναμικών δραστηριοτήτων διαπεριφερειακής ή και εθνικής σημασίας στους οποίους εξειδικεύεται ο Νομός (πρωτογενής, κατασκευές, εμπόριο και εκπαίδευση - υγεία).

B1.2.1.2. Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και η Π.Ε. Ευρυτανίας

Γενική Χωροταξική Θεώρηση

Στην παρούσα μελέτη η εδαφική συμμετοχή της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας περιορίζεται στην Π.Ε. Ευρυτανίας και μόνο ενός τμήματος της. Το ευρύτατο υδρολογικό σύστημα του Αχελώου περιλαμβάνει ωστόσο τους ποταμούς Ταυρωπό και Αγραφιώτη που τροφοδοτούν την ανατολική πλευρά της Τ.Λ. Κρεμαστών. Οι δύο αυτοί ποταμοί διασχίζουν παράλληλα την Ευρυτανία από βορρά προς νότο διαμορφώνοντας μαζί με τους ορεινούς όγκους ένα γεωλογικό σύστημα και φυσικό τοπίο μιας διαφορετικής κλίμακας από την κοιλάδα του Αχελώου.

Εκτός από αυτή τη γεωγραφική και γεωλογική σχέση, η συμμετοχή της Ευρυτανίας στην περιοχή μελέτης αφορά όχι τόσο στην διοικητική διαίρεση του χώρου αλλά στην γεωγραφική και χωρική και κυρίως στην ίδια την παρέμβαση στην Ευρυτανική περιοχή της Τ.Λ. Κρεμαστών.

Η κεντρική θέση της Περιφέρειας στην χώρα που ταυτίζεται με ένα τμήμα του αναπτυξιακού άξονα από την Αττική μέχρι την Θεσσαλία την καθιστά υποδοχέα δραστηριοτήτων όλων των τομέων της οικονομίας και οικιστικών δικτύων πολλών αστικών κέντρων. Η γεωγραφική διάρθρωση

χαρακτηρίζεται από ορεινές περιοχές στα δυτικά και την ιδιομορφία της νήσου Εύβοιας στα ανατολικά.

Ως προς την περιοχή μελέτης η κύρια αναφορά εντοπίζεται στην ενότητα του χώρου της Ευρυτανίας τμήμα της οποίας συμπεριλαμβάνεται στο άμεσο χώρο του συστήματος του Αχελώου.

Η Π.Ε. Ευρυτανίας αποτελεί χωρική ενότητα με χαρακτηριστικά διαφορετικά από τις πεδινές χερσαίες χωρικές ενότητες της Στερεάς, ως προς την έκτασή της, το ορεινό ανάγλυφο, τους αναπτυξιακούς δείκτες. Στερούμενη σημαντικών γεωργικών εκτάσεων και δυνατοτήτων πρόσβασης στα κύρια κέντρα παρέμεινε στο καθεστώς των «ορεινών και μειονοτικών περιοχών».

Στις πρόσφατες δεκαετίες με την βελτίωση των υποδομών και τα κίνητρα και τις ενισχύσεις από τα Κοινοτικά προγράμματα αλλά και τις ιδιωτικές επενδύσεις καταγόμενων από άλλα αστικά κέντρα της χώρας και άλλων χωρών, σημειώθηκε σημαντική μεταβολή στο βιοτικό επίπεδο κυρίως στα κύριο οικιστικό κέντρο, το Καρπενήσι.

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ 1469/Β/9.10.2003)

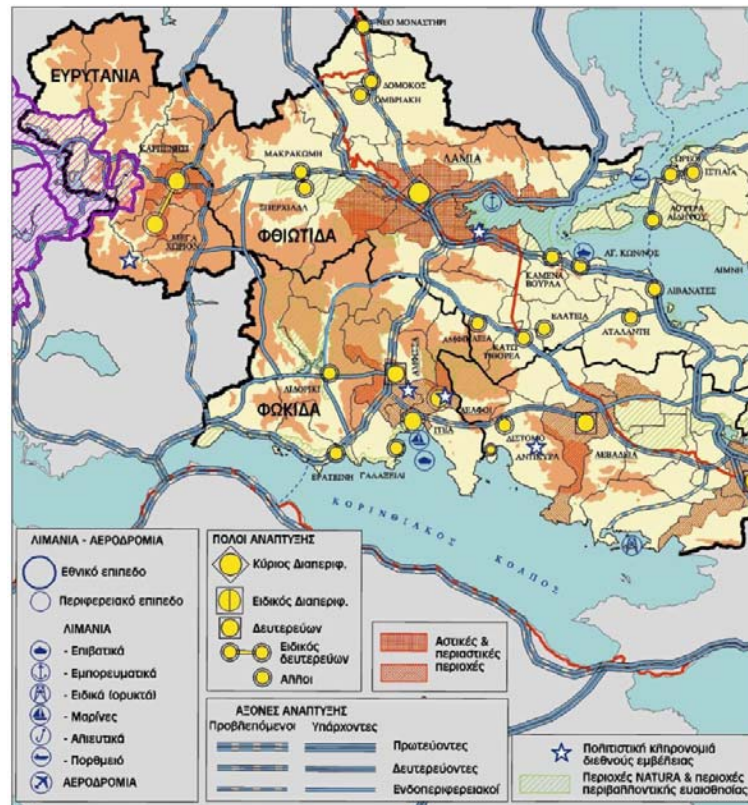
Στο χωροταξικό της περιφέρειας της περιόδου, διαπιστώνεται τόσο για την Ευρυτανία όσο και την Φωκίδα αναστροφή της τάσης πληθυσμιακής εξέλιξης προηγούμενων δεκαετιών. Παράλληλα και ως συνάρτηση της τάσης αυτής, η εξέλιξη της παραγωγικότητας στους δύο αυτούς ορεινούς νομούς ήταν θετική ενώ στα κέντρα των δυναμικών νομών επικρατούσαν αρνητικές τάσεις.

Για την ευρύτερη περιοχή του Καρπενησίου προβλέπεται να ξεπεράσει το πληθυσμιακό μέγεθος των 10.000 κατοίκων. Επίσης περιγράφεται και το πλαίσιο της προοπτικής αυτής:

Η περιοχή σχεδιάζεται ως το περιφερειακό ορεινό τουριστικό κέντρο και κέντρο ορεινής οικονομίας με διεθνή εμβέλεια λόγω της ιδιαίτερης αξίας ορεινού χώρου του καθώς και της αξίας της σύνθετης ενότητας του ορεινού χώρου «Άμφισσα- Καρπενήσι-Λαμία». Προτείνεται έτσι να υποστηριχθεί δυναμικά, από το ΠΠΧΣΑΑ με αξιοποίηση των ήδη αναπτυγμένων στη δεκαετία αστικών εγκαταστάσεων και εξειδικευμένων υπηρεσιών ανωτέρου επιπέδου, στους τομείς του ορεινού τουρισμού και αθλητισμού (χιονοδρομικού και οικοτουρισμού κ.λ.π) και της ορεινής οικονομίας.

Ενδιαφέρει άμεσα την περιοχή η σύνδεση μέσω τουριστικών ήπιων οδικών αξόνων με τους τουριστικούς πόρους της περιοχής Καρδίτσας (Λίμνη Πλαστήρα) και τη Ναύπακτο. Είναι επίσης Κέντρο Εκπαίδευσης, Έρευνας και Τεχνολογίας.

Από την εξέταση του χωροταξικού ειδικά όσον αφορά στην Ευρυτανία προκύπτει ότι η περιοχή μελέτης έχει να ωφεληθεί από την δικτύωση με τις Ευρυτανικές περιοχές που έχουν μέχρι ένα βαθμό αναπτύξει ένα επίπεδο τουριστικής ανάπτυξης στο πρότυπο των ήπιων μορφών ορεινού τουρισμού.

Σχ. Β1.2.1.2 -1 Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης ΠΠΧΣΑΑ Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ 1469/Β/9.10.2003)

Β1.2.1.3. Η τρέχουσα διαδικασία αναθεώρησης του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Η διαδικασία βρίσκεται στην Β Φάση όπου την τρέχουσα περίοδο υποβάλλονται οι προτάσεις που θα τεθούν σε διαβούλευση ώστε να εγκριθεί το τελικό αναθεωρημένο Πλαίσιο. Η Α Φάση που προηγήθηκε και αφορούσε στην αξιολόγηση του υφιστάμενου τέθηκε σε διαβούλευση με ενεργή συμμετοχή της Περιφέρειας και των υπηρεσιών της. Σύμφωνα με την σύνοψη της Α Φάσης οι διαπιστώσεις για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί από το ισχύον ΠΠΧΣΑΑ δεν επιτεύχθηκε όπως περιγράφηκε η μετάβαση στο Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης και η επιθυμητή σύγκλιση με τις άλλες περιφέρειες της χώρας και της Ε.Ε.

Εντοπίστηκαν οι παρακάτω κύριες αδυναμίες:

- *Επιδείνωση της αναπτυξιακής θέσης της περιφέρειας λόγω της οικονομικής κρίσης χωρίς ωστόσο αυτός να είναι αποκλειστικός λόγος της απόκλισης.*
- *Μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων – αναπτυξιακών διαδρόμων*
- *Έλλειψη ανάδειξης της περιφέρειας σε διεθνή πόλο πολιτιστικού – τουριστικού προορισμού*
- *Έλλειψη ανάδειξης της περιφέρειας σε πόλο καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογίας*
- *Νεότερες ανάγκες και προοπτικές των παραγωγικών δραστηριοτήτων (αγροτική ανάπτυξη, νέα πρότυπα και υποδομές)*
- *Προβλήματα και προοπτικές του τοπίου και του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος*

Επισημαίνεται ότι η ενδεικτική αναφορά των παραπάνω αδυναμιών και προβλημάτων που αντιστοιχούν σε στόχους για το μελλοντικό πρότυπο ανάπτυξης βρίσκουν αρκετά σημεία συγγένειας

με το προτεινόμενο σχέδιο ολοκληρωμένης ανάπτυξης της κοιλάδας του Αχελώου και των λιμνών του που μπορεί να αναδειχθεί ως εφαρμογή παρέμβασης στο χώρο κινητοποιώντας διαδικασίες που θέτει ως άξονες στρατηγικής το ΠΠΧΣΑΑ.

Παρατηρείται επίσης ότι η συγκεκριμένη αναθεώρηση έχει επιχειρήσει να υιοθετήσει στοιχεία προδιαγραφών του νέου ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Τόσο στην Σύνοψη όσο και στο αναλυτικό και εκτενές κείμενο της Φάσης Α εντοπίζονται συγκεκριμένα εδάφια που αναφέρονται στην αναγκαιότητα έργων όπως το προτεινόμενο σχέδιο για την κοιλάδα του Αχελώου, όπως ενδεικτικά αναφέρεται παρακάτω για τον τουρισμό:

Την τελευταία 10ετία υπάρχουν παραδείγματα που παραπέμπουν σε μια σχετική στασιμότητα στην τουριστική αξιοποίηση χαρακτηριστικών φυσικών πόρων της περιοχής, όπως είναι οι σημαντικές ιαματικές πηγές των Λουτρών Καϊάφα και Κυλλήνης και η έλλειψη αξιοποίησης (με ήπιες μορφές τουρισμού) των εσωτερικών υδάτων κυρίως της Αιτωλνίας (Λίμνη Τριχωνίδα, τεχνητές λίμνες Κρεμαστών, Καστρακίου κα).

Η σχετική στασιμότητα στην ανάπτυξη τόσο της ελκυστικότητας όσο και της προώθησης ήπιων εναλλακτικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας και έντασης, με όρους και περιορισμούς που δεν επιβαρύνουν τις ευαίσθητες οικολογικές συνθήκες των περιοχών, όπως οι παραλίμνιες περιοχές της λίμνης Τριχωνίδας και αυτές των τεχνητών λιμνών Κρεμαστών, Καστρακίου, Πηνειού καταγράφεται ως ένα ακόμη παράδειγμα έλλειψης δράσεων προς αυτή την κατεύθυνση, παρά το ότι οι δυνατότητες και προοπτικές δεν λείπουν.

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει το κεφάλαιο για τις Ζώνες Τοπίου όπου για την Αιτωλοακαρνανία αξιολογούνται μεταξύ άλλων και οι περιοχές της παρούσας μελέτης:

Ζώνη Τοπίου Οινιάδων/ Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου/ Βαράσοβας

- Αρχαία πόλη Οινιάδων
- Δάσος Φράξου
- Λίμνη Οζερού
- Αχελώος
- Κάμπος Αγρινίου

Ζώνη Τοπίου Τεχνητών Λιμνών

- Λίμνη Κρεμαστών
- Λίμνη Καστρακίου
- Λίμνη Στράτου
- Θέατρο Στράτου

Από τα παραπάνω διαφαίνεται ότι η προτεινόμενη ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση θα πρέπει να προβλεφθεί κατάλληλα κατά την διαβούλευση της Φάσης Β ώστε να τύχει στη στήριξης του αναθεωρημένου ΠΠΧΣΑΑ.

B1.2.2. Τάσεις και προοπτικές για την περιοχή μελέτης

Το σύστημα κατοίκησης και παραγωγής της περιοχής μελέτης έχει καθοριστεί σε μεγάλο βαθμό από την ανάπτυξη του τεχνικού συστήματος του Αχελώου. Πρόκειται για έργο που αντανάκλα την αντίληψη αναπτυξιακής διαδικασίας της εποχής της προσπάθειας ανόρθωσης της κατεστραμμένης παραγωγικής υποδομής της χώρας την δεκαετία του '40.

Το μέγεθος του εγχειρήματος και τα άμεσα αποτελέσματα του την περίοδο '50-'60 απεικονίζει ένα πρότυπο της εποχής που ακολουθήθηκε από σχεδόν όλες τις χώρες και στην συγκεκριμένη εφαρμογή στον Αχελώο λίγο-πολύ πρόκειται για μια μεταφορά δοκιμασμένων πρακτικών που έχουν δυο βασικά στοιχεία: τη μεγάλη κλίμακα της παρέμβασης σε σχέση με το υφιστάμενο ανθρωπογενές περιβάλλον της εποχής σε συνδυασμό με σχεδόν αμιγή δημόσια χρηματοδότηση. Στην δεδομένη περίπτωση η μεταφορά τεχνολογίας και προτύπου γίνεται από τον τότε φορέα χρηματοδότησης - έμμεσα ή άμεσα - τις Η.Π.Α. με ευεργετικά και εντυπωσιακά αποτελέσματα για την περιοχή και τη χώρα για πολλές δεκαετίες.

Έχει διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες του υδάτινου συστήματος της περιοχής μελέτης που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην μελλοντική αναπτυξιακή εξέλιξη. Ωστόσο το νέο σε εθνικό και διεθνές επίπεδο περιβάλλον επιβάλλει προσαρμογές ώστε να αξιοποιηθεί το δυναμικό των πόρων της περιοχής με τους νέους όρους που τίθενται. Τα κύρια σημεία που δείχνουν τις νέες τάσεις είναι:

- Η αλλαγή του συσχετισμού μεγέθους παραγωγής ενέργειας από τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς του Αχελώου και η αλλαγή του ρόλου στο διασυνδεδεμένο σύστημα της χώρας.
- Η αλλαγή στους τρόπους χρήσης και διαχείρισης των υποδομών εγγειοβελτιωτικών έργων και μετατροπή της λειτουργίας σε ελεγχόμενα συστήματα.
- Οι πιθανές αλλαγές στο πρωτογενή τομέα με νέες καλλιέργειες και νέα προϊόντα σε συνδυασμό με αναδιάρθρωση της ΚΑΠ.
- Η πρόσφατη εισαγωγή σύνθετων συστημάτων της καλούμενης 'υβριδικής τεχνολογίας' και ΑΠΕ.
- Η διαφοροποίηση των ΑΠΕ με υδροηλεκτρικά μικρής κλίμακας συνδυασμένα με την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.
- Η επίπτωση από τον αναδυόμενο τομέα του τουρισμού και της παραθεριστικής κατοικίας.

Οι παραπάνω αναφερθείσες τάσεις και πρακτικές ήδη εγκαθίστανται στο χώρο αντικαθιστώντας το προηγούμενο πρότυπο, διαδικασία που επιδρά στην μορφή των έργων και τη χρήση του χώρου, χωρίς να μπορεί να προβλεφθεί ούτε η διάρκεια της τάσης αυτής ούτε οι κίνδυνοι και ο βαθμός αποτελεσματικότητας για τη τοπική ανάπτυξη.

Το νέο αυτό πρότυπο περιέχει πολλά «φιλοπεριβαλλοντικά» στοιχεία αλλά η αντικειμενική αντιμετώπιση του απαιτεί αξιολόγηση με παρακολούθηση μιας σειράς δεικτών για να αποτιμηθεί η ανταπόκριση στις αρχές της βιώσιμης (ή αειφορικής) ανάπτυξης.

Δυο παραγωγικοί τομείς προβλέπεται να κυριαρχήσουν στην περιοχή μελέτης. Ο πρώτος αφορά στον πρωτογενή τομέα και συγκεκριμένα την γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή που άμεσα συνδέεται με τον δευτερογενή όσον αφορά την μεταποίηση των προϊόντων καθώς και την αλιεία. Ο δεύτερος αφορά στον τουρισμό και γενικότερα τις δραστηριότητες αναψυχής και αρχίζει να εμφανίζεται σε διάφορα σημεία της περιοχής με σχεδόν αυθόρμητο ή αποσπασματικό τρόπο. Η αποσπασματική αυτή διαδικασία εφόσον ενταθεί και διαχυθεί χωρίς σχεδιασμό θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον, το τοπίο και την ποιότητα ζωής των κατοίκων αλλά και την ίδια την αναπτυξιακή διαδικασία.

B1.2.3. Βασικές προϋποθέσεις χωρικής ανάπτυξης και υπέρβαση αδυναμιών (συνοπτική παρουσίαση SWOT)

Η αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας και επομένως και της Περιφέρειας στους περισσότερους τομείς την οικονομίας χαρακτηρίζεται από μια διαδικασία όπου το παλιό παραγωγικό πρότυπο εγκαταλείπεται χωρίς να έχει εδραιωθεί το νέο. Αυτή διαπιστώνεται και από τις εξελίξεις όπου η αγροτική παραγωγή ορισμένων προϊόντων όπως ο καπνός και το βαμβάκι υποχωρούν, ενώ ταυτόχρονα δεν έχει σταθεροποιηθεί ένα νέο μίγμα καλλιεργειών. Η οικιστική διάρθρωση και τα νέα πρότυπα μετακινήσεων δημιουργούν συμπληρωματικότητες και διασυνδέσεις στο αναδυόμενο οικιστικό δίκτυο όπου επικρατεί η συγκέντρωση του πληθυσμού σε ευρύτερες οικιστικές ενότητες όπως η λειτουργική αστική περιοχή και η σχέση της με την μεγάλη αστική περιοχή της Πάτρας, έδρας της Περιφέρειας.

Οι τάσεις αστικοποίησης ειδικά για την περιοχή δεν ανατρέπουν τουλάχιστον στα πεδινά εύφορα παραγωγικά εδάφη των Οινιάδων την παραδοσιακή κυριαρχία του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής. Ωστόσο, στις ορεινότερες περιοχές που καθορίζονται χαρακτηριστικά από τον ανάντι του Στράτου χώρο, παρουσιάζεται μια ενδοχώρα όπου η σταδιακή εγκατάλειψη παραδοσιακών δραστηριοτήτων γεωργίας και κτηνοτροφίας μικρής κλίμακας, είχε πολύ ταχύτερα ως αποτέλεσμα την μετανάστευση ή μετακίνηση του πληθυσμού στο αστικό κέντρο. Στα ορεινότερα, στις περιοχές της Τ.Λ. Καστρακίου η ίδια η δημιουργία των μεγάλης κλίμακας έργων είχε ως αποτέλεσμα την μερική αναδιοργάνωση του οικιστικού δικτύου με την κατάκλιση καλλιεργούμενων εκτάσεων, οικισμών και υποδομών.

Το χωρικό πρότυπο για την περιοχή μελέτης καθορίζεται τόσο από τις τάσεις που επικρατούν αλλά και διαμορφώνεται από τον αναπτυξιακό προγραμματισμό των διαδοχικών προγραμματικών περιόδων (ΜΟΠ, Β', Γ', ΚΠΣ, ΕΣΠΑ κλπ.) στο βαθμό που αυτά επηρεάζουν κατά την εφαρμογή. Το ζήτημα αποτελεσματικότητας περιπλέκεται την παρούσα περίοδο παρατεταμένης κρίσης και ύφεσης. Το μελλοντικό πρότυπο χωρικής ανάπτυξης εξειδικεύεται στο χώρο της περιοχής όπου διαφορετικές προϋποθέσεις καταλληλότητας και φέρουσας ικανότητας δημιουργούν και διαφορετική εικόνα της περιοχής και του τοπίου.

Το μελλοντικό πρότυπο για την περιοχή αφορά κυρίως τους τομείς γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας με μορφές που διαφοροποιούνται σε συνδυασμό με την εισαγωγή του νέου τομέα του τουρισμού με προσανατολισμό σε εναλλακτικές και εξειδικευμένες μορφές. Η κατεύθυνση αυτή ενθαρρύνεται από τις προβλέψεις χρηματοδότησης του ΕΣΠΑ και ενδεχομένως και της νέας προγραμματικής περιόδου. Κύριος παράγων εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας κάθε αναπτυξιακού εγχειρήματος είναι το ανθρώπινο δυναμικό αλλά και οι συλλογικότητες που κάθε φορά στηρίζουν την προσπάθεια. Και στις δυο αυτές μορφές εντοπιστεί αδυναμίες όπως και σε κάθε περιφέρεια της χώρας. Στο ατομικό επίπεδο οι αδυναμίες συμπληρώνονται με την εκπαιδευτική διαδικασία και την κατάρτιση σε συγκεκριμένους τομείς όπως π.χ. τουρισμός, εστίαση, μορφές αναψυχής κλπ.

Στο συλλογικό επίπεδο η αναφορά γίνεται σε φορείς της κοινωνίας, σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού, ενεργοποίηση παραδοσιακών ή ιστορικών φορέων που βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση κυρίως ως προς τον πολιτιστικό πλούτο της περιοχής.

Παρακάτω παρουσιάζεται μια συνοπτική καταγραφή των κυρίων σημείων ανάλυσης SWOT που αναφέρεται συνθετικά σε όλους τους τομείς και θεματικές ενότητες της μελέτης. Ο πίνακας παρουσιάζει τις τέσσερις συνιστώσες της θεώρησης αυτής όπου επιγραμματικά γίνεται αναφορά στα στοιχεία που αποτελούν προϋπόθεση για το χωρικό πρότυπο της περιοχής στη γενικότερη μορφή του.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ S.W.O.T.

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγική θέση στον Δυτικό άξονα (Ιόνια οδός, Γέφυρα Ρίου/Αντιρρίου, ΠΑΘΕ) • Δυναμικό πληθυσμού στον οικιστική περιοχή Αγρινίου – Μεσολογγίου • Περιοχές περιβαλλοντικών πόρων με διεθνή εμβέλεια (RAMSAR) • Εκτεταμένες πεδινές περιοχές υψηλής παραγωγικότητας • Πλούσιο υδατικό δυναμικό ικανοποιητικής ποιότητας • Ποικιλία πολιτιστικών πόρων, φυσικών οικοσυστημάτων, αγροτικού τοπίου, αρχαιολογικών χώρων, γεωπεριβάλλοντος και εκτεταμένου υδάτινου τοπίου 	<ul style="list-style-type: none"> • Πληθυσμιακή συρρίκνωση υπαίθρου και ορεινών περιοχών • Έλλειψη ειδικευμένου και καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού για τους τομείς αγροτικής ανάπτυξης και τουρισμού • Παλιές πρακτικές γεωργίας, κτηνοτροφίας και επιπτώσεις της ΚΑΠ • Μέτρια κατάσταση και οικιστική ποιότητα των οικισμών – μικρός αριθμός αξιόλογων και παραδοσιακών οικισμών – αυθαίρετοι παραλιακοί οικισμοί
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ul style="list-style-type: none"> • Νέες μέθοδοι και είδη προϊόντων αγροτικής παραγωγής • Προβολή και διάθεση ποιοτικών προϊόντων • Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού προσαρμοσμένων στα προσόντα της περιοχής • Ανάπτυξη επενδύσεων σε ΑΠΕ • Ενίσχυση ερευνητικού ιστού, εισαγωγή νέων τεχνολογιών και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας • Αξιοποίηση ερευνητικών δομών περιφέρειας (Πάτρα) • Ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων και νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και δικτύωσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατεταμένη οικονομική κρίση και ύφεση • Αδυναμία προσέλκυσης ικανοποιητικού επιπέδου ιδιωτικών επενδύσεων • Εξάπλωση κακής μορφής οικιστικής ανάπτυξης – βλάβη στο τοπίο του αγροτικού και φυσικού χώρου • Απαξίωση και βλάβη στο φυσικό περιβάλλον λόγω συγκρούσεων χρήσεων γης και ελλιπούς προστασίας και εφαρμογής θεσμικού πλαισίου • Απαξίωση του υδάτινου δυναμικού λόγω πολιτικής εκτροπής του Αχελώου • Ανταγωνισμός από καθιερωμένους πόλους τουριστικής ανάπτυξης (Ολυμπία, Ιόνια νησιά)

B1.2.4. Το υδατικό σύστημα του Αχελώου και οι αναπτυξιακές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές του διαστάσεις

Ο Αχελώος στο πλαίσιο της παρούσας θεώρησης αποτελεί τον κορμό αναφοράς ενός ευρύτερου υδάτινου συστήματος μιας από τις μεγαλύτερες σε έκταση και ποικιλομορφία υδρολογικές λεκάνες της χώρας που συγκρατείται από τους παραπόταμους, τις φυσικές και τεχνητές λίμνες, τους επιφανειακούς γεωλογικούς σχηματισμούς και τον υδροφόρο ορίζοντα του υπεδάφους. Στην συμβολή των στοιχείων αυτών με το θαλάσσιο χώρο παρεμβάλλεται το σύμπλεγμα με τις λιμνοθάλασσες του Μεσολογίου και τις εκβολές, όσες έχουν απομείνει, από τον αρχαίο δελταϊκό σχηματισμό. Το κεντρικό στοιχείο στην όλη θεώρηση είναι το υδάτινο σε όλες τις εκφάνσεις του.

Η πρώτη και κύρια διάσταση είναι αυτή του νερού σαν **πόρου επιβίωσης** και οικονομικής ανάπτυξης, Η πρωταρχική αυτή χρήση διαχρονικά αποτελεί βάση ανάπτυξης της γεωργίας σε συνδυασμό με διαχείριση και τεχνητή ανάπτυξη εδαφών.

Η δεύτερη διάσταση σχετικά με τη συγκεκριμένη περιοχή μελέτης είναι η χρήση του νερού ως **πηγή μηχανικής ενέργειας** από τους πρώτους ρωμαϊκούς ή βυζαντινούς νερόμυλους μέχρι τα μεγάλα φράγματα και τους σταθμούς ΥΗΣ της μεταπολεμικής εποχής.

Η τρίτη διάσταση αφορά στην αντιμετώπιση του ποταμού ως στοιχείου **κινδύνου και καταστροφών** και η ανάγκη για αντιπλημμυρική προστασία που συνδυάζεται με τα τεχνικά έργα.

Οι παραπάνω διακρίσεις που συνδυάζουν τη διαχείριση μεγάλων υδατικών συστημάτων αφορούν μια αναπτυξιακή διάσταση.

Πέραν των παραπάνω τριών διαστάσεων που ισχύουν από τους αρχαίους χρόνους της μυθολογίας στις σύγχρονες νεωτερικές συνθήκες, έχει υιοθετηθεί η αντίληψη της ενεργούς προστασίας της διαχείρισης του οικοσυστήματος και γενικότερα του τοπίου, μια και η “αυτόματη” προστασία που προσέφεραν παραδοσιακά πρότυπα κατοίκησης και παραγωγής είχαν εγκαταλειφθεί.

Η τέταρτη διάσταση αφορά τη συμβολή του υδάτινου ανανεωμένου στοιχείου του ποταμού στον άμεσο ή έμμεσο **εμπλουτισμό και αναζωογόνηση του συνόλου του οικοσυστήματος**, τόσο στους εναπομείναντες φυσικούς τόπους όσο και στα νέα ανθρωπογενή τοπία, γεωργικές γαίες, λιμνοθάλασσες αλλά και τεχνητές λίμνες.

Η πέμπτη διάσταση αφορά μια σχετικά νέα δραστηριότητα που συνδέεται άρρηκτα με την έννοια του ελεύθερου χρόνου και των μετακινήσεων, τη νέα ανάγκη **αναψυχής** που διαμορφώνει τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του **τουρισμού**. Το υδάτινο στοιχείο αποτελεί ιδιαίτερο πόρο προσελκύοντας ως τοπίο αλλά και ως χώρος δραστηριοτήτων.

B1.2.5. Βασικές αναπτυξιακές υποδομές και δίκτυα και προοπτικές ολοκλήρωσης τους Δίκτυο μεταφορών

Το οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής βρίσκεται σε μια κατάσταση οιονεί ολοκλήρωσης. Ωστόσο, την τρέχουσα περίοδο κατασκευάζεται ο κύριος διαπεριφερειακός δυτικός άξονας "Ιόνια Οδός", που μετά την ολοκλήρωση του θα συνδέεται με τη γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου. Διάφορα άλλα οδικά έργα συνδέουν τον δυτικό άξονα με το αεροδρόμιο διεθνών πτήσεων του Ακτίου και την Ε.Ο. Πρέβεζας – Ηγουμενίτσας. Στην άμεση περιοχή μελέτη υπάρχουν υποδομές δυο άλλων αεροδρομίων που εξυπηρετούν άλλους σκοπούς.

Το υπόλοιπο δίκτυο επαρχιακών οδών βρίσκεται υπό συνεχή προσπάθεια βελτιώσεων.

Ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της περιοχής των λιμνών έχει αποδοθεί στο οδικό δίκτυο που έχει ως στόχο την βελτίωση της προσέγγισης στον παραλίμνιο χώρο. Το ιστορικό παραδοσιακό αγροτικό δίκτυο της περιοχής που είχε ως κύριο σκοπό τη σύνδεση οικισμών έχει κατ' αρχήν διαβουλευτεί από την εκτέλεση των έργων, ενώ η νέες απαιτήσεις αφορούν την εξυπηρέτηση των διάσπαρτων εγκαταστάσεων της ΔΕΗ αλλά κυρίως το νέο ρόλο ως δικτύου που θα δεχτεί λειτουργίες που συνδέονται με τον τουρισμό όπως η περιήγηση, η ποδηλασία και γενικά η πρόσβαση στους νέους πόλους έλξης. Το δίκτυο αυτό συνδέεται ή και ενσωματώνει την Ε.Ο. Καρπενησίου – Αγρινίου, καθώς και την οδό Στράτου – Χαλκιόπουλου.

Οι προτάσεις της μελέτης για το δίκτυο των λιμνών κινούνται στην κατεύθυνση αξιοποίησης των υφιστάμενων αξόνων με τους ελάχιστους νέους δρόμους σύνδεσης ώστε να ολοκληρώνονται λειτουργικοί βρόγχοι που αποτρέπουν μεγάλου μήκους πορείες.

Η τρέχουσα δημοσιονομική κατάσταση της χώρας δεν εγγυάται τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης. Σε κάθε περίπτωση ο Δυτικός Άξονας και η Γέφυρα εντάσσουν την περιοχή εντός του ημερησίου συστήματος μετακινήσεων του αστικού συγκροτήματος της Πάτρας και βελτιώνουν σημαντικά τις χρονοαποστάσεις από την Αττική.

Η περιοχή εξυπηρετείται άμεσα με διεθνείς πτήσεις charter με το αεροδρόμιο του Ακτίου. Δεν προβλέπεται στον εθνικό σχεδιασμό η σιδηροδρομική εξυπηρέτηση της περιοχής. Η υπάρχουσα σιδηροδρομική γραμμή Αγρινίου - Κρουονερίου έχει από καιρό εγκαταλειφθεί και πολλά τμήματα χρήζουν αποκατάστασης. Εξετάζεται η δυνατότητα αξιοποίησης της για την μετακίνηση τοπικού μέσου σύνδεσης Αγρινίου – Μεσολογγίου, χωρίς να έχει τεκμηριωθεί η βιωσιμότητα του εγχειρήματος αν δεν συνδεθεί με ορισμένες δραστηριότητες αναψυχής – τουρισμού.

B1.2.6. Η οργάνωση δραστηριοτήτων στο χώρο – παραγωγικοί τομείς

Η υφιστάμενη οργάνωση δραστηριοτήτων στο χώρο αντικατοπτρίζει την αναπτυξιακή κατάσταση που χαρακτηρίζει την Περιφέρεια και ιδιαίτερα την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας που παρουσιάζει σημαντική υστέρηση στους περισσότερους δείκτες από αντίστοιχες της χώρας. Συνοπτικά παρουσιάζονται παρακάτω τα κυριότερα χαρακτηριστικά για κάθε τομέα.

B1.2.6.1 Πρωτογενής τομέας

Γεωργία: Η γεωργική δραστηριότητα συγκεντρώνεται στην περιοχή των Οινιάδων όπου έχουν εγκατασταθεί εκτεταμένες υποδομές εγγειοβελτιωτικών έργων που επιτρέπουν δυνητικά αποδοτική αξιοποίηση της γης και προστασία από κινδύνους πλημμυρών. Στις εκτατικές καλλιέργειες η μηδική και το καλαμπόκι επικρατούν και έχουν πάρει τη θέση που μέχρι πρόσφατα είχε ο καπνός και το βαμβάκι.

Σε κατάλληλες περιοχές αναπτύσσονται σημαντικές εκτάσεις ελαιώνων, βρώσιμων και ελαιοποιήσιμων ελιών. Το παραδοσιακό αυτό προϊόν και οι αμπελώνες αποτελούν ένα μόνιμο διαχρονικό προϊόν με προοπτική για πολλές περιοχές της χώρας.

Σε όλες τις πεδινές εκτάσεις παράγονται σημαντικές ποσότητες εσπεριδοειδών και σπυροκηπευτικών με σημαντική τη συμβολή των σπαραγγιών.

Ως γενικό συμπέρασμα θα μπορούσε να τεκμηριωθεί ότι η προνομιά αυτή περιοχή εντατικής και αποδοτικής γεωργίας με συστατικό στοιχείο την παραγωγή προϊόντων για εξαγωγή δεν έχει εξαφανίσει τις δυνατότητες που προσφέρονται από το έδαφος και τον υδατικό πλούτο του Αχελώου.

Στην ανάντη Στράτου περιοχή οι συνθήκες που χαρακτηρίζουν τον ημιορεινό και ορεινό χώρο σε συνδυασμό με την πληθυσμιακή συρρίκνωση έχουν καταστήσει τις περισσότερες περιοχές προβληματικές εκτός από ορισμένους θύλακες κοινοτήτων που υπάρχει μια βάση αγροτικής σημαντικής δραστηριότητας.

Αλιεία: Στην παραλιακή περιοχή των Οινιάδων και στις λιμνοθάλασσες ασκείται αλιεία. Πρόκειται για περιοχή με εξαιρετική ποικιλότητα ιχθυοπανίδας που περιλαμβάνει προστατευόμενα είδη αλλά και σημαντικές ποσότητες αλιευμάτων.

Κτηνοτροφία: Η αιγοπροβατοτροφία κυριαρχεί σε όλη την έκταση του χώρου σ'όλες τις μορφές (κοπαδιάρικη, νομαδική, οικόσιτη). Αντίστοιχο δυναμικό έχει και η χοιροτροφία, ενώ πολύ μικρό ποσοστό συμμετοχής στην ολική ακαθάριστη αξία παραγωγής έχει η αγελαδοτροφία. Ιδιαίτερες κτηνοτροφικές συγκεντρώσεις εμφανίζονται στις Τοπικές Κοινότητες Βαλαώρας Δ.Ε. Φραγκίστας της Ευρυτανίας, Πετρώνας και Αμοργιανών νοτιοδυτικά της λίμνης Κρεμαστών. Εξ άλλου συγκεντρώσεις υπάρχουν και στο Πεντάλοφο, ενώ μεγαλύτερο ποσοστό χοίρων παράγεται στη Ρίγανη και το υπόλοιπο στην Κατοχή και τη Γουριά.

B1.2.6.2. Δευτερογενής τομέας

Η βιομηχανία στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη και περιορίζεται σε μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις κυρίως στους τομείς μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και υλικών κατασκευής. Πρόκειται για μικρές διάσπαρτες μονάδες που χωροθετούνται κατά μήκος των αξόνων της παλαιάς Ε.Ο.

Οι μονάδες που αναφέρονται στην αγροτική παραγωγή κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Εργοστάσια επεξεργασίας - συσκευασίας βρωσίμων ελαιών
- Ξηραντήρια καλαμποκιού
- Εργοστάσια ζωοτροφών
- Τυροκομεία
- Σφαγεία
- Ελαιοτριβεία
- Παραγωγή - τυποποίηση αλατιού
- Βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου
- Επεξεργασία μαρμάρου
- Βιοτεχνίες - βιομηχανίες πλαστικών
- Βιομηχανίες ετοιμού σκυροδέματος
- Εργοστάσια επεξεργασίας γύψου
- Εκκοκκιστήριο βάμβακος
- Μονάδες συσκευασίας σπαραγγιών

Ιδιαίτερη σημασία για την ρύπανση αποδίδεται στα ελαιοτριβεία, τα τυροκομεία και τα σφαγεία που δεν διαθέτουν σύγχρονες εγκαταστάσεις.

B1.2.6.3. Τριτογενής τομέας – Τουρισμός

Ο τριτογενής τομέας που αφορά τις υπηρεσίες παρουσιάζει μια πληθώρα κλάδων που αφορά τις υπηρεσίες και ασφαλώς απασχολούν την αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής, όπως η εμπορία και γενικά η διακίνηση αγροτικών προϊόντων για την οποία απαιτούνται εξειδικευμένες μελέτες με στοιχεία που αφορούν διάφορους παράγοντες της αγοράς. Στο κεφάλαιο αυτό θα περιοριστούμε στο σημαντικό κλάδο του τουρισμού που και αυτός συνδέεται με άλλους κλάδους που επωφελούνται από τη δραστηριότητα.

Ο τουρισμός στην περιοχή μελέτης και στην ευρύτερη περιοχή δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος ως προς τα μεγέθη αλλά και την γενικότερη προτίμηση ως τουριστικού προορισμού παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχουν διαπιστωθεί από την παρούσα μελέτη.

Η περιοχή της Ευρυτανίας αντίθετα έχει τις τελευταίες δεκαετίες αναπτύξει σε κάποιο επίπεδο μορφές ορεινού τουρισμού, που μπορεί να διαχυθεί και στις ημιορεινές περιοχές της Αιτωλοακαρνανικής πλευράς της Τ.Λ. Κρεμαστών.

Από τα στοιχεία τουριστικής κίνησης προκύπτει ότι επικρατούν οι αφίξεις και διανυκτερεύσεις ημεδαπών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ωστόσο εμφανίζονται και αλλοδαποί επισκέπτες εκ των οποίων πλειοψηφούν οι Ιταλοί με δεύτερους τους Άγγλους.

B.1.2.7. Αναγνώριση των χωρικών ενοτήτων της περιοχής μελέτης

Για τους σκοπούς του προσδιορισμού κατευθύνσεων σχεδιασμού στην περιοχή μελέτης αναγνωρίζονται 4 υποπεριοχές με την έννοια χωρικών ενοτήτων με κοινά και διαφορετικά από τις άλλες χαρακτηριστικά, δυνατότητες και προοπτικές ανάπτυξης και φέρουσας ικανότητας να υποδεχθούν δραστηριότητες διαφορετικών κλάδων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Στον προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής των περιοχών και των στοιχείων που τεκμηριώνουν τα χαρακτηριστικά τους έχουν συμβάλει τα στοιχεία και οι αξιολογήσεις των συμπερασμάτων του Α1 κεφαλαίου της μελέτης.

Επιγραμματικά τα κριτήρια μπορούν να ομαδοποιηθούν στις εξής γενικές κατηγορίες:

- Γεωγραφικά και Γεωλογικά που ανάγονται στο ανάγλυφο, στο υδατικό σύστημα λιμνών και κατάσταση του ποταμού.
- Ενίσχυση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων που αφορούν στους οικισμούς, στις παραγωγικές υποδομές και στις υποδομές μεταφορών ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.
- Αναπτυξιακά στοιχεία κοινωνικών και οικονομικών δεικτών αλλά και στοιχείων κοινωνικής οργάνωσης των κατοίκων της ευρύτερης χωρικής ενότητας.

Ο καθορισμός των ορίων μεταξύ περιοχών αν και διατηρείται, εκτός της περίπτωσης του Στράτου, στα διοικητικά όρια σε επίπεδο Τοπικής Κοινότητας πρέπει να θεωρηθεί σχηματικός για τους σκοπούς της ταξινόμησης των στοιχείων της μελέτης γιατί άλλωστε οι προτεινόμενες παρεμβάσεις επιδρούν μεταξύ περιοχών καθιστώντας τα όρια αυτά σε πολλές περιπτώσεις ασαφή ως προς την ανάπτυξη δικτύων και συναφείς υποδομές.

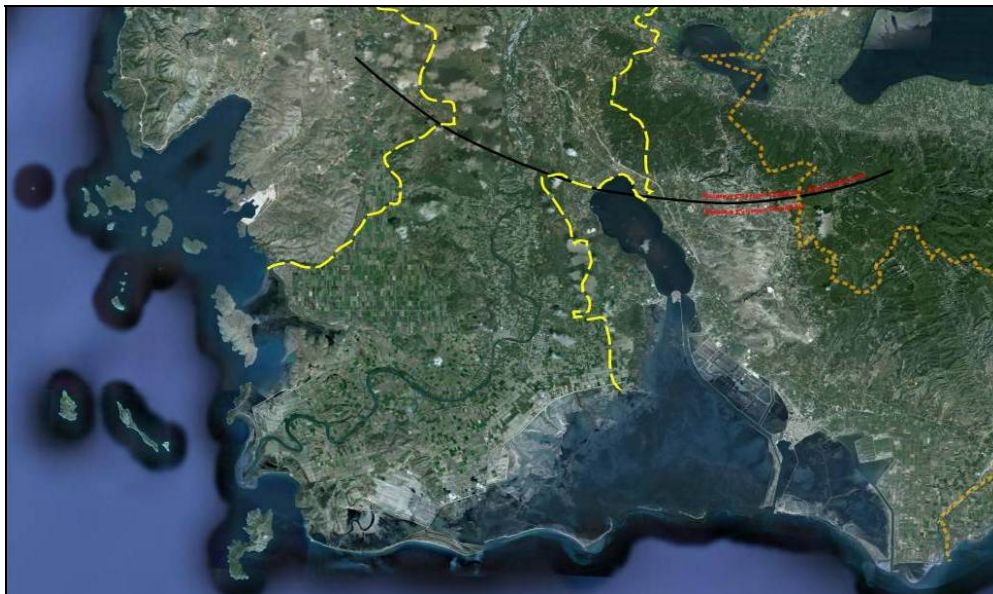
Καθορίζονται οι εξής 4 περιοχές που ανήκουν, ωστόσο στην βασική αρχική διαίρεση του χώρου στο σχήμα Ανάτη Στράτου/Κατάντη Στράτου:

B1.2.7.1. Χωρική Ενότητα Οινιάδων

Πρόκειται για περιοχή κάμπου κατάντη του φράγματος Στράτου όπου η μεγαλύτερη έκταση έχει διευθετηθεί στο χώρο με τα εγγειοβελτιωτικά έργα και έχει γενικά καθοριστεί ως προς το ιδιοκτησιακό και τη διαχείριση του συστήματος από τον ΓΟΕΒ.

Περιλαμβάνει τον ελεύθερο ρου του Αχελώου προς τις εκβολές, διευθετημένο μιας και δεν υπάρχουν δελταϊκές υδροτοπικές περιοχές, περιλαμβάνει επίσης αλμυρότοπους και τις λιμνοθάλασσες όπου ασκείται η αλιεία. Η περιοχή σηματοδοτείται από το δίπολο των οικισμών Κατοχής – Νεοχωρίου.

Η περιβαλλοντική διάσταση που εμπεριέχεται στα κριτήρια που αναπτύχθηκαν ασκείται μέσω των αρμοδιοτήτων αλλά και των ουσιαστικών προτάσεων του Φορέα Διαχείρισης τόσο ως φορέα εφαρμογής των ρυθμίσεων προστασίας όσο και των δράσεων προβολής και οργάνωσης του συστήματος επισκεψιμότητας των χώρων.

B1.2.7.2. Χωρική Ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου

Πρόκειται για μια σύνθετου χαρακτήρα περιοχή σε μεταβατικό στάδιο, περιβαλλοντικών προβλημάτων μια και βρίσκεται στο επίκεντρο των επιρροών της ανάπτυξης του αστικού κέντρου του Αγρινίου ιδιαίτερα στον άξονα Αγρίνιο – Νεάπολη - Φράγμα – Στράτος και κυρίως στον κατάντη χώρο νότια του φράγματος και της παλαιάς Ε.Ο. Αγρινίου – Άρτας – Ιωαννίνων.

Στην περιοχή αυτή συγκεντρώνονται δραστηριότητες που διαχέονται από το αστικό συγκρότημα με τον γραμμικό άξονα χρήσεων γης εκτός σχεδίου του Αγρινίου και Νεάπολης, τις διάφορες χρήσεις και εναποθέσεις στις περιοχές κατάντη της γέφυρας, συμπτώματα που δείχνουν ότι η περιοχή έχει ενταχθεί πλέον στις συνθήκες έμμεσης αστικοποίησης του χώρου.

Εξαίρεση σε αυτό το πρότυπο χρήσεων γης αποτελεί η περιοχή γέφυρας Ε.Ο., Σταθμών ΗΥΣ Στράτου αναρρυθμιστικών λιμνών που υποδηλώνει και την αξία άσκησης ελέγχων χρήσεων γης από τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς, όπως στην περίπτωση σημαντικής εκτάσεως η ΔΕΗ.

Η περιοχή κατάντη Στράτου, προδήλως, χρήζει αποκατάστασης.

B1.2.7.3. Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Καστρακίου

Ένα από τα περισσότερο σαφή όρια μεταξύ περιοχών είναι η γραμμική ανάπτυξη της γέφυρας της εθνικής οδού παράλληλα με το φράγμα πλαισιώνοντας την αναρρυθμιστική λίμνη από τα σημεία των δύο ΥΗΣ. Τα σημεία αυτά λειτουργούν ως πύλες στην ορεινή ενδοχώρα όπου επικρατούν διαφορετικές συνθήκες οργάνωσης του χώρου σε σχέση με το σχετικό σύμπλεγμα Αγρινίου – Νεάπολης – Στράτου.

Λίμνη Στράτου

Η λίμνη Στράτου λειτουργεί ως είσοδος στο χώρο με κύριο ενδιαφέρον το σημείο της γέφυρας Σπολαίτας. Από τη λίμνη μέχρι το φράγμα Καστρακίου απομένει ελάχιστο μήκος φυσικής κοίτης του ποταμού.

Οι παρόχθιες περιοχές εξυπηρετούνται οδικώς από κάθε όχθη και περιλαμβάνουν εκτάσεις με δενδρώδεις καλλιέργειες και μικρές εκτάσεις δασικής φυτοκάλυψης. Το τοπίο είναι τυπικό των αγροτικών ημιορεινών περιοχών χωρίς ιδιαίτερα εντυπωσιακά στοιχεία.

Λίμνη Καστρακίου

Η Τ.Λ. Καστρακίου είναι το επίκεντρο της ενότητας. Σχηματίζεται από ένα πολύπλοκο περίγραμμα όχθης σχήματος 'Υ' που δημιουργείται από τη συμβολή με τον Ίναχο ορίζοντας τρία τμήματα. Το πρώτο μετά το φράγμα πλαισιώνεται από απόκρημνους σχηματισμούς χωρίς δυνατότητα πρόσβασης. Στο βορειοδυτικό τμήμα εισόδου του Ινάχου βρίσκεται ο οικισμός του Μπαμπαλιού, που παρουσιάζει ένα αξιόλογο τοπίο και διαμέρισμα της λίμνης με ενδιαφέροντα

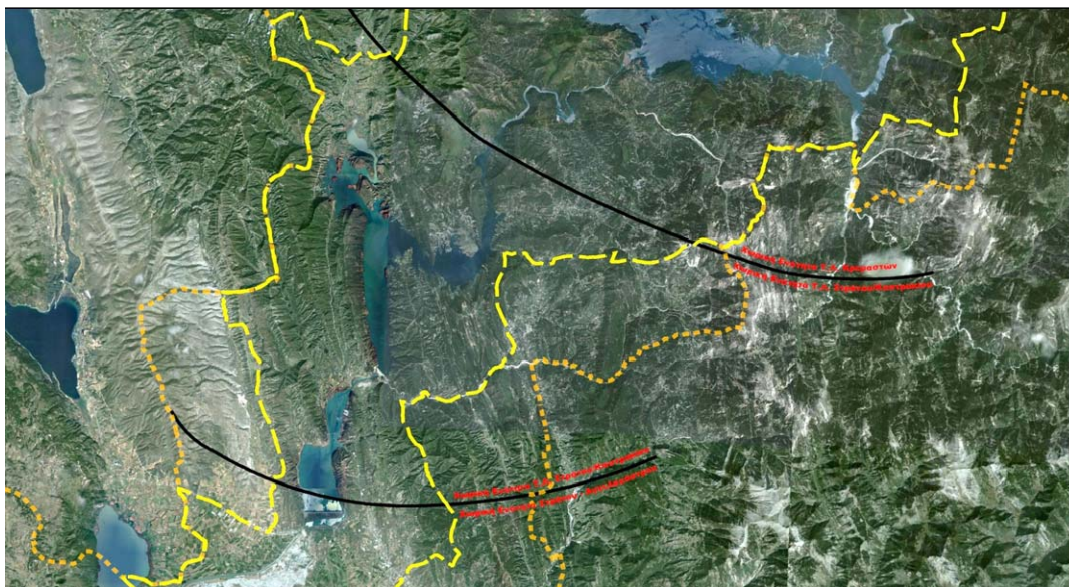
στενό ορίζοντα. Στην περίμετρο του υδάτινου αυτού διαμερίσματος της λίμνης έχουν αναπτυχθεί δενδρώδεις καλλιέργειες σε τμήματα που είχαν ενδεχομένως δασοκάλυψη και βοσκότοπους.

Η περιοχή είναι η μόνη στην Τ.Λ. Καστρακίου που σήμερα έχει ικανοποιητική σύνδεση με οδικό δίκτυο, το δρόμο Στράτου – Ν. Χαλκιοπούλου και διαθέτει μεγάλο αριθμό παραλίμνιων αγροτεμαχίων, υποδηλώνοντας τάσεις πιέσεων κυρίως στο κατάντη του οδικού άξονα παραλιακό χώρο.

Η δυτική πλευρά της λίμνης ανήκει στην κοιλάδα του Αχελώου κατάντη του φράγματος Κρεμαστών. Οι παρόχθιες περιοχές όπου το ανάγλυφο δεν έχει απόκρημνους σχηματισμούς καλύπτεται σχεδόν εξολοκλήρου με δασική βλάστηση με διακοπές στα σημεία που συμβάλλουν παραποτάμια ρέματα. Η πορεία μέχρι το φράγμα χαρακτηρίζεται από ποικίλους μαιανδρισμούς, ποικιλία πλατωμάτων και εντυπωσιακό τοπίο χαραδρών. Στο τμήμα αυτό η δασική κάλυψη επικρατεί με ελάχιστα ξέφωτα χορτολιβαδικών αγροτεμαχίων.

Ένα υποτυπώδες οδικό δίκτυο δασικών δρόμων και ατραπών χαρακτηρίζει περισσότερο την ανατολική παρόχθια περιοχή.

Στην δυτική παρόχθια περιοχή βρίσκονται οι εγκαταστάσεις των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας.

B1.2.7.4. Περιοχή Τ.Λ. Κρεμαστών

Η περιοχή συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη ποσότητα υδάτινου πόρου σε έκταση 80 τ.Χλμ.

Αν και το σχήμα που προκύπτει από το ανάγλυφο ακολουθεί την νοητή πλέον γραμμή της κοίτης του Αχελώου, συγκροτείται από τρία λιμναία τοπία: το ανάντη στενό τμήμα έως την γέφυρα Τατάρνας, το μεσαίο τμήμα με κέντρο την συμβολή των ποταμών Αχελώου, Αγραφιώτη, Ταυρωπού και όρια τις γέφυρες Τατάρνας και Επισκοπής και το Φράγμα και το

νοτιότερο ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής. Πρόκειται για ένα σύνθετο λιμναίο σύστημα που αν μετρηθεί συμβολικά από το ακρότατο σημείο του προσεγγίζει τα 38 χλμ. περίπου.

Η ύπαρξη μόνον δυο γεφυρών (Επισκοπής και Τατάρνας) καθορίζει και τις σχέσεις επικοινωνίας και ανάπτυξης των πέριξ περιοχών. Τα πορθμεία Αγ. Βασιλείου και Αγ. Γεωργίου που λειτούργησαν για την αποκατάσταση της οδικής σύνδεσης που αποκόπηκε με την κατάκλυση των περιοχών μετά την λειτουργία του Φράγματος, παραμένουν σήμερα ανενεργά μετά την κατασκευή των Γεφυρών. Αποτελούν υποδομές που η λειτουργία τους εξαρτάται από την αυξομείωση της στάθμης της Λίμνης. Ανάλογα προβλήματα λόγω της αυξομείωσης της στάθμης της λίμνης θα αντιμετωπισθούν για την αξιοποίηση της πρόσφατα κατασκευασμένης προβλήτας στην Σιβίστα.

Στην λίμνη των Κρεμαστών αναδεικνύεται το πρόβλημα της κλίμακας της λίμνης καθώς και των απαιτήσεων λειτουργίας του ΥΗΣ Κρεμαστών που από τον σχεδιασμό και προορισμό του επιβάλλει μεγάλες μεταβολές της στάθμης της λίμνης. Συνέπεια της λειτουργίας αυτής είναι η εικόνα του τοπίου στις παρόχθιες ζώνες στερούμενων από κάθε είδους φυσική βλάστηση σε αντιδιαστολή με τις άλλες λίμνες του συστήματος. Παρόμοιες καταστάσεις εμφανίζονται και στις εκτεταμένες περιοχές συμβολής των ποταμών σε συνδυασμό με φερτές ύλες.

Σχ. Β1.2.7.4 -1 Περιοχή Κρεμαστών

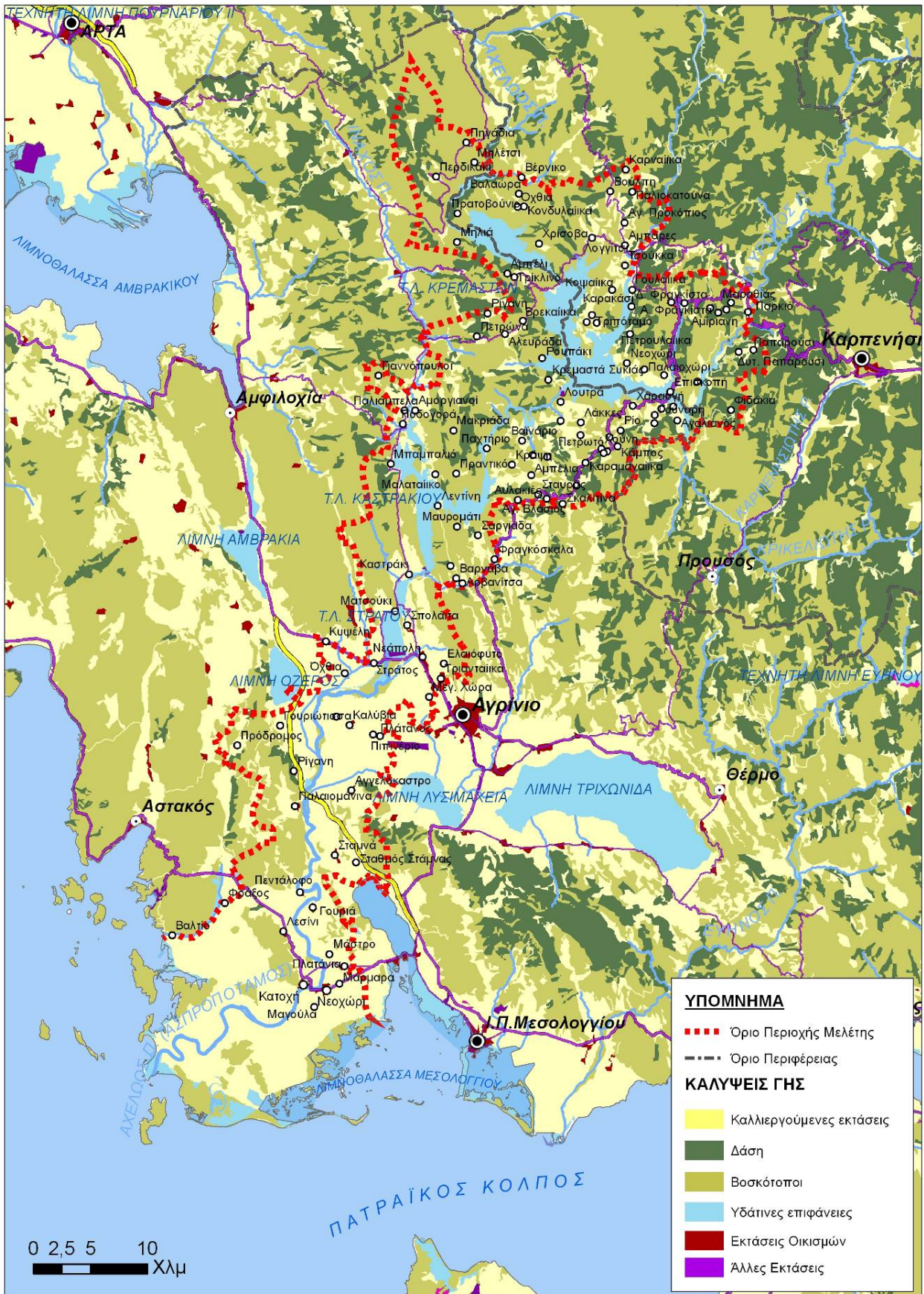
Στο σύνολο των παρόχθιων περιοχών επικρατεί με λίγες εξαιρέσεις η δασική κάλυψη και οι βοσκότοποι. Σε μικρό αριθμό θυλάκων έχουν δημιουργηθεί μεμονωμένες συστάδες καλλιεργειών. Σε όλα τα τμήματα της λίμνης υπάρχουν εκτεταμένες περιοχές σχεδόν άθικτης δασικής ανάπτυξης χαμηλής κυρίως βλάστησης. Πρόκειται για δυσπρόσιτες περιοχές λόγω του ανάγλυφου και της έλλειψης βατού από τροχοφόρα δασικού και αγροτικού δικτύου.

Μικρά δείγματα οικιστικής δραστηριότητας παρουσιάζονται είτε ως μεμονωμένες αγροικίες είτε με πυκνότερες διατάξεις που υποδηλώνουν και εκτός οικισμών παραθεριστική ή δευτερεύουσα κατοικία κυρίως στην περιφέρεια αναγνωρισμένων οικισμών (βλ. Αγαλιανός).

Η δραστηριότητα αυτή εμφανίζεται περισσότερο στις περιοχές μεταξύ γέφυρας Επισκοπής και Ε.Ο. Καρπενησιού – Αγρινίου στην νότια Ακαρνανική παρόχθια ζώνη.

Στη μέση λίμνη εμφανίζεται δραστηριότητα στην περιοχή Μονής Τατάρνας χωρίς όμως να επεκτείνεται στον παρόχθιο χώρο όπου επικρατεί κατά το πλείστον η δασική βλάστηση. Παρόμοια κατάσταση επικρατεί και στην δυτική πλευρά της λίμνης μέχρι την γέφυρα Τατάρνας. Στην άνω λίμνη (ανάτη γέφυρας Τατάρνας) το παρόχθιο περιβάλλον παραμένει άθικτο εκτός από το συνεκτικό τμήμα οικισμών που βρίσκονται σε υψόμετρο πάνω από το υδάτινο στοιχείο (Περδικάκι Αιτωλοακαρνανίας, Πρωτοβούνι Ευρυτανίας) στην είσοδο του Αχελώου στη λίμνη.

Σχ. Β1.2.7.4 -2 Καλύψεις γης

B1.3. Χωροταξική οργάνωση της άμεσης και ευρύτερης περιοχής

B1.3.1. Το χωρικό πρότυπο ανάπτυξης της περιοχής - Αναπτυξιακές προοπτικές και περιορισμοί

Το χωρικό πρότυπο που περιγράφεται και διατρέπει τις επιμέρους προτάσεις αφορά μια κατεύθυνση θετικών προοπτικών που αντιστοιχούν σε μια ρεαλιστική και μακροπρόθεσμα εφικτή αναπτυξιακή προοπτική.

Η μικρή σχετικά έκταση και ο πληθυσμός της περιοχής σε σχέση με την περιφέρεια και τη χώρα την καθιστά εξαρτημένη από τη γενική προοπτική της περιφέρειας και των στόχων και αποτελεσματικότητας του ΕΣΠΑ αλλά και της νέας Προγραμματικής Περιόδου.

Στη σημερινή συγκυρία η περίοδος της κρίσης και ύφεσης ασφαλώς έχει επιπτώσεις στις προβλέψεις για το χρόνο επίτευξης του στόχου με συνέπεια τμήμα των προτάσεων, μέτρων και έργων να αφορούν ένα μακροπρόθεσμο ορίζοντα ενώ ορισμένα από τα προτεινόμενα, ιδιαίτερα αυτά που στηρίζονται από τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Στο μεσοδιάστημα δράσεις χαμηλών επιπέδων προϋπολογισμού όπως θεσμική και οργανωτική στήριξη, κατάρτιση, πιλοτικά έργα μπορούν να εκτελεστούν ώστε με την ανάκαμψη της οικονομίας να υπάρχει η προσήκουσα προετοιμασία για δυναμικότερες πρωτοβουλίες τόσο δημοσίων όσο και ιδιωτικών επενδύσεων.

Με βάση τις παραπάνω προϋποθέσεις περιγράφονται παρακάτω τα γενικά χαρακτηριστικά του προτύπου χωρικής ανάπτυξης της περιοχής στους τρεις βασικούς τομείς.

B1.3.1.1 Πρωτογενής τομέας

Γεωργία

Η θετική εξέλιξη του πρωτογενούς τομέα αποτελεί για την άμεση αλλά και για την ευρύτερη περιοχή μελέτης αναγκαία προϋπόθεση για την αντίστροφη των τάσεων υστέρησης της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας όπου ο πρωτογενής τομέας διαδραματίζει τον κύριο ρόλο. Στην περιοχή επικρατούν διαφορετικές συνθήκες που διαφοροποιούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα μεταξύ των δυο μεγάλων ενοτήτων κατάντη και ανάντη Στράτου.

Στο πεδινό τμήμα Οινιάδων – Αγγελοκάστρου – Ρίγανης υπάρχει εγκατεστημένη υποδομή και οργανωμένες γεωργικές εκτάσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν με νέους τρόπους αγροτικής παραγωγής που θα συνεχίσει τα παραδοσιακά προϊόντα αλλά και νέα – όπως φαίνεται από την επιτυχή επιλογή των σπαραγγιών – αντικαθιστώντας άλλα χαμηλής αποδοτικότητας,

Η νέα κατεύθυνση αφορά την παραγωγή νέων προϊόντων που απευθύνονται στην εξαγωγική δραστηριότητα με σύγχρονες μεθόδους και για μερικά με ονομασία προελεύσεως.

Διαφορετικό παρουσιάζεται το πρόβλημα στην ημιορεινή – ορεινή περιοχή όπου δεν παρουσιάζεται εύκολη διαδικασία αναζωογόνησης της γεωργικής παραγωγής. Οι δενδρώδεις

καλλιέργειες με νέους τρόπους οργανωμένης παραγωγής οικονομιών κλίμακας μπορεί να αποτελεί διέξοδο όπως και άλλα εξειδικευμένα προϊόντα του ορεινού χώρου. Προοπτική προσφέρεται στην επιστροφή παραδοσιακών προϊόντων των υψομετρικών αυτών ζωνών όπως ειδική δένδροκομία των ακρόδρυων – καρυδιά, αμυγδαλιά κλπ. που μπορούν να προσελκύσουν αγορές εκτός χώρας.

Βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη αγροκτημάτων με αυτό τον προσανατολισμό είναι η στήριξη με σύγχρονες μεθόδους και ένας βαθμός επιχειρηματικότητας και καινοτομίας από την πλευρά των παραγωγών.

Κτηνοτροφία

Ανάλογες γενικές αρχές σύγχρονης αγροτικής παραγωγής εφαρμόζονται και στην κτηνοτροφία και ιδιαίτερα στην αγελαδοτροφία που υστερεί στην περιοχή, Η δραστηριότητα αυτή έχει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης τόσο στα πεδινά όσο και σε χαμηλότερα υψόμετρα της περιοχής Τ.Λ. Καστρακίου.

B1.3.1.2 Δευτερογενής τομέας

Η ανάπτυξη της περιοχής θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μεταποιητικών επιχειρήσεων και την ανάγκη δημιουργίας οργανωμένων χώρων υποδοχέων για ορισμένες κατηγορίες, αντικείμενο που αφορά γενικότερο σχεδιασμό των ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ της περιοχής.

B1.3.1.3 Τριτογενής τομέας-Τουρισμός

Ο τριτογενής τομέας που αφορά και τις υπηρεσίες τουρισμού περιλαμβάνει μια πληθώρα κλάδων που εξαρτώνται από αυτή την δραστηριότητα και συμβάλουν στην αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής, όπως η εμπορία και γενικά η διακίνηση αγροτικών προϊόντων, υπηρεσίες εστίασης και διάφορες άλλες επιχειρήσεις της αγοράς. Ο τουρισμός στην περιοχή μελέτης και στην ευρύτερη περιοχή δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος ως προς τα μεγέθη αλλά και την γενικότερη προτίμηση ως τουριστικού προορισμού παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχουν διαπιστωθεί από την παρούσα μελέτη.

Η περιοχή της Ευρυτανίας αντίθετα έχει τις τελευταίες δεκαετίες αναπτύξει σε κάποιο επίπεδο μορφές ορεινού τουρισμού, που μπορεί να διαχυθεί και στις ημιορεινές περιοχές της Αιτωλοακαρνανικής πλευράς της Τ.Λ. Κρεμαστών.

Από τα στοιχεία τουριστικής κίνησης της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας προκύπτει ότι επικρατούν οι αφίξεις και διανυκτερεύσεις ημεδαπών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ωστόσο εμφανίζονται και αλλοδαποί επισκέπτες εκ των οποίων πλειοψηφούν οι πρερχόμενοι από την γειτονική Ιταλία και ακλουθούν οι επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Αν και τα μεγέθη είναι μικρά μπορεί να αναγνωρισθεί ως προς τις προτιμήσεις από το εξωτερικό το στοιχείο της γεωγραφικής εγγύτητας της Αδριατικής αλλά και οι ιστορικές και παραδοσιακές σχέσεις των Άγγλων με το χώρο των Ιονίων Νήσων.

Η παραπάνω διαπίστωση ενισχύεται και με την γενική εικόνα και τις τάσεις που παρουσιάζει ο τουρισμός της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και της Π.Ε. Ευρυτανίας που δεν είναι ενθαρρυντική εφόσον συνεχιστούν οι πρακτικές των τελευταίων δεκαετιών ως προς τις πολιτικές για τον τουρισμό όπως τουλάχιστον εφαρμόζονται. Παρά το ειδικό τουριστικό ενδιαφέρον που δηλώνουν οι επισκέπτες σχεδόν στο σύνολό τους, οι υπάρχουσες υποδομές υπολείπονται πολύ από το να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες, ενώ παράλληλα η προβολή της περιοχής γίνεται σε μικρή κλίμακα και αποσπασματικά. Από σχετικά στοιχεία των ξενοδοχείων προκύπτει ότι από το σύνολο των επισκεπτών το 40% αποτελούσαν ομάδες με στόχο: την ιστορία & πολιτισμό 20%, την εκπαίδευση 10%, τη φυσιολατρία 10% επιβεβαιώνοντας ότι οι επισκέπτες αποτελούν ένα κοινό που αναφέρεται στις αποκαλούμενες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Η ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή εντάσσεται στον προβληματισμό εισαγωγής της δραστηριότητας αυτής σε περιοχές όπου για μια σειρά λόγους δεν έχει κινηθεί η διαδικασία τουριστικής ανάπτυξης παρά το γεγονός ότι έχουν, τουλάχιστον για την περιοχή των λιμνών διατυπωθεί απόψεις για την κατεύθυνση αυτή.

Κυριότεροι λόγοι για την εξέλιξη αυτή μπορούν να αναφερθούν οι εξής:

- Τον προσανατολισμό του τουρισμού στον παραλιακό χώρο και τα νησιά με το δόγμα των τριών (ήλιος – θάλασσα – άμμος)
- Το ιδιαίτερο καθεστώς των λιμνών ως πιθανού υποδοχέα τουριστικής δραστηριότητας λόγω συνθηκών προστασίας των έργων.
- Το χαρακτήρα της περιοχής των λιμνών ως προς παράγοντες όπως το οικιστικό απόθεμα, την πυκνότητα ιστορικών οικισμών, την πληθυσμιακή δυναμική, καθώς και τα κοινωνικό-οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού
- Αυτή καθαυτή η επέμβαση του μεγάλου τεχνικού έργου στην ριζική αναδιάρθρωση του χώρου

Παρά την παράθεση των παραπάνω στοιχείων, τελευταίες εξελίξεις στον κλάδο του τουρισμού ενθαρρύνουν το εγχείρημα μια και έχει ιδιαίτερα αμφισβητηθεί η σκοπιμότητα περαιτέρω εφαρμογής του προτύπου και η ανάγκη διαφοροποίησης του προϊόντος σε μορφές φιλικές προς το περιβάλλον και τις μαζικές μορφές άκρως εμπορευματοποιημένου μονοδιάστατου προτύπου.

Πρόσφατες εξελίξεις αναφέρονται στις ήπιες μορφές, στον οικοτουρισμό και τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού που απευθύνονται σε ένα ενήμερο και απαιτητικό χρήστη.

Η περιοχή μελέτης προσφέρεται για την υιοθέτηση του προτύπου αυτού με διαφορετικό τρόπο προσαρμοσμένο στη φυσιογνωμία και φέρουσα ικανότητα κάθε υποπεριοχής, υιοθετώντας ένα επιλεγμένο μείγμα εξειδικευμένων μορφών τουρισμού.

Η διεθνής εμπειρία παρουσιάζει αρκετά εφαρμοσμένα παραδείγματα που ακολουθούν τις ίδιες αρχές σχεδιασμού και διαχείρισης περιοχών που όμως διαφέρουν μια και προσαρμόζονται σε μέγεθος, χαρακτήρα, εξυπηρετούμενο πληθυσμό, παρουσιάζοντας ένα μοναδικό για κάθε περιοχή τοπίο πάρκου.

Για τη χώρα ο τομέας αυτός έχει μελετηθεί ωστόσο δεν υπάρχουν ολοκληρωμένα προγράμματα εφαρμογής εκτός από αρχικές προσπάθειες σε περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος ανάλογων ζωνών RAMSAR, εθνικών δρυμών κ.α.

Κατευθύνσεις ανάπτυξης και χαρακτήρας

Οι κατευθύνσεις και περιορισμοί διαφοροποιούν τη προσέγγιση στις περιοχές του Εθνικού πάρκου, τις περιοχές που επηρεάζονται από το αστικό κέντρο του Αγρινίου και τις περιοχές των λιμνών, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο δομικό σχέδιο.

Οι δραστηριότητες που μπορούν να επιλεγούν για την προσέλκυση των επισκεπτών αναφέρονται σε γενικές γραμμές στις κατευθύνσεις για τον 'τουρισμό υπαίθρου' και μπορούν να προσαρμόζονται στη συγκεκριμένη περιοχή:

- Αγροτική ζωή και αγροτική παραγωγή
- Αλιευτική ζωή και αλιευτική παραγωγή
- Γαστρονομία συμπεριλαμβανομένης και της οινογνωσίας
- Παρακολούθηση της άγριας πανίδας και χλωρίδας και της βιοποικιλότητας των χερσαίων και υδάτινων οικοσυστημάτων
- Έφιππη περιήγηση
- Πεζοπορία
- Αναρρίχηση
- Ορειβασία
- Ποδηλασία βουνού
- Επίσκεψη ή και εξερεύνηση σπηλαίων
- Διάπλους ποταμών με σχεδία ή με κανό-καγιάκ
- Διάπλους θαλάσσιων αποστάσεων με κολύμβηση ή κανό
- Καταδύσεις
- Λοιπές δράσεις ενέργειες ή δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν με στόχο τη ψυχαγωγία του επισκέπτη – τουρίστα μέσω της επαφής του με το φυσικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον της υπαίθρου
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών σεμιναρίων που συνδυάζονται με τις παραπάνω δράσεις.

Η σχέση της περιοχής μελέτης με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τον Τουρισμό (Απόφαση 67659/2013, ΦΕΚ 3155/Δ/12.12.2013)

Με την πρόσφατη τροποποίηση της προηγούμενης ΚΥΑ για τον τουρισμό (ΦΕΚ 1138/Β/11.06.2009) η περιοχή μελέτης εξακολουθεί να υπόκειται στις γενικές κατευθύνσεις του

πρώτου χωροταξικού για τον τουρισμό με ορισμένες όπως είχε αξιολογηθεί κατά την Α' Φάση. Το κύριο χαρακτηριστικό της θέσης του 'χωρικού διαδρόμου' του Αχελώου στο χωρικό πλαίσιο που διαγράφεται από το αναθεωρημένο χωροταξικό (ΦΕΚ 3155/Δ/12.12.2013) είναι ότι περιβάλλεται από περιοχές 'κατηγοριοποίησης του χώρου' για τις προβλέπονται συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Πρόκειται για τις ίδιες ζώνες που διατηρούνται από το αρχικό με ορισμένες διαφοροποιήσεις ως προς το περιεχόμενο και καταργείται η ζώνη Γ3: Άγραφα – Ασπροπόταμος που εντάσσεται πλέον στην άνω των 800μ. υψομετρικά καθορισμένη κατηγορία για το σύνολο του ορεινού χώρου.

Αναλυτικότερα επισημαίνονται οι παρακάτω ρυθμίσεις που αφορούν την περιοχή μελέτης:

(B1) Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εντατικών μορφών τουρισμού που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή

Περιοχή B1.7 : Ορεινοί όγκοι Παναιτωλικού και οι όροι Ναυπακτίας (ως πλησιέστερες περιοχές της ευρύτερης ορεινής περιοχής Αιτωλοακαρνανίας - Φωκίδας)

Περιοχή B1.10 : Ξηρόμερο

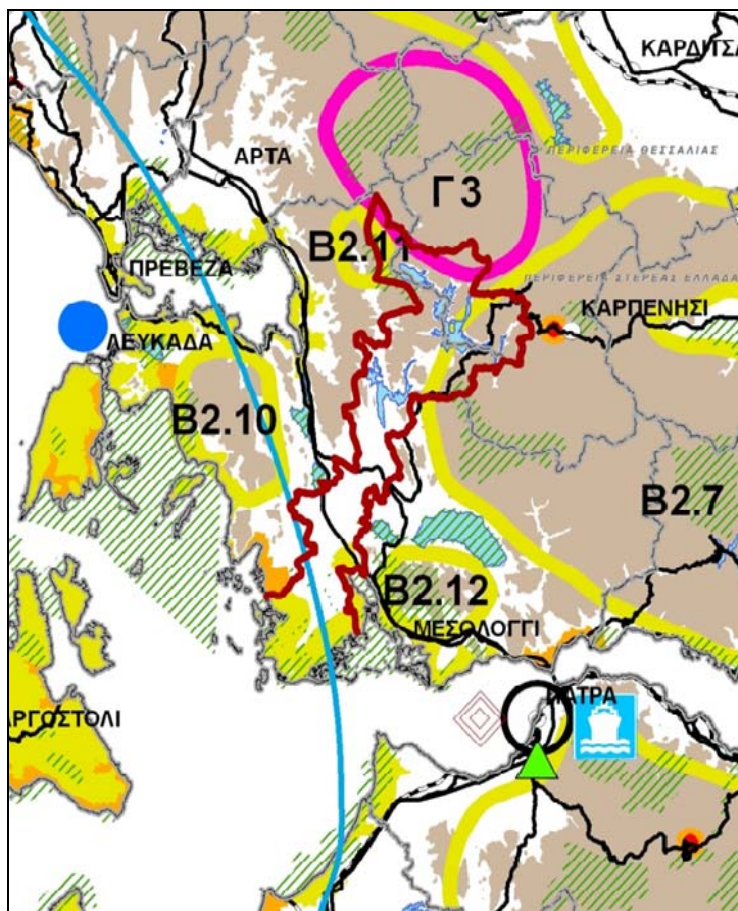
Περιοχή B1.11 : Όροι Βάλτου (Μακρυνόρος)

Περιοχή B1.12 : Αράκυνθος

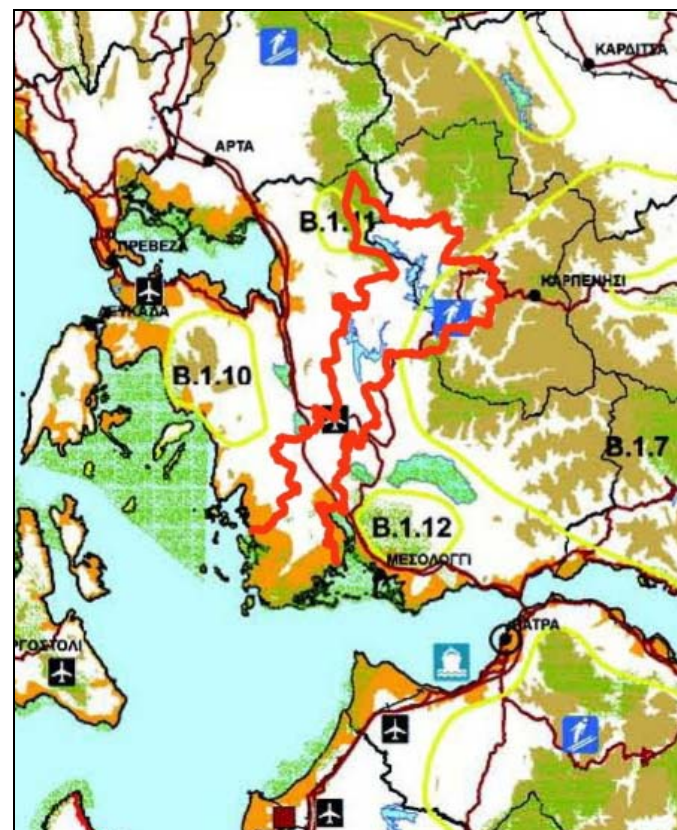
(A2) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές

Πρόκειται για το παραλιακό τόξο από τον κόλπο Αιτωλικού, Δέλτα Αχελώου μέχρι Πάλαιρο και αφορά στην παραλιακή ζώνη. Η περιοχή αναφερόταν και στο αρχικό χωροταξικό μόνο που με το ισχύον εντατικοποιούνται οι προτεινόμενοι όροι της ανάπτυξης με πυκνότητα 8, 9, 10 κλίνες αντίστοιχα σε ξενοδοχεία 3, 4, 5 αστέρων και ελάχιστη έκταση 10στρ. στις εκτός σχεδίου περιοχές.

Σύγκριση των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων για τον Τουρισμό (περιλαμβάνει και τοποθέτηση της περιοχής μελέτης)

Σχ. Β1.3.1.3 -1 Απόσπασμα από το χωροταξικό πλαίσιο του Τουρισμού
(ΦΕΚ 138Β/2009)

Σχ. Β1.3.1.3 -2 Απόσπασμα από το χωροταξικό πλαίσιο του Τουρισμού
(ΦΕΚ 3155Β/2013)

Σύμφωνα με τα ισχύοντα στην περιοχή των Οινιάδων που βρίσκεται η παραλιακή αυτή ζώνη και τις σχετικές κατευθύνσεις του φορέα διαχείρισης είναι αμφίβολο εάν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί η δημιουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην ζώνη αυτή. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι το ισχύον χωροταξικό στις κατευθύνσεις που προβλέπει για την κατηγορία (Α2) περιλαμβάνει μια πλειάδα επιθυμητών και φιλικών για το περιβάλλον στρατηγικών κατευθύνσεων που ήδη είχαν υιοθετηθεί από την παρούσα μελέτη, οι κυριότερες των οποίων αναφέρονται παρακάτω:

‘Ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και αναγνωρισιμότητας της περιοχής.

Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων που εμπλουτίζουν και διευρύνουν το τουριστικό προϊόν.

Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με την αναγνώριση και συνδυασμένη προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής.

Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων.

Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, κ.λπ.).

Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.).

Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.

Βελτίωση της προσβασιμότητας των δυσπρόσιτων τουριστικών πόρων.’

Ειδικές – εναλλακτικές μορφές τουρισμού (αρ. 6)

Πρόκειται για γενική κατηγορία που θεσμοθετεί ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων αναψυχής και ανάπτυξης συμπλεγμάτων με χωρικό προσδιορισμό που αφορά άμεσα τις προτάσεις της μελέτης για την ανάπτυξη της περιοχής του Αχελώου.

Οι κυριότερες κατηγορίες που άπτονται άμεσα των προτάσεων της μελέτης είναι:

(Γ3): Αλιευτικός τουρισμός

(Γ4): τουρισμός καταδύσεων αναψυχής

(Δ): Πολιτιστικός τουρισμός

(ΣΤ): Ιαματικός παραθεριστικός τουρισμός

(Ζ): Τουρισμός υπαίθρου

(Η): Γεωτουρισμός

Και τέλος προβλέπονται και άλλες εξειδικευμένες μορφές που μπορεί να αναπτυχθούν και εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν της περιοχής στις θεματικές κατηγορίες ενέργεια και βιομηχανία

που αφορά το σύστημα των τεχνικών έργων του Αχελώου και την προβολή του ως σημείου ιδιαίτερου τουριστικού και εκπαιδευτικού με την ευρεία έννοια τόπου επίσκεψης και περιήγησης. Σημαντικό νέο κεφάλαιο του χωροταξικού είναι το τμήμα που αφορά τον τουρισμό με σκάφη αναψυχής, τον θαλάσσιο χώρο και την οργάνωση του στις 'Ζώνες Ναυσιπλοΐας Αναψυχής (Ζ.Ν.Α)'. Η περιοχή μελέτης ανήκει στις Ζ.Ν.Α. 9 – Ιόνιο Πέλαγος και 9α – Κορινθιακός. Οι εκβολές Αχελώου και η Οξιά βρίσκονται ακριβώς στην άρθρωση των δυο αυτών αξόνων. Προβλέπονται στην ευρύτερη περιοχή δυο μονάδες μαρίνων σκαφών αναψυχής στον Πάλαιρο (Vounaki beach) και στο Μεσολόγγι. Επίσης, χωροθετούνται δυο καταφύγια (Αστακός, Αμφιλοχία) ένα αγκυροβόλιο στη Βόνιτσα και ένας ξενοδοχειακός λιμένας στον Αστακό (Σαμαράς Πυθαγόρας – Σταυρολιμνιώνας Αστακού)

B1.3.1.4. Η συνολική διαχείριση των υδάτινων πόρων του Αχελώου

Το αποκαλούμενο θέμα 'εκτροπή του Αχελώου' συνδέεται με πολιτικές διαχείρισης των υδάτων που είναι αντικείμενο κυρίως αποφάσεων σε κεντρικό επίπεδο που ωστόσο έχουν σημαντική επίπτωση στις περιφέρειες και τις αφορούν άμεσα. Η οιονεί εξελισσόμενη πραγματοποίηση έργων προς την κατεύθυνση διοχέτευσης μεγάλων ποσοτήτων των υδάτων προς τη Θεσσαλία είναι αντικείμενο σφοδρών κατά καιρούς αντιπαράθεσεων.

Οι απόψεις των παραγόντων της περιοχής μελέτης έχουν διατυπωθεί με απόλυτη σαφήνεια και για τους συγκεκριμένους στόχους προοπτικής του εγχειρήματος της παρούσας μελέτης θέτοντας ουσιαστικά ερωτήματα για την σκοπιμότητα ή εφικτότητα του συγκεκριμένου σχεδιασμού στο ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί η εκτροπή.

Το αντικείμενο της παρούσας μελέτης μακράν απέχει από την εκτίμηση των επιπτώσεων με διαφορετικά σενάρια διαχείρισης ωστόσο θα πρέπει να αναφερθεί ότι την τρέχουσα περίοδο ολοκληρώνονται οι σχετικές μελέτες στις περισσότερες περιοχές της χώρας που αντιμετωπίζουν μεταξύ άλλων και το θέμα αυτό.

Οι όροι της διαχείρισης εγγειοβελτιωτικών έργων εξαρτώνται από το σχεδιασμό των ταμιευτήρων, τους όρους που διέπουν τη λειτουργία τους καθώς και από τις γενικότερες αναπτυξιακές επιλογές της χώρας (άρδευση της θεσσαλικής πεδιάδας με μερική εκτροπή του άνω ρου του ποταμού Αχελώου, μεταφορά υδάτων του Αχελώου για την άρδευση εκτάσεων του Δ. Αμφιλοχίας κ.α.). Οι όροι αυτοί πρόσφατα επαναπροσδιορίστηκαν με ειδική μελέτη η οποία εκπονήθηκε με ανάθεση από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ και εγκρίθηκε με την Απόφαση του Γ.Γ. Υδάτων για την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (οικ. 19392/31/10/2013). Τα πορίσματα της μελέτης αυτής καθορίζουν το νομικό πλαίσιο διαχείρισης του συνόλου της υπό εξέταση περιοχής και κατισχύουν προγενέστερων ρυθμίσεων, οι οποίες οφείλουν να εναρμονιστούν στα νέα δεδομένα.

Ωστόσο, η διαδικασία τελικής έγκρισης του σχεδίου εκκρεμεί, προβλέπεται εξάλλου η συνέχιση των δικαστικών προσφυγών και ασφαλώς των δράσεων των περισσότερων περιβαλλοντικών οργανώσεων της χώρας που αντιτίθενται διαχρονικά στο έργο.

Συμπερασματικά, η όλη υπόθεση θα συνεχίσει να αποτελεί σημαντικό θέμα πολιτικής και γενικότερα κοινωνικής σύγκρουσης με άγνωστο χρονικό ορίζοντα ως προς την τελική επίλυση του θέματος.

B1.3.2. Το Δομικό Σχέδιο (Master Plan) οργάνωσης της περιοχής (άμεση περιοχή μελέτης)

Γενικά Χαρακτηριστικά

Το Δομικό Σχέδιο έχει ως σκοπό να περιγράψει τα βασικά στοιχεία του προτεινόμενου σχεδιασμού και όσα από αυτά έχουν χωρική διάσταση να τα συνθέσει σε μορφή χάρτη απεικονίζοντας με ολοκληρωμένο αλλά συνοπτικό και εύληπτο τρόπο το σύνολο των επί μέρους προτάσεων και τους μεταξύ τους συσχετισμούς και αλληλεπιδράσεις.

Από τη φύση και το σκοπό του το Δομικό σχέδιο παρουσιάζει μια γενική εικόνα των σημαντικότερων στοιχείων του που αποτελούν, εφόσον υιοθετηθούν, τις σταθερές αποφάσεις και κατευθύνσεις σχεδιασμού μέσα στο πλαίσιο των οποίων θα κινηθεί το σύνθετο βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πλαίσιο παρεμβάσεων.

Οι παρεμβάσεις αυτές που καταλήγουν σε ολοκληρωμένα τοπικά έργα άλλοτε είναι συγκεκριμένες και η πραγματοποίησή τους εντάσσεται στον τρέχοντα προγραμματισμό, έστω και αν θα πρέπει μετά την εφαρμογή τους να διαμορφωθούν εντός του πλαισίου των κατευθύνσεων του δομικού σχεδίου και σε άλλες περιπτώσεις πραγματοποιούνται σε απώτερο ορίζοντα και δεν έχουν εξειδικευμένη περιγραφή και σε πολλές περιπτώσεις και θέση στο χώρο.

Επομένως, το προτεινόμενο δομικό σχέδιο στη γενικευμένη μορφή που παρουσιάζεται αποτελεί συνδυασμό έργων που κάποια στοιχεία τους υπάρχουν ήδη στο χώρο και άλλωστε για αυτό το λόγο επιλέχθηκαν, αλλά και πολλές περιοχές στις οποίες δεν έχουν χωροθετηθεί παρεμβάσεις εφόσον η υφιστάμενη κατάσταση το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ο βαθμός ανάπτυξης της περιοχής δεν επιτρέπει συγκεκριμένες σημειακές χωροθετήσεις.

Οι παραπάνω παρατηρήσεις με απλά λόγια τεκμηριώνουν την άποψη για μια προσέγγιση ευελιξίας ιδιαίτερα σε μια περίοδο άκρως απροσδιόριστης εξέλιξης της χωρικής ανάπτυξης της περιοχής μελέτης.

Συμπερασματικά το Δομικό Σχέδιο αποτελεί ένα πλαίσιο σχεδιασμού που συνδυάζει και αφορά

- Το βραχυπρόθεσμο – μακροπρόθεσμο ορίζοντα
- Τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις στην περιοχή
- Τις δραστηριότητες φορέων της διοίκησης που δρουν στην περιοχή ασκώντας τις αρμοδιότητές τους

- Τους τομείς της οικονομίας και κυρίως της αγροτικής ανάπτυξης και του τουρισμού προσφέροντας μεταξύ άλλων γενικότερων σχεδιασμών μια εξειδικευμένη αντίληψη για τη ζώνη αυτή του Αχελώου και των λιμνών του.

B1.3.2.1. Η οριοθέτηση της άμεσης περιοχής και οι επιρροές της ευρύτερης περιοχής

Το Δομικό Σχέδιο αναφέρεται σε παρεμβάσεις που αφορούν στο χώρο της άμεσης περιοχής μελέτης των παραλίμνιων και παραποτάμιων Τοπικών Κοινοτήτων εντός της οποίας και προτείνονται συγκεκριμένα έργα. Η συμβολή του Δομικού Σχεδίου στο εγχείρημα συνίσταται στην προσπάθεια δημιουργίας ολοκληρωμένης παρέμβασης στο χώρο ώστε η σταδιακή ανάπτυξη στην περιοχή να εισάγει κάτι περισσότερο από ένα απλό άθροισμα 'καταλόγου έργων'.

Είναι πρόδηλο ότι έμφαση στο Δομικό Σχέδιο δίνεται στην εισαγωγή των νέων δραστηριοτήτων του τουρισμού και ανάπτυξης που ωστόσο εισάγονται σ' ένα αγροτικό χώρο που περιλαμβάνει ήδη υποδομές, καθώς και ένα αγροτικό κυρίως οικιστικό δίκτυο.

Ο στενά οριοθετημένος χώρος επηρεάζεται σημαντικά από ένα ευρύτερο χώρο από τον οποίο εξαρτώνται άμεσα και οι προοπτικές της τοπικής ανάπτυξης,

Στο **διοικητικό επίπεδο** ευρύτερος χώρος ορίζεται το σύνολο των περιοχών αρμοδιότητας των έξι Καλλικρατικών δήμων ενώ για θέματα πολιτικών που έχουν σχέση με χρηματοδοτήσεις οι δυο Περιφέρειες με προεξέχοντα ρόλο την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας) και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (Π.Ε. Ευρυτανίας).

Στο **επίπεδο των παραγωγικών τομέων** και γενικά της οικονομίας της περιοχής οι εξελίξεις στο σύνολο των δύο Περιφερειακών Ενοτήτων, κυρίως για την αγροτική ανάπτυξη και τον τουρισμό, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο.

Τέλος, στον **τομέα του περιβάλλοντος** ο ευρύτερος χώρος αποκτά ανάλογα με τη θεώρηση κάθε θεματικής ενότητας και διαφορετικό γεωγραφικό καθορισμό. Όσον αφορά στο υδάτινο σύστημα του Αχελώου ευρύτερη περιοχή είναι η λεκάνη του Αχελώου, ενώ αντίθετα στο τοπικό επίπεδο της άμεσης περιοχής τα θέματα του περιβάλλοντος αφορούν τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις στους χώρους των προστατευμένων περιοχών και των τόπων απολύτου προστασίας.

B1.3.2.2. Στόχοι ανάπτυξης

Οι αναφερόμενοι στόχοι δεν ιεραρχούνται ως προς τον άμεσο – μεσοπρόθεσμο – μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα επίτευξης.

Υποδομές

- Ανάπτυξη και ολοκλήρωση τοπικού οδικού δικτύου λιμνών
- Επαναλειτουργία σιδηροδρομικού σταθμού σύνδεσης προαστιακού χαρακτήρα
- Ανάπτυξη δικτύου ποδηλατοδρόμων
- Αναγνώριση - Αποκατάσταση ορεινών οδοιπορικών διαδρομών (μονοπάτια)
- Βελτίωση αρδευτικών και αποστραγγιστικών έργων

- Βασικά έργα αντιπλημμυρικής προστασίας περιοχής έργου Αχελώου

Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα

- Προγράμματα κατάρτισης σύγχρονων μεθόδων γεωργίας – κτηνοτροφίας – αλιείας
- Προγράμματα κατάρτισης στον αγροτουρισμό και στήριξη της επιχειρηματικότητας
- Καινοτόμα ψηφιακά συστήματα διαχείρισης περιοχών περιβαλλοντικής προστασίας και τουρισμού

Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής

- Ανάπτυξη πολιτιστικών δικτύων και ενοποίηση Αρχαιολογικών χώρων
- Ανάπτυξη δικτύων εναλλακτικών μορφών τουρισμού υπαίθρου
- Ανάπλαση – Αποκατάσταση ευαίσθητων περιοχών σημαντικών οικοτόπων
- Ανάπλαση δημοσίου χώρου και κτιρίων οικισμών
- Προώθηση αγροτουρισμού – επισκέψιμα αγροκτήματα, ερασιτεχνική αλιεία
- Περιβαλλοντική προστασία και πρόληψη κινδύνων
- Εισαγωγή καινοτόμων πρακτικών και προϊόντων γεωργικής παραγωγής
- Ανάπτυξη σταβλισμένης κτηνοτροφίας & εξειδικευμένης αλιείας εσωτερικών υδάτων

B1.3.2.3. Περιορισμοί και τρόποι υπέρβασης ανασταλτικών παραγόντων (περιβαλλοντικοί, χωροταξικοί, αναπτυξιακοί)

Κάθε εγχείρημα παρέμβασης σε ένα χώρο στον οποίο είναι ήδη εγκαταστημένες δραστηριότητες και θεσμικές ρυθμίσεις αντιμετωπίζει περιορισμούς που πρέπει είτε να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό είτε να αντιμετωπιστούν ώστε να επιτρέψουν την πραγματοποίηση συγκεκριμένων έργων ή δραστηριοτήτων που δεν είχαν προβλεφθεί στο παρελθόν.

Η φύση του εγχειρήματος και η πολυπλοκότητα των στοιχείων που αφορά στην συνεργασία και στήριξη ενός μεγάλου αριθμού φορέων της Διοίκησης σε όλες τις βαθμίδες. Ένας λοιπόν ανασταλτικός παράγων ευθύς εξ αρχής είναι η αντιμετώπιση του προβλήματος της πολυεπίπεδης και σε πολλούς τομείς αναποτελεσματικής λειτουργίας ορισμένων φορέων.

Η θεσμική στήριξη του έργου με μορφή φορέα που επιμελείται τις κύριες δράσεις προτείνεται ως λύση στο βαθμό που υπάρχει σαφήνεια ευθύς εξ αρχής για το αντικείμενο και τους πόρους χρηματοδότησης.

Σε ποιο συγκεκριμένη προσέγγιση η μέχρι τώρα διερεύνηση μέσω της μελέτης έχει εντοπίσει ορισμένα χαρακτηριστικά θέματα περιορισμών, τα κυριότερα εκ των οποίων παρατίθενται παρακάτω, με αναφορά σε ορισμένες περιοχές του όλου έργου.

α. Ενότητα Οινιάδων και περιοχές αρμοδιότητας Φορέα Διαχείρισης Εθνικού πάρκου

Πλεονέκτημα στην περιοχή αυτή είναι τόσο η ύπαρξη Φορέα Διαχείρισης όσο και οι σχετικές ρυθμίσεις ζωνών προστασίας επομένως μια συνεργασία με τον Φ.Δ. μπορεί να καταλήξει σε ένα από κοινού υιοθετημένο σχεδιασμό.

Ωστόσο, η εισαγωγή της λειτουργίας ήπιων μορφών αναψυχής και περιήγησης ενέχει δυο βασικούς κινδύνους:

- την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του προστατευτέου από το Φ.Δ. αντικειμένου
- τη συγκέντρωση δραστηριοτήτων τουρισμού με την γεωργική, αλιευτική και κτηνοτροφική δραστηριότητα όπου πάλι θα ήταν χρήσιμη η συνεργασία με τους σχετικούς φορείς (ΓΟΕΒ κ.ά.)
- Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το θέμα της επισκεψιμότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) όπου τόσο ο ημερήσιος πληθυσμός όσο και η συμπεριφορά του στο πεδίο απαιτούν ιδιαίτερη διαχείριση, πράγμα που παραπέμπει στην φέρουσα ικανότητα του συνόλου της περιοχής.

β. Ναυαθλητικές δραστηριότητες στις πλεύσιμες περιοχές

Περιορισμοί που δεν μπορούν να αρθούν αφορούν ένα σύνολο που συνδέεται με την ασφάλεια της λειτουργίας των εγκαταστάσεων ΥΗΣ και των περιοχών ανάντι και κατάντι των φραγμάτων.

Στις λίμνες παρουσιάζονται σημαντικοί περιορισμοί στη διαχείριση σκαφών και εγκατάσταση σημείων ελλιμενισμού λόγω της επάλλαξης της στάθμης και ιδιαίτερα στην Τ.Λ. Κρεμαστών.

γ. Υγειονομικοί περιορισμοί

Η χρήση των υδάτων της Τ.Λ. Καστρακίου για αστική ύδρευση εφόσον τροποποιηθούν οι ισχύουσες διατάξεις θα επιβάλλει ορισμένους όρους ως προς την ναυσιπλοΐα που ενδεχομένως θα περιορίζεται σε οργανωμένη ομαδική περιήγηση – ξενάγηση.

B1.3.2.4. Η δομή του σχεδίου

Οι τέσσερις χωρικές ενότητες

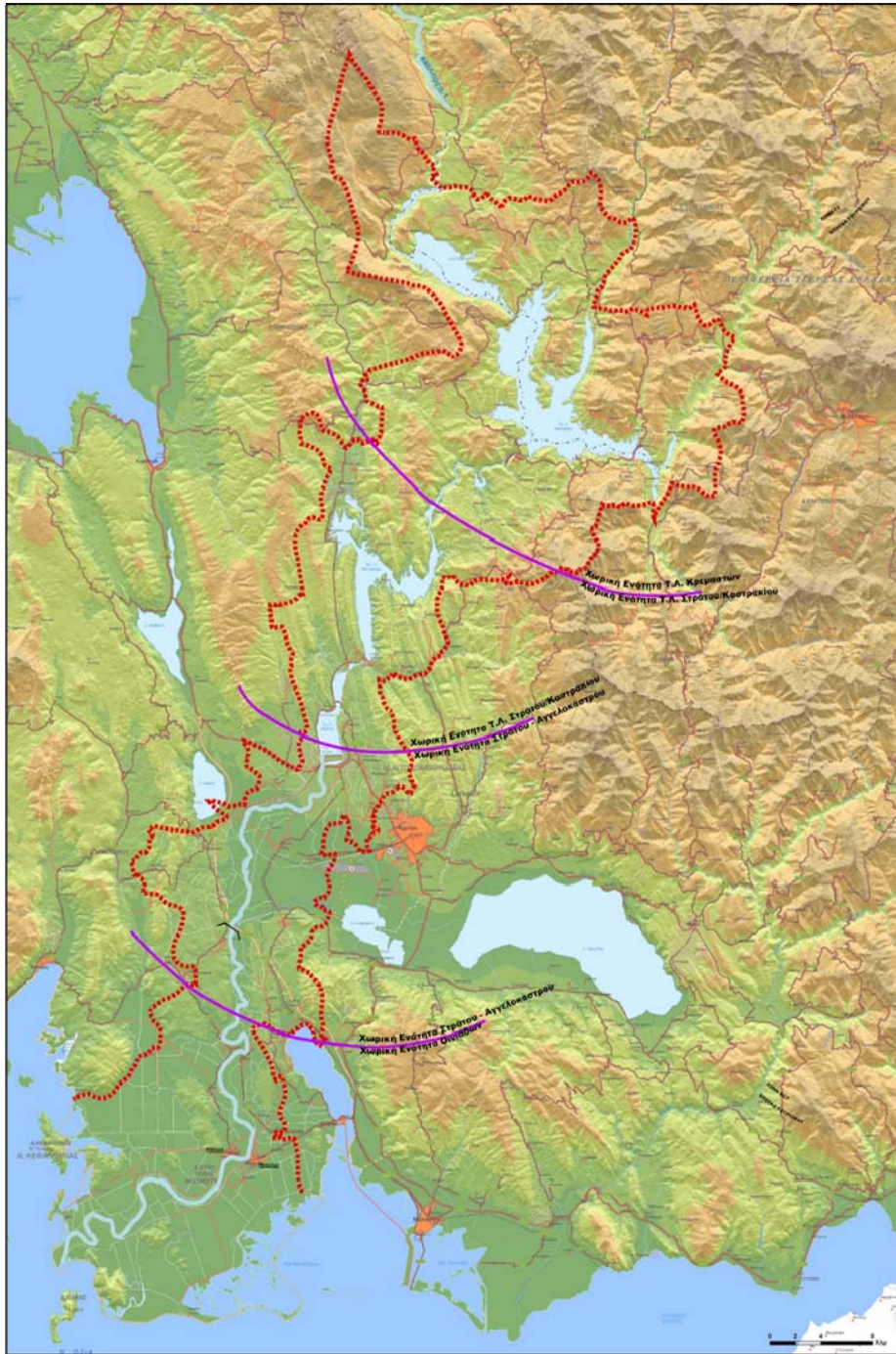
Το μέγεθος της περιοχής, η γραμμική της διάταξη αλλά κυρίως η ποικιλία γεωγραφικών, περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών οδηγεί στη διάκριση σε υποπεριοχές (χωρικές ενότητες) εντός των οποίων οι γενικές κατευθύνσεις και στόχοι εξειδικεύονται ανάλογα με το συγκεκριμένο χώρο.

Τα όρια των υποπεριοχών αυτών δεν είναι στις περισσότερες περιπτώσεις απολύτως σαφή, μια και ο ορισμός των χαρακτηριστικών δεν επιτρέπει απόλυτο προσδιορισμό. Ωστόσο, περισσότερο χαρακτηριστικό είναι το όριο μεταξύ των δυο νοτίων ενοτήτων κατάντη του φράγματος Στράτου και των βορείων ενοτήτων ανάντη αυτού.

Για τους σκοπούς του προσδιορισμού κατευθύνσεων σχεδιασμού στην περιοχή μελέτης αναγνωρίζονται 4 υποπεριοχές με την έννοια χωρικών ενοτήτων με κοινά και διαφορετικά από τις άλλες χαρακτηριστικά, δυνατότητες και προοπτικές ανάπτυξης και φέρουσας ικανότητας να υποδεχθούν δραστηριότητες διαφορετικών κλάδων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Καθορίζονται οι εξής 4 περιοχές που ανήκουν στη αρχική διαίρεση του χώρου στο σχήμα Ανάτη Στράτου/Κατάνη Στράτου:

- Χωρική Ενότητα Οινιάδων
- Χωρική Ενότητα Στράτου – Αγγελοκάστρου
- Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Καστρακίου
- Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Κρεμαστών

Σχ. Β1.3.2.4 -1 Περιοχή Μελέτης – Χωρικές Ενότητες

Τα δίκτυα μετακινήσεων

Η περιοχή διασχίζεται από τρία επίπεδα δικτύων:

- Τον εθνικό και μελλοντικά διεθνή άξονα Ιόνιας Οδού
- Το δίκτυο εθνικών οδών και οδών περιφερειακής σημασίας (κόκκινο δίκτυο)
- Το επιλεγμένο από το Δομικό Σχέδιο με βάση την οργάνωση του χώρου δίκτυο περιήγησης, που συντίθεται με κυκλώματα διασυνδέσεων των υποπεριοχών και των πόλων τουρισμού και αναψυχής (πράσινο δίκτυο).

Το κύριο εθνικό και περιφερειακό δίκτυο περιήγησης αποτελεί σταθερό στοιχείο εξυπηρέτησης πολλαπλών αναγκών ανάμεσα στις οποίες και η εξυπηρέτηση της περιοχής (πρόσβαση, εσωτερική λειτουργία).

Το προτεινόμενο οδικό δίκτυο έχει αναγνωριστεί αναλυτικά και συγκροτείται κυρίως εκμεταλλεύσιμο ήδη υφιστάμενους δρόμους, διαφορετικής κατάστασης, που συμπληρώνεται και με σχετικά μικρού συνολικού μήκους κλάδους νέων χαράξεων, όπου αυτοί είναι απαραίτητοι για την ολοκλήρωση βρόγχων περιήγησης στο χώρο. Συνδέει σημεία και χώρους ενδιαφέροντος και κατά το δυνατόν προσανατολίζεται στη θέαση του υγρού στοιχείου και του τοπίου γενικότερα.

Πρόκειται για ένα δίκτυο που μετά από κατάλληλες παρεμβάσεις σήμανσης, λειτουργικών βελτιώσεων και πρόνοιες για ασφάλεια, αποκτά μια συνολική ταυτότητα και καθοδηγεί τον επισκέπτη στους προορισμούς του.

Το δίκτυο χρησιμοποιείται από διάφορα μέσα και χρήστες, όπως τουριστικά λεωφορεία, αυτοκίνητο, ποδήλατο και σε επιλεγμένες διαδρομές οδοιπορία συνδεδεμένη με οδοιπορικά δίκτυα (μονοπάτια).

Συμπληρωματικά, στην περιοχή από το Αγρίνιο μέχρι το Μεσολόγγι προτείνεται η αξιοποίηση της σιδηροδρομικής γραμμής που διατρέχει τμήμα της περιοχής με επαναλειτουργία τρένου/τραμ αναψυχής που μπορεί να χρησιμοποιείται και για τις μετακινήσεις μεταξύ των δυο κέντρων

Η οργάνωση των περιοχών

Για την οργάνωση και τη λειτουργία των περιοχών προτείνονται συγκεκριμένα κέντρα, ανά χωρική ενότητα όπου συγκεντρώνονται οι αναγκαίες υποδομές υποδοχής επισκεπτών, υπηρεσιών, πληροφόρησης κ.ά.:

- Χωρική Ενότητα Οινιάδων: το δίπολο Κατοχή– Νεοχώρι
- Χωρική Ενότητα Στράτου: η Ρίγανη
- Χωρική Ενότητα Τ.Λ.Καστρακίου: το Μπαμπαλιό
- Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Κρεμαστών, τρία κέντρα: Χούνη – Τρίκλινο – Ανατ. Φραγκίστα

Κέντρα Διαχείρισης Περιοχής

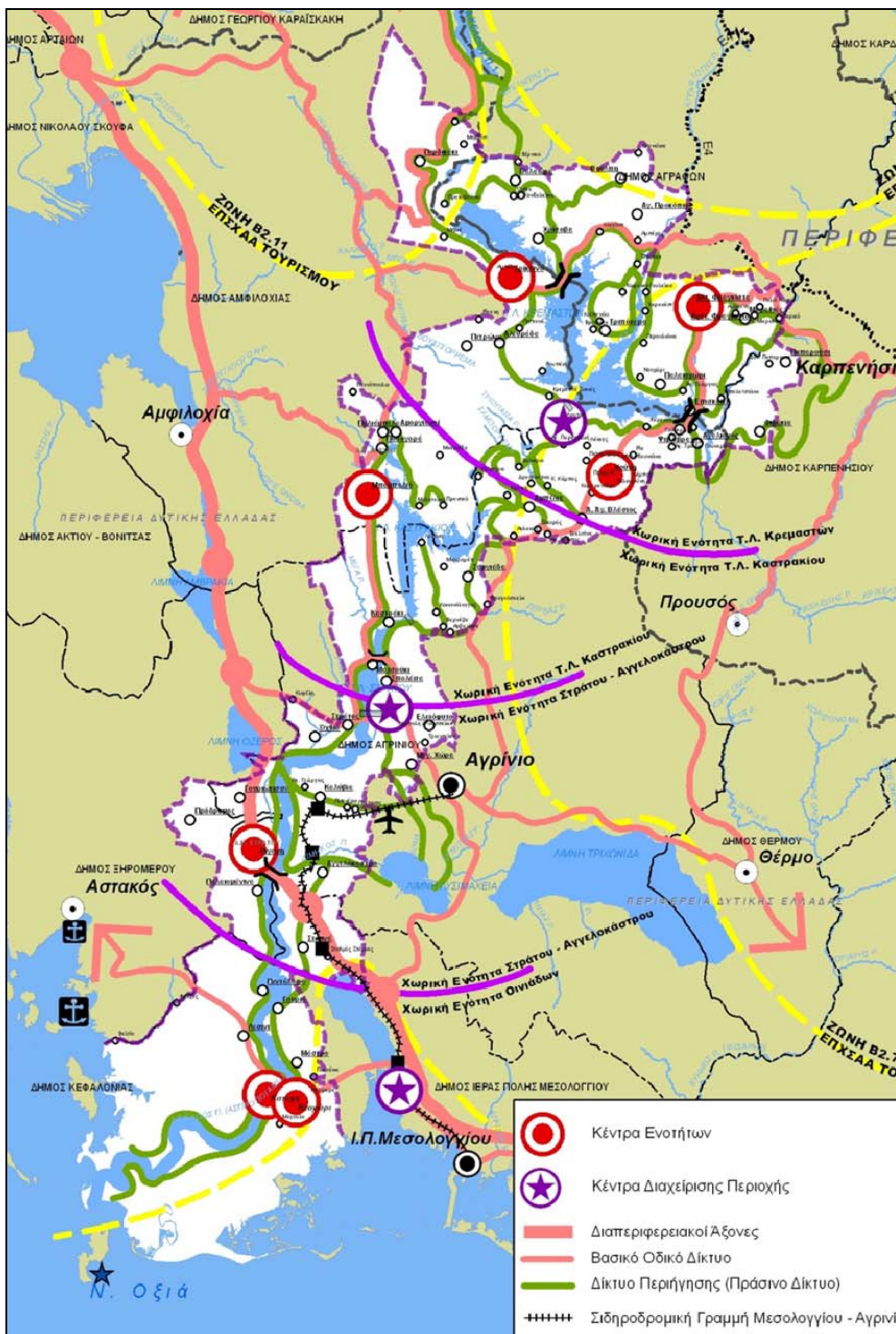
Η επιτελικού επιπέδου διαχείριση της περιοχής που περιλαμβάνει μια σειρά από δράσεις που αφορούν φορέα η φορείς διαχείρισης αποτελεί ανοικτό θέμα. Ωστόσο προβλέπεται σε

μακροπρόθεσμο ορίζοντα ότι στην πλήρη ανάπτυξη της περιοχής θα απαιτηθούν εγκαταστάσεις που θα πρέπει να χωροθετηθούν σε άμεση σχέση με τις λειτουργίες της περιοχής.

Πρώτη θέση και προφανής είναι η θέση του φορέα διαχείρισης του Πάρκου.

Δεύτερη θέση προτείνεται η θέση πλησίον του φράγματος Στράτου σε σχέση με τις κεντρικές περιοχές και το αστικό κέντρο Αγρινίου/Νεάπολη

Τρίτη θέση για το σύμπλεγμα των τεχνητών λιμνών και των φραγμάτων, επιλέχθηκε τμήμα του οικισμού φράγματος Κρεμαστών της ΔΕΗ.

Σχ. Β1.3.2.4 – 2 Το Δομικό Σχέδιο

B1.3.2.5. Η προοπτική αιφόρου ανάπτυξης – το όραμα για την περιοχή

Η διατύπωση που συνοψίζει την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν κατά την Α Φάση για την μελλοντική ανάπτυξη της περιοχής μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

“Η Δημιουργία ενός ανοιχτού πάρκου, Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ, που παρακολουθεί το ίχνος της υδάτινης διαδρομής του ποταμού εντάσσοντας και οργανώνοντας στο χώρο τόσο τις παραγωγικές δραστηριότητες όσο και το πολιτιστικό και περιβαλλοντικό κεφάλαιο με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών των τοπικών Κοινοτήτων και των Δήμων τόσο στη δημιουργία του όσο και στην ανάδειξή του στη χώρα αλλά στο ευρύτερο διεθνές περιβάλλον”.

B1.3.2.6. Το τοπίο ως μέσο συνθετικής αξιολόγησης του χώρου και των προτάσεων

Στην έννοια του τοπίου συμπεκνώνονται όλες τις εκφάνσεις και τα αποτελέσματα της ανθρωπογενούς δραστηριότητας που επιδρούν στο χώρο. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο (Ν. 3827/2010, ΦΕΚ 30 Α' της 25.2.2010) ο ορισμός έχει ως εξής:

«Τοπίο σημαίνει περιοχή όπως αυτή γίνεται αντιληπτή από τον λαό της οποίας ο χαρακτήρας είναι αποτέλεσμα της δράσης και αλληλεπίδρασης των φυσικών η/και ανθρώπινων παραγόντων».

Η έννοια του τοπίου δεν αναφέρεται μονάχα στην γνωστή έννοια της γραφικότητας του τυπικού τουριστικού οδηγού αλλά σε όλους τους τρόπους που συγκεντρώνουν και αρνητικά στοιχεία του χώρου όπως και τεχνητά που εντυπωσιάζουν όπως π.χ. η θέαση του χωμάτινου φράγματος στο Καστράκι, το τεχνητό αγροτικό τοπίο των εγγειοβελτιωτικών έργων στις Οινιάδες

Στην περιοχή μελέτης έχουν αξιολογηθεί διάφοροι τύποι τοπίων, φυσικά τοπία, αγροτικά τοπία, τα υδροτοπικά τοπία, τα τοπία των οικισμών και κυρίως αυτά που έχουν άμεση σχέση με το εναλλασσόμενο τοπίο των νερών του ποταμού, των παραποτάμιων κλάδων, λιμνών και το τραχύ τοπίο των γεωλογικών σχηματισμών που περιβάλλουν το υδατικό σύστημα.

Εντοπίστηκαν κατά την Α Φάση και τα κύρια σημεία του χώρου όπου οργανωμένα έργα ή αυθαίρετες και αυθόρμητες επεμβάσεις δημιουργούν αρνητικά τοπία, τόπους που θα πρέπει να αναπλαστούν και να μετατραπούν σε χρήσιμο έδαφος ή υγρότοπο.

Οι προτάσεις για τις αποκαταστάσεις στις περισσότερες περιπτώσεις αφορούν συνετή διατήρηση και χρήση του χώρου από τον κάτοικο του τόπου σε ατομική ή συλλογική βάση.

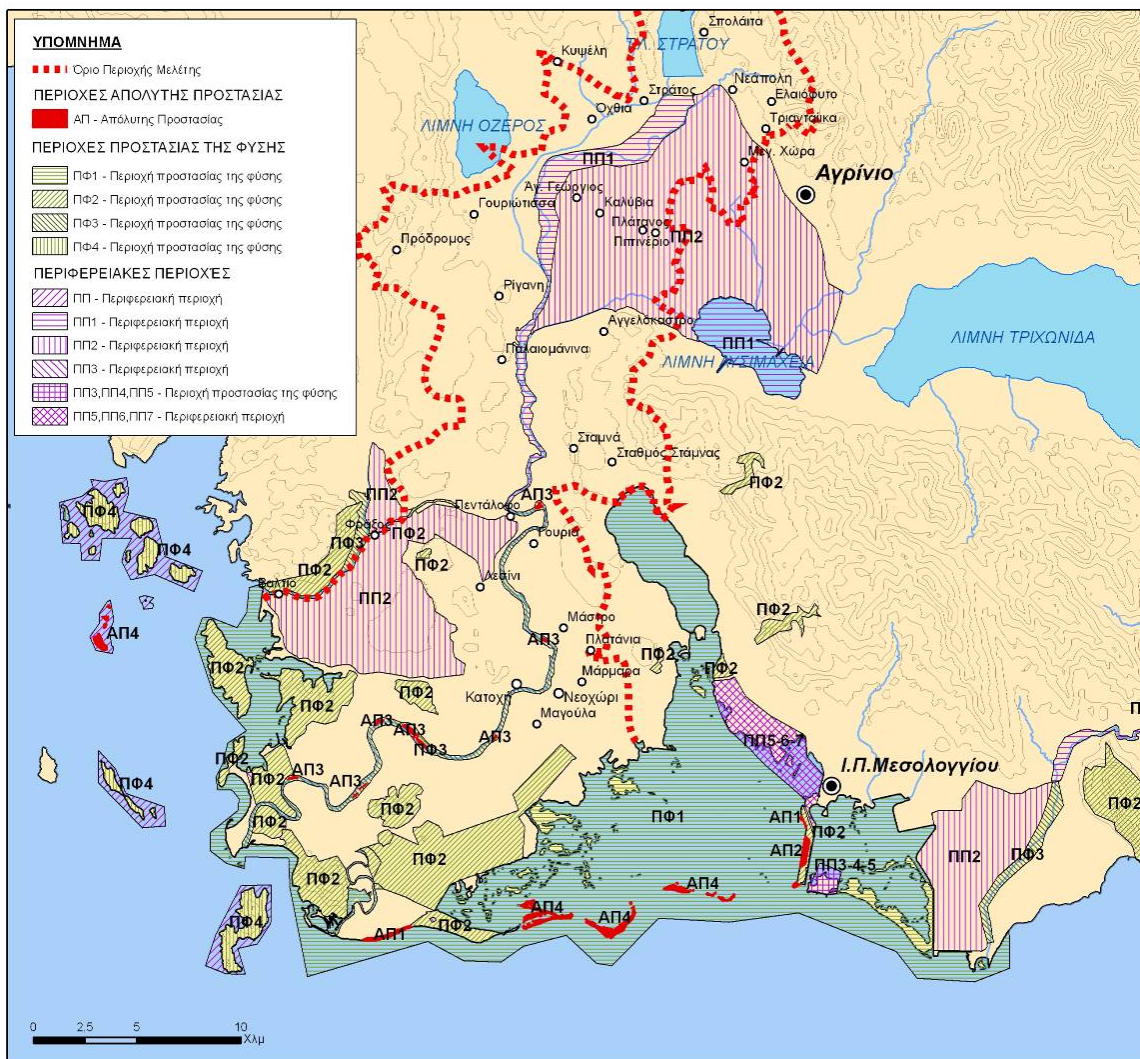
B1.3.2.7. Γενική περιγραφή προτάσεων ανά χωρική ενότητα

B1.3.2.7.1. Χωρική Ενότητα Οινιάδων

Πρόκειται για περιοχή κάμπου κατάντη του φράγματος Στράτου όπου η μεγαλύτερη έκταση έχει διευθετηθεί στο χώρο με τα εγγειοβελτιωτικά έργα και έχει γενικά καθοριστεί ως προς το ιδιοκτησιακό και τη διαχείριση του συστήματος.

Περιλαμβάνει τον ελεύθερο ρου του Αχελώου προς τις εκβολές, διευθετημένο μιας και δεν υπάρχουν δελταϊκές υδροτοπικές περιοχές και περιλαμβάνει λιμνοθάλασσες με ιχθυοκαλλιέργειες. Η περιοχή σηματοδοτείται από το δίπολο των οικισμών Κατοχής – Νεοχωρίου.

Το σύνολο της περιοχής εμπίπτει εντός των ορίων του Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου – Αιτωλικού. Η περιβαλλοντική διάσταση που εμπεριέχεται στα κριτήρια που αναπτύχθηκαν ασκείται μέσω των αρμοδιοτήτων αλλά και των ουσιαστικών προτάσεων του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου.

Σχ. Β1.3.2.7.1 – 1 Περιοχές Προστασίας – Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου

Οι επιμέρους στόχοι της περιοχής συνίστανται σε:

- Διατήρηση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (γεωργία, αλιεία)
- Προστασία του ευαίσθητου φυσικού περιβάλλοντος
- Προσέλκυση επισκεπτών για ήπιες οικοτουριστικές δραστηριότητες
- Αξιοποίηση εγκαταστάσεων ΙΧΘΥΑΚΑ (πρώην Ιχθυοκαλλιεργητικού κέντρου Αχελώου)

Σχ. Β1.3.2.7.1 – 2 Χωρική Ενότητα Οινιάδων

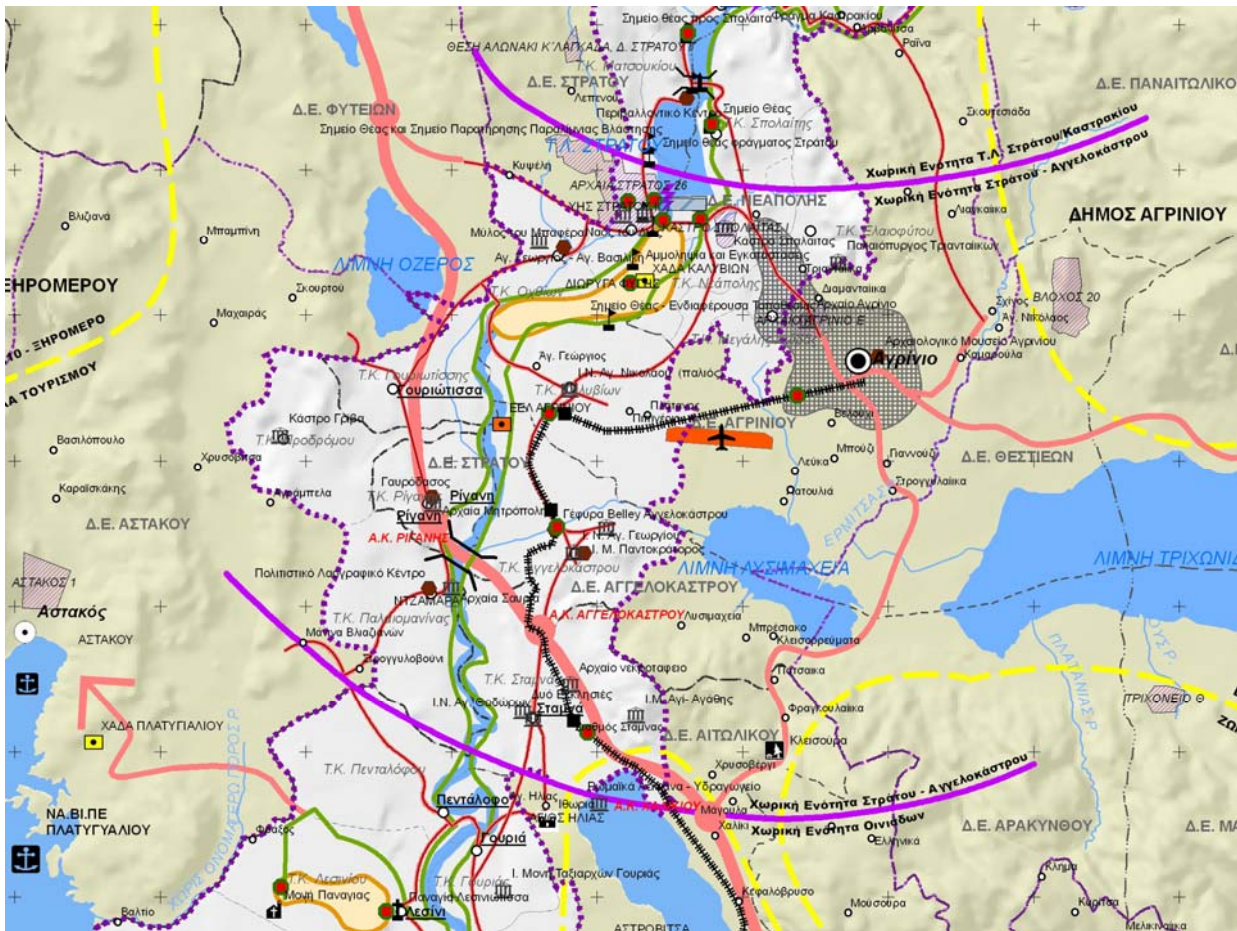
Β1.3.2.7.2. Χωρική Ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου

Αφορά στην περιοχή νότια του φράγματος Στράτου και της παλαιάς Ε.Ο. Αγρινίου – Άρτας – Ιωαννίνων. Πρόκειται για μια σύνθετο χαρακτήρα περιοχή σε μεταβατικό στάδιο, περιβαλλοντικών προβλημάτων μια και βρίσκεται στο επίκεντρο των επιρροών της ανάπτυξης του αστικού κέντρου του Αγρινίου ιδιαίτερα στον άξονα Αγρίνιο – Νεάπολη - Φράγμα – Στράτος.

Εξαιρέση σε αυτό το πρότυπο χρήσεων γης αποτελεί η περιοχή γέφυρας Ε.Ο., Σταθμών ΗΥΣ Στράτου αναρρυθμιστικών λιμνών που υποδηλώνει και την άσκηση ελέγχων χρήσεων γης από τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς. Η περιοχή κατόπη Στράτου, προδήλως, χρήζει αποκατάστασης.

Οι επιμέρους στόχοι για την περιοχή συνίσταται σε:

- Ανάδειξη της περιοχής ως χώρου εισόδου - υποδοχής στο σύνολο της περιοχής μελέτης
- Αξιοποίηση των συνθηκών αστικότητας του χώρου.
- Αναβάθμιση / αποκατάσταση των υποβαθμισμένων περιοχών
- Αξιοποίηση ιδιωτικής ιδιοκτησίας δημόσιων εκτάσεων

Σχ. Β1.3.2.7.2 -1 Χωρική Ενότητα Στρατού Αγγελοκάστρου

Β1.3.2.7.3. Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Καστρακίου

Ένα από τα περισσότερο σαφή όρια μεταξύ περιοχών είναι η γραμμική ανάπτυξη της γέφυρας της εθνικής οδού παράλληλα με το φράγμα πλαισιώνοντας την αναρρυθμιστική λίμνη από τα σημεία των δύο ΥΗΣ. Τα σημεία αυτά λειτουργούν ως πύλες στην ορεινή ενδοχώρα όπου επικρατούν διαφορετικές συνθήκες οργάνωσης του χώρου σε σχέση με το σχετικό σύμπλεγμα Αγρινίου – Νεάπολης – Στράτου.

Τεχνητή Λίμνη Στράτου

Η λίμνη Στράτου λειτουργεί ως είσοδος στο χώρο. Από τη λίμνη μέχρι το φράγμα Καστρακίου απομένει ελάχιστο μήκος φυσικής κοίτης του ποταμού. Οι παρόχθιες περιοχές εξυπηρετούνται οδικώς από κάθε όχθη και περιλαμβάνουν εκτάσεις με δενδρώδεις καλλιέργειες και μικρές εκτάσεις δασικής φυτοκάλυψης. Το τοπίο είναι τυπικό των αγροτικών ημιορεινών περιοχών χωρίς ιδιαίτερα εντυπωσιακά στοιχεία.

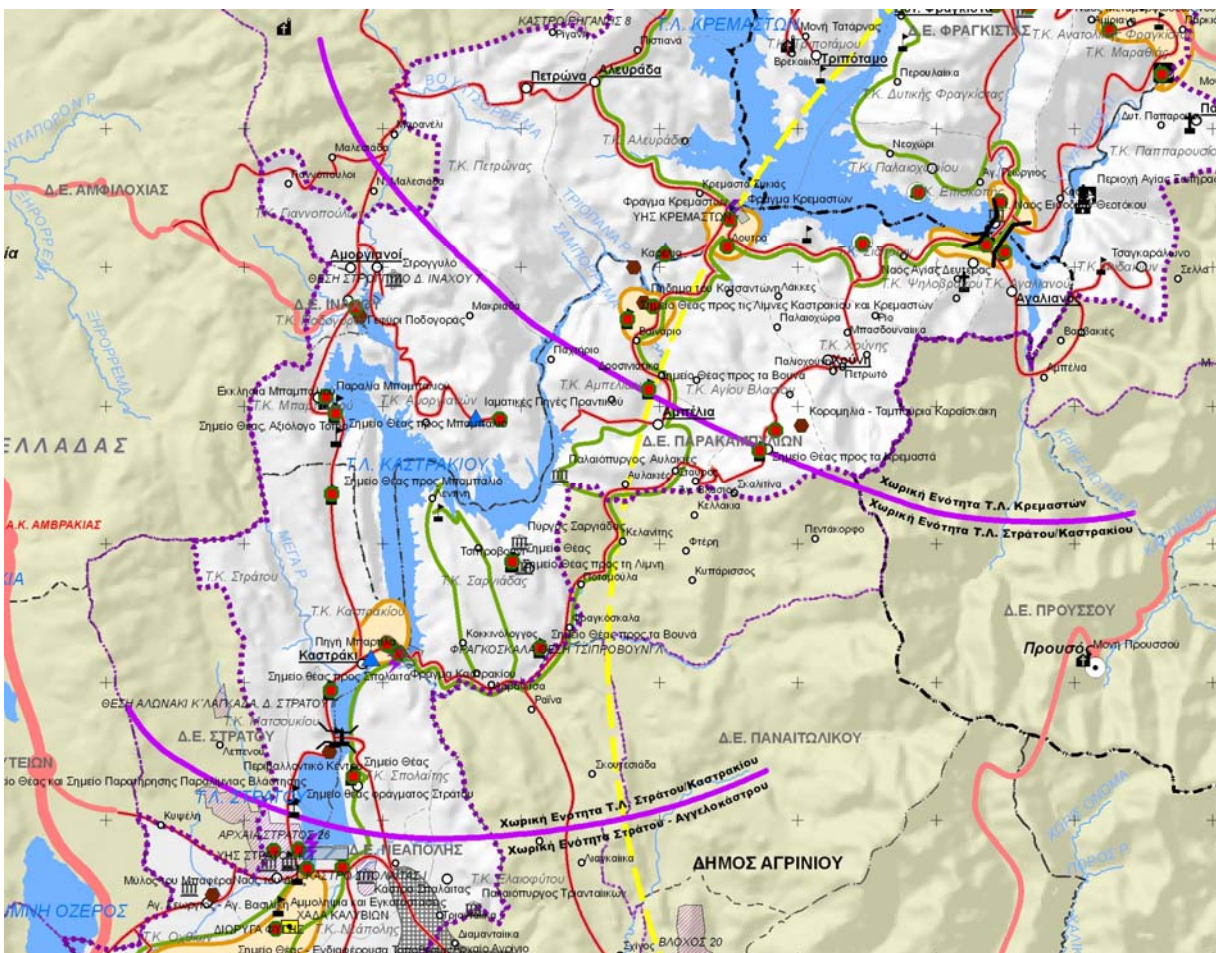
Τεχνητή Λίμνη Καστρακίου

Η Τ.Λ. Καστρακίου είναι το επίκεντρο της ενότητας. Σχηματίζεται από ένα πολύπλοκο περίγραμμα όχθης σχήματος ‘Υ’ που δημιουργείται από τη συμβολή με τον Ίναχο ορίζοντας τρία τμήματα. Το πρώτο μετά το φράγμα πλαισιώνεται από απόκρημνους σχηματισμούς χωρίς δυνατότητα πρόσβασης. Στο βορειοδυτικό τμήμα εισόδου του Ινάχου βρίσκεται ο οικισμός του Μπαμπαλιού,

που παρουσιάζει ένα αξιόλογο τοπίο και διαμέρισμα της λίμνης με ενδιαφέροντα στενό ορίζοντα. Στην περίμετρο του υδάτινου αυτού διαμερίσματος της λίμνης έχουν αναπτυχθεί δεινρώδεις καλλιέργειες σε τμήματα που είχαν ενδεχομένως δασοκάλυψη και βοσκότοπους. Η περιοχή είναι η μόνη στην Τ.Λ. Καστρακίου που σήμερα έχει ικανοποιητική σύνδεση με οδικό δίκτυο, το δρόμο Στράτου – Ν. Χαλκιάπουλου και διαθέτει μεγάλο αριθμό παραλίμνιων αγροτεμαχίων, υποδηλώνοντας τάσεις πιέσεων κυρίως στο κατάντη του οδικού άξονα παραλιακό χώρο.

Η ανατολική πλευρά της λίμνης ανήκει στην κοιλάδα του Αχελώου κατάντη του φράγματος Κρεμαστών. Οι παρόχθιες περιοχές όπου το ανάγλυφο δεν έχει απόκρημνους σχηματισμούς καλύπτεται σχεδόν εξ' ολοκλήρου με δασική βλάστηση με διακοπές στα σημεία που συμβάλλουν παραποτάμια ρέματα.

Η πορεία μέχρι το φράγμα χαρακτηρίζεται από ποικίλους μαιανδρισμούς, ποικιλία πλατωμάτων και εντυπωσιακό τοπίο χαραδρών. Στο τμήμα αυτό η δασική κάλυψη επικρατεί με ελάχιστα ξέφωτα χορτολιβαδικών αγροτεμαχίων. Ένα υποτυπώδες οδικό δίκτυο δασικών δρόμων και ατραπών χαρακτηρίζει περισσότερο την ανατολική παρόχθια περιοχή.

Σχ. Β1.3.2.7.3 -1 Χωρική Ενότητα Τ.Λ.Καστρακίου

Οι επιμέρους στόχοι στην περιοχή συνίστανται σε:

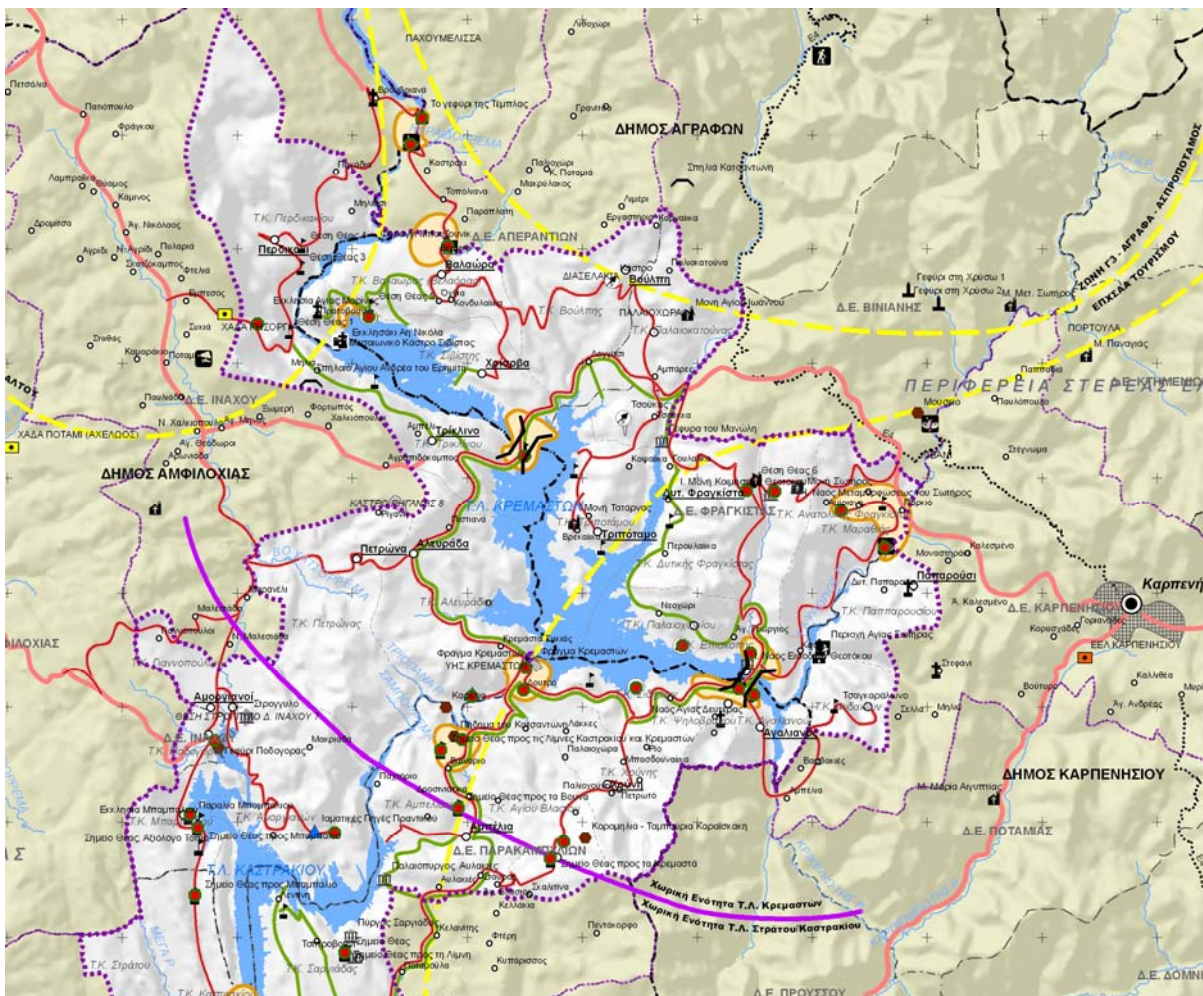
- Αναβάθμιση των οδικών προσβάσεων για ήπιες τουριστικές διαδρομές

- Ανάπτυξη λιμναίου τουρισμού
- Ανάδειξη του οικισμού του Μπαμπαλιού ως κέντρο ήπιων οικοτουριστικών δραστηριοτήτων της δυτικής όχθης
- Αξιοποίηση των ιαματικών πηγών και εγκαταστάσεων
- Αναβάθμιση των υποδομών υποδοχής και ξενάγησης του Φράγματος Καστρακίου
- Ανάδειξη των γεωλογικών σχηματισμών για προσέλκυση εξειδικευμένου ενδιαφέροντος επισκεπτών.

Β1.3.2.7.4. Χωρική Ενότητα Τ. Λ. Κρεμαστών

Η περιοχή συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη ποσότητα υδάτινου πόρου σε έκταση 80τ.Χλμ.

Αν και το σχήμα που προκύπτει από το ανάγλυφο ακολουθεί την νοητή πλέον γραμμή της κοίτης του Αχελώου, συγκροτείται από τρία λιμναία τοπία: το ανάντη στενό τμήμα έως την γέφυρα Τατάρνας, το μεσαίο τμήμα με κέντρο την συμβολή των ποταμών Αχελώου, Αγραφιώτη, Ταυρωπού και όρια τις γέφυρες Τατάρνας και Επισκοπής και το Φράγμα και το νοτιότερο ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής. Πρόκειται για ένα σύνθετο λιμναίο σύστημα που αν μετρηθεί συμβολικά από το ακρότατο σημείο του προσεγγίζει τα 38 χλμ. περίπου.

Σχ. Β1.3.2.7.4 -1 Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Κρεμαστών

Η ύπαρξη μόνον δυο γεφυρών (Επισκοπής και Τατάρνας) καθορίζει και τις σχέσεις επικοινωνίας και ανάπτυξης των πέριξ περιοχών. Τα πορθμεία Αγ. Βασιλείου και Αγ. Γεωργίου που λειτούργησαν για την αποκατάσταση της οδικής σύνδεσης που αποκόπηκε με την κατάκλιση των περιοχών μετά την λειτουργία του Φράγματος, παραμένουν σήμερα ανενεργά μετά την κατασκευή των Γεφυρών. Αποτελούν υποδομές που η λειτουργία τους εξαρτάται από την αυξομείωση της στάθμης της Λίμνης. Ανάλογα προβλήματα λόγω της αυξομείωσης της στάθμης της λίμνης θα αντιμετωπισθούν για την αξιοποίηση της πρόσφατα κατασκευασμένης προβλήτας στην Σιβίστα.

Στην λίμνη των Κρεμαστών αναδεικνύεται το πρόβλημα της κλίμακας της λίμνης καθώς και των απαιτήσεων λειτουργίας του ΥΗΣ Κρεμαστών που από τον σχεδιασμό και προορισμό του επιβάλλει μεγάλες μεταβολές της στάθμης της λίμνης. Συνέπεια της λειτουργίας αυτής είναι η εικόνα του τοπίου στις παρόχθιες ζώνες στερούμενων από κάθε είδους φυσική βλάστηση σε αντιδιαστολή με τις άλλες λίμνες του συστήματος. Παρόμοιες καταστάσεις εμφανίζονται και στις εκτεταμένες περιοχές συμβολής των ποταμών σε συνδυασμό με φερτές ύλες.

Στο σύνολο των παρόχθιων περιοχών επικρατεί με λίγες εξαιρέσεις η δασική κάλυψη και οι βοσκότοποι. Σε μικρό αριθμό θυλάκων έχουν δημιουργηθεί μεμονωμένες συστάδες καλλιεργειών. Σε όλα τα τμήματα της λίμνης υπάρχουν εκτεταμένες περιοχές σχεδόν άθικτης δασικής ανάπτυξης χαμηλής κυρίως βλάστησης. Πρόκειται για δυσπρόσιτες περιοχές λόγω του ανάγλυφου και της έλλειψης βατού από τροχοφόρα δασικού και αγροτικού δικτύου.

Οι επιμέρους στόχοι στην περιοχή συνίστανται σε:

- Βελτίωση του παραλίμνιου οδικού κυκλώματος ώστε να μειωθούν οι χρονοαποστάσεις των περιηγήσεων
- Δημιουργία δικτύων ήπιας κυκλοφορίας (οδοιπορικές διαδρομές, ορεινή ποδηλασία, κλπ) σε άμεση επαφή με το νερό.
- Καθορισμός περιοχών για ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων
- Δημιουργία προϋποθέσεων για την πλεύση τουριστικών σκαφών
- Απομόνωση λιμναίων τμημάτων από το σύστημα μεταβολής της στάθμης της λίμνης
- Αξιοποίηση των ανενεργών οικιστικών εγκαταστάσεων της ΔΕΗ ως πόλου ανάπτυξης της ανατολικής όχθης
- Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών
- Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών

B1.4. Συνοπτικός προϋπολογισμός του συνόλου των προτεινόμενων έργων

Όπως προαναφέρθηκε, το μέγεθος της περιοχής μελέτης, τα γεωγραφικά, ανθρωπογενή και λοιπά της χαρακτηριστικά επέβαλαν τον χωρισμό της σε Χωρικές ενότητες για τις οποίες υπάρχουν εξειδικευμένες προτάσεις ανάλογες με τις αναπτυξιακές και λοιπές τους ανάγκες

Ως εκ τούτου έχουν καθορίζονται τέσσερις περιοχές που ανήκουν στον χώρο που προσδιορίζεται από το όριο Ανάντη Στράτου/Κατάντη Στράτου, ως εξής:

- Χωρική Ενότητα Οινιάδων
- Χωρική Ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
- Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Καστρακίου
- Χωρική Ενότητα Τ.Λ. Κρεμαστών

Στα επόμενα κεφάλαια της μελέτης παρουσιάζονται αναλυτικά τα προτεινόμενα έργα με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς διαρθρωμένα στις παρακάτω ομάδες προτάσεων:

- Χωροταξική & Πολεοδομική Οργάνωση, Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις
- Παραγωγικοί τομείς
- Περιβάλλον
- Υδραυλική λειτουργία-Αρδευτικά
- Υδραυλική λειτουργία-Αποχέτευση
- Υποδομές -Μελέτες
- Υποδομές-Οδικά έργα
- Ποιότητα υδάτων
- Γεωλογικά -Υδρογεωλογικά

Τα προτεινόμενα έργα και παρεμβάσεις σε κάθε χωρική ενότητα έχουν σκοπό να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της περιοχής μελέτης τόσο σήμερα, όσο και μελλοντικά ενώ εντάσσονται στο γενικότερο σχεδιασμό αναπτυξιακών δραστηριοτήτων. Σε ότι αφορά τις εκτιμώμενες προτεραιότητες ορίστηκαν τέσσερις χρονικοί ορίζοντες δεδομένου και του γενικότερου δημοσιονομικού προβλήματος της Χώρας έτσι ώστε να αποτυπωθεί με σχετικό ρεαλισμό η δυνατότητα χρηματοδότησης τους.

Ο συνοπτικός Π/Υ των ομάδων έργων ποσού 116.300.600 ευρώ παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα ενώ τα αναλυτικά στοιχεία ανά προτεινόμενη ομάδα έργων, έργο και δράση παρουσιάζονται στα επόμενα κεφάλαια.

Πίνακας Β1.4.-1: Συγκεντρωτικός Π/Υ προτεινόμενων έργων

Κεφ. Μελέτης	Κατηγορία	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα	Συν Π/Υ	Ενταγμένα σε άλλα προγράμματα
B1,B3	Χωροταξική & Πολεοδομική Οργάνωση, Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις	4.363.000	10.577.000	13.568.000	10.000.000	38.508.000	
B4	Υ/Η, αρδευτικά κτλ.	0	24.600.000	16.690.000	0	41.290.000	43.950
B5	Ποιότητα υδάτων	170.000	50.000	0	0	220.000	
B6	Γεωλογικά - Υδρογεωλογικά	83.600	246.000	108.000	0	437.600	

Κεφ. Μελέτης	Κατηγορία	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα	Συν Π/Υ	Ενταγμένα σε άλλα προγράμματα
B7	Παραγωγικοί τομείς	0	345.000	0	0	345.000	
B8	Περιβάλλον	0	0	4.000.000	0	4.000.000	10.220.000
B9	Υποδομές-Οδικά έργα	0	0	20.250.000	0	20.250.000	29.650.000
B9	Υποδομές-Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας	0	0	8.200.000	3.050.000	11.250.000	1.350.000
	Γενικό Σύνολο	4.616.000	35.818.000	62.816.000	13.050.000	116.300.600	

B1.4.1 Συνοπτικός προϋπολογισμός του συνόλου των δράσεων Δημοσιότητας & Προβολής

Το σύνολο των Π/Υ των προτεινόμενων δράσεων δημοσιότητας και προβολής παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα ανά προτεραιότητα και ομάδα έργου, ποσού 1.095.000 ευρώ, ενώ τα αναλυτικά στοιχεία και οι δράσεις παρουσιάζονται στα επόμενα κεφάλαια.

Πίνακας B1.4.1.-1. Συγκεντρωτικός Π/Υ δράσεων δημοσιότητας & προβολής

Κεφ. Μελέτης	Κατηγορία	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα	Π/Υ	Ενταγμένα σε άλλα προγράμματα
B1,B3	Χωροταξική οργάνωση	55.000	0	350.000,00	0	405.000	
B2	Γενικά/Οικονομικά	22.800	42.500	18.500	0	83.800	
B5	Ποιότητα υδάτων	8.000	0	0	0	8.000	
B6	Γεωλογικά - Υδρογεωλογικά	0	3.200	0	0	3.200	
B7	Παραγωγικοί τομείς	0	70.000	0	0	70.000	
B8	Περιβάλλον	0	0	0	0	0	300.000
B9	Δίκτυα Οδικά κ.α.	0	0	0	0	0	200.000
	Σύνολο	85.800	115.700	368.500	0	570.000	500.000

B1.5. Τα προγραμματικό, διοικητικό, θεσμικό και κοινωνικό πλαίσιο υποδοχής του εγχειρήματος

B1.5.1. Προγραμματικό πλαίσιο

Το έργο όπως έχει περιγραφεί αποτελεί καινοτόμο παρέμβαση στο χώρο τουλάχιστον για τη χώρα μας παρά το γεγονός ότι παρόμοια εγχειρήματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών έχουν αρκούντως μελετηθεί και πραγματοποιηθεί με σημαντικά αποτελέσματα στην τοπική ανάπτυξη. Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη, πολυδιάστατη ανάπτυξη του αγροτικού, κυρίως, χώρου με στόχο την αξιοποίηση των τοπικών πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού με την κινητοποίηση τόσο δημοτικών όσο και ιδιωτικών πόρων.

Για την σταδιακή πραγματοποίηση του έργου απαιτείται εξεύρεση αρχικών πόρων διοικητική στήριξη και θεσμική ωρίμανση των έργων και δράσεων του Α' σταδίου του προγράμματος όπως έχει αναλυτικά περιγραφεί στη μελέτη.

Είναι φανερό ότι οι διατιθέμενοι πόροι θα πρέπει να εξασφαλιστούν από το νέο ΕΣΠΑ – Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014 – 2020.

Πέρα από τους γενικούς άξονες προτεραιοτήτων στρατηγικής που πληροί το έργο φαίνεται να ανταποκρίνεται άριστα στις προϋποθέσεις νέων προσανατολισμών για την κατάρτιση των Επιχειρηματικών Προγραμμάτων, Πρόκειται για «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη». Τα κύρια στοιχεία που περιγράφονται στα σχετικά προπαρασκευαστικά κείμενα κατάρτισης των ΠΕΠ και αφορούν τη χωρική ανάπτυξη είναι²:

- *Η ολοκληρωμένη παρέμβαση μέσω του πολύ-ταμειακού και πολύ-τομειακού χαρακτήρα των παρεμβάσεων στο πλαίσιο μιας χωρικής αναπτυξιακής στρατηγικής*
- *Η ενίσχυση της αστικής διάστασης*
- *Η πολύ-επίπεδη διακυβέρνηση με τη συμμετοχή των τοπικών φορέων στο σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των παρεμβάσεων*
- *Η επικέντρωση στις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»*
- *Η εισαγωγή νέων εργαλείων χωρικής ανάπτυξης*
- *Η συμπερίληψη δράσεων της στρατηγικής της μακρο-περιφέρειας Αδριατικής – Ιονίου στα εμπλεκόμενα περιφερειακά προγράμματα*

Για τη στήριξη του εγχειρήματος επιστρατεύονται εργαλεία Τοπικής Ανάπτυξης (ΤΑΠΟΚ) κινητοποίησης των τοπικών κοινοτήτων, όπως έχει ήδη επισημανθεί για το ρόλο της υιοθέτησης του έργου από την τοπική κοινωνία. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η αναφορά στο ρόλο της Μακροπεριφέρειας σχεδιασμού με όρους ισότιμης συνεργασίας και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και δικτύωσης. Προσόν επίσης του έργου είναι η περιβαλλοντική διάσταση αλλά και η ύπαρξη του περιβαλλοντικού χώρου και της δυναμικής του τοπικού παράγοντα.

Με τις σύντομες αυτές παρατηρήσεις είναι φανερό ότι το έργο υπό την προϋπόθεση κινητοποίησης παραγόντων της Περιφέρειας μπορεί να υιοθετηθεί από το ΕΣΠΑ. Η διοικητική

² 3^η Εγκύκλιος για την κατάρτιση των Ε.Π. της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020, Ιανουάριος 2014, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ.

στήριξη και διαχείριση του έργου κατά πάσα πρόβλεψη θα αφορά στην Περιφέρεια, είτε καλύτερα στις δυο Περιφέρειες στοιχείο που συμβάλει στην επιλεξιμότητα του έργου.

Σε κεντρικό επίπεδο φορείς όπως το ΥΠΕΚΑ και ο ΕΟΤ μπορούν να παρέχουν θεσμική στήριξη. Όσον αφορά στο ΥΠΕΚΑ έχει επισημανθεί ότι το εγχείρημα διαθέτει τις προϋποθέσεις να ενταχθεί στο μηχανισμό του Ν. 2742/99 ΠΕΧΠ- 'Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων' που κατά το νόμο έχουν εφαρμογή στην περιοχή των έργων του Αχελώου όπως οι εξής δύο συγκεκριμένες:

- *Περιοχές που υφίστανται χωρικές επιπτώσεις από μεγάλης κλίμακας έργα ή παρεμβάσεις, όπως δημιουργία νέων εδαφών από προσχώσεις, δημιουργία υδάτινων επιφανειών*
- *Περιοχές με μειονεκτικά χαρακτηριστικά, λόγω γεωγραφικής απομόνωσης ή δυσμενούς προσπελασιμότητας, όπως ορεινές, νησιωτικές και δυσπρόσιτες περιοχές.*

Αντίστοιχα ο ΕΟΤ την τρέχουσα περίοδο επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για συμπλέγματα αναψυχής εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην αγροτική ενδοχώρα.

B1.5.2 Διοικητικό πλαίσιο

Η προώθηση του έργου, η διεκδίκηση της χρηματοδότησης και η κινητοποίηση των τοπικών εταίρων αφορά έργο της Περιφέρειας με σύσταση φορέα ειδικού σκοπού στον οποίο μετά από εξουσιοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου στον οποίο θα μετέχουν εκπρόσωποι της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, Π.Ε. Ευρυτανίας καθώς και των Καλικράτειων Δήμων της περιοχής του πάρκου. Οι λεπτομέρειες που αφορούν τις αρμοδιότητες, οργάνωση και συναφή θέματα αποτελούν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασιών που έχουν σχέση με τους κανονισμούς και κατευθύνσεις του ΕΣΠΑ και του ΠΕΠ. Σημαντικό θέμα είναι η σχέση του ολοκληρωμένου προγράμματος με τους εταίρους ένας εκ των οποίων είναι εκ προοιμίου η ΔΕΗ.

Άμεσες ενέργειες

Η παρούσα μελέτη διαθέτει πλέον του αναγκαίου, το υπόβαθρο, την επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση για την άμεση ένταξη του ολοκληρωμένου προγράμματος 'ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ' στις τρέχουσες διαδικασίες κατάρτισης των ΠΕΠ και των Περιφερειακών Πλαισίων. Άμεσα εφικτή είναι η λήψη σχετικής Απόφασης των Περιφερειακών Συμβουλίων για την καταρχήν υιοθέτηση και επιδίωξη της αναγκαίας χρηματοδότησης. Η Απόφαση αυτή ιδίως και από τις δυο Περιφέρειες αποτελεί το βασικό βήμα για να ενταχθεί το έργο στο ΠΕΠ 2014-2020 και παράλληλα στο νέο αναθεωρημένο Περιφερειακό Πλαίσιο σχεδιασμού της επόμενης 15-ετίας.

B1.5.3. Προβολή , δημοσιοποίηση του έργου και οι προϋποθέσεις στήριξής του

Η παρέμβαση σε μια ευρύτερη χωρική ενότητα όπως έχει προσδιοριστεί αποτελεί ένα εγχείρημα που αποφέρει αποτελέσματα σταδιακά σε ένα σχετικά μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Αναπτύσσεται σε στενή αλληλεξάρτηση με το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιείται. Ωστόσο, είναι απαραίτητη από τα πρώτα βήματα η προσπάθεια η συγκεκριμένη δραστηριότητα να γίνει γνωστή σε ένα ευρύτερο κοινό στο οικολογικό πρότυπο και την ποιότητα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται σε αυτές και σε διάφορα επίπεδα. Η περιοχή Αχελώος –

Λίμνες όπως σχεδιάζεται μπορεί να γίνει γνωστή ως ιδιαίτερος τόπος που μπορεί να ενταχθεί στα διεθνή δίκτυα ανταλλαγών και συνεργασιών και ταυτόχρονα να ανταποκρίνεται στις ανάγκες σε τοπικό επίπεδο. Η πολυεπίπεδη αυτή προσέγγιση καθοδηγεί και τις απαιτήσεις αλλά και δυνατότητες προβολής και δημοσιοποίησης της συγκεκριμένης αναπτυξιακής προσπάθειας.

Ως προς το Διαπεριφερειακό και Διακρατικό επίπεδο μπορούμε να διακρίνουμε δυο τομείς για προσέγγιση του θέματος.

- Ο πρώτος αφορά γενικότερη διαπεριφερειακή και διακρατική συνεργασία σε ένα φάσμα αναπτυξιακών τομέων.
- Ο δεύτερος αφορά δίκτυα που αφορούν συγκεκριμένους τομείς και μορφές ανάπτυξης όπως τα πάρκα περιοχών οικοτουρισμού (eco-tourism).

Ως προς το Εθνικό και Τοπικό επίπεδο διακρίνουμε συνεργασίες τόσο με φορείς με εξειδίκευση σε εξειδικευμένες δραστηριότητες όσο και φορείς της τοπικής κοινωνίας.

B1.5.4. Οι Μακροπεριφέρειες: πρόσφατη πολιτική χωρικής ανάπτυξης της Ε.Ε.

Πρόσφατες εξελίξεις στις πολιτικές του χώρου όπως εκφράζεται από την DG Regio της Ε.Ε. είναι η διαμόρφωση χωρικών ενότητων που έχουν ονομαστεί Μακροπεριφέρειες (macro-regions). Πρόκειται για εξελίξεις των προηγούμενων πρωτοβουλιών διασυνοριακής συνεργασίας όπως το Intereg και στη Μεσόγειο το η δράση Archimed.

Η Μακροπεριφέρεια Αδριατικής – Ιονίου περιλαμβάνει εν δυνάμει και όπως εξελίσσεται τις ευρύτερες παράκτιες διοικητικές ενότητες τοπικής αυτοδιοίκησης Α και Β βαθμού. Η συμμετοχή του έργου όπως και άλλων έργων περιφερειακής εμβέλειας στις στρατηγικές και τους στόχους της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής – Ιονίου μπορεί να συνδράμει με διάφορους τρόπους στη στήριξη της προσπάθειας, καθώς και την ευρύτερη ανάγκη εξωστρέφειας.

Η στρατηγική αφορά:

- Πολυεπίπεδη προσέγγιση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Αποφυγή δημιουργίας νέου θεσμικού πλαισίου, νέων φορέων ή νέων χρηματοδοτικών πόρων (αναφέρεται ως οι τρεις αρνήσεις 3NO"s)
- Προσανατολίζεται στο τοπικό επίπεδο εστιάζοντας στις ενδογενείς δυνατότητες των περιοχών
- Εστιάζεται σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες που αναγνωρίζονται ως κοινές προτεραιότητες.
- Προσδιορίζει συγκεκριμένα παραδειγματικά εγχειρήματα για κάθε θεματική ενότητα (συμβολικά αναφέρονται ως 'Ναυαρχίδες – Flagships')

Από την παραπάνω πολύ συνοπτική περιγραφή των αρχών και εμμέσως των στόχων της Μακροπεριφέρειας διαφαίνεται ότι ένα εγχείρημα όπως του Αχελώου και των Λιμνών μπορεί να επωφεληθεί συμμετέχοντας, ώστε οι διατιθέμενοι πόροι και μέθοδοι δράσης να καταστούν αποτελεσματικότεροι. Τα οφέλη για την προβολή του έργου σε διεθνές επίπεδο είναι προφανή.

Χάρτης Β1.5.4 -1 Γεωγραφικά όρια της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής – Ιονίου.

Πηγή: *The EU Strategy for the Adriatic and Ionian Macro-Region, Brussels, 2011.*

Μέχρι το 2011 έχουν προσχωρήσει στην Μακροπεριφέρεια, με συγκεκριμένες περιοχές, οι χώρες Ιταλία, Ελλάδα, Σλοβενία, Κροατία, Αλβανία, Βοσνία – Ερζεγοβίνη, Σερβία και Μαυροβούνιο. Η συμμετοχή της Ελλάδας φαίνεται μέχρι τώρα να περιορίζεται στο νησί της Κέρκυρας.

B1.5.5. Ενεργός συμμετοχή σε δίκτυα Πάρκων Οικο - ανάπτυξης

Τα Πάρκα Οικο – ανάπτυξης παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία μορφής, έκτασης, τρόπου λειτουργίας όπως προσδιορίζεται από τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής και τις γενικότερες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Ωστόσο, κοινό χαρακτηριστικό είναι η υψηλή ποιότητα των εγκαταστάσεων και των προσφερόμενων δραστηριοτήτων αναψυχής και τουρισμού που συνδυάζεται και με ευαισθητοποίηση των επισκεπτών ώστε η συνολική λειτουργία να πληροί όρους ανηφορικής διαχείρισης του χώρου. Εκτός από τις υποδομές που χαρακτηρίζονται ως φιλικές και συμβατές με το περιβάλλον στο χώρο, καλλιεργείται και η αντίστοιχη συμπεριφορά των επισκεπτών και των εργαζομένων.

Σε διάφορες χώρες έχουν αναπτυχθεί δίκτυα πάρκων οικοανάπτυξης που συμβιώνουν με ένα πλαίσιο φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Σε πολλές περιπτώσεις η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων αναψυχής διαπλέκεται και με άλλες παραγωγικές δραστηριότητες όπως η περίπτωση του πάρκου του Αχελώου και των Λιμνών που αναπτύσσεται στον αγροτικό χώρο που περιλαμβάνει ένα οικιστικό δίκτυο αγροτικών οικισμών αλλά και σημαντικών εγκαταστάσεων φραγμάτων και σταθμών υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Η ενεργός συμμετοχή στα διεθνή δίκτυα πάρκων οικοανάπτυξης και πάρκων αναψυχής εκτιμάται ότι θα έχει σημαντικά οφέλη όπως:

- Δικτύωση συνεργασιών προσέλκυσης επισκεπτών.
- Σταδιακή ανάπτυξη της φήμης του Αχελώου ως τόπου ενδιαφέροντος.
- Διαμόρφωση κοινών προγραμμάτων ιδιαίτερα στους τομείς τουριστικών καταλυμάτων.
- Διαμόρφωση κοινών προγραμμάτων που αφορούν ειδικές δραστηριότητες αναψυχής και μορφές δραστηριοτήτων εξειδικευμένων τομέων τουρισμού υπαίθρου.
- Μεταφορά τεχνογνωσίας.

Η επιλογή των πάρκων μπορεί να γίνει με κριτήρια γεωγραφικά ή και κοινά χαρακτηριστικά όπως προδήλως είναι η ισχυρή παρουσία του υδάτινου στοιχείου. Ενδεικτικά έχουν αναφερθεί στην Α' Φάση αναλυτικά τα παρακάτω πάρκα, με συγγενή χαρακτηριστικά:

Πάρκο	Προσανατολισμός & χαρακτήρας πάρκου	Ιστοσελίδα
Εθνικό Πάρκο «Loch Lomond & The Trossachs»-Σκωτία	Αναπτυγμένες συμμετοχικές διαδικασίες	http://www.lochlomond-trossachs.org
Περιφερειακό Πάρκο «Pilat» - Γαλλία		http://www.parc-naturel-pilat.fr/
Περιβαλλοντικό Πάρκο «Pfälzerwald» -Γερμανία	Στρατηγική αιφόρου τουρισμού	http://www.pfaelzerwald.de/
Περιβαλλοντικό Πάρκο «Steinhuder Meer»- Γερμανία	Ενίσχυση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	http://www.reiseland-niedersachsen.de
Περιφερειακό Πάρκο «Verdon» -Γαλλία		http://www.parcduverdon.fr
Περιβαλλοντικό Πάρκο «Breña and Marismas del Barbate»-Ισπανία	Εκπαιδευτικές δραστηριότητες και διαδικασίες ευαισθητοποίησης	http://www.spain.info/de/disfruta/en_la_naturaleza/espacios-naturales/parque_natural_de_la_brena_y_marismas_del_barbate.html
Εθνικό Πάρκο «Doñana» - Ισπανία		http://www.discoveringfinland.com/product/syote-national-park/1194/
Εθνικό Πάρκο «Syöte» - Φινλανδία		
Περιβαλλοντικό Πάρκο «Frankenwald» - Γερμανία	Προώθηση και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών	http://www.naturpark-frankenwald.de/
Περιβαλλοντικό Πάρκο «Hoces del Rio Riaza» - Ισπανία	Οφέλη για την τοπική κοινωνία και ανάπτυξη	http://www.patrimoniounatural.org/ren.php?espacio_id=9
Εθνικό Πάρκο «Mercantour» - Γαλλία	Έλεγχος και διαχείριση των επιπτώσεων	http://www.mercantour.eu/
Περιφερειακό Πάρκο «Verdon» - Γαλλία	Προσβασιμότητα των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα	http://www.parcduverdon.fr
Εθνικό Πάρκο «Hainich» - Γερμανία	Καινοτόμες παρεμβάσεις σε προστατευόμενες ευαίσθητες περιοχές	http://www.nationalpark-hainich.de
Πάρκο Νερού «Wasserspielpark Eisenwurzen» - Αυστρία	Θεματικά Πάρκα περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος	http://www.wasserspielpark.at
Τεχνητή Λίμνη «Serre-Ponçon» - Γαλλία	Περιοχή Τεχνητών Λιμνών	http://www.ot-serreponcon.com

Σχ. Β1.5.5 -1 Τεχνητή Λίμνη «Serre-Ponçon» - Γαλλία

Πηγή: <http://www.ot-serreponcon.com>

Είναι πρόδηλο επίσης ότι πέραν κάθε βαθμού επιτυχίας του σκοπού της δικτύωσης αυτής εξασφαλίζεται μια ευρύτερη προβολή όπου η περιοχή κάτω Αχελώου αποκτά αναγνωρισιμότητα στο διεθνή χώρο και τους σχετικούς κλάδους ήπιων μορφών τουρισμού.

Β1.5.6 Ενεργοποίηση συνεργασιών με εξειδικευμένους φορείς τουρισμού υπαίθρου

Ο *τουρισμός υπαίθρου* έχει πρόσφατα αναγνωριστεί ως ο κύριος τομέας που αναφέρεται στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, οι οποίες αναπτυσσόμενες θα συμβάλουν στη διαφοροποίηση του τουριστικού προτύπου της χώρας με αποτέλεσμα την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την αναζωογόνηση περιοχών της αγροτικής ενδοχώρας και των ορεινών περιοχών.

Μία ποικιλία μορφών δραστηριοτήτων μπορούν να αναπτυχθούν στις περιοχές του κάτω Αχελώου όπως έχουν αναλυτικά περιγραφεί στο κεφάλαιο Τουρισμός (Χ.χ.χ) με κύριο προσανατολισμό στις δραστηριότητες που έχουν άμεση σχέση με το στοιχείο του νερού. Άλλες δραστηριότητες έχουν έμμεση σχέση θέασης άλλες άμεση με διάφορους τρόπους προσέγγισης και εμπειρίας όπως η κίνηση με πλωτά μέσα η αλιεία, η άθληση με ιστιοσανίδα, καταδύσεις, η κωπηλασία, είτε ακόμα και η εμπειρία του υδροστρόβιλου του Υ.Η.Σ.

Πολλές δραστηριότητες αφορούν συνεργασίες με εξειδικευμένους φορείς παροχής υπηρεσιών και διοργανώσεων άλλες σε συνεργασία με καθιερωμένους συλλόγους όπως ενδεικτικά αναφέρονται παρακάτω:

- Ένωση Ορειβατών Φυσιολατρών.
- Έλληνες -Περιηγητές" - Φυσιολατρικός και Περιηγητικός Όμιλος.
- Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία.
- Ορειβατικός Σύλλογος Αγρινίου.
- Ορειβατικός Σύλλογος Ναυπάκτου.
- Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Καρπενησίου.
- Ορειβατικός Χιονοδρομικός Σύλλογος Μεσολογγίου «Η Βαράσοβα».

- Ιππικός - πολιτιστικός – Αθλητικός σύλλογος Ναυπακτίας και Δωρίδας.
- Ιππικός Όμιλος Αιτωλοακαρνανίας.
- Πολιτιστικές δραστηριότητες,
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις με προσανατολισμό στο φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό.

B1.5.7 Υιοθέτηση του έργου από την τοπική κοινωνία

Η προβολή του έργου από τα συμβατικά μέσα , μερικά από τα οποία προβλέπονται θεσμικά από τους χρηματοδοτικούς φορείς αφορά ένα ευρύτερο επίπεδο δημοσιοποίησης.

Στο τοπικό επίπεδο απαιτείται η ενεργοποίηση ενός πλαισίου αποδοχής των δράσεων που σταδιακά θα εμφανιστούν στο χώρο είτε αυτές αφορούν έργα, εγκαταστάσεις νέων λειτουργιών, είτε δραστηριότητες που αφορούν εκδηλώσεις υποδοχής επισκεπτών. Στην περιγραφή του Δομικού σχεδίου (Master Plan) έχουν προβλεφθεί στρατηγικές θέσεις για τις υπηρεσίες διαχείρισης λειτουργίας και πληροφόρησης, εντός της περιοχής σε άμεση σχέση με το χώρο και τους επισκέπτες.

Η θετική αποδοχή κάθε τμήματος του εγχειρήματος από την τοπική κοινωνία μπορεί και να ξεπερνάει τα όρια απλής προβολής και να εμπλέκει συλλογικότητες της τοπικής κοινωνίας που η δραστηριότητα τους εκ φύσεως να δρα συμπληρωματικά με τους φορείς πραγματοποίησης του εγχειρήματος.

- Σε αυτή τη διάσταση μπορεί να κινητοποιηθούν ανάλογα με το ενδιαφέρον που εκδηλώνουν διάφοροι φορείς όπως ενδεικτικά αναφέρονται παρακάτω:
- Δίκτυα επιχειρηματιών του τουρισμού και των δραστηριοτήτων περί τον κλάδο (εστίαση, αναψυχή, καταστήματα, μετακινήσεις)
- Δίκτυα καινοτόμων αγροτικών εκμεταλλεύσεων επεξεργασίας και εμπορίας αγροτικών προϊόντων
- Οργανώσεις νεολαίας, πολιτιστικοί σύλλογοι, περιβαλλοντικές οργανώσεις
- Τοπικός σχολικός πληθυσμός με την ένταξη δραστηριοτήτων στο πρόγραμμα μαθημάτων και εξωσχολικών εκδηλώσεων

B2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

B2.1 Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης

B2.1.1. Αναπτυξιακοί στόχοι

Σύμφωνα με το Π.Ε.Π. της Χωρικής Ενότητας (Χ.Ε.) Δυτικής Ελλάδας-Πελοποννήσου -Ιονίων Νήσων ο γενικός αναπτυξιακός στόχος της Χ.Ε. είναι:

- η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της,
- η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης
- η αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της περιοχής προγραμματισμού, με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη.

Ο αναπτυξιακός αυτός στόχος θα πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή των τριών αναπτυξιακών προτεραιοτήτων που εξειδικεύουν τη στρατηγική στόχευση της περιοχής προγραμματισμού και προωθούν την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος:

- Ελκυστικότητα της περιοχής προγραμματισμού ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης
- Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας στην περιοχή προγραμματισμού
- Άμβλυση ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών ανισοτήτων

Οι αναπτυξιακοί στόχοι της Χωρικής Ενότητας είναι διαρθρωμένοι στις ακόλουθες κατηγορίες (άξονες προτεραιότητας ΑΠ)

- **Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υποδομών προσπελασιμότητας**
 - Μεταφορές
- **Ψηφιακή σύγκλιση & επιχειρηματικότητα**
 - Κοινωνία της πληροφορίας
 - Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, καινοτομία και επιχειρηματικότητα
- **Αειφόρος ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής**
 - Πολιτισμός
 - Επένδυση σε κοινωνικές υποδομές
 - Τουρισμός
 - Αστική και Αγροτική αναγέννηση
 - Περιβαλλοντική προστασία και πρόληψη κινδύνων

Οι επι μέρους στόχοι των αξόνων προτεραιότητας έχουν ως εξής:

B2.1.2. Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα

Γενικοί Στόχοι

Για την περίοδο 2007-2013 στρατηγικός στόχος για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι να καταστεί η Περιφέρεια ένας πόλος ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με βασικούς στόχους:

- Την ίδρυση νέων και την ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας στην κατεύθυνση διεύρυνσης της επιχειρηματικής βάσης και ευρύτερα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας κυρίως μέσω της διευκόλυνσης ίδρυσης νέων και εξειδικευμένων επιχειρήσεων. Προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας.
- Την ενίσχυση της παραγωγής εφαρμοσμένης έρευνας και τεχνολογίας, τη σύνδεση επιχειρηματικότητας και καινοτομίας καθώς και τον προσανατολισμό των τοπικών παραδοσιακών κλάδων και των νέων επιχειρήσεων σε κλάδους υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.
- Την ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας και την ανάδειξη των δυναμικών κλάδων.
- Την προώθηση μεγάλης κλίμακας επενδυτικών σχεδίων
- Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, μέσω της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- Την ενίσχυση νέων και υφιστάμενων επιχειρηματικών υποδομών (ΒΕΠΕ, Επιχειρηματικά – Εμπορευματικά Κέντρα)
- Τη βελτίωση της παραγωγικότητας της Περιφέρειας με αξιοποίηση των ΤΠΕ η οποία εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί με συγκεκριμένες δράσεις που ενισχύουν την προώθηση χρήσης ΤΠΕ σε επιχειρήσεις και φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας, την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις και ανασχεδιασμό διαδικασιών των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, την ενίσχυση της συμβολής του κλάδου των ΤΠΕ στην οικονομία της Περιφέρειας και τη προώθηση της τοπικής επιχειρηματικότητας σε τομείς που αξιοποιούν ΤΠΕ.
- Τη βελτίωση της ποιότητας ζωής η οποία θα επιτευχθεί με την προώθηση δράσεων που θα στοχεύουν στη βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω ΤΠΕ με την ισότιμη συμμετοχή των πολιτών της Περιφέρειας στην Ψηφιακή Ελλάδα, καθώς και την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών τοπικής αυτοδιοίκησης για τον πολίτη.

B2.1.3. Αειφόρος ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής

Γενικοί στόχοι

- **Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής**

Προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας είναι απαραίτητη η ολοκλήρωση των υποδομών και η αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της εκπαίδευσης.

- **Η προστασία του περιβάλλοντος**

Η περιβαλλοντική σύγκλιση και η προσαρμογή της Περιφέρειας στο Ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο και στις διεθνείς περιβαλλοντικές συνθήκες με έμφαση στην

ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων και υδάτινων πόρων

• **Η προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου**

Δεδομένης της ύπαρξης ιδιαίτερα σημαντικού πολιτιστικού πλούτου, προωθείται η αύξηση της ζήτησης για το πολιτιστικό προϊόν με τη σταδιακή προσαρμογή του πολιτιστικού τομέα στα νέα δεδομένα της κατανάλωσης πολιτιστικών αγαθών.

• **Η προώθηση του Τουρισμού**

Η αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών, η βελτίωση των τουριστικών υποδομών και η προβολή της Περιφέρειας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

• **Η άρση της απομόνωσης και η μείωση του κοινωνικού ρατσισμού**

Στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, οι παραγωγικές δραστηριότητες είναι ήπιες μορφής και οι υποδομές μικρής κλίμακας, όπως επιβάλλουν οι περιορισμοί του περιβάλλοντος και οι ανάγκες των κατοίκων των περιοχών αυτών. Ειδικότερα, όσον αφορά στο επίπεδο των υπηρεσιών, που στοχεύουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής, απαραίτητη είναι η αναβάθμισή του, αφού αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την συγκράτηση του πληθυσμού στον τόπο καταγωγής του.

• **Ενίσχυση της απασχόλησης**

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με επενδύσεις στους τομείς πολιτισμού, τουρισμού, προστασίας περιβάλλοντος κλπ, καθώς και σε αστικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές όπου θα υλοποιηθούν δράσεις ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

• **Η ισότητα των φύλων**

Η ανάδειξη του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας.

B2.1.4 Μεταποίηση

Η μεταποιητική δραστηριότητα δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη στην περιοχή. Συγκροτείται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως ειδών διατροφής, ζωοτροφών και ειδών συσκευασίας, οι οποίες είναι συγκεντρωμένες στην περιοχή του Αγρινίου και στον άξονα Ναυπάκτου – Μεσολογγίου – Αγρινίου – Αμφιλοχίας. Η δραστηριότητα των επιχειρήσεων αυτών εστιάζεται:

- Εργοστάσια επεξεργασίας - συσκευασίας βρωσίμων ελαίων
- Ξηραντήρια καλαμποκιού
- Εργοστάσια ζωοτροφών
- Τυροκομεία
- Σφαγεία
- Ελαιοτριβεία
- Παραγωγή - τυποποίηση αλατιού
- Βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου
- Επεξεργασία μαρμάρου

- ο Βιοτεχνίες - βιομηχανίες πλαστικών
- ο Βιομηχανίες ετοιμού σκυροδέματος
- ο Εργοστάσια επεξεργασίας γύψου
- ο Εκκοκκιστήριο βάμβακος
- ο Μονάδες συσκευασίας σπαραγγιών

Σε ότι αφορά το τμήμα της Π.Ε. Ευρυτανίας της περιοχής μελέτης αλλά και του συνόλου της Π.Ε., για την μεταποίηση με εξαίρεση των τυροκομικά προϊόντα και τα είδη οικοτεχνίας, δεν καταγράφεται αξιόλογη δραστηριότητα. Παρά το γεγονός ότι η εν γένει δραστηριότητες της μεταποίησης τροφίμων λόγω της σταθερής ζήτησης και της σχετικής ανόδου των τιμών δίνουν περιθώρια ανάπτυξης η προτεραιότητα της χωρικής πολιτικής για τον τομέα της μεταποίησης για μεν την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας είναι μέση, για δε την Π.Ε. Ευρυτανίας χαμηλή.

B2.1.5 Τουρισμός

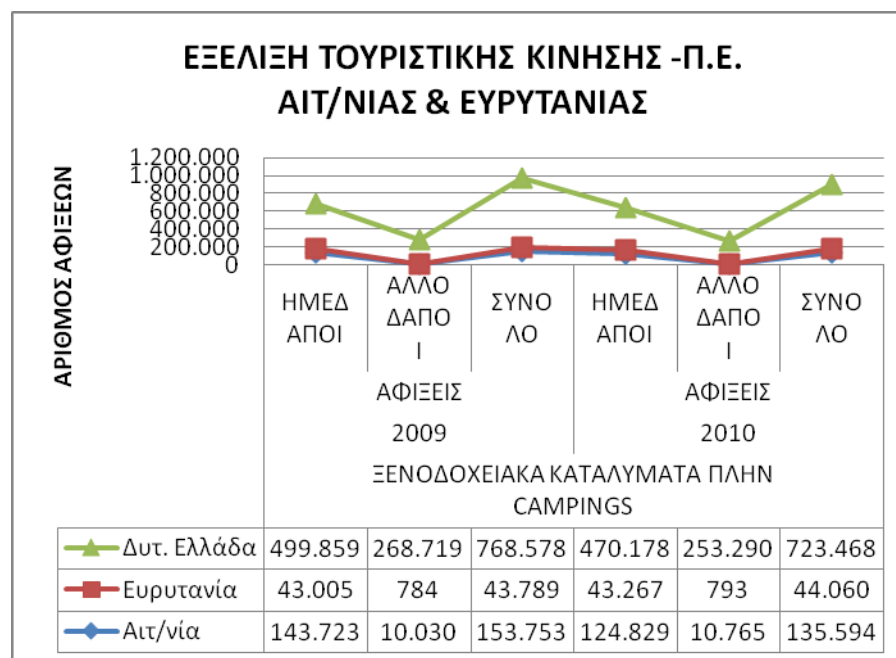
Η γενική εικόνα και οι τάσεις που παρουσιάζει ο τουρισμός της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και της Π.Ε. Ευρυτανίας δεν είναι ενθαρρυντική. όπως αναφέρεται και στο Επιχειρησιακό του φορέα Διαχείρισης, παρά το ειδικό τουριστικό ενδιαφέρον, που δηλώνουν οι επισκέπτες σχεδόν στο σύνολό τους, οι υπάρχουσες υποδομές υπολείπονται πολύ από το να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες, ενώ παράλληλα η προβολή της περιοχής γίνεται σε μικρή κλίμακα και αποσπασματικά. Από σχετικά στοιχεία των ξενοδοχείων προκύπτει ότι από το σύνολο των επισκεπτών το 40% αποτελούσαν ομάδες με στόχο: την ιστορία & πολιτισμό 20%, την εκπαίδευση 10%, τη φυσιολατρία 10%.

Παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα από πλευράς κλίματος και γεωγραφικής θέσης, τις πολλές και αξιόλογες πολιτιστικές προσπάθειες, τις πολλές φυσικές ομορφιές (παραλίες, γραφικός και ορεινός όγκος), το πέρασμα προς άλλες περιοχές και τουριστικούς προορισμούς, ο η Π.Ε Αιτ/νίας τουριστικά δεν έχει καταφέρει να αποτελέσει σημαντικό πόλο έλξης. Αντίθετα Η Π.Ε. Ευρυτανίας έχει τουριστική ανάπτυξη κυρίως χειμερινού τουρισμού, η οποία όμως λόγω της οικονομικής κρίσης, βρίσκεται σε ύφεση. (πίνακας Β2.1.5.1)

Πίνακας Β2.1.5.-1 : Αφίξεις σε Καταλύματα Ξενοδοχειακού Τύπου και Κάμπινγκ, 2009-2010

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΠΛΗΝ CAMPINGS							
	2009				2010			
	ΑΦΙΞΕΙΣ			ΚΛΙΝΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓ.	ΑΦΙΞΕΙΣ			ΚΛΙΝΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓ.
	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ		ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ	
Αιτ/νία	143.723	10.030	153.753	3.342	124.829	10.765	135.594	3.350
Ευρυτανία	43.005	784	43.789	1.335	43.267	793	44.060	1.340
Δυτ. Ελλάδα	499.859	268.719	768.578	17.817	470.178	253.290	723.468	18.580
Ελλάδα	7.352.183	8.542.307	15.894.490	626.042	6.876.371	8.964.224	15.840.595	654.339

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Χαρακτηριστικό παράδειγμα σε ότι αφορά τις αφίξεις των αλλοδαπών επισκεπτών/τουριστών στις Π.Ε. Αιτωλίας και Ευρυτανίας αποτελεί η σύγκριση των μεγεθών των ετών 2009 και 2010, όπου ο Ελληνικός τουρισμός σε επίπεδο χώρας γνώρισε τις υψηλότερες επιδόσεις της τελευταίας 10ετίας. Η συμμετοχή της Αιτωλοακαρνανίας το 2009 δεν ξεπερνά το 3,7% επί του συνόλου των αλλοδαπών της ΠΔΕ και το 4,2% αντίστοιχα το 2010. Το ποσοστό αυτό είναι ελάχιστο σε συνάρτηση με το πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα της ευρύτερης περιοχής της μελέτης στην οποία συναντώνται περιοχές χαρακτηρισμένες ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, ενώ τμήμα της περιοχής εντάσσεται στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA.

B2.1.6 Αναπτυξιακή διάσταση

Με βάση τα στοιχεία για το κατά Κεφαλή Α.Ε.Π., η Δυτική Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση στην κατάταξη των περιφερειών της χώρας για το 2008, σε αντίθεση με την αξιόλογη θέση που καταλαμβάνει στη μέτρηση του Α.Ε.Π. Η αυξητική τάση του Α.Ε.Π. καταγράφεται και στη μεταβολή του κατά Κεφαλή Α.Ε.Π., όπου παρατηρούνται αυξήσεις του μεγέθους στο διάστημα από 2001 έως 2007, με πιο έντονες μεταβολές τα έτη 2004 και 2006 για την Αιτωλοακαρνανία και 2004 και 2007 για την Ευρυτανία. Το έτος 2008, και οι δύο νομοί υπόκεινται μείωση του κατά Κεφαλή Α.Ε.Π., η οποία για την Αιτωλοακαρνανία είναι μικρή, αλλά για την Ευρυτανία ανέρχεται σε 4,21%, πάνω από το ένα τρίτο της αύξησης του προηγούμενου έτους. Μία σύγκριση των τιμών του κατά Κεφαλή Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2001 και 2008, καταδεικνύει την αύξησή του, κατά 51,19% στην Αιτωλοακαρνανία, που παρ' όλα αυτά υπολείπεται της αντίστοιχης μεταβολής στη Δυτική Ελλάδα, η οποία αγγίζει το 55,61%. Ενώ η Ευρυτανία καταγράφει ακόμα μικρότερη αύξηση της τάξης του 32,36% για το ίδιο χρονικό διάστημα. Η Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας κατατάσσεται στην 43η θέση και η Ευρυτανία στην 47η από τους 51 νομούς της χώρας, με το μέσο όρο των νομών να ανέρχεται σε 18.153 Ευρώ.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης επικρατεί ο τριτογενής τομέας με ποσοστό 47,64%, ενώ ακολουθεί ο πρωτογενής τομέας με 31,27% και ο δευτερογενής με 17,01%. Αυτό οφείλεται κυρίως στα αστικά κέντρα του Αγρινίου, Μεσολογγίου και Καρπενησίου που συγκεντρώνουν εμπορικές δραστηριότητες και υπηρεσίες. Η ΠΔΕ είναι κύριο κέντρο εμπορίας ψαριών και εξαγωγής αυτών σε τρίτες χώρες, την καθιστούν μια από τις σημαντικότερες περιφέρειες στον τομέα αλιείας, υδατοκαλλιεργειών, μεταποίησης και εμπορίας στη Ελλάδα. Ειδικότερα η Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας διαθέτει το 42% των λιμνοθαλάσσιων εκτάσεων της χώρας και το 25% των λιμνών. Στηρίζεται η δραστηριότητα ιχθυοκαλλιεργητικών εταιρειών που η παραγωγή τους περιλαμβάνομένης και αυτής των Εχινάδων, καλύπτει το 25% της Εθνικής παραγωγής δηλαδή πάνω από το 12,5% της Ευρωπαϊκής παραγωγής τσιπούρας και λαυρακιού. Διαθέτει 687 επαγγελματικά σκάφη παράκτιας αλιείας, 115 επαγγελματικά σκάφη αλιείας στις λίμνες και 118 σκάφη για αλιεία αποκλειστικά στην λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου.

Δεδομένου του αγροτικού και κτηνοτροφικού χαρακτήρα της περιοχής μελέτης, οι αναπτυξιακές δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής κινούνται ανάμεσα στην αναβάθμιση της αγροτικής

παραγωγής και την ήπια τουριστική αξιοποίηση της υπαίθρου. Ιδιαίτερα δε εξαρτώνται από την δυνατότητα της περιοχής να υιοθετήσει ένα εξωστρεφές πρότυπο που θα κινείται σε δύο τομείς: Πρωτογενής (γεωργία, κτηνοτροφία) και τουρισμού - αναψυχής. Αυτό το στοιχείο είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον τουρισμό αλλά και για τον πρωτογενή τομέα που χρήζει αναδιοργάνωσης σε νέες κατευθύνσεις, έτσι ώστε να λειτουργήσει θετικά και για την εξαγωγική δραστηριότητα.

Ο αγροτουρισμός επίσης αποτελεί το συνδυαστικό κρίκο του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα με τον τριτογενή, παρέχοντας νέες θέσεις εργασίας, ένα συμπληρωματικό εισόδημα στις αγροτικές οικογένειες, ενώ συμβάλλει παράλληλα στη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο. Παράλληλα, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του Αγροτικού εισοδήματος λειτουργούν τα προγράμματα ΟΠΑΑΧ (άξονας 3) και η πρωτοβουλία Leader (άξονας 4) για την Ανταγωνιστικότητα και την Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση αγροτικών δραστηριοτήτων, τα οποία αποτελούν συμπληρωματικά εργαλεία αγροτικής ανάπτυξης και ιδιαίτερα της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας, τομείς στους οποίους προηγείται ένα σημαντικό τμήμα του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών.

Επαναλαμβάνεται ότι η Περιοχή μελέτης διαθέτει ένα σημαντικό πλήθος από ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη αγροτουριστικής δραστηριότητας. Τέτοια χαρακτηριστικά είναι το πλούσιο υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής, οι ποταμοί Αχελώος και Εύηνος -κατάλληλοι για την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων- το υπερτοπικής σημασίας Εθνικό Πάρκο των Λιμνοθαλασσών, το ενδιαφέρον ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής, οι αξιόλογες ορεινές και ημιορεινές περιοχές των λιμνών, οι σημαντικές αγροτικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες της περιοχής, η υπάρχουσα αγροτουριστική υποδομή (καταλύματα μικρού αριθμού κλινών), η θέση της περιοχής που βρίσκεται ανάμεσα σε ένα ευρύτερο δίκτυο υφιστάμενων οικοτουριστικών δραστηριοτήτων (μονοπάτια κλπ) και τέλος η σχετική εγγύτητα σε μεγάλα αστικά κέντρα-πόλους ώστε να εξασφαλίζεται εν μέρει η βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων αυτών.

Το μέτρο της σημαντικότητας αυτού του μοντέλου δίνει ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός**

Euromontana με προϊστορία από το 1974 και επίσημη λειτουργία το 1996 ως μια μη-κερδοσκοπική και επιστημονική οργάνωση, με διεθνή απήχηση και εξαιρετική δραστηριότητα σε ότι αφορά την θεσμική και οικονομική ενίσχυση περιοχών όπως αυτή της μελέτης. Η ιδρυτική της πράξη ορίζει ότι θα έχει ως αντικείμενο την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ορεισίβιων πληθυσμών της Ευρώπης, κυρίως με:

- Την έκφραση, την προώθηση και την υπεράσπιση των πολιτισμικών, οικονομικών, πολιτικών και επιστημονικών συμφερόντων των ορεισίβιων πληθυσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, vis-a-vis της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις κυβερνήσεις των Ευρωπαϊκών Κρατών, τις οργανώσεις που είναι υπεύθυνες για τοπική ανάπτυξη, τις οργανώσεις που είναι υπεύθυνες για τις πολιτισμικές, κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές και vis-a-vis όλες τις οργανώσεις που εμπλέκονται σε θέματα του βουνού

- Την αξιοποίηση της έρευνας σε ορεινές περιοχές σε επίπεδο: τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και κλαδικό. Η γεωργία, η δασοκομία και το περιβάλλον θα είναι θέματα ιδιαίτερης προσοχής
- Την ενημέρωση της κοινής γνώμης σε προβλήματα ορεινών ζωνών και τη δημοσίευσή τους
- Την ενίσχυση της εκπαίδευσης και της έρευνας σε ορεινές περιοχές, όπως και η μελέτη οικονομικών και κοινωνικών θεμάτων κ.α.

Το Δ.Σ. της Οργανισμού θέσπισε, κατόπιν διαβούλευσης με τα μέλη του ,ως προς τις προσδοκίες τους, μια λίστα από πρωτεύοντα θέματα δράσης για την περίοδο 2008-2012. Αυτά τα θέματα αφορούν τα παρακάτω:

- Εδαφική συνοχή
- Γεωργία και αστική ανάπτυξη
- Ορεινά προϊόντα
- Ενέργεια
- Καινοτομία
- Υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος
- Εκπαίδευση
- Δασοκομία και εφοδιαστικές αλυσίδες ξύλου
- Βιώσιμος τουρισμός
- Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

Θεσμικά μέτρα

Σε ότι αφορά την προώθηση, διαχείριση και οργάνωση των ήπιων μορφών τουρισμού, έχει τεθεί πρόσφατα προς διαβούλευση σχετική Υ.Α. που αφορά στον Τουρισμό της υπαίθρου, τους τουριστικούς λιμένες της χώρας και την αδειοδότηση των τουριστικών καταλυμάτων.

Η παραπάνω Υ.Α.επιχειρεί να θεσμοθετήσει ένα διαφορετικό τομέα τουρισμού /αναψυχής που μπορεί να οργανωθεί και λειτουργήσει με εναλλακτικούς όρους. Αποτελεί θετικό στοιχείο η αναγνώριση των ήπιων μορφών τουρισμού και θεμάτων που έχουν σχέση με την ποιότητα και την ασφάλεια των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Είναι γεγονός ότι για την ευρύτερη περιοχή της Ευρυτανίας γίνεται μια ιδιαίτερη προσπάθεια αειφορικής ανάπτυξης και από την πλευρά της λίμνης των Κρεμαστών. Με αναπτυξιακές μελέτες που αφορούν το σύνολο των περιοχών του κάτω ρού του Αχελώου ανάντι του φράγματος των Κρεμαστών έως τις εκβολές του,επιχειρείται η αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής για ήπιας μορφής τουριστικές δραστηριότητες.

Όπως δείχνει και η διεθνής εμπειρία οι πιο πάνω δραστηριότητες και ειδικότερα η διαχείριση των Εθνικών περιβαλλοντικών πάρκων στις περισσότερες περιοχές της δυτικής Ευρώπης οργανώνεται συστηματικά τόσο σε περιφερειακό - τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο θέμα το οποίο επιβάλλεται να αντιμετωπιστεί και στην περίπτωση της περιοχής μελέτης όπως αναφέρεται σε σχετικό κεφάλαιο της μελέτης.

B2.1.7. Χρηματοδοτικοί πόροι Π.Δ.Ε. από ΕΣΠΑ

Προκειμένου να υπάρχει μια εποπτική εικόνα του συνολικού Π/Υ του Ε.Π. της Χ.Ε., επισημαίνεται ότι αυτό ανέρχεται σε 914 εκατ € (κατωτέρω πίνακας) και μαζί με εθνικούς πόρους και άλλες χρηματοδοτήσεις,φθάνει στο συνολικό ποσό των 1.315 εκατ €. κατανεμημένο στις τρεις Περιφέρειες που την απαρτίζουν,ως ο επόμενος πίνακας:

Πίνακας B2.1.7.-1 Σημαντικότητα των γενικών στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής

Ποσά σε €

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Ε.Π. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		Ε.Π. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		Ε.Π. ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ		Ε.Π. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	
		(ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)		(ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)		(ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)		(ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	
		ΣΤΟΧΟΣ 1	%	ΣΤΟΧΟΣ 1	%	ΣΤΟΧΟΣ 1	%	ΣΤΟΧΟΣ 1	%
1	2	3	5=3/Σ3	6	8=6/Σ6	9	11=9/Σ9	12=3+6+9	14=12/Σ12
ΓΣ1	ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	93.000.000	30%	87.100.000	24%	46.050.000	19%	226.150.000	25%
	Μεταφορές	93.000.000	30%	87.100.000	24%	46.050.000	19%	226.150.000	25%
ΓΣ2	ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΠΕ & ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	26.000.000	8%	51.850.000	15%	29.200.000	12%	107.050.000	12%
	Κοινωνία της πληροφορίας	4.000.000	1%	3.000.000	1%	5.090.000	2%	12.090.000	2%
	Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, καινοτομία και επιχειρηματικότητα	22.000.000	7%	48.850.000	14%	24.110.000	10%	94.960.000	10%
ΓΣ3	ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	190.000.000	61%	212.870.000	59%	163.450.000	68%	566.320.000	62%
	Πολιτισμός	25.000.000	8%	9.770.000	3%	19.200.000	8%	53.970.000	6%
	Επένδυση σε κοινωνικές υποδομές	80.400.000	26%	110.340.817	30%	70.400.000	29%	261.140.817	28%
	Τουρισμός	4.200.000	1%	6.780.000	2%	14.250.000	6%	25.230.000	3%
	Αστική και Αγροτική αναγέννηση	24.000.000	8%	35.229.183	10%	27.850.000	12%	87.079.183	10%
	Περιβαλλοντική Προστασία και πρόληψη κινδύνων	56.400.000	18%	50.750.000	14%	31.750.000	13%	138.900.000	15%
ΓΣ4	ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	4.000.000	1%	7.180.000	2%	3.300.000	1%	14.480.000	1%
	Τεχνική Βοήθεια	4.000.000	1%	7.180.000	2%	3.300.000	1%	14.480.000	1%
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΠ	313.000.000	100%	359.000.000	100%	242.000.000	100%	914.000.000	100%

Οι χρηματοδοτικοί πόροι για το επιχειρησιακό πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας ανέρχονται συνολικά σε 543,5 εκατ €, εκ των οποίων 359 εκατ € προέρχονται από κοινοτική συμμετοχή ενώ 184,5 εκατ € αφορούν εθνικούς πόρους και άλλες χρηματοδοτήσεις.Η κατανομή της κοινοτικής συμμετοχής κατά άξονα προτεραιότητας έχει ως ακολούθως:

Πίνακας B2.1.7.-2. Πίνακας κοινοτικής συμμετοχής Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας

	Ε.Π. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2007-2013	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Α.Π.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (ΕΣΠΑ)	
ΑΠ1	Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υποδομών προσπελασιμότητας	87.100.000
	Μεταφορές	87.100.000
ΑΠ2	Ψηφιακή σύγκλιση &επιχειρηματικότητα	51.850.000
	Κοινωνία της πληροφορίας	3.000.000
	Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη,καινοτομία και επιχειρηματικότητα	48.850.000
ΑΠ3	Αειφόρος ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής	212.870.000
	Πολιτισμός	9.770.000
	Επένδυση σε κοινωνικές υποδομές	110.340.817
	Τουρισμός	6.780.000
	Αστική και Αγροτική αναγέννηση	35.229.183
	Περιβαλλοντική προστασία και πρόληψη κινδύνων	50.750.000
ΑΠ4	Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής	7.180.000
	Τεχνική Βοήθεια	7.180.000
	Συνολο Ε.Π.	359.000.000

Εκτός από το Ε.Π. της Χ.Ε. τα έργα χρηματοδοτούνται και από τα τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ.

Σύμφωνα με το πληροφοριακό σύστημα ανάπτυξη.gov.gr η πορεία των έργων για την ΠΔΕ (15/2/2013) έχει ως εξής :

Πίνακας Β2.1.7.-3

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	221.672.996	169.956.434	94.691.081
Αστική αναγέννηση	58.538.630	17.256.546	15.527.266
Διοικητική Μεταρρύθμιση	6.760.084	3.867.083	1.472.088
Δράσεις περιβάλλοντος	453.797.322	123.695.032	56.319.323
Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση	281.360.469	144.153.874	63.117.450
Ενέργεια	143.124.021	137.054.252	75.345.379
Επιχειρηματικότητα	298.411.083	297.889.424	206.684.891
Ερευνα & τεχνολογία	32.010.623	16.013.955	10.128.763
Μεταφορές	2.174.204.834	1.338.686.405	412.561.337
Ναυτιλία	80.892.847	66.336.112	12.972.902
Πολιτισμός	20.957.136	14.231.313	8.451.670
Πράσινη ανάπτυξη	728.282.034	336.791.366	172.478.352
Τεχνική υποστήριξη	111.405.113	95.698.160	54.864.200
Τουρισμός	11.670.700	1.841.682	1.040.659
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	120.415.238	64.655.662	54.073.433
Ψηφιακή σύγκλιση	201.465.802	69.981.405	50.318.033

Η αντίστοιχη εικόνα για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας με 167 έργα και 2048 ενισχύσεις σε εξέλιξη ή ολοκληρωμένα , έχει ως εξής:

Πίνακας Β2.1.7.-4

Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	35.069.279	31.160.679	14.328.236
Αστική αναγέννηση	12.068.711	0	0
Δράσεις περιβάλλοντος	132.159.600	29.607.652	15.859.251
Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση	51.983.630	15.271.727	7.224.209
Ενέργεια	25.466.585	21.713.970	10.967.042
Επιχειρηματικότητα	31.211.150	31.211.150	17.530.608
Ερευνα & τεχνολογία	226.988	226.988	18.550
Μεταφορές	552.204.567	429.783.269	95.933.574
Πολιτισμός	7.208.243	6.367.556	4.061.286
Πράσινη ανάπτυξη	173.950.244	54.530.139	28.494.060
Τεχνική υποστήριξη	4.053.302	57.397	11.351
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	68.165.422	47.478.645	41.851.554
Ψηφιακή σύγκλιση	6.619.801	4.276.550	2.922.870

Η αντίστοιχη εικόνα για τον Δήμο Αγρινίου έχει ως εξής:

Πίνακας Β2.1.7.-5

Δήμος Αγρινίου			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	11.063.199	9.837.456	2.301.243
Αστική αναγέννηση	5.757.426	0	0

Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Δράσεις περιβάλλοντος	55.597.226	3.314.115	653.037
Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση	21.517.048	5.928.456	2.766.285
Ενέργεια	1.104.300	600.000	300.000
Επιχειρηματικότητα	19.276.556	18.276.556	10.660.640
Ερευνα & τεχνολογία	129.998	129.988	11.650
Μεταφορές	48.158.295	6.104.469	5.276.864
Πράσινη ανάπτυξη	63.770.312	4.124.763	1.042.846
Τεχνική υποστήριξη	3.740.00	0	0
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	63.927.872	45.391.095	39.871.880
Ψηφιακή σύγκλιση	875.839	766.536	459.852

Η αντίστοιχη εικόνα για τον Δήμο της Ι.Π. Μεσολογγίου έχει ως εξής:

Πίνακας Β2.1.7.-6

Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	4.285.126	2.465.693	1.015.085
Αστική αναγέννηση	1.397.748	0	0
Δράσεις περιβάλλοντος	14.981.387	1.556.995	557.895
Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση	17.652.067	3.339.159	1.102.509
Ερευνα & τεχνολογία	30.000	30.000	0
Μεταφορές	55.993.951	11.574.097	6.538.352
Πολιτισμός	1.950.000	1.950.000	781.478
Πράσινη ανάπτυξη	18.314.598	1.767.020	707.706
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	2.087.550	2.087.650	1.979.674
Ψηφιακή σύγκλιση	1.502.767	547.007	319.296

Η αντίστοιχη εικόνα για τον Δήμο Ξηρομέρου έχει ως εξής:

Πίνακας Β2.1.7.-7

Δήμος Ξηρομέρου			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	784.478	778.883	355.016
Δράσεις περιβάλλοντος	8.153.516	3.446.775	2.889.081
Ενέργεια	180.000	180.000	180.000
Επιχειρηματικότητα	930.087	930.087	303.650
Ερευνα & τεχνολογία	60.000	60.000	0
Μεταφορές	16.830.000	0	0
Πράσινη ανάπτυξη	8.333.516	3.626.775	3.069.081
Ψηφιακή σύγκλιση	11.679	11.679	0

Σε ότι αφορά την άλλη Περιφέρεια της περιοχής μελέτης, σύμφωνα με το πληροφοριακό σύστημα ανάπτυξη.gov.gr η πορεία των έργων για την Περ. Στ. Ελλάδας (15/2/2013) έχει ως εξής :

Πίνακας Β2.1.7.-8

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	107.961.677	77.756.210	48.234.222
Αστική αναγέννηση	65.277.170	47.269.659	42.112.522

Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Διοικητική Μεταρρύθμιση	3.211.417	1.477.116	597.206
Δράσεις περιβάλλοντος	435.447.413	88.812.377	51.025.690
Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση	125.812.102	94.274.653	67.344.757
Ενέργεια	121.736.054	119.984.911	69.471.874
Επιχειρηματικότητα	307.601.771	306.974.126	197.545.739
Ερευνα & τεχνολογία	703.129	703.129	51.250
Μεταφορές	1.444.508.119	1.025.555.656	519.692.521
Ναυτιλία	16.756.952	10.549.641	7.617.914
Πολιτισμός	38.995.123	16.125.386	8.085.214
Πράσινη ανάπτυξη	649.067.726	278.031.242	173.035.740
Τεχνική υποστήριξη	58.011.602	23.436.520	11.705.112
Τουρισμός	37.649.454	19.817.922	1.798.126
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	111.510.157	82.425.189	15.026.898
Ψηφιακή σύγκλιση	59.700.222	27.706.563	19.099.887

Η αντίστοιχη εικόνα για την Π.Ε. Ευρυτανίας έχει ως εξής

Πίνακας Β2.1.7.-9

Π.Ε. Ευρυτανίας			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	2.133.727	1.613.632	1.149.449
Αστική αναγέννηση	5.203.357	1.822.254	969.817
Δράσεις περιβάλλοντος	12.118.076	2.291.573	1.314.755
Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση	1.305.968	1.291.932	917.051
Ενέργεια	490.00	0	0
Επιχειρηματικότητα	4.590.059	4.590.059	3.011.657
Ερευνα & τεχνολογία	7.000	7.000	0
Μεταφορές	7.036.742	0	0
Πολιτισμός	1.043.392	1.027.365	799.536
Πράσινη ανάπτυξη	18.392.178	4.684.282	2.542.743
Τεχνική υποστήριξη	50.000	0	0
Τουρισμός	3.936.555	2.792.881	465.336
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	2.027.762	1.366.103	170.000
Ψηφιακή σύγκλιση	858.267	707.201	467.614

Η αντίστοιχη εικόνα για τον Δήμο Καρπενησίου έχει ως εξής:

Πίνακας Β2.1.7.-10

Δήμος Καρπενησίου			
Τομέας	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού	360.200	359.982	246.020
Αστική αναγέννηση	2.874.424	1.712.577	969.817
Δράσεις περιβάλλοντος	7.412.915	676.278	499.800
Ενέργεια	490.000	0	0
Επιχειρηματικότητα	4.570.559	4.570.559	3.011.657
Ερευνα & τεχνολογία	7.000	7.000	0
Πολιτισμός	1.043.392	1.027.365	799.536
Πράσινη ανάπτυξη	10.816.539	2.428.055	1.469.617
Τεχνική υποστήριξη	50.000	0	0
Τουρισμός	3.581.555	2.452.081	465.336
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	2.027.762	1.366.103	170.000
Ψηφιακή σύγκλιση	685.828	534.762	343.324

Η αντίστοιχη εικόνα για τον Δήμο Αγράφων έχει ως εξής:

Πίνακας Β2.1.7.-11

Δήμος Αγράφων			
	Προϋπολογισμός	Συμβάσεις	Πληρωμές
Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού	94.644	75.432	75.432
Αστική αναγέννηση	2.328.934	109.677	0
Δράσεις περιβάλλοντος	2.226.161	1.227.156	814.955
Εκπαίδευση & δια βίου μάθηση	491.171	491.171	491.171
Επιχειρηματικότητα	19.500	19.500	0
Πράσινη ανάπτυξη	4.555.095	1.336.833	814.955
Τουρισμός	355.000	340.800	0
Ψηφιακή σύγκλιση	172.439	172.439	124.290

Πηγή: www.anaptyxi.gov.gr

Σημείωση : Τα αναφερόμενα ,από το www.anaptyxi.gov.gr, στους ανωτέρω πίνακες ποσά ,κάθε αναπτυξιακού τομέα,αφορούν συνολική δημοσια δαπάνη.Τα ποσά αυτά δεν αθροίζονται, λόγω αλληλοεπικάλυψης του συστήματος ΟΠΣ.(π.χ. η πράσινη ανάπτυξη δεν προστίθεται στους υπόλοιπους αναπτυξιακούς τομείς εξ'αίτιας πλήρους αλληλοεπικάλυψης των έργων της, με αυτούς)

Ex ante αξιολόγηση ΠΕΠ/Δυτικής Ελλάδας

Σύμφωνα με την εκ των προτέρων (ex ante) αξιολόγηση του ΠΕΠ 2007-2013,οι αναπτυξιακές κατευθύνσεις της περιοχής μελέτης ,όπως προαναφέρθηκε βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο του Ε.Π. Δ.Ε. και του Ε.Π. Αιτ/νίας. Με ειδικό βάρος –λόγω των περιβαλλοντικών ιδιαιτεροτήτων της περιοχής– στις αγροτικές καλλιέργειες ,στον ήπιο τουρισμό και την πολιτιστική δραστηριότητα,ως κατωτέρω:

1. Στις δυναμικές προοπτικές της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και επομένως της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας –εντός της οποίας βρίσκεται η περιοχή μελέτης – προβλέπεται και η ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με συγκρότηση λειτουργικών τουριστικών ενοτήτων και με δημιουργία δικτύων και διαδρομών τουριστικού & πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
2. Τα έργα Υποδομής ανά Δήμο που αντιστοιχεί σε Δ.Δ. της περιοχής μελέτης δίνουν το μέτρο των παρεμβάσεων, οι οποίες μπορεί να ενισχύουν/διευκολύνουν -αμέσως ή εμμέσως- τα έργα που προτείνονται για την περιοχή της μελέτης.
3. Σχετικά με την απορροφητικότητα του ΕΣΠΑ ,προκύπτει ότι το 80% του Π/Υ αφορά δράσεις απαραίτητες για την αναπτυξιακή αναβάθμιση της Π.Ε. προς την κατεύθυνση που εμπεριέχεται στην στρατηγική του Ε.Π. και ενδεχομένως στις ανάγκες της περιοχής μελέτης.Σημειώνεται ότι το 60% περίπου του Π/Υ, έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και τα έργα βρίσκονται υπό εκτέλεση.

Οι μελετητές δεν έχουν πρόσφατα στοιχεία αξιολόγησης του Ε.Π. λόγω του ότι η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης του ΠΕΠ-ΠΔΕ δεν έχει ολοκληρωθεί.

B2.2 Αναπτυξιακές Προοπτικές

Οι αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής είναι θετικές κάτω από προϋποθέσεις. Αυτές οριοθετούνται από τους άξονες Στρατηγικής τόσο Ε.Π. της ΠΔΕ όσο και αυτού της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, καθώς και της ΠΣΤΕ και της Π.Ε. Καρπενησίου.

Εν μέσω δημοσιονομικής και γενικότερης οικονομικής κρίσης, ακτιμάται ότι οι δυνατότητες που προσφέρει τόσο το ΕΣΠΑ όσο και η επόμενη προγραμματική περίοδος με μειωμένες, αλλά απαραίτητες χρηματοδοτήσεις θα λειτουργήσουν θετικά προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης τόσο των Π.Ε. όσο και της περιοχής μελέτης. Τα επιχειρησιακά σχέδια της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, για τα οποία έχουν τεθεί προς το παρόν οι γενικές αναπτυξιακές κατευθύνσεις, εκτιμάται ότι θα υποβληθούν από το Υπουργείο Ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, περί το φθινόπωρο του τρέχοντος έτους.

B2.2.1. Προγραμματική περίοδος 2007-2013

B2.2.1.1 Πρωτογενής

Γεωργία – Αλιεία

Είναι γεγονός ότι υπάρχει έντονος προβληματισμός για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα στην περιοχή μελέτης. Παρόμοιος προβληματισμός για την ανάπτυξη της λεκάνης του Αχελώου, τέθηκε και για την περιοχή του άνω ρού του, βόρεια της περιοχής μελέτης κατά την ειδική εκδήλωση που διοργάνωσε ο Δήμος Γ. Καραϊσκάκη Άρτας για την αγροτική και περιφερειακή ανάπτυξη, την ανάπτυξη της υπαίθρου και τη νέα αγροτική επιχειρηματικότητα με την υποστήριξη του γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, τον περασμένο Ιούλιο. Όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε «Ποιότητα και αυθεντικότητα είναι στοιχεία για τα οποία ξεχωρίζουν τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα. Εκείνο που χρειαζόμαστε, είναι να κατανοήσουμε πλήρως πως τα βασικά πλεονεκτήματα των προϊόντων δεν αρκούν, απαιτείται σύγχρονη προώθηση και συνέπεια στη διεθνή αγορά» Επίσης οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης μέσω της πρωτοβουλίας Leader –για τρίτη συνεχή περίοδο- για την απασχόληση και την διαφοροποίηση δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο, είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την περιοχή μελέτης. Με την «εκ των κάτω» προσέγγιση, στοχεύουν στην κινητοποίηση των τοπικών φορέων και του τοπικού πληθυσμού λόγω της γνώσης των προβλημάτων αλλά και των δυνατοτήτων της περιοχής τους. Η συνάντηση αυτή επαναλήφθηκε με τηλεοπτική δορυφορική κάλυψη τον Δεκέμβριο 2012 με τους ίδιους προβληματισμούς εν όψει και της νέας ΚΑΠ, αλλά και προτάσεις που είναι προς την κατεύθυνση των προτάσεων της παρούσας μελέτης.

B2.2.1.1 Μεταποίηση

Παρά το γεγονός ότι η μεταποιητική δραστηριότητα παραμένει σε στασιμότητα τα τελευταία χρόνια ωστόσο παρατηρείται κινητικότητα κυρίως στην ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου.

Συγκροτείται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως ειδών διατροφής, ζωοτροφών και ειδών συσκευασίας, οι οποίες είναι συγκεντρωμένες στην περιοχή του Αγρινίου και στον άξονα Ναυπάκτου – Μεσολογγίου – Αγρινίου – Αμφιλοχίας. Η δραστηριότητα των επιχειρήσεων αυτών εστιάζεται κυρίως στα είδη διατροφής

Σε ότι αφορά το τμήμα της Π.Ε. Ευρυτανίας της περιοχής μελέτης αλλά και του συνόλου της Π.Ε., για την μεταποίηση με εξαίρεση τα τυροκομικά προϊόντα και τα είδη οικοτεχνίας, δεν καταγράφεται αξιόλογη δραστηριότητα. Παρά το γεγονός ότι η εν γένει δραστηριότητες της μεταποίησης τροφίμων λόγω της σταθερής ζήτησης και της σχετικής ανόδου των τιμών δίνουν περιθώρια ανάπτυξης η προτεραιότητα της χωρικής πολιτικής για τον τομέα της μεταποίησης για μεν την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας είναι μέση, για δε την Π.Ε. Ευρυτανίας χαμηλή.

B2.2.1.2 Τριτογενής

Ειδικότερα για τον Τουρισμό, εκτός από τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠΑ, οι προτεραιότητες για την περιοχή της μελέτης εστιάζονται στα ακόλουθα:

1. Βελτίωση του παραλίμνιου οδικού κυκλώματος ώστε να μειωθούν οι χρονοαποστάσεις των περιηγήσεων
2. Δημιουργία δικτύων ήπιας κυκλοφορίας (οδοιπορικές διαδρομές, ορεινή ποδηλασία, κλπ) σε άμεση επαφή με το νερό.
3. Καθορισμός περιοχών για ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων
4. Δημιουργία προϋποθέσεων για την πλεύση τουριστικών σκαφών
5. Απομόνωση λιμναίων τμημάτων από το σύστημα μεταβολής της στάθμης της λίμνης
6. Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών

B2.2.2 Προγραμματική περίοδος 2014-2020

Το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών του συνόλου των Περιφερειών για την νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, με την απόφαση του 153/01-10-2012 έθεσε σε διαβούλευση το κείμενο με τίτλο «Έγκριση πρότασης της Π.Δ.Ε. για την διαμόρφωση των κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020». Στο κείμενο αυτό διατυπώνονται οι θέσεις και οι στόχοι της ΠΔΕ με βάση τους αντίστοιχους στόχους που ετέθησαν από την Ε.Ε., στη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου 2010 για τους πιο κάτω τομείς:

- απασχόληση,
- καινοτομία,
- εκπαίδευση,
- κοινωνική ένταξη και
- κλίμα/ενέργεια

Συνοπτικά τα κύρια σημεία του κειμένου προτάσεων έχουν ως εξής:

ΠΔΕ –ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ 2014-2020

Οι θεματικοί στόχοι της ΕΕ προς επίτευξη μέχρι το 2020, (Ε2020) είναι οι ακόλουθοι:

0. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
1. Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
2. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
3. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
4. Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
5. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
6. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
7. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
8. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
9. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
10. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Τόσο η πορεία του κατά κεφαλή προϊόντος όσο και των ανέργων στην Δυτική Ελλάδα αποδεικνύουν ότι τα προβλήματα της τοπικής περιφερειακής οικονομίας είναι περισσότερο διαρθρωτικά. Η αποδιάρθρωση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας καθώς και η πλήρης αποβιομηχάνιση περιοχών, σε συνδυασμό με την υπέρμετρη και ασύμμετρη ανάπτυξη των υπηρεσιών και του τουρισμού οδήγησαν στην απώλεια τόσο σε ανταγωνιστικότητα όσο και σε πολύτιμους παραγωγικούς πόρους και φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο. Αυτό το τελευταίο μετασχηματίστηκε σταδιακά σε δυναμικό για την παραγωγή προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας, στις εσωτερικές και διεθνείς αγορές.

ΝΕΑ ΚΑΠ 2014-2020

Η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική ψηφίστηκε επι της αρχής, με κύριες κατεύθυνσεις την αιεφόρο ανάπτυξη ,το περιβάλλον ,την υιοθέτηση πράσινων κανόνων και την στήριξη των νέων αγροτών.Η ΚΑΠ αποτελεί το 40% του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού- της τάξεως των 400δισ € και αποτελεί θεμελιώδη πυλώνα της Περιφερειακής ανάπτυξης της Ε.Ε.

Η πρόταση της Κομισιόν για την περίοδο 2014-2020, επεδίωξε να ενισχύσει την περιβαλλοντική προστασία μέσω υποχρεωτικών προτύπων για σχεδόν όλους τους αγρότες. Οι προτάσεις περιελάμβαναν μια πρόταση σύνδεσης του 30% των άμεσων πληρωμών με τη συμμόρφωση με τα πράσινα μέτρα, καθώς και διατήρηση του 7% της γης τους ως «περιοχών οικολογικής εστίασης».

Τα πράσινα μέτρα χαρακτηρίζονται ως υψηλής σημασίας για να διατηρηθεί η ισορροπία των αγροτικών οικοσυστημάτων. Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την καλή διαχείριση νερού, των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων, για την καταπολέμηση της διάβρωσης και της απώλειας της βιοποικιλότητας, καθώς και για τη διατήρηση των φυσικών τοπίων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός λιτότητας μειώνει τις συνολικές δαπάνες στους αγροτικούς και φυσικούς πόρους κατά 11.3%, από τα 420δισ € για την περίοδο 2007-2013 στα 373€ δισ την περίοδο 2014-2020. Οι επιδοτήσεις προς τους αγρότες θα μειωθούν επίσης από τα 337€ δισ στα 278€ δισ, μια πτώση 17.5%. Έχει επίσης προταθεί να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να μπορούν να μετακινούν κονδύλια από το ταμείο της ΚΑΠ για την αγροτική ανάπτυξη στον πολύ μεγαλύτερο προϋπολογισμό των άμεσων πληρωμών προκειμένου να βοηθούν περαιτέρω τους αγρότες.

Σε ότι αφορά την Π.Δ.Ε. και ειδικότερα την περιοχή της μελέτης από τα επιχειρησιακά σχέδια έχει ληφθεί σχετική πρόνοια για προσαρμογή στις νέες συνθήκες αλλά επιβάλλεται να γίνει μεγαλύτερη προσπάθεια με συγκροτημένη μεθοδολογία για την στροφή προς την ποιοτική αγροτική παραγωγή και τα προϊόντα προστιθέμενης αξίας ,που έχει αρχίσει –ίσως με καθυστέρηση- με την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Η θέση της Περιφέρειας στο εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον.

Στην Δυτική Ελλάδα σύμφωνα με πρόσφατες επιστημονικές έρευνες και αναλύσεις ο κίνδυνος φτώχειας (όπως αυτός μετριέται με τον δείκτη Sen) είναι στο 30%, ποσοστό που είναι το 3ο μεγαλύτερο στην Ελλάδα. Επίσης στην Δυτική Ελλάδα παρουσιάζεται η τέταρτη υψηλότερη τιμή - μετά την Ήπειρο, τη Στερεά Ελλάδα και τη Πελοπόννησο- όσον αφορά τον κίνδυνο και το σχετικό χάσμα φτώχειας, ενώ έρχεται τρίτη με κριτήριο τη δριμύτητα της φτώχειας. Παρόμοια υψηλές είναι και οι τιμές των δεικτών φτώχειας, ενώ η συμμετοχή στη συνολική φτώχεια συγκριτικά με τις προηγούμενες περιφέρειες είναι υψηλότερη (~8,8%). Συγχρόνως, εκτός από υψηλή φτώχεια παρουσιάζονται και έντονες εισοδηματικές ανισότητες. Ο δείκτης οικονομικής ανισότητας Gini παρουσιάζεται σε μια από τις υψηλότερες τιμές του. Και οι τρεις περιφερειακές ενότητες της περιφέρειας εμφανίζουν υψηλό κίνδυνο φτώχειας (πάνω από το 28%)

Η δημογραφική γήρανση που αντιμετωπίζει ουσιαστικά η χώρα και η Δυτική Ελλάδα απαιτεί δράσεις που να εστιάζουν στην ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών. Παράλληλα η Δυτική Ελλάδα οφείλει και πρέπει να προχωρήσει στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων στους τομείς της παραγωγής και των υπηρεσιών, της πραγματοποίησης επενδύσεων σε παραγωγικές δραστηριότητες που έχουν σχέση με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της υποστήριξης της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας αξιοποιώντας επιτέλους με συγκεκριμένες και απτές πολιτικές το συγκριτικό της πλεονέκτημα από την συγκέντρωση σημαντικού ερευνητικού και ακαδημαϊκού δυναμικού. Οι πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις αναφορικά με τις εκμεταλλεύσεις και συν-εκμεταλλεύσεις των οικονομικών ζωνών και τις έρευνες υδρογονανθράκων στην Δυτική Ελλάδα επιτάσσουν πολιτικές

και πρωτοβουλίες υποστήριξης τους. Η στρατηγική θέση της Δυτικής Ελλάδας ως πύλη εισόδου και εξόδου προς και από την ΕΕ θα αναβαθμιστεί ουσιαστικά σε πιθανές θετικές εξελίξεις στον πεδίο των ερευνών αυτών.

Όπως διατυπώνεται σχετικά «Η αποσαφήνιση των γενικών στόχων, των σκοπών και των επιδιώξεων του προγράμματος δράσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την 5η προγραμματική περίοδο, αλλά και η κατεύθυνση που θα ακολουθήσει η ηγεσία της Περιφέρειας για την επίτευξή τους, γίνεται από τον προσδιορισμό του οράματος.» Σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2012-2014 το αναπτυξιακό όραμα της περιφέρειας διατυπώνεται ως:

«Αυτοτροφοδοτούμενη, εξωστρεφής και αειφορική ανασυγκρότηση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εστιασμένη στην παγκόσμια ταυτότητά της, στις αξίες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον» Μετά την εφαρμογή 4 κοινοτικών πλαισίων στήριξης μια συνοπτική αποτύπωση για τον πρωτογενή τομέα στην ΠΔΕ εστιάζεται όσον αφορά τα αδύνατα σημεία :

- Στον μικρό και πολυτεμαχισμένο κλήρο (μ.ο. 34,3 στρ.)
- Στην δυσμενή ηλικιακή διάρθρωση του αγροτικού πληθυσμού.
- Στο πολύ χαμηλό ποσοστό εκπαίδευσης και κατάρτισης των αγροτών
- Στις αδυναμίες που παρουσιάζει ο τομέας εμπορίας και διακίνησης των αγροτικών προϊόντων.
- Στην πλημμυλή οργάνωση των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και την ως εκ τούτου αδυναμία τους να συμβάλλουν στην εξομάλυνση των συνθηκών προώθησης των αγροτικών προϊόντων και διακίνησης των αγροτικών εισροών.
- την έλλειψη των απαραίτητων υποδομών (αρδευτικά, υποδομές για βελτίωση ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο)
- Στην έντονη διαφοροποίηση της παραγωγικότητας και των εισοδημάτων εντός της Περιφέρειας, η οποία είναι αποτέλεσμα των φυσικών συνθηκών και γενικότερων δυνατοτήτων των επιμέρους περιοχών. Στις περιοχές αυτές, η έλλειψη εξωγεωργικής απασχόλησης εντείνει τις ανισότητες.

Παράλληλα όμως τα θετικά στοιχεία εστιάζονται :

- στην ποικιλομορφία της παραγωγικής βάσης της περιοχής που εκτείνεται από την παραγωγή ως τις υπηρεσίες
- στην υψηλή δυναμική της παραγωγικής βάσης
- στον εξαγωγικό προσανατολισμό πολλών προϊόντων (πχ φράουλα, καρπούζι, σταφίδα , κηπευτικά
- στην διασύνδεση με τους λοιπούς παραγωγικούς τομείς
- στην επιστροφή του ανθρώπινου δυναμικού στην ύπαιθρο

Ως προς τους υδάτινους πόρους, σε επίπεδο χώρας αλλά και στην ΠΔΕ, οι αγροτικές καλλιέργειες αποτελούν τον κυριότερο καταναλωτή νερού. Στην Περιφέρεια καταγράφονται μια σειρά υφιστάμενων, κατασκευαζόμενων και μελλοντικών αρδευτικών έργων (φράγματα ανάσχεσης, έργα

εμπλουτισμού, διυλιστήρια νερού για υδρευτική χρήση), με σκοπό την καλύτερη δυνατή διαχείριση των υδάτινων πόρων εξασφαλίζοντας την αειφορικότητα της διαχείρισης των υδατικών πόρων σε επίπεδο υδρολογικών λεκανών και υδατικών διαμερισμάτων. Παρατηρείται σημαντική υστέρηση στον τομέα των αρδευτικών έργων κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 στοιχείο που αποτελεί τροχοπέδη στην αγροτική ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Η προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων δεν αποτέλεσε τομέα δράσης σε Περιφερειακό επίπεδο κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 σε αντίθεση με προηγούμενες προγραμματικές περιόδους όπου υλοποιήθηκαν δράσεις κατάρτισης, συμβουλευτικής, ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και βελτίωσης της προσβασιμότητας της εργασίας. Αν και οι τελευταίες δράσεις δεν είχαν ολοκληρωμένο χαρακτήρα, επιτεύχθηκαν ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος κατέχει τη τέταρτη χαμηλότερη θέση στο ποσοστό εργατικού δυναμικού στο σύνολο του πληθυσμού της χώρας. Αποτελεί δε μία εκ των Περιφερειών της χώρας που μένουν συστηματικά πίσω δημιουργώντας ένα διαρθρωτικό χάσμα με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, ειδικά όσον αφορά στο ποσοστό απασχόλησης και ανεργίας, γεγονός που δημιουργεί οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στον πληθυσμό και ιδιαίτερα στους νέους και τους μακροχρόνια ανέργους. Δεδομένου ότι το 53,9% του πληθυσμού είναι οικονομικά μη ενεργό και ειδικά οι ηλικίες από 15 έως 19 ετών και από 65 ετών και άνω, είναι προφανές ότι η προτεραιότητα αυτή αποκτά βαρύνουσα σημασία για τη ΠΔΕ.

Σημαντικές χαρακτηρίζονται επίσης οι πρωτοβουλίες των δύο όμορων Περιφερειών για δράσεις σχετικές με την προώθηση αγροτικών προϊόντων ποιότητας μέσω του καλαθιού αγροτικών προϊόντων.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα « Καλάθι αγροτικών προϊόντων ΠΔΕ»

Η ΠΔΕ έχει επίσης εγκρίνει το Επιχειρησιακό πρόγραμμα « Καλάθι αγροτικών προϊόντων ΠΔΕ» με στόχους:

1. Να προβληθεί η αξία της πρωτογενούς παραγωγής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και να εδραιωθεί η θέση της στις αγορές.
2. Να προωθηθεί η εναρμόνιση της παραγωγής των τοπικών προϊόντων με τα ποιοτικά πρότυπα της Ε.Ε. αναφορικά με την υγεία, το περιβάλλον, τις καλές συνθήκες διαβίωσης των ζώων, και να παρασχεθεί στους καταναλωτές καλύτερη ενημέρωση σχετικά με το νέο μοντέλο παραγωγής και κατανάλωσης.
3. Να γίνουν γνωστά τα προϊόντα του Καλαθιού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στους καταναλωτές και να προβληθεί η ποικιλία της προσφοράς της αγροτοδιατροφικής αλυσίδας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
4. Να ακολουθηθούν συγκεκριμένα συστήματα ποιότητας, ούτως ώστε η πρωτογενής παραγωγή αλλά και η μεταποίηση να αποδώσουν προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας

5. Να ενθαρρυνθεί η διαβούλευση και η συνεργασία από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο το σχεδιασμό κοινών δράσεων και πρωτοβουλιών υλοποίησης ενός δυναμικού πλάνου ανάπτυξης και πολυεπίπεδης βιωσιμότητας της πρωτογενούς παραγωγής, της τοπικής οικονομίας και των τοπικών κοινωνιών.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα « Καλάθι αγροτικών προϊόντων ΠΣΤΕ»

Παράλληλα η ΠΣΤΕ έχει προωθήσει το Επιχειρησιακό πρόγραμμα « Καλάθι αγροτικών προϊόντων ΠΣΤΕ» ,που έχει εφαρμογή και στην Π.Ε. Ευρυτανίας ,με τις εξής δράσεις:

1. Διαμόρφωση ενός εξειδικευμένου καλλιεργητικού πλάνου, το οποίο θα αναφέρεται σε επιλεγμένα προϊόντα που θα αποτελούν το «καλάθι»
2. Δημιουργία νομικού προσώπου αγροδιατροφικής σύμπραξης σύμφωνα με το Ν. 4015/2011 κατά τον οποίο η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας μπορεί να συστήσει αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με την επωνυμία «Αγροδιατροφική Σύμπραξη Στερεάς Ελλάδας
3. Δημιουργία φορέα πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων,
4. Ίδρυση δημοπρατηρίου αγροτικών προϊόντων,
5. Εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου ανάπτυξης τουρισμού υπαίθρου (εναλλακτικού τουρισμού) στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
6. Διαμόρφωση ενός στρατηγικού σχεδίου εφαρμοσμένης έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και μεταφοράς / διάχυσης της τεχνολογίας στον πρωτογενή τομέα. ο προσδιορισμός των αναγκαίων έργων υποδομών η μίσθωση της δημόσιας γεωργικής και κτηνοτροφικής γης για τη στήριξη των αγροτικών προϊόντων του καλάθιού.
7. Δημιουργία δικτυακού κόμβου για την προώθηση, προβολή, εμπορία των προϊόντων του «καλαθιού», των επιχειρήσεων παραγωγής των προϊόντων κ.α.

Οι προτεραιότητες της ΠΔΕ για την περίοδο 2014-2020

Οι προτεραιότητες της ΠΔΕ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- Ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας
- Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό
- Αξιοποίηση ενεργειακού δυναμικού (ΑΠΕ, έρευνες για υδρογονάνθρακες κ.α.)
- Ανάδειξη Περιβάλλοντος και αξιοποίηση τουριστικού δυναμικού
- Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας.

Οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται ανα θεματικό στόχο έχουν συνοπτικά ως εξής:

1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
Δημιουργία συνέργειας με τον νέο επενδυτικό νόμο και τα Πανεπιστημιακά ιδύματα καθώς και την αξιοποίηση των πόρων της Ε.Ε. σε ότι αφορά την καινοτομία.

2. Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
Η αξιοποίηση των ΤΠΕ μέσω της ενίσχυσης των σχετικών χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΕΠ και της λειτουργίας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ενίσχυσης των ψηφιακών υποδομών και του δικτύου «Σύζευσις»
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
Η αλλαγή των διατροφικών προτύπων, η στροφή των καταναλωτών προς τα πιστοποιημένα τροφιμα και η δημιουργία ομάδων παραγωγών σε ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και η διασύνδεση της παραγωγής με τις Αγορές το Εξωτερικού
4. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
 - ο Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
 - ο Αξιοποίηση της αντιρυπαντικής τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της ανθρωπογενούς δραστηριότητας
5. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
 - ο Κοινή δράση Φορέων διαχείρισης και ΜΚΟ με στόχο την Περιβαλλοντική προστασία σε συνδυασμό με επενδύσεις σε ΑΠΕ
6. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών.
 - ο Ολοκλήρωση δικτύων του Δυτικού άξονα και των υποδομών της ΝΑΒΙΠΕ στον Αστακό
7. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
 - ο Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης.Ενεργοποίηση του τοπικού δυναμικού.
8. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
 - ο Ενεργοποίηση της Ευρωπαϊκής πλατφόρμας κατά της φτώχειας και των ΜΚΟ, στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
9. Αξιοποίηση περιφερειακών προγραμμάτων κατάρτισης, χρήση ΤΠΕ και προσαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς τις ανάγκες της Αγοράς
10. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.
 - ο Αξιοποίηση του δικτύου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» και των ΤΠΕ στην λειτουργία του management της ΠΔΕ καθώς και υιοθέτηση σχετικών βέλτιστων πρακτικών από την διεθνή εμπειρία
 - ο Η στρατηγική προσέγγιση που αφορά τους παραγωγικούς τομείς της ΠΔΕ, συνοπτικά, των βασικών προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη της Περιφέρειας έχουν ως εξής:

B 2.2.2.1 Πρωτογενής

Γεωργικός τομέας

- Ενίσχυση επενδύσεων για παραγωγή για σταφύλια,εσπεριδοειδή,ελαιολάδο,ελιές, κηπευτικά,ζωοτροφές,γαλακτοκομικά και προβατοτροφία.
- Ενισχύσεις στην μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων
- Υποστήριξη Ομάδων Παραγωγών
- Σύστημα διαχείρισης κινδύνων
- Ενίσχυση της βιολογικής Γεωργίας
- Υποστήριξη της σήμανσης των τοπικών προϊόντων για την ανάδειξη τους
- Δράσεις επίδειξης για νέες καλλιέργειες
- Υιοθέτηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας
- Μεταφορά τεχνογνωσίας για την άρδευση/εξοικονόμηση του νερού.
- Ενίσχυση βιολογικών καλλιεργειών και ολοκληρωμένης διαχείρισηςκαθώς και άλλων μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας

Αλιεία

Οι προτεραιότητες του τομέα συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Επενδύσεις για περιβαλλοντικά βιώσιμη αλιεία
- Επενδύσεις στη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια
- Χρηματοδότηση μέσων προσαρμογής στην ΚΑΠ
- Στήριξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας με στόχο την ευαισθητοποίηση του καταναλωτή και την αύξηση της κατανάλωσης

B 2.2.2.2 Δευτερογενής

Μεταποίηση

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
- Υιοθέτηση συστήματος ιεράρχησης προτάσεων στήριξης ως προς τους πολλαπλασιαστές των επιπτώσεων
- Δημιουργία μηχανισμού εγγυοδοσίας
- Στήριξη νέων επιχειρήσεων με δανειοδοτήσεις,παροχή συμβουλών,θερμοκοιτίδες,υποστήριξη Επιχειρησιακών σχεδίων,εναλλακτικών δικτύων εμπορίας,στήριξης πράσινης επιχειρηματικότητας κ.α.
- Στήριξη υποδομών Clusters
- Υποστήριξη εξαγωγικών δράσεων

B 2.2.2.3 Τριτογενής

Τουρισμός

- Στήριξη υποδομών Clusters για ολοκληρωμένη και χωρικά εντοπισμένη τουριστική βιομηχανία
- Στήριξη ήπιων μορφών Τουρισμού

Ειδικότερα για τον Τουρισμό

- Αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος για την ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος
- Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- Δημιουργία ή αναβάθμιση ξενοδοχειακής και άλλων τουριστικών υποδομών
- Αναβάθμιση των προσόντων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου
- Ενίσχυση της διεθνούς προβολής
- Ορθολογική διευθέτηση των χωροταξικών προβλημάτων, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, με σεβασμό στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά.

Η Περιφέρεια έχει να αντιμετωπίσει τουριστικούς προορισμούς με μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα και προσέλκυση τουριστών, παρά την υπεροχή της σε φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα.

B2.3 Δημοσιότητα και προβολή

B2.3.1 Μέθοδοι

Για την περιοχή της μελέτης επιβάλλεται να χρησιμοποιηθεί η εμπειρία των αντίστοιχων δράσεων και καλών πρακτικών Π & Δ της Ε.Ε. Σύμφωνα με αυτές απαιτείται η χρήση των πλέον πρόσφορων εκδηλώσεων και μέσων επικοινωνίας και ιδιαίτερα του διαδικτύου & των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (social media) με σκοπό την ενημέρωση των πολιτών και την πλήρη διάχυση της πληροφορίας. Με δεδομένη την συνθετότητα των δράσεων δημοσιότητας, και σύμφωνα με σχετικά κείμενα της Μ.Ο.Δ. είναι επιθυμητό να τίθενται ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια για την αποτελεσματικότητα τους. Πέραν αυτού και βάσει του γεγονότος ότι κάθε μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης χρήζει αναθεώρησης, για το επικοινωνιακό σχέδιο Δημοσιότητας και Προβολής ως προς τα προτεινόμενα έργα θα γίνονται ανα διαστήματα αναθεωρήσεις έτσι ώστε με διορθωτικές κινήσεις, αυτές να γίνονται αποτελεσματικότερες. Είναι ευνόητο ότι βασικό στοιχείο αξιολόγησης είναι οι αναμενόμενες επιπτώσεις στο συγκεκριμένο κοινό - στόχος του επικοινωνιακού σχεδίου, που έχει επιλεγεί, αλλά και κάθε δράσης δημοσιότητας.

B2.3.2 Τεχνικές –Μέσα

Οι τεχνικές και τα μέσα για την προβολή και δημοσιότητα των δράσεων της περιοχής μελέτης που είναι πρόσφορες για τους στόχους που προαναφέρθηκαν, έχουν ως εξής:

- Ανάπτυξη και Λειτουργία Ιστοσελίδας

- ο Σχεδιασμός και λειτουργία Τηλεφωνικού Κέντρου πληροφόρησης - Call Center
- ο Γραφείο Πληροφόρησης του Κοινού –
- ο Διαφημιστική εκστρατεία σε έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο (καταχωρίσεις, δημιουργία και προβολή ραδιοφωνικών σποτ)
- ο Παραγωγή έντυπου υλικού
- ο Αφίσες, πινακίδες κ.α.
- ο Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού (Ταινίες βίντεο, DVD.)

Διευκρινίζεται ότι οι προτεινόμενες δράσεις Δημοσιότητας & Προβολής που ακολουθούν θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά με αυτές των λοιπών Κεφαλαίων της μελέτης που είναι εξειδικευμένες. Συγκεκριμένα προτείνονται δράσεις κυρίως για ηλεκτρονικά και λοιπά αρχεία καθώς και για χρήση MME που θα λειτουργήσουν ως δεξαμενή αρχειακών στοιχείων και ως «ομπρέλα» για τις λοιπές προτάσεις Π&Δ προτάσεων της μελέτης.

Οι προτεινόμενες δράσεις μαζί με τον Π/Υ παρουσιάζεται στον πίνακα Β2.3.1 που ακολουθεί:

Πίνακας Β2.3.1 Πρόγραμμα Προβολής & Δημοσιότητας Περιοχής Αχελώου

Δράσεις	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Συνολικός Π/Υ (€)
Ηλ. Αρχείο/ψηφιακές φωτο/Βάση Δεδομένων-Φωτογράφιση των σημαντικών φυσικών και πολιτιστικών μνημείων της περιοχής μελέτης	6.500	-	-	6.500
Διάφορα υλικά Δημ. Σχέσεων Αυτοκόλλητες ετικέτες, Αυτοκόλλητο διαφημιστικό, Φάκελοι αλληλογραφίας, Επιστολόχαρτα	2.800	3.000		5.800
Ραδιοφωνικά σπώτ 40' για Χ.Ε. Οινιάδων Χ.Ε. Στράτου -Αγγελοκάστρου Χ.Ε. Τ.Λ. Καστρακίου Χ.Ε. Τ.Λ. Κρεμαστών	2.500	3.000	2.500	8.000
Παραγωγή 4 video-spots τρίλεπτα (1 για κάθε Χ. ενότητα ή για κάθε ομάδα έργων)		1500	3000	4.500
Ενθετο-καταχωρίσεις, Δημιουργία ενθέτου και περιοδικές καταχωρήσεις χαμηλού κόστους στον Τύπο της Περιφέρειας και των όμορων Περιφερειών.	3.000	2.500	3.000	8.500
Πινακίδες – λάβαρα, πάνω για ομιλίες και λοιπές ενημερωτικές εκδηλώσεις	-	3.000	1.000	4.000
Ενημερωτικά 8 σέλιδα έντυπα 20Χ30, ελληνικά/Αγγλικά με δύο θέματα: α. παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης & προοπτικές και β. Παρουσίαση συνόλου έργων (με βαθμό προόδου)	2.000	5.000	4.000	11.000
Παραγωγή dvd για την προβολή της περιοχής μελέτης, με τις προτεινόμενες δραστηριότητες και έργα	-	12.500	-	12.500
Αφίσες Περιοχής μελέτης (Χ.Ε. Οινιάδων Χ.Ε. Στράτου -Αγγελοκάστρου Χ.Ε. Τ.Λ. Καστρακίου	-	2.000	-	2.000

Δράσεις	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Συνολικός Π/Υ (€)
Χ.Ε. Τ.Λ. Κρεμαστών)				
Μεταφράσεις (για κείμενα των εντύπων και της ιστοσελίδας)	6.000	-	-	6.000
Χάρτες περιοχής μελέτης (για την ενημέρωση των επισκεπτών της περιοχής)	-	4.000	4.000	8.000
Δημιουργία και συντήρηση ιστοσελίδας (με ευέλικτες προδιαγραφές και δυνατότητα επέκτασης)	-	6.000	1.000	7.000
ΣΥΝΟΛΟ	22.800	42.500	18.500	83.800

B2.4 Προοπτικές εξασφάλισης δημόσιων επενδύσεων

Οι δημόσιες επενδύσεις ενέχουν σημαντικά ερωτηματικά ως προς την υλοποίηση τους, λόγω της δημοσιονομικής κρίσης και εξ' αυτής των ελλειμάτων του κρατικού Π/Υ. Παρ' όλα αυτά καταβάλλεται προσπάθεια και ήδη υπάρχουν ενδείξεις ούτως ώστε κρίσιμα έργα υποδομών για την Περιφέρεια, να επανεκκινήσουν σύντομα (π.χ. Ολυμπία οδός, Ιονία οδός) Πάντως η κύρια πηγή χρηματοδότησης παραμένει η Κοινοτική, με το ΕΣΠΑ 2007-2013 να οδεύει προς το τέλος το 2015 και να αναμένεται η ενίσχυση από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. για την περίοδο 2014-2020.

B2.4.1 Προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων – κίνητρα

Το θεσμικό πλαίσιο για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων παραμένει ο επενδυτικός νόμος 3908/2011. Πρόσφατα έχει εισαχθεί προς ψήφιση στην Βουλή Νομοσχέδιο για την «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για στρατηγικές & ιδιωτικές επενδύσεις» με πρόσθετα κίνητρα για τους επενδυτές .

B2.4.1.1 Θεσμικό πλαίσιο-Νομοθεσία για επιδότηση επενδύσεων (προϋποθέσεις-κίνητρα)

Για την προσέλκυση των ιδιωτικών επενδύσεων είναι σε ισχύ ο επενδυτικός νόμος 3908/2011:

Βασικές μορφές ενίσχυσης

Παρέχει τα εξής κίνητρα

1. Επιχορήγηση κεφαλαίου
2. Επιχορήγησης χρεολυσίου μακροπρόθεσμου δανείου διάρκειας έως 10 έτη .
3. Φορολογικές απαλλαγές
 - Μη διανεμόμενα κέρδη
 - Αυξημένες αποσβέσεις
 - Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης μηχανολογικού εξοπλισμού έως 7 έτη

Προκειμένου να καταστεί ελκυστικότερο το επενδυτικό περιβάλλον της Χώρας έχει εισαχθεί προς ψήφιση νέο Νομοσχέδιο με τίτλο " Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για

στρατηγικές & ιδιωτικές επενδύσεις" με βελτιώσεις του Αναπτυξιακού Νόμου.Ο νέος Νόμος μεταξύ των άλλων προβλέπει:

- Ενίσχυση ρευστότητας των επενδυτικών σχεδίων
- Ευελιξία στην χρηματοδότηση των ενισχύσεων
- Ενίσχυση των επενδύσεων στον Τουρισμό
- Αδειοδότηση υδροδρομίων για πτήσεις υδροπλάνων.

Σημειώνεται ότι το τελευταίο,με την αεροπορική σύνδεση, θα μπορούσε να αυξήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής.

B2.4.1.2 Πρόγραμμα ΕΣΠΑ- Ενίσχυση ΜΜΕ

Ένα σημαντικό πρόγραμμα «Ενίσχυση ΜΜΕ» (β κύκλος) είναι ήδη σε εξέλιξη για την περίοδο 2013-2015, με ποσόν 465 εκ € εκ των οποίων 22,5 εκ € αντιστοιχούν στην ΠΔΕ Νέο στοιχείο του προγράμματος είναι και η ενίσχυση των υπο ίδρυση επιχειρήσεων. Το προηγούμενο πρόγραμμα κατά την περίοδο 2009-2012 υλοποιήθηκε για επενδυτικές προτάσεις ΜΜΕ επιχειρήσεων με μεγάλη ζήτηση η οποία δεν έγινε δυνατόν να ικανοποιηθεί λόγω περικοπής του αρχικού Π/Υ του ΕΣΠΑ/ΕΠΑΝ/ Ανταγωνιστικότητα.Απο το σύνολο των 32.600 θετικά αξιολογημένων επενδυτικών προτάσεων, στους τομείς Υπηρεσιών,Εμπορίου,Τουρισμού και Μεταποίησης οι επιχορηγούμενες ανήλθαν μόλις σε 7.400 δηλ. ποσοστό 23% περίπου. Η εικόνα για τις προτάσεις στην Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας είχε ως εξής:

Πίνακας Β2.4.1

Π. Δυτικής Ελλάδας	Θεματική ενότητα	Θετικές επενδ.προτάσεις	Επιχορηγούμενες επενδ.προτάσεις
	Υπηρεσίες	411	90
	Τουρισμός	59	31
	Μεταποίηση	234	92
	Εμπόριο	870	103
Σύνολο		1.574	316

Το συνολικό ποσοστό επιτυχίας 20% στην ΠΔΕ, είναι κατά τι χαμηλότερο του εθνικού Μ.Ο. αλλά θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην ενότητα του Τουρισμού ξεπέρασε το 52%.Κατ'εκτίμηση ,από το σύνολο των εγκριθεισών προτάσεων των ΜΜΕ, το 30% περίπου ανήκουν στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

Σε ότι αφορά τον νεέο αυτό κύκλο,εκτιμάται ότι με το ικανοποιητικό ποσοστό επιδότησης 60% θα υπάρξει το ίδιο ενδιαφέρον και θα ενταχθεί αντίστοιχος αριθμός ΜΜΕ στην Περιφέρεια αλλά και στην περιοχή μελέτης λόγω της της ανεπάρκειας ιδίων κεφαλαίων αλλά και της γενικότερης έλλειψης ρευστότητας.

B2.4.1.3 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης-Α. Μπαλτατζής

Δημοσιοποιήθηκαν από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και είναι σε εξέλιξη από την Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας -ΥΠΑΑΤ, τρεις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στα μέτρα 311, 312 και 313 του άξονα 3 «Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας», που αφορούν την ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα των τουριστικών-βιοτεχνικών-πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Για Δήμους και Δημ. Ενότητες της περιοχής μελέτης, ενώ παράλληλα ισχύει και το πρόγραμμα Leader(άξονας 4) για τις υπόλοιπες περιοχές (ως χάρτης περιοχών ΟΠΑΑΧ και Leader).

Τα προγράμματα της περιοχής του άξονα 3 για την ΠΔΕ ,διαρθρώνονται ως ακολούθως:

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ^{ης} ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ							
ΜΕΤΡΟ	ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινωνική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Ιδιωτική δαπάνη
41	411	123	1.218.234,38	609.117,19	487.293,75	121.823,44	609.117,19
		311	567.033,48	340.220,09	272.176,07	68.044,02	226.813,39
	413	312	118.884,10	71.330,46	57.064,37	14.266,09	47.553,64
		313	1.037.416,32	629.592,65	503.674,12	125.918,53	407.823,67
		321	130.000,00	130.000,00	104.000,00	26.000,00	0,00
		323	172.000,00	172.000,00	137.600,00	34.400,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ			3.243.568,28	1.952.260,39	1.561.808,31	390.452,08	1.291.307,89

Στα προγράμματα αυτά τα οποία διαχειρίζονται ως φορείς διαχείρισης οι Αναπτυξιακές εταιρείες των ΟΤΑ της περιοχής υπάρχουν και και δράσεις όπως π.χ. το υπομέτρο 323 για την διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς, του μέτρου 41/413 η οποία αναφέρεται σε «Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών όπως βελτίωση-σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης». Επισημαίνεται όμως ότι τα ποσά που διατίθενται δεν είναι επαρκή για να καλύψουν τις αναπτυξιακές δράσεις που προτείνονται από την ομάδα της παρούσας μελέτης.

Οι περιοχές ΟΠΑΑΧ (άξονας 3) στην περιοχή μελέτης είναι οι ακόλουθες:

Περιοχές ΟΠΑΑΧ στην περιοχή μελέτης
Δήμος Αγρινίου
Δ.Ε. Παραβόλας (εκτός των Τ.Κ. Παραβόλας, Νερομάννας και Παντανάσσης), Δ.Ε. Παρακαμπυλίων, Δ.Ε. Στράτου (μόνο Τ.Κ. Καστρακίου) και Δ.Ε. Παναιτωλικού (εκτός Τ.Κ. Κερασέας),
Δήμος Ακτίου-Βόνιτσας
Δ.Ε. Ανακτορίου (εκτός Τ.Κ. Βόνιτσας), Δ.Ε. Μεδεώνος και Δ.Ε. Παλαίρου, Δήμος Αμφιλοχίας: Δ.Ε. Αμφιλοχίας (μόνο Τ.Κ. Αμπελακίου, Ανοιγιάτικου και Βαρετάδας), Δ.Ε. Ινάχου και Δ.Ε. Μενιδίου (μόνο Τ.Κ. Φλωριάδας),
Δήμος Ξηρομέρου
Δ.Ε. Αλυζίας, Δ.Ε. Αστακού και Δ.Ε. Φυτειών.

Συγκεκριμένα το μέτρο 311 «Διαφοροποίηση προς μη Γεωργικές Δραστηριότητες», αναφέρεται σε επαγγελματίες αγρότες και νέους γεωργούς και αφορά δράσεις τουριστικής υποδομής με καταλύματα διανυκτέρευσης (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί δυναμικότητας έως 40 κλίνες).

Το μέτρο 312 «Στήριξη της Δημιουργίας και Ανάπτυξης Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων», αναφέρεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του μέτρου 311 κατοίκους ή όχι των περιοχών παρέμβασης και αφορά δράσεις επιχειρηματικότητας στην τοπική οικονομία.

Το μέτρο 313 «Ενθάρρυνση Τουριστικών Δραστηριοτήτων», αναφέρεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του μέτρου 311 κατοίκους ή όχι των περιοχών παρέμβασης που δύνανται να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα και αφορά δράσεις τουριστικής υποδομής με καταλύματα διανυκτέρευσης (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί δυναμικότητας έως 40 κλίνες).

B2.4.1.4 Λοιπά προγράμματα

Πλέον των πιο πάνω προγραμμάτων είναι σε εξέλιξη τα ακόλουθα:

- Στήριξη γυναικείας απασχόλησης, για την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας
- Μεταγκατάσταση επιχειρήσεων, για μετεγκατάσταση δε ΒΙΠΕ, ΒΕΠΕ, ΒΠ
- Εξωστρέφεια – ανταγωνιστικότητα (β κύκλος), για την ενίσχυση εξαγωγικών δράσεων μαρκετινγκ.
- Νέα καινοτομική επιχειρηματικότητα, για ενίσχυση καινοτομιών

Ιδιωτικές επενδύσεις

Σε ότι αφορά την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων για τουρισμό ή μεταποίηση στην ευρύτερη περιοχή της

μελέτης (πώληση Οξειάς,Πλατυγιάλι κ.α) δεν υπάρχουν προς το παρόν επαρκή δεδομένα προς αξιολόγηση.

Συνοψίζοντας, από τα αναφερθέντα στο κεφάλαιο αυτό, διατυπώνονται τα ακόλουθα:

1. Τα πιο πάνω προγράμματα μαζί με το σύνολο των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2015, αναμένεται να λειτουργήσουν, μαζί με τα προτεινόμενα έργα στην περιοχή μελέτης ,θετικά προκειμένου να επιτευχθούν οι αναπτυξιακοί στόχοι που έχουν τεθεί.
2. Τα δυνατά σημεία της περιοχής , ποιοτικά προϊόντα,πολιτιστική κληρονομιά,περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους επιβάλλεται να υπερκεράσουν τα αδύνατα δηλ. χαμηλό ΑΕΠ, χαμηλή παραγωγικότητα, δείκτες ανομοιογένειας ,προβλήματα προσπελασιμότητας,γήρανση πληθυσμού, με μοχλό τα προγράμματα προς ενίσχυση των νέων και -ιδίως -των αγροτών.
3. Από τα προγράμματα ΕΣΠΑ/ΜΜΕ εκτιμάται ότι θα υπάρξει μεγαλύτερη ζήτηση δεδομένου ότι στον προηγούμενο κύκλο έμειναν πολλοί εκτός προγράμματος.Με την επισήμανση ότι το πρόγραμμα απευθύνεται σε ΜΜΕ αστικών περιοχών κυρίως, με εξαίρεση ένα μέρος που αφορά τον Τουρισμό
4. ΟΠΑΑΧ –Leader. Το γεγονός ότι δεν απορροφήθηκαν στον προηγούμενο κύκλο τα διαθέσιμα ποσά για τα προγράμματα ΟΠΑΑΧ –Leader της περιοχής, δείχνει το μειωμένο ενδιαφέρον για επιχειρηματικότητα στις αγροτικές περιοχές. Σε αυτό συμβάλει και η δεδομένη, σύμφωνα με τις στατιστικές,αυξανόμενη γήρανση του πληθυσμού,η μείωση του πληθυσμού αλλά και η οικονομική κρίση.
5. Αντίθετα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως θετική μια μικρή αλλά αυξανόμενη τάση επιστροφής πολιτών στους τόπους καταγωγής τους,λόγω της κρίσης και της ανεργίας
6. Το ηλεκτρονικό καλάθι αγροτικών πιστοποιημένων προϊόντων τόσο της ΠΔΕ όσο και της ΠΣΤΕ θα λειτουργήσει ενισχυτικά στον Αγροτικό τομέα.Απαιτείται όμως συντονισμένη δράση για υπαγωγή προϊόντων Π.Χ. με σήμα ΑΧΕΛΩΟΣ σε πιστοποιήσεις κατά AGRO.
7. Έχει αυξηθεί η ζήτηση και οι τιμές- σε ωρισμένες περιπτώσεις -για τα αγροτικά προϊόντα.Τα ποιοτικά και πιστοποιημένα αγροτικά προϊόντα λόγω της προστιθέμενης αξίας των, θα έχουν μεγαλύτερη ζήτηση με εφαρμογή καλών πρακτικών προώθησης.
8. Ο τουρισμός εκτιμάται ότι σε επίπεδο Χώρας ότι θα ανέλθει σε 17 εκατ περίπου αφίξεις το 2013. Με την αυξημένη ζήτηση εναλλακτικού τουρισμού που έχει καταγραφεί , τα προτεινόμενα έργα στην περιοχή μελέτης αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα.Ειδικότερα το η ψηφιακή σύγκλιση,το διαδίκτυο και οι συστάδες επιχειρήσεων (clusters) παίζουν καθοριστικό ρόλο στο marketing και την διαχείριση των τουριστικών προορισμών και προς αυτή την κατεύθυνση επιβάλλεται να κινηθούν οι επιχειρήσεις του Κλάδου.

9. Δίνεται η δυνατότητα μέσω της αξιοποίησης του JESSICA (αστικές περιοχές) για Αστική αναζωογόνηση ώστε να επιλυθούν χρόνια προβλήματα του τομέα.
10. Επίσης προς την αναπτυξιακή κατεύθυνση είναι η ενίσχυση της περιοχής ως Δυτικής πύλης της Χώρας και κόμβου μεταφορών. Απαιτούνται όμως υποδομές σε οδικά δίκτυα καθώς και σε ενδοπεριφερειακούς οδικούς άξονες ,έργα τα οποία λόγω της δημοσιονομικής κρίσης σημειώνουν δραματικές καθυστερήσεις στην εκτέλεση τους.
11. Όπως επισημαίνεται από τις Περιφέρειες, πέρα από την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών υλοποίησης, η ενδεχόμενη αναθεώρηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ θα πρέπει να βασιστεί στα πορίσματα των αξιολογήσεων που προβλέπεται να εκπονηθούν στο αμέσως επόμενο διάστημα. Η υιοθέτηση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου που θα αξιοποιεί τις ευκαιρίες του νέου πειραματικού περιβάλλοντος και της πράσινης οικονομίας, είναι μονόδρομος. Μάλιστα εν όψει και της νέας ΚΑΠ η αγροτική επιχειρηματικότητα βασισμένη στην αγροτική επιχειρηματικότητα και σε ανάπτυξη Ομάδων παραγωγών, είναι η μόνη ορατή διέξοδος από προβλήματα που επί 10ετίες λιμνάζουν χωρίς λύση.
12. Τέλος, εκτιμάται ότι το σύνολο των προτεινόμενων έργων στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης ενδυναμώνουν και τους στρατηγικούς στόχους των όμορων Περιφερειών στους τομείς Αειφόρος ανάπτυξη & περιβάλλον, Αγροτική ανάπτυξη και Τουρισμός/Πολιτισμός. Τα έργα αυτά θα λειτουργήσουν ως ένας δυναμικός πολλαπλασιαστής τόσο για την περιοχή μελέτης, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή.

B2.5 Συγκεντρωτικός προτεινόμενων έργων στην περιοχή μελέτης

Σύμφωνα με τις αναλυτικές προτάσεις των σχετικών κεφαλαίων της μελέτης για τα προτεινόμενα έργα, οι συγκεντρωτικοί πίνακες των Π/Υ, ανα κατηγορία Έργου, χρονική προτεραιότητα, έχουν ως εξής:

Κεφ. Μελέτης	Κατηγορία	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα	Συν Π/Υ	Ενταγμένα σε άλλα προγράμματα
B1,B3	Χωροταξική & Πολεοδομική Οργάνωση, Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις	4.363.000	10.577.000	13.568.000	10.000.000	38.508.000	
B4	Υ/Η, αρδευτικά κτλ.	0	24.600.000	16.690.000	0	41.290.000	43.950
B5	Ποιότητα υδάτων	170.000	50.000	0	0	220.000	
B6	Γεωλογικά - Υδρογεωλογικά	83.600	246.000	108.000	0	437.600	
B7	Παραγωγικοί τομείς	0	345.000	0	0	345.000	
B8	Περιβάλλον	0	0	4.000.000	0	4.000.000	10.220.000

Κεφ. Μελέτης	Κατηγορία	Άμεσα	Βραχυπρόθεσμα	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα	Συν Π/Υ	Ενταγμένα σε άλλα προγράμματα
B9	Υποδομές-Οδικά έργα	0	0	20.250.000	0	20.250.000	29.650.000
B9	Υποδομές-Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας	0	0	8.200.000	3.050.000	11.250.000	1.350.000
	Γενικό Σύνολο	4.616.600	35.818.000	62.816.000	13.050.000	116.300.600	

Σε ότι αφορά τις πηγές χρηματοδότησης, πέρα από τα ενταγμένα έργα, η χρηματοδότηση των προτεινόμενων έργων θα μπορούσε να έχει ως ακολούθως :

Προτεραιότητες Έργων	Πηγές χρηματοδότησης	Χρονικός ορίζοντας
Άμεσα	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	2013
Βραχυπρόθεσμα	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	2014
Μεσοπρόθεσμα	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	2015-2016
Μακροπρόθεσμα	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	2016-2018

B3. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑ – ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

B.3.1 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

B.3.1.1 Αρχαιολογικοί Χώροι

Η περιοχή μελέτης έχει σημαντικό αριθμό κηρυγμένων αλλά και μη αρχαιολογικών χώρων, σύμφωνα με τα έως σήμερα στοιχεία που χορηγήθηκαν από τις αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες, αλλά και την βιβλιογραφική έρευνα της ομάδας μελέτης. Τα αρχαιολογικά κατάλοιπα των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων που αφορούν αρχαίες πολιτείες αλλά και μεταγενέστερα μνημεία μαρτυρούν ένα πλούσιο ιστορικό παρελθόν και μια οικιστική συνέχεια στην περιοχή. Κυρίως λόγω της στρατηγικής της θέσης, η περιοχή μελέτης έπαιξε διαχρονικά σημαντικό ρόλο στην ιστορική εξέλιξη της ευρύτερης περιοχής από την αρχαιότητα έως και την σύγχρονη ιστορία.

Με εξαίρεση τη αρχαία Στράτο και τις Οινιάδες που βρίσκονται πολύ κοντά στο Αγρίνιο, την κοντινότερη αστική ανάπτυξη στην περιοχή μελέτης, οι περισσότεροι αρχαιολογικοί χώροι, αν και είναι εντοπισμένοι από τις αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες ή ακόμα και περιφραγμένοι, δεν είναι επισκέψιμοι είτε λόγω προβληματικής πρόσβασης σε αυτούς, είτε λόγω έλλειψης σήμανσης – προβολής, είτε γιατί δεν έχουν γίνει έργα συντήρησης – ανάδειξης και αξιοποίησης των ίδιων των μνημείων. Χαρακτηριστικό είναι και το παράδειγμα της αρχαίας Στράτου, της οποίας η παραποτάμια πύλη (σημαντικό στοιχείο της σχέσης της πόλης με τον ποταμό) βρίσκεται κάτω από τη γέφυρα του Αχελώου, τελείως αποκομμένη από τον υπόλοιπο αρχαιολογικό χώρο.

Ραχοκοκαλιά της περιοχής υπήρξε πάντα ο ποταμός Αχελώος και από αυτόν ήταν εξαρτημένη η παραγωγή, η επικοινωνία αλλά και η ασφάλεια της περιοχής. Το γεγονός αυτό μαρτυρείται από τα πολλά κάστρα και τις οχυρωμένες θέσεις που βρίσκονται κατά μήκος του και που αποτελούσαν ένα δίκτυο προστασίας και επικοινωνίας τόσο εσωτερικά στην περιοχή όσο και με ευρύτερα τμήματα της ηπειρωτικής Ελλάδας όπως η Ευρυτανία και η Θεσσαλία.

Παρά το πλούσιο αρχαιολογικό απόθεμα που καταγράφηκε, από την έρευνα δεν εντοπίστηκαν συστηματικές μελέτες σχετικά με την οργάνωση και το διαχρονικό ρόλο ή την ιστορική σημασία του γραμμικού αυτού δικτύου πόλεων και αμυντικών κατασκευών κατά μήκος του ποταμού, που θα αποτελούσαν σημαντικό στοιχείο τεκμηρίωσης προτάσεων ανάδειξης των χώρων αυτών, με την έννοια την ιστορικής ξενάγησης με κεντρικό άξονα τον Αχελώο ποταμό είτε οδικά είτε δια μέσου πλωτών διαδρομών.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις και δεδομένου ότι η πλειονότητα των αρχαιολογικών χώρων είναι αναξιοποίητοι, στα πλαίσια της παρούσας μελέτης για την αναβάθμιση της ελκυστικότητας της περιοχής, θα επιλεγούν αντιπροσωπευτικά δείγματα της ιστορικής εξέλιξης του τόπου που διαθέτουν σήμερα τις υποδομές και την δυνατότητα ένταξης σε ένα δίκτυο περιήγησης στην περιοχή (πχ.Οινιάδες, αρχαία Στράτος).

B.3.1.2. Ναοί και Μονές

Η περιοχή μελέτης είναι επίσης διάσπαρτη από ενδιαφέροντα βυζαντινά και μεταβυζαντινά θρησκευτικά μνημεία με διαφορετικούς βαθμούς διατήρησης, τα οποία τυγχάνουν αποσπασματικής

φροντίδας, με λιγοστά δείγματα συνολικής αποκατάστασης. Εξ ολοκλήρου διατηρούνται κυρίως τα μνημεία που βρίσκονται εντός οικισμών ή εντός των ενεργών μονών, ενώ από κάποια μνημεία σώζονται μόνο σπαράγματα ή αρχιτεκτονικά μέρη.

Τα περισσότερα θρησκευτικά μνημεία αποτελούν προσκυνηματικές θέσεις και συγκεντρώνουν πιστούς κυρίως σε επετειακή βάση (π.χ. Σπηλιά του Προφήτη Ηλία του Ερημίτη), ενώ λιγότεροι χώροι αποτελούν τόπους θρησκευτικού τουρισμού με κυριότερη τη Μονή Τατάρνας. Κανένα από τα μνημεία της περιοχής δεν αποτελεί πόλο θρησκευτικού τουρισμού εθνικής σημασίας.

B.3.1.3 Νεότερα Μνημεία και Στοιχεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τα νεότερα μνημεία και τα λοιπά δείγματα της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου είναι διάσπαρτα στο χώρο της περιοχής μελέτης και συντηρούνται αποσπασματικά, κυρίως αυτά που βρίσκονται εντός των οικισμών, με ίδιους πόρους των τοπικών κοινωνιών και όχι με βάση ένα οργανωμένο σχέδιο της πολιτείας για την ανάδειξή τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι ελάχιστα είναι τα μνημεία που προστατεύονται ως διατηρητέα μνημεία της νεότερης ιστορίας και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Στα πλαίσια της παρούσας μελέτης θα επιλεγούν κτίσματα ή κατασκευές που μπορούν να αξιοποιηθούν ως υποδομές για την ήπια τουριστική αξιοποίηση της περιοχής (πχ. κτίριο Συγγρού).

B.3.1.4 Οικιστικό Κεφάλαιο, Αξιόλογα Αρχιτεκτονικά Στοιχεία και Σύνολα

Οι οικισμοί της περιοχής μελέτης, είτε βρίσκονται στο ορεινό τμήμα είτε στο πεδινό, διακρίνονται σχεδόν στο σύνολό τους για την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό περιβάλλον. Η διάρθρωση των οικισμών, εκτός από αυτούς που διαθέτουν ρυμοτομικό σχέδιο λόγω μετακίνησης τους από παλαιότερες θέσεις, είναι συνήθως οργανική και ακολουθεί το ανάγλυφο του εδάφους. Οι οικισμοί είναι στην πλειονότητά τους αραιοδομημένοι και οι κατοικίες διαθέτουν ιδιωτικούς υπαίθριους χώρους συχνά καλλιεργούμενους για προσωπική χρήση. Πολύ μικρός αριθμός οικισμών βρίσκεται σε άμεση επαφή με τον ποταμό ή τις λίμνες, ενώ από σημαντικό αριθμό οικισμών υπάρχει ελεύθερη αξιόλογη θέα προς τις λίμνες ή τις όχθες των ποταμών.

Με εξαίρεση τους οικισμούς που έχουν χαρακτηριστεί ως αξιόλογοι (Ανατολική και Δυτική Φραγκίστα, Πρόδρομος, Σπολάϊτα, Μαλαταϊκά), ή ως ενδιαφέροντες, το κύριο μειονέκτημα των περισσότερων οικισμών είναι το χαμηλής αισθητικής αξίας κτιριακό απόθεμα και η κακή κατάσταση των κοινοχρήστων χώρων τους. Η έλλειψη θεσμικής προστασίας των παραδοσιακών χαρακτηριστικών των οικισμών, είχε σαν αποτέλεσμα την σταδιακή αντικατάσταση των παραδοσιακών κτισμάτων με νεότερα, ακολουθώντας αστικά πρότυπα τόσο στην οργάνωση των όγκων όσο και στην μορφολογία και την χρήση οικοδομικών υλικών σε πολλές περιπτώσεις μη συμβατών με τις συνθήκες του τόπου. Επίσης για την κάλυψη της ανάγκης για πιο άνετη κυκλοφορία των αυτοκινήτων εντός των οικισμών, έχουν αντικατασταθεί τα παραδοσιακά καλντερίμια ή πλακόστρωτα, με τσιμεντόδρομους ή ασφαλτόδρομους.

Εκτός των αξιόλογων οικισμών, ενδιαφέρον παρουσιάζουν ορισμένοι σήμερα εγκαταλελειμμένοι οικισμοί, σημαντικοί όμως έως και την προπολεμική περίοδο, που λόγω μη αντικατάστασης του

κτιριακού αποθέματος, διατηρούν τόσο τον οικιστικό ιστό όσο και αξιόλογα δείγματα της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι οικισμοί της Τ.Κ.. Μαραθιάς. Με πιθανά κίνητρα στην ιδιωτική πρωτοβουλία θα ήταν δυνατή η αποκατάσταση. Επίσης μεμονωμένα μικρά σύνολα με ενδιαφέροντα στοιχεία εντοπίζονται και σε άλλους οικισμούς χωρίς όμως διαμορφώνουν την γενική εικόνα.

Ελάχιστα είναι τα δημόσιου χαρακτήρα κτίσματα που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Αποτελούν κατασκευές των αρχών του 20ου αιώνα και εντοπίζονται κυρίως εντός των οικισμών.

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά, οι οικισμοί της περιοχής μελέτης έχουν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη αγροτουριστικών δραστηριοτήτων, με την προϋπόθεση ότι θα υποστηριχθούν με έργα κοινής ωφέλειας (πχ ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων, δίκτυα κλπ) αλλά και την βελτίωση της αισθητικής του κτιριακού αποθέματος με ιδιωτική πρωτοβουλία.

Στις εξωαστικές περιοχές ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα τεχνικά έργα γεφύρωσης των ποταμών και των ρεμάτων, παλιότερα και σύγχρονα, που λόγω της μικρής πυκνότητάς τους αποτελούν σημεία αναφοράς για την περιοχή αλλά καθόριζαν και ακόμα και σήμερα καθορίζουν τις σχέσεις, την ιστορική εξέλιξη και την ανάπτυξη των επιμέρους περιοχών. Τα παλαιότερα πέτρινα γεφύρια, οι προπολεμικές αρθρωτές μεταλλικές γέφυρες αλλά και τα σύγχρονα έργα γεφύρωσης του οδικού δικτύου (Γέφυρα Επισκοπής και Τατάρνας) αποτελούν πολύ χαρακτηριστικά δείγματα της τεχνολογίας και των τρόπων δόμησης της κάθε εποχής αλλά και τις ανάγκες επικοινωνίας των κατοίκων.

Σημαντικά έργα που έχουν αλλάξει το περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής είναι τα τρία φράγματα του Αχελώου (Κρεμαστών, Καστράκι, Στράτου) που λόγω του μεγέθους τους αλλά και της σπουδαιότητάς τους, αποτελούν εθνικής σημασίας έργα. Τα τεχνικά αυτά έργα αυτά σε συνδυασμό με τους μεγάλης έκτασης ταμιευτήρες αποτελούν θέσεις όπου η σύγκρουση της τεχνολογίας με την φύση είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία ενός εξαιρετικά εντυπωσιακού νέου περιβάλλοντος.

B.3.1.5 Φυσικό Περιβάλλον, Τοπία Ιδιαίτερης Αισθητικής Αξίας

Η περιοχή μελέτης λόγω της μεγάλης έκτασής της περιλαμβάνει ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον από ορεινό με απότομες κλίσεις, ήπιο ημιορεινό, παράκτιο, πεδινές εντατικά καλλιεργούμενες εκτάσεις, κατακλυζόμενες εκτάσεις, βιότοπους κ.λ.π. Κύριο χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης, είναι ότι παρά τις σημαντικές ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, τόσο στο ανάτη όσο και στο κατάντη τμήμα της ευρύτερης περιοχής του ποταμού, δεν παρουσιάζονται προβλήματα υποβάθμισης από οικιστική ανάπτυξη, ή διάχυση δόμησης εκτός των ορίων των οικισμών. Στους συνημμένους χάρτες έχουν εντοπισθεί οι θέσεις αξιόλογων φυσικών τοπίων και οι θέσεις θέας, κυρίως αυτοί που έχουν άμεση σχέση με το διαμορφωμένο οδικό δίκτυο της περιοχής. Ανάλογες θέσεις εντοπίζονται και σε πιο δυσπρόσιτα μέρη τα οποία δύνανται να ενταχθούν μόνο σε δίκτυα οικοτουριστικών μονοπατιών.

Β.3.1.6 Τουριστικές Υποδομές και Οργανωμένες Δραστηριότητες

Η περιοχή διαθέτει ελάχιστες τουριστικές υποδομές, οι περισσότερες εκ των οποίων έχουν εξάρτηση από τα αστικά κέντρα του Αγρινίου και του Καρπενησίου. Οι ελάχιστες προσπάθειες οργανωμένων τουριστικών εγκαταστάσεων που καταγράφηκαν στην περιοχή (Δυτ. και Ανατολική Φραγκίστα, Φιδάκια, Μαραθιά, Νεοχώρι, Χούνη κ.λ.π.) δεν παρουσιάζουν την επιθυμητή πληρότητα ώστε να είναι βιώσιμες. Η χαμηλή επάρκεια σε υποδομές φιλοξενίας, εστίασης και αναψυχής, δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις

για συγκράτηση τουριστών στην περιοχή, πλέον της ημερήσιας επίσκεψης.

Σημαντικό ρόλο για την κατ'αρχήν συγκράτηση τουριστικού πληθυσμού στην περιοχή για περισσότερες ημέρες, έως την ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα, μπορούν να παίξουν οι σχετικές υποδομές της ΔΕΗ, (οικισμός και κατασκήνωση) οι οποίες σήμερα είναι ανενεργές και παραμένουν ανεκμετάλλετες. Οι χώροι αυτοί μπορούν να αποτελέσουν κέντρα φιλοξενίας ή χώρους υποδοχής πολιτιστικών εκδηλώσεων, στην κατεύθυνση της δημιουργίας πόλων αναψυχής και οικοτουρισμού με υπερτοπική ακτινοβολία.

Παρά την καταλληλότητα της περιοχής για δραστηριότητες ορεινού τουρισμού ή οικοτουρισμού οι ανάλογες υποδομές υποδοχής είναι υποτυπώσεις. Στους συνημμένους χάρτες καταγράφηκαν οι θέσεις όπου πραγματοποιούνται σήμερα κάπως ανοργάνωτα αθλητικές ή οικοτουριστικές δραστηριότητες (Rafting, Αλεξίπτωτο πλαγιάς, ναυαθλητικές εγκαταστάσεις, κέντρο πληροφόρησης Εθνικού Πάρκου κ.λ.π.). Για να καταστεί η περιοχή ανταγωνιστική στον τομέα αυτόν, απαιτούνται έργα βελτίωσης των υποδομών των αθλητικών δραστηριοτήτων ώστε να πληρούνται οι κανόνες ασφαλείας, υποστήριξη των δραστηριοτήτων από εκπαιδευμένο προσωπικό και προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.

Η δυνατότητα πλεύσης στην λίμνη για τουριστικούς σκοπούς θα πρέπει να εξετασθεί σε συνεργασία με την ΔΕΗ ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των επισκεπτών και η διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των υδάτων των Τεχνητών λιμνών και των ποταμών. Υφιστάμενες υποδομές στη λίμνη των Κρεμαστών (Προβλήτες Αγίου Βασιλείου και Αγίου Γεωργίου) καθώς και η πρόσφατη κατασκευή της προβλήτας στην Σιβίστα αποτελούν θέσεις, που υπό προϋποθέσεις μπορούν να αξιοποιηθούν ως αφετηρίες ανάλογων τουριστικών διαδρομών.

Συμπληρωματικά και ενισχυτικά στην στοχευόμενη οικοτουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα λειτουργήσει η αξιοποίηση και ενεργοποίηση των ιαματικών πηγών που καταγράφηκαν στην περιοχή. Πρωτεύον θέμα για την ένταξη των θέσεων των ιαματικών λουτρών στην δίκτυο τουριστικών δραστηριοτήτων της περιοχής είναι η βελτίωση του οδικού δικτύου πρόσβασης στους εντοπισμένους χώρους.

Σημαντικό ρόλο για την προβολή της περιοχής μπορούν να διαδραματίσουν οι πολύ ενδιαφέρουσες πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή με έντονο λαογραφικό χαρακτήρα που αναδεικνύουν την ιστορία του τόπου (π.χ. Καραϊσκάκεια).

B.3.2 Προτεινόμενα Έργα, Ενότητες Έργων και Κατηγοριοποίηση

Τα προτεινόμενα έργα και παρεμβάσεις σε κάθε χωρική ενότητα έχουν σκοπό να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της περιοχής μελέτης τόσο σήμερα, όσο και μελλοντικά ενώ εντάσσονται στο γενικότερο σχεδιασμό αναπτυξιακών δραστηριοτήτων που προτείνονται ανά επιμέρους θεματικό τομέα.

Τα έργα θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν με βάση το φυσικό τους αντικείμενο, βάσει των στόχων που εξυπηρετούν, βάσει του φυσικού τους αντικειμένου και βάσει του βαθμού προτεραιότητας που έχουν για τη συνολική επίτευξη των στόχων της μελέτης.

Πρώτη ομάδα έργων αποτελούν τα έργα ανάδειξης, αξιοποίησης και αναβάθμισης της λειτουργίας των τεχνικών έργων των φραγμάτων του συστήματος του Αχελώου, που άλλωστε υπήρξαν οι κύριοι καταλύτες για τη διαμόρφωση της σημερινής κατάστασης. Τα έργα αυτά θα συμβάλλουν τα μέγιστα στην ενιοποίηση του χώρου σε λειτουργικό επίπεδο με την ανάδειξη του συστήματος, ενώ θα δώσουν τη δυνατότητα της προσφοράς γνώσης, πληροφόρησης και τελικά ευρύτερης παιδείας και συνείδησης του μεγέθους τέτοιων έργων σε όλους τους επισκέπτες της περιοχής. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει έργα μικρής και μεγαλύτερης κλίμακας, από τη δημιουργία κέντρου ενημέρωσης και την οριοθέτηση εισόδου στο σύστημα μέχρι τη δημιουργία εκπαιδευτικών πάρκων – μουσείων αλλά και εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών χώρων.

Δεύτερη ομάδα έργων θεωρούνται εκείνα που δρουν υποστηρικτικά στην ανάδειξη ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών στοιχείων, κατασκευών και συνόλων της περιοχής μελέτης. Τα έργα αυτά, δρουν σε δύο επίπεδα, αφενός αυτή καθαυτή την προστασία του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και αφετέρου την αξιοποίηση τους για την ένταξη σε δίκτυα περιήγησης, αναβαθμίζοντας την σχέση τους με τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες της περιοχής.

Τρίτη ομάδα είναι τα έργα εκείνα που στόχο έχουν τη διαχείριση των χαρακτηριστικών αστικότητας του χώρου, όπου αυτή καταγράφεται. Σε αυτή την ομάδα ανήκουν ο σχεδιασμός για το περιαστικό πάρκο πρασίνου στην καταργημένη κοίτη του Αχελώου, η ανάπτυξη των ναυταθλητικών εγκαταστάσεων στην αναρρυθμιστική λίμνη αλλά και ανάπτυξη του παραποτάμιου μετώπου των οικισμών Κατοχής και Νεοχωρίου.

Παράλληλα, χαράσσονται διαδρομές περιήγησης και επίσκεψης σε χώρους με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική πολιτιστική ή περιβαλλοντική ταυτότητα, ώστε να οργανωθούν σε δίκτυα και να είναι πιο προσιτά στους επισκέπτες της περιοχής. Τέλος σε αυτά τα έργα περιλαμβάνονται διανοίξεις νέων οδών και ενίσχυση του παραλίμιου δικτύου σε μια προσπάθεια συντόμευσης των χρόνων μετακίνησης γύρω από το σύστημα του Αχελώου.

Τέλος, προτείνονται έργα ενίσχυσης και επέκτασης των δυνατοτήτων ήπιας μορφής τουρισμού και αναψυχής, τόσο στον αγροτικό και παράκτιο χώρο όσο και στα ορεινά του βόρειου τμήματος της περιοχής μελέτης. Στα έργα αυτά συγκαταλέγονται διαμορφώσεις και αναβαθμίσεις του υπάρχοντος οδικού δικτύου, διάνοιξη νέων οδών αλλά και διαμορφώσεις περιοχών με ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα η περιοχή του Μπαμπαλιού ή οι εκβολές του Αχελώου, τα

οποία επιτρέπουν την ανάπτυξη ιδιαίτερα προσφιλών δραστηριοτήτων όπως η ενασχόληση με το υγρό στοιχείο.

Συνολικά, τα προτεινόμενα έργα ομαδοποιούνται με βάση τα παρακάτω:

ΣΤΟΧΟΙ

- α. Ανάδειξη συστήματος Αχελώου
- β. Ανάδειξη και αξιοποίηση Πολιτιστικού- Αρχιτεκτονικού – Ιστορικού περιβάλλοντος
- γ. Ανάδειξη στοιχείων φυσικού περιβάλλοντος
- δ. Ενίσχυση ήπιων μορφών τουρισμού

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

- α. Άμεσα Έργα
- β. Βραχυπρόθεσμου Ορίζοντα
- γ. Μεσοπρόθεσμου Ορίζοντα
- δ. Μακροπρόθεσμου Ορίζοντα

ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

- Θεσμικές Ρυθμίσεις
- Iα (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)
 - Iβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
 - IIα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
 - IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
 - IIγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
 - IIδ (Περιοχές αρμοδιότητας ΔΕΗ)
 - III (Δράσεις Οργάνωσης Προβολής)

B3.3 Προτεινόμενα Έργα – Παρεμβάσεις

Παρακάτω, παρουσιάζονται όλα τα προτεινόμενα έργα στην περιοχή μελέτης, καταμετρημένα ανάλογα με το στόχο που εξυπηρετούν και ανά χωρική ενότητα. Ανάλογα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς αλλά και τις ειδικές συνθήκες της κάθε περιοχής, υπάρχουν έργα τα οποία είναι εκτός αρμοδιότητας της συγκεκριμένης μελέτης, όπως είναι οι παρεμβάσεις σε αρχαιολογικούς χώρους ή παρεμβάσεις που άπτονται κατά κύριο λόγο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, όπως είναι η ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων. Ο συγκεντρωτικός πίνακας των έργων παρουσιάζεται στο παράρτημα. Τα έργα που μπορούν να πραγματοποιηθούν με πρωτοβουλία της διοίκησης αναλύονται περαιτέρω με εξειδικευμένους πίνακες στους οποίους αναφέρονται αναλυτικά το φυσικό τους αντικείμενο, οι στόχοι που φιλοδοξεί να καλύψει καθ' ένα από αυτά, τα έργα και οι δράσεις με τα οποία συνεργάζονται, αλλά και μια απαρίθμηση των απαιτούμενων εργασιών για την υλοποίησή τους, ένας αδρός προϋπολογισμός και πιθανές πηγές χρηματοδότησης και οι πιθανοί φορείς υλοποίησής τους.

Β3.3.1 Δελτία Προτεινόμενων Έργων

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.1	1.1.1	Δημιουργία Κέντρου Υποδοχής και Διανομής Ενημερωτικού και Χαρτογραφικού Υλικού & Αναψυκτηρίου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ια (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το Κέντρο Υποδοχής θα αποτελείται από οίκημα μικρών διαστάσεων και αναψυκτήριο και θα εξυπηρετεί όλη την κίνηση προς βορράν για το σύστημα ΥΗΣ Αχελώου. Το σημείο πληροφόρησης θα παρέχει οδικούς χάρτες και άλλο πληροφοριακό υλικό και το αναψυκτήριο θα περιορίζεται σε μικρό χώρο παρασκευής, σημείο διάθεσης τυποποιημένων προϊόντων διατροφής, w.c. και αποθηκευτικό χώρο. Για την εξυπηρέτηση του κοινού προβλέπονται υπαίθρια τραπέζοκαθίσματα.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη Συστήματος ΥΗΣ Αχελώου ως λειτουργική ενότητα	
2	Δημιουργία Πύλης Εισόδου στο Σύστημα και εδραίωση του ΥΗΣ Στράτου ως τέτοια	
3	Δημιουργία Χώρου Ενημέρωσης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Χώρων Αναμονής και Εκκίνησης για οργανωμένες περιηγήσεις στο σύστημα των ΥΗΣ	1.1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός και Κατασκευή του Κτηρίου	
2	Διαμόρφωση Οδού Πρόσβασης από το υφιστάμενο δίκτυο	
3	Διαμόρφωση υπαίθριου χώρου με τραπέζοκαθίσματα	
4	Διαμόρφωση χώρου στάσης αυτοκινήτων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Αρχιτεκτονική Μελέτη - Αδειοδότηση - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
3η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	25,000	
3η φάση	175,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.1	1.1.2	Διαμόρφωση Χώρων Αναμονής και Εκκίνησης για οργανωμένες περιηγήσεις στο σύστημα των ΥΗΣ (μηχανοκίνητα μέσα, ποδηλασία, πεζοπορία, κοκ)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Οι Περιγραφόμενοι στη Δράση χώροι περιλαμβάνουν υπαίθριες διαμορφώσεις για τη στάθμευση μεγάλων οχημάτων, τη μεταφόρτωση εξοπλισμού αλλά και τη στάθμευση ιδίων μέσων και τη μετεπιβίβαση σε μέσα μεγαλύτερης χωρητικότητας. Επίσης προβλέπεται ο εξοπλισμός του χώρου με πάγκους και κάποια σκίαστρα.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Διευκόλυνση Πρόσβασης στο Σύστημα για περιηγήσεις με συμβατικά και εναλλακτικά μέσα	
2	Δημιουργία Σημείου Αναφοράς για τους περιηγητές	
3	Εδραίωση της Σημασίας του ΥΗΣ Στράτου ως Πύλη Εισόδου στο Σύστημα	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση χώρου Φράγματος Καστρακίου για Υποδοχή Επισκεπτών και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Χώρου	1.2
2	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού στο χώρο Φράγματος Καστρακίου	1.3
3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου στις Χωρικές Ενότητες Τ.Λ. Καστρακίου & Κρεμαστών	4.3 & 4.5
4	Παρεμβάσεις Τουριστικής Ανάπτυξης στο Μπαμπαλιό & την Ποδογορά	4.6 & 4.7
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός και Διαμόρφωση Χώρου	
2	Διαμόρφωση Οδού Πρόσβασης από το υφιστάμενο δίκτυο	
3	Αστικός Εξοπλισμός (παγκάκια, σκίαστρα, σήμανση)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1 ^η φάση	Αρχιτεκτονική Μελέτη - Αδειοδότηση - Μελέτη Εφαρμογής	
2 ^η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1 ^η φάση	5,000	
2 ^η φάση	125,000	
ΣΥΝΟΛΟ	130,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.2	1.2.1	Διαμόρφωση Προσβάσεων και Χώρων Στάθμευσης Επισκεπτών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Οι διαμορφώσεις περιλαμβάνουν τον καλωπισμό των οδικών προσβάσεων και την ανάδειξη του Τεχνικού Έργου, από τη στιγμή της εσόδου στην έκταση της ΔΕΗ. Ο χώρος στάθμευσης επισκεπτών χωροθετείται πριν τον υπερχειλιστή του Φράγματος, ενώ ο υφιστάμενος διατηρείται για τους εργαζόμενους στον ΥΗΣ.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη του Τεχνικού Έργου	
2	Διευκόλυνση λειτουργίας και ιεράρχηση του χώρου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Σχεδιασμός Ξενάγησης στο Χώρο και τις Εγκαταστάσεις του ΥΗΣ Καστρακίου	1.2.2
2	Διαμόρφωση Αμφιθεάτρου Διαλέξεων – Προβολών & Παρουσίαση Ειδικών Τεχνικών Θεμάτων	1.2.3 & 1.2.4
3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α – ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός και Διαμόρφωση Χώρων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1 ^η φάση	Αρχιτεκτονική Μελέτη - Αδειοδότηση - Μελέτη Εφαρμογής - Δημοπράτηση - Κατασκευή	
2 ^η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1 ^η φάση	3,000	
2 ^η φάση	27,000	
ΣΥΝΟΛΟ	30,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.2	1.2.2	Σχεδιασμός Ξενάγησης στο Χώρο και τις Εγκαταστάσεις – Σήμανση και Πληροφοριακές Πινακίδες
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: IIδ (Περιοχές αρμοδιότητας ΔΕΗ)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Σχεδιασμός Διαδρομής Ξενάγησης στο Τεχνικό Έργο του Φράγματος και ΥΗΣ Καστρασκίου και εξοπλισμός του χώρου με Πινακίδες Πληροφόρησης		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη του Τεχνικού Έργου	
2	Πληροφόρηση των επισκεπτών για την Τεχνική Λειτουργία των ΥΗΣ	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Προσβάσεων και Χώρων Στάθμευσης Επισκεπτών	1.2.1
2	Διαμόρφωση Αμφιθεάτρου Διαλέξεων – Προβολών & Παρουσίαση Ειδικών Τεχνικών Θεμάτων	1.2.3 & 1.2.4
3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α – ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός Διαδρομής και Οριοθέτηση Χώρων Πρόσβασης Κοινού	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1 ^η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1 ^η φάση	50,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΕΗ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.2	1.2.3 & 1.2.4	Διαμόρφωση Αμφιθεάτρου Διαλέξεων – Προβολών & Παρουσίαση Ειδικών Τεχνικών Θεμάτων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙδ (Περιοχές αρμοδιότητας ΔΕΗ)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Κατασκευή χώρου διαλέξεων και προβολών για την εξυπηρέτηση ειδικών εκπαιδευτικών ή επιστημονικών αναγκών με τους απαραίτητους συνοδευτικούς χώρους. Το αμφιθέατρο θα έχει χωρητικότητα 150-200 άτομα. Σε άμεση σύνδεση με το αμφιθέατρο, στο χώρο υποδοχής - εκτόνωσης διαμορφώνεται χώρος παρουσίασης ειδικών τεχνικών θεμάτων όπως Τυπολογία Φραγμάτων, Προδιαγραφές Ασφαλείας, Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων, κοκ και γενικώς θεμάτων που άπτονται του σχεδιασμού ΥΗ Έργων.		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία χώρου υποδοχής εκπαιδευτικών - ερευνητικών δραστηριοτήτων.	
2	Εκπαίδευση - πληροφόρηση εξειδικευμένου κοινού σε σχέση με τη λειτουργία των ΥΗΣ γενικώς και του Συστήματος του Αχελώου ειδικότερα.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Προσβάσεων και Χώρων Στάθμευσης Επισκεπτών	1.2.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή Χώρου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	350,000	
ΣΥΝΟΛΟ	400,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.3	1.3.1	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού : Διαμόρφωση χώρου με Κατασκευές
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Διαμόρφωση υπαίθριου χώρου στην δυτική πλευρά του Φράγματος Καστρακίου. Σε αυτό το μέρος του μουσείου νερού θα περιλαμβάνονται κατασκευές αξιοποίησης της δύναμης του νερού (π.χ. ροή Αχελώου, νερόμυλος, νεροτριβές, φράγματα και ΥΗΣ, αρδευτικά έργα, κοκ).		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Εκπαίδευση - πληροφόρηση του ευρέως κοινού σε σχέση με τις εφαρμογές της αξιοποίησης υδάτινου δυναμικού	
2	Δημιουργία χώρου δημιουργικής αναψυχής που μπορεί να καλύψει διαφορετικές ομάδες κοινού με παράλληλη χρήση του χώρου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού : Μικρή Αίθουσα	1.3.2
2	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού : Πωλητήριο Αναμνηστικών & Εκπαιδευτικού - Ενημερωτικού Υλικού	1.3.3
3	Διαμόρφωση Προσβάσεων και Χώρων Στάθμευσης Επισκεπτών	1.2.1
4	Σχεδιασμός Ξενάγησης στο Χώρο και τις Εγκαταστάσεις του ΥΗΣ Καστρακίου	1.2.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός Διαδρομής και Οριοθέτηση Χώρων Πρόσβασης Κοινού	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Αρχιτεκτονική Μελέτη	
2η φάση	Αδειοδότηση - Μελέτη Εφαρμογής	
3η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	300,000	
2η φάση	600,000	
3η φάση	7,500,000	
ΣΥΝΟΛΟ	8,400,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.3	1.3.2	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού : Μικρή Αίθουσα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Παράλληλα με την υπαίθρια κατασκευή διατάξεων που αναδεικνύουν τις δυνατότητες εκμετάλλευσης της ροής των ποταμών προβλέπεται και μικρή αίθουσα φωτογραφικής τεκμηρίωσης των πρακτικών.		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Εκπαίδευση - πληροφόρηση του ευρέως κοινού σε σχέση με τις εφαρμογές της αξιοποίησης υδάτινου δυναμικού	
2	Δημιουργία χώρου δημιουργικής αναψυχής που μπορεί να καλύψει διαφορετικές ομάδες κοινού με παράλληλη χρήση του χώρου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Προσβάσεων και Χώρων Στάθμευσης Επισκεπτών	1.2.1
2	Διαμόρφωση Αμφιθεάτρου Διαλέξεων – Προβολών & Παρουσίαση Ειδικών Τεχνικών Θεμάτων	1.2.3 & 1.2.4
3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός Διαδρομής και Οριοθέτηση Χώρων Πρόσβασης Κοινού	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1 ^η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1 ^η φάση	200,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΕΗ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1.3	1.3.3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού : Πωλητήριο Αναμνηστικών & Εκπαιδευτικού - Ενημερωτικού Υλικού
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Παράλληλα με τις άλλες κατασκευές προβλέπεται η χωροθέτηση σημείου πώλησης αναμνηστικών και εκπαιδευτικού υλικού σε συνδυασμό με τη λειτουργία αναψυκτηρίου		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Εκπαίδευση - πληροφόρηση του ευρέως κοινού σε σχέση με τις εφαρμογές της αξιοποίησης υδάτινου δυναμικού	
2	Δημιουργία χώρου δημιουργικής αναψυχής που μπορεί να καλύψει διαφορετικές ομάδες κοινού με παράλληλη χρήση του χώρου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Προσβάσεων και Χώρων Στάθμευσης Επισκεπτών	1.2.1
2	Διαμόρφωση Αμφιθεάτρου Διαλέξεων – Προβολών & Παρουσίαση Ειδικών Τεχνικών Θεμάτων	1.2.3 & 1.2.4
3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός Διαδρομής και Οριοθέτηση Χώρων Πρόσβασης Κοινού	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1 ^η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1 ^η φάση	500,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΕΗ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ
2.1	2.1.1	Αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου αρχαίου φρουρίου Οινιάδων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Πγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών στον περιβάλλοντα χώρο του αρχαιολογικού χώρου του Αρχαίου Φρουρίου Οινιάδων		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση της εξυπηρέτησης των επισκεπτών	
2	Αύξηση της επισκεψιμότητας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Ανάδειξη του μνημείου Φύσης του Δάσους του Φράξου	3.2.1
2	Έργα ανάδειξης των χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος του Τ.Κ. Λεσινίου.	2.1.2
3	Αναβάθμιση παραποτάμιου μετώπου οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Καθαρισμός του χώρου	
2	Εξυγίανση εδαφών για δημιουργία ασφαλούς στάθμευσης	
3	Διαμόρφωση της εισόδου στον αρχαιολογικό χώρο	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας	
2η φάση	Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	10,000	
2η φάση	200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	210,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.1	2.1.2	Έργα ανάδειξης των χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος του Τ.Κ. Λεσινίου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αφορά σε έργα ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου του μνημείου του 12ου αιώνα του ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου Λεσινίου που βρίσκεται επί της επαρχιακής οδού Αιτωλικού – Αστακού και στην βελτίωση της οδικής πρόσβασης στο Μοναστήρι Παναγίας Λεσινιώτισσας που αποτελεί διαδρομή επί υπάρχοντος αγροτικού δικτύου μήκους 4,0 χιλ περίπου		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη βυζαντινού μνημείου	
2	Αύξηση της επισκεψιμότητας	
3	Ενίσχυση του θρησκευτικού τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Ανάδειξη του μνημείου Φύσης του Δάσους του Φράξου	3.2.1
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 3: Δυτική όχθη του Αχελώου από Γέφυρα Κατοχής βόρεια του οικισμού προς Λεσίνι – Γέφυρα Γουριάς.	4.1.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Έργα ανάπλασης στον περιβάλλοντα χώρο του ναού Εισοδίων της Θεοτόκου έκτασης 1000τμ περίπου	
2	Έργα βελτίωσης αγροτικής οδού 4χλμ. περίπου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας	
2η φάση	Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	200,000	
3η φάση	200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	430,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.2	2.2.1	Αποκατάσταση Κτιρίου Συγγρού
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αποκατάσταση νεοκλασσικού κτιρίου που βρίσκεται σε παραποτάμια θέση στον οικισμό Κατοχής επιφάνειας 200τμ περίπου, για να στεγάσει το κέντρο πληροφόρησης - εκδηλώσεων της περιοχής. Η κατάσταση του κτιρίου είναι κακή.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Διαφύλαξη και προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος	
2	Δημιουργία υποδομών πολιτιστικών δραστηριοτήτων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση παραποτάμιου μετώπου οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Έργα συνολικής αποκατάστασης	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Έγκριση αρμόδιας Εφορείας Νεοτέρων Μνημείων	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	60,000	
2η φάση	200,000	
3η φάση	200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	460,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

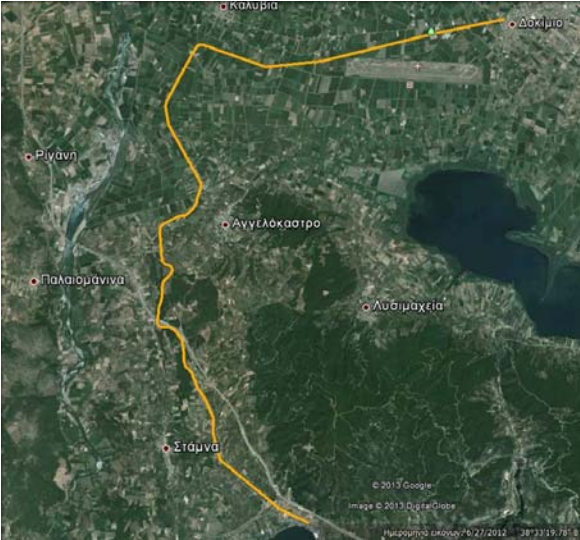
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.3	2.3.1	Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Στράτου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Στράτου και Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών στον περιβάλλοντα χώρο του αρχαιολογικού χώρου, με την Επανάχρηση Διατηρούμενων Παλαιών Κατοικιών		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση της εξυπηρέτησης των επισκεπτών	
2	Αύξηση της επισκεψιμότητας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Ανάδειξη της Νότιας Πύλης Στράτου	2.5.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Καθαρισμός του χώρου	
2	Εξυγίανση εδαφών για δημιουργία ασφαλούς στάθμευσης	
3	Διαμόρφωση της εισόδου στον αρχαιολογικό χώρο	
4	Διαμόρφωση διαδρομών περιήγησης	
5	Σχεδιασμός θέσεων ανάρτησης ενημερωτικού υλικού	
6	Επανάχρηση υφιστάμενων εγκαταλειμμένων οικημάτων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας	
2η φάση	Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	300,000	
2η φάση	1,200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	1,500,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΑΠ	

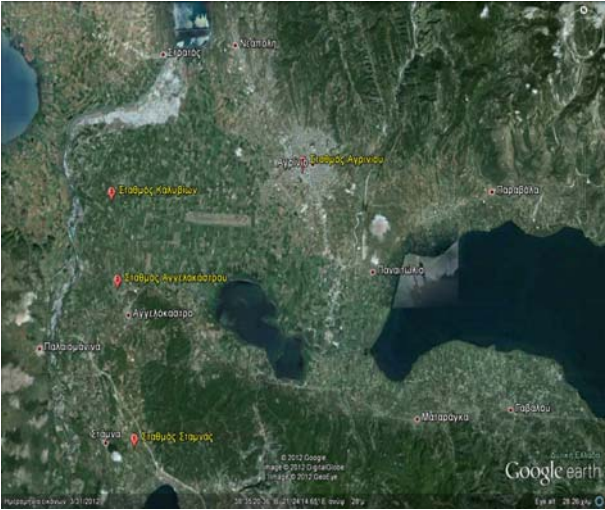

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.4	2.4.1 & 2.4.2	Μελέτη Φωτισμού Γέφυρας Αχελώου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Ανάδειξη της Γέφυρας του Αχελώου με φωτισμό. Παράλληλη ανάδειξη του έργου σημαϊκής αποκατάστασης της ροής του ποταμού στη νότια πλευρά της μέσα από τον καθαρισμό της και το φωτισμό της σε συνδυασμό με αυτόν της Γέφυρας.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη - Αισθητική Αναβάθμιση του Τεχνικού Έργου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία Περιαστικού Πάρκου Υψηλού Πρασίνου στην Περιοχή	2.5.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σχεδιασμός Έργου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	80,000	
2η φάση	600,000	
ΣΥΝΟΛΟ	680,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

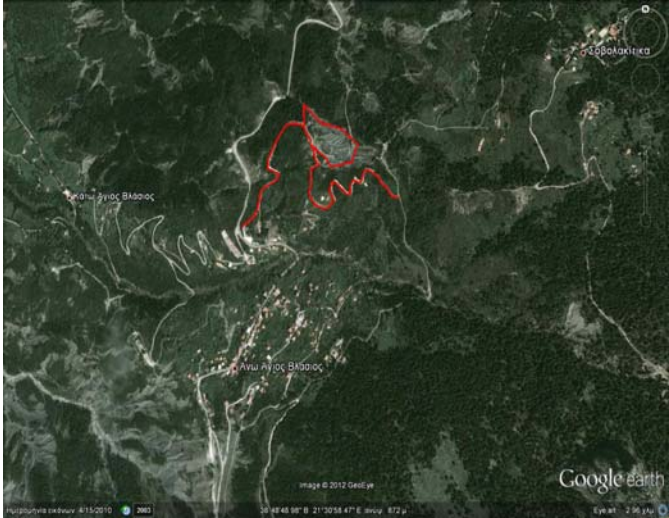
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.5	2.5.1	Δημιουργία Περιαστικού Πάρκου Υψηλού Πρασίνου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπτάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Το πάρκο εκτείνεται νοτίως της Γέφυρας Αχελώου και θα καλύπτει την περιοχή της κατηργημένης κοίτης του ποταμού. Μετά από την εξασφάλιση της περιβαλλοντικής παροχής και την κατάλληλη διεύθετησή της, το περιβάλλον του πάρκου θα προσομοιάζει στο προηγούμενο παραποτάμιο σύστημα, ενώ με ειδική μέριμνα θα διευθετηθούν και οι υφιστάμενες παραγωγικές λειτουργίες στην περιοχή. Θα καλύπτεται από υψηλή βλάστηση το είδος της οποίας θα προσδιοριστεί μετά από ειδική γεωπονική μελέτη. Στην έκταση του πάρκου θα φιλοξενούνται δραστηριότητες άθλησης και αναψυχής ήπιου χαρακτήρα, όπως πεζοπορία, ποδήλατο βουνού, παιχνίδι στο νερό, ποδήλατο πόλης, rollerblades, skateboard, κοκ.</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Περιαστικού Πνεύμονα και Χώρου Αναψυχής για το Αγρίνιο	
2	Αποκατάσταση Φυσικού Τοπίου Αχελώου	
3	Αποκατάσταση Παραποτάμιων Οικοσυστημάτων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Στράτου	2.3.1
2	Ανάδειξη της Νότιας Πύλης του αρχαιολογικού χώρου Στράτου	2.5.3
3	Μελέτη Φωτισμού Γέφυρας Αχελώου	2.4.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Δ - ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Οριοθέτηση της κοίτης του Αχελώου - Ιδιοκτησιακού Καθεστώτος	
2	Οριοθέτηση Περιοχών Παραγωγικών Δραστηριοτήτων	
3	Εκπόνηση Σχεδίου Εκτάκτης Ανάγκης	
4	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	
5	Σχεδιασμός Πάρκου (Αρχιτεκτονική, Μηχανολογική Μελέτη και Φυτοτεχνική Μελέτη)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	800,000	
2η φάση	9,200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	10,000,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.5	2.5.2	Ανάδειξη της Νότιας Πύλης Στράτου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η Νότια Πύλη της αρχαίας πόλης βρίσκεται στη νότια πλευρά της Γέφυρας του Αχελώου και μέσα στα όρια του προτεινόμενου Πάρκου. Οι εργασίες ανάδειξης της περιλαμβάνουν τον καθαρισμό της περιοχής, τις εργασίες αποκατάστασης και τις εργασίες τοποθέτησης ενημερωτικών πινακίδων με πληροφορίες για τον παρακείμενο αρχαιολογικό χώρο.</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Περιαστικού Πνεύμονα και Χώρου Αναψυχής για το Αγρίνιο	
2	Αποκατάσταση Φυσικού Τοπίου Αχελώου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Στράτου	2.3.1
2	Ανάδειξη της Νότιας Πύλης του αρχαιολογικού χώρου Στράτου	2.5.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Οριοθέτηση της κοίτης του Αχελώου - Ιδιοκτησιακού Καθεστώτος	
2	Οριοθέτηση Περιοχών Παραγωγικών Δραστηριοτήτων	
3	Εκπόνηση Σχεδίου Εκτάκτης Ανάγκης	
4	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	
5	Σχεδιασμός Πάρκου (Αρχιτεκτονική , Μηχανολογική Μελέτη και Φυτοτεχνική Μελέτη)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	75,000	
2η φάση	175,000	
ΣΥΝΟΛΟ	250,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΑΠ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.5	2.5.4	Δημιουργία Ναυταθλητικών Εγκαταστάσεων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων) & ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Στην ανατολική και νότια πλευρά της αναρρυθμιστικής λίμνης του Φράγματος Στράτου γίνεται επέκταση και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων ναυταθλητισμού. Οι εργασίες περιλαμβάνουν τη δημιουργία περιορισμένων γραφειακών χώρων για τις ανάγκες του ΝΟΑ στο ήδη υπάρχον κτήριο ιδιοκτησίας του Δήμου Αγρινίου, τη δημιουργία εγκαταστάσεων σχολής αθλημάτων υγρού στίβου, την επέκταση και αναβάθμιση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ενοικίασης εξοπλισμού και την ανάπτυξη χώρου αναψυκτηρίου για τις ανάγκες αθλητών και θεατών. Προβλέπεται η διαμόρφωση του νοτίου αναχώματος με καθίσματα για την παρακολούθηση αγώνων και η φύτευση της νότιας πλευράς του Φράγματος Στράτου. Το έργο ολοκληρώνεται με την διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου και την οριοθέτηση των χώρων στάθμευσης και των προσβάσεων.</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αξιοποίηση Ειδικών Συνθηκών της περιοχής	
2	Υποστήριξη και Επέκταση Αθλητικών Δραστηριοτήτων	
3	Αισθητική και Λειτουργική Αναβάθμιση Εγκαταστάσεων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Ανάδειξη Περιοχής Φράγματος Στράτου ως Πύλη Εισόδου	1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Ανακατασκευή Ξύλινου Δημοτικού κτηρίου προς στέγαση των γραφείων του ΝΟΑ	
2	Ανακατασκευή και Επέκταση αποθηκευτικών χώρων	
3	Κατασκευή Αναψυκτηρίου	
4	Διαμόρφωση Νοτίου Αναχώματος με κερκίδες	
5	Διαμόρφωση Χώρου Στάθμευσης	
6	Προσβάσεις από το Κύριο Οδικό Δίκτυο	
7	Φύτευση νότιας πλευράς Φράγματος Στράτου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	350,000	
2η φάση	2,500,000	
ΣΥΝΟΛΟ	2,850,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.6	2.6.1	Ένταξη στο Δίκτυο Θεματικών Γραμμών της ΤΡΑΙΝΟΣΣΕ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Προτείνεται η ένταξη της σιδηροδρομικής γραμμής στο Δίκτυο Θεματικών Γραμμών, έτσι ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα περίληψης της διαδρομής στις περηγήσεις.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Σιδηροδρομική Σύνδεση περιοχών Ιδιαίτερου Κάλλους και Τουριστικού Ενδιαφέροντος	
2	Σύνδεση με τα δίκτυα Ήπιων Διαδρομών	
3	Συμπλήρωση Δικτύου Τουριστικών Διαδρομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Ανακαίνιση Υφιστάμενων Σταθμών	2.6.2
2	Ήπια Δίκτυα Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου και Ήπιες Μορφές Αναψυχής στον Αγροτικό και Παράκτιο Χώρο	4.1
3	Ήπια Δίκτυα Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	4.3
4	Ήπια Δίκτυα Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	4.5
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Ένταξης	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	25,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.6	2.6.2	Ανακαίνιση Υφιστάμενων Σταθμών Αγρινίου, Καλυβίων, Αγγελοκάστρου, Σταμνάς.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Στο πλαίσιο της επαναλειτουργίας της σιδηροδρομικής γραμμής της περιοχής για τουριστικούς σκοπούς, ανακαινίζονται οι Σιδηροδρομικοί Σταθμοί και παραλαμβάνουν τις σχετικές λειτουργίες (εκδοτήρια, χώροι αναμονής) και λειτουργίες ενημέρωσης - πληροφόρησης και προβολής και διάθεσης τοπικών προϊόντων.		
		 http://sbde.freehostia.com/
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Σιδηροδρομική Σύνδεση περιοχών Ιδιαίτερου Κάλους και Τουριστικού Ενδιαφέροντος	
2	Σύνδεση με τα δίκτυα Ήπιων Διαδρομών	
3	Συμπλήρωση Δικτύου Τουριστικών Διαδρομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Ένταξη της Σιδηροδρομικής Γραμμής στο Δίκτυο Θεματικών Γραμμών ΟΣΕ	2.6.1
2	Ήπια Δίκτυα Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου και Ήπιες Μορφές Αναψυχής στον Αγροτικό και Παράκτιο Χώρο	4.1
3	Ήπια Δίκτυα Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	4.3
4	Ήπια Δίκτυα Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	4.5
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Ανακαίνιση Επανασχεδιασμός Σταθμών	
2	Διαμόρφωση Περιβάλλοντα Χώρου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	300,000	
2η φάση	2,000,000	
ΣΥΝΟΛΟ	2,300,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ
2.7	2.7.1	Διαμόρφωση Χώρου Υπαίθριων Δρόμων στη θέση Ταμπούρια Καραϊσκάκη
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Στη θέση οργανώνεται η αναπαράσταση της μάχης της Κορομηλιάς. Η διαμόρφωση του χώρου έχει σκοπό την εξυπηρέτηση της συγκεκριμένης λειτουργίας αλλά και την δημιουργία συνθηκών εκτενέστερης χρήσης και την διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτόν. Οι εργασίες περιλαμβάνουν τον καθαρισμό του χώρου, την οριοθέτηση του χώρου διεξαγωγής της αναπαράστασης και του χώρου των θεατών, την διαμόρφωση χώρων στάθμευσης και τη διευκόλυνση της πρόσβασης. Η έκταση είναι περίπου 35 στρ.</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση Χώρου Πολιτισμικής Έκφρασης και Ιστορικής Μνήμης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Χώρου Υπαίθριας Αναψυχής στη θέση "Πήδημα Κατσαντώνη"	4.6.9
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Διαμόρφωση χώρου (δεντροφύτευση, διαδρομές, πλατώματα)	
2	Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης	
3	Βελτίωση Πρόσβασης από Αγ. Βλάσσιο (0.5χλμ)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	250,000	
ΣΥΝΟΛΟ	280,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΥΠ.ΠΟ, ΥΠΕΠΘ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.8	2.8.1	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Ανατολικής Φραγκίστας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Έργα ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων σε έκταση 2 στρεμ. περίπου. Σημειακές παρεμβάσεις στον παραδοσιακό αστικό ιστό.		
 <p>Ανατολική Φραγκίστα</p>		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων	
2	Διαφύλαξη των παραδοσιακών χαρακτηριστικών του οικισμού	
3	Ενίσχυση της ελκυστικότητας του οικισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Δυτικής Φραγκίστας	2.8.2
2	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στους οικισμούς ΤΚ Μαραθιάς	2.8.3
3	Διαρρύθμιση υφιστάμενου κτιρίου-τμήματος πνευματικού κέντρου ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ Δ.Ε.	Τ.Π.Δήμου Αγράφων
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Έργα αποκατάστασης παραδοσιακών καλντεριμιών	
2	Έργα πλακοστρώσεων	
3	Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος (Ι.Μονή Σωτήρος, Πνευματικό Κέντρο Καφαντάρης κλπ)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή επιμέρους έργων	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	60,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	360,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.8	2.8.2	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Δυτικής Φραγκίστας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Έργα ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων σε έκταση 2 στρεμ. περίπου. Σημειακές παρεμβάσεις στον παραδοσιακό αστικό ιστό.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων	
2	Διαφύλαξη των παραδοσιακών χαρακτηριστικών του οικισμού	
3	Ενίσχυση της ελκυστικότητας του οικισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Ανατολικής Φραγκίστας	2.8.1
2	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στους οικισμούς ΤΚ Μαραθιάς	2.8.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Έργα αποκατάστασης παραδοσιακών καλντεριμιών	
2	Έργα πλακοστρώσεων	
3	Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή επιμέρους έργων	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	60,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	360,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ	

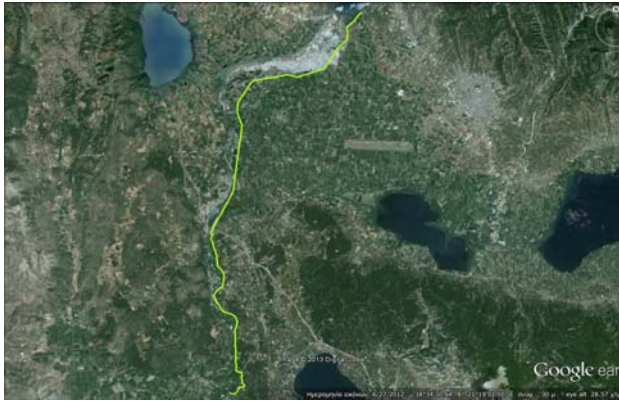

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.8	2.8.3	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στους οικισμούς ΤΚ Μαραθιάς
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Έργα ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων σε έκταση 2 στρεμ. περίπου. Σημειακές παρεμβάσεις στον παραδοσιακό αστικό ιστό.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων	
2	Διαφύλαξη των παραδοσιακών χαρακτηριστικών του οικισμού	
3	Ενίσχυση της ελκυστικότητας του οικισμού	
4	Δημιουργία προϋποθέσεων για ανάπτυξη τουριστικών υποδομών ή β' κατοικίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Ανατολικής Φραγκίστας	2.8.1
2	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Δυτικής Φραγκίστας	2.8.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Έργα αποκατάστασης παραδοσιακών καλντεριμιών	
2	Έργα πλακοστρώσεων	
3	Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή επιμέρους έργων	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	60,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	360,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ	

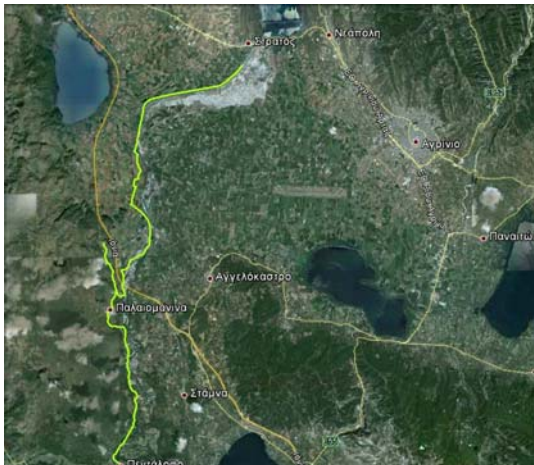

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
2.9	2.9.1	Κήρυξη των οικισμών ΤΚ Μαραθιάς ως διατηρητέων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Θεσμικές Ρυθμίσεις		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αποτύπωση του αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος των οικισμών. Τεκμηρίωση της ανάγκης προστασίας.		
		
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς	
2	Διαφύλαξη των παραδοσιακών χαρακτηριστικών του οικισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Έργα αναβάθμισης κοινόχρηστων υποδομών στους οικισμούς ΤΚ Μαραθιάς	2.8.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σύνταξη φακέλου για την κήρυξη των οικισμών	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Καταγραφή αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος	
2η φάση	Υποστήριξη διαδικασίας για την έκδοση απόφασης κήρυξης	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	20,000	
2η φάση	10,000	
ΣΥΝΟΛΟ	30,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ	

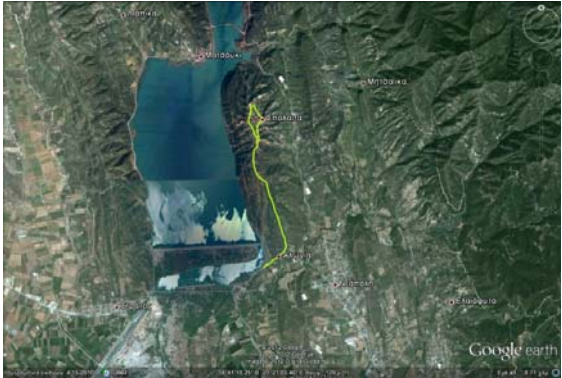

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.1.	3.1.1	Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή της Διόνης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: IIγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή των αυθαίρετων καταλήψεων και των πρόχειρων κατασκευών ερασιτεχνικής αλιείας στην περιοχή της Λιόνης		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Προστασία του Περιβάλλοντος του Βιότοπου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου αρχαίου φρουρίου Οινιάδων	2.1.1.
2	Έργα ανάδειξης των χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος του Τ.Κ. Λεσινίου.	2.1.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Καθαρισμός του χώρου - Απομάκρυνση	
2	Κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Έργα αποκατάστασης	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	50,000	
ΣΥΝΟΛΟ	100,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΦΟΡΕΑΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΥ	

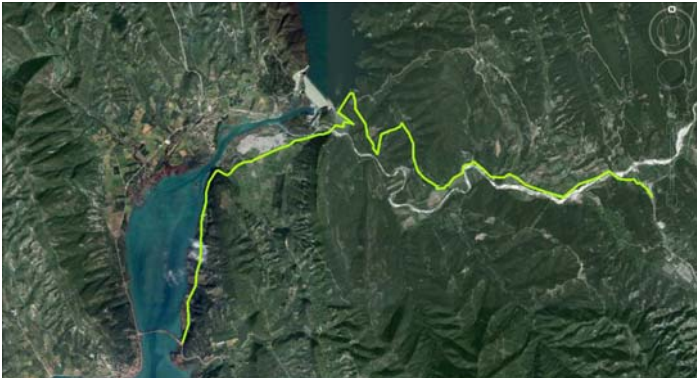
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.1.	3.1.2	Δημιουργία Υποδομών Εξυπηρέτησης ερασιτεχνών ψαράδων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία συμπλέγματος ξύλινων 20 οικίσκων επί πασάλων, επιφάνειας 15 τμ.έκαστο, για την εξυπηρέτηση των ερασιτεχνών ψαράδων στο πρότυπο των παραδοσιακών "πελάδων". Πρόβλεψη χώρων υγιεινής και αποχέτευσης.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αναβάθμιση και προστασία περιβάλλοντος	
2	Δημιουργία οικότουριστικών υποδομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.	4.1.1.
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 2: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως τις εκβολές του ποταμού στην παραλία Κοκκάλα και τον λόφο Κουτσιλάρη.	2.1.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σύνταξη μελέτης ξύλινων κατασκευών - Έγκριση Φορέα Βιοτόπου	
2	Κατασκευή ξύλινων κατασκευών	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Σύνταξη μελέτης ξύλινων κατασκευών - Έγκριση Φορέα Βιοτόπου	
2η φάση	Κατασκευή ξύλινων κατασκευών	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	230,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΦΟΡΕΑΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΥ	

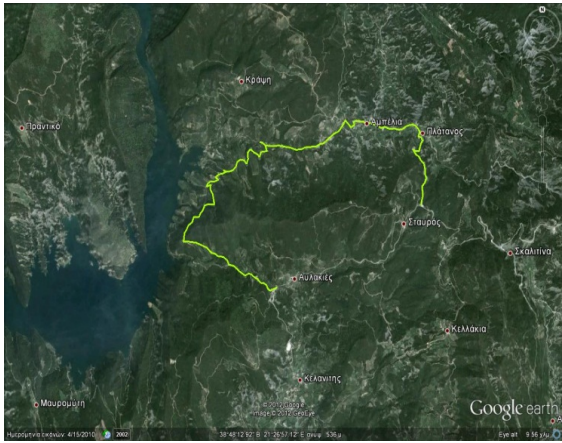

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.2	3.2.1	Ανάδειξη Μνημείου Φύσης του Δάσους του Φράξου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών στον χώρο του Δάσους του Φράξου.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Προστασία και ανάδειξη του Δάσους	
2	Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των επισκεπτών	
3	Αύξηση της επισκεψιμότητας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου αρχαίου φρουρίου Οινιάδων	2.1.1.
2	Έργα ανάδειξης των χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος του Τ.Κ. Λεσινίου.	2.1.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Καθαρισμός του χώρου	
2	Δημιουργία χώρου υποδοχής επισκεπτών	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Εφαρμογής - Έγκριση Φορέα Διαχείρισης Βιότοπου	
2η φάση	Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	20,000	
2η φάση	150,000	
ΣΥΝΟΛΟ	170,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

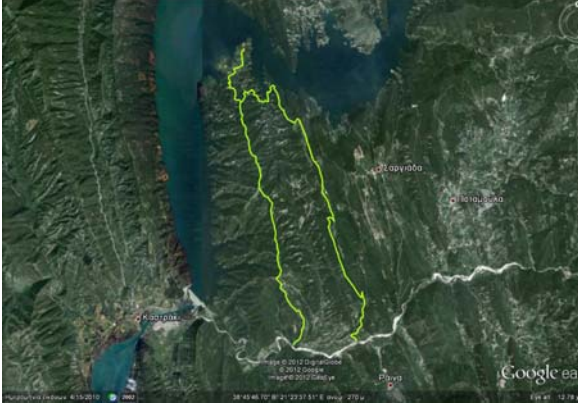

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.1	Αναβάθμιση της Διαδρομής 6: Γέφυρα Γουριάς - Σταμνά - Γέφυρα Αγγελοκάστρου - Κοίτη Αχελώου - Στράτος
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου στο μεγαλύτερο τμήματος ασφαλτοστρωμένου και ακολουθεί πορεία παράλληλη του ρου του ποταμού. Το μήκος της διαδρομής είναι 31.6 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τους άξονες ΔΗΚ 3 και ΔΗΚ 4) (κεφ. Β.9.2.4)</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
3	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 7	3.3.2
2	Διαδρομή 8	3.3.3
3	Δημιουργία Περιαστικού Πάρκου Υψηλού Πρασίνου	2.5.1
4	Ανασυγκρότηση και Αξιοποίηση Υφιστάμενου Σιδηροδρομικού Δικτύου	2.6.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	5,000	
2η φάση	30,000	
ΣΥΝΟΛΟ	35,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

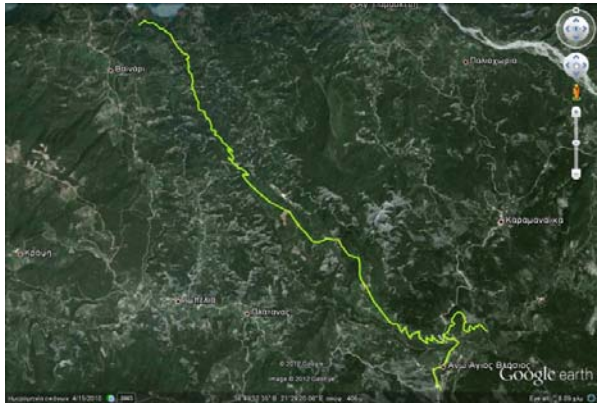

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.2	Διαδρομή 7: Πεντάλοφο - Παλιομάνινα - Ρίγανη - Κοίτη Αχελώου - Στράτος
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου στο μεγαλύτερο τμήματος ασφαλτοστρωμένου και ακολουθεί πορεία παράλληλη μεν του ρου του ποταμού, περνάει δε από την ενδοχώρα. Η διαδρομή παρακολουθεί στο μεγαλύτερο μέρος της τον ρου του ποταμού. Έχει μήκος 27.3 χλμ ενώ μια διακλάδωση 7.4 χλμ δίνει τη δυνατότητα προσπέλασης και της Ρίγανης. Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει τους άξονες ΔΗΚ 7 και ΔΗΚ 8 (κεφ. Β.9.2.4).</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
3	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 6	3.3.1
2	Διαδρομή 8	3.3.3
3	Δημιουργία Περιαστικού Πάρκου Υψηλού Πρασίνου	2.5.1
4	Ανασυγκρότηση και Αξιοποίηση Υφιστάμενου Σιδηροδρομικού Δικτύου	2.6.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	5,000	
2η φάση	30,000	
ΣΥΝΟΛΟ	35,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

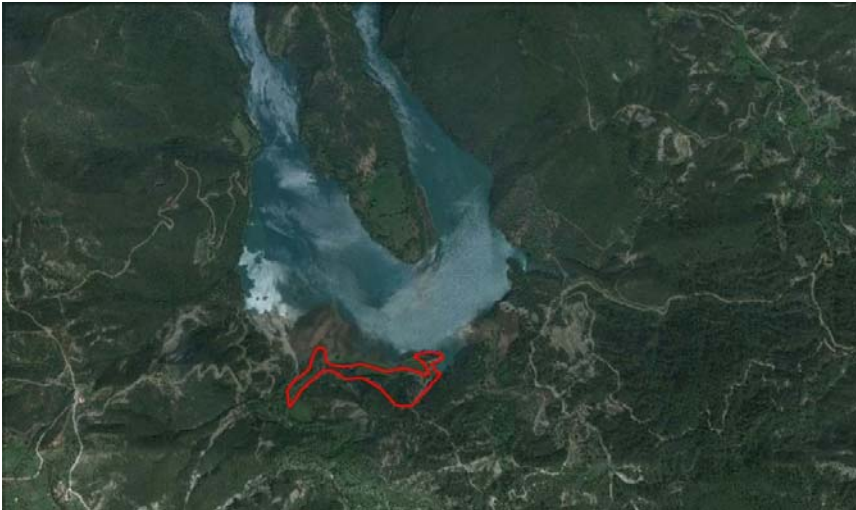
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.3	Διαδρομή 8: Γέφυρα Αχελώου - Σπολαίτα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου το οποίο είναι ασφαλτοστρωμένο. Η διαδρομή αρχίζει από την ανατολική πλευρά του Φράγματος Στράτου και ακολουθεί την ανατολική πλευρά της Τ.Λ. Στράτου περίπου 150 μέτρα ψηλότερα από την στάθμη της. Το μήκος της Διαδρομής είναι 4.1 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 9 (κεφ. Β.9.2.4).</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
3	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 6	3.3.1
2	Διαδρομή 7	3.3.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής - Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	5,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

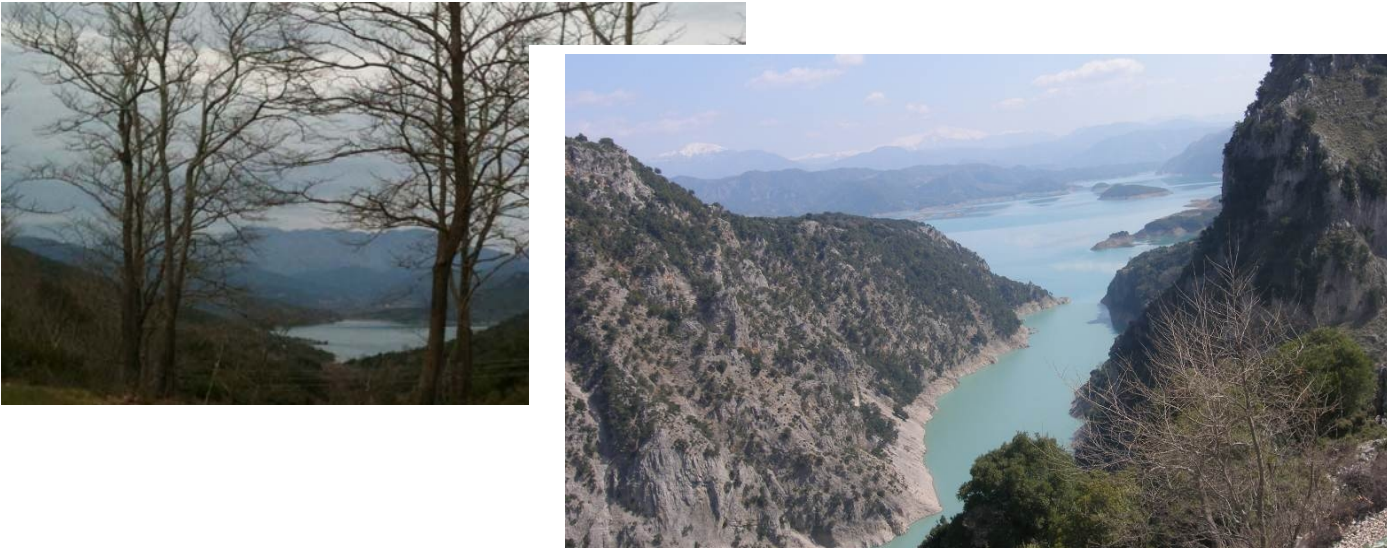
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.4	Αναβάθμιση Διαδρομής 9: Γέφυρα Ματσουκίου - Φράγμα Καστρακίου - Ε952
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου το οποίο είναι εν μέρει ασφαλτοστρωμένο και εν μέρει χωματόδρομος. Στο σημείο προσπέλασης της διαδρομής από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο (Ε952) αναπτύσσεται χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των περιηγητών. Το μήκος της Διαδρομής είναι 11.1χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 10 (κεφ. Β.9.2.4).</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Προσβασιμότητας Υγρού Στοιχείου	
3	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
4	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 13	3.3.6
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,000	
2η φάση	9,000	
ΣΥΝΟΛΟ	11,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

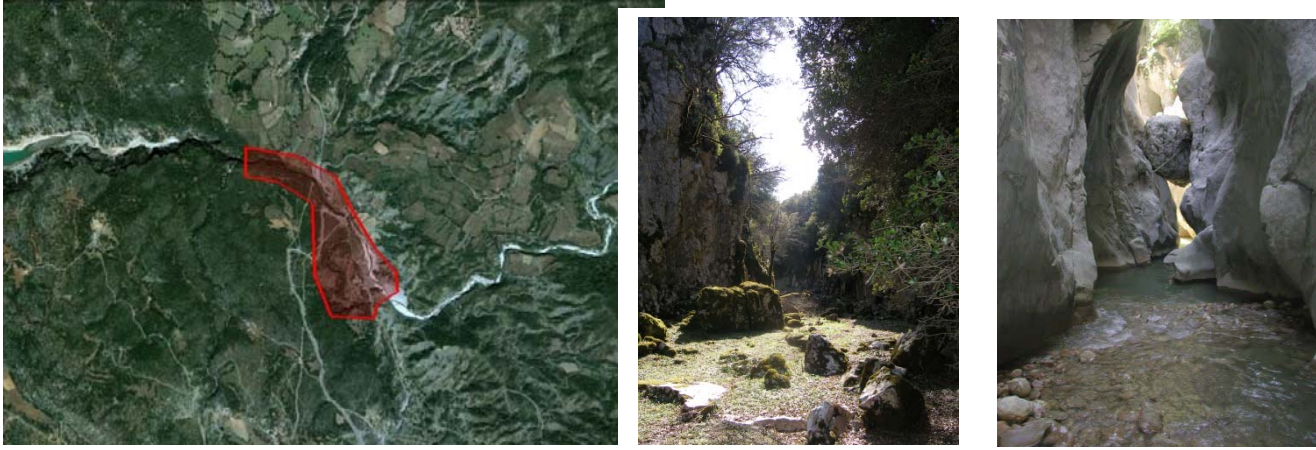
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.5	Διαδρομή 12: Αύλακιες - Πύργος - Αμπέλια - Σταυρός - Αύλακιες.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή είναι κυκλική και χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου το οποίο είναι εν μέρει ασφαλτοστρωμένο και εν μέρει χωματόδρομος. Στο σημείο προσπέλασης της διαδρομής από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο (Ε952) αναπτύσσεται χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των περιηγητών. Το μήκος της Διαδρομής είναι 10.7 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 13 (κεφ. Β.9.2.4).</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Προσβασιμότητας Υγρού Στοιχείου	
3	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
4	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 13	3.3.6
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,000	
2η φάση	9,000	
ΣΥΝΟΛΟ	11,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.6	Διαδρομή 13: Κοκκινόλογγος - Λεντίνη - Αγία Βαρβάρα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή είναι κυκλική και χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου το οποίο είναι εν μέρει ασφαλτοστρωμένο και εν μέρει χωματόδρομος. Στο σημείο προσπέλασης της διαδρομής από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο (Ε952) αναπτύσσεται χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των περιηγητών. Το μήκος της Διαδρομής είναι 18.1 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 11 (κεφ. Β.9.2.4)</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Προσβασιμότητας Υγρού Στοιχείου	
3	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
4	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 12	3.3.5
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στεγάστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,500	
2η φάση	15,500	
ΣΥΝΟΛΟ	18,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

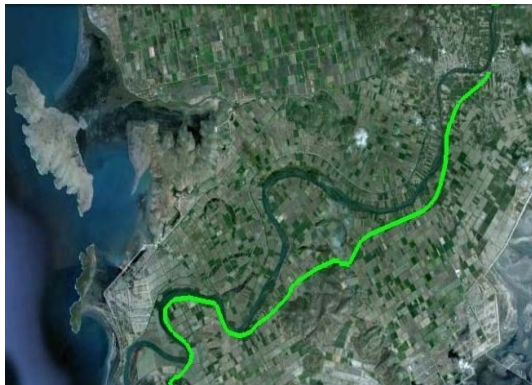

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.7	Διαδρομή 14: Άγιος Βλάσιος - Πήδημα Κατσαντώνη
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου το οποίο είναι εν μέρει ασφαλτοστρωμένο και εν μέρει χωματόδρομος. Οδηγεί από τον οικισμό του Αγ. Βλάσιου στη θέση "Πήδημα Κατσαντώνη" όπου διαμορφώνεται χώρος υπαίθριας αναψυχής. Το μήκος της διαδρομής είναι 9.8 χλμ.</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Προσβασιμότητας Υγρού Στοιχείου	
3	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
4	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 13	3.3.6
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	1,500	
2η φάση	8,500	
ΣΥΝΟΛΟ	10,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

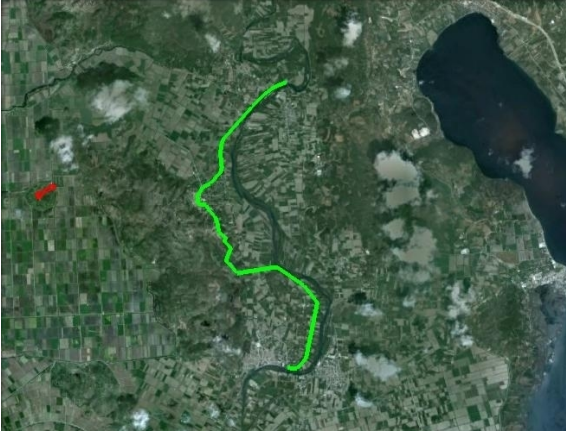

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.3	3.3.7	Διαμόρφωση Χώρου Υπαίθριας Αναψυχής στη θέση "Πήδημα Κατσαντώνη"
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η θέση είναι σημαντική για τις προφορικές και πολιτιστικές παραδόσεις της περιοχής και προσφέρει μια σπάνια θέα στο ποτάμι. Εδώ διαμορφώνεται παραποτάμιος χώρος αναψυχής που περιλαμβάνει υποτυπώδεις διαμορφώσεις του χώρου. Η έκτασή του είναι περίπου 35 στρ.</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Χώρου Πολιτισμικής Έκφρασης	
2	Βελτίωση Προσβασιμότητας Υγρού Στοιχείου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαδρομή 14	3.3.7
2	Διαμόρφωση Χώρου Υπαίθριων Δρόμων στη θέση "Ταμπούρια Καραϊσκάκη"	2.7.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Διαμόρφωση χώρου (δεντροφύτευση, διαδρομές, πλατώματα)	
2	Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	250,000	
ΣΥΝΟΛΟ	280,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

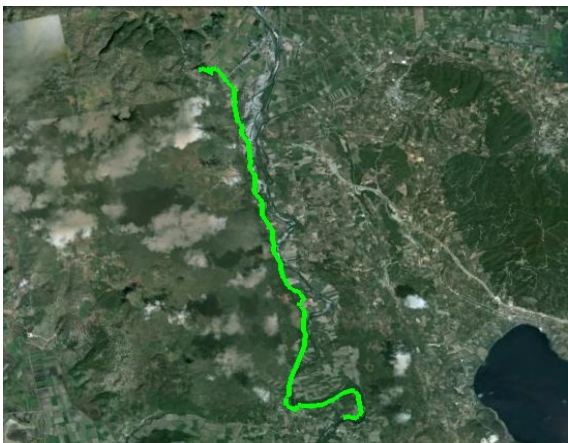

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.4	3.4.1	Διαμόρφωση Χώρου στα σημεία Θέας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Στα σημεία προβλέπονται περιορισμένες διαμορφώσεις στάσης. Εξασφαλίζονται 1-2 θέσεις στάθμευσης εκτός οδικού δικτύου, τοποθετούνται παγκάκια και ενημερωτικές πινακίδες με επεξηγηματικό χαρτογραφικό υλικό, και ανάπτυξη συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών προσβάσιμο από το διαδίκτυο.</p> <p>Σε κάποιο από αυτά, σε δεύτερο χρόνο, δημιουργία αναψυκτηρίου – χώρου υπαίθριας αναψυχής με διεύρυνση του χώρου. Η έκταση διαμόρφωσης σε κάθε σημείο είναι περίπου 500τμ.</p>		
		
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη Αξιόλογων Τοπίων και Διαδρομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Διαμόρφωση χώρου (παγκάκια, ενημερωτικές πινακίδες, σκίαστρα)	
2	Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	250,000	
ΣΥΝΟΛΟ	300,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

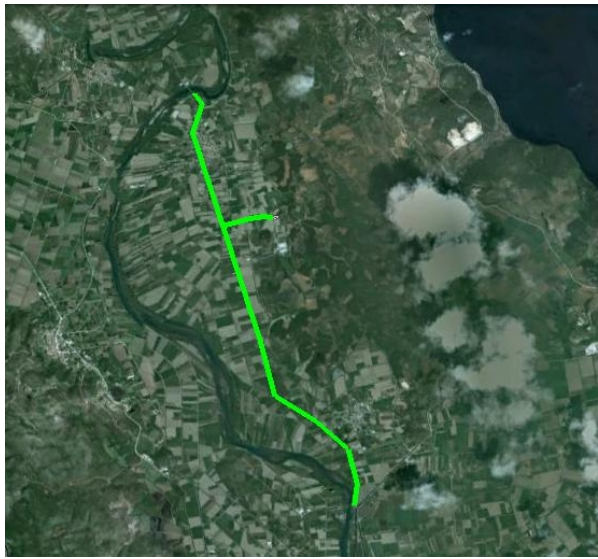

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
3.5	3.5.1	Ανάδειξη των Φαραγγιών Μπουζουνίκ και Γρανισιώτη
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: IIγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το Φαράγγι Μπουζουνίκ έχει ήδη διαμορφωθεί ώστε να είναι επισκέψιμο. Απαιτείται η δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών και αθλητών.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αναβάθμιση και προστασία περιβάλλοντος	
2	Δημιουργία οικότουριστικών υποδομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες νότια της Γέφυρας Τέμπλας	4.17
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία μονοπατιών και εγκαταστάσεων διημέρευσης (ξύλινα στέγαστρα, χώροι υγιεινής, κλπ)	
2	Οργάνωση ομαδικών περιηγήσεων αθλητικών δραστηριοτήτων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Σύνταξη μελέτης	
2η φάση	Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	100,000	
ΣΥΝΟΛΟ	130,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΦΟΡΕΑΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΥ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.1	4.1.1	Αναβάθμιση της Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου στο μεγαλύτερο τμήματος ασφαλτοστρωμένου και ακολουθεί πορεία παράλληλα με το αποστραγγιστικό κανάλι έως το αντλιοστάσιο και στην συνέχεια παραλιακά μέσω των ακτών του όρμου Διόνι καταλήγει στις εκβολές του Αχελώου. Το μήκος της διαδρομής είναι 23,5 χλμ. Από την διαδρομή αυτή με διακλάδωση μήκους 2,3 χλμ είναι δυνατή η επίσκεψη στο αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Οινιάδας μέσω υφιστάμενου αγροτικού δικτύου που είναι χωματόδρομος. Η διαδρομή ακολουθεί τους άξονες ΔΗΚ 5, ΔΗΚ 6, ΔΗΚ 6 α (κεφ. Β.9.2.4)</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην περιοχή του Βιότοπου	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 2: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως τις εκβολές του ποταμού στην παραλία Κοκκάλα και τον λόφο Κουτσιλάρη.	4.1.2
2	Οργάνωση Ομαδικών περιηγήσεων στην περιοχή ευθύνης του Φρέα Διαχείρισης του Υγροτόπου	4.2.1
3	Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή της Λιόνης	3.1.1
4	Δημιουργία Υποδομών Εξυπηρέτησης ερασιτεχνών ψαράδων	3.1.2
5	Αναβάθμιση παραποτάμιου μετώπου οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	4,000	
2η φάση	21,000	
ΣΥΝΟΛΟ	25,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.1	4.1.2	Αναβάθμιση Διαδρομής 2: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως τις εκβολές του ποταμού στην παραλία Κοκκάλα και τον λόφο Κουτσιλάρη.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου και όπου είναι δυνατόν ακολουθεί παραποτάμια πορεία και στη συνέχεια ανάβαση στο λόφο Κουτσιλάρη με αξιολογηθείσα στις Λουρνησιδές. Το μήκος της διαδρομής είναι 23,0 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 1 (κεφ. Β.9.2.4)</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην περιοχή του Βιότοπου	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση της Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.	4.1.1
2	Οργάνωση Ομαδικών περιηγήσεων στην περιοχή ευθύνης του Φρέα Διαχείρισης του Υγροτόπου	4.2.1
3	Αναβάθμιση παραποτάμιου μετώπου οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στεγάστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	4,000	
2η φάση	21,000	
ΣΥΝΟΛΟ	25,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.1	4.1.3	Αναβάθμιση Διαδρομής 3: Δυτική όχθη του Αχελώου από Γέφυρα Κατοχής βόρεια του οικισμού προς Λεσίμι –Γέφυρα Γουριάς.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή ακολουθεί ως επί το πλείστον παραποτάμια χάραξη επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου και διέρχεται ανατολικά του λόφου Προφήτη Ηλία απ' όπου εξασφαλίζεται ελεύθερη θέα στην ευρύτερη περιοχή. Το μήκος της διαδρομής είναι 10,5 χλμ. περίπου. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 6 (κεφ. Β.9.2.4).</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην περιοχή του Βιότοπου	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση της Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.	4.1.1
2	Οργάνωση Ομαδικών περιηγήσεων στην περιοχή ευθύνης του Φρέα Διαχείρισης του Υγροτόπου	4.2.1
3	Αναβάθμιση παραποτάμιου μετώπου οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	1,500	
2η φάση	8,500	
ΣΥΝΟΛΟ	10,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.1	4.1.4	Αναβάθμιση Διαδρομής 4: Δυτική όχθη του Αχελώου από Γέφυρα Γουριάς έως Ρίγανη.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή ακολουθεί ως επί το πλείστον παραποτάμια χάραξη από Γέφυρα Γουριάς – Πεντάλοφο – Παλαιομάνινα (που αποτελεί ενδιαφέροντα οικισμό), και με πέρασμα κάτω από την Γέφυρα της Ιόνιας οδού καταλήγει στην Ρίγανη. Το μήκος της διαδρομής είναι 15,5 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 7 (κεφ. Β.9.2.4)</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Οργάνωση Ομαδικών περιηγήσεων στην περιοχή ευθύνης του Φρέα Διαχείρισης του Υγροτόπου	4.2.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,500	
2η φάση	12,500	
ΣΥΝΟΛΟ	15,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.1	4.1.5	Αναβάθμιση Διαδρομής 5: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως Γέφυρα Γουριάς.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή ακολουθεί χάραξη μέσω υφιστάμενου αγροτικού δικτύου και διέρχεται μέσω των οικισμών Μάστρου και Γουριάς. Με μικρές διαδρομές της τάξης του 1,0χλμ μπορεί να κανείς να επισκεφθεί την Επισκοπή Μάστρου που είναι μνημείο του 12-13ου αιώνα, τον αρχαιολογικό χώρο του Παλαιόκαστρου (αρχαίο Παιάνιο) και την Ιερά Μονή Ταξιαρχών Γουριάς μνημείο του 16 – 17ου αιώνα που έχει πρόσφατα αναστηλωθεί. Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει τον άξονα ΔΗΚ 6 (κεφ. Β.9.2.4)</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,500	
2η φάση	12,500	
ΣΥΝΟΛΟ	15,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

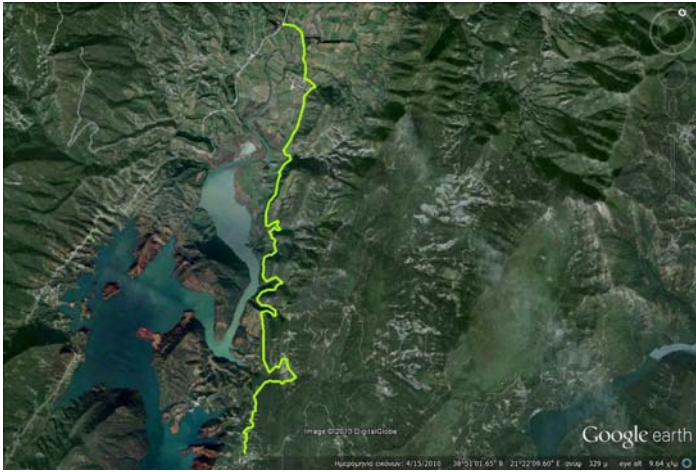
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.2	4.2.1	Οργάνωση ομαδικών περιηγήσεων με πλωτά ή επίγεια μέσα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: III (Δράσεις Οργάνωσης Προβολής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η δράση αφορά στην οργάνωση με ευθύνη του Φορέα Διαχείριση Υγροτόπου ομαδικών περιηγήσεων με πλωτά ή επίγεια μέσα. Θα απαιτηθεί η εκπαίδευση προσωπικού και η αγορά των μέσων μεταφοράς.</p>		
		
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση επισκεπτών	
2	Ενθάρυνση του οικουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση της Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.	4.1.1
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 2: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως τις εκβολές του ποταμού στην παραλία Κοκκάλα και τον λόφο Κουτσιλάρη.	4.1.2
3	Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών στον περιβάλλοντα χώρο του αρχαιολογικού χώρου του Αρχαίου Φρουρίου Οινιάδων	2.1.1
4	Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή της Διόνις	3.1.1
5	Δημιουργία Υποδομών Εξυπηρέτησης ερασιτεχνών ψαράδων	3.1.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Προμήθεια μέσων μεταφοράς (πλωτά και επίγεια)	
2	Οργάνωση ομάδας οδηγών - ξεναγών	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Εκπαίδευση ομάδας οδηγών - ξεναγών	
2η φάση	Προμήθεια μέσων μεταφοράς (πλωτά και επίγεια)	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	5,000	
2η φάση	50,000	
ΣΥΝΟΛΟ	55,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ	
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	
4.3	4.3.1, 4.3.2	Διαμόρφωση Παραλίας & Διαμόρφωση Προβλήτας μικρών σκαφών στο Μπαμπαλιό	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής), ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)			
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ			
Οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν τη διαμόρφωση παραλίας προς κολύμβηση στη λίμνη και τη δημιουργία μαρίνας μικρών σκαφών αναψυχής καθώς και τη βελτίωση της πρόσβασης στις διαμορφώσεις από το κύριο οδικό δίκτυο. Η περιοχή παρεμβάσεων έχει έκταση 6 στρ.			
			
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ			
1	Ανάπτυξη Λιμναίου Τουρισμού		
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ			ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Καθορισμός Περιοχών ανάπτυξης χώρων Εστίασης και Αναψυχής		4.3.3
2	Παρεμβάσεις στην Ποδογορά		4.4
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ			
1	Διαμόρφωση παραλίας		
2	Κατασκευή μαρίνας		
3	Βελτίωση Προσβάσεων		
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ			
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής		
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή		
ΔΑΠΑΝΕΣ			
1η φάση	50,000		
2η φάση	175,000		
ΣΥΝΟΛΟ		225,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

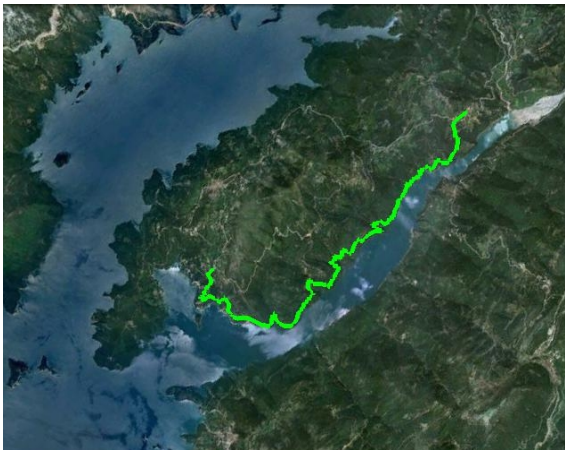

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.3	4.3.3	Καθορισμός Περιοχών ανάπτυξης χώρων Εστίασης και Αναψυχής
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Θεσμικές Ρυθμίσεις		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Απαιτείται ο σχεδιασμός και η αποσαφήνιση των ορίων των περιοχών που προσφέρονται προς ανάπτυξη δραστηριοτήτων εστίασης και αναψυχής σε σχέση με τον υπάρχοντα οικισμό και τις λειτουργίες του.		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάπτυξη Λιμναίου Τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση Παραλίας στο Μπαμπαλιό	4.3.1
2	Προβλήτα για μικρά σκάφη στο Μπαμπαλιό	4.3.2
3	Παρεμβάσεις στην Ποδογορά	4.4
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

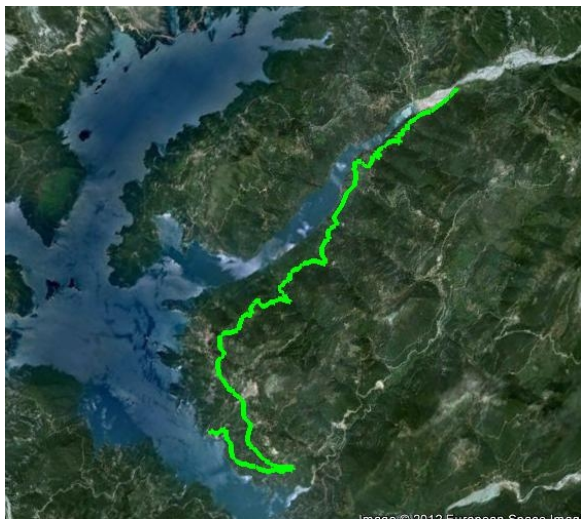

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.4	4.4.1	Δημιουργία υποδομών για ναυταθλητικές δραστηριότητες (προβλήτα για μικρά σκάφη, τέλος διαδρομής Rafting, χώρος σταθμευσης –συγκέντρωσης)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το έργο περιλαμβάνει τη διαμόρφωση προβλήτας για μικρά σκάφη, τη διαμόρφωση τέλους διαδρομής rafting, χώρους στάθμευσης και σημείου συγκέντρωσης.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάπτυξη Λιμναίου Τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Καθορισμός Περιοχών ανάπτυξης χώρων Εστίασης και Αναψυχής	4.4.2
2	Παρεμβάσεις στο Μπαμπαλιό	4.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Διαμόρφωση Χώρων	
2	Κατασκευή μαρίνας	
3	Βελτίωση Προσβάσεων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	5,000	
2η φάση	70,000	
ΣΥΝΟΛΟ	75,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

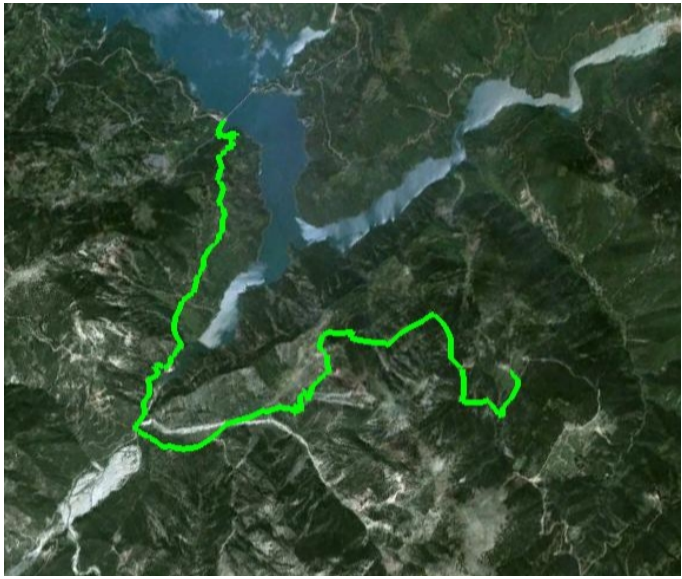
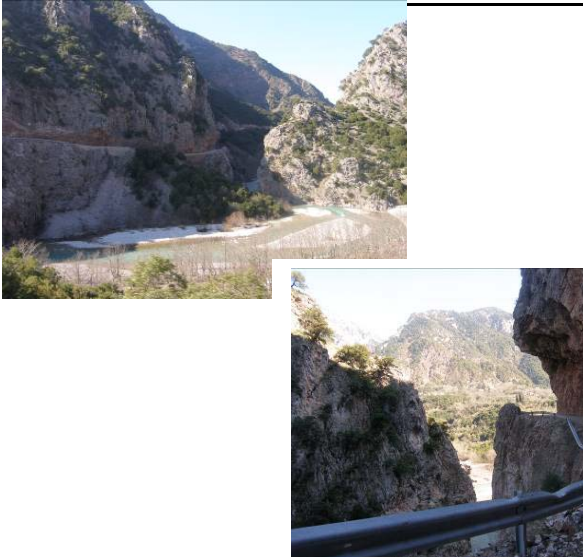
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	
4.4	4.4.2	Καθορισμός Περιοχών ανάπτυξης χώρων Εστίασης και Αναψυχής	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Θεσμικές Ρυθμίσεις			
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ			
Απαιτείται ο σχεδιασμός και η αποσαφήνιση των ορίων των περιοχών που προσφέρονται προς ανάπτυξη δραστηριοτήτων εστίασης και αναψυχής σε σχέση με τον υπάρχοντα οικισμό και τις λειτουργίες του.			
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ			
1		Ανάπτυξη Λιμναίου Τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ			ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1		Δημιουργία υποδομών για ναυταθλητικές δραστηριότητες	4.4.1
2		Παρεμβάσεις στο Μπαμπαλιό	4.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ			
1η φάση		Μελέτη	
ΔΑΠΑΝΕΣ			
1η φάση		25,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

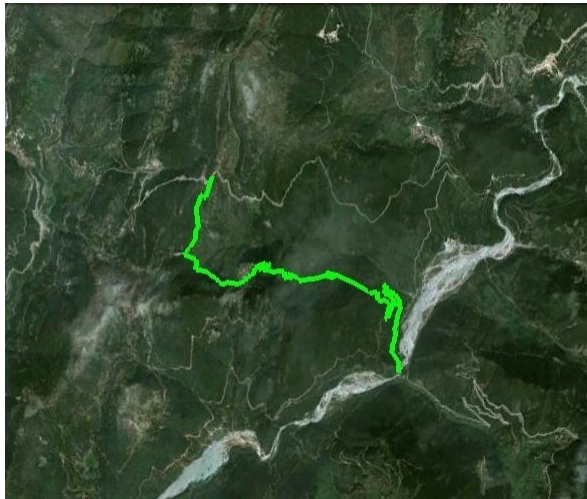

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.5	4.5.1	Αναβάθμιση Διαδρομής 10: Αμοργιανοί - Μαλατέικο
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Η διαδρομή χαράσσεται επί του υπάρχοντος αγροτικού δικτύου το οποίο είναι εν μέρει ασφαλτοστρωμένο και εν μέρει χωματόδρομος. Το μήκος της Διαδρομής είναι 10.6 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί την ΟΔΟ 19 (κεφ. Β.9.2.2)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία Δικτύου Περιήγησης	
2	Βελτίωση Προσβασιμότητας Υγρού Στοιχείου	
3	Βελτίωση Συνθηκών Περιήγησης	
4	Ασφάλεια Κυκλοφορίας εναλλακτικών Μέσων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Χωροθέτηση Λειτουργιών SPA & Διαμονής	4.5.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής	
2η φάση	Δημοπράτηση - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,000	
2η φάση	9,000	
ΣΥΝΟΛΟ	11,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

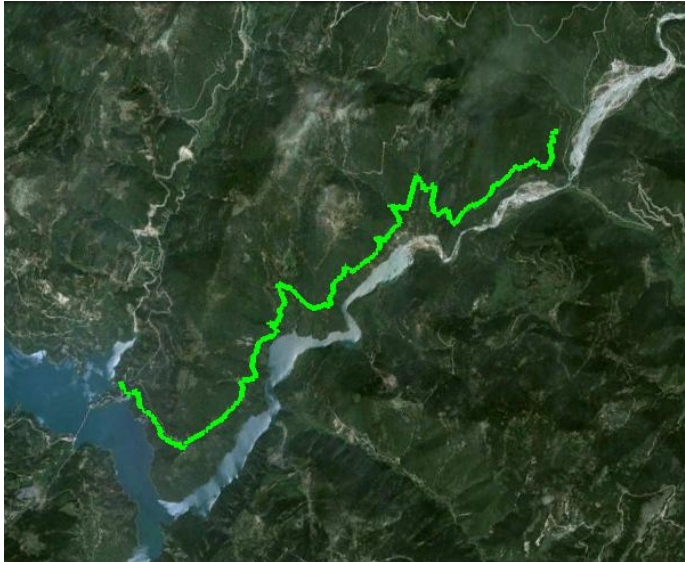

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.5	4.5.2	Χωροθέτηση Λειτουργιών SPA & Διαμονής
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Θεσμικές Ρυθμίσεις		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Ο σχεδιασμός της χωροθέτησης των λειτουργιών με σκοπό την εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών με σεβασμό στο περιβάλλον και το τοπίο.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάπτυξη Λιμναίου Τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Παρεμβάσεις στο Μπαμπαλιό	4.3
2	Παρεμβάσεις στην Ποδογορά	4.4
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

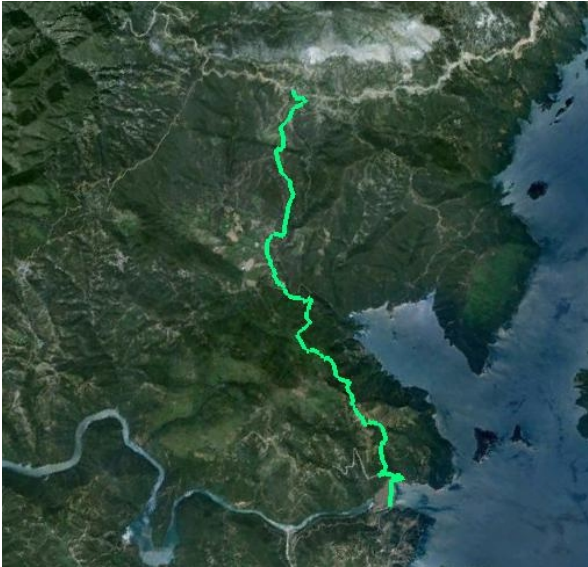

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.1	Αναβάθμιση Διαδρομής 16: Δυτική όχθη Αγραφιώτη.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Παραλίμνια διαδρομή από Τσοούκα έως Τριπόταμο επί υφιστάμενης αγροτικής οδού. (11,40 χλμ.) Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 12 (κεφ. Β.9.2.4)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,000	
2η φάση	10,000	
ΣΥΝΟΛΟ	12,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

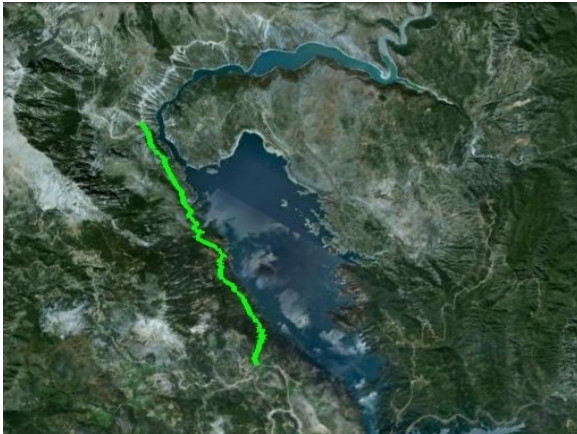

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.2	Αναβάθμιση Διαδρομής 17: Ανατολική όχθη Αγραφιώτη .
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Παραλίμνια διαδρομή από Φτερόλακα – Νεοχώριο – Παλιοχώρι έως τον Άγιο Γεώργιο, έως το πορθμείο που συνδέει την Ευρυτανία με την Αιτωλοακαρνανία μετά την κατασκευή του Φράγματος Κρεμαστών. (μήκος 21,3χλμ.) Η διαδρομή ακολουθεί τον άξονα ΔΗΚ 17 (κεφ. Β.9.2.4)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Γεωργίου	4.11.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	3,000	
2η φάση	19,000	
ΣΥΝΟΛΟ	22,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

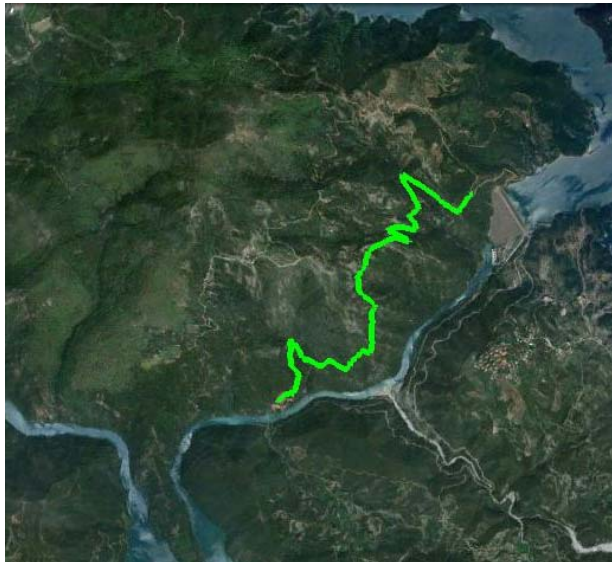

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.3	Αναβάθμιση Διαδρομής 18: Νότια όχθη λίμνης ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής - Φιδάκια.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Παραλίμνια διαδρομή η οποία συνδέει την Γέφυρα Επισκοπής μέσω Αγαλιανού, Αμπελίων, Αγίας Βλαχέρνας με τον παραδοσιακό οικισμό Φιδάκια και τους λοιπούς οικισμούς των «Βαλκανίων» (Σελλά, Μηλιά, Γόλιανη). (15,8 χλμ.) Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει τον άξονα ΔΗΚ 19 (κεφ. Β.9.2.4) και την Οδό 17 (κεφ. Β.9.2.2).		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,500	
2η φάση	13,500	
ΣΥΝΟΛΟ	16,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

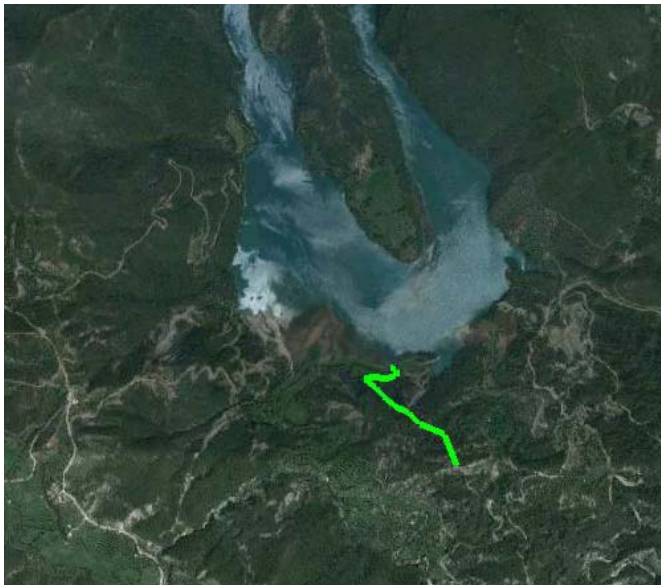
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.4	Αναβάθμιση Διαδρομής 19: Σύνδεση Ε.Ο. Καρπενησίου - Ανατολική Φραγκίστα με δυτική όχθη Ταυρωπού μέσω των οικισμών Τ.Κ.Μαραθιάς
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Η χάραξη ακολουθεί υφιστάμενο χωματόδρομο από Ε.Ο. έως τον οικισμό Παρκιό στην δυτική όχθη του Ταυρωπού ποταμού. Το μήκος της διαδρομής είναι 9,2 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει την Οδό 18 (κεφ. Β.9.2.2)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες νότια του Παρκιού στον Ποταμό Ταυρωπό	4.16.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	1,500	
2η φάση	8,500	
ΣΥΝΟΛΟ	10,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.5	Αναβάθμιση Διαδρομής 20: Δυτική όχθη του Ταυρωπού από το Παρκιό έως την Γέφυρα Επισκοπής.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Η διαδρομή ακολουθεί παραλίμνια χάραξη μέσω υφιστάμενου αγροτικού δικτύου στην δυτική όχθη του Ταυρωπού (15,7χλμ.) Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει την Οδό 18 (κεφ. Β.9.2.2)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία υποδομών για ναυταθλητικές δραστηριότητες νότια του Παρκιού στον Ποταμό Ταυρωπό	4.16.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,500	
2η φάση	12,500	
ΣΥΝΟΛΟ	15,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

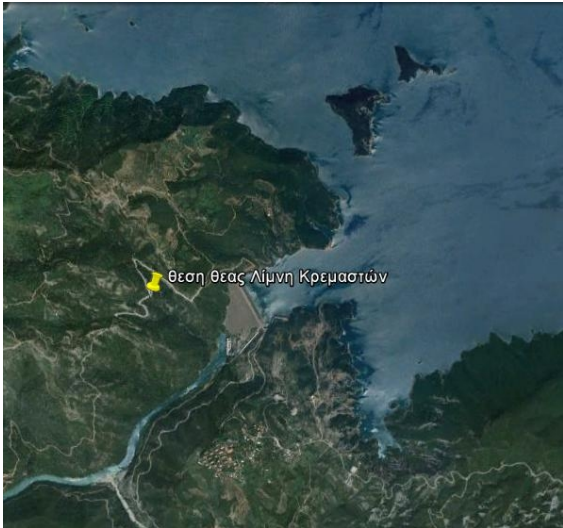

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.6	Αναβάθμιση Διαδρομής 15α: Φράγμα Κρεμαστών - Αλευράδα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Η οδός είναι υπό κατασκευή (10,0 χλμ.). Προτείνεται η ένταξή της στο οικοτουριστικό δίκτυο περιμετρικά της Λίμνης Κρεμαστών. Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει τον άξονα ΔΗΚ 15 (κεφ. Β.9.2.4)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
3	Δημιουργία υποδομών οικοτουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.8.1
2	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των Ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.8.2
3	Τουριστική αξιοποίηση του οικισμού της ΔΕΗ στα Κρεμαστά	4.13.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	1,500	
2η φάση	8,500	
ΣΥΝΟΛΟ	10,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

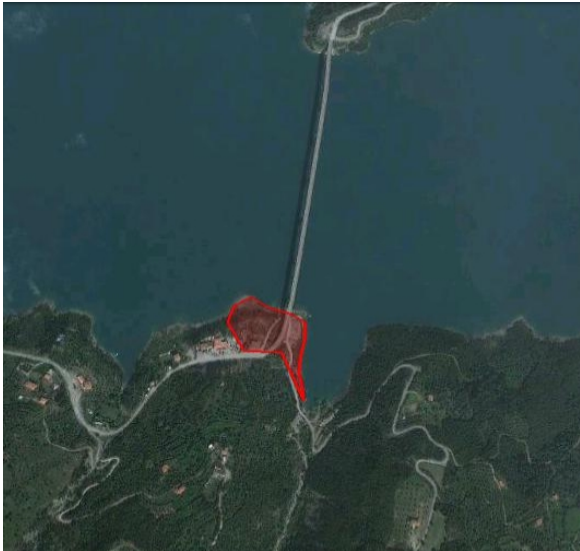

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.7	Αναβάθμιση Διαδρομής 15β: Τρίκλινο - Σύνδεση με επαρχιακή οδό Εμπεσσός - Περδικάκι
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Η διαδρομή ακολουθεί πορεία με παραλίμνια χάραξη δυτικά της Λίμνης Κρεμαστών (μήκος 9,6 χλμ), επί υφιστάμενης αγροτικής οδού. Μονοπάτι προς την Σπηλιά του Αγίου Ανδρέα Ερημίτη Η διαδρομή ακολουθεί εν μέρει τον άξονα ΔΗΚ 20 (κεφ. Β.9.2.4).</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ολοκλήρωση του οδικού κυκλώματος περιμετρικά της Λίμνης Κρεμαστών	
2	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
3	Ασφάλεια της κυκλοφορίας ποδηλάτων - πεζοπόρων	
4	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.8.1
2	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των Ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.8.2
3	Τουριστική αξιοποίηση του οικισμού της ΔΕΗ στα Κρεμαστά	4.13.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στεγάστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	1,500	
2η φάση	8,500	
ΣΥΝΟΛΟ	10,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

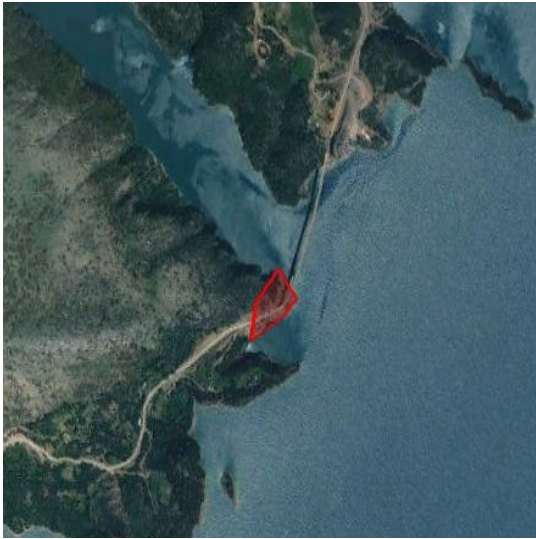

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.8	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των Ιαματικών πηγών Μπαλκώνας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Η διαδρομή ακολουθεί υφιστάμενο αγροτικό δρόμο. Τμήμα της οδού έχει κατασκευασθεί. Συνολικό μήκος 4,6 χλμ. Η διαδρομή ακολουθεί την Οδό 13 α (κεφ. Β.9.2.2)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αξιοποίηση των Ιαματικών Πηγών	
2	Ανάπτυξη πολυ τουριστικού ενδιαφέροντος	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.8.1
2	Διαμόρφωση θέσης θέας προς το Φράγμα Κρεμαστών	4.9.1.
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία χώρων στάσης - ξεκούρασης (στεγάστρα, παγκάκια, βρύσες)	
2	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	1,000	
2η φάση	4,000	
ΣΥΝΟΛΟ	5,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.6	4.6.9	Βελτίωση της πρόσβαση στην θέση Πήδημα Κατσαντώνη
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Η διαδρομή ακολουθεί υφιστάμενο αγροτικό δρόμο. (μήκος 0,6 χλμ.)		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς	
2	Ανάπτυξη οικότουριστικών διαδρομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Διαμόρφωση θέσης θέας προς το Φράγμα Κρεμαστών	4.9.1.
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Σήμανση Διαδρομής	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη - Κατασκευή	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	2,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.7	4.7.1	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το έργο αφορά στο εκσυγχρονισμό των υπαρχόντων Λουτρών στην Θέση Μπαλκώνα. Επιφάνεια κατασκευών 400τμ.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αξιοποίηση των Ιαματικών Πηγών	
2	Ανάπτυξη πολυ τουριστικού ενδιαφέροντος	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Βελτίωση οδικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των Ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.8.2
2	Διαμόρφωση θέσης θέας προς το Φράγμα Κρεμαστών	4.9.1.
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Αναβάθμιση χώρων λουτροθεραπείας	
2	Κατασκευή αναψυκτηρίου	
3	Κατασκευή 10 κοιτώνων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	40,000	
2η φάση	400,000	
ΣΥΝΟΛΟ	440,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.8	4.8.1	Θέσεις Θέας προς το Φράγμα Κρεμαστών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Κατασκευή στεγαστρου - καθιστικού, πινακίδας πληροφόρησης, βρύσης		
 <p>Θεση θεας Λίμνη Κρεμαστών</p>		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.7.1.
2	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των Ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.6.8
3	Αναβάθμιση Διαδρομής 15α: Κρεμαστα - Αλευράδα	4.6.6
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΥΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία θέσεων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα - βρύσες - φύτευση δένδρων)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	15,000	
2η φάση	150,000	
ΣΥΝΟΛΟ	165,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

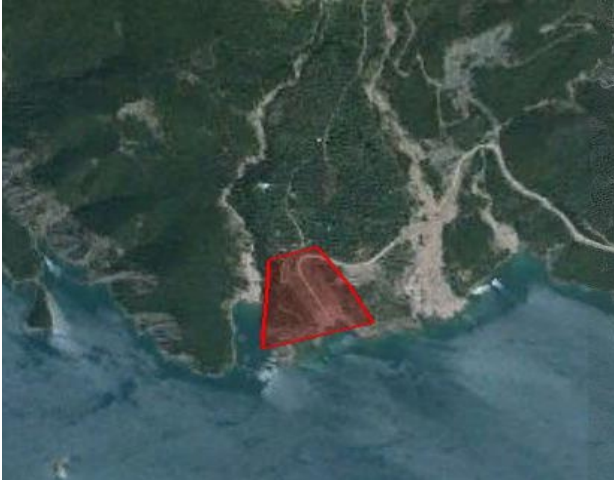

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.8	4.8.2	Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου της Γέφυρας Επισκοπής
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το έργο αφορά στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος στην νότια πλευρά της Γέφυρας Επισκοπής		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 18: Νότια όχθη λίμνης ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής - Φιδάκια.	4.6.3
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία θέσεων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα - βρύσες - φύτευση δένδρων)	
2	Δημιουργία προσβάσεων προς τις όχθες της λίμνης Κρεμαστών.	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	35,000	
2η φάση	350,000	
ΣΥΝΟΛΟ	385,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.8	4.8.3	Διαμορφωση περιβάλλοντος χώρου της Γέφυρας Τατάρνας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το έργο αφορά στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος στην νότια πλευρά της Γέφυρας Τατάρνας		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 15β: Τρίκλινο - Σύνδεση με επαρχιακή οδό Εμπεισός - Περδικάκι	4.6.7
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία θέσεων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα - βρύσες - φύτευση δένδρων)	
2	Δημιουργία προσβάσεων προς τις όχθες της λίμνης Κρεμαστών.	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	35,000	
2η φάση	350,000	
ΣΥΝΟΛΟ	385,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

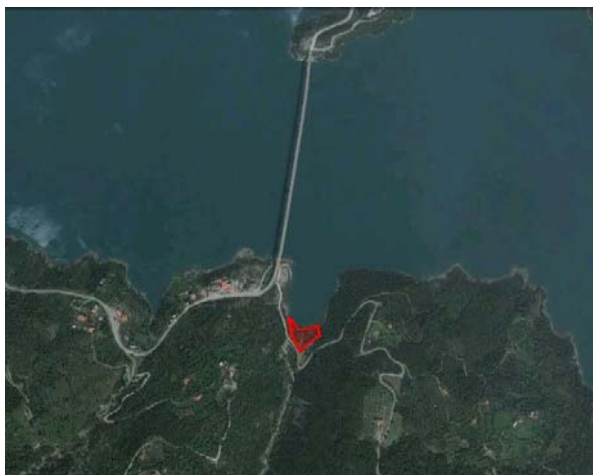

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.8	4.8.4	Θέση θέας στον περιβάλλοντα χώρο της Γέφυρας Τέμπλας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το έργο αφορά στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος στην ανατολική πλευρά της Γέφυρας Τέμπλας		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία υποδομών για ναυταθλητικές δραστηριότητες νότια της Γέφυρας Τέμπλας στον ποταμό Αχελώο	4.14.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία θέσεων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα - βρύσες - φύτευση δένδρων)	
2	Δημιουργία προσβάσεων προς τις όχθες του ποταμού	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	35,000	
2η φάση	350,000	
ΣΥΝΟΛΟ		385,000
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.9	4.9.1	Καθορισμός περιοχών κατάλληλων για τουριστικές εγκαταστάσεις
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Θεσμικές Ρυθμίσεις		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Με βάση τις εκπονούμενες μελέτες ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ θα πρέπει να καθορισθούν περιοχές κατάλληλες για ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία προϋποθέσεων για την χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Όλα τα έργα βελτίωσης των οδικών υποδομών και των υποδομών οικότουρισμού	
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Εκπόνηση Μελετών ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	Οι μελέτες είναι ήδη σε εξέλιξη	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΙ	

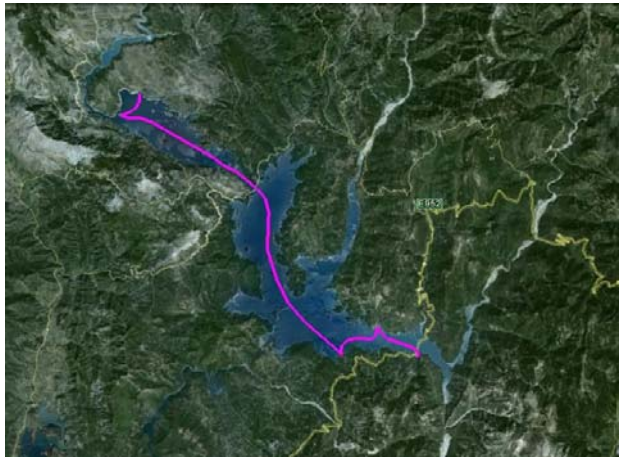

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.10	4.10.1	Δημιουργία ελεγχόμενων περιοχών μικρότερων τεχνητών λιμνών όπου μπορούν να κινούνται μη μηχανοκίνητα σκάφη αναψυχής (κωπηλασία, ιστιοπλοΐα κλπ.)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αποτελεί τεχνικό έργο απομόνωσης λιμναίας περιοχής που δεν θα επηρεάζεται από την υψομετρική μεταβολή της στάθμης της λίμνης των Κρεμαστών. Κατάλληλότερες θέσεις για ανάλογα έργα είναι οι θέσεις της συμβολής των ποταμών στην λίμνη		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Ανάπτυξη δραστηριοτήτων αναψυχής και αθλητισμού στο νερό που δεν θα επηρεάζονται από την αλλαγή της στάθμης της λίμνης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Δημιουργία υποδομών για ναυταθλητικές δραστηριότητες νότια της Γέφυρας Τέμπλας στον ποταμό Αχελώο	4.14.1
2	Δημιουργία υποδομών για ναυταθλητικές δραστηριότητες νότια του Παρκιού στον Ποταμό Ταυρωπό	4.14.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Δ - ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Μελέτη χωροθέτησης	
2	Μελέτη έργων	
3	Κατασκευή	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη χωροθέτησης	
2η φάση	Μελέτη	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

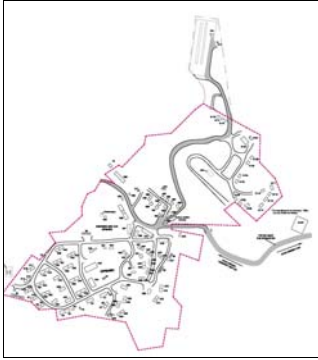
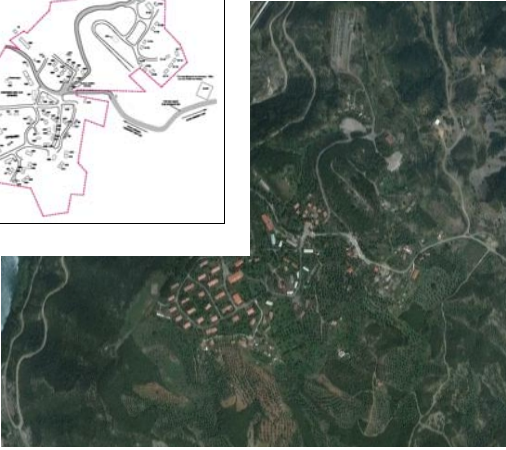

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.11	4.11.1	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Γεωργίου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ια (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών για επιβίβαση - αποβίβαση επιβατών, εγκαταστάσεις πρόσδεσης σκαφών		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 18: Ανατολική όχθη Αγραφιώτη .	
2	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών	
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή αποβαθρας	
2	Κατασκευή οικίσκου χώρου υποδοχής - φύλακα	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	380,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.11	4.11.2	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Βασιλείου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ια (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών για επιβίβαση - αποβίβαση επιβατών, εγκαταστάσεις πρόσδεσης σκαφών		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 15α: Κρεμαστα - Αλευράδα	4.6.6
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 18: Νότια όχθη λίμνης ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής - Φιδάκια.	4.6.3
3	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών	4.11.5
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή αποβαθρας	
2	Κατασκευή οικίσκου χώρου υποδοχής - φύλακα	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	350,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.11	4.11.3	Αξιοποίηση θέσης παραπλεύρως της Γέφυρας Επισκοπής ως σημείου ελλιμενισμού πλωτών μέσων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ια (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών για επιβίβαση - αποβίβαση επιβατών, εγκαταστάσεις πρόσδεσης και ελλιμενισμού σκαφών		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών.	4.11.5
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 18: Νότια όχθη λίμνης ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής - Φιδάκια.	4.6.3.
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Β - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή αποβαθρας	
2	Κατασκευή οικίσκου χώρου υποδοχής - φύλακα	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	350,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.11	4.11.4	Αξιοποίηση του προβλήτα στην Σιβίστα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ια (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών για επιβίβαση - αποβίβαση επιβατών, εγκαταστάσεις πρόσδεσης σκαφών		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών.	4.11.5
2	Διαμόρφωση χώρου υπαίθριων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Σιβίστα	4.13.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή αποβαθρας	
2	Κατασκευή οικίσκου χώρου υποδοχής - φύλακα	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	50,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	350,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.11	4.11.5	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: III (Δράσεις Οργάνωσης Προβολής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
<p>Περιήγηση της λίμνης με τουριστικό πλοίο συνδεδεμένου με συγκεκριμένα σημεία επιβίβασης – αποβίβασης εφόσον αντιμετωπισθεί το τεχνικό πρόβλημα της μεγάλης μεταβολής της στάθμης ως προς τα σημεία προσέγγισης. Ως κατ' αρχήν θέσεις προς διερεύνηση είναι τα υφιστάμενα πορθμεία Αγίου Γεωργίου και Αγίου Βασιλείου, λόγω του ήπιου ανάγλυφου του εδάφους, ανάλογη θέση πλησίον της Γέφυρας Επισκοπής, αλλά και η πρόσφατα κατασκευασμένη προβλήτα στην Σιβίστα</p>		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Βελτίωση των συνθηκών περιήγησης στην παραποτάμια περιοχή.	
2	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Γεωργίου	4.11.1
2	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Βασιλείου	4.11.2
3	Αξιοποίηση θέσης παραπλεύρως της Γέφυρας Επισκοπής ως σημείου ενλιμενισμού πλωτών μέσων	4.11.3
4	Αξιοποίηση του προβλήτα στην Σιβίστα	4.11.4.
5	Χώρος υπαίθριων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Σιβίστα	4.13.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Μελέτη Βιωσιμότητας	
2	Δημιουργία Φορέα Λειτουργίας της πλωτής περιήγησης	
3	Αγορά πλωτών μέσων	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη Βιωσιμότητας	
2η φάση	Δημιουργία Φορέα Λειτουργίας της πλωτής περιήγησης	
3η φάση	Αγορά πλωτών μέσων	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	20,000	
2η φάση	330,000	
ΣΥΝΟΛΟ	350,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΕΑ Π.Π. 2014-2020	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.12	4.12.1	Επανάχρηση κτιριακών εγκαταστάσεων 1000τμ οικισμού ΔΕΗ Κρεμαστών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Επανάχρηση του οικισμού ΔΕΗ Κρεμαστών ως πόλου ανάπτυξης της ανατολικής όχθης σε συνδυασμό με τον ποταμό και τις περιοχές των χωριών Παχτήρι, Βαϊνάριο και Αμπέλια της Τ.Κ. Αγ. Βλασίου. Ο χώρος μπορεί να διαμορφωθεί ως χώρος φιλοξενίας εκδηλώσεων, καλλιτεχνικών ή επιστημονικών συνεδρίων και εργαστηρίων (workshop). Η πρώτη φάση μπορεί να περιλαμβάνει την επισκευή και εκσυγχρονισμό μικρού αριθμού κατοικιών και του κτιρίου εκδηλώσεων συνολικής επιφάνειας 1000τμ.		
 		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών φιλοξενίας	
2	Δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την ανάπτυξη πόλου καλλιτεχνικών εκδηλώσεων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 15α: Φράγμα Κρεμαστών - Αλευράδα	4.6.6
2	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των Ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.6.8
3	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.7.1
4	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Βασιλείου	4.11.2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Μελέτες επισκευών	
2	Εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων	
3	Ίδρυση Φορέα Λειτουργίας	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Ίδρυση Φορέα Λειτουργίας	
3η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	330,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΕΗ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.13	4.13.1	Διαμόρφωση χώρου υπαίθριων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Σιβίστα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Δημιουργία υποδομών για την φιλοξενία Υπαίθριων καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Τόνωση της οικοτουριστικής ταυτότητας της περιοχής	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αξιοποίηση του προβλήτα στην Σιβίστα	4.11.4
2	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών	4.11.5
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Δημιουργία θέσεων στάσης - ξεκούρασης (στέγαστρα - βρύσες - φύτευση δένδρων)	
2	Διαμόρφωση χώρου κατασκήνωσης (χώροι υγιεινής κλπ)	
3	Υποδομές για υπαίθριες εκδηλώσεις (Μηχανολογικός εξοπλισμός κλπ)	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	300,000	
ΣΥΝΟΛΟ	330,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.14	4.14.1	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες νότια της Γέφυρας Τέμπλας στον ποταμό Αχελώο
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Το έργο θα περιλαμβάνει κατασκευή προσβασης, καθαρισμό της περιοχής και προστασία από πλημμύρα, κατασκευή οικίσκου για αποθήκευση εξοπλισμού		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Θέση θέας στον περιβάλλοντα χώρο της Γέφυρας Τέμπλας	4.8.4
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή προσβασης (χωματόδρομος)	
2	Κατασκευή οικίσκου για αποθήκευση εξοπλισμού, διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	20,000	
2η φάση	200,000	
ΣΥΝΟΛΟ	220,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
4.14	4.14.2	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες νότια του Παρκιού στον Ποταμό Ταυρωπό
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αναβάθμιση υπαρχόντων υποτυπωδών υποδομών ως αφετηρία για ναυαθλητικές δραστηριότητες στις όχθες του Ταυρωπού ποταμού.		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Δημιουργία οικοτουριστικών υποδομών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 19: Σύνδεση Ε.Ο. Καρπενησίου - Ανατολική Φραγκίστα με δυτική όχθη Ταυρωπού μέσω των οικισμών Τ.Κ.Μαραθιάς	4.7.4
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 20: Δυτική όχθη του Ταυρωπού από το Παρκιό έως την Γέφυρα Επισκοπής.	4.7.5
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Κατασκευή οικίσκου για αποθήκευση εξοπλισμού, διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
ΣΥΝΟΛΟ	100,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
5.1	5.1.1	Ανάπλαση παραποτάμιου μετώπου οικισμού Κατοχής
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Έργα ανάπλασης και πεζοδρομήσεων στο παραποτάμιο μέτωπο του οικισμού Κατοχής		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος	
2	Δημιουργία τουριστικού κόμβου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση της Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.	4.1.1
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 3: Δυτική όχθη του Αχελώου από Γέφυρα Κατοχής βόρεια του οικισμού προς Λεσίνοι –Γέφυρα Γουριάς.	4.1.3
3	Αποκατάσταση Κτιρίου Συγγρού	2.2.1
4	Οργάνωση ομαδικών περιηγήσεων με πλωτά ή επίγεια μέσα	4.2.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Μελέτη Ανάπλασης	
2	Κατασκευές πεζοδρόμων - χώρων πρασίνου - προσβάσεις στον ποταμό - χώρων στάθμευσης	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	970,000	
ΣΥΝΟΛΟ	1,000,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
5.1	5.1.2	Αξιοποίηση κοινόχρηστων χώρων παραποτάμιου μετώπου του οικισμού Νεοχωρίου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Αναβάθμιση του παραποτάμιου προσώπου του οικισμού Νεοχωρίου με αξιοποίηση των κοινόχρηστων εκτάσεων στην ανατολική όχθη του ποταμού, ώστε ο οικισμός να προσανατολισθεί προς το ποτάμι		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 2: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως τις εκβολές του ποταμού στην παραλία Κοκκάλα και τον λόφο Κουτσιλάρη.	4.1.2
2	Αναβάθμιση Διαδρομής 5: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως Γέφυρα Γουριάς.	4.1.5
3	Οργάνωση ομαδικών περιηγήσεων με πλωτά ή επίγεια μέσα	4.2.1
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Μελέτη Ανάπλασης	
2	Κατασκευές πεζοδρόμων - χώρων πρασίνου - προσβάσεις στον ποταμό - χώρων στάθμευσης	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	970,000	
ΣΥΝΟΛΟ		1,000,000
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΔΗΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
5.1	5.1.3	Ανάπλαση παραποτάμιου μετώπου οικισμού Ματσουκίου
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ: ΙΙβ (Αναπτύξεις περιοχών)		
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ		
Έργα ανάπλασης και πεζοδρομήσεων στο παραποτάμιο μέτωπο του οικισμού Ματσουκίου		
		
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ		
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος	
2	Δημιουργία τουριστικού κόμβου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
1	Αναβάθμιση Διαδρομής 9: Γέφυρα Ματσουκίου - Φράγμα Καστρακίου - Ε952.	3,3,3
2	Διαμόρφωση χώρου Φράγματος Καστρακίου για Υποδοχή Επισκεπτών και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Χώρου	1,2
ΒΑΘΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		Β - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ		
1	Μελέτη Ανάπλασης	
2	Κατασκευές πεζοδρόμων - χώρων πρασίνου - προσβάσεις στον ποταμό - χώρων στάθμευσης	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
1η φάση	Μελέτη	
2η φάση	Κατασκευές	
ΔΑΠΑΝΕΣ		
1η φάση	30,000	
2η φάση	720,000	
ΣΥΝΟΛΟ	750,000,000	
ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		ΕΣΠΑ /ΠΕΠ 2007-2013

B.3.4 Προβολή και δημοσιοποίηση των προτεινόμενων έργων

Πέρα από τα προαναφερθέντα (Κεφ. Β.1.4) για την ένταξη της περιοχής μελέτης σε δίκτυα και πρωτοβουλίες με σκοπό την εμπέδωση μιας αναγνωρίσιμης ταυτότητας γι αυτήν, θεωρείται ότι σε επίπεδο ειδικού σχεδιασμού της προβολής των εδώ προτεινόμενων έργων μπορούν να υπάρξουν επι μέρους ενέργειες.

Σημαντικό κομμάτι της μελετητικής πρότασης αποτελεί η δημιουργία ενός δικτύου διαδρομών γύρω από το υγρό στοιχείο του Αχελώου. Οι δυνατότητες κίνησης στο δίκτυο αυτό δεν είναι μιας φύσης αλλά καταβάλεται προσπάθεια συνδυασμού τους για την εξασφάλιση της μέγιστης επισκεψιμότητας. Όπως αναπτύσσεται και αλλού, η δικτύωση των περιοχών σε διάφορα επίπεδα φαίνεται να είναι ένας από τους πλέον ενδεδειγμένους τρόπους τουριστικής τους προβολής. Έτσι, για το μέρος των έργων που αφορούν διαδρομές στο τοπίο, αυτό πρέπει να ενταχθεί σε ευρύτερα, σε επίπεδο χώρας αλλά και ΕΕ, δίκτυα εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης και τουρισμού με παράλληλη δραστηριοποίηση έτσι ώστε να συμπεριληφθούν και νέες διαδρομές. Το EuroVelo, δίκτυο ερωπαϊκών ποδηλατικών διαδρομών και το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Μονοπατιών Μεγάλων Αποστάσεων περιλαμβάνουν διαδρομές που περνούν κοντά από την περιοχή μελέτης και μπορούν να συνδεθούν πάνω τους και οι προτεινόμενες διαδρομές.

EuroVelo Route 8: Κάθι – Αθήνα – Κύπρος: 5.888κμ

Μέρος του Μονοπατιού Ε4

Παράλληλα, όλες οι προτεινόμενες παρεμβάσεις, είτε αυτές αφορούν κτηριακά έργα είτε αφορούν υπαίθριες διαμορφώσεις χώρων, μπορούν να αντιμετωπιστούν ως θέματα αρχιτεκτονικών διαγωνισμών. Η διενέργεια αρχιτεκτονικών διαγωνισμών δίνει τη δυνατότητα, με σχετικά χαμηλά κόστη, της συγκέντρωσης αξιόλογων προτάσεων σχεδιασμού, ενώ παράλληλα, μπορεί να λειτουργήσει ως όχημα δημοσιότητας για την περιοχή. Οι αγωνοθέτες, η ΔΕΗ, η Περιφέρεια και οι Δήμοι, θα μπορέσουν μέσα από τέτοιες διαδικασίες να προβάλουν όχι μόνο την περιοχή αλλά και το όραμα του σχεδιασμού τους γι' αυτή.

Στο ίδιο πνεύμα, οι παραπάνω φορείς μπορούν να αναπτύξουν σχέσεις συνεργασίας και αλληλοτροφοδότησης προβληματισμών με τις Αρχιτεκτονικές Σχολές της χώρας μέσα από την εισήγηση θεμάτων ασκήσεων, αρχιτεκτονικής σύνθεσης, πολεοδομίας και χωροταξίας, χωροθετημένων εντός της περιοχής. Μια τέτοια συνεργασία θα μπορέσει να ωφελήσει διπλά την περιοχή: από τη μία πλευρά η επιστημονική συζήτηση θα μπορούσε να στραφεί στις ιδιαιτερότητες της και να παράξει ιδιαίτως ενδιαφέροντα αποτελέσματα και προτάσεις ενώ από την άλλη, θα δώσει τη δυνατότητα επαφής και γνωριμίας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής σε ιδιαίτερες ομάδες ανθρώπων.

Τέλος, η ΔΕΗ θα πρέπει να μπορέσει να συνδέσει τη δραστηριότητά της με την επιστημονική κοινότητα. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται με την ενεργή δραστηριοποίηση της εταιρείας στην πρόσκληση αντίστοιχων Πολυτεχνικών Σχολών για την διεξαγωγή μέρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας στις εγκαταστάσεις που διαθέτει. Από την επίσκεψη στους ΥΗΣ μέχρι την διεξαγωγή ειδικών σεμιναρίων ή μεταπτυχιακών μαθημάτων στις εγκαταστάσεις των φραγμάτων και των ΥΗΣ, η περιοχή μελέτης θα μπορούσε να ανοίξει έναν ακόμη διάλογο επικοινωνίας με την επιστημονική κοινότητα και να τους βοηθήσει να έρθουν σε επαφή και με τις υπόλοιπες δυνατότητές της.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	2.1	Αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου των αρχαιολογικών χώρων	2.1.1	Αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου αρχαίου φρουρίου Οινιάδων	210,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	2.1	Αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου των αρχαιολογικών χώρων	2.1.2	Έργα ανάδειξης των χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος του Τ.Κ. Λεσινίου.	430,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	2.2	Αξιοποίηση αξιόλογου οικιστικού αποθέματος	2.2.1	Αποκατάσταση Κτιρίου Συγγρού	460,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ια (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	3.1	Δημιουργία υποδομών για ερασιτεχνική αλιεία σε συνεργασία με τους επιχειρούντες στην περιοχή επαγγελματίες	3.1.1	Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή των αυθαίρετων καταλήψεων και των πρόχειρων κατασκευών ερασιτεχνικής αλιείας στην περιοχή της Διόνις	100,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	3.1	Δημιουργία υποδομών για ερασιτεχνική αλιεία σε συνεργασία με τους επιχειρούντες στην περιοχή επαγγελματίες	3.1.2	Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης ερασιτεχνών ψαράδων με ευθύνη του Φορέα Διαχείρισης της Λιμνοθάλασσας	230,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ια (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	3.2	Ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων της φύσης	3.2.1	Ανάδειξη του μνημείου Φύσης του Δάσους του Φράξου	170,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	4.1	Δημιουργία περιπατητικών ή ποδηλατικών διαδρομών και ήπιες μορφές αναψυχής στον αγροτικό και παράκτιο χώρο	4.1.1	Αναβάθμιση Διαδρομής 1: Δυτική όχθη Αχελώου από Κατοχή έως και τις εκβολές του ποταμού.	25,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	4.1	Δημιουργία περιπατητικών ή ποδηλατικών διαδρομών και ήπιες μορφές αναψυχής στον αγροτικό και παράκτιο χώρο	4.1.2	Αναβάθμιση Διαδρομής 2: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως τις εκβολές του ποταμού στην παραλία Κοκκάλα και τον λόφο Κουτσιλάρη.	25,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	4.1	Δημιουργία περιπατητικών ή ποδηλατικών διαδρομών και ήπιες μορφές αναψυχής στον αγροτικό και παράκτιο χώρο	4.1.3	Αναβάθμιση Διαδρομής 3: Δυτική όχθη του Αχελώου από Γέφυρα Κατοχής βόρεια του οικισμού προς Λεσίσι –Γέφυρα Γουριάς.	10,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	4.1	Δημιουργία περιπατητικών ή ποδηλατικών διαδρομών και ήπιες μορφές αναψυχής στον αγροτικό και παράκτιο χώρο	4.1.4	Αναβάθμιση Διαδρομής 4: Δυτική όχθη του Αχελώου από Γέφυρα Γουριάς έως Ρίγανη.	15,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	4.1	Δημιουργία περιπατητικών ή ποδηλατικών διαδρομών και ήπιες μορφές αναψυχής στον αγροτικό και παράκτιο χώρο	4.1.5	Αναβάθμιση Διαδρομής 5: Ανατολική όχθη του Αχελώου από Νεοχώρι έως Γέφυρα Γουριάς.	15,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	4.2	Οργάνωση Ομαδικών περιηγήσεων στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης του Υγροτόπου	4.2.1	Οργάνωση ομαδικών περιηγήσεων με πλωτά ή επίγεια μέσα ή διαμέσου ποδηλατοδρόμων στο υπάρχον γεωμετρικό και απαλλοτριωμένο αγροτικό δίκτυο και ή διαμέσου παρόχθιων μονοπατιών πεζοπορίας	55,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	III (Δράσεις Οργάνωσης Προβολής)
5. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	5.1	Αναβάθμιση του παραποτάμιου μετώπου των οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.1	Ανάπλαση παραποτάμιου μετώπου οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	1,000,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
5. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΟΙΝΙΑΔΩΝ	5.1	Αναβάθμιση του παραποτάμιου μετώπου των οικισμών Κατοχής - Νεοχωρίου	5.1.2	Αξιοποίηση κοινόχρηστων χώρων παραποτάμιου μετώπου του οικισμού Νεοχωρίου	1,000,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΨΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	1.1.	Ανάδειξη της Περιοχής ως χώρου εισόδου – υποδοχής στο σύνολο της περιοχής μελέτης	1.1.1	Δημιουργία Κέντρου Υποδοχής με δυνατότητα διανομής Ενημερωτικού και Χαρτογραφικού Υλικού	200,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	IIα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΨΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	1.1.	Ανάδειξη της Περιοχής ως χώρου εισόδου – υποδοχής στο σύνολο της περιοχής μελέτης	1.1.2	Διαμόρφωση Χώρων Αναμονής και Εκκίνησης για οργανωμένες περιηγήσεις στο σύστημα των ΥΗΣ (μηχανοκίνητα μέσα, ποδηλασία, πεζοπορία, κοκ)	130,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.3	Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Στράτου & Επαναχρηση Διατηρούμενων Παλαιών Κατοικιών, Φορέας Υλοποίησης ΤΑΠ	2.3.1	Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Στράτου & Επαναχρηση Διατηρούμενων Παλαιών Κατοικιών, Φορέας Υλοποίησης ΤΑΠ	1,500,000	Β - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.4	Ανάδειξη Τεχνικού Έργου Γέφυρας Αχελώου	2.4.1	Φωτισμός Γέφυρας Αχελώου	300,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.4	Ανάδειξη Τεχνικού Έργου Γέφυρας Αχελώου	2.4.2	Ανάδειξη - Καθαρισμός της Περιοχής (απορρίματα & παρασιτική βλάστηση)	380,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.5	Διαχείριση Αστικών Συνθηκών της περιοχής & Περιαστικών Αναγκών / Δυνατοτήτων	2.5.1	Δημιουργία Περιαστικού Πάρκου Υψηλού Πρασίνου στην Περιοχή (2.3.1) με Δραστηριότητες (7.780 στρ.)	10,000,000	Δ - ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.5	Διαχείριση Αστικών Συνθηκών της περιοχής & Περιαστικών Αναγκών / Δυνατοτήτων	2.5.2	Ανάδειξη της Νότιας Πύλης του αρχαιολογικού χώρου Στράτου Φορέας Υλοποίησης ΤΑΠ	250,000	Β - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.5	Διαχείριση Αστικών Συνθηκών της περιοχής & Περιαστικών Αναγκών / Δυνατοτήτων	2.3.2	Αναβάθμιση Ναυταθλητικών Εγκαταστάσεων (190 στρ)	2,850,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων) & ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.6	Ανασυγκρότηση και Αξιοποίηση Παλαιού Σιδηροδρομικού Δικτύου	2.6.1	Ένταξη στο Δίκτυο Θεματικών Γραμμών της ΤΡΑΙΝΟΣΕ	25,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	2.6	Ανασυγκρότηση και Αξιοποίηση Παλαιού Σιδηροδρομικού Δικτύου	2.6.2	Ανακαίνιση Υφιστάμενων Σταθμών (Αγρινίου, Καλυβίων, Αγγελοκάστρου, Σταμνάς)	2,300,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.1	Διαδρομή 6: (Ανατολική Όχθη) Γέφυρα Γουριάς, 31.6km	35,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.2	Διαδρομή 7: (Δυτική Όχθη) Πεντάλοφο - Παλιομάνινα - Ρίγανη - Κοίτη Αχελώου - Στράτος, 27.3km	35,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.2	Διαμόρφωση χώρου Φράγματος Καστρακίου για Υποδοχή Επισκεπτών και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Χώρου	1.2.1	Προσβάσεις και Χώροι Στάθμευσης	30,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.2	Διαμόρφωση χώρου Φράγματος Καστρακίου για Υποδοχή Επισκεπτών και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Χώρου	1.2.2	Σχεδιασμός Ξενάγησης στο Χώρο και τις Εγκαταστάσεις – Σήμανση και Πληροφοριακές Πινακίδες	50,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙδ (Περιοχές αρμοδιότητας ΔΕΗ)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.2	Διαμόρφωση χώρου Φράγματος Καστρακίου για Υποδοχή Επισκεπτών και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Χώρου	1.2.3	Διαμόρφωση Αμφιθεάτρου Διαλέξεων – Προβολών χωρητικότητας (150/200) ατόμων	350,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙδ (Περιοχές αρμοδιότητας ΔΕΗ)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.2	Διαμόρφωση χώρου Φράγματος Καστρακίου για Υποδοχή Επισκεπτών και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Χώρου	1.2.4	Παρουσίαση Ειδικών Τεχνικών Θεμάτων (Τυπολογία Φραγμάτων, Προδιαγραφές Ασφαλείας, Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων, κοκ) - Σημείο Πώλησης Ειδικών Εκδόσεων	50,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙδ (Περιοχές αρμοδιότητας ΔΕΗ)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3.1	Διαμόρφωση χώρου με Κατασκευές (ροή Αχελώου - νερόμυλος - νεροτριβές - φράγματα ΥΗΣ - άρδευση)	7,000,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3.2	Μικρή Αίθουσα Φωτογραφικής Τεκμηρίωσης Κατασκευών	200,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.3	Υπαίθριο "Μουσείο" Νερού	1.3.3	Πωλητήριο Αναμνηστικών & Εκπαιδευτικού - Ενημερωτικού Υλικού - Αναψυκτήριο - Χώροι Υγιεινής	500,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	2.7	Αναβάθμιση και Ανάδειξη Χώρων ιδιαίτερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς	2.7.1	Διαμόρφωση Χώρου στη θέση Ταμπουρία Καραϊσκάκη	280,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.3	Διαδρομή 8 : Γέφυρα Αχελώου - Σπολάιτα, 4.1km	5,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.4	Αναβάθμιση Διαδρομής 9: Γέφυρα Ματσουκίου - Φράγμα Καστρακίου - Ε952, 11.1 km	11,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.5	Διαδρομή 12: Αύλακιες - Πύργος - Αμπέλια - Σταυρός - Αύλακιες, 10.7km	11,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.6	Διαδρομή 13: Κοκκινόλογγος - Λεντίνη- Αγία Βαρβάρα, 18.1km	18,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.3	Δημιουργία Δικτύων Ήπιας Κυκλοφορίας, Πεζοπορίας & Ποδηλάτου	3.3.7	Διαδρομή 14: Άγιος Βλάσιος - Πήδημα Κατσαντώνη, 9.8km	10,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.3	Διαμόρφωση χώρων στάσης / διημέρευσης στα σημεία θέας	3.3.8	Διαμόρφωση χώρου Υπαίθριας Αναψυχής	280,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	3.4	Διαμόρφωση χώρων στάσης / διημέρευσης στα σημεία θέας	3.4.1	Σημεία Θέας	300,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.3	Παρεμβάσεις στο Μπαμπαλιό	4.3.1	Διαμόρφωση Παραλίας	150,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.3	Παρεμβάσεις στο Μπαμπαλιό	4.3.2	Προβλήτα για μικρά σκάφη	75,000	Β - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.3	Παρεμβάσεις στο Μπαμπαλιό	4.3.3	Καθορισμός Περιοχών ανάπτυξης χώρων Εστίασης και Αναψυχής	50,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	θεσμικές ρυθμίσεις
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.4	Παρεμβάσεις στην Ποδογορά	4.4.1	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες (Προβλήτα για μικρά σκάφη - Τέλος διαδρομής Rafting - Χώρος Σταθμευσης - Συγκέντρωσης)	75,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.4	Παρεμβάσεις στην Ποδογορά	4.4.2	Καθορισμός Περιοχών ανάπτυξης χώρων Εστίασης και Αναψυχής	25,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	θεσμικές ρυθμίσεις
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.5	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.5.1	Αναβάθμιση Διαδρομής 10: Αμοριανοί - Μαλατέικο	10,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	4.5	Αξιοποίηση Ιαματικών Πηγών Πραντικού	4.5.2	Χωροθέτηση Λειτουργιών SPA & Διαμονής	30,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	θεσμικές ρυθμίσεις
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	2.8	Αναπλάσεις αξιόλογων οικισμών	2.8.1	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Ανατολικής Φραγκίστας	360,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	2.8	Αναπλάσεις αξιόλογων οικισμών	2.8.2	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στον οικισμό Δυτικής Φραγκίστας	360,000	Α - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	2.8	Αναπλάσεις αξιόλογων οικισμών	2.8.3	Έργα αναβάθμισης κοινοχρήστων υποδομών στους οικισμούς ΤΚ Μαραθιάς	360,000	Β - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙβ (Αναπλάσεις περιοχών)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
2. ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	2.9	Προστασία και ανάδειξη των οικισμών Τ.Κ. Μαραθιάς	2.9.1	Κήρυξη των οικισμών ΤΚ Μαραθιάς ως διατηρητέων	30,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	θεσμικές ρυθμίσεις
3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	3.5	Ανάδειξη των Φαραγγιών Μπουζουνίκ και Γρανιτσιώτη	3.5.1	Ανάδειξη των Φαραγγιών Μπουζουνίκ και Γρανιτσιώτη	130,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΙΙγ (Αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.1	Αναβάθμιση Διαδρομής 16: Δυτική όχθη Αγραφιώτη. Παραλίμνια διαδρομή από Τσούκα έως Τριπόταμο.	12,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.2	Αναβάθμιση Διαδρομής 17: Ανατολική όχθη Αγραφιώτη.	22,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.3	Αναβάθμιση Διαδρομής 18: Νότια όχθη λίμνης ανατολικά της Γέφυρας Επισκοπής - Φιδάκια.	16,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.4	Αναβάθμιση Διαδρομής 29: Σύνδεση Ε.Ο. Καρπενησίου - Ανατολική Φραγκίστα με δυτική όχθη Ταυρωπού μέσω των οικισμών Τ.Κ.Μαραθιάς	10,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.5	Αναβάθμιση Διαδρομής 20: Δυτική όχθη του Ταυρωπού από το Παρκιό έως την Γέφυρα Επισκοπής. (15,7χλμ.)	15,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.6	Αναβάθμιση Διαδρομής 15α: Κρεμαστά - Αλευράδα	10,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.7	Αναβάθμιση Διαδρομής 15β: Τρίκλινο - Σύνδεση με επαρχιακή οδό Εμπεσσός - Περδικάκι	10,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ιβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.8	Αναβάθμιση Διαδρομής 15: Βελτίωση οδού πρόσβασης στα Λουτρά Μπαλκώνας	5,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	Iα (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.6	Συμπληρώσεις και βελτιώσεις του οδικού κυκλώματος της λίμνης ώστε να μειωθούν οι αποστάσεις περιήγησης.	4.6.9	Αναβάθμιση Διαδρομής 11: Άγιος Βλάσιος προς θέση Ταμπούρια Καραϊσκάκη	2,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Iβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.7	Αναβάθμιση των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	4.7.1	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών Μπαλκώνας	440,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIα (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.8	Διαμόρφωση θέσεων θέας	4.8.1	Θέσεις Θέας προς το Φράγμα Κρεμαστών	165,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.8	Διαμόρφωση θέσεων θέας	4.8.2	Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου της Γέφυρας Επισκοπής	385,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.8	Διαμόρφωση θέσεων θέας	4.8.3	Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου της Γέφυρας Τατάρνας	385,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.8	Διαμόρφωση θέσεων θέας	4.8.4	Θέση θέας στον περιβάλλοντα χώρο της Γέφυρας Τέμπλας	385,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.9	Καθορισμός περιοχών κατάλληλων για τουριστικές εγκαταστάσεις	4.9.1.	Καθορισμός περιοχών κατάλληλων για τουριστικές εγκαταστάσεις	0	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	θεσμικές ρυθμίσεις
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.10	Δημιουργία ελεγχόμενων περιοχών μικρότερων τεχνητών λιμνών	4.10.1	Δημιουργία ελεγχόμενων περιοχών μικρότερων τεχνητών λιμνών όπου μπορούν να κινούνται μη μηχανοκίνητα σκάφη αναψυχής (κωπηλασία, ιστιοπλοΐα κλπ.)		Δ - ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Iβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.11	Δημιουργία Υποδομών για πλωτή περιήγηση της Λίμνης Κρεμαστών.	4.11.1	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Γεωργίου	380,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Iα (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.11	Δημιουργία Υποδομών για πλωτή περιήγηση της Λίμνης Κρεμαστών.	4.11.2	Αξιοποίηση του πορθμείου Αγίου Βασιλείου	350,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Iα (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.11	Δημιουργία Υποδομών για πλωτή περιήγηση της Λίμνης Κρεμαστών.	4.11.3	Αξιοποίηση θέσης παραπλεύρως της Γεφυρας Επισκοπής ως σημείου ενλιμενισμού πλωτών μέσων	350,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ia (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.11	Δημιουργία Υποδομών για πλωτή περιήγηση της Λίμνης Κρεμαστών.	4.11.4	Αξιοποίηση του προβλήτα της Σιβίστας	350,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Ia (Βασικά δίκτυα - Υποδομές)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.11	Δημιουργία Υποδομών για πλωτή περιήγηση της Λίμνης Κρεμαστών.	4.11.5	Οργάνωση πλωτών περιηγήσεων στη Λίμνη των Κρεμαστών.	350,000	Γ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	III (Δράσεις Οργάνωσης Προβολής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.12	Επανάχρηση του οικισμού ΔΕΗ Κρεμαστών	4.12.1	Επανάχρηση κτιριακών εγκαταστάσεων 1000τμ οικισμού ΔΕΗ Κρεμαστών	330,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIa (Κτίρια και συγκροτήματα κτιρίων)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.13	Υποδομές για οργάνωση υπαίθριων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων	4.13.1	Διαμόρφωση χώρου υπαίθριων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Σιβίστα	330,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.14	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες	4.14.1	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες νότια της Γέφυρας Τέμπλας στον ποταμό Αχελώο	220,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Iβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΠΙΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	4.14	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες	4.14.2	Δημιουργία υποδομών για ναυαθλητικές δραστηριότητες νότια του Παρκιού στον Ποταμό Ταυρωπό	100,000	B - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Iβ (Ειδικά δίκτυα Τουρισμού, Πολιτισμού, Αναψυχής)
5. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. ΣΤΡΑΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	5.1	Ανάπλαση παραποτάμιου μετώπου οικισμού Ματσουκίου	5.1.3.	Έργα ανάπλασης και πεζοδρομήσεων στον οικισμό Ματσουκίου	750.000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
5. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Χ.Ε. Τ.Λ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	5.2	Αστικές Αναπλάσεις Δ.Δ. Παλαιοκατούνας	5.2.1	Διαμόρφωση-Ανάδειξη κεντρικών πλατειών Δ.Δ. Παλαιοκατούνας (Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδος 2007-2013).	636,000	A - ΑΜΕΣΑ ΕΡΓΑ	IIβ (Αναπλάσεις περιοχών)
Σύνολο						38.508.000		

Σημείωση: Με τα έργα “Αναβάθμιση διαδρομών” και “Δικτύου Ήπιας Κυκλοφορίας” νοούνται οι αρχιτεκτονικές διαμορφώσεις αυτών. Τα έργα υποδομής κατά την κατασκευή του δικτύου περιλαμβάνονταν στο Κεφ. 9.2. “Προτάσεις Δικτύων”.

B4. ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ**B4.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων Α' φάσης****B4.1.1. Υ/Η Έργα****A. Η/Υ Έργα ΔΕΗ**

Επί του Αχελώου έχουν ήδη κατασκευασθεί 4 φράγματα με τους αντίστοιχους ΥΗΣ (Ταυρωπός, Κρεμαστά, Καστράκι, Στράτος).

Από το Μάρτιο του 1983 άρχισε από τη ΔΕΗ η εκπόνηση μελετών για την εκτροπή των υδάτων του ποταμού Αχελώου για την ενίσχυση των αρδεύσεων της θεσσαλικής πεδιάδας. Το σχήμα της εκτροπής συνίσταται:

- Από το φράγμα Μεσοχώρας με ΥΗΣ στη θέση Γλύστρα με σήραγγα προσαγωγής μήκους 8 χλμ.
- Από το φράγμα Συκιάς.
- Από τη σήραγγα εκτροπής του Αχελώου προς Θεσσαλία μήκους 17,5 χλμ η οποία τροφοδοτεί το φράγμα Μουζακίου στη Θεσσαλία. Στην έξοδο της σήραγγας, στο Πευκόφυτο, προβλέπεται εγκατάσταση ΥΗΣ.

Τα παραπάνω έργα έχουν κατασκευασθεί στον μεγαλύτερο βαθμό.

Το φράγμα Στράτου συνιστά την τελευταία βαθμίδα της ενεργειακής εκμετάλλευσης του Αχελώου, λειτουργεί δε από το 1988. Το φράγμα είναι εφοδιασμένο με δυο ΥΗΣ, τους Στράτος I και Στράτος II.

Ο ΥΗΣ Στράτος I είναι διατεταγμένος στη δεξιά όχθη του ποταμού ως υπόγειος σταθμός, αποτελεί δε το βασικό σταθμό παραγωγής, έχει εγκατεστημένη ισχύ 150.000 KW, είναι δε εφοδιασμένος με δυο μονάδες Francis ονομαστικής παροχής 250 μ³/δλ και ονομαστικού ύψους πτώσης 36,60 μ. Για να κερδηθεί ύψος πτώσεως η διώρυγα φυγής, παροχής 500 μ³/δλ εκβάλλει στον Αχελώο κατάντη και σε απόσταση 7 χλμ περίπου. Ο ΥΗΣ Στράτος II είναι υπαίθριος διατεταγμένος δε στην αριστερή όχθη, στην περιοχή του εκχειλιστή πλημμυρών, έχει εγκαταστημένη ισχύ 6.000 KW ονομαστικό ύψος πτώσεως 16,80 μ., και ονομαστική παροχή 40 μ³/δλ. Εκφορτίζει στον πόδα του φράγματος ευθύς ανάντη του φράγματος υδροληψίας Σπολαίτα.

Η λειτουργία του περιορίζεται κατά την αρδευτική και μόνον περίοδο για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών των κατάντη πεδιάδων του Αχελώου.

Πίνακας B4.1.-1: Υδροηλεκτρικό Έργο Κρεμαστών

	Περιγραφή	Μεγέθη
1	Θέση Έργου Στο μέσο Αχελώο, το τρίτο από ανάντη έργο Νομός Ευρυτανίας και Αιτωλοακαρνανίας	
2	Λεκάνη απορροής Εκταση	3.570 Km ²
3	Ταμιευτήρας Ανώτατη Στάθμη λειτουργίας Κατώτατη Στάθμη λειτουργίας Συνολικός Όγκος (Α.Σ.Λ.) Επιφάνεια (Α.Σ.Λ.)	+282 m +227 m 4.495.000.000 m ³ 80.6 Km ²
4	Φράγμα Τύπος: Λιθόρριπτο με αργιλικό πυρήνα Υψόμετρο Στέψης Υψος Φράγματος Όγκος Φράγματος	287 m 160.3 m 8.130.000 m ³
5	Σήραγγα Εκτροπής Μήκος Διάμετρος	760 m 12.6 m

6	Εκχειλιστής Τύπος: ανοικτός με θυροφράγματα Παροχή	3.000 m ³ /sec
7	Συγκρότημα Παραγωγής Σύστημα προσαγωγής: 4 αγωγοί διαμέτρου από 5.26 σε 4.22 Σταθμός παραγωγής ημυπαίθριος, τέσσερις μονάδες Francis Ακαθάριστο ύψος πτώσης	136 m
8	Εγκατεστημένη Ισχύς	437.000 KW
9	Παραγόμενη Ενέργεια Πρωτεύουσα Δευτερεύουσα Συνολική.	774 GWh 296 GWh 1070 GWh

Πηγή: ΔΕΗ

Πίνακας Β4.1.-2: Υδροηλεκτρικό Έργο Καστρακίου

	Περιγραφή	Μεγέθη
1	Θέση Έργου Στο μέσο Αχελώο, το τέταρτο από ανάτη έργο Νομός Αιτωλοακαρνανίας	
2	Λεκάνη απορροής Έκταση	4.118 Km ²
3	Ταμιευτήρας Ανώτατη Στάθμη λειτουργίας Κατώτατη Στάθμη λειτουργίας Συνολικός Όγκος (Α.Σ.Λ.) Επιφάνεια (Α.Σ.Λ.)	+150 m +142 m 950.000.000 m ³ 28 Km ²
4	Φράγμα Τύπος: Λιθόρριπτο με αργιλικό πυρήνα Υψόμετρο Στέψης Υψος Φράγματος (από την κοίτη) Όγκος Φράγματος	154 m 95.7 m 5.218.000 m ³
5	Σήραγγα Εκτροπής Μήκος Διάμετρος	393 m 8 m
6	Εκχειλιστής Τύπος: ανοικτός χωρίς θυροφράγματα Παροχή	3.700 m ³ /sec
7	Συγκρότημα Παραγωγής Σύστημα προσαγωγής με 4 σήραγγες διαμέτρου 5.8m Σταθμός παραγωγής ημυπαίθριος, τέσσερις μονάδες Francis Ακαθάριστο ύψος πτώσης	75.7 m
8	Εγκατεστημένη Ισχύς	320.000.0 KW
9	Παραγόμενη Ενέργεια Πρωτεύουσα Δευτερεύουσα Συνολική	574 GWh 314 GWh 888 GWh

Πηγή: ΔΕΗ

Πίνακας Β4.1.-3: Υδροηλεκτρικό Έργο Στράτου

	Περιγραφή	Μεγέθη
1	Θέση Έργου Στον κάτω Αχελώο, το πέμπτο από ανάτη έργο Νομός Αιτωλοακαρνανίας	
2	Λεκάνη απορροής Έκταση	4230 Km ²
3	Ταμιευτήρας Ανώτατη Στάθμη λειτουργίας Κατώτατη Στάθμη λειτουργίας Συνολικός Όγκος (Α.Σ.Λ.) Επιφάνεια (Α.Σ.Λ.)	+68.6 m +67.0 m 80.000.000 m ³ 7.4 Km ²
4	Φράγμα Τύπος: Χωμάτινο με κεντρικό αργιλικό πυρήνα Υψόμετρο Στέψης Υψος Φράγματος (από την κοίτη) Όγκος Φράγματος	73 m 26 m 2.800.000 m ³
5	Εκχειλιστής Τύπος: ανοικτός με θυροφράγματα Παροχή	4.000 m ³ /sec

	Περιγραφή	Μεγέθη
6	Συγκρότημα Παραγωγής Σύστημα παραγωγής στο δεξιό αντέρεισμα (Στράτος) με δύο σήραγγες μήκους 74.45 m και διαμέτρου 7.3 m Σταθμός παραγωγής υπόγειες, δύο μονάδες Francis Ωφέλιμο ύψος πτώσης Σύστημα παραγωγής στο αριστερό αντέρεισμα (Στράτος II) εικοσιτετράωρου βάσεως για αρδευτική περίοδο. Σταθμός παραγωγής υπαίθριος, δύο μονάδες τύπου S, αξονικής ροής, οριζοντίου άξονα. Ωφέλιμο ύψος πτώσης	36.6 m 16.8 m
7	Εγκατεστημένη Ισχύς ΣΤΡΑΤΟΣ I ΣΤΡΑΤΟΣ II	150.000 KW 6.000 KW
8	Παραγόμενη Ενέργεια Πρωτεύουσα Δευτερεύουσα Συνολική	275 GWh 160 GWh 435 GWh
9	Σήραγγες, αγωγοί φυγής στο δεξιό αντέρεισμα αγωγοί πεταλοειδούς διατομής διαμέτρου Διώρυγα φυγής, μήκος	9.3 m 7.0 Km

Πηγή: ΔΕΗ

B4.1.2. Αντιπλημμυρικά αναχώματα

B4.1.2.1. Γενικά

Η κατασκευή των αντιπλημμυρικών αναχωμάτων στον ποταμό Αχελώο ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας 1950 παράλληλα με την έναρξη των εξυγιαντικών και αρδευτικών έργων πεδιάδος κάτω Αχελώου. Η κατασκευή των αναχωμάτων ξεκίνησε πριν από την ενεργειακή εκμετάλλευση του ποταμού, σε μια εποχή όπου η πλημμύρα του Αχελώου δημιούργησε τεράστιες καταστροφές σε καλλιεργούμενες και κατοικημένες εκτάσεις.

Η αρχή της ενεργειακής εκμετάλλευσης του ποταμού έγινε με την κατασκευή το 1964 του Φράγματος Κρεμαστών. Ακολούθησε το Φράγμα Καστρακίου (1969) και τελευταία (1987) το φράγμα Στράτου. Με την κατασκευή των φραγμάτων και ιδιαίτερα του φράγματος Κρεμαστών, το οποίο με επιφάνεια ταμιευτήρα 80,6 τ.χλμ. και όγκο 4.500.000.000 μ³, αποτελεί έναν τεράστιο ταμιευτήρα ανάσχεσης και υπερετήσιας ρυθμίσεως των νερών του Αχελώου, οι πλημμύρες στο τμήμα του ποταμού κατάντη των φραγμάτων εξέλειπαν.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι στα περίπου 30 χρόνια λειτουργίας του φράγματος Κρεμαστών, ο υπερχειλιστής του λειτούργησε μια μόνο φορά τον Ιανουάριο του 1970 για χρονικό διάστημα 27 ημερών με μέγιστη παροχή υπερχειλίσεως 217 μ³/δλ σύμφωνα με στοιχεία που μας εδόθησαν από την Δ.Ε.Η. Σύμφωνα επίσης με τα ίδια στοιχεία η μέγιστη πλημμυρική παροχή που παρατηρήθηκε το χρονικό διάστημα 1938 έως 1970 ανήλθε σε 4.400 μ³/δλ και μετρήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1970 ενώ η αμέσως μικρότερη ήταν 2.450 μ³/δλ στις 6 Νοεμβρίου 1949.

Αποτέλεσμα της εξάλειψης των πλημμυρικών φαινομένων στην κοίτη του ποταμού Αχελώου κατάντη των φραγμάτων ήταν η χαλάρωση της συντήρησης των αντιπλημμυρικών αναχωμάτων και η εμπέδωση της λανθασμένης εντύπωσης στους χρήστες της γης εντός και εκτός της ευρείας κοίτης του ποταμού, ότι ο Αχελώος τιθασεύθηκε πλήρως και έπαψε πλέον να κατάγει, πλημμυρικές παροχές. Με το πέρασμα του χρόνου τα αναχώματα σε αρκετά σημεία καταστράφηκαν σε άλλα δε αφαιρέθηκαν ώστε σήμερα να έχει λυθεί η συνέχεια τους σε πολλά σημεία.

Από την μελέτη Ζέρη (1995) και άλλες νεώτερες λαμβάνονται τα παρακάτω στοιχεία σχετικά με τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά αναχώματα.

B4.1.2.2. Τα αναχώματα της αριστερής όχθης

Το ανάχωμα της αριστερής όχθης ξεκινά από το φράγμα εκτροπής Σπολάϊτας δίπλα ακριβώς από την υδροληψία της διώρυγας AVII.

Στα πρώτα περίπου 10,0 χλμ. το ανάχωμα είναι συνεχές, σε πολύ καλή κατάσταση και ύψους 3,0 έως 4,0 μ. Στην κοινοτητική έκταση των Καλυβιών εμφανίζονται οι πρώτες διακοπές του αναχώματος μήκους. Το ανάχωμα συνεχίζεται έως το 13,0 χλμ. περίπου όπου εμφανίζει μικρή διακοπή. Από το σημείο αυτό και μέχρι το 17 χλμ. περίπου όπου τα θυροφράγματα του Δίμηκου και η έξοδος της τάφρου στον Αχελώο, το ανάχωμα κινείται σε επαφή με την βαθιά κοίτη του ποταμού. Έχει ύψος περίπου 4,0 μ. και φέρει στη βρεχόμενη επιφάνεια του επένδυση από σκυρόδεμα.

Λόγω των παρατεταμένων υψηλών παροχών (περίπου 500 μ³/δλ) που διήρκεσαν για χρονικά διαστήματα πολύ μεγαλύτερα από τα συνήθη, κατέρρευσε τμήμα της επένδυσης του αναχώματος, χωρίς ωστόσο το κυρίως σώμα του αναχώματος να υποστεί ζημιά, και παρουσιάστηκαν πλημμύρες σε καλλιεργούμενες εκτάσεις κατόπιν.

Μετά την έξοδο της τάφρου Δίμηκου και μέχρι την κοινότητα Γουριά, ο ποταμός εισέρχεται σε στένωμα. Οι όχθες έχουν σημαντικό ύψος, τεσσάρων και περισσοτέρων μέτρων, η κλίση του ποταμού είναι σημαντική και δεν υφίσταται βεβαίως ανάγκη αναχωμάτων.

Από την κοινότητα Γουριάς μέχρι την Γέφυρα Κατοχής όπου και ο σίφων της Διώρυγας Δ2, το παλιό ανάχωμα το οποίο ξεκινούσε από τον πόδα του λόφου βορειοανατολικά της κοινότητας Γουριάς και κατέληγε στον πόδα του υψώματος Υφάννης, στην θέση της Γέφυρας Κατοχής, έχει πλήρως αφαιρεθεί. Υπάρχουν μόνο ίχνη του παλαιού αναχώματος ύψους περίπου 3.0 μ. σε ορισμένα σημεία της διαδρομής. Από την Γέφυρα και Σίφωνα Κατοχής έως το Γήπεδο Νεοχωρίου υπάρχει ανάχωμα ύψους 4,0 περίπου μέτρων στην στέψη του οποίου κινείται ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος Γουριάς - Νεοχωρίου. Το ανάχωμα κινείται παράλληλα με την Διώρυγα Δ1 και κατασκευάστηκε συγχρόνως με αυτήν για την προστασία της.

Από την έξοδο της κοινότητας Νεοχωρίου και παράλληλα με την Διώρυγα Δ1 υπάρχει ανάχωμα ύψους 3-4,0 μ. το οποίο καταλήγει στον πόδα του λόφου όπου και η κατάληξη της διώρυγας Δ1 στο αρδευτικό αντλιοστάσιο Α4. Μεταξύ του αναχώματος και βαθιάς κοίτης του ποταμού μέσα στην ευρεία κοίτη υπάρχουν αρδευτικά έργα τεχνητής βροχής με στραγγιστικό δίκτυο το οποίο αποστραγγίζει με τρία σημεία εξόδου στον Αχελώο. Όταν η στάθμη των νερών στον ποταμό ανεβαίνει παρατηρείται ανάστροφη ροή στο στραγγιστικό δίκτυο με αποτέλεσμα να κατακλύζονται καλλιεργούμενες εκτάσεις μέσα στην ευρεία κοίτη του ποταμού. Το πρόβλημα είναι εντονότερο στην περιοχή αμέσως μετά την κοινότητα Νεοχωρίου όπου η στραγγιστική τάφρος αποτελεί και αποδέκτη των υδάτων υπερχειλίσης της Διώρυγας Δ1. Το σύνολο των εκτάσεων οι οποίες περιοδικά πλημμυρίζουν ανέρχεται σε περίπου 2.300 στρ.

Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στην περιοχή Ανάγυρος όπου υπάρχουν καλλιεργούμενες εκτάσεις μέσα στην κοίτη του παλαιού ρέματος Παλιοπόταμος. Η αντίστοιχη έκταση ανέρχεται σε 1.800 στρ.

Από την θέση Τελωνείο στον πόδα του λόφου ξεκινά ανάχωμα το οποίο κατασκευάστηκε με τις εργολαβίες των αρδευτικών δικτύων της νότιας περιοχής της πεδιάδας κάτω Αχελώου. Το ανάχωμα είναι σχετικά χαμηλού ύψους περίπου 2,0 μ. και κινείται παράλληλα και σχεδόν σε επαφή με την βαθιά κοίτη του ποταμού. Το ανάχωμα καταλήγει στο ύψωμα Κουτσι- λιάρης ευθύς ανάντη των εκβολών του Αχελώου στο Ιόνιο Πέλαγος.

B4.1.2.3. Τα αναχώματα της δεξιάς όχθης

Η δεξιά όχθη της ευρείας κοίτης του ποταμού, όπως διαμορφώθηκε μετά την κατασκευή της διώρυγας φυγής Στρατός II, έχει σημαντικό ύψος που ξεπερνά στο πρώτο χιλιόμετρο τα 6 έως 7,0 μ.

Μορφωμένο ανάχωμα εμφανίζεται στην δεξιά όχθη περίπου από το τρίτο χλμ. το οποίο συνεχίζει παράλληλα με την διώρυγα φυγής μέχρι το 7,0 χλμ. όπου και η έξοδος της διώρυγας στον ποταμό. Το ανάχωμα είναι σε καλή κατάσταση με ύψος 3 έως 4,0 μ.

Μετά την έξοδο της διώρυγας φυγής το ανάχωμα συνεχίζεται με ύψος 4,0 μέτρων και διακόπτεται λίγο πριν από την έξοδο της τάφρου Οζερού.

Η διακοπή του αναχώματος οφείλεται στην ανάγκη αποστράγγισης της χαμηλής περιοχής Δυτικά του αναχώματος. Όταν το ΥΗΣ Στρατός I λειτουργεί για χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα από τα συνήθη η στάθμη νερού στο ποτάμι ανέρχεται και μέσω του υφιστάμενου ανοίγματος τα νερά κατακλύζουν το σύνολο της χαμηλής περιοχής πάνω από το ανάχωμα δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα στις υφιστάμενες καλλιέργειες. Η έκταση της υπόψη περιοχής ανέρχεται σε 400 στρ. περίπου. Από την έξοδο της τάφρου Οζερού και για περίπου 3,5 χλμ. η δεξιά όχθη έχει ύψος που σε ορισμένα σημεία προσεγγίζει τα δέκα μέτρα. Δεν υφίσταται ανάγκη αναχώματος και βεβαίως δεν παρατηρείται κανένα πρόβλημα στις παρόχθιες καλλιέργειες.

Το ανάχωμα επανεμφανίζεται μετά τα 3,5 χλμ. στις κοινοτικές εκτάσεις της Ριγάνης. Έχει μήκος περίπου 2,0 χλμ. ύψος 4,0 μ. και φέρει στην βρε- χόμενη επιφάνειά του επένδυση με σκυρόδεμα όπως και στο ανάχωμα της αριστερής όχθης στην θέση αυτή. Απολήγει στον πόδα των υψωμάτων όπου οι κοινότητες Ριγάνη και Παλαιομάνινα.

Η ευρεία κοίτη του ποταμού έχει πλάτος στην αρχή του αναχώματος περίπου 300μ. διευρύνεται δε προς τα κατόντη και φθάνει τα 1300 μ. στο σημείο απόληξης του αναχώματος. Στο ευρύ αυτό τμήμα της κοίτης υπάρχουν σήμερα εκτεταμένες καλλιέργειες τα δε τμήματα που γειτνιάζουν με την βαθιά κοίτη διατίθενται από την κοινότητα Ριγάνης για αμμοληψίες. Όλη αυτή η περιοχή της ευρείας κοίτης εκτάσεως περίπου 500 στρ. κατακλύζεται όταν η στάθμη των νερών του ποταμού ανεβαίνει. Ακριβώς απέναντι από την θέση των θυροφραγμάτων εξόδου της τάφρου Διμήκου βρίσκεται το αντλιοστάσιο Παλαιομάνινας. Η υδροδότηση του αντλιοστασίου γίνεται με τη διάταξη κατωφλίου υδροληψίας στο ποτάμι.

Μετά το κατώφλι υδροληψίας Παλαιομάνινας ο ποταμός εισέρχεται σε στένωμα μήκους περίπου 8,0 χλμ. και εξέρχεται στο ύψος των κοινοτήτων Πεντάλοφο και Γουριά.

Από την έξοδο της κοινότητας Πενταλόφου ξεκινά ανάχωμα ύψους 4,0 έως 5,0 μ. στην στέψη του οποίου κινείται ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος Πενταλόφου - Λεσινίου. Ο δρόμος μετά από περίπου 3,0 χλμ.

εγκαταλείπει το ανάχωμα και κινείται δυτικά προς το Λεσίφι. Το ανάχωμα συνεχίζεται για 500 περίπου μέτρα όπου και διακόπτεται.

Από το σημείο αυτό και μέχρι την κοινότητα Κατοχής τα αναχώματα έχουν πλήρως αφαιρεθεί. Ίχνη τους μόνο είναι δυνατόν να αναγνωρισθούν σε ορισμένα σημεία της διαδρομής.

Πεντακόσια περίπου μέτρα κατάντη της κοινότητας Κατοχής στο σημείο από όπου ξεκινά το ανοικτό τμήμα της Διώρυγας Δ2 επανεμφανίζεται το ανάχωμα του ποταμού. Έχει ύψος περίπου 3,0 μ. και κινείται παράλληλα με την Διώρυγα Δ2 για περίπου έξι χιλιόμετρα. Μέχρι τα ένδεκα περίπου χιλιόμετρα το ανάχωμα είναι συνεχές με δρόμο στην στέψη του. Στο σημείο αυτό εμφανίζει διακοπή 500 περίπου μέτρων και επανεμφανίζεται μέχρι τη θέση Αλεπότρυπα με συνεχώς όμως μειούμενο ύψος. Σε όλο το μήκος της διαδρομής από την έξοδο της Κατοχής μεταξύ του αναχώματος και της βαθιάς κοίτης του ποταμού υπάρχουν καλλιεργούμενες εκτάσεις με αρδευτικά δίκτυα τεχνητής βροχής καθώς και πλήρως κατασκευασμένο αποστραγγιστικό δίκτυο.

Όπως και στην δεξιά όχθη, όταν η στάθμη νερού του ποταμού ανέρχεται παρατηρείται ανάστροφη ροή στις στραγγιστικές τάφρους με αποτέλεσμα να κατακλύζονται καλλιεργούμενες εκτάσεις. Το πρόβλημα εδώ δεν είναι τόσο έντονο όσο στην Ανατολική όχθη διότι σε γενικές γραμμές τα υψόμετρα της Δυτικής όχθης είναι υψηλότερα. Η συνολική έκταση ανέρχεται σε περίπου 3.000 στρ.

Πεντακόσια περίπου μέτρα από την θέση Αλεπότρυπα υπάρχει χαμηλό ανάχωμα ύψους περίπου 2,0 μ. το οποίο οδηγεί στο στραγγιστικό Αντλιοστάσιο D4 στην ρίζα του λόφου Κολοσύρτης.

Περίπου στο μέσο της διαδρομής του χαμηλού αναχώματος ξεκινά υψηλό ανάχωμα 4,0 περίπου μέτρων το οποίο κινείται παράλληλα και σε μικρή απόσταση από την βαθιά κοίτη του ποταμού και καταλήγει στην θάλασσα στον όρμο Διόνι όπου συνδέεται με τα παράκτια αναχώματα.

B4.1.3. Αρδευτικά έργα

Από την ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΕΥΗΝΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΝΟΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ(Κ/Ξ Σύμβουλος Ύδρευσης Δ6 2008) τα αρδευτικά έργα πεδιάδας Κάτω Αχελώου περιγράφονται ως κάτωθι.

B4.1.3.1. Κύρια Υδροληψία

Πηγή υδροδότησης όλων των δικτύων είναι ουσιαστικά το φράγμα εκτροπής του Αχελώου που αναρρυθμίζει τις εκροές του ΥΗΣ Στράτος II, το οποίο έχει κατασκευαστεί με αποκλειστικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τη διάθεση νερού για άρδευση κατά την καλοκαιρινή περίοδο. Ο σταθμός είναι στενά συνδεδεμένος με τον εκχειλιστή του φράγματος του Στράτου και στοχεύει στην αξιοποίηση των νερών που κατά την αρδευτική περίοδο απορρέουν από τον εκχειλιστή για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών. Ο εκχειλιστής έχει διαταχθεί στο αριστερό αντέρεισμα δίπλα στο φράγμα και είναι της μορφής της κεκλιμένης διώρυγας (λεπτής στέψης) που καταλήγει σε λεκάνη ηρεμίας. Το έργο των θυροφραγμάτων του εκχειλιστή συνολικής παροχетеυτικότητας 4000 m³/s και με στέψη στο +60.00m, περιλαμβάνει 5 τοξωτά θυροφράγματα διαστάσεων 14.5m πλάτος και 9.44m ύψος. Η υδροληψία είναι κατακόρυφου τύπου με μεταλλικές εσχάρες προστασίας και βρίσκεται λίγο ανάντη των θυροφραγμάτων

του εκχειλιστή. Το φράγμα εκτροπής που βρίσκεται λίγο κατάντη του φράγματος Στράτου κατασκευάστηκε πριν το 1962 και είναι το πρώτο έργο στην κοίτη του Αχελώου. Έχει μήκος 1350 m, πλάτος 10 m και το ύψος του είναι 2 m πάνω από την κοίτη του ποταμού. Στη στέψη του φράγματος κατασκευάστηκε αργότερα η εθνική οδός Αγρινίου - Ιωαννίνων. Οι εκροές του ΥΗΣ Στράτος II ορίζονται για κάθε έτος με βάση συμφωνία της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) και του Γενικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) Αχελώου. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι εκροές του ΥΗΣ Στράτος II μέσω των στροβίλων του, οι οποίες διατίθενται για άρδευση (στοιχεία της ΔΕΗ). Ο ΥΗΣ Στράτος II πρακτικά δεν λειτουργεί τους μήνες Νοέμβριο, έως Μάρτιο.

Πιν. Β4.1.3.1.-1. Απολήψεις μέσω των στροβίλων του ΥΗΣ Στράτος II για άρδευση (σε hm³)

Υδρ. Έτος	Οκτ	Νοε	Δεκ	Ιαν	Φεβ	Μαρ	Απρ	Μαι	Ιουν	Ιουλ	Αυγ	Σεπ	Έτος
1988-89	80.8	57.3	74.3	92.7	74.2	32.0	74.2	43.3	95.3	105.0	98.1	57.4	884.7
1989-90	2.1	0.0	0.0	0.0	0.5	5.8	19.5	31.1	70.8	84.6	65.3	27.1	306.7
1990-91	16.6	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	5.9	14.7	58.0	75.8	72.9	46.4	290.6
1991-92	18.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.9	24.2	49.5	79.7	82.8	50.2	308.2
1992-93	6.7	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	4.0	22.8	64.3	85.3	83.3	45.9	313.0
1993-94	17.0	1.8	0.2	0.0	0.0	-	6.8	24.7	70.7	83.3	77.4	44.7	326.5
1994-95	19.8	3.7	0.7	-	-	-	4.0	25.5	65.7	76.6	65.7	20.1	281.8
1995-96	5.8	0.3	-	0.0	0.0	0.0	2.4	30.8	58.9	81.3	73.1	24.7	277.1
1996-97	2.2	1.9	12.3	2.2	0.2	0.0	2.0	28.5	59.3	83.8	70.2	41.5	303.9
1997-98	11.2	-	-	0.0	0.0	0.0	15.9	45.4	61.4	82.6	76.5	28.4	321.3
1998-99	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7	39.1	69.0	73.7	81.6	28.2	296.0
1999-00	21.5	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0	16.0	48.7	74.2	73.2	72.5	42.2	350.1
2000-01	5.6	0.7	0.2	0.0	0.0	0.2	1.7	19.7	66.3	78.4	76.0	46.5	295.1

Στις δύο άκρες του φράγματος εκτροπής είναι εγκατεστημένες οι υδροληψίες της δεξιάς και της αριστερής προσαγωγού διώρυγας, που περιλαμβάνουν τα μεταλλικά θυροφράγματα της παροχής μαζί με τους μηχανισμούς ανύψωσης των θυροφραγμάτων και τις λεκάνες ηρεμίας από οπλισμένο σκυρόδεμα. Από την αριστερή υδροληψία ξεκινάει η προσαγωγός διώρυγα ΔVII ενώ από τη δεξιά η προσαγωγός διώρυγα ΔI.

Β4.1.3.2. Έργα στην Ανατολική Όχθη του Αχελώου

Το σύστημα αυτό είναι αρκετά περίπλοκο και περιλαμβάνει τον Αχελώο, τις λίμνες Τριχωνίδα και Λυσιμαχία ως πηγές υδροδότησης και μια πληθώρα διωρύγων για τη μεταφορά και διανομή του αρδευτικού νερού, καθώς επίσης και μια σειρά από τάφρους για την αποχέτευση και αποστράγγιση των νερών των πλημμυρών. Κυριότερα τέτοια έργα είναι η Ενωτική Τάφρος που συνδέει την Τριχωνίδα με τη Λυσιμαχία, η Τάφρος Διμήκου που συνδέει τη Λυσιμαχία με τον ποταμό Αχελώο και η Σήραγγα Λυσιμαχίας που ενώνει τη Λυσιμαχία με τα αρδευτικά δίκτυα της νότιας περιοχής του Κάτω Αχελώου. Περιγραφή και ανάλυση της λειτουργίας των εγγειοβελτιωτικών έργων και των ταμιευτήρων του συστήματος ακολουθεί παρακάτω.

B4.1.3.2.1. Διώρυγα ΔVII

Η προσαγωγός διώρυγα ΔVII εξυπηρετεί τους ΤΟΕΒ Καλυβίων, Πεδιάδας Αγρινίου, Αγρινίου - Ερημίτσα, Λυσιμαχίας και Παναιτώλιου, στους οποίους η εφαρμογή αρδευτικού νερού είναι κατά βάση επιφανειακή. Η παροχетеυτικότητα της διώρυγας είναι 30 m³/s και μήκους 350 m περίπου μέχρι τη διακλάδωση της πρωτεύουσας διώρυγας ΔVIII. Η ΔΕΗ μετά από συνεννόηση με τον ΓΟΕΒ Αχελώου εγκατέστησε την υδροληψία της προσαγωγού διώρυγας, που αποτελείται από τρία ηλεκτροκίνητα θυροφράγματα τα οποία λειτουργούν ανάλογα με τη ζήτηση αρδευτικού νερού. Δυστυχώς δεν υπάρχει σύστημα μέτρησης της παροχής (ούτε καν καταγραφής του ανοίγματος των θυροφραγμάτων) και επομένως δεν μπορεί να είναι γνωστή η χρονοσειρά των διερχόμενων παροχών. Η προσαγωγός διώρυγα υδροδοτεί τις κύριες διώρυγες ΔVII και ΔVIII καθώς και το αρδευτικό αντλιοστάσιο Α3 (Σπολάιτας). Το συγκεκριμένο αντλιοστάσιο λειτουργεί 18 ώρες ημερησίως για 3 μήνες στην αρδευτική περίοδο. Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔVIII παροχетеυτικότητας 10 m³/s και μήκους 9.289 m υδροδοτεί τη ζώνη 3 Δυτική που στο μεγαλύτερο μέρος της ανήκει στον ΤΟΕΒ Καλυβίων. Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔVII, που αποτελεί προέκταση της προσαγωγού διώρυγας έχει παροχетеυτικότητα 20 m³/s στο αρχικό τμήμα της και υδροδοτεί τις πρωτεύουσες διώρυγες ΔΧ και ΔΧΙ, εξασφαλίζοντας απευθείας την άρδευση της ζώνης 4 και τμήματος της ζώνης 3Α Ανατολικής (ΤΟΕΒ Παναιτώλιου) μήκους 19.1 km. Οι υδροληψίες των ΔΧ και ΔΧΙ αποτελούνται από ένα ρυθμιστή AMIL (ρουφράκτης σταθερής ανάντη στάθμης), του οποίου τα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά είναι άγνωστα. Η ΔVII υδροδοτεί επίσης το αντλιοστάσιο Α4 (λειτουργεί κατά μέσο όρο 16 ώρες ημερησίως κατά την αρδευτική περίοδο), το οποίο με τη σειρά του υδροδοτεί τις διώρυγες ΔΙΧ, ΔΧΙΙ και ΔΧΙΙΙ αρδεύοντας τις ζώνες 3Β (μεταξύ ΔVII και ΔΙΧ), 3Γ (μεταξύ ΔΙΧ και ΔΧΙΙ) και 3Δ (μεταξύ ΔΧΙΙ και ΔΧΙΙΙ). Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔΧ υδροδοτεί τη ζώνη 3Α (ΤΟΕΒ Λυσιμαχίας) με παροχетеυτικότητα στο αρχικό της τμήμα 6 m³/s. Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔΧΙ υδροδοτεί τη ζώνη 3Α Ανατολική, περνά το χείμαρρο Ερημίτσα με σίφωνα και εκβάλλει στην Τριχωνίδα.

Σύμφωνα με τη μελέτη των ΕΥΔΕ Αχελώου (1995), η μέση υπερετήσια ποσότητα νερού με την οποία εμπλουτίζεται η Τριχωνίδα ανέρχεται σε 47 hm³. Η παροχетеυτικότητα της ΔΧΙ είναι μεταξύ των 10-20 m³/s ενώ το μεγαλύτερο μέρος της παροχής της κατά την αρδευτική περίοδο και όλη η χειμερινή παροχή χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση των αποθεμάτων της Τριχωνίδας. Το αντλιοστάσιο Α3 (Σπολάιτας) υδροδοτεί τη διώρυγα ΔΙΧ που με τη σειρά της υδροδοτεί τμήμα του ΤΟΕΒ Πεδιάδας Αγρινίου. Επομένως οι ΤΟΕΒ Πεδιάδας Αγρινίου, Λυσιμαχίας, Καλυβίων, Παναιτώλιου υδροδοτούνται από τον Αχελώο μέσω της προσαγωγού διώρυγας ΔVII. Το σύνολο σχεδόν των διωρύγων έχουν προβλήματα στην επένδυση σε όλο τους το μήκος.

Οι παρόχθιοι ΤΟΕΒ της Τριχωνίδας δηλαδή εκείνοι της Παραβόλας, Πάμφιας, Καινουρίου και Μακρύνειας καθώς και ανεξάρτητες αρδευτικές εκτάσεις όπως της Παντάνασσας, αρδεύονται απευθείας από την Τριχωνίδα μέσω αντλιοστασίων. Στον ΤΟΕΒ Παραβόλας υπάγονται τα αντλιοστάσια Α1 και Α2, από τα οποία μόνο το πρώτο αντλεί νερό απευθείας από τη λίμνη. Το αντλιοστάσιο Α1 υδροδοτεί τις διώρυγες Α1, Α2, Β1 και Β2 ενώ το αντλιοστάσιο Α2 τις διώρυγες ΔΙ, ΔΙΙ και ΔΧΧΧΙΙ. Τα αντλιοστάσια αυτά λειτουργούν τουλάχιστον 12 ώρες ημερησίως κατά την αρδευτική περίοδο. Στον ΤΟΕΒ Πάμφιας ανήκουν τα αντλιοστάσια Α7 και Α8, από τα οποία το πρώτο αντλεί νερό απευθείας από τη λίμνη. Το παρόχθιο

αντλιοστάσιο Α7 υδροδοτεί τη διώρυγα ΔΧVII και το Α8 τη διώρυγα ΔΧVIII. Στη δικαιοδοσία του ΤΟΕΒ Μακρυνείας ανήκουν τα αντλιοστάσια Α12, Α12α, Α13 και Α13α. Τα παρόχθια αντλιοστάσια είναι τα Α12 και Α13 που υδροδοτούν τις αρδευτικές διώρυγες ΔΧΙVε, ΔΧVγ και ΔΧΙVγ,δ, ΔΧVβ, ΔΧVΙα,β αντίστοιχα. Τα αντλιοστάσια του ΤΟΕΒ Μακρυνείας λειτουργούν 13 ώρες την ημέρα κατά την αρδευτική περίοδο γιατί οι καλλιέργειες καπνού της περιοχής δεν ποτίζονται τη νύχτα. Ο ΤΟΕΒ Κλεισούρας αρδεύεται απευθείας από τη Λυσιμαχία μέσω του αντλιοστασίου Α14 καθώς και του Α15. Το παρόχθιο αντλιοστάσιο Α14 υδροδοτεί τις αρδευτικές διώρυγες ΔΧΙVα και ΔΧΙVβ ενώ το αντλιοστάσιο Α15 τις αρδευτικές διώρυγες ΔΧVα και ΔΧVβ.

Υπάρχει πλήρως κατασκευασμένο στραγγιστικό δίκτυο τάφρων που απάγουν τα στραγγίσματα των αρδευτικών εκτάσεων και τις πλημμύρες. Τα στραγγιστικά δίκτυα των ΤΟΕΒ Μακρυνείας, Παραβόλας, Παναιτώλιου και Πεδιάδας Αγρινίου καταλήγουν στη λίμνη Τριχωνίδα, του ΤΟΕΒ Κλεισούρας στη λίμνη Λυσιμαχία, ενώ των ΤΟΕΒ Καλυβιών και Λυσιμαχίας εκβάλουν στον Αχελώο μέσω ενός συστήματος τάφρων με πιο σημαντική τη τάφρο Διμήκου που ενώνει τη λίμνη Λυσιμαχία με τον Αχελώο.

B4.1.3.2.2. Ενωτική Τάφρος

Η Ενωτική Τάφρος συνδέει τις λίμνες Τριχωνίδα και Λυσιμαχία και χρησιμοποιείται για την αποφόρτιση της Τριχωνίδας κατά τη διάρκεια πλημμυρών και τη διατήρηση της στάθμης της Τριχωνίδας κάτω από το +17 m περίπου. Η τάφρος είναι χωμάτινη, τραπεζοειδούς διατομής με κλίση πρηνών 3:2 και με συνολικό μήκος 3500 m. Το πλάτος πυθμένα είναι 16 m ενώ η μέγιστη παροχετευτικότητα είναι 50 m³/s με εμβαδόν διατομής γύρω στα 40 m² (ΤΟΕΒ Αχελώου, 1979). Η συντήρηση της τάφρου θεωρείται ανεπαρκής επομένως η παροχετευτικότητά της θα έχει μειωθεί λόγω της αύξησης της υδραυλικής τραχύτητας της κοίτης και των πρηνών. Δεν έχουν γίνει υδρομετρήσεις σε κανένα σημείο της τάφρου και επομένως, παρόλο που υπάρχει εγκατεστημένο σταθμήμετρο κάτω από τη γέφυρα της εθνικής οδού Μεσολογγίου - Αγρινίου, δεν μπορούν να εκτιμηθούν οι διερχόμενες παροχές.

B4.1.3.2.3. Σήραγγα Λυσιμαχίας

Η Σήραγγα Λυσιμαχίας είναι το σημαντικότερο τεχνικό έργο του δικτύου που συνδέει τη βόρεια με τη νότια περιοχή του Κάτω Αχελώου και αποτελεί την πηγή υδροδότησης των ΤΟΕΒ της νότιας περιοχής (Μεσολογγίου, Νεοχωρίου, Κατοχής, Ευηνοχωρίου και μέρους του ΤΟΕΒ Λεσινίου). Έχει συνολικό μήκος 6450 m επένδυση από οπλισμένο σκυρόδεμα, κυκλική διατομή διαμέτρου 5.20 m και καταλήγει στο βόρειο μυχό της λιμνοθάλασσας του Αιτωλικού. Από εκεί ξεκινούν οι προσαγωγοί διώρυγες ΔΧΧ και ΔΧΧVIII για την άρδευση των χαμηλών περιοχών. Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό του έργου η σήραγγα σκόπευε στην παροχέτευση νερού για την άρδευση των χαμηλών (νότιων) περιοχών κατά την αρδευτική περίοδο με μέγιστη παροχή 45 m³/s καθώς και στην αποχέτευση των υψηλών (βόρειων) περιοχών κατά τη περίοδο των πλημμυρών με μέγιστη παροχή 76 m³/s. Όμως η παροχέτευση μιας παροχής μεγαλύτερης από 45 m³/s σημαίνει ότι οι αρδευτικές διώρυγες ΔΧΧ και ΔΧΧVIII δεν μπορούν να παροχετεύσουν το σύνολο της παροχής και σε μια τέτοια περίπτωση λειτουργεί ο υπερχειλιστής του έργου που υπερχειλίζει τα πλεονάζοντα νερά στη λιμνοθάλασσα Αιτωλικού με σημαντικό περιβαλλοντικό

κόστος όπως έδειξε η μέχρι τώρα εμπειρία. Το περιβαλλοντικό κόστος συνίσταται στο σταδιακό ευτροφισμό της λιμνοθάλασσας από νερά με μεγάλες συγκεντρώσεις σε φωσφόρο και άζωτο. Επομένως η παροχετευτικότητα της Σήραγγας Λυσιμαχίας θα πρέπει να θεωρηθεί ίση με τις παροχετευτικότητες των διωρύγων ΔΧΧ και ΔΧΧVIII 30 και 15 m³/s, αντίστοιχα), δηλαδή συνολικά 45 m³/s. Η κατασκευή της σήραγγας ξεκίνησε το 1960 και τελείωσε το 1972 και η συνολική δαπάνη κατασκευής ήταν 350 εκ. δρχ. περίπου (σε τιμές 1972).

Η είσοδος της Σήραγγας Λυσιμαχίας αποτελείται από δύο τοξωτά θυροφράγματα ακτίνας 10 m και ανοίγματος 6 m. Η συνολική δαπάνη των έργων της εισόδου σε τιμές 1978 ήταν 98 εκ. δρχ. περίπου. Το έργο είναι εξοπλισμένο με ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της στάθμης ακριβώς ανάτη του ρυθμιστικού έργου (αλλά και με ένα συμβατικό σταθμήμετρο) και με σύστημα μέτρησης της ταχύτητας της ροής με υπέρηχους Acoustic Doppler CuiTent Profiler (ADCP), το οποίο είναι εγκαταστημένο αμέσως κατάντη του ρυθμιστικού έργου. Οι μετρήσεις αναγράφονται σε ψηφιακή μορφή σε παρακείμενο οικίσκο και από εκεί μέσω συστήματος ραδιοκυμάτων εκπέμπονται και αποθηκεύονται στην 1η ΔΕΚΕ Πατρών. Οι βλάβες στη μέτρηση της ταχύτητας ροής είναι όπως διαπιστώσαμε αρκετά συχνές ενώ οι μετρήσεις στάθμης της Λυσιμαχίας είναι πολύ αξιόπιστες.

Η έξοδος της Σήραγγας Λυσιμαχίας αποτελείται από μια δεξαμενή αναρρύθμισης των νερών της σήραγγας, τον υπερχειλιστή για τα πλεονάζοντα νερά προς τη Λιμνοθάλασσα Αιτωλικού (ο οποίος δεν λειτουργεί πλέον) και τις υδροληψίες των προσαγωγών διωρύγων ΔΧΧ και ΔΧΧVIII.

B4.1.3.2.4. Τάφρος Διμήκου

Η Τάφρος Διμήκου (ΤΧΧΧ) αποχετεύει τα πλεονάζοντα νερά της Λυσιμαχίας στον Αχελώο. Είναι χωμάτινη, τραπεζοειδούς διατομής 40 m², μήκους 10.5 km με κλίση πρανών 3:2. Η επιφάνεια της διατομής μετρήθηκε σε 52.5 m² και η παροχετευτικότητα της τάφρου εκτιμήθηκε σε 16.4 m³/s. Σε περιόδους πλημμυρών και πριν ακόμα κατασκευαστούν τα φράγματα του Αχελώου, η στάθμη του ποταμού ήταν ψηλότερη της στάθμης στην Τάφρο Διμήκου και κατά συνέπεια πλημμύριζαν οι περιοχές κοντά στην εκβολή της Διμήκου στον Αχελώο. Για τον σκοπό αυτό έχει κατασκευαστεί ρυθμιστικό θυρόφραγμα, περίπου 1350 m πριν τις εκβολές, το οποίο δεν επέτρεπε στις υπερχειλίσεις του Αχελώου να εισέλθουν στην τάφρο. Με το πέρασμα των χρόνων όμως και τη λειτουργία των ανάτη φραγμάτων ένα τέτοιο γεγονός είναι σπανιότατο και η εξέλιξη αυτή οδήγησε στην κατάργηση του ρυθμιστικού θυροφράγματος. Επιπροσθέτως κατασκευάστηκε ένα πλευρικό ανάχωμα μήκους περίπου 600 m, το οποίο ουσιαστικά μεταβάλλει την κοίτη της τάφρου από τη αρχική έτσι ώστε η νέα κοίτη να μην διέρχεται πλέον από το θυρόφραγμα. Στη Τάφρο Διμήκου εκβάλλουν και οι πηγές Αγγελόκαστρου - Διμήκου οι οποίες τροφοδοτούνται από τα στραγγίσματα των αρδευτικών εκτάσεων και από τις διηθήσεις των χονδρόκοκκων αποθέσεων κατάντη του Στράτου. Στην τάφρο εκβάλλει εξάλλου και η πρωτεύουσα στραγγιστική τάφρος TVIII η οποία στραγγίζει τις ζώνες 3 Δυτική και 3 Ανατολική (ΤΟΕΒ Καλυβιών και τμήματα του ΤΟΕΒ Πεδιάδας Αγρινίου) και έχει μέγιστη παροχετευτικότητα 7.4 m³/s (ΓΟΕΒ Αγρινίου, 1979).

B4.1.3.2.5. Προσαγωγός Διώρυγα ΔΧΧ

Η προσαγωγός διώρυγα ΔΧΧ ξεκινά από τη δεξιά υδροληψία και αρδεύει τους ΤΟΕΒ Νεοχωρίου και Κατοχής καθώς και τμήμα του ΤΟΕΒ Λεσινίου. Είναι κατασκευασμένη από άοπλο σκυρόδεμα με κλίση πρηνών 2:3, ενώ η αρχική διατομή της έχει επιφάνεια 25 m² και παροχετευτικότητα 30 m³/s. Η υδροληψία της ΔΧΧ αποτελείται από 8 θυροφράγματα διαφόρων ανοιγμάτων από τα οποία πέντε θυροφράγματα σειράς CC1 πλάτους 2.5 m και παροχετευτικότητας 5 m³/s, δύο σειράς CC1 πλάτους 1.0 m και παροχετευτικότητας 2 m³/s και ένα σειράς CC1 πλάτους 0.5 m και παροχετευτικότητας 1m³/s (ΕΤΜΕ, 1961). Παρουσιάζει έντονα προβλήματα διάβρωσης της επένδυσης στο αρχικό της τμήμα λόγω της κατασκευής της πάνω σε εδάφη με έντονη την παρουσία γύψου. Η αποσάθρωση της γύψου από τις διαρροές της διώρυγας προκάλεσε την καταστροφή της επένδυσης της διώρυγας σε εκτεταμένα τμήματά της. Επιπλέον ένα τμήμα της διώρυγας με κλειστή διατομή έχει καταστραφεί ολοσχερώς και έχει κατασκευαστεί παρακαμπτήριος δίδυμος σωληνωτός χαλύβδινος αγωγός Φ 2000 mm. Η διώρυγα υδροδοτεί τα αντλιοστάσια Α2 και Α3, τα οποία με τη σειρά τους υδροδοτούν τη ζώνη 9Α του ΤΟΕΒ Νεοχωρίου. Η κατασκευή της Διώρυγας ΔΧΧ ξεκίνησε το 1963 και τελείωσε το 1972 με συνολική δαπάνη κατασκευής 300 εκ. δρχ. περίπου (τιμές 1972). Η διώρυγα διακλαδίζεται στις πρωτεύουσες διώρυγες ΔΙ και ΔΙΙ.

Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔΙ, σύμφωνα με τη μελέτη των Κωνσταντινίδη κ.ά. (1970), έχει συνολικό μήκος 13.3 km, όμως ένα σημαντικό μέρος της δεν έχει κατασκευαστεί. Συγκεκριμένα, δεν έχει κατασκευαστεί η δευτερεύουσα διώρυγα ΔΙ-3 και το αντλιοστάσιο Α3, καθώς επίσης και η δευτερεύουσα διώρυγα ΔΙ-4 και το αντλιοστάσιο Α5. Με βάση τα έως τώρα γνωστά στοιχεία το κατασκευασμένο τμήμα της ΔΙ έχει μήκος λίγο παραπάνω των 9.78 km, η παροχετευτικότητά της στο αρχικό τμήμα είναι 20 m³/s ενώ στο τελευταίο της τμήμα γύρω στα 3.8 m³/s. Η διατομή είναι τραπεζοειδής, με κλίση πρηνών 2:3 και πλάτος πυθμένα 2.5 m στο αρχικό τμήμα. Υδροδοτεί τα αντλιοστάσια Α1, Α2, Α4 των ζωνών 9Β+Γ του ΤΟΕΒ Νεοχωρίου.

Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔΙΙ λίγο μετά την υδροληψία της περνά με σίφωνα (μήκους 285.4 m) τον ποταμό Αχελώο κοντά στην κοινότητα Κατοχή, έχει συνολικό μήκος 16.7 km και αρδεύει ως επί το πλείστον τον ΤΟΕΒ Κατοχής και μέρος του ΤΟΕΒ Λεσινίου που όμως ανήκουν στη δυτική πλευρά του Αχελώου. Υδροδοτεί τα αντλιοστάσια Α3, Α4 και Α4 του ΤΟΕΒ Λεσινίου, ενώ από την αρχική μελέτη (Καραβοκύρης, 1970) δεν έχει κατασκευαστεί η δευτερεύουσα διώρυγα ΔΙΙ-2 και το αντλιοστάσιο Α5. Επομένως εκτιμάται ότι το συνολικό κατασκευασμένο μήκος της είναι 12.4 km. Είναι κατασκευασμένη από άοπλο σκυρόδεμα, τραπεζοειδούς διατομής κλίσης πρηνών 2:3 εκτός του τμήματος που περνά την κοινότητα Κατοχής, όπου η διατομή μετατρέπεται σε κλειστή ορθογωνική. Η παροχετευτικότητα υπολογίζεται σε 12 m³/s στο αρχικό της τμήμα μέχρι 5.6 m³/s στο τελικό της τμήμα. Η κλίση πυθμένα κυμαίνεται μεταξύ 0.01% και 0.015%.

Και οι δύο κύριες διώρυγες είναι εξοπλισμένες με ρυθμιστές παροχής τύπου AVIS για την υδροληψία των δευτερευουσών διωρύγων αλλά και υπερχειλιστές ασφαλείας που παροχετεύουν τα πλεονάζοντα νερά σε παρακείμενες τάφρους. Οι ρυθμιστές AVIS (ή ρουφράκτες σταθερής κατάντη στάθμης) τοποθετούνται στο ανάντη άκρο κάθε τμήματος του υδραγωγείου και ανοίγουν κάθε φορά που η στάθμη κατάντη του ρυθμιστή τείνει να μειωθεί και κλείνουν όταν η στάθμη κατάντη του ρυθμιστή τείνει να αυξηθεί. Οι ρυθμιστές AVIS πλεονεκτούν στο γεγονός ότι αξιοποιούν την αποθηκευτικότητα των διωρύγων,

εξασφαλίζουν σταθερή στάθμη στις πλευρικές διώρυγες και την απόλυτα αυτόματη λειτουργία του δικτύου με βάση τη ζήτηση του αρδευτικού νερού.

Τα αρδευτικά αντλιοστάσια των ΤΟΕΒ Νεοχωρίου και Κατοχής, λόγω της αυξημένης κατανάλωσης, λειτουργούν 24 ώρες ημερησίως κατά την αρδευτική περίοδο.

B4.1.3.2.6. Προσαγωγός Διώρυγα ΔΧΧVIII

Η προσαγωγός διώρυγα ΔΧΧVIII ξεκινάει από την αριστερή υδροληψία της εξόδου της Σήραγγας Λυσιμαχίας, υδροδοτεί τους ΤΟΕΒ Μεσολογγίου, Ευηνοχωρίου (ζώνες 11-11Α, 12-14 και Δ-Ε-Ζ-Η καθώς και το Polder της Λιμνοθάλασσας Κλείσοβας). Προβλέπεται στο μέλλον σε περιπτώσεις ανάγκης να υδροδοτεί και τμήμα του ΤΟΕΒ Γαλατά με σίφωνα που θα περνά κάτω από τον Εύηνο. Η υδροληψία της ΔΧΧVIII αποτελείται από 5 θυροφράγματα διαφόρων ανοιγμάτων από τα οποία θυροφράγματα σειράς CC1 πλάτους 2.5 m και παροχευευτικότητας 5 m³/s, δύο σειράς CC1 πλάτους 1.0 m και παροχευευτικότητας 2.5 m³/s και ένα σειράς CC1 πλάτους 0.5 m και παροχευευτικότητας 1.0m³/s. Το συνολικό μήκος της διώρυγας είναι 28 km (ΓΟΕΒ Αχελώου, 1979). Είναι κατασκευασμένη από άοπλο σκυρόδεμα και στο μεγαλύτερο τμήμα της έχει ορθογωνική διατομή πλάτους 2.50 m, κλίση πυθμένα 0.03% και παροχευευτικότητα 15 m³/s (ΕΤΜΕ, 1961). Η διώρυγα υδροδοτεί το αρδευτικό αντλιοστάσιο Α3, που με τη σειρά του τροφοδοτεί τη ζώνη 11-11Α (τμήμα του ΤΟΕΒ Μεσολογγίου) και στη συνέχεια (χιλιομετρική θέση +12 km) το αρδευτικό αντλιοστάσιο ΑοΑ (Φοινικιάς) που τροφοδοτεί τις ζώνες 12-14 (τμήμα του ΤΟΕΒ Μεσολογγίου). Η ζώνη 11-11Α στραγγίζεται στη Λιμνοθάλασσα Αιτωλικού μέσω του στραγγιστικού αντλιοστασίου Β3. Το αντλιοστάσιο ΑοΑ τροφοδοτεί τη διώρυγα ΔΧΧVI, η οποία με τη σειρά της υδροδοτεί τα αρδευτικά αντλιοστάσια Α1, Α2 και καταλήγει στα αντλιοστάσια Α4.1 και Α4.2. Όλα τα προηγούμενα αντλιοστάσια αρδεύουν τις ζώνες 12-14 (τμήμα του ΤΟΕΒ Μεσολογγίου). Οι ζώνες 12-14 στραγγίζονται στη Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου μέσω των στραγγιστικών αντλιοστασίων Β1 και Β2. Η προέκταση της ΔΧΧVIII τροφοδοτεί το αντλιοστάσιο Α3 (ζώνες 12-14), και καταλήγει στο αντλιοστάσιο Α5 που αρδεύει τις ζώνες Δ, Ε, Ζ και Η (ΤΟΕΒ Ευηνοχωρίου). Οι ζώνες Δ, Ε, Ζ και Η στραγγίζονται στη θάλασσα μέσω του στραγγιστικού αντλιοστασίου Β4. Το αρδευτικό δίκτυο του Polder υδροδοτείται μέσω ενός μικρού αντλιοστασίου και στραγγίζεται στη θάλασσα.

Η κατασκευή της διώρυγας ΔΧΧVIII ξεκίνησε το 1963 και τελείωσε το 1972 με συνολική δαπάνη κατασκευής 300 εκ. δρχ. περίπου. Σήμερα παρουσιάζει προβλήματα στη στεγανότητα των αρμών.

B4.1.3.3. Έργα στην Δυτική Όχθη του Αχελώου

Το σύστημα αυτό είναι λιγότερο πολύπλοκο σε σχέση με το αντίστοιχο της ανατολικής όχθης αφού περιλαμβάνει μόνο μια λίμνη (λίμνη Οζερός) ενώ το αρδευτικό δίκτυο διωρύγων είναι στη σημερινή του μορφή σχετικά απλό. Στο μέλλον όμως προβλέπονται επεκτάσεις των αρδευτικών περιοχών και επομένως επεκτάσεις των ήδη κατασκευασμένων αρδευτικών δικτύων αλλά και την κατασκευή νέων.

B4.1.3.3.1. Προσαγωγός Διώρυγας ΔΙ

Από τη δεξιά υδροληψία του φράγματος εκτροπής κατόπιν του ΥΗΣ Στράτου ξεκινάει η προσαγωγός διώρυγα ΔΙ η οποία αρδεύει, στη σημερινή κατάσταση, τους ΤΟΕΒ Οζερού και Φυτειών, από τους οποίους ο δεύτερος αρδεύεται με καταιονισμό.

Οι κατασκευαστικές λεπτομέρειες των τεχνικών έργων ρύθμισης της ροής της υδροληψίας δεν είναι γνωστές. Στη χιλιομετρική θέση 1+200 από την υδροληψία έχει κατασκευαστεί το αντλιοστάσιο ΑΙ (ή αντλιοστάσιο Στράτου) που υδροδοτεί τις κύριες διώρυγες ΔΙΙ και ΔΙΙΙ, οι οποίες με τη σειρά τους αρδεύουν τις ζώνες 1Β1 και 1Α, την τελευταία με τη προέκταση της ΔΙ (τμήμα του ΤΟΕΒ Οζερού). Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔΙΙΙ καταλήγει στο αντλιοστάσιο ΑΙΙΙ-1 (το οποίο υδροδοτεί τη δευτερεύουσα διώρυγα ΔΙΙΙ1), το οποίο αρδεύει τη ζώνη 1Β2 (επίσης τμήμα του ΤΟΕΒ Οζερού). Σύμφωνα με τη μελέτη των Μαχαίρα κ.ά. (1990), οι αρδεύσιμες εκτάσεις των ζωνών 1Α, 1Β1 και 1Β2 είναι 5230, 3300 και 770 στρέμματα αντίστοιχα. Η προσαγωγός διώρυγα ΔΙ σε απόσταση 3.7 km από την υδροληψία διακλαδίζεται στις κύριες διώρυγες ΔΙ (επέκταση της προσαγωγού) με κατεύθυνση ΒΔ προς τη λίμνη Αμβρακία και τη ΔΙV με κατεύθυνση νοτίως της λίμνης Οζερού. Η ΔΙ καταλήγει στα αντλιοστάσια ΑΦ1 και ΑΦ2 (ή Αντλιοστάσια Φυτειών) τα οποία τροφοδοτούν τα δίκτυα καταιονισμού της επέκτασης των ζωνών 1Α+1Β (στο σύνολο τους αποτελούν τον ΤΟΕΒ Φυτειών). Πριν καταλήξει στα αντλιοστάσια η ΔΙ υδροδοτεί τα επιφανειακά δίκτυα άρδευσης της ζώνης 1+2 (τμήμα του ΤΟΕΒ Οζερού) συνολικής αρδευόμενης έκτασης κατά τη μελέτη των Μαχαίρα κ.ά. (1990) ίσης με 30780 στρέμματα. Το συνολικό μήκος της ΔΙ μέχρι τα αντλιοστάσια Φυτειών είναι 10.1 km. Είναι κατασκευασμένη από άσπλο σκυρόδεμα, τραπεζοειδούς διατομής με κλίση πρανών 2:3. Στο αρχικό της τμήμα η διατομή έχει παροχευτικότητα $12 < 5 \text{ m}^3/\text{s}$. Κατά την αρδευτική περίοδο η διερχόμενη παροχή δεν ξεπερνά τα $7.5 \text{ m}^3/\text{s}$ (ΕΤΜΕ κ.ά., 1995).

Η πρωτεύουσα διώρυγα ΔΙV τροφοδοτεί τις ζώνες 2 και 2Α (τμήματα του ΤΟΕΒ Οζερού) μέσω των αντλιοστασίων ΑΙV-1 και ΑΙV-2. Τμήμα της ζώνης 2Α αρδεύεται από το αντλιοστάσιο Α2 το οποίο αντλεί νερό απευθείας από τη λίμνη Οζερός.

Η διώρυγα ΔΙ έχει υποστεί ζημιές στην επένδυση και τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίζονται με την υπό εκπόνηση οριστική μελέτη της ανακατασκευής και επέκτασης.

B4.1.3.3.2. Τάφροι Οζερού

Η τάφος υπερχείλισης Οζερού ΤΙ είναι τραπεζοειδούς διατομής 30 m , με κλίση πρανών 3:2, πλάτους πυθμένα 20 m, μήκους 2800 m και παροχευτικότητας $8.10 \text{ m}^3/\text{s}$ (ΓΟΕΒ Αχελώου, 1979). Λόγω της πλημμελούς συντήρησης της τάφρου είναι δεδομένο ότι η παροχευτικότητα θα είναι σημαντικά μειωμένη. Στην εκβολή της τάφρου στον Αχελώο, υπάρχει ρυθμιστικό θυρόφραγμα, το οποίο δεν επιτρέπει να εισέλθουν οι παροχές του Αχελώου στην τάφρο σε περιόδους πλημμυρών όταν η στάθμη του ποταμού είναι υπερυψωμένη. Το ρυθμιστικό αυτό έργο φαίνεται ότι δεν λειτουργεί πλέον. Άλλη σημαντική πρωτεύουσα τάφος της περιοχής είναι η ΤΙV Οζερού που συγκεντρώνει τα στραγγίσματα των ζωνών 2 και 2Α του ΤΟΕΒ Οζερού και

εκβάλλει στον Αχελώο. Είναι τραπεζοειδής, διατομής 25 m^2 , με κλίση πρηνών 3:2, μήκος 35,00 m και μέγιστη παροχτευτικότητα $6 \text{ m}^3/\text{s}$ (ΓΟΕΒ Αχελώου, 1979).

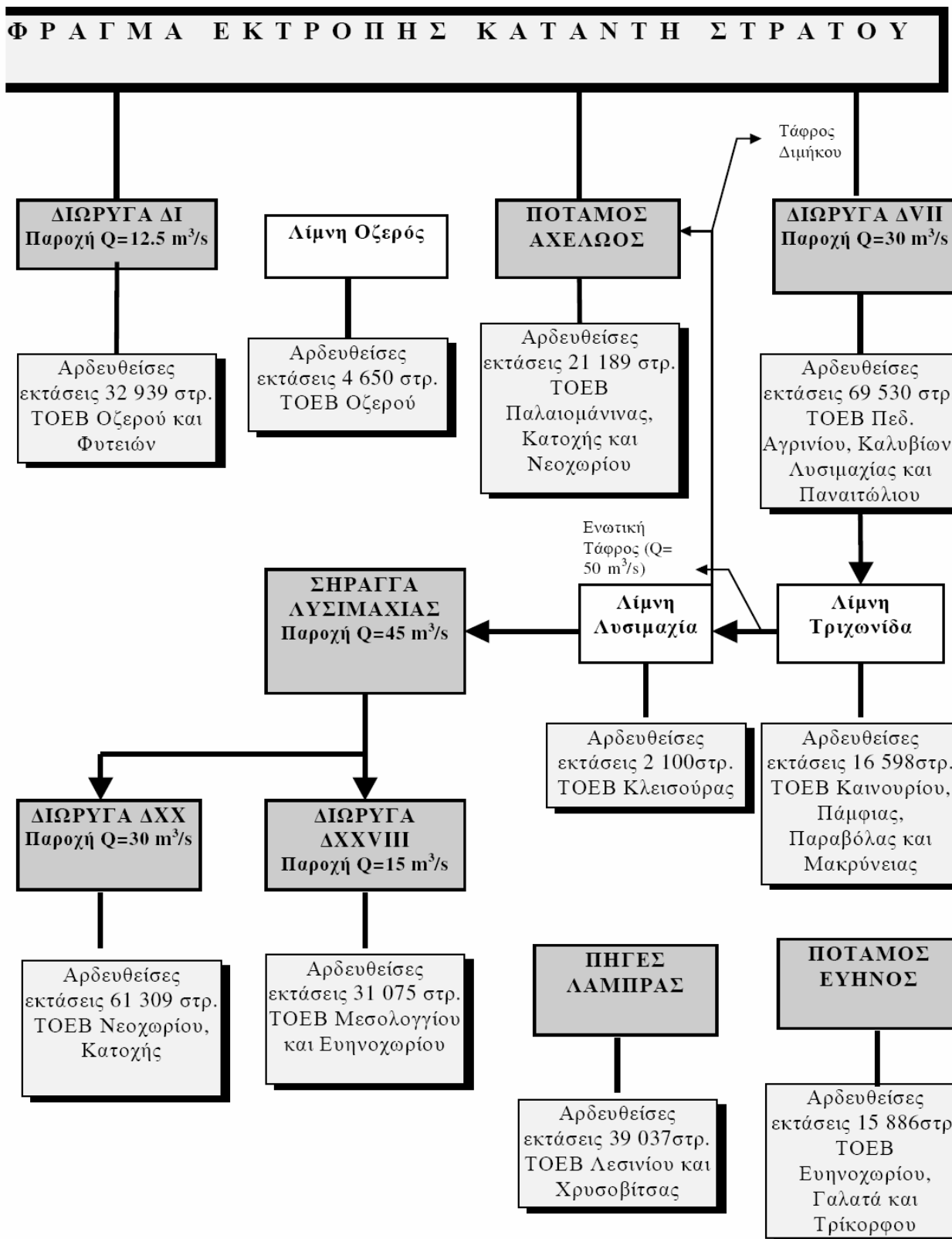
B4.1.3.3.3. Ανεξάρτητα Δίκτυα

Ο ΤΟΕΒ Παλαιομάνινας, νοτίως του Οζερού, αρδεύεται με καταιονισμό μέσω του αντλιοστασίου Παλαιομάνινας που αντλεί απευθείας από τον Αχελώο. Η διάθεση των στραγγισμάτων είναι επιφανειακή με διήθηση στο έδαφος.

Ο ΤΟΕΒ Λεσινίου (ή Αγρόκτημα Λεσινίου αρδεύεται από το αντλιοστάσιο Λ4 με πηγή υδροδότησης την ΔΧΧ και από το αντλιοστάσιο Λ1 το οποίο τροφοδοτείται από τις πηγές Λάμπρας. Είναι γενικά ασαφής η εικόνα για τον επιμερισμό των αρδευτικών εκτάσεων και πολύ περισσότερο για την κατανομή των καλλιεργειών που αρδεύονται από τα δύο αυτά αντλιοστάσια. Επίσης το αντλιοστάσιο ΑΙ στην περιοχή του Πενταλόφου αντλεί νερό απευθείας από τον Αχελώο. Ο ΤΟΕΒ Λεσινίου στραγγίζεται στο Ιόνιο Πέλαγος μέσω των αντλιοστασίων Γ1 και Γ2.

B4.1.3.3.4. Απορροές Αχελώου Κατάντη Στράτου

Τέλος οι απορροές του Αχελώου κατάντη της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι αποτελούνται μόνο από τις εκροές του ΥΗΣ, οι οποίες είναι διαλείπουσες με μέγιστη παροχή ($500 \text{ m}^3/\text{s}$) σε περίπτωση που λειτουργούν και οι δύο μονάδες. Μεταξύ του φράγματος εκτροπής κατάντη του Στράτου και της εξόδου της διώρυγας φυγής στον Αχελώο, η ροή είναι ελάχιστη και αποτελείται μόνο από τις υπερχειλίσεις και διαφυγές του φράγματος εκτροπής. Η κοίτη του Αχελώου στο υπόψη τμήμα έχει καταπατηθεί συστηματικά από μικροκαλλιεργητές και από οικισμούς αθίγγανων, οι οποίοι ζουν στην κοίτη με σοβαρό κίνδυνο της ζωής τους σε περίπτωση που λειτουργήσουν οι υπερχειλιστές των ανάτη φραγμάτων. Τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας η διερχόμενη παροχή είναι ελάχιστη και αποτελείται κυρίως από τα στραγγίσματα των στραγγιστικών τάφρων που εκβάλλουν στον Αχελώο καθώς και από την απορροή της κατάντη λεκάνης απορροής σε περιόδους βροχοπτώσεων. Από τον Αχελώο αντλούν απευθείας νερό τρία αντλιοστάσια (ΤΟΕΒ Παλαιομάνινας, ΑΙ ΤΟΕΒ Κατοχής και ΑΙ ΤΟΕΒ Νεοχωρίου).

Σχήμα Β4.1.3.1.-1. Σχηματικό διάγραμμα ροής των αρδευτικών δικτύων του Κάτω Αχελώου (στοιχεία του 2001)

B4.1.3.4. ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ Αχελώου**B4.1.3.4.1. Σύσταση και Λειτουργία**

Από την αρ. 49759/69/29-02-2012 εισήγηση Αντιπεριφερειάρχη Αιτωλοακαρνανίας λαμβάνονται τα παρακάτω στοιχεία:

- Ο Γ.Ο.Ε.Β. Αχελώου είχε συσταθεί, ως Ν.Π.Δ.Δ., με το Β.Δ. 128/17-2- 1961, βάσει του Ν.Δ. 3881/58 (ΦΕΚ 181 τ.Α/58) «Περί Έργων Εγγείων Βελτιώσεων» και του από 13/9/1959 Β.Δ. (ΦΕΚ 243 τ.Α'/59)
- Με το Ν.Δ. 1218/1972 (ΦΕΚ 133 τ.Α'/72), όλοι οι Ο.Ε.Β. της χώρας, μετατρέπονται σε Ν.Π.Ι.Δ. Οι εν λόγω Οργανισμοί, είναι αυτοδιοικούμενοι και αυτοδιαχειριζόμενοι.
- Βάσει του άρθρου 20 §1 του Ν.Δ. 3881/58, «Οι ΓΟΕΒ και οι ΤΟΕΒ, τελούν υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Γεωργίας, ασκούμενον δια των αρμοδίων Υπηρεσιών τούτου», επίσης βάσει του άρθρου 20 §2 & 4 ο Υπουργός Γεωργίας δύναται να απολύει αιρετά μέλη των Δ.Σ. των Γ.Ο.Ε.Β. και να ασκεί προληπτικό έλεγχο επί των δαπανών των Ο.Ε.Β.
- Βάσει του Ν.2647/98 (ΦΕΚ 237 τ.Α'/98), άρθρο 1§Ε.28, η έκδοση Αποφάσεων σύνθεσης Διοικητικών Συμβουλίων των Γ.Ο.Ε.Β. μεταβιβάσθηκαν στις Κρατικές Περιφέρειες.
- Βάσει του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Τ. τ.Α'/10) «Καλλικράτης» άρθρο 280 «οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν τις αρμοδιότητες των Κρατικών Περιφερειών.....με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με το άρθρο 186 του παρόντος νόμου, στις περιφέρειες».
- Βάσει του Ν.3852/2010 «Καλλικράτης» άρθρο 186 §β.15 μεταφέρθηκαν στην αιρετή περιφέρεια:
 1. Η άσκηση εποπτείας επί των Γ.Ο.Ε.Β. , σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 3881/58, όπως ισχύει,
 2. Η δυνατότητα συγχώνευσης και κατάργησης των ανωτέρω οργανισμών,
 3. Η εφαρμογή των λοιπών διατάξεων του ίδιου νόμου και των κατ' εξουσιοδότησή του κανονιστικών πράξεων.
- Βάσει του Π.Δ. 132/2010 (ΦΕΚ 225 Τ. τ.Α'/10) «Οργανισμός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» άρθρο 7 § 3γ στις αρμοδιότητες των Τμημάτων Δομών Περιβάλλοντος των Δ/σεων Τεχν. Έργων των Περιφ. Ενοτήτων υπάγεται και η άσκηση εποπτείας επί των Γ.Ο.Ε.Β. , σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Η εποπτεία επί των Γ.Ο.Ε.Β., αφορά στον διοικητικό, διαχειριστικό και τεχνικό έλεγχο. Ο έλεγχος συνίσταται στην εξέταση των πράξεων των Οργάνων των Ο.Ε.Β. (αριθμ. 78960/2447/902/9-9-1972 έγγραφο διευκρινίσεων - οδηγιών του τ. Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, Δ/ση IV ΥΕΒ και Διοικητικών & Νομικών Υποθέσεων καθώς και αριθμ. 139080/12-2-1986 έγγραφο του τ. Υπουργείου Γεωργίας, Δ/ση IV ΥΕΒ).
- Το Υπουργείο Γεωργίας, έχει αναθέσει ήδη από το έτος 1980, την διενέργεια του διαχειριστικού ελέγχου των Γ.Ο.Ε.Β. σε Οικονομικούς Επιθεωρητές του οικείου Υπουργείου (σχετ. αριθμ. 140795/4193/913/15-12-1980 έγγραφο).

Η εποπτεία των Τμημάτων Δομών Περιβάλλοντος των Δ/σεων Τεχν. Έργων των Περιφ. Ενοτήτων, αφορά μόνο σε έλεγχο νομιμότητας πράξεων, των οργάνων των Γ.Ο.Ε.Β., για διοικητικά, τεχνικά και διαχειριστικά θέματα (βάσει και των εκθέσεων τακτικών ελέγχων των Οικονομικών Επιθεωρητών). Τα Τμήματα Δομών Περιβάλλοντος, δεν δύνανται να υποκαταστήσουν την δομή λειτουργίας των Γ.Ο.Ε.Β.

και βεβαίως δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητά τους, ούτε στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας, η συντήρηση και λειτουργία των αντλιοστασίων και των διωρύγων, την ευθύνη των οποίων έχουν οι Γ.Ο.Ε.Β.

B4.1.3.4.2. Προβλήματα Λειτουργίας Γ.Ο.Ε.Β. Αχελώου

Βάσει της παραπάνω εισήγησης τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει, ο ΓΟΕΒ Αχελώου, είναι τα εξής:

- Ο οργανισμός, είναι χωρίς Διευθυντή και Τεχνικό Προϊστάμενο (Διπλ. Μηχ/γο - Ηλ/γο Μηχανικό) λόγω συνταξιοδότησης του προηγούμενου και το Δ. Σ. του οργανισμού, έχει παραιτηθεί και ως εκ τούτου δεν συνέρχεται.
- Εδώ και μήνες, οι ελάχιστοι εναπομείναντες εργαζόμενοι του Γ.Ο.Ε.Β. Αχελώου, είναι απλήρωτοι και έχουν προχωρήσει σε επίσχεση εργασίας από το Δεκέμβριο.
- Οι οικονομικές υποχρεώσεις του Οργανισμού προς το ΙΚΑ είναι μεγάλες και ο ΓΟΕΒ δεν έχει ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.
- Οι διώρυγες κυρίως της Κάτω περιοχής παρουσιάζουν σοβαρές βλάβες. Ειδικότερα όσον αφορά στη ΔΧΧ (Δ20), στην περιοχή της Σταμνάς, υπάρχει πιθανότητα κατάρρευσης τμήματος της και ανεπανόρθωτης ζημιάς στο σύστημα μεταφοράς νερού στην Περιοχή Κατοχής - Νεοχωρίου.
- Ο Οργανισμός, ουσιαστικά δεν λειτουργεί, με άμεσο τον κίνδυνο εμφάνισης πλημμυρών, λόγω μη αποστράγγισης των λιμνών καθώς και μη άρδευσης των καλλιεργειών κατά την ερχόμενη αρδευτική περίοδο.

B4.1.3.4.3. Αρδευόμενες Εκτάσεις

Παρατίθενται οι ΤΟΕΒ με την αρδευόμενη και την καθαρή αρδευθείσα έκταση (στοιχεία του 2001) που ανήκουν στον ΓΟΕΒ Αχελώου. Η αρδευόμενη έκταση είναι εκείνη η οποία ανήκει στον αντίστοιχο ΤΟΕΒ και καλλιεργείται, ενώ η αρδευθείσα έκταση είναι εκείνη που ανήκει στην περίμετρο των υφιστάμενων αρδευτικών έργων και που πράγματι αρδεύτηκε τη συγκεκριμένη περίοδο, όπως φαίνεται από τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας. Η διαφορά των δύο τιμών είναι η έκταση των καλλιεργειών που είτε δεν χρειάζονται συστηματική άρδευση (ξηρικές καλλιέργειες) είτε δεν αρδεύονται λόγω ανεπάρκειας των δικτύων άρδευσης.

Από τα δεδομένα του πίνακα παρατηρούμε συχνά μεγάλες διαφορές μεταξύ αρδεύσιμων και αρδευθεισών εκτάσεων, γεγονός που δείχνει την ανάγκη για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό, συντήρηση και λειτουργία των δικτύων αλλά και το σημαντικό ποσοστό των ξηρικών και επίσπορων καλλιεργειών. Επίσης, σύμφωνα με όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις εκτιμήσεις, φαίνεται ότι ακόμα και σε δίκτυα καταιονισμού οι απώλειες αρδευτικού νερού είναι μεγάλες, γεγονός που συνοδεύεται όχι μόνο από την προφανή σπατάλη υδατικών πόρων, αλλά και από την υπερκατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στα αντλιοστάσια, ώστε να είναι σε θέση να διατηρήσουν το αναγκαίο ενεργειακό ύψος στα δίκτυα καταιονισμού.

B4.1.3.4.3.-1. Αρδευόμενες εκτάσεις και πηγή υδροδότησης ανά ΤΟΕΒ του ΓΟΕΒ Αχελώου.

α/α	ΤΟΕΒ-	Πηγές υδροδότησης	Κυριότερο σύστημα άρδευσης	Αρδευόμενη έκταση 2001 (στρ.)	Αρδευθείσα έκταση 2001 (στρ.)
1	Αγρινίου Ερημίτσα	ΔVII, γεωτρήσεις	Καταιονισμός	3500	1164
2	Ευηνοχωρίου	ΔXXVIII, π. Εύηνος	Καταιονισμός	20000	17816
3	Καλυβιών	ΔVII, γεωτρήσεις	Επιφανειακή	19000	18000
4	Κατοχής	ΔXX, π. Αχελώος	Καταιονισμός	35850	35850
5	Κλεισούρας	Λίμνη Λυσιμαχία	Επιφανειακή	4000	2100
6	Λεσινίου	Πηγές Λάμπρας, ΔXX	Καταιονισμός	39905	34781
7	Λυσιμαχίας	ΔVIII	Επιφανειακή	19000	12000
8	Μακρύνειας	Λίμνη Τριχωνίδα	Επιφανειακή	23000	11830
9	Μεσολογγίου	ΔXXVIII	Καταιονισμός	26000	16523
10	Νεοχωρίου	ΔXX, π. Αχελώος	Καταιονισμός	78000	53012
11	Οζερού	Λίμνη Οζερός, ΔI	Επιφανειακή	32500	29937
12	Παλαιομάνινας	Ποταμός Αχελώος	Καταιονισμός	6217	3802
13	Πάμφιας	Λίμνη Τριχωνίδα	Επιφανειακή	3700	2762
14	Παναϊτώλιου	Παναϊτώλιο, Καινούριο, Αβώρακι	Επιφανειακή	21300	13100
15	Παραβόλας	Λίμνη Τριχωνίδα	Επιφανειακή	5897	1392
16	Πεδιάδας Αγρινίου	AVII, γεωτρήσεις	Επιφανειακή	31000	26430
17	Φυτειών	ΔI	Καταιονισμός	16000	10509

B4.1.3.4.3.-2. Κύρια και Δευτερεύοντα Δίκτυα Ν. Αιτωλοακαρνανίας.

Α/Α	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΝΟΜΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΑ-ΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΑΡΔΕΥΣΙΜΗ ΕΚΤΑΣΗ			ΑΡΔΕΥΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ			ΑΡΔΕΥΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΠΗΓΗ ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ					ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΡΔΕΥΣΗΣ		
				ΜΕ ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΜΕ ΑΝΤΛΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΜΕ ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΜΕ ΑΝΤΛΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΤΑΜΙΑ & ΠΗΓΕΣ	ΦΥΣΙΚΕΣ ΛΙΜΝΕΣ	ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ	ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ & ΦΡΕΑΤΑ	ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΕΣ ΤΑΦΡΟΙ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗ ΑΡΔΕΥΣΗ	ΤΕΧΝΗΤΗ ΒΡΟΧΗ	ΣΤΑΓΑΝΗ, κ.λπ.
-	-	-	-	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	
1	ΑΓ. ΒΛΑΣΗ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ	350		350	200		200	200					110	90	
2	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΝΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ		882	882		421	421				421			421	
3	ΑΓΡΙΝΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		3.500	3.500		1.164	1.164				1.164		1.164		
4	ΑΝΑΚΤΟΡΙΟΥ (ΒΟΝΙΤΣΑΣ)	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ		23.500	23.500		8.325	8.325	7.000	1.325					8.325	
5	ΑΝΑΛΗΨΗΣ - ΑΒΑΡΙΚΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	600	4.900	5.500	450	1.500	1.950	450			1.500			1.950	
6	ΓΑΛΑΤΑ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	12.500	1.500	14.000	12.500	1.500	14.000	12.216	1.784				12.500	1.500	
7	ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		20.000	20.000	2.320	15.496	17.816	2.320	14.552			944	12.104	4.537	1.175
8	ΘΕΡΜΟΥ - ΠΕΤΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	6.100		6.100	2.870		2.870	2.870					2.870		
9	ΘΥΡΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ	4.500		4.500	4.500		4.500				4.500			4.500	
10	ΚΑΙΝΟΥΡΓΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ		1.000	1.000		614	614		614					614	
11	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ - ΛΕΥΚΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	2.200		2.200	1.249		1.249	1.249					300	949	
12	ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	19.000		19.000	18.000		18.000	18.000					18.000		
13	ΚΑΤΟΥΝΑΣ - ΚΟΝΟΠΙΝΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ		4.500	4.500		2.400	2.400		2.400					2.400	
14	ΚΑΤΟΧΗΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	1.400	34.450	35.850	1.400	34.450	35.850	9.850	23.500			2.500	2.300		33.550
15	ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		4.000	4.000		2.100	2.100		2.100				2.100		
16	ΛΕΣΙΝΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	39.905		39.905	34.781		34.781	34.781						34.781	
17	ΛΟΥΤΡΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	1.180		1.180	1.180		1.180				1.180				1.180
18	ΛΥΣΙΜΑΧΙΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	19.000		19.000	12.000		12.000	12.000					11.000	1.000	
19	ΜΑΚΡΥΝΕΙΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		23.000	23.000		11.830	11.830		11.830				6.000	5.830	
20	ΠΕΔΙΑΔΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	3.000	23.000	26.000	108	16.415	16.523		16.523				323	12.881	3.319
21	ΜΥΡΤΙΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ	2.500		2.500	2.500		2.500	2.500						2.500	
22	ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	25.000	53.000	78.000	400	52.612	53.012	7.537	37.809			7.666	1.350	46.662	5.000
23	ΟΖΕΡΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	23.500	9.000	32.500	22.912	7.025	29.937	22.430	4.650		2.857		2.337	26.000	1.600
24	ΠΑΛΑΙΟΜΑΝΙΝΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		6.217	6.217		3.802	3.802	3.802						3.802	
25	ΠΑΛΑΙΟΥ (ΚΕΚΡΟΠΙΑΣ)	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ		1.800	1.800	1.800		1.800		1.800					1.800	
26	ΠΑΜΦΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		3.700	3.700		2.762	2.762		2.762				1.562	1.200	
27	ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	17.030	4.270	21.300	11.900	1.200	13.100	13.100					13.100		
28	ΠΑΡΑΒΟΛΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ		5.897	5.897		1.392	1.392		1.392				1.392		
29	ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	24.500	6.500	31.000	22.196	4.234	26.430	26.430					26.430		

Α/Α	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΝΟΜΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΑ-ΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΑΡΔΕΥΣΙΜΗ ΕΚΤΑΣΗ			ΑΡΔΕΥΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ			ΑΡΔΕΥΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΠΗΓΗ ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ					ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΡΔΕΥΣΗΣ		
				ΜΕ ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΜΕ ΑΝΤΛΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΜΕ ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΜΕ ΑΝΤΛΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΤΑΜΙΑ & ΠΗΓΕΣ	ΦΥΣΙΚΕΣ ΛΙΜΝΕΣ	ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ	ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ & ΦΡΕΑΤΑ	ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΕΣ ΤΑΦΡΟΙ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗ ΑΡΔΕΥΣΗ	ΤΕΧΝΗΤΗ ΒΡΟΧΗ	ΣΤΑΓΔΗΝ, κ.λπ.
-	-	-	-	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα	Στρέμματα
30	ΠΟΡΟΣ - ΦΑΜΙΛΑ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ	500		500	500		500	500					500		
31	ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ		1.466	1.466		1.340	1.340				1.340		1.340		
32	ΣΚΟΥΤΕΡΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	900	250	1.150	550	80	630	600			30		80	550	
33	ΣΠΑΡΤΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ	1.250		1.250	1.000		1.000				1.000			1.000	
34	ΣΤΑΘΑ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ		585	585		585	585				585			585	
35	ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ		1.900	1.900		1.350	1.350	1.350					650	700	
36	ΦΥΤΕΙΩΝ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΓΟΕΒ	5.391	10.609	16.000	4.328	6.181	10.509	10.509					4.328	6.181	
37	ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΔΕΒ		3.100	3.100		2.200	2.200				2.200			2.200	
38	ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΙΟΥ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ		2.300	2.300		2.300	2.300		2.300					2.300	
39	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΤΟΕΒ	5.159		5.159	4.256		4.256	4.256						4.256	
40	ΑΣΤΑΚΟΣ - ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	-	11.800		11.800	11.800		11.800	11.800							11.800
41	ΑΧΥΡΩΝ ΦΡΑΓΜΑ + ΔΙΚΤΥΑ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	-	25.000		25.000	25.000		25.000			25.000					25.000
42	ΒΑΛΤΟΣ (ΕΠΕΚΤΑΣΗ Δ1)	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	-	49.500		49.500	49.500		49.500	49.500							49.500
43	ΠΕΡΙΟΧΕΣ 8 & 9Β + 9Γ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	-	13.200		13.200	13.200		13.200	13.200							13.200
44	ΠΕΡΙΟΧΗ 11Α	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	-	16.300		16.300	16.300		16.300	16.300							16.300
45	ΠΕΡΙΟΧΗ 11Β	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	-	10.000		10.000	10.000		10.000	10.000							10.000
-	ΣΥΝΟΛΑ	-	-	341.265	254.826	596.091	287.900	185.078	472.978	294.750	125.341	25.000	16.777	11.110	121.840	305.314	45.824

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Α
630

ΕΝΤΟΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΕΚΤΟΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΝΕΑ ΕΡΓΑ

ΑΡΘΡΟΙΣΜΑ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

B4.1.4. Αποστραγγιστικά έργα

Από την μελέτη NAMA (2000) και νεώτερες τα αποστραγγιστικά έργα πλησίον των εκβολών του Αχελώου περιγράφονται ως κάτωθι:

Το κύριο αποστραγγιστικό - αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής αποτελείται από έξι τάφρους (ΤΙ, ΤΙΙ ως ΤΙVI), οι οποίες μέσω ενός δευτερεύοντος δικτύου, αποστραγγίζουν συνολική έκταση 8500 ha και είτε εκβάλλουν με άντληση (αντλιοστάσια D1, D2 και D6) είτε με βαρύτητα απ' ευθείας στις λιμνοθάλασσες (τάφρος ΤΙ και ΤΙΙΙ).

Υπάρχει ακόμα και το αντλιοστάσιο D4 το οποίο αποστραγγίζει την περιοχή δεξιά της εκβολής του Αχελώου.

Η τάφρος ΤΙ αποστραγγίζει επιφάνεια 950 ha, η οποία εκτείνεται από τον οικισμό Γουριά μέχρι τη λιμνοθάλασσα του Αιτωλικού, με όρια τις ευρύτερες (παλιές) όχθες του Αχελώου δυτικά, τα υψώματα Αγ. Απόστολος, Περιστερότρυπες και Άγριλος ανατολικά, το δρόμο Μάστρο - Αιτωλικό νότια και την ίδια την τάφρο βόρεια. Η τάφρος ΤΙ εκβάλλει απ' ευθείας στη λιμνοθάλασσα του Αιτωλικού επιβαρύνοντάς τη με επιπλέον ρύπανση.

Η τάφρος ΤΙΙ βρίσκεται περίπου 600 m βόρεια της ΤΙ και αποστραγγίζει την περιοχή μεταξύ των υψωμάτων Άγριλος, Μεγαβούνι, Κοτρώνα και Νησάκι και της τάφρου ΤΙ έκτασης 830 ha. Στην τάφρο καταλήγουν και νερά από τις πηγές στην περιοχή των υψωμάτων της Αγ. Παρασκευής και Γλώσσας, τα οποία βελτιώνουν την ποιότητα των νερών της στράγγισης, αλλά αυξάνουν σημαντικά την παροχή. Η τάφρος ΤΙΙ εκβάλλει στο αντλιοστάσιο D6, ενώ η υπερβάλλουσα παροχή υπερχειλίζει, 400 m νότια του αντλιοστασίου, στη λιμνοθάλασσα του Αιτωλικού.

Η τάφρος ΤΙΙΙ ξεκινάει από την περιοχή της Μαγούλας και καταλήγει στον βραχίονα της Αγ. Τριάδας όπου εκβάλλει μαζί με τα νερά του D1 στη λ/θ του Μεσολογγίου. Η επιφάνεια που αποστραγγίζει έχει έκταση 1180 ha και περιβάλλεται από την διώρυγα Δ1, το ύψωμα του Αγ. Νικολάου, την τάφρο ΤΙ και την ίδια την τάφρο ΤΙΙΙ.

Η τάφρος ΤΙV αποστραγγίζει την περιοχή από τη διώρυγα Δ1 και το δρόμο στα Καραπαναίικα που οδηγεί στην παραλία του Λούρου, μέχρι την τάφρο ΤΙΙΙ και τα υψώματα Αγ. Τριάδα και Παλιοκούδουρος, με επιφάνεια 2165 ha. Η τάφρος ΤΙV εκβάλλει στο αντλιοστάσιο D1 στην περιοχή της Αγ. Τριάδας.

Οι τάφροι ΤV και ΤVI αποστραγγίζουν την υπόλοιπη περιοχή νότια της διώρυγας Δ1 και του π. Αχελώου μέχρι το λόφο Κουτσιλάρης, με ενδιάμεσο όριο τους λόφους Σκουπάς και Ταξιάρχη (3880 ha). Και οι δύο τάφροι εκβάλλουν μέσω του αντλιοστασίου D2 στο Ιχθυοτροφείο της Θολής.

αποχετευτικά έργα της περιοχής

Το αντλιοστάσιο D1 έχει δύο μικρές αντλίες (αποστράγγισης) με παροχή 0,85 m³/sec έκαστη και τρεις μεγάλες (αποχέτευσης) με παροχή 4,50 m³/sec έκαστη. Το αντλιοστάσιο D2 έχει δύο μικρές αντλίες με παροχή 1,65 m³/sec έκαστη και επτά μεγάλες με παροχή 4,50 m³/sec έκαστη. Το αντλιοστάσιο D6 έχει τέσσερις αντλίες με παροχή 1,26 m³/sec έκαστη.

B4.1.5. Έργα Ύδρευσης

Τα υδρευτικά θέματα της περιοχής μελέτης συνοπτικά περιγράφονται ως κατωτέρω:

α. Δήμος Αγγελοκάστρου

Στον Δήμο έχει εκδηλωθεί η ανάγκη για νέα έργα προκειμένου να υδρευθούν οι οικισμοί Λυσιμαχίας, Κλεισορρευμάτων και Μπρέσιακου. Με αυτό το σκοπό μελετάται η κατασκευή νέας υδατοδεξαμενής ύδρευσης στο Δ.Δ. Κλεισορρευμάτων και επέκταση του (νέου αγωγού ύδρευσης από τον οικισμό Κλεισορρευμάτων μέχρι τους οικισμούς Μπρέσιακο και Λυσιμαχία.

β. Δήμος Αγρινίου

Ο Δήμος Αγρινίου υδρεύεται από τα δίκτυα που διαχειρίζεται η ΔΕΥΑ Αγρινίου τα οποία εξυπηρετούν το σύνολο του Δήμου Αγρινίου (90.000 κατοίκους και περίπου 35.000 υδρόμετρα).

Πηγή υδροδότησης της ΔΕΥΑ είναι κατά κύριο λόγο ο ταμιευτήρας Καστρακίου (σε 10m βάθος - άνω στάθμη), όπου μέσω ενός παλαιού υδραγωγείου, τροφοδοτείται ένα διυλιστήριο νερού στη θέση Σπολάιτα (Βόρεια και Ανατολικά από το Φράγμα Στράτου). Το διυλιστήριο, εκτός της ΔΕΥΑ Αγρινίου, καλύπτει και τις ανάγκες των γειτονικών δήμων (Ταμιευτήρας Καστρακίου - ποταμός Αχελώος: 6.200.000 πι³/έτος – εξυπηρετούν 120.000 κατοίκους - και 3 γεωτρήσεις: Καλύβια, Σχίνος, Δοκίμι με 90.000, 10.000 και 50.000 πι³/έτος).

Το διυλιστήριο νερού (EEN), με δυναμικότητα τα 45.000 m³/d, διαχειρίζεται ο Σύνδεσμος Ύδρευσης Αγρινίου και πέριξ κοινοτήτων με τη ΔΕΥΑ Αγρινίου κύριο μέλος της. Το διυλιστήριο σήμερα περιλαμβάνει δύο (2) κλίνες διύλισης, ενώ είναι σε εξέλιξη έργα αναβάθμισής του. Ένας χαλυδобоσωλήνας Ο800, συνολικού μήκους περί 20-25 km, συνδέει την EEN με την πόλη του Αγρινίου και τους πέριξ Δήμους. Η χάραξη του υφιστάμενου αγωγού είναι περίπου παράλληλη στην Εθνική οδό.

Σήμερα είναι υπό κατασκευή στο Δήμο ένα έργο αντιμετώπισης επείγουσών αναγκών ύδρευσης και το έργο επέκτασης και αναβάθμισης του διυλιστηρίου νερού.

γ. Δήμος Αιτωλικού

Ο Δήμος υδρεύεται από 3 γεωτρήσεις που βρίσκονται στα Δ.Δ. Χρυσοβεργίου, Αγίου Ηλία και Σταμνάς και εξυπηρετούν τους ομώνυμους Δήμους και από μία πηγή στο Αιτωλικό.

Πρόσφατα παρατηρήθηκαν προβλήματα στην ποιότητα των υδάτων από τις γεωτρήσεις. Αυτά κατά πάσα πιθανότητα οφείλονται στους γεωλογικούς σχηματισμούς της περιοχής (ασβεστολιθικά / κάρστ), οπότε κρίνεται σκόπιμη η απόληψη από άλλη γεώτρηση.

Έχει βρεθεί ήδη θέση περί τα 5 km από την προηγούμενη στην κατεύθυνση προς Μεσολόγγι, αλλά προκειμένου να υλοποιηθεί πρέπει να μελετηθεί και να κατασκευασθεί νέο εξωτερικό υδραγωγείο και αντλιοστάσιο.

δ. Δήμος Αστακού

Ο Δήμος υδρεύεται μέσω υδρογεωτρήσεων ως εξής: από μία (1) γεώτρηση στη θέση «Τσαπουρνιά» και δύο (2) γεωτρήσεις σε θέσεις στο Δ.Δ. Καραϊσκάκη. Επίσης βασική πηγή ύδρευσης του Δήμου είναι οι πηγές Αγίου Δημητρίου.

Σήμερα είναι υπό δημοπράτηση το έργο ύδρευσης Βλιζιανών και υπό μελέτη το έργο ύδρευσης των Δ.Δ. Αστακού - Καραϊσκάκη - Βασιλόπουλου του Δήμου.

ε. Δήμος Ινάχου

Ο Δήμος για την περιοχή μελέτης εξυπηρετείται από τις εξής υδρευτικές πηγές και γεωτρήσεις: Πηγές:

- Μία (1) πηγή στη θέση «Δεξαμενής Αλευράδας» στο Δ.Δ. Αλευράδας που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.
- Μία (1) πηγή στη θέση «Α.Κ. Κρύα Βρύση» στο Δ.Δ. Τρίκλινο που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.
- Μία (1) πηγή στη θέση «Τρανής Βρύσης» στο Δ.Δ. Αμοργιανών που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.

Γεωτρήσεις:

- Μία γεώτρηση (1) στη θέση «Τρίκλινο» στο Δ.Δ. Τρίκλινου που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.

Το σύστημα ύδρευσης του Δήμου παρουσιάζει μεγάλα προβλήματα κυρίως λόγω της μορφολογίας του Δήμου. Από τις γεωτρήσεις το νερό φθάνει να αντλείται μέχρι και στα 1.700 μ. υψόμετρο, γεγονός που προκαλεί μεγάλη καταπόνηση στους καταθλιπτικούς αγωγούς ύδρευσης και υπησέρχεται μεγάλο κόστος λειτουργίας του δικτύου.

Ο Δήμος αυτός έχει μεγάλη έκταση και παρατηρείται σε τμήματά του περίσσεια υδάτων προς ύδρευση, ενώ σε άλλα έλλειμα. Κρίνεται σκόπιμη επομένως η διασύνδεση των δικτύων του Δήμου για να ισομοιραστεί ορθολογικά το πόσιμο νερό.

Αναφέρονται υπό κατασκευή τα παρακάτω έργα:

- Βελτίωση ύδρευσης Δ.Δ. Δήμου Ινάχου
- Βελτίωση ύδρευσης Δ.Δ. Αλευράδας και Β' Φάση
- Βελτίωση ύδρευσης Δ.Δ. Πετρώνας
- Βελτίωση ύδρευσης Δ.Δ. Τρικλίνου

στ. Δήμος Νεάπολης

Το Δ.Δ. Μεγάλης Χώρας υδρεύεται με άντληση από τον ποταμό Αχελώο που γίνεται στη θέση «Σπολάιτα». Το σύνολο του Δήμου εξυπηρετείται από το Σύνδεσμο Ύδρευσης Αγρινίου.

ζ. Δήμος Οινιάδων

Ο Δήμος υδρεύεται από τα δίκτυα ύδρευσης που λειτουργεί η ΔΕΥΑ Οινιάδων, η οποία καταλαμβάνει την έκταση του Δήμου Οινιάδων κοντά στις εκβολές του Αχελώου (πηγές Αγίου Δημητρίου). Ο Δήμος εξυπηρετείται και από τις εξής υδρευτικές πηγές και γεωτρήσεις:

Πηγές:

- Μία (1) πηγή στο Δ.Δ. Πενταλόφου που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.
- Μία (1) πηγή στο Δ.Δ. Πενταλόφου που εξυπηρετεί το Δ.Δ. Λεσινίου.
- Μία (1) πηγή στο Δ.Δ. Πενταλόφου που εξυπηρετεί το Δ.Δ. Γουριάς.
- Μία (1) πηγή στο Δ.Δ. Πενταλόφου που εξυπηρετεί τα Δ.Δ. Νεοχωρίου Μεσολογγίου, Κατοχής και Μάστρου.

Γεωτρήσεις:

- Δύο (2) γεωτρήσεις στη θέση «Υδατόπυργος» στο Δ.Δ. Νεοχωρίου που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.
- Μία (1) γεώτρηση στη θέση «Βαμβάκια» στο Δ.Δ. Νεοχωρίου που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.
- Δύο (2) γεωτρήσεις στη θέση «Παλιουριάς» στο Δ.Δ. Κατοχής που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.
- Μία (1) γεώτρηση στη θέση «Βασιλάδες» στο Δ.Δ. Μάστρου που εξυπηρετεί το ομώνυμο Δ.Δ.

Είναι υπό κατασκευή τα έργα ύδρευσης από τις πηγές Αγίου Δημητρίου Πενταλόφου και του εξωτερικού αγωγού ύδρευσης. Τα έργα αφορούν:

- (α) την κατασκευή αντλιοστασίου στις πηγές Αγίου Δημητρίου Πενταλόφου για την ύδρευση του Δ. Οινιάδων και
- (β) την κατασκευή αγωγού για τη σύνδεση του αντλιοστασίου με τη δεξαμενή Λεσινίου
- (γ) την αντικατάσταση του μεγαλύτερου μέρους του δικτύου ύδρευσης της Γουριάς που είναι από αμίαντο, καθώς και την κατασκευή εξωτερικού αγωγού από τις πηγές Αγίου Δημητρίου, ως την Πεντάλοφο.
- (δ) την κατασκευή και επέκταση δικτύου ύδρευσης Δ.Δ. Μάστρου
- (ε) την τοποθέτηση υδρομετρητών Δ.Δ. Νεοχωρίου

η. Δήμος Παρακαμπυλίων

Ο Δήμος υδρεύεται από την πηγή στη θέση «Δέση» του Δ.Δ. Σιδηρών ή εναλλακτικά από την πηγή στη θέση «Σάγδαρη» του Δ.Δ. ψηλοβράχου

Είναι υπό μελέτη νέο υδροαρδευτικό έργο στο Δ.Δ. Σιδηρών (από τη λίμνη Καστρακίου), που σκοπό έχει την ύδρευση 300 κατοίκων και την άρδευση 200 στρεμμάτων.

θ. Δήμος Στράτου

Ο Δήμος εξυπηρετεί τις υδρευτικές του ανάγκες μέσω του Συνδέσμου Ύδρευσης Αγρινίου.

B4.1.6. Έργα Αποχέτευσης**B4.1.6.1. Γενικά**

Βάσει της Οδηγίας 91/271/ΕΚ «περί επεξεργασίας και διάθεσης των αστικών λυμάτων», όπως ενσωματώθη κε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 5673/400/1997, καθορίζεται άμεσα ή έμμεσα το απαιτούμενο επίπεδο επεξεργασίας, που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό. Αυτό αφορά όλους τους οικισμούς με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού (ΜΙΠ) άνω των 2000 κατοίκων. Επιπλέον συνδέεται η προθεσμία κατασκευής των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) με τον αποδέκτη και τον συνεπαγόμενο βαθμό επεξεργασίας των λυμάτων. Συγκεκριμένα, οι οικισμοί της χώρας κατατάσσονται σε τρεις Προτεραιότητες (Α, Β και Γ):

- Την Προτεραιότητα Α η οποία περιλαμβάνει όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων (ΜΙΠ >10.000) και οι οποίοι αποχετεύουν τα λύματα τους σε «ευαίσθητους» αποδέκτες.
- Την Προτεραιότητα Β, η οποία περιλαμβάνει όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο

- πληθυσμό άνω των 15.000 κατοίκων (ΜΙΠ >15.000) και οι οποίοι αποχετεύουν τα λύματα τους σε «κανονικούς» αποδέκτες.
- Την Προτεραιότητα Γ που περιλαμβάνει οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων και οι οποίοι αποχετεύουν τα λύματά τους σε «κανονικούς» (2.000<ΜΙΠ<15.000) ή «ευαίσθητους» αποδέκτες (2.000<ΜΙΠ<10.000).

Στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας έχουν θεσμοθετηθεί ως “ευαίσθητοι αποδέκτες” ο ποταμός Αχελώος, το Δέλτα του Αχελώου και η Λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου.

B4.1.6.2. Υφιστάμενα έργα αποχέτευσης στην περιοχή μελέτης

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι υφιστάμενες ΕΕΛ της περιοχής μελέτης και η περιγραφή των βασικών στοιχείων λειτουργίας τους.

Όνομασία	Λεκάνη απορροής	Δήμος	Φάση στην Οποία βρίσκεται η ΕΕΛ	Ισοδύναμος πληθυσμός σχεδιασμού (ΜΙΠ)	Πραγματικός εξυπηρετούμενος πληθυσμός (ΜΙΠ)	Παροχή λειτουργίας (m ³ /d)-	Μέθοδος επεξεργασίας
ΕΕΛ Δ. Μεσολογγίου	Ευήνος	Ι. Π. Μεσολογγίου	Λειτουργεί	16000	13000	3700	Παρατεταμένος αερισμός με αυτόματη εσχάρωση, δίδυμο κανάλι εξάμμωση χλωρίωση, καθίζησης τύπου DORTMUND, αποθήκη λάσπης και κλίνες ξήρανσης
ΕΕΛ Δ. Αγρινίου	Αχελώος	Αγρινίου	Λειτουργεί	60000	60000	14000	Παρατεταμένος αερισμός σε οξειδωτικές τάφρους
ΕΕΛ Δ. Αιτωλικού		Αιτωλικού	Λειτουργεί / χρήζει αναβάθμισης	5000			Παρατεταμένος αερισμός τύπου TOTAKLAERANLAGE, με αυτόματη εσχάρα, δίδυμο κανάλι εξάμμωση, ενσωματωμένη καθίζηση πλευρικού καναλιού, αποθήκη λάσπης, κλίνες ξήρανσης.

B4.2. Προτάσεις αναγκαίων έργων και παρεμβάσεων

B4.2.1. Επιπτώσεις Υ/Η Έργων

B4.2.1.1. Έργα αναρρύθμισης ροής Αχελώου κατάντη φρ. Στράτου

Το φράγμα Στράτου αποτελεί την τελευταία βαθμίδα της ενεργειακής εκμετάλλευσης του Αχελώου και άρχισε να λειτουργεί από το 1988. Η λειτουργία του φράγματος αυτού καθορίζει στα μεγαλύτερα διαστήματα του χρόνου και την δίαιτα των παροχών του Αχελώου στα τμήματα ενδιαφέροντος της μελέτης.

Σύμφωνα με τη μελέτη Ζέρη (1995) έγιναν υδραυλικοί υπολογισμοί για διάφορα σενάρια συνδυασμού παροχών ΥΗΣ και εκχειλιστή. Εξετάστηκε η διόδευση των ακόλουθων παροχών:

- (1). Παροχή ΥΗΣ Στράτου 450m³/sec και παροχή σχεδιασμού για το τμήμα κατάντη της εξόδου της διώρυγας φυγής 500m³/sec.

- (2). Παροχή σχεδιασμού για παροχή υπερχειλιστή $500\text{m}^3/\text{sec}$ με ταυτόχρονη λειτουργία του ΥΗΣ. Άρα παροχή κατάντη εξόδου της διώρυγας φυγής $1000\text{m}^3/\text{sec}$.
- (3). Μέγιστη παροχή πλημμύρας με κλειστό τον ΥΗΣ του Στράτου (λειτουργία μόνο του εκχειλιστή) $4000\text{m}^3/\text{sec}$.

Σύμφωνα με την παραπάνω μελέτη από την εμπειρία λειτουργίας του ΥΗΣ τα τελευταία χρόνια, φαίνεται ότι η διόδευση της παροχής των $450\text{m}^3/\text{sec}$ για τις περιορισμένες ώρες που λειτουργεί ο Στράτος, δεν δημιουργεί προβλήματα πλημμυρισμού. Όταν όμως σταθεροποιηθεί η παροχή αυτή για μεγάλα διαστήματα είναι πιθανή η δημιουργία προβλημάτων πλημμυρισμού σε ορισμένες εκτάσεις που έχουν χαμηλό υψόμετρο και ανεπαρκείς στραγγιστικές διατάξεις.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της μελέτης φαίνεται ότι είναι δυνατή η διοχέτευση 450 έως $500\text{m}^3/\text{sec}$ από την βαθειά κοίτη του Αχελώου εντός των ορίων του δήμου Οινιάδων. Οι επιπτώσεις από τη διόδευση μεγαλύτερων παροχών δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθούν ούτε να προταθούν έργα, χωρίς λεπτομερέστερη αποτύπωση των διατομών της κοίτης του Αχελώου.

Για τους ίδιους λόγους δεν εκτιμήθηκαν και οι επιπτώσεις της πλημμύρας των $4000\text{m}^3/\text{sec}$, για την οποία εκτιμάται ότι διέρχεται από την ευρεία κοίτη του Αχελώου, αλλά και πάλι η απουσία αξιόπιστης αποτύπωσης δεν είναι δυνατό να οδηγήσει σε ασφαλή συμπεράσματα, κυρίως σε ότι αφορά τυχόν ενίσχυση των παλαιών αναχωμάτων.

Αντίστοιχα, η ελάχιστη παροχή του Αχελώου, ενώ θα έπρεπε σύμφωνα με το άρθρο 23.2 της ΚΥΑ, να είναι $21,3\text{m}^3/\text{sec}$, εντούτοις υπάρχουν χρονικά διαστήματα που πιθανόν να είναι μικρότερη.

Σύμφωνα με έγγραφο της ΔΕΗ η παραπάνω παροχή ξεπερνιέται κατά πολύ.

Στο άρθρο 23.2 της ΚΥΑ 129264/23-05-2007 "Έγκριση Π.Ο. για την λειτουργία των ΥΗΣ Κρεμαστών κτλ." αναφέρεται:

23.2 Να εξασφαλιστεί στο τμήμα της κοίτης μεταξύ της εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι και των εκβολών Αχελώου ελάχιστη οικολογική παροχή ίση με $21,3\text{m}^3/\text{sec}$. Να εκπονηθεί από τον φορέα λειτουργίας του έργου, σε χρονικό διάστημα ενός έτους από την έκδοση της παρούσας, ειδική τεχνική μελέτη τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών έργων ή τρόπος λειτουργίας των υδροηλεκτρικών έργων προκειμένου να ομογενοποιηθεί (χρονικά και χωρικά) η ροή κατάντη της εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι, με σκοπό την ισοκατανομή της οικολογικής παροχής κατάντη του φράγματος. Στην μελέτη επίσης θα πρέπει να συνεκτιμηθούν νεότερα υδρολογικά στοιχεία και λοιπά δεδομένα της περιοχής, με σκοπό την τυχόν αναπροσαρμογή της τιμής της οικολογικής παροχής. Η τεχνική αυτή μελέτη θα εγκριθεί από την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Τα έξοδα της μελέτης θα βαρύνουν τον φορέα λειτουργίας του έργου.

Σχετικά με την αναρρύθμιση κατάντη του Φρ. Στράτου διατυπώθηκαν διάφορες προτάσεις.

- α. Χρησιμοποίηση της λίμνης Οζερού για αναρρύθμιση των παροχών του Αχελώου. Στη λίμνη θα διοχετεύεται μέρος παροχών της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι, οι οποίες θα μπορούσαν να

- αποδίδονται αργότερα για όσο διάστημα δεν λειτουργεί ο ΥΗΣ. Η λύση αυτή δεν φαίνεται να προωθείται προς το παρόν, διότι μόνο $2,5\text{m}^3/\text{sec}$ είναι δυνατό να αποδοθούν χωρίς άντληση.
- β. Χρησιμοποίηση του υδάτινου όγκου της διώρυγας φυγής χωρητικότητας 500.000m^3 για αναρρύθμιση και απόδοση τουλάχιστον $14,3\text{m}^3/\text{sec}$ τα οποία προστιθέμενα στα $7\text{m}^3/\text{sec}$ που απαιτείται με βάση τη σχετική ΚΥΑ να διοχετεύονται στην παλαιά κοίτη του Αχελώου από το φράγμα Στράτου αποδίδουν τα συνολικά $21,3\text{m}^3/\text{sec}$ που απαιτούνται κατάντη της διώρυγας φυγής. Τα $7\text{m}^3/\text{sec}$ της παλαιάς κοίτης εξασφαλίζονται ως άθροισμα των διαφυγών του φράγματος, που ανέρχονται σε $3-4\text{m}^3/\text{sec}$ και μίας μόνιμης παροχής από το Στράτο II, που σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να συμπληρώνει σε συνεχή βάση το έλλειμμα της οικολογικής παροχής.
- γ. Κατασκευή δεύτερου αναρρυθμιστικού ταμιευτήρα κατάντη του φράγματος Στράτου με έναν μικρότερο ΥΗΣ (Στράτος III), ο οποίος θα αποδίδει από μόνος του τις απαιτούμενες ελάχιστες παροχές. Οι λύσεις αναρρυθμιστικών φραγμάτων παρά ή κατάντη της διώρυγας φυγής, εξετάστηκαν και απορρίφθηκαν λόγω απαλλοτριώσεων και υψηλών δαπανών στεγανοποίησης ή θεμελίωσης.

Από την ΔΕΗ έχει ανατεθεί προκαταρκτική μελέτη (ECOS) για την εξέταση της παραπάνω λύσης (β).

Βάσει της παραπάνω μελέτης η δαπάνη για την κατασκευή του έργου αναρρύθμισης (θυροφράγματα, γερανογέφυρες, συστήματα ελέγχου και αυτοματισμού, πλευρικός υπερχειλιστής κτλ.) εκτιμάται σε $2.800.000 \text{ €}$ και της σχετικής μελέτης σε 200.000 € .

B4.2.1.2. Επιπτώσεις πλημμυρικού κύματος

Πρόκειται για σειρά μελετών και έργων για την αντιμετώπιση των συνεπειών πλημμυρικού κύματος εξαιτίας αστοχίας των φραγμάτων.

Σχετική η αναφορά στα άρθρα 18,19 και 20 της ΚΥΑ

18.1 Με ευθύνη των αρμοδίων φορέων και του φορέα λειτουργίας των έργων στο μέρος που τους αφορά θα πρέπει άμεσα:

- i. Από τον φορέα λειτουργίας του έργου, να γίνει επικαιροποίηση της μελέτης των επιπτώσεων πλημμυρικού κύματος από αστοχία των φραγμάτων του ποταμού Αχελώου (Κρεμαστά, Καστράκι, Στράτος), στα κατάντη των φραγμάτων οικοσυστήματα (ανθρωπογενή και φυσικά),*
- ii. Από τις αρμόδιες Υπηρεσίες σε συνεργασία με τον φορέα λειτουργίας του έργου, να συνταχθούν τα απαραίτητα σχέδια εκτάκτου ανάγκης ή να επικαιροποιηθούν τυχόν υφιστάμενα εφόσον υπάρχουν, για την περίπτωση διαφόρων βαθμών αστοχίας των φραγμάτων, βάσει των συμπερασμάτων της επικαιροποιημένης μελέτης διάδοσης πλημμυρικού κύματος από αστοχία των φραγμάτων και να καταρτιστεί ή να επικαιροποιηθεί λεπτομερές σχέδιο πολιτικής προστασίας των πληθυσμών κατάντη των φραγμάτων περιοχών, με ιδιαίτερη έμφαση στην απομάκρυνση, σε περίπτωση κινδύνου, των κατοίκων προς περιοχές που δεν κατακλύζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (σχέδιο Ξενοκράτης κλπ.)*

iii. Να συνταχθούν σχέδια και προγράμματα παρακολούθησης των φραγμάτων και των συνοδών τους έργων, από τον φορέα λειτουργίας του έργου και να εγκατασταθούν διατάξεις συνεχούς παρακολούθησης της συμπεριφοράς τους. Σε περίπτωση κινδύνου αστοχίας των φραγμάτων και των συνοδών έργων, ο φορέας λειτουργίας των έργων οφείλει να ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες αρχές για την ενεργοποίηση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εγκαταστήσουν σχετικές διατάξεις (ηχητικές ή οπτικές), ανάλογα με τον βαθμό επικινδυνότητας, οι οποίες θα ειδοποιούν τον πληθυσμό.

iv. Σε κάθε περίπτωση που οι υπεύθυνοι της υδροηλεκτρικής εγκατάστασης εκτιμήσουν ότι υπάρχει κάποιο συμβάν που μπορεί να οδηγήσει σε επικινδυνότητα, υποχρεούνται να ειδοποιούν το ταχύτερο δυνατόν τις αρμόδιες αρχές (Νομ. Αυτοδιοικήσεις κλπ.)

18.2 Με συντονισμό των αρμοδίων φορέων να κατασκευαστούν τυχόν απαιτούμενα έργα προστασίας των κατοικημένων περιοχών που κριθούν απαραίτητα λαμβάνοντας υπόψη και την επικαιροποιημένη μελέτη του πλημμυρικού κύματος και αφού πρώτα τύχουν της απαιτούμενης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

18.3 Το σχέδιο παρακολούθησης των φραγμάτων, της παρ. iii του όρου 18.1, θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον την οργάνωση ειδικής ομάδας παρακολούθησης της συμπεριφοράς των φραγμάτων κατά την λειτουργία τους. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να γίνονται τουλάχιστον τα παρακάτω:

- Τοποθέτηση μετρητικών διατάξεων για την παρακολούθηση της συμπεριφοράς του σώματος των φραγμάτων
- Επιθεωρήσεις και έλεγχοι (Γενικές επιθεωρήσεις - Ειδικές επιθεωρήσεις για παράδειγμα μετά από σεισμούς, κατά την διάρκεια και μετά από μεγάλες βροχοπτώσεις, μετά από τυχόν απότομο καταβίβασμό της στάθμης των ταμιευτήρων)
- Παρακολούθηση της καλής λειτουργίας των εκχειλιστών των φραγμάτων και άμεση επέμβαση σε περίπτωση ανάγκης με την έλευση των πλημμύρων ανάπτυξη των έργων
- Οδηγίες προς εξουσιοδοτημένα άτομα (καθορισμός υποχρεώσεων και ευθυνών τους, εκπαίδευση στην λειτουργία και συντήρηση έργων, καταγραφή μετρήσεων, γνώση του σχεδίου προειδοποίησης - συναγερμού και εκκένωσης των κατόντη των φραγμάτων κατοικημένων περιοχών)

18.4 Να παρακολουθείται από τις τεχνικές Υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και από τον φορέα λειτουργίας των έργων η ευστάθεια των πρανών σε όλη την περίμετρο των ταμιευτήρων και να λαμβάνονται μέτρα για την αποκατάσταση τυχόν κατολισθήσεων, καθιζήσεων και διαβρώσεων του εδάφους, μετά από εκπόνηση γεωλογικών - γεωτεχνικών μελετών εκεί όπου παρουσιάζονται. Ο φορέας λειτουργίας του έργου θα συμβάλλει οικονομικά και θα παράσχει κάθε άλλη βοήθεια (π.χ. τεχνική βοήθεια, στοιχεία κλπ.) στην εκπόνηση αυτών των μελετών.

18.5 Το σύστημα προειδοποίησης θα πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει:

- Προειδοποιητικό ηχητικό σήμα (συναγερμός) το οποίο ενεργοποιεί ο υπεύθυνος/οι
- Ταχεία ανακοίνωση του συμβάντος στις τοπικές αρχές (Νομαρχίες και Αστυνομικά τμήματα)
- Κινητοποίηση του διοικητικού μηχανισμού με σκοπό τη ταχύτερη απομάκρυνση, περίθαλψη και βοήθεια των κατοίκων.

19. Ο φορέας λειτουργίας των έργων είναι υποχρεωμένος να παρακολουθεί συνεχώς και να ελέγχει την καλή στατική επάρκεια των έργων καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας τους (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα των όρων 18.3 και 18.4 που πρέπει να γίνουν κατά ελάχιστο), ώστε να αποφευχθεί η πιθανότητα αστοχίας αυτών με καταστροφικές συνέπειες για τους κατάντη οικισμούς και τα οικοσυστήματα της περιοχής. Για το σκοπό αυτό υποχρεούνται κατ' ελάχιστον στην τήρηση των προγραμμάτων επιθεώρησης και στην συντήρηση των διατάξεων παρακολούθησης και ειδοποίησης των όρων 18.3, 18.4 και 18.5. Ο φορέας λειτουργίας επίσης οφείλει να μεριμνά για την αναβάθμιση των εν λόγω διατάξεων και των σχεδίων εκτάκτου ανάγκης όποτε αυτό καθίσταται απαραίτητο από τις νομοθετικές και επιστημονικές εξελίξεις, αλλά και βάσει των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης της συμπεριφοράς των έργων.

20. Ο φορέας των έργων είναι υπεύθυνος για την αδιάλειπτη και αξιόπιστη λειτουργία των εκχειλιστών όπως για παράδειγμα η λειτουργία τους με εφεδρική ανεξάρτητη πηγή ηλεκτρικής ενέργειας (H/Z) ή χειροκίνητο άνοιγμα - κλείσιμο αυτού.

Για τα παραπάνω απαιτείται:

α. Επικαιροποίηση της μελέτης πλημμυρικού κύματος.

Βάσει της ΚΥΑ η δαπάνη βαρύνει τον Φορέα Λειτουργίας (ΔΕΗ). Βάσει εγγράφου της ΔΕΗ έχει εκπονηθεί σχετική μελέτη.

β. Κατασκευή έργων προστασίας εξαιτίας του πλημμυρικού κύματος προϋπολογισμού 2.100.000 €. Θα προκύψουν βάσει της παραπάνω μελέτης. Με τον παραπάνω προϋπολογισμό θα κατασκευασθούν τα κατεπείγοντα έργα.

B4.2.1.3. Προγραμματιζόμενα νέα έργα Υ/Η

Αναφερόμαστε σε προγραμματιζόμενα νέα έργα στον Π. Αχελώο με την μέθοδο ΣΔΙΤ.

- Μικρός ΥΗΕ σταθμός Φρ. Αγ. Αθανασίου μεταξύ Παλαιομάνινας και Πενταλόφου.
- Αναστρέψιμο έργο Αγ. Γεωργίου με τροφοδοσία από την Τ.Λ. Καστρακίου
- Αναστρέψιμο έργο Πύργου

Στα πλαίσια των μελετών διαχείρισης λιμνών κοίτης Αχελώου κατάντη Στράτου και Δέλτα θα πρέπει να υπολογισθούν οι επιπτώσεις από την λειτουργία των παραπάνω έργων.

B4.2.1.4. Προϋπολογισμός έργων εξαιτίας επιπτώσεων Υ/Η Έργων

Κατηγορίας Ια: Βασικά δίκτυα υποδομής

Υποκατηγορία Ια-1

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Πηγή Χρηματοδότησης	Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
1	Αναρρυθμιστικό έργο κατάντη φράγματος Στράτου	2.800.000	ΕΣΠΑ	Βραχυπρόθεσμο	Έργο για την σταθερή παροχή κοίτης κατάντη Στράτου
2	Μελέτη αναρρυθμιστικού έργου	200.000	ΔΕΗ	Βραχυπρόθεσμο	
3	Επείγοντα έργα αντιμετώπισης πλημμυρικού κύματος	2.100.000	ΕΣΠΑ	Βραχυπρόθεσμο	
Σύνολο		5.100.000			

B4.2.2. Αντιπλημμυρικά Έργα**B4.2.2.1 Αντιπλημμυρικά έργα κατάντη Φρ. Στράτου**

Το τμήμα αυτό του ποταμού μέχρι το τέλος Διώρυγας Φυγής μελετήθηκε σε επίπεδο Προμελέτης. Προτείνεται η διάνοιξη νέας βαθείας κοίτης με την οποία επιτυγχάνεται η ασφαλής παροχέτευση 500 μ³/δλ από τους υπερχειλιστές του Φράγματος Σπολαΐτας. Η παροχή αυτή σε συνδυασμό με τα 500 μ³/δλ της Διώρυγας Φυγής (μέσω του ΥΗΣ Στράτος Ι) εξασφαλίζει διοχέτευση πλημμύρας 500+500=1000 μ³/δλ από το Φράγμα Στράτου.

Για τους δύο πρώτους κλάδους της βαθείας κοίτης, μήκους 1.865μ. και 2.010μ. προτείνεται τραπεζοειδής απλή διατομή με κλίση πρανών 1:3 κατά- μήκος κλίση J=0,20% βάθος εκσκαφής H=2,0μ. (χωρίς περιθώριο ασφάλειας) πλάτος B=70,0μ. με διοχετευτικότητα Q=300 μ³/δλ. Μετά τη συμβολή των δύο κλάδων και μέχρι τη συμβολή της διώρυγας Φυγής του ΥΗΣ Στράτος Ι μήκους 6.715μ. προτείνεται μικτή τραπεζοειδής διατομή με κατά μήκος κλίση J=0,23% αποτελούμενη από κοίτη εκσκαφών βάθους H=1,0μ. πλάτους B=105,0μ., εκατέρωθεν μπαγκίνες πλάτους 15,0μ. και παράλληλα υπερπηδητά αναχώματα ύψους h=1,0μ. με διοχετευτικότητα Q=500μ³/δλ (κλίση πρανών εκσκαφής και αναχώματος 1:3).

Η δαπάνη των παραπάνω έργων σε σημερινές τιμές ανέρχεται σε 4.000.000 € εκ των οποίων τα 1.500.000 σε Α' φάση.

B4.2.2.2. Αντιπλημμυρικά αναχώματα

Σε προηγούμενο κεφάλαιο περιγράφονται τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά αναχώματα εκατέρωθεν της κοίτης του ποταμού μέχρι τις εκβολές. Μολονότι ο έλεγχος της μελέτης δεν έγινε με την μέγιστη πλημμύρα θα πρέπει τουλάχιστον να κατασκευασθούν τα έργα που προβλέπονται.

Σύμφωνα με την μελέτη (ΕΤΜΕ κτλ. 1995) προβλέπονται αντιπλημμυρικά έργα έως την εκβολή. Η δαπάνη των έργων αντιπλημμυρικών αναχωμάτων που περιγράφονται σε σημερινές τιμές ανέρχεται σε 1.000.000 €.

B4.2.2.3. Αντιδιαβρωτική προστασία πεδινής κοίτης

Το πρόβλημα επίσης της αντιδιαβρωτικής προστασίας των οχθών του Αχελώου συναρτάται, τόσο με την αντιπλημμυρική προστασία, όσο και με το θέμα της αναρρύθμισης των παροχών.

Η σταθεροποίηση της βαθιάς κοίτης του Αχελώου, ώστε να δέχεται χωρίς πλημμυρισμούς τις συνήθεις παροχές του ΥΗΣ Στράτου, ακόμη και αρκετές μέρες συνεχώς, πιθανόν να απαιτήσει ορισμένα συμπληρωματικά έργα, όπως μικρά υπερπηδητά αναχώματα κατά τόπους. Τέτοιας φύσεως έργα θα πρέπει να συνδυαστούν και με τα έργα προστασίας της όχθης από διαβρώσεις. Αντίστοιχα η αναρρύθμιση των παροχών θα καθορίσει το εύρος διακύμανσης των συνήθων παροχών του Αχελώου, τις ταχύτητες που επιδρούν στη διαβρωτική του δράση και τη διακύμανση της στάθμης σε κάθε διατομή.

Εντοπίστηκαν 9 θέσεις διάβρωσης κατά μήκος της διαδρομής του ποταμού εντός των ορίων του Δήμου Οινιάδων.

Οι θέσεις διάβρωσης που είτε εντοπίστηκαν στα πλαίσια της μελέτης NAMA, είναι δύο κατηγοριών:

α. 6 θέσεις στο πεδινό τμήμα του Αχελώου όπου υπάρχει ο έντονος μαιανδρισμός

β. 3 θέσεις κοντά στους οικισμούς (Κατοχή, Νεοχώρι, Γουριά)

- Για την κάθε κατηγορία προτείνονται διαφορετικά μέτρα ελέγχου της διάβρωσης και σταθεροποίησης της ροής, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:
- Χρησιμοποίηση κατά το δυνατό φυσικών υλικών, φιλικών προς το περιβάλλον, τόσο για αισθητικούς όσο και για λόγους ενίσχυσης των οικοσυστημάτων της όχθης.
- Λογικό κόστος κατασκευής σε συνδυασμό με την συχνότητα εμφάνισης πλημμυρικών γεγονότων που πιθανόν να καταστρέψουν το έργο.
- Ασφάλεια πλησίον κατοικημένων περιοχών και δρόμων.
- Ευκαμψία κατασκευών για προσαρμογή στις τυχόν αλλοιώσεις που προκαλεί η δράση του νερού.

Μετά από τον υπολογισμό της συρτικής δύναμης στα πρηνή και τον πυθμένα της διατομής και της μέσης ταχύτητας ροής εντοπίστηκε ιδιαίτερο πρόβλημα στο τμήμα του ποταμού ανάτη της γέφυρας της Γουριάς. Εκεί λοιπόν προτείνεται η επένδυση του πρηνούς της κύριας κοίτης στο εξωτερικό της καμπύλης με συρματοκιβώτια και στρώμνες λιθοπλήρωτες μέχρι τον πυθμένα.

Στις υπόλοιπες θέσεις η επένδυση γίνεται με ένα σύστημα από πασσάλους, κλαδιά και συρματοκυλίνδρους. Το σύστημα αυτό αποτελείται από δύο σειρές (φράκτες) από κατακόρυφους ξύλινους πασσάλους με απόσταση 3μ, κατά μήκος της κοίτης που έχει υποστεί διάβρωση. Στο διάστημα μεταξύ των δύο φρακτών τοποθετούνται συρματοκύλινδροι με πλήρωση από πέτρες και από κλαδιά.

Οι παρεμβάσεις στις όχθες του Αχελώου έχουν υπολογισθεί με βάση τη συρτική δύναμη και την ταχύτητα του νερού σε κάθε διατομή και επιπλέον είναι ήπιες και περιβαλλοντικά εναρμονισμένες.

Σύμφωνα με την μελέτη NAMA το κόστος των παραπάνω παρεμβάσεων σε σημερινές τιμές ανέρχεται σε 1.200.000 €.

B4.2.2.4. Αντιπλημμυρικά έργα περιοχής λιμνών

Από το άρθρο 26.2 προβλέπεται

26.2 Να πραγματοποιηθούν μετά από κατάλληλη μελέτη, εντός ενός έτους από την έκδοση της παρούσας, με ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου, τα απαιτούμενα έργα στους χείμαρρους Χουνόρεμα και Ζέρβας. Η μελέτη να εκπονηθεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες τοπικές αυτοδιοικήσεις και ο προϋπολογισμός των έργων καθώς και η μελέτη αυτών θα βαρύνει τον φορέα λειτουργίας του έργου

26.5 Να γίνει άρση των προσχώσεων της κοίτης του ποταμού Ινάχου στην κατάληξη του ταμιευτήρα Καστρακίου, με δαπάνες του φορέα λειτουργίας του έργου.

Την ευθύνη των παραπάνω έργων έχει ο φορέας λειτουργίας (ΔΕΗ).

Εκτιμώμενος προϋπολογισμός 500.000 €.

B4.2.2.5. Αντιπλημμυρικά έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ

Από το ΕΣΠΑ προβλέπονται τα παρακάτω αντιπλημμυρικά και έργα αντιδιαβρωτικής προστασίας για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

(1) Μελέτες σκοπιμότητας για την κατασκευή (ή και βελτίωση υφισταμένων) φραγμάτων και αντιπλημμυρικών έργων (Δρ.1.2.1.3) προϋπολογισμού	100.000
(2) Εκπόνηση 12 τεχνικών μελετών για την κατασκευή (ή και βελτίωση υφισταμένων) φραγμάτων και αντιπλημμυρικών έργων (Δρ.1.2.1.3) προϋπολογισμού	800.000
(3) Κατασκευή συμπληρωματικών έργων συγκράτησης και αποθήκευσης νερού (υδατοδεξαμενές, υδατοφράγματα, κ.α.) (Δρ. 1.2.1.3) προϋπολογισμού	800.000
(4) Αντιπλημμυρικά έργα Ν. Αιτωλοακαρνανίας (Δρ. 1.2.1.5) προϋπολογισμού	3.000.000
(5) Μελέτη σκοπιμότητας για αντιπλημμυρικά έργα σε ποταμούς Ν. Αιτωλοακαρνανίας (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	400.000
(6) Τεχνικές Μελέτες για αντιπλημμυρικά έργα σε ποταμούς Ν. Αιτωλοακαρνανίας (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	300.000
(7) Υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων σε ποταμούς Ν. Αιτωλοακαρνανίας (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	1.500.000
(8) Τεχνικές μελέτες για φράγματα προστασίας (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	350.000
(9) Υλοποίηση έργων για φράγματα προστασίας (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	1.200.000
(10) Τεχνικές μελέτες για κατασκευή έργων συγκράτησης και αποθήκευσης νερού (υδατοδεξαμενές – υδατοφράγματα) (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	400.000

(11) Υλοποίηση κατασκευής έργων συγκράτησης και αποθήκευσης νερού
(υδατοδεξαμενές – υδατοφράγματα) (Δρ.1.2.1.11) προϋπολογισμού	1.800.000

Θεωρείται ότι τα παραπάνω αναφερόμενα έργα κατασκευής αναχωμάτων και αντιδιαβρωτικής προστασίας και διευθέτησης κοίτης κατάντη Στράτου (Α' φάση) μπορούν να καλυφθούν από το ΕΣΠΑ.

B4.2.3. Συντήρηση – επέκταση αρδευτικών δικτύων

Υπάρχει ανάγκη συντήρησης του αρδευτικού δικτύου κυρίως για το τμήμα που έχει κατασκευασθεί προ 20ετίας.

Υπάρχει ακόμα ανάγκη επέκτασης σε τμήματα της πεδιάδας που δεν καλύπτονται.

Πιο αναλυτικά, με στόχο την επέκταση και την αναβάθμιση των καλλιεργειών στην περιοχή, υπάρχει ανάγκη για μια σειρά από νέα έργα. Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των καλλιεργειών συνίσταται στη σταδιακή αντικατάσταση των επιφανειακών δικτύων άρδευσης με δίκτυα καταιονισμού, με σκοπό την ελαχιστοποίηση των απωλειών αρδευτικού νερού και την αύξηση του βαθμού απόδοσης. Τα κυριότερα νέα έργα που η κατασκευή τους έχει δρομολογηθεί βρίσκονται εκτός της ζώνης της μελέτης μας και είναι (α) το αρδευτικό φράγμα Αχυρών, (β) η ανακατασκευή και επέκταση της προσαγωγού διώρυγας ΔΙ και (γ) η βελτίωση και εκμετάλλευση των νερών της λίμνης Βουλκαριάς με τη μετατροπή της λίμνης σε ταμιευτήρα μέσω της κατασκευής αναχωμάτων.

Τα νέα αρδευτικά δίκτυα που απαιτούνται να κατασκευαστούν για την αξιοποίηση της περιοχής μελέτης είναι τα ακόλουθα:

- Σε τμήμα της περιοχής 8 και της περιοχής 9B+9Γ (ΤΟΕΒ Κατοχής και Νεοχωρίου αντίστοιχα) και σε έκταση 8.000 και 37.400 στρεμμάτων αντίστοιχα (σύνολο 45.400 στρέμματα) από την αρχική μελέτη έχει κατασκευαστεί μόνο το δίκτυο τάφρων και οδοποιίας χωρίς τα αντίστοιχα αρδευτικά έργα. Επιπλέον, λόγω της πολύ κακής ποιότητας του εδάφους, οι τάφροι θα χρειαστεί να επανακατασκευαστούν μερικώς. Η μελέτη των Μαχαίρα και Λαζαρίδη (1988) αντιμετωπίζει τα προβλήματα αυτά. Σύμφωνα με νεότερα στοιχεία, σε τμήμα της περιοχής υπάρχουν ορυζοκαλλιέργειες οι οποίες παίρνουν νερό από τον Αχελώο μέσω της κατάκλυσης των αποστραγγιστικών τάφρων από τον Αχελώο.
- Η περιοχή 11B που βρίσκεται στην αριστερή όχθη του Αχελώου και μεταξύ Αγγελοκάστρου και Σταμνών περιλαμβάνει έκταση 16.900 στρέμματα από τα οποία τα 6.900 είναι ακατάλληλα για άρδευση. Η εγκεκριμένη οριστική μελέτη (ΕΨΙΛΟΝ, 1993) προβλέπει πλήρες αρδευτικό και στραγγιστικό δίκτυο για τα υπόλοιπα 10.003 στρέμματα. Η υδροδότηση θα γίνεται κατευθείαν από τον Αχελώο με διώρυγα πλάτους 5.80 m. Το προτεινόμενο σύστημα άρδευσης θα είναι ο καταιονισμός.
- Η περιοχή 11Α που βρίσκεται κοντά στην έξοδο της σήραγγας Λυσιμαχίας περιλαμβάνει συνολική έκταση 16 300 στρέμματα από τα οποία όλα είναι κατάλληλα για άρδευση. Παρ' όλα αυτά η περιοχή στερείται αρδευτικού και στραγγιστικού δικτύου, γεγονός που αντιμετωπίζεται από τη μελέτη του Κούρκουλα. Το δίκτυο θα υδροδοτείται με αντλιοστάσια που θα αντλούν νερό από τις διώρυγες ΔΧΧ και ΔΧΧVIII.

- Για τις ζώνες του Κ. Αχελώου οι μελέτες υπάρχουν ή εκπονούνται. Απαιτείται χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση των μελετών των οποίων η δαπάνη εκτιμήθηκε παλαιότερα 12,5 δις. Δρχ.
- Για τις ζώνες κάτω Αχελώου μελέτες υπάρχουν ή εκπονούνται. Κυριώτερες είναι της επανακατασκευής τμήματος της Διώρυγας ΔΧΧ βασικού αγωγού συντήρησης και εκσυγχρονισμού δικτύων (εγκατάσταση μετρητών κτλ.).
- Για τις ζώνες 1,2,3,4 Λ. Οζερού προβλέπεται επανεπένδυση διώρυγας και αντικατάσταση τμήματος του δικτύου με κλειστό σύστημα.

Στον άνω ρου του π. Αχελώου απαντώνται τα εξής αρδευτικά έργα που είναι οργανωμένα σε ΤΟΕΒ. Στα διοικητικά όρια του Νομού Ευρυτανίας και εκτός της περιοχής μελέτης υπάγονται οι ΤΟΕΒ Νέου Αργυρίου με υδροληψία στον π. Αχελώο (αρδευόμενη έκταση 2000 στρεμμάτων), Τοπολιάνων με υδροληψία στον π. Γρανισιώτη (παραπόταμος του Αχελώου) (αρδευόμενη έκταση 1600 στρεμμάτων), Ραπτόπουλου με υδροληψία στον π. Αχελώο (αρδευόμενη έκταση 1000 στρεμμάτων) και Παλαιοκατούνας με υδροληψία στον π. Αγραφιώτη (αρδευόμενη έκταση 1000 στρεμμάτων).

B4.2.4. Προϋπολογισμός Προτεινόμενων Αρδευτικών Έργων

α/α	Ονομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Πηγή Χρημ/σης	Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
1	Επανακατασκευή Διώρυγας ΔΧΧ	12.000.000		Βραχυπρόθεσμο	Μελέτη – κατασκευή εναλλακτικής πρότασης. Αντιμετώπιση προβλημάτων σε τμήμα της διώρυγας μήκους 4,0χλμ. που οφείλονται σε αστοχίες της αρχικής μελέτης.
2	Έλεγχος διαρροών και βελτίωση δικτύου ΤΟΕΒ Κατοχής – Νεοχωρίου Κ. Λεσινίου	40.000.000		Μεσοπρόθεσμο	Εγκατάσταση δικτύου μετρητών συστήματος εντοπισμού διαρροών. Βελτίωση του δικτύου.
3	Βελτίωση – εκσυγχρονισμός περιοχής Κάτω Αχελώου. Ζώνες 8, 9Β, 9Γ και Λεσινίου.	12.000.000		Μακροπρόθεσμο	Βελτίωση – εκσυγχρονισμός – συντήρηση του υφιστάμενου δικτύου άρδευσης της περιοχής Κάτω Αχελώου (160.000 στρ.)
4	Επέκταση αρδευτικού δικτύου ζώνης 11Β Αχελώου	10.000.000		Μακροπρόθεσμο	Επέκταση αρδευτικού δικτύου ζώνης 11Β Αχελώου (Αγγελοκάστρου – Σταμνών συνολικής ακαθάριστης έκτασης 10.000στρ.)
5	Επέκταση αρδευτικού δικτύου ζώνης 11Α Αχελώου	10.000.000		Μακροπρόθεσμο	Επέκταση αρδευτικού δικτύου ζώνης 11Α Αχελώου (έξοδος σήραγγας Λυσιμαχείας συνολικής έκτασης 16.300στρ.). Υδροδότηση με αντλιοστάσια από της ΔΧΧ και ΔΧΧVIII.

α/α	Ονομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Πηγή Χρημ/σης	Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
6	Ανακατασκευή ζωνών 1,3,4. Μελέτη - κατασκευή έργου αναμόρφωσης δικτύων. Ζώνη 2	16.000.000		Μακροπρόθεσμο	Επανεπένδυση διωρύγων πρωτευουσών και δευτερευουσών στις ζώνες 1,3,4. Αντικατάσταση του δικτύου Ζώνης 2 με κλειστό δίκτυο υπό πίεση.
	Άθροισμα	100.000.000			

Προβλεπόμενα αρδευτικά έργα περιοχής μελέτης

Από το ΕΣΠΑ προβλέπονται τα παρακάτω αρδευτικά έργα:

- Έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού αρδευτικού δικτύου	(Δρ. 1.4.1.1)	1.500.000 €
- Αποκατάσταση ζημιών στη Διώρυγα ΔΧΧ	(Δρ. 1.4.1.1)	2.000.000 €
- Βελτίωση αρδευτικού έργου Νεοχωρίου	(Δρ. 1.4.1.1)	600.000 €
- Βελτίωση αρδευτικού έργου Κατοχής	(Δρ. 1.4.1.1)	500.000 €
- Συντήρηση αρδευτικού δικτύου πεδ. Αχελώου (άνω 20ετίας)	(Δρ. 1.4.1.1)	18.000.000 €
- Βελτίωση αρδευτικού δικτύου πεδ. Κ. Αχελώου	(Δρ. 1.4.1.1)	4.020.000 €
- Μελέτες υφιστάμενης κατάστασης και αναγκών	(Δρ. 1.4.1.1)	180.000 €
		<hr/> 26.800.000 €
Σύνολο προτεινόμενων αρδευτικών έργων πεδ. Αχελώου		100.000.000 €
	Υπόλοιπα	<hr/> 73.200.000 €

Θεωρείται ότι στην περιοχή μελέτης αντιστοιχεί το 25% των παραπάνω έργων.

Από ΕΣΠΑ: $26.800 \times 0,25 \cong 6.700.000 \text{ €}$

Υπόλοιπα: $73.200 \times 0,25 \cong 18.300.000 \text{ €}$

Προτεινόμενα 12.000.000 €

Μελλοντικά 6.300.000 €

B4.2.5. Αποστραγγιστικά έργα στο Δέλτα του ποταμού Αχελώου

B4.2.5.1. Προβλήματα στις λιμνοθάλασσες Αιτωλικού και Μεσολογγίου

Οι λιμνοθάλασσες (λ/θ) έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

(1). Η λ/θ Αιτωλικού έχει έκταση 1.600 εκτάρια και μέγιστο βάθος 32m.

(2). Η λ/θ Μεσολογγίου χωρίζεται σε δύο τμήματα:

i) Στην κεντρική λιμνοθάλασσα έκτασης 12.000 εκταρίων και μέσου βάθους από 0,3m έως 0,8m. Σ' αυτήν υπάρχουν τα ιχθυοτροφεία Τουρλίδα, Βασιλάδι, Κόμμα, Σχοινιάς, Προκοπάνιστος, Θολή και Παλαιοπόταμος. Το τελευταίο έκτασης 700 εκταρίων φτάνει σε βάθος μέχρι και 6m. Η κεντρική λιμνοθάλασσα χωρίζεται από τον Πατραϊκό κόλπο με λουρονησίδες που ανάμεσα τους υπάρχουν διάυλοι επικοινωνίας.

ii) Στην λ/θ της Κλείσοβας έκτασης 2.200 εκταρίων που είναι αβαθής.

Στα δυτικά της λ/θ του Μεσολογγίου υπάρχουν και οι ανεξάρτητες λ/θ Μπούκα δίπλα στην εκβολή του Αχελώου και τα ιχθυοτροφεία Πεταλάς και Σουπί πέρα από την εκβολή.

Οι ανθρωπογενείς επεμβάσεις που επηρέασαν δραστικά την σημερινή κατάσταση των λ/θ τόσο από περιβαλλοντική όσο και από άποψη παραγωγής, συνοπτικά είναι:

- (1). Ο περιορισμός της κυκλοφορίας των λ/θ μεταξύ Αιτωλικού και Μεσολογγίου, λόγω καθίζησης της γέφυρας Αιτωλικού και των κατασκευασθέντων δρόμων - αναχωμάτων στο μεσοδιάστημα των δεκαετιών 60-70.
- (2). Η δημιουργία αλυκών Β/Α της λ/θ Μεσολογγίου
- (3). Τα εγγειοβελτιωτικά έργα της δεκαετίας 64-75, όπως:
 - i) Αποξήρανση εκτάσεων βόρεια της Κλείσοβας.
 - ii) Αποξήρανση για άρδευση όλων των γύρω από την λ/θ ελωδών εκτάσεων. Για το σκοπό αυτό κατασκευάστηκαν περιμετρικά αναχώματα και τοποθετήθηκαν στραγγιστικά αντλιοστάσια για την απομάκρυνση των ομβρίων και του αρδευτικού νερού
 - iii) Διευθέτηση της κοίτης του Αχελώου και αλλαγή του σημείου εκβολής του
 - iv) Κατασκευή αναχώματος Αιτωλικού - Νησιού Τουρλίδας, για την κατασκευή διαύλου που συνδέει τη λιμνοθάλασσα του Αιτωλικού με το χώρο του λιμανιού του Μεσολογγίου
 - v) Παροχέτευση νερών της Λυσιμαχείας μέσα στη λιμνοθάλασσα του Αιτωλικού.
 - vi) Παροχέτευση των στραγγιζόμενων από τις καλλιέργειες νερών μέσα στις λιμνοθάλασσες
- (4). Τα αναπτυξιακά έργα της δεκαετίας του 80, όπως:
 - i) Κατασκευή τεχνητών αναχωμάτων και δρόμων μεταξύ των ιχθυοτροφείων, με σκοπό είτε την επικοινωνία, είτε τη δημιουργία αλυκών
 - ii) Κατασκευή σκυροδετημένων ιχθυοσυλλεκτικών εγκαταστάσεων
 - iii) Τοποθέτηση ακατάλληλων ιχθυοφραγμών

Όλα τα παραπάνω έργα και τεχνικές επεμβάσεις άλλαξαν σταδιακά την κατάσταση στη λ/θ του Μεσολογγίου προς το χειρότερο. Ο μηχανισμός ομογενοποίησης του γλυκού με το θαλασσινό νερό αλλά και η κυκλοφορία μέσα στη λ/θ διαταράχθηκαν. Η φυσική και οπωσδήποτε ομαλή τροφοδοσία της λ/θ με καθαρό γλυκό νερό διαταράχθηκε. Η κοίτη του Αχελώου μετατοπίστηκε προς τα δυτικά και οι ελώδεις εκτάσεις αποξηράνθηκαν. Τα αναχώματα εμπόδισαν τα όμβρια κι αρδευτικά νερά να φθάσουν στην λ/θ. Σήμερα με τη λειτουργία των αντλιοστασίων, κυρίως των D1 και D2, τα νερά αφενός είναι φορτισμένα με ρύπους αφετέρου αποβάλλονται σημειακά και αιφνιδιαστικά, γεγονός που καταστρέφει την ισορροπία του συστήματος ιδιαίτερα το καλοκαίρι. Αντίστοιχα, με την κατασκευή των αναχωμάτων και των παράκτιων δρόμων, η είσοδος του θαλασσινού νερού στις λ/θ, μέσω της παλίρροιας και των επιφανειακών ρευμάτων, έχει περιοριστεί αρκετά. Έχει αποκοπεί η οριζόντια επικοινωνία μεταξύ τμημάτων της λ/θ και η κατασκευή ακατάλληλων ιχθυοσυλλεκτικών εγκαταστάσεων έχει δυσκολέψει την κάθετη είσοδο του νερού.

Στις θέσεις εκβολής των αντλιοστασίων, ιδιαίτερα στη Θολή, όπου βρίσκεται το D2, η λ/θ έχει προσχωθεί σε μεγάλη έκταση από την απόθεση των λεπτόκοκκων υλικών των στραγγισμάτων, ενώ ήδη παρατηρούνται φαινόμενα ευτροφισμού. Η ιλύς που καθιζάνει καταστρέφει στοιχεία του πυθμένα που είναι απαραίτητα για τη διαβίωση των ψαριών, ενώ δημιουργεί συνθήκες θολότητας σε περιόδους έντονου κυματισμού. Τα τμήματα των λοβών που βρίσκονται σήμερα μεταξύ κεντρικής λιμνοθάλασσας και περιφερειακού αναχώματος έχουν μετατραπεί σε αλμυρόβαλτους.

Ιδιαίτερα προβλήματα έχουν καταγραφεί και στη λ/θ Αιτωλικού, όπου η τροφοδοσία της με αλμυρό νερό έχει περιοριστεί λόγω της γέφυρας και των αναχωμάτων, ενώ η τροφοδοσία της με γλυκά νερά είναι συνεχής. Άλλωστε για αυτό το λόγο σταμάτησαν από τα τέλη της δεκαετίας του '70 να παροχετεύονται στη λ/θ του Αιτωλικού νερά από τη Λυσιμαχεία μέσω της ομώνυμης σήραγγας. Αντίθετα το αντλιοστάσιο D6 εξακολουθεί να την τροφοδοτεί συνεχώς με γλυκά στραγγιζόμενα από καλλιεργούμενους χώρους, νερά.

Το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από τα ερευνητικά προγράμματα που έχουν διεξαχθεί και κυρίως του ΑΠΘ (Ψιλοβίκος, [3], 1997), είναι ότι γενικότερα εισρέει υποβαθμισμένο νερό στις λ/θ, ενώ η κυκλοφορία των νερών μέσα σ' αυτές γίνεται δυσκολότερα. Το σύστημα τείνει να γίνει πιο δύσκαμπτο και η εγγενής του τάση να δημιουργεί ακραίες υδρολογικές συνθήκες φαίνεται να ενισχύεται. Εμπειρική επιβεβαίωση των παραπάνω γίνεται από τους ψαράδες και τους κατοίκους της περιοχής.

B4.2.5.2. Προτάσεις τροποποίησης των αποστραγγιστικών έργων

Πρόκειται για την περιοχή εκβολής του αντλιοστασίου D1 και της τάφρου TIII στην Αγ. Τριάδα και στην περιοχή Βρωμαλυκές της δυτικής πλευράς της λ/θ Μεσολογγίου. Στο στραγγιστικό δίκτυο που εξυπηρετεί η TIII καταλήγει και η πιθανή εκτροπή του αντλιοστασίου D6 που εκβάλλει στη λ/θ του Αιτωλικού.

Οι στόχοι της διασποράς της ρύπανσης και της βελτίωσης της κατανομής των γλυκών νερών σε περισσότερα σημεία στην περίμετρο των λ/θ, υπαγορεύει την αλλαγή του τρόπου και της θέσης διάχυσης των νερών των μεγάλων αντλιοστασίων στις άκρες του περιμετρικού αναχώματος D1 (Αγ. Τριάδας) και D2 (Ταξιάρχη), καθώς και της τάφρου TIII.

Το D1 και η TIII εκβάλλει προς το ιχθυοτροφείο του Πόρου μέσω διώρυγας από την Αγ. Τριάδα προς τα ανατολικά μέχρι το μέσο της λ/θ.

Το D2 εκβάλλει στο δυτικό άκρο του περιμετρικού αναχώματος εντός του ιχθυοτροφείου της Θολής.

Τα προβλήματα που δημιουργούν αυτές οι εκβολές είναι μεγάλα και περιγράφηκαν στο προηγούμενο κεφαλαίο. Υπήρξαν διάφορες προτάσεις και ενέργειες για την βελτίωση της κατάστασης:

α. Σύμφωνα με τη μελέτη της ΥΔΡΟΣΥΣΤΗΜΑ ([10], 1990) προτείνεται η κατασκευή τάφρου έξω από το περιμετρικό ανάχωμα μεταξύ D1 και D2 μήκους περίπου 12 χλμ, με ανοίγματα προς την λιμνοθάλασσα. Στην τάφρο αυτή διοχετεύονται τα νερά των D1 και D2 και κατανέμεται η έξοδος τους προς τη λ/θ πάνω στους λοβούς, όπου αναμένεται η δημιουργία καλαμώνων και η μετατροπή τους από αλμυρόβαλτους σε οικότοπους, όπου μπορεί να προσελκυσθεί και πτηνοπανίδα. Με τον τρόπο αυτό τα ιχθυοτροφεία δεν θα δέχονται φορτία-σοκ από τα αντλιοστάσια και η επιζητούμενη ομαλή ανάμιξη των γλυκών νερών με τη θάλασσα αναμένεται να επιτευχθεί. Επίσης η λάσπη των αντλιοστασίων δεν θα συσσωρεύεται σε δύο σημεία, αλλά θα κατανέμεται επίσης ομαλά σε όλο το μέτωπο της λ/θ σε σημεία που θα είναι πιο χρήσιμη. Η ίδια πρόταση υποστηρίχθηκε αρχικά και από τη μελέτη Ψιλοβίκου ([3], 1997), αλλά το κόστος της είναι υπερβολικό, διότι εκτός από την υψηλή δαπάνη κατασκευής της τάφρου θα πρέπει να αντικατασταθούν πλήρως και τα δύο αντλιοστάσια. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί και η δυσκολία ρύθμισης και ομοιόμορφης λειτουργίας της τάφρου επί μήκους 12 χλμ., γεγονός που καθιστά τη λύση ασταθή.

- β. Τελικά η μελέτη Ψιλοβίκου προτείνει μικρότερου μήκους, 3 έως 4 χλμ., ανεξάρτητες τάφρους από τα δύο αντλιοστάσια, λύση φθηνότερη και πιθανόν εξίσου αποτελεσματική.
- γ. Πριν από μερικά χρόνια δημιουργήθηκε ένα πλευρικό άνοιγμα στην τάφρο εξόδου του αντλιοστασίου D1 μέσω του οποίου διοχετεύθηκαν όγκοι νερού στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ περιμετρικού αναχώματος και του βορείου αναχώματος των Βρωμαλυκών. Επίσης δημιουργήθηκαν μικρά ανοίγματα και στα υπόλοιπα αναχώματα των Βρωμαλυκών προς τη λ/θ. Με την ενέργεια αυτή βελτιώθηκε η κατάσταση του περιβάλλοντος, δηλαδή οι αλμυρόβαλτοι των λοβών έδωσαν τη θέση τους σε καλύτερη πράσινη βλάστηση, ενώ πλήθος και ποικιλία πτηνών συγκεντρώνεται εκεί. Αυτό το αποτέλεσμα, υπαγορεύει την πραγματοποίηση των μελλοντικών έργων βελτίωσης της εκβολής, με πιο συστηματικό και μόνιμο τρόπο.
- δ. Στη μελέτη του Υπ. Γεωργίας ([11], 1998) προτάθηκε η βελτίωση της εκβολής του D2 προς την Θολή, η διασπορά των νερών σε περισσότερα σημεία του μετώπου επί μήκους περίπου 3 χλμ., αφού όμως οι εκροές του D2 υφίστανται καθαρισμό μέσα από μια αερόβια/αναερόβια λίμνη που κατασκευάζεται στο ΒΔ άκρο του ιχθυοτροφείου Θολή. Η λύση αυτή δεν φαίνεται να τυχαίνει της αποδοχής της Δ/σης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, διότι η λίμνη καταλαμβάνει ζωτικό χώρο του ιχθυοτροφείου και των λοβών έξω από το περιμετρικό ανάχωμα.

B4.2.5.3. Πρόταση μελέτης ΥΠΕΧΩΔΕ

Από την μελέτη ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ του ΥΠΕΧΩΔΕ (NAMA κτλ 2000) διατυπώθηκαν οι παρακάτω εναλλακτικές προτάσεις τροποποίησης – συμπλήρωσης των αποστραγγιστικών έργων.

α) Εναλλακτική λύση Α - Διάθεση των εκροών των D1 και TIII χωρίς προηγούμενη φυσική επεξεργασία.

Με τη λύση αυτή επιδιώκεται η διασπορά των εκροών σε ικανό μήκος τουλάχιστον 2 χλμ. από διάφορα σημεία μπροστά από το περιμετρικό ανάχωμα εντός του μετώπου της λ/θ και κυρίως πάνω στους λοβούς. Το μήκος της νέας τάφρου προσδιορίζεται από την ικανότητα του αντλιοστασίου D1, για το οποίο προτείνεται ανακαίνιση και όχι πλήρης αντικατάσταση, που θα απαιτούσε ένα υψηλότερο μανομετρικό για την τροφοδοσία μιας τάφρου μεγαλύτερου μήκους.

Οι παροχές που προτείνονται να εκτραπούν στην τάφρο είναι οι συνήθεις, δηλαδή $3,28\text{m}^3/\text{sec}$, με αιχμή $9,45\text{m}^3/\text{sec}$, σε περίπτωση που λειτουργεί ο υπερχειλιστής.

Μετά την έξοδο από την κύρια τάφρο θα υπάρχουν ανεπένδυτες τάφροι επί των λοβών για την καθοδήγηση των νερών και τη διασπορά τους σε μεγαλύτερη έκταση.

Οι υπερχειλίζουσες παροχές ($13,40\text{m}^3/\text{sec}$ στην αιχμή), θα οδηγούνται στην υπάρχουσα διώρυγα εξόδου προς το κέντρο της λ/θ. Με τη λύση αυτή επιτυγχάνεται πολύ καλή διασπορά του μεγαλύτερου μέρους των ετήσιων παροχών του D1 και της TIII, και μόνο έκτακτα πλημμυρικά συμβάντα θα οδηγούνται μέσω του υπερχειλιστή στην παλαιά θέση εκβολής. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της λύσης αναμένονται θετικές, παρόμοιες και σε μεγαλύτερη έκταση από την προσωρινή λύση εκτροπής του D1 που δοκιμάστηκε στην πράξη επιτυχώς τα τελευταία χρόνια.

(β) Εναλλακτική λύση Β - Διάθεση των εκροών των D1 και TIII μετά από φυσική επεξεργασία.

Πριν τη διάθεση στη λιμνοθάλασσα, είναι δυνατό με τη δημιουργία τεχνητής ή φυσικής λίμνης να επιτευχθεί απομάκρυνση ορισμένων ρυπαντών (κυρίως αιωρούμενων στερεών, φωσφορικών και νιτρικών), ώστε τα αποδιδόμενα στη λ/θ νερά να είναι καλύτερης ποιότητας.

Με βάση τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της θέσης εκβολής των D1 και TIII, η μόνη θέση δημιουργίας λίμνης είναι μεταξύ των δύο αναχωμάτων (περιμετρικού και βόρειου των Βρωμαλυκών) όπου παλαιότερα προβλεπόταν η δημιουργία αλυκών. Με την κατασκευή ενός αναχώματος, ώστε να κλείσει ο τετράπλευρος χώρος, είναι δυνατή η δημιουργία τεχνητής λίμνης στάθμης +0,80m, στην οποία επιτυγχάνεται φυσικός καθαρισμός. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους υγειονομολογικούς υπολογισμούς του Παραρτήματος Α, οι αποδόσεις του συστήματος της τεχνητής λίμνης για ορισμένους γνωστούς ρυπαντές εκτιμώνται σε:

- BOD₅ 75% απομάκρυνση
- SS 60% απομάκρυνση
- N-NH₄ 40% απομάκρυνση
- Ολικό N 50% απομάκρυνση
- Ολικό P 35% απομάκρυνση

Η τροφοδοσία της λίμνης γίνεται από 6 θέσεις στο πλευρό της σημερινής διώρυγας, η οποία διευρύνεται, και η παροχή που διοχετεύεται είναι ίδια, όπως στη λύση Α. Οι επί πλέον παροχές υπερχειλίζουν παρομοίως, αλλά από άλλη θέση κατόντη (βλέπε χάρτη 4β.1). Η έξοδος από τη λίμνη γίνεται, για λόγους καλύτερης κατανομής, επίσης από πολλά σημεία (συνολικά 6). Η λύση αυτή παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι με την ανύψωση της στάθμης για τη δημιουργία τεχνητής λίμνης θα υπάρξουν επιπτώσεις στον, έστω περιορισμένης έκτασης, υπάρχοντα βιότοπο που έχει δημιουργηθεί. Βέβαια, παρόμοιοι βιότοποι θα δημιουργηθούν και σε άλλα σημεία μετά από κάποιο διάστημα, αλλά εναπόκειται στις περιβαλλοντικές αρχές να αξιολογήσουν την λύση Β.

Παραλλαγή της λύσης αποτελεί η δημιουργία «ψευδολίμνης», χωρίς την κατασκευή του νέου αναχώματος και άρα τη διατήρηση της σημερινής φυσικής στάθμης. Είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει κάποια μορφή, μη ελεγχόμενου όμως, φυσικού καθαρισμού. Όμως δεν θα επηρεαστεί αρνητικά ο τοπικός μικρός βιότοπος.

Μειονέκτημα αυτής της παραλλαγής αποτελεί η τροφοδοσία της λιμνοθάλασσας από μια θέση που μόνο τοπικές θετικές επιπτώσεις θα έχει, ενώ αναμένεται και συγκέντρωση λάσπης στο ίδιο σημείο, με απαιτήσεις συχνής απομάκρυνσης.

Η εκβολή του αντλιοστασίου D2 εξετάζεται σε συνδυασμό με την δημιουργία της λίμνης επαναπλημμυρισμού στην περιοχή του Ταξιάρχη.

B4.2.5.4. Κόστος Έργων

Σύμφωνα με την μελέτη ΥΠΕΧΩΔΕ (2000) το κόστος των προτεινόμενων έργων αποστράγγισης σε σημερινές τιμές διαμορφώνεται ως κάτωθι:

Έργα διάχυσης Α/Σ, D1, D6 και τάφρου TIII	3.450.000 €
Έργα μεταφοράς εκτροπής νερών περιοχής Α/Σ D6	3.100.000 €
Έργα επαναπλημμυρισμού σε περιοχή του Δέλτα Αχελώου	7.800.000 €
	14.350.000 €

Στα πλαίσια του ΕΣΠΑ προβλέπονται έργα απαγωγής, κατανομής υδάτων αντλιοστασίων D1 και D2 στα πλαίσια εξ εργολαβιών συνολικής δαπάνης 23.740.000 €. (Δρ. 1.4.1.1)

Θεωρείται έτσι ότι το σύνολο της δαπάνης των προτεινόμενων έργων καλύπτεται από τις προβλέψεις του ΕΣΠΑ.

B4.2.6. Έργα Ύδρευσης

Τα έργα αυτά σχετίζονται με βελτιώσεις, αντικαταστάσεις και επισκευές των υφιστάμενων αγωγών εξωτερικών υδραγωγείων, κεντρικών τροφοδοτικών αγωγών και εσωτερικών δικτύων ύδρευσης πόλεων και οικισμών.

Επίσης, αφορούν σε έργα βελτιώσεων και επεκτάσεων των εσωτερικών σωληνωτών δικτύων, αλλά και των εκσυγχρονισμό των δεξαμενών και αντλιοστασίων και του συνοδευτικού ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού τους μέσω του τηλεχειρισμού τους και λοιπά.

Τα έργα αυτά έχουν ως κύριο στόχο την ορθολογικότερη διαχείριση του νερού ύδρευσης με κύρια αφορμή τον έλεγχο των απωλειών νερού (από διαρροές, φθορές των δικτύων, κτλ.).

Υδρευτικό έργο που έχει σχέση με την περιοχή των λιμνών αναφέρεται το έργο “Υδροδότηση Δ. Αγρινίου από Λ. Καστρακίου” προϋπολογισμού 6.890.000 €, το οποίο όμως βρίσκεται εκτός περιοχής μελέτης.

Κατά τα λοιπά αναφέρονται υδρευτικά έργα αρμοδιότητας ΔΕΥΑ Οινιάδων (Δ.Δ. Μάστρου και Νεοχωρίου) και ΔΕΥΑ Ινάχου (Αλευράδας, Πετρώνας κτλ.) εκτιμώμενου προϋπολογισμού 600.000€.

Η δαπάνη αυτή μπορεί να καλυφθεί από το έργο στα πλαίσια του ΕΣΠΑ “Έργα Ύδρευσης Οικισμών” συνολικού προϋπολογισμού 1.500.000 €.(Δρ. 1.3.2.1)

Στα πλαίσια του παραπάνω έργου θα πρέπει να εκπονηθεί μελέτη για την δυνατότητα χρήσης νερού από την Τ.Λ. Κρεμαστών για ύδρευση (και πιθανόν άρδευση) ορεινού όγκου.

B4.2.7. Έργα Αποχέτευσης

B4.2.7.1. Γενικά

α. Δίκτυα

Τα έργα σχετίζονται με παρεμβάσεις όπως:

- εγκατάστασης νέων εσωτερικών αποχετευτικών δικτύων σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνταν μέχρι σήμερα, αλλά κάθε οικία είχε σηπτικό ή απορροφητικό βόθρο,
- βελτιώσεων, αντικαταστάσεων και επισκευών των υφιστάμενων αποχετευτικών αγωγών,
- έργα κεντρικών συλλεκτών, αγωγών μεταφοράς και αντλιοστασίων ακαθάρτων και λοιπά.

Τα έργα αυτά σχετίζονται άμεσα με υφιστάμενα ή νέα έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) των οικισμών και έχουν ως κύριο στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

β. ΕΕΛ

Τα έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) αφορούν κατά κύριο λόγο τους οικισμούς Γ' Προτεραιότητας και ειδικά:

- στις περιπτώσεις οικισμών στους οποίους υπάρχει κατασκευασμένο δίκτυο, το οποίο όμως δεν καταλήγει σε ΕΕΛ, αλλά απευθείας σε αποδέκτη, αποτελώντας σημειακή πίεση στον συγκεκριμένο αποδέκτη στο σημείο εκβολής του αποχετευτικού δικτύου,
- στις περιπτώσεις οικισμών που τα αστικά λύματα καταλήγουν σε σηπτικούς - απορροφητικούς βόθρους και τότε αποτελούν διάχυτη ρύπανση
- στις περιπτώσεις οικισμών που υπάρχει ΕΕΛ, αλλά χρειάζεται επέκταση.

Όπως προαναφέρθηκε, τα έργα αυτά αφορούν στην ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων οικισμών και πόλεων και συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

B4.2.7.2. Προγραμματιζόμενα Έργα

Παρακάτω αναφέρονται τα προγραμματιζόμενα έργα αποχέτευσης στην περιοχή μελέτης.

- ΕΕΛ Αγγελοκάστρου και αποχετευτικό δίκτυο
Αποχετευτικό δίκτυο και ΕΕΛ (Γ' προτεραιότητας) που θα εξυπηρετεί πληθυσμό αιχμής 2.500 κατ. Δ.Ε. Αγγελοκάστρου. Αποδέκτης: Ποτ. Αχελώος
- ΕΕΛ Κατοχής
ΕΕΛ (Γ' προτεραιότητας) που θα εξυπηρετεί πληθυσμό αιχμής 2.700 κατ.Δ.Ε. Οινιάδων.
Αποδέκτης: Έδαφος και Ποτ. Αχελώος
- ΕΕΛ Νεοχωρίου.
ΕΕΛ (Γ' προτεραιότητας) που θα εξυπηρετεί πληθυσμό αιχμής 3.200 κατ.Δ.Ε. Οινιάδων.
Αποδέκτης: Έδαφος και Ποτ. Αχελώος

B4.2.7.3. Προϋπολογισμός Προτεινόμενων Έργων Αποχέτευσης

α/α	Ονομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Πηγή Χρημ/σης	Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
1	ΕΕΛ Αγγελοκάστρου και αποχετευτικό δίκτυο	5.500.000		Μεσοπρόθεσμο	Εξυπηρέτηση πληθυσμού αιχμής 2.500 κατ. Αποδέκτης: Ποτ. Αχελώος
2	ΕΕΛ Κατοχής	3.600.000		Μεσοπρόθεσμο	Εξυπηρέτηση πληθυσμού αιχμής 2.700 κατ. Αποδέκτης: Έδαφος και Ποτ. Αχελώος
3	ΕΕΛ Νεοχωρίου	3.600.000		Μεσοπρόθεσμο	Εξυπηρέτηση πληθυσμού αιχμής 3.200 κατ. Αποδέκτης: Έδαφος και Ποτ. Αχελώος
4	ΕΕΛ Αγρινίου	10.500.000		Μεσοπρόθεσμο	Αναβάθμιση εγκαταστάσεων ΕΕΛ για την εξυπηρέτηση των παρατριχώριων οικισμών και του Αγγελοκάστρου.
		23.200.000			

Στα πλαίσια του ΕΣΠΑ προβλέπεται το έργο Αποχέτευσης Δ.Δ. Αγγελόκαστρου (Β' φάση) προϋπολογισμού 1.000.000 €.

Η επέκταση ΕΕΛ Αγρινίου γίνεται με χρηματοδότηση από ΥΠΕΚΑ.

Β4.3. Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση			Παρατηρήσεις
			Από άλλα προγράμματα (ΕΣΠΑ κτλ.)	Προτεινόμενη	Μελλοντική	
1	Έργα εξαιτίας επιπτώσεων Υ/Η έργων	5.000.000	3.000.000	2.000.000		ΕΣΠΑ - ΔΕΗ
2	Αντιπλημμυρικά Έργα	6.700.000	6.700.000			ΕΣΠΑ - ΔΕΗ
3	Αρδευτικά Έργα	25.000.000	6.700.000	12.000.000	6.300.000	ΕΣΠΑ
4	Αποστραγγιστικά Έργα στο Δέλτα Αχελώου	23.740.000	14.350.000		9.390.000	ΕΣΠΑ
5	Έργα Ύδρευσης	600.000	600.000			ΕΣΠΑ
6	Έργα Αποχέτευσης	24.200.000	12.600.000	10.600.000	1.000.000	ΕΣΠΑ - ΥΠΕΚΑ
	Σύνολο	85.240.000	43.950.000	24.600.000	16.690.000	

B5. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ

B5.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων Α' Φάσης

B5.1.1. Ασκοούμενες Πιέσεις

Όπως έχει αναπτυχθεί και κατά την Α' Φάση του σχεδίου οι πιέσεις που δέχονται τα υδατικά συστήματα της περιοχής αφορούν σε πιέσεις που ασκούνται τόσο σημειακά όσο και διάχυτα και οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε περιβαλλοντική υποβάθμιση των Ακαρνανικών λιμνών.

B5.1.1.1. Σημειακές Πιέσεις

Οι κατηγορίες σημαντικότερων πιέσεων αφορούν σε:

- Βιομηχανικές μονάδες
- Αγροκτηνοτροφικές μονάδες (ελαιοτριβεία, κτηνοτροφικές μονάδες, τυροκομεία)
- Ανεξέλεγκτη απόρριψη σκουπιδιών (ΧΑΔΑ)
- Ανεξέλεγκτη διάθεση υγρών αποβλήτων

Σύμφωνα με το έργο «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης Απορροής Ποταμών των Υδατ. Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007» (Φεβρουάριος 2012) τα ελαιοτριβεία που βρίσκονται στη Λεκάνη Απορροής Ποταμού Αχελώου, ανέρχονται σε 79.

Η λειτουργία των μονάδων αυτών είναι εποχιακή και συμπίπτει με τη χειμερινή περίοδο των έντονων βροχοπτώσεων και της μεγάλης απορροής των χειμάρρων που εκφορτίζονται στις λίμνες και στον Αχελώο. Η σύμπτωση αυτή, σε συνδυασμό πάντοτε με το μεγάλο υδατικό των λιμνών και ιδιαίτερα της Τριχωνίδας (29.109 m³) και το μεγάλο ετήσιο-ανανεώσιμο δυναμικό των λιμνών με κορυφαία την Τριχωνίδα (700.106 m³) έχουν ως αποτέλεσμα την μη εμφάνιση ρύπανσης στις λίμνες από την εποχιακή λειτουργία των ελαιοτριβείων. Το πρόβλημα όμως των έντονων πιέσεων που ασκούνται παραμένει.

Ανάλογα προβλήματα προκαλεί και η λειτουργία οργανωμένων κτηνοτροφικών μονάδων (εκτροφής βοοειδών και χοίρων) στις λεκάνες απορροής των λιμνών Οζερού (9), Τριχωνίδας (10) και Λυσιμαχείας (10) των οποίων το απόβλητα ρυπαίνουν κυρίως τα υπόγεια νερά και τις ακτές των λιμνών (π.χ. ΝΔ Οζερός, Τάφος Οζερού-Αχελώου).

Επίσης η λειτουργία περιορισμένου, έστω, αριθμού τυροκομείων και σφαγείων στη λεκάνη απορροής των λιμνών (4) δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα πιέσεων.

Μεγάλο πρόβλημα για όλες τις λίμνες δημιουργείται και από την απόρριψη σκουπιδιών στους περιλίμνιους χειμάρρους και τη μεταφορά τους στις ακτές και στο εσωτερικό των λιμνών. Μικρές και μεγάλες κοινότητες, κάτοικοι των παραλίμνιων οικισμών πετούν σκουπίδια, παλιές ηλεκτρικές συσκευές, έπιπλα, μπάζα και άλλα υλικά, στις κοίτες των χειμάρρων κατά προτίμηση. Των χειμάρρων, που με τις πλημμυρικές τους παροχές έχουν τη δύναμη να μεταφέρουν τα υλικά αυτά μέχρι τις ακτές των λιμνών και τον πυθμένα τους.

Η ρύπανση αυτή είναι σοβαρή και μακροπρόθεσμα οδηγεί τις ακτές και παραλίες των λιμνών σε πλήρη υποβάθμιση.

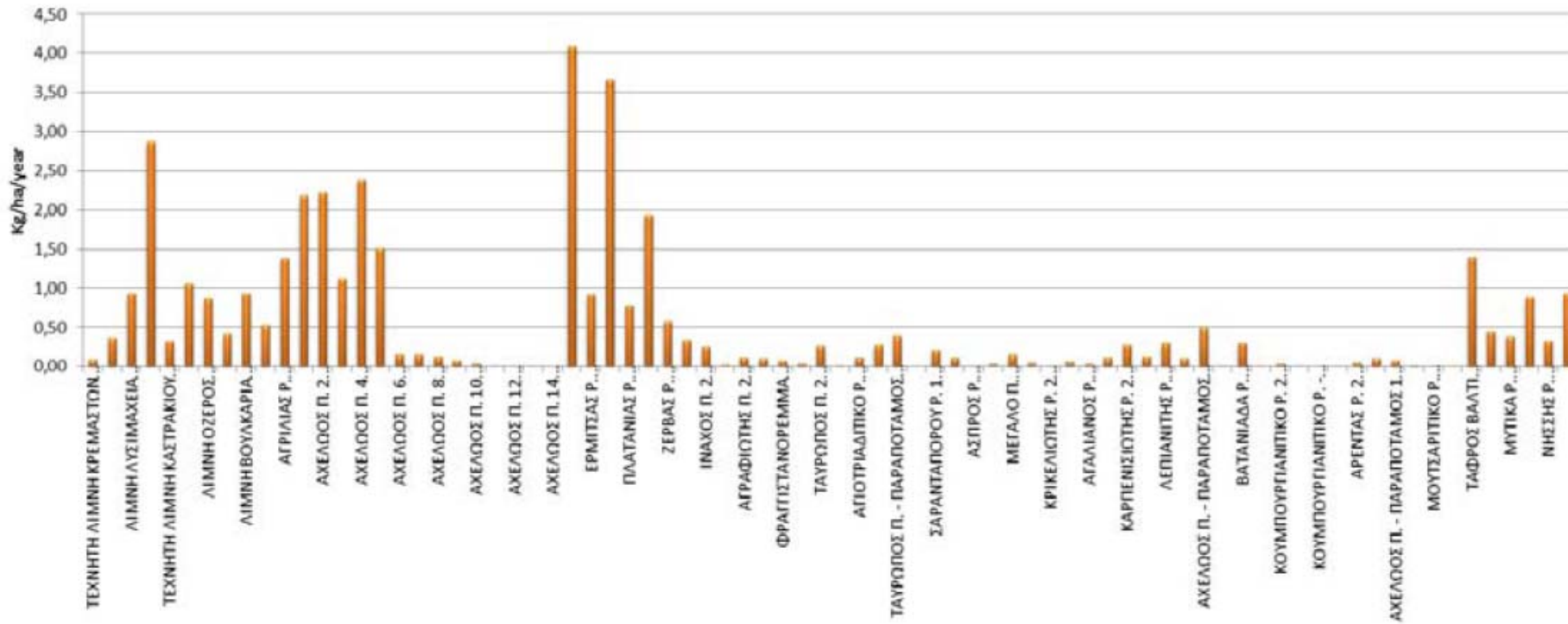
Σοβαρή ρύπανση επίσης προκαλείται από τους Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ). Ακόμη μια σοβαρή κατάσταση ρύπανσης των λιμνών έχει δημιουργηθεί από την παράνομη διάθεση των λυμάτων στις λίμνες με βυτιοφόρα. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί κινδύνους για την υγεία των κατοίκων, των καλλιεργειών και την υποβάθμιση της ποιότητας του καθαρού νερού των λιμνών (κυρίως του Οζερού και της Τριχωνίδας).

B5.1.1.2. Διάχυτες Πιέσεις

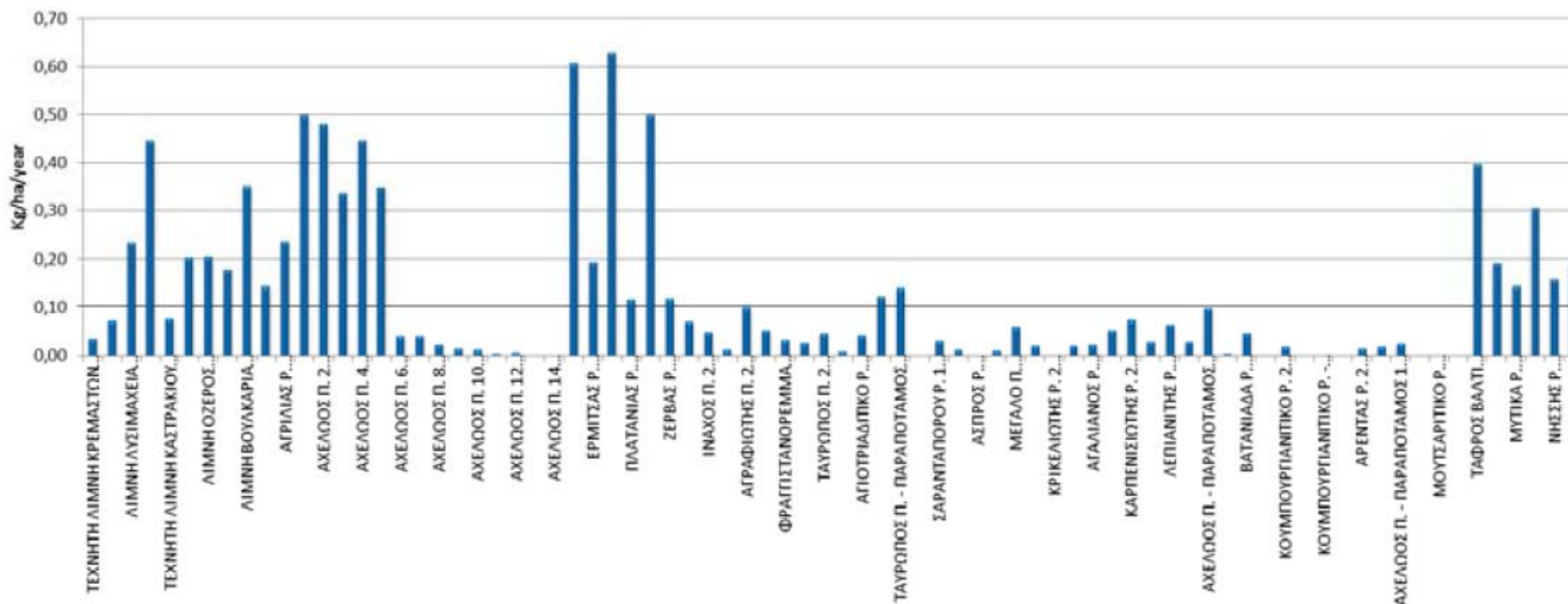
Μία από τις σημαντικές πηγές μη σημειακής ρύπανσης μιας περιοχής σχετίζεται με τις χρήσεις γης και ειδικότερα τη γεωργική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στην περιοχή. Η ρύπανση εμφανίζεται κατά κύριο λόγο με τη μορφή θρεπτικών, αζώτου και φωσφόρου ως αποτέλεσμα των λιπάνσεων των φυτών και συντηρητικών ρύπων (φυτοφάρμακα), που προέρχονται από την χρήση και εφαρμογή προϊόντων φυτοπροστασίας και βιοκτόνων.

Σύμφωνα με τους αναλυτικούς υπολογισμούς του Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, το συνολικό ετήσιο φορτίο αζώτου που απορρέει επιφανειακά προς τα αναγνωρισμένα υδάτινα σώματα της λεκάνης απορροής του Αχελώου ανέρχεται σε 334.5 tn με ετήσια ειδική φόρτιση ανά υπολεκάνη, η οποία κατά μέγιστο ανέρχεται σε 4.1 kgN/ha. Αντίστοιχα το ετήσιο φορτίο φωσφόρου, ανέρχεται σε 80.5 tn με ετήσια ειδική φόρτιση ανά υπολεκάνη, η οποία κατά μέγιστο ανέρχεται σε 0.63 kgP/ha.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται η ειδική φόρτιση αζώτου και φωσφόρου στα υδατικά συστήματα της λεκάνης απορροής του Αχελώου. Τα συστήματα που αφορούν στην περιοχή μελέτης του παρόντος, παρουσιάζονται στον πίνακα του Κεφαλαίου που ακολουθεί.

Διάγραμμα 5.1.1.2.-1:Ειδική φόρτιση αζώτου ανά υπολεκάνη υδατικού συστήματος (kg/ha/έτος) στη λεκάνη απορροής ποταμού Αχελώου

Διάγραμμα Β5.1.1.2.-2:Ειδική φόρτιση φωσφόρου ανά υπολεκάνη υδατικού συστήματος (kg/ha/έτος) στη λεκάνη απορροής ποταμού Αχελώου

B5.1.2. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων Α' Φάσης

B5.1.2.1. Υφιστάμενη Κατάσταση Ποιότητας

B5.1.2.1.1. Υδατικά συστήματα της περιοχής

Τα υδατικά συστήματα χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες (σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ), τα επιφανειακά και τα υπόγεια.

Όλα τα επιφανειακά υδατικά συστήματα ταξινομούνται ανάλογα με το είδος τους (ποτάμια, λίμνες και παράκτια/μεταβατικά) και τα επιμέρους χαρακτηριστικά τους, με βάση συγκεκριμένους κανόνες, οριζόμενους ως τυπολογία. Αντίστοιχα τα υπόγεια συστήματα εξετάζονται με βάση τα υδρολιθολογικά τους χαρακτηριστικά.

Κάθε ένα από τα υδατικά συστήματα που καθορίζεται, αξιολογείται ως προς την κατάστασή του, σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (καλή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση).

Η αξιολόγηση αυτή γίνεται κατά κανόνα με αξιολόγηση στοιχείων μετρήσεων και παρατηρήσεων, μέσα από τις κατάλληλες διαδικασίες παρακολούθησης. Κάθε επιφανειακό υδατικό σύστημα παρακολουθείται και αξιολογείται ως προς την οικολογική και χημική του κατάσταση, ενώ τα υπόγεια εξετάζονται ως προς το επίπεδο της ποσοτικής τους εκμετάλλευσης και τη χημική τους κατάσταση.

Κατάσταση των επιφανειακών υδάτων είναι η συνολική έκφραση της κατάστασης ενός επιφανειακού σώματος, που καθορίζεται από τις χαμηλότερες τιμές οικολογικής και της χημικής τους κατάστασης.

Οικολογική κατάσταση είναι η ποιοτική έκφραση της διάρθρωσης και της λειτουργίας υδατικών οικοσυστημάτων που συνδέονται με επιφανειακά ύδατα, η οποία αξιολογείται βάσει του παραρτήματος V της Οδηγίας.

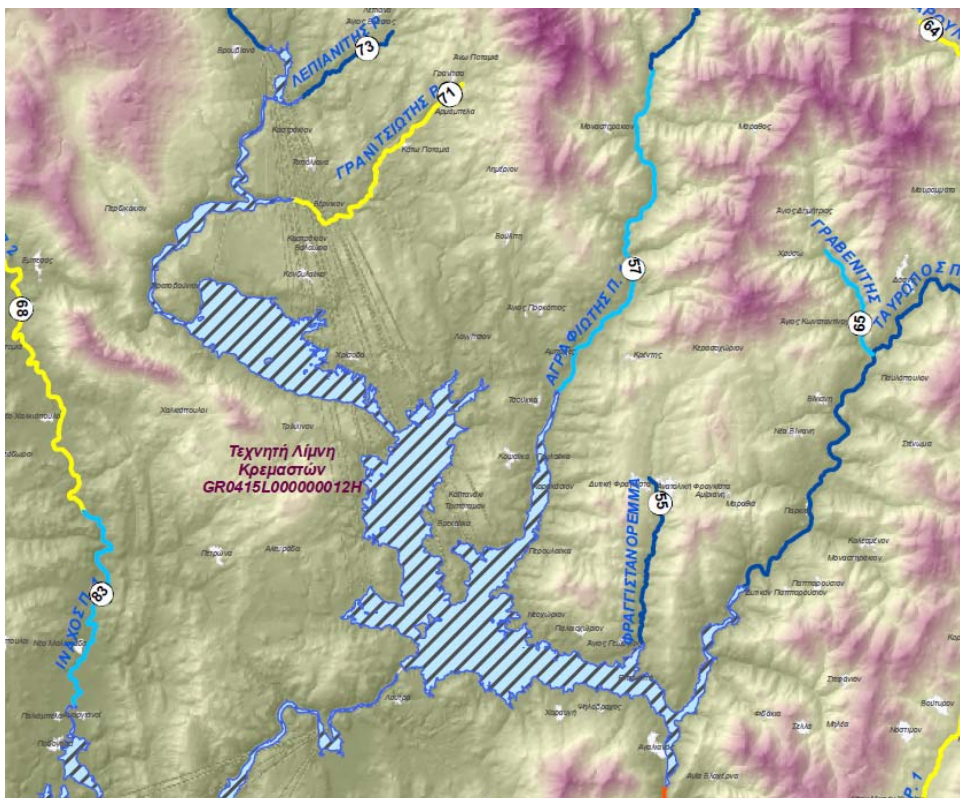
Η αξιολόγηση της κατάστασης βασίζεται σε στοιχεία που προέρχονται από το πρόγραμμα παρακολούθησης ποιοτικών στοιχείων. Για τις κατηγορίες επιφανειακών υδάτων, η ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης του υδατικού συστήματος εκφράζεται με τη χαμηλότερη τιμή των αποτελεσμάτων της βιολογικής και φυσικοχημικής παρακολούθησης των σχετικών ποιοτικών στοιχείων.

Ως **καλή χημική επιφανειακών υδάτων** ορίζεται τη χημική κατάσταση που απαιτείται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων για τα επιφανειακά ύδατα, δηλαδή η χημική κατάσταση που έχει επιτύχει ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων, στο οποίο οι συγκεντρώσεις ρύπων δεν υπερβαίνουν τα πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας

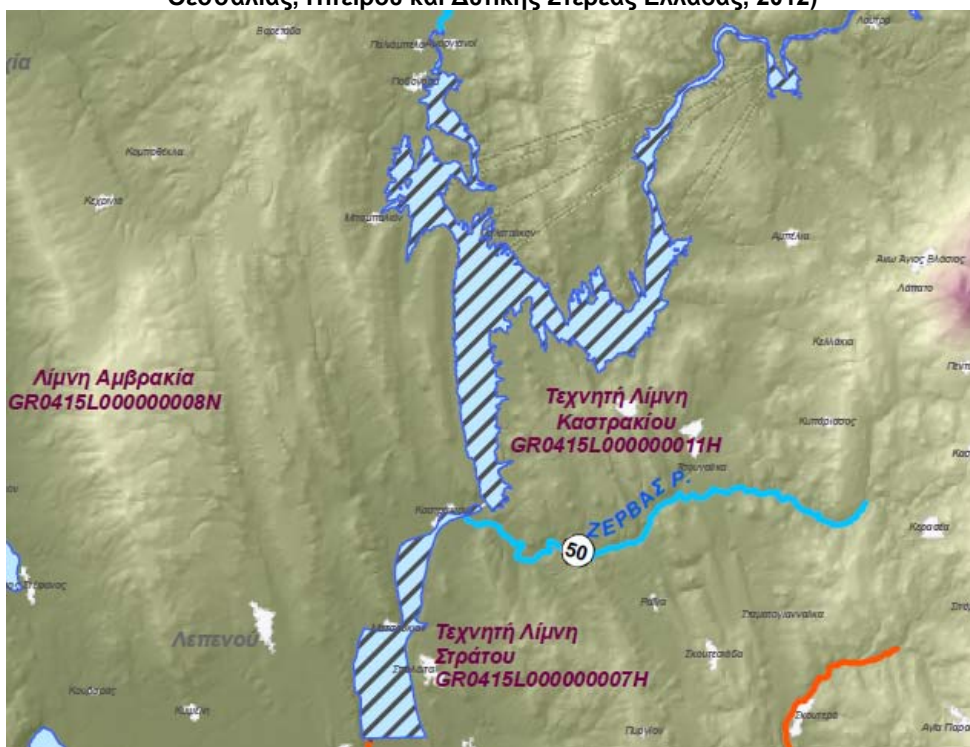
B5.1.2.1.2. Επιφανειακά ύδατα

Στα αποσπάσματα του χάρτη (ανά χωρική ενότητα) και στον πίνακα³ που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα της περιοχής μελέτης.

³ Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν.

Σχήμα Β5.1.2.1.2.-1:Επιφανειακά υδατικά συστήματα χωρικής ενότητας Κρεμαστών (Κ/Ξ Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, 2012)

Σχήμα Β5.1.2.1.2.-2:Επιφανειακά υδατικά συστήματα χωρικής ενότητας ΤΛ Στράτου/Καστρακίου (Κ/Ξ Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, 2012)

3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007 (προς Διαβούλευση Προσχέδιο Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, 2012)

Σχήμα Β5.1.2.1.2.-3:Επιφανειακά υδατικά συστήματα χωρικής ενότητας Στράτου-Αγγελοκάστρου (Κ/Ξ Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, 2012)

Σχήμα Β5.1.2.1.2.-4:Επιφανειακά υδατικά συστήματα χωρικής ενότητας Οινιάδων (Κ/Ξ Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, 2012)

Όνομασία	Κωδικός	Περιγραφή
ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	GR0415T0003N	Μεταβατικό σύστημα, Χωρική ενότητα Οινιάδων
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.1	GR415R000201002H	Ποτάμιο υδατικό σύστημα, Χωρική ενότητα Οινιάδων (έως Νεοχώριον)
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.2	GR415R000201003H	Ποτάμιο υδατικό σύστημα, Χωρική ενότητα Οινιάδων (έως Άγιο Ηλία)
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.3	GR415R000201004H	Ποτάμιο υδατικό σύστημα, Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου (έως λίμνη Οζερού)
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.4	GR415R000201009H	Ποτάμιο υδατικό σύστημα, Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου (έως Παλαιομάνινα)
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.5	GR415R0002010011H	Ποτάμιο υδατικό σύστημα, Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου (έως ΤΛ Στράτου)
ΔΙΜΗΚΟΣ Π.	GR0415R000200054N	Ενώνει την Λ.Λυσιμάχεια με τον Αχελώο (εκτός περιοχής μελέτης - επηρεάζει έμμεσα την κατάσταση του Αχελώου), Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
Λ. ΛΥΣΙΜΑΧΕΙΑ	GR0415L000000005H	Εκτός περιοχής μελέτης - επηρεάζει έμμεσα την κατάσταση του Αχελώου), Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
ΤΛ. ΣΤΡΑΤΟΥ	GR0415L000000007H	Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
ΖΕΡΒΑΣ Ρ.	GR0415R000206012N	Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	GR0415L000000011H	Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
ΙΝΑΧΟΣ Π.	GR0415R000208013N	Καταλήγει στην ΤΛ. Καστρακίου, Χωρική ενότητα Στράτου - Αγγελοκάστρου
ΤΛ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	GR0415L000000012H	Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΦΡΑΓΓΙΣΤΑΝΟΡΕΜΜΑ	GR0415R000214033N	Καταλήγει στην ΤΛ. Κρεμαστών, Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΤΑΥΡΩΠΟΣ Π.1	GR0415R000212021N	Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΑΓΡΑΦΙΩΤΗΣ Π.	GR0415R000216034N	Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΓΡΑΝΙΤΣΙΩΤΗΣ Π.	GR0415R000218037N	Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΛΕΠΙΑΝΙΤΗΣ Π.	GR0415R000220038N	Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΚΡΙΚΕΛΙΩΤΗΣ Ρ.1	GR0415R000210015N	Χωρική ενότητα Κρεμαστών
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.6	GR0415R000200039N	Χωρική ενότητα Κρεμαστών

Πίνακας Β5.1.2.2.-5:Επιφανειακά υδατικά συστήματα περιοχή μελέτης (Κ/Ε Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, 2012)

Β5.1.2.2.3. Οικολογική κατάσταση

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η οικολογική κατάσταση των υδατικών συστημάτων της περιοχής μελέτης. Επισημαίνεται δε πως στόχος είναι η κατάσταση των εν λόγω σωμάτων να είναι άριστη ή τουλάχιστον καλή. Για την ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης κάθε υδατικού συστήματος, χρησιμοποιείται ένας συγκεκριμένος χρωματικός κώδικας.

H	Υψηλή Οικολογική Κατάσταση, (High)
G	Καλή Οικολογική Κατάσταση, (Good)
M	Μέτρια Οικολογική Κατάσταση, (Moderate)
P	Ελλιπής Οικολογική Κατάσταση, (Poor)
B	Κακή Οικολογική Κατάσταση, (Bad)

Όνομασία ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Οικολογική Κατάσταση
ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΛΩΟΥ	GR0415T0003N	μεταβατικό	 Μέτρια
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.1	GR415R000201002H	ποτάμιο	☐ Άγνωστη
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.2	GR415R000201003H	ποτάμιο	 Μέτρια
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.3	GR415R000201004H	ποτάμιο	☐ Άγνωστη
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.4	GR415R000201009H	ποτάμιο	☐ Άγνωστη
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.5	GR415R0002010011H	ποτάμιο	☐ Άγνωστη
ΔΙΜΗΚΟΣ Π.	GR415R000202005H	ποτάμιο	☐ Άγνωστη
Λ. ΛΥΣΙΜΑΧΕΙΑ	GR0415L000000005H	λιμναίο	☐ Άγνωστη
ΤΛ. ΣΤΡΑΤΟΥ	GR0415L000000007H	λιμναίο	☐ Άγνωστη
ΖΕΡΒΑΣ Ρ.	GR0415R000206012N	ποτάμιο	 Καλή
ΤΛ. ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	GR0415L000000011H	λιμναίο	 Καλή
ΙΝΑΧΟΣ Π.	GR0415R000208013N	ποτάμιο	 Καλή
ΤΛ. ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	GR0415L000000012H	λιμναίο	 Καλή
ΦΡΑΓΓΙΣΤΑΝΟΡΕΜΜΑ	GR0415R000214033N	ποτάμιο	 Καλή
ΤΑΥΡΩΠΟΣ Π.1	GR0415R000212021N	ποτάμιο	 Καλή
ΑΓΡΑΦΙΩΤΗΣ Π.	GR0415R000216034N	ποτάμιο	 Καλή
ΓΡΑΝΙΤΣΙΩΤΗΣ Π.	GR0415R000218037N	ποτάμιο	 Καλή
ΛΕΠΙΑΝΙΤΗΣ Π.	GR0415R000220038N	ποτάμιο	 Καλή
ΚΡΙΚΕΛΙΩΤΗΣ Ρ.1	GR0415R000210015N	ποτάμιο	 Καλή
ΑΧΕΛΩΟΣ Π.6	GR0415R000200039N	ποτάμιο	 Καλή

Πίνακας Β5.1.2.2.-1: Οικολογική κατάσταση υδατικών συστημάτων περιοχής μελέτης (Κ/Ξ Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, 2012)

Β5.1.2.2.4. Φυσικοχημική κατάσταση

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του ΠΔ 51/2007, το πρόγραμμα παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων συνιστά μέρος του Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού και αποβλέπει στη δημιουργία μιας συνεκτικής και συνολικής εικόνας της κατάστασης των υδάτων.

Για την αποτύπωση της ποιοτικής κατάστασης των υδάτων στην περιοχή μελέτης χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από το Πρόγραμμα Παρακολούθησης Επιφανειακών Υδάτων το οποίο ολοκληρώθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2009. Οι αναλύσεις και οι δειγματοληψίες του συγκεκριμένου προγράμματος υλοποιήθηκαν από το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης, το όριο της οποίας παρουσιάζονται, υπάρχουν 15 σταθμοί παρακολούθησης επιφανειακών υδάτων. Από αυτούς οι 13 χαρακτηρίζονται ως άμεσης επιρροής καθώς βρίσκονται εντός της άμεσης περιοχής μελέτης και δύο (2) χαρακτηρίζονται ως έμμεσης επιρροής διότι βρίσκονται εντός ευρύτερης περιοχής μελέτης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα σημεία δειγματοληψίας και γενικά χαρακτηριστικά τους.

Κωδικός Σημείου	Περιγραφή Σημείου	Βαθμός επιρροής	Παράμετροι μέτρησης
000001	Αχελώος-Τεχνητή Λίμνη Στράτου	Άμεση	Κατ.Ι, ΙΙ, ΙΙΙ
000002	Αχελώος-Γέφυρα Κατοχής	Άμεση	Κατ.Ι, ΙΙ, ΙΙΙ
041110	Αχελώος –Γέφυρα Τέμπλας	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041120	Αχελώος-Γέφυρα Στράτου	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041130	Αχελώος-Εκβολές	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041140	Λίμνη Κρεμαστών-Γέφυρα Τατάρνας	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041160	Λίμνη Κρεμαστών-Επισκοπή	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041170	Λίμνη Κρεμαστών-Κατάντι Εκβολών Αγραφιώτη	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041180	Λίμνη Κρεμαστών-Φράγμα Λουτρά	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041190	Λίμνη Καστρακίου-Μπαμπαλιό	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041198	Λίμνη Καστρακίου-Φράγμα αντλιοστασίου	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041310	Τρικεριώτης	Έμμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041490	Λίμνη Τριχωνίδα-Κανάλι Απορροής	Άμεση	Κατ.Ι, ΙΙ, ΙΙΙ
041510	Μπιζάκος-Γέφυρα Βέργας	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041610	Αγραφιώτης	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041710	Λίμνη Λυσιμαχία-Κανάλι απορροής	Άμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ
041810	Λίμνη Οζερού-Κέντρο	Έμμεση	Κατ.ΙΙ, ΙΙΙ

Πίνακας Β5.1.2.2.4.-1: Σταθμοί προγράμματος παρακολούθησης επιφανειακών υδάτων 2008

Επισημαίνεται πως οι παράμετροι μέτρησης του Καταλόγου Ι και ΙΙ καθορίζονται στην Οδηγία 76/464/ΕΟΚ ενώ οι ουσίες του Καταλόγου ΙΙΙ είναι οι ουσίες του Παραρτήματος Χ της Οδηγίας 2000/60 (όπως αυτές καθορίζονται με την Απόφαση 2455/2001/ΕΚ.).

Β5.1.2.2.5. Υπόγεια ύδατα

Για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των υπόγειων υδάτων της περιοχής, χρησιμοποιήθηκαν τα πλέον πρόσφατα δεδομένα όπως αυτά παρουσιάζονται στα υποστηρικτικά κείμενα του Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Ελλάδας (GR 01).

Στην περιοχή μελέτης αναπτύσσονται τα ακόλουθα υπόγεια υδατικά συστήματα:

- GR0400080 –Σύστημα Δέλτα Αχελώου-Οινιάδων
- GR0400050 – Σύστημα Κατούνας-Λεσινίου (νότιο τμήμα του)

- GR0400250 –Σύστημα Υδροφοριών Κάτω Ρου Αχελώου (δυτικό τμήμα του)
- GR0400060 – Σύστημα Αग्रινίου
- GR0400190 –Σύστημα Υδροφοριών Λεκάνης Αχελώου

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ανά υπόγειο υδατικό σύστημα η τάση η οποία επικρατεί όσον αφορά στην τρωτότητα του συστήματος σχετικά με τη ρύπανση στην περιοχή αλλά η αξιολόγηση της χημικής τους κατάστασης βασισόμενη σε υφιστάμενες μετρήσεις.

Υπόγειο ΥΣ	Διάγνωση Τάσης	Αξιολόγηση Χημικής Κατάστασης
GR0400080	Δεν έχει διαγνωσθεί τάση ρύπανσης που να τεκμηριώνεται από τις πρόσφατες χημικές αναλύσεις των γεωτρήσεων. Σημειώνονται διάσπαρτες σημειακές ή διάχυτες εστίες ρύπανσης.	Έχει καλή χημική κατάσταση. Οι υπερβάσεις εντοπίζονται σε ένα μόνο τμήμα του συστήματος. Έχει διαγνωσθεί τάση ρύπανσης κυρίως λόγω υπαλμύρισης.
GR0400050	Δεν έχει διαγνωσθεί τάση ρύπανσης που να τεκμηριώνεται από τις πρόσφατες χημικές αναλύσεις των γεωτρήσεων. Σημειώνονται διάσπαρτες σημειακές ή διάχυτες εστίες ρύπανσης.	Έχει καλή χημική κατάσταση. Αυξημένες τιμές θειικών, χλωριόντων και αγωγιμότητας συνδέονται με τιμές φυσικού υποβάθρου
GR0400250	Δεν έχει διαγνωσθεί τάση ρύπανσης από ανθρωπογενείς παράγοντες που να τεκμηριώνεται από τις πρόσφατες χημικές αναλύσεις των γεωτρήσεων και πηγών.	Έχει καλή χημική κατάσταση
GR0400060	Δεν έχει διαγνωσθεί τάση ρύπανσης που να τεκμηριώνεται από τις πρόσφατες χημικές αναλύσεις των γεωτρήσεων. Σημειώνονται σημαντικές διάσπαρτες σημειακές ή διάχυτες εστίες ρύπανσης.	Έχει καλή χημική κατάσταση. Έχει διαγνωσθεί τοπική μόνο τάση ρύπανσης στις συγκεντρώσεις των νιτρικών.
GR0400190	Δεν έχει διαγνωσθεί τάση ρύπανσης από ανθρωπογενείς παράγοντες που να τεκμηριώνεται από τις πρόσφατες χημικές αναλύσεις των γεωτρήσεων και πηγών.	Έχει καλή χημική κατάσταση

Πίνακας Β5.1.2.3.-1: Ποιοτική κατάσταση υπόγειων ΥΣ (πηγή: Υποστηρικτικό Κείμενο 10 Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, <http://wfd.opengov.gr>)

B5.2. Προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης ποιοτικής υποβάθμισης υδάτων

B5.2.1. Γενικά

Ορισμένα μέτρα που είτε έχουν επισημανθεί στο προς έγκριση Σχέδιο Διαχείρισης είτε προτείνονται από την ομάδα εκπόνησης της παρούσας μελέτης, στην κατεύθυνση αντιμετώπισης των ασκούμενων πιέσεων ανά είδος πιέσεων, παρουσιάζονται στα κεφάλαια που ακολουθούν.

B5.2.2. Βιομηχανικές και Αγροκτηνοτροφικές Εγκαταστάσεις

Τα μέτρα που αφορούν στην πλήρη αντιμετώπιση ή και στον μετριασμό των επιπτώσεων από τη λειτουργία βιομηχανικών και αγροκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων αφορούν σε:

- ο **Ενίσχυση των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων.**

Το μέτρο αφορά οριζόντια όλες τις δραστηριότητες και αναφέρεται στον έλεγχο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και ειδικότερα των περιβαλλοντικών όρων των βιομηχανικών και κτηνοτροφικών μονάδων.

- ο **Αναθεώρηση των υφιστάμενων αδειών επαναχρησιμοποίησης υγρών αποβλήτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 145116/2011.**

Η Αποφ-145116/11 εκδόθηκε στο πλαίσιο της αξιοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και, μέσω αυτής, της εξοικονόμησης υδατικών πόρων καθώς και της διασφάλισης της προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Η προβλεπόμενη από το Αρθ-7 της Αποφ-Υ1β/200/95 (ΦΕΚ-343/Β/95) εδαφική διάθεση υγρών αποβλήτων βουστασίων, χοιροστασίων, πτηνοκτηνοτροφείων για λίπανση, εξάτμιση, απορρόφηση, άρδευση κ.λπ. εμπίπτει πλέον στις διατάξεις της Αποφ-145116/11 και καλύπτεται από την επαναχρησιμοποίηση για άρδευση ή τροφοδότηση υπόγειων υδροφορέων. Σύμφωνα με το άρθρο 15 της ΚΥΑ 145116/2011, οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες που επαναχρησιμοποιούν επεξεργασμένα υγρά απόβλητα και οι οποίες δεν καλύπτονται από τους όρους και περιορισμούς που θέτει η 145116/2011 οφείλουν να εναρμονισθούν με αυτήν εντός διετίας από την έναρξη ισχύος της.

- ο **Εφαρμογή ελέγχου και μέτρων με την μορφή ζωνών για τις ιχθυοκαλλιέργειες εσωτερικών υδάτων.**

Το μέτρο συνίσταται στον καθορισμό ζωνών ανάπτυξης ιχθυοκαλλιέργειας εσωτερικών υδάτων, εφαρμογή ελέγχων της λειτουργίας (συχνότητα, ένταση, υποδομές, απόβλητα), επιβολή κυρώσεων και προστίμων για τη μη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων ή/και την παράνομη λειτουργία.

- ο **Θεσμοθέτηση ορίων εκπομπής ρύπων από τις Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών σε επίπεδο Λεκάνης απορροής.**

Στόχο του μέτρου αποτελεί ο καθορισμός ορίων εκπομπής για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλους ρύπους που επηρεάζουν τα επιφανειακά ύδατα και θεσπίζονται με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010.

Οι Οριακές Τιμές Εκπομπών θα αποτελούν μέγιστες τιμές τις οποίες θα πρέπει να ικανοποιούν σε κάθε περίπτωση τα υγρά απόβλητα των βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται εντός της λεκάνης απορροής και θα εξειδικεύονται ως όρια εκπομπής κάθε σημειακού ρυπαντή με την τυχόν αναγκαία τροποποίηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων του.

- ο **Κατάρτιση μητρώου πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές) από ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους και επικαιροποίηση σχετικών αδειών υπόχρεων.**

Σύμφωνα με την 1^η παράγραφο του Άρθρου 5 «Κατάλογος εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών» της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103 (ΦΕΚ 1909Β/8.12.2010) «Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών, με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 11 του Π.Δ. 51/2007, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 166/2006 και άλλα διαθέσιμα δεδομένα, καταρτίζουν για κάθε περιφέρεια λεκάνης απορροής ποταμού ή μέρος της περιφέρειας αυτής που βρίσκεται μέσα στα διοικητικά τους όρια, κατάλογο συμπεριλαμβανομένων τυχόν χαρτών, των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών για όλες τις ουσίες προτεραιότητας και όλους τους ρύπους που εκτίθενται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρώσεων τους στα ιζήματα και τους ζώντες οργανισμούς, κατά περίπτωση».

Το μητρώο θα περιλαμβάνει τον κατάλογο εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών για όλες τις ουσίες προτεραιότητας και όλους τους ρύπους που εκτίθενται στο Μέρος Α του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 σε συμφωνία με τις διατάξεις του άρθρου 5 της εν λόγω ΚΥΑ.

Στο μητρώο αυτό καταχωρούνται οι δυνητικές πηγές ρύπανσης και το ίδιο αποτελεί τη βάση για την κατάρτιση σχεδίου δράσης μείωσης των ανωτέρω ουσιών. Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου θα πρέπει να διερευνηθεί αν οι αυξημένες συγκεντρώσεις ορισμένων ουσιών οφείλονται σε ανθρωπογενή αίτια ή σε φυσικές διεργασίες.

Επιπλέον το μητρώο θα συνδράμει τις αδειοδοτούσες αρχές να ενοπίσουν το σύνολο των υπόχρεων εγκαταστάσεων και να προχωρήσουν στην τροποποίηση, όπου είναι απαραίτητο, των περιβαλλοντικών αδειών και λοιπών σχετικών απαιτήσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία.

- ο **Τροποποίηση ΑΕΠΟ υφιστάμενων εγκαταστάσεων που δεν έχουν οριστική άδεια διάθεσης, προκειμένου η τροποποιημένη ΑΕΠΟ να αποτελεί και οριστική άδεια διάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 4014/2011.**

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθ-12 του Ν-4014/11, με τη δημοσίευση του Νόμου αυτού, οι άδειες διάθεσης λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων που προβλέπονται στο Άρθ-14 της Υγ. Διάταξη Ε1β/221/65, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί με το Άρθ-3 της Αποφ-Γ1/17831/71, για

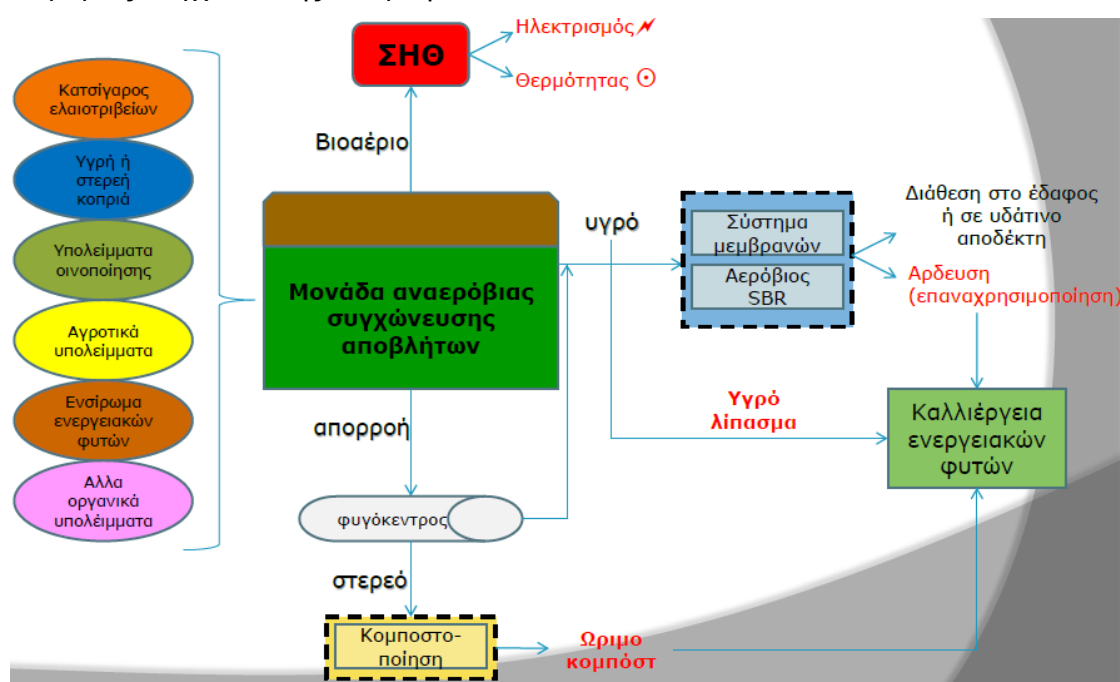
έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α και Β καταργούνται αντικαθιστάμενες από την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) ή τις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) αντίστοιχα. Συνεπώς, για τα υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες, που διαθέτουν τα λύματα ή τα βιομηχανικά τους απόβλητα σε επιφανειακό υδάτινο αποδέκτη ή σε στεγανές δεξαμενές – βόθρους και δεν έχουν οριστική άδεια διάθεσης, τότε οριστική άδεια διάθεσης αποτελεί η νομίμως εκδοθείσα και σε ισχύ ΑΕΠΟ του έργου ή της δραστηριότητας ή, εφόσον δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση, η άδεια δόμησης (οικοδομική άδεια) αυτού ή σε τυχόν άλλη απαιτούμενη άδεια.

Ειδικότερα για τα απόβλητα των ελαιοτριβείων, μονάδων εκτροφής ζώων και τυροκομείων στο βαθμό που είναι συγκεντρωμένες τέτοιες μονάδες σε κάποιες περιοχές θα άξιζε να εξεταστεί η οικονομοτεχνική βιωσιμότητα κεντρικών μονάδων επεξεργασίας των αποβλήτων τους. Μια τέτοια μέθοδος είναι αυτή της αναερόβιας χώνευσης με την παραγωγή ενέργειας από το παραγόμενο βιοαέριο. Μειονέκτημα της μεθόδου αποτελεί το υψηλό κόστος κατασκευής και λειτουργίας.

Ένας σημαντικός αριθμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιομάζας υφίστανται, κυρίως στη βόρεια Ευρώπη, και πλέον η ιδέα έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο. Οι εγκαταστάσεις βιοαερίου διαχειρίζονται διάφορα είδη αποβλήτων όπως απόβλητα υπονόμων, υπολείμματα τροφών και κοπριά. Η συν - χώνευση (codigestion) οργανικών αποβλήτων είναι μια υποσχόμενη τεχνολογία η οποία εφαρμόζεται ευρέως για τη ταυτόχρονη επεξεργασία διαφόρων στερεών και υγρών αποβλήτων. Τα χρήσιμα συστατικά αυτών των αποβλήτων μπορούν να ρυθμιστούν, αντισταθμίζοντας έτσι την αρνητική επίδραση τοξικών συστατικών (π.χ. φαινόλες) στη διεργασία χώνευσης, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο την απόδοση βιοαερίου από τη βιομάζα. Επιπλέον η χώνευση συντελεί στην αυξημένη απόδοση των αναερόβιων αντιδραστήρων και το κόστος περιορίζεται αφού πολλαπλά ρεύματα συγκεντρώνονται σε μια μονάδα. Αυτή η δράση βοηθά στην προστασία του περιβάλλοντος και επιδεικνύει πως η εφαρμόσιμη τεχνολογία συντελεί στην ευέλικτη, χαμηλού κόστους και CO₂, βιοκαυσίμου στα πλαίσια μιας βιώσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον αγροτικής ανάπτυξης. Μετά τη χώνευση των υπολειμμάτων, αυτά περνούν στη δεξαμενή καθίζησης όπου και διαχωρίζονται σε στερεά (πηχτή λάσπη) και σε επεξεργασμένο υγρό. Η πηχτή λάσπη απαιτεί περαιτέρω επεξεργασία πριν από τη διάθεσή ή την επαναχρησιμοποίηση της. Η λιπασματοποίηση (ή κομποστοποίηση) της παραγόμενης λάσπης θα μελετηθεί στα πλαίσια αυτού του έργου και θα εκτιμηθεί η αξιοποίηση της για οικονομικούς σκοπούς κατά την προτεινόμενη διεργασία. Η λιπασματοποίηση είναι μια διεργασία αερόβιας μικροβιακής αποσύνθεσης που σταθεροποιεί τη λάσπη και παράγει χούμο (κομπόστ). Το τελικό προϊόν περιέχει οργανική ύλη, θρεπτικά συστατικά όπως το άζωτο, φώσφορο και κάλιο, όπως επίσης και θείο, χαλκό και βόριο και μικρόβια εδάφους. Η διάθεση του κομπόστ στο έδαφος έχει αρκετά πλεονεκτήματα στις φυσικές, χημικές και θρεπτικές ιδιότητές του. Επιφέρει βελτίωση της

εδαφικής δομής, διασφάλιση υγρασίας, παροχή θρεπτικών συστατικών, αύξηση του οργανικού φορτίου και μείωση των ασθενειών. Αυτές οι ιδιότητες είναι σημαντικές στη διασφάλιση και βελτίωση των εδαφικών συνθηκών για φυτικές καλλιέργειες. Η κομποστοποίηση στη φύση πραγματοποιείται στο δασικό έδαφος όπου τα οργανικά υλικά (φύλλα δέντρων, περιπτώματα ζώων) μετατρέπονται σε σταθερότερα οργανικά υλικά (χούμος), των οποίων τα θρεπτικά συστατικά αποτελούν το υπόστρωμα για την ανάπτυξη των φυτών. Συνεπώς, το παραγόμενο κομπόστ μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως λίπασμα για τις καλλιέργειες έτσι ώστε να επιτευχθεί η πλήρης αξιοποίηση των υπολειμμάτων, κάτι που αποτελεί και το κυριότερο στόχο αυτού του έργου.

Στο Σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το διάγραμμα λειτουργίας της κεντρικής μονάδας αναερόβιας συγχώνευσης αποβλήτων.

Σχήμα Β5.2.2.-1: Διάγραμμα λειτουργίας της κεντρικής μονάδας αναερόβιας συγχώνευσης αγροτοκτηνοτροφικών αποβλήτων (Δρ. Κορνάρος Μιχάλης, 2011)

Το κόστος επένδυσης για μία μονάδα 1 MW εκτιμάται της τάξης των 5.000.000 € και κεντροβαρικό, η περιοχή η οποία δύναται να κατασκευαστεί είναι η χωρική ενότητα Στράτου – Αγγελοκάστρου.

Β5.2.2.1. Ανεξέλεγκτοι χώροι διάθεσης απορριμμάτων

Στην κατεύθυνση αντιμετώπισης των προβλημάτων που αφορούν στην αντιμετώπιση της ρύπανσης που προέρχεται από την ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων θα πρέπει:

- Να προχωρήσει η υλοποίηση των προβλεπόμενων από το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ), εγκαταστάσεων επεξεργασίας, ΧΥΤΑ κ.λπ.
- Να ολοκληρωθεί άμεσα το πρόγραμμα κλεισίματος και αποκατάστασης των ΧΑΔΑ.

Οι χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για τη ρύπανση των υπογείων και επιφανειακών υδάτων.

Για τη σημαντική μείωση της ρύπανσης πρέπει άμεσα όλοι οι ΧΑΔΑ να διακόψουν τη λειτουργία τους, και να εκπονηθεί πρόγραμμα αποκατάστασης τόσο των ενεργών ΧΑΔΑ, όσο και των κλειστών αλλά μη αποκατεστημένων, και προφανώς να υλοποιηθεί η αποκατάστασή τους.

B5.2.2.2. Ανεξέλεγκτη διάθεση υγρών αποβλήτων

Ορισμένα απαραίτητα μέτρα σχετικά με τη διάθεση των υγρών αποβλήτων είναι τα κάτωθι:

- **Ολοκλήρωση των αναγκαίων έργων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και αποχετευτικών δικτύων για την πλήρη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.**

Με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ καθορίζεται το απαιτούμενο επίπεδο επεξεργασίας που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και αφορά όλους τους οικισμούς με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού (ΜΙΠ) άνω των 2.000 κατοίκων.

Είναι προτεραιότητα να ολοκληρωθούν τα έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων για την πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία.

Με δεδομένη τη σημαντική καθυστέρηση της χώρας ως προς τους καθορισμένους χρονικούς ορίζοντες της Οδηγίας και λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τον περιορισμό πόρων του ΕΣΠΑ για την υλοποίηση του συνόλου των αναγκαίων υποδομών αποχέτευσης και επεξεργασίας, κρίνεται απαραίτητο να εξαντληθούν όλοι οι διαθέσιμοι τρόποι χρηματοδότησης των έργων με συμμετοχή και ιδιωτικών κεφαλαίων (ΣΔΙΤ, Συμβάσεις Παραχώρησης κ.λπ.), ώστε να καταστεί εφικτή η ολοκλήρωση των υποδομών μέσα στην τρέχουσα διαχειριστική περίοδο (2015).

- **Πρώθηση της αντικατάστασης απορροφητικών βόθρων με στεγανούς.**

Η λειτουργία απορροφητικών βόθρων δεν επιτρέπεται βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου. Σε πολλές περιπτώσεις αυτό δεν εφαρμόζεται στην πράξη. Το μέτρο έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση υπηρεσιών, φορέων και πολιτών ως προς την ανάγκη αντικατάστασης απορροφητικών βόθρων από στεγανές σηπτικές δεξαμενές ή αντίστοιχα συστήματα πρωτοβάθμιας επεξεργασίας.

Το μέτρο αυτό συμβάλλει στη μείωση της σημειακής και διάχυτης ρύπανσης των υπογείων συστημάτων και στη σταδιακή βελτίωση της χημικής κατάστασης αυτών.

Στη λεκάνη απορροής του Αχελώου υπάρχουν 15 οικισμοί Γ' προτεραιότητας (> 2.000 ΜΙΠ που αποχετεύουν σε κανονικό αποδέκτη (2.000<ΜΙΠ<15.000) ή σε ευαίσθητο αποδέκτη (2.000<ΜΙΠ<10.000).

Κάποιοι οικισμοί από αυτούς διαθέτουν ήδη αυτόνομη εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων ενώ στον οικισμό Νεοχωρίου η εγκατάσταση επεξεργασίας αδρανεί (ΕΕΛ Οινιάδων) διότι τώρα κατασκευάζεται το δίκτυο αποχέτευσης. Επίσης, τα έργα αποχέτευσης του οικισμού Παναιτώλιο (στα όρια της περιοχής μελέτης) έχουν ήδη δημοπρατηθεί, και μαζί με άλλους 2 οικισμούς (Λεπενού και Αγγελόκαστρο) προβλέπεται να εξυπηρετούνται από την ΕΕΛ Αग्रινίου.

Ορθολογική επεξεργασία και διάθεση λυμάτων από οικισμούς με πληθυσμό αιχμής <2000 ΜΙΠ (οικισμοί Δ' προτεραιότητας). Ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά είναι ο οικισμός Στράτος του Δ. Αग्रινίου.

Το κόστος κατασκευής για ένα compact σύστημα τριτοβάθμιας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων ανέρχεται περίπου στα 440 € ανά ισοδύναμο κάτοικο. Στο εν λόγω κόστος θα πρέπει να συμπεριληφθεί και το κόστος κατασκευής των δικτύων το οποίο εξαρτάται άμεσα από την πυκνότητα του πληθυσμού και τον απαιτούμενο αριθμός των αντλιοστασίων.

B5.2.2.3. Λοιπά μέτρα

Στη συνέχεια παρουσιάζονται κάποια επιπλέον μέτρα τα οποία στοχεύουν στην προστασία των υδατικών συστημάτων.

- **Ανασύσταση και Αποκατάσταση περιοχών υδροβιοτόπων Εκβολών Αχελώου**

Το μέτρο έχει εφαρμογή σε λιμνοθάλασσες στις οποίες η επικοινωνία με την ανοιχτή θάλασσα έχει περιορισθεί είτε μέσω της δράσης φυσικών φαινομένων είτε από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Προτείνεται η εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής και υδραυλικής μελέτης έτσι ώστε να εξετασθεί η αναγκαιότητα πραγματοποίησης έργων αποκατάστασης, η θέση και ο τρόπος που τα έργα αυτά θα πρέπει να εκτελεστούν προκειμένου να προσδώσουν τα μέγιστα οφέλη στο λιμνοθαλάσσιο οικοσύστημα.

- **Εφαρμογή προγράμματος ειδικής διερευνητικής παρακολούθησης (Investigative monitoring) για τον έλεγχο παρουσίας δραστικών ουσιών οι οποίες περιλαμβάνονται σε φυτοφάρμακα και έχουν απαγορευτεί.**

Προτείνεται η εφαρμογή προγράμματος ειδικής διερευνητικής παρακολούθησης (Investigative monitoring) για τον έλεγχο της παρουσίας δραστικών ουσιών η χρήση των οποίων δεν επιτρέπεται σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Το εν λόγω μέτρο προτείνεται να εφαρμοστεί στον κάτω ρου του Αχελώου (ΑΧΕΛΩΟΣ Π.1)

- **Εφαρμογή προγράμματος ειδικής διερευνητικής παρακολούθησης (Investigative monitoring): Α) ορισμένων ποτάμιων ΥΣ για την εξασφάλιση της επάρκειας της παροχής για την επίτευξη ή διατήρηση της καλής οικολογικής κατάστασης κατόπιν υφιστάμενων έργων και κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας δρομολογημένων έργων και Β)**

ορισμένων ποτάμιων ΙΤΥΣ των οποίων η υδρομορφολογική αλλοίωση δεν αφορά σε μεταβολή υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών αλλά κύρια σε ρύθμιση παροχής.

Στο τμήμα Αχελώου αμέσως κατάντη του ταμιευτήρα του Στράτου (ΑΧΕΛΩΟΣ Π.5, GR0415R000200011H) προβλέπεται (ΑΕΠΟ – ΚΥΑ 131957/15-03-2003) ελάχιστη οικολογική παροχή ίση με 21,3 m³/s. Σύμφωνα με την ΑΕΠΟ, η υλοποίηση της ανωτέρω παροχής θα προκύψει μετά από την εκπόνηση ειδικής μελέτης που θα εκπονηθεί από τη ΔΕΗ και στην οποία θα έχουν συνεκτιμηθεί τα νεώτερα υδρολογικά και λοιπά δεδομένα της περιοχής. Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται να εξασφαλιστεί με έλεγχο από τη Διεύθυνση Υδάτων η τήρηση της προβλεπόμενης από τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους οικολογικής παροχής.

- **Λήψη πρωτοβουλιών για τη σύναψη περιβαλλοντικής συμφωνίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής του Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου-Αιτωλικού και φορέων των αλιείων και των ιχθυοκαλλιεργειών για τον περιορισμό τυχόν επιπτώσεων της εκτατικής και εντατικής ιχθυοκαλλιέργειας στην κατάσταση των μεταβατικών και παράκτιων υδάτινων σωμάτων και οικοσυστημάτων.**

Το μέτρο αυτό αναφέρεται στην επιδίωξη μίας περιβαλλοντικής συμφωνίας μετά από διαπραγμάτευση, η οποία θα μπορούσε να προσδώσει αμοιβαία οφέλη αφενός στην προστασία των παράκτιων και μεταβατικών υδάτινων σωμάτων προστατευόμενων περιοχών και αφετέρου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αλιευτικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της συμφωνίας οι αλιείς ή οι σύλλογοί τους μπορούν να δεσμευτούν για την υιοθέτηση περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών. Αντίστοιχα ο Φ.Δ. θα μπορούσε να εξασφαλίσει ανταποδοτικά οφέλη στους αλιείς, που θα μπορούσαν να αφορούν στην πιστοποίηση και προώθηση των αλιευτικών προϊόντων. Θα μπορούσε να πάρει τη μορφή προγραμματικής συμφωνίας στην οποία μπορούν να συμμετέχουν και άλλοι φορείς. Η πρωτοβουλία για την έναρξη και υποστήριξη σχετικών συζητήσεων προτείνεται να αναληφθεί από την αρμόδια κατά περίπτωση Διεύθυνση Υδάτων.

B5.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

α. Γενικά

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, του Άρθρου 8 του Νόμου 3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/9-12-03) και του Άρθρου 11 του Προεδρικού Διατάγματος 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/8-3-07) εκδόθηκε η υπ' αριθμ. οικ. 140384 (ΦΕΚ 2017/Β/9-9-11) Κοινή Υπουργική Απόφαση, με την οποία θεσπίστηκε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

Ο σκοπός του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης είναι η παρακολούθηση της ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων στα 14 υδατικά διαμερίσματα της χώρας. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στα επιφανειακά ύδατα παρακολουθείται η οικολογική και χημική κατάστασή τους.

Το συγκεκριμένο δίκτυο παρακολούθησης, τα σημεία του οποίου παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί, δύναται να τροποποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Ελλάδας (GR04).

Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζονται τόσο ο βαθμός επιρροής αναλόγως με το εάν βρίσκεται εντός της άμεσης ή της ευρύτερης περιοχής μελέτης αλλά και οι παράμετροι που παρακολουθούνται.

Πίνακας B5.2-1: Σταθμοί νέου δικτύου παρακολούθησης

Κωδικός Σημείου	Περιγραφή Σημείου	Βαθμός επιρροής	Παράμετροι μέτρησης ⁴
GR0004000400260110H500	Αχελώος-Κατόχι	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε,Λ
GR0004000400260140A500	Διμήκος Ποταμός	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π
GR0004000400260130H500	Αχελώος-Ρίγανη	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR0004000400260150A500	Τάφος υπερχειλίσης Οζερού	Άμεση	Β,Υ,Γ
GR0004000400260160H500	Αχελώος-Οχθιά	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π
GR000400030066H500	Τεχνητή Λίμνη Στράτου	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR000400030050H500	Τεχνητή Λίμνη Καστρακίου	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR000400030042H500	Τεχνητή Λίμνη Κρεμαστών	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR0004000400260510N500	Ταυρωπός Π.- Παπαρούσιο	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR0004000400260480N500	Αγραφιώτης Ποταμός-Κρυονέρι	Άμεση	Β,Υ,Γ,Π
GR0004000400260230N500	Ρέμα Πρασιάς-Αργυρή	Έμμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR0004000400260520N500	Ταυρωπός Π.-Γέφυρα	Έμμεση	Β,Υ,Γ

⁴ Β: Βιολογικοί

Υ: Υδρομορφολογικοί

Γ: Γενικές Φυσικοχημικές

Π: Ουσίες Προτεραιότητας σύμφωνα με την

Ε: Ειδικόι Ρύποι.....

Λ: Λοιπές Ουσίες.....

Κωδικός Σημείου	Περιγραφή Σημείου	Βαθμός επιρροής	Παράμετροι μέτρησης ⁴
	Παπαδιάς		
GR0004000400260600N500	Καρπενησιώτης Π.-Παρκ. Κυκλ.	Έμμεση	Β,Υ,Γ
GR0004000400260590N500	Καρπενησιώτης Π.-Κλειδί	Έμμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR000400040020100N500	Ερμίτσας Ρ.-Παναιτολ	Έμμεση	Β,Υ,Γ
GR0004000400280100N500	Ξηροπόταμος Ρ.	Έμμεση	Β,Υ,Γ,Π,Ε
GR0004000400260630N500	Κρικελιώτης Π.-Κρικέλι	Δυνητική*	Β,Υ,Γ
GR0004000400260620N500	Κρικελιώτης Π.-Κρικελοπόταμος	Δυνητική*	Β,Υ,Γ
GR0004000400260570N500	Κρικελιώτης Π.-Τρικφαρα	Δυνητική*	Β,Υ,Γ

* Είναι εκτός και της ευρύτερης περιοχής μελέτης αλλά δεδομένου ότι αφορά σε υδατικά συστήματα που καταλήγουν στον Αχελώο Π., θεωρείται κρίσιμο να παρακολουθούνται

β. Κόστος δράσεων

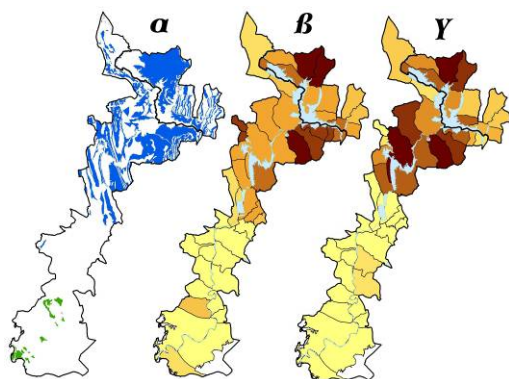
- Από τις προτεινόμενες δράσεις οι παρακάτω
 - Κατασκευή εναερόβιας χώνευσης 5.000.000 €
 - Κατασκευή συστήματος επεξεργασίας υγρών αποβλήτων σε οικισμούς <2.000 κατ. 650.000 €
 περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς του Κεφ. Β8 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ.
- Το κόστος των λοιπών δράσεων εκτιμάται σε 220.000 € (170.000 € δράσεις και 50.000 βραχυπρόθεσμα).
- Δράσεις δημοσιότητας – προβολής 8.000 €.

B6. ΓΕΩΛΟΓΙΚΟ – ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B6.1. Συνοπτική παρουσίαση συμπερασμάτων Α' φάσης

B6.1.1. Τεχνικογεωλογικές Συνθήκες

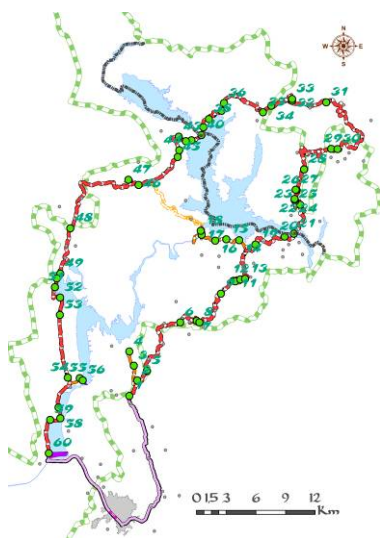
Στην περιοχή μελέτης, τα περισσότερα τεχνικογεωλογικά προβλήματα ερπυσμών και ολισθήσεων (84%) παρουσιάζονται στον φλύσχη, και ιδιαίτερα στις περιοχές όπου επικρατεί η αργιλική φάση του, η

οποία μαζί με τις ανάλογες φάσης σχιστοκερατόλιθων και τις αποθέσεις πλευρικών κορημάτων (fl-sc) δομούν τις δυνητικά ασταθείς περιοχές που καλύπτουν το 27% της περιοχής μελέτης (με το 91% των ολισθήσεων). Η εξάπλωση αυτών των περιοχών (α), η συμμετοχή τους (β) στο σύνολο της περιοχής και η κατανομή των ολισθήσεων (γ), ανά δημοτικό διαμέρισμα, φαίνεται στην διπλανή εικόνα. Προκύπτει ότι στα Δ.Δ. Αγ. Βλάσση, Χούνης & Σιδήρων Αιτωλοακαρνανίας και

Βούλπης, Παλαιοκατούνας & Σιβίστης Ευρυτανίας επικρατούν οι δυσμενέστερες συνθήκες, με αυξημένο κίνδυνο εδαφικών ασταθειών. Είναι γνωστές οι περιπτώσεις των χρόνιων ολισθήσεων στις περιοχές του Αγ. Βλάσση και Χούνης, όπου περιοδικά καταστρέφεται μέρος του οδοστρώματος της οδού Αγρινίου - Καρπενησίου. Οι περιοχές αυξημένης γεωλογικής επικινδυνότητας καλύπτουν σημαντική έκταση της περιοχής μελέτης, στην οποία φυσικά δεν είναι δυνατόν να απορριφτεί κάθε είδους κατασκευαστικό έργο, αλλά θα πρέπει να προϋπολογίζεται το πρόσθετο κόστος μέτρων πρόληψης και προστασίας (αποστραγγιστικά, συρματοκιβώτια, τοίχοι αντιστήριξης), καθώς και να ελαχιστοποιείται το εύρος της ζώνης διατάραξης της οριακής φυσικής ισορροπίας των περιοχών αυτών.

B6.1.2. Γεωλογικά τοπία

Η περιοχή παρουσιάζει στο βόρειο τμήμα της όπου αναδύονται τα πετρώματα του υποβάθρου, ενδιαφέρουσες γεωμορφές που αποτελούν θέσεις θέας ιδιαίτερης γεωπεριβαλλοντικής αξίας. Οι περισσότερες από αυτές είναι μικρής κλίμακας και η δημιουργία τους οφείλεται σε συνδυασμό των συνθηκών του παλαιοπεριβάλλοντος, και της τεκτονικής, της παραμόρφωσης και της διάβρωσης στην οποία έχουν εκτεθεί οι γεωλογικοί σχηματισμοί. Δεδομένων των μεγάλων αποστάσεων της περιοχής μελέτης, προτείνεται μια γεωπεριβαλλοντική οδική περιήγηση, η οποία με αφετηρία την πόλη του Αγρινίου περιλαμβάνει μια περιμετρική διαδρομή μήκους 148 Km της περιοχής των φραγμάτων, αξιοποιώντας τις

παρακάμψεις και διαδρομές πρόσβασης και επιστροφής στο Αγρίνιο: 218 Km), η οποία παρουσιάζεται στην διπλανή εικόνα.

Η συγκεκριμένη προσέγγιση έχει το πλεονέκτημα πως μπορούν να περιληφθούν και κάποιες θέσεις μη γεωπεριβαλλοντικού πολιτιστικού περιβάλλοντος, όπως τα φράγματα και οι θέσεις θέας των λιμνών, αναβαθμίζοντας το κίνητρο και την περιβαλλοντική - αισθητική αξία της περιήγησης. Συνολικά προτείνονται 60 θέσεις θέασης.

B6.1.3.Γεωλογικά Μνημεία

Τα γεωλογικά μνημεία συνίστανται από τα σπήλαια της περιοχής, και ορισμένες εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και βαρύνουσες σημασίας γεωμορφές οι οποίες περιλαμβάνονται στα γεωλογικά τοπία.

Οι εν λόγω γεωμορφές είναι τρεις και είναι οι ακόλουθες:

Επώθηση Ζώνης Πίνδου. Πρόκειται για μεγαλειώδες γεωτεκτονικό φαινόμενο όπου η ζώνη της Πίνδου, μια ενότητα πετρωμάτων πάχους χιλιάδων μέτρων, επωθείται, δηλαδή γλιστρά πάνω στην ζώνη Γαβρόβου

στα δυτικά της, με σχετική μετατόπιση πάνω από 300 χιλιόμετρα. Στην περιοχή είναι ορατή η επώθηση σειρών πετρωμάτων της ζώνης της Πίνδου, πάχους 1000 μέτρων.

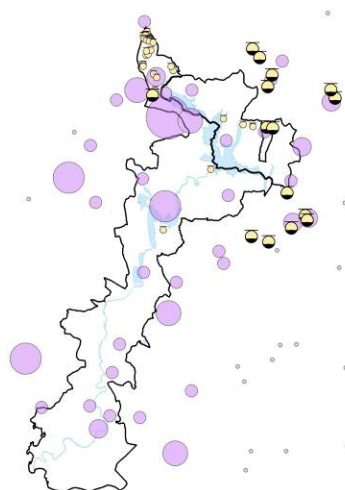

Πολυπτύχωση κατωκρητιδικών ασβεστόλιθων. Στην περιοχή ελιγμών της οδού Αγρινίου - Καρπενησίου μετά την γέφυρα της Επισκοπής, εμφανίζονται μοναδικής φύσης πτυχωσεις των στρωμάτων στα πρηνή της οδού.

Η τομή της οδού είναι διάσημη, (έχει αναφερθεί σε ειδικά τεκτονικά συγγράμματα, την έχουν επισκεφτεί ξένα πανεπιστήμια κλπ) γιατί πέρα από τις εντυπωσιακές πτυχές, σκιαγραφούνται σε αυτήν τα αρχικά στάδια δημιουργίας ρήγματος (αποκόλληση).

Πτύχωση Κρητιδικών ασβεστόλιθων. Κεκλιμένες πτυχές σε Κρητιδικούς ασβεστόλιθους. Οι καμπυλώσεις της πτυχής εμφανίζονται εξαιρετικά ευδιάκριτες, και αρκετά εντυπωσιακές, με εσωτερική παραμόρφωση των στρωμάτων (ρευστική δομή).

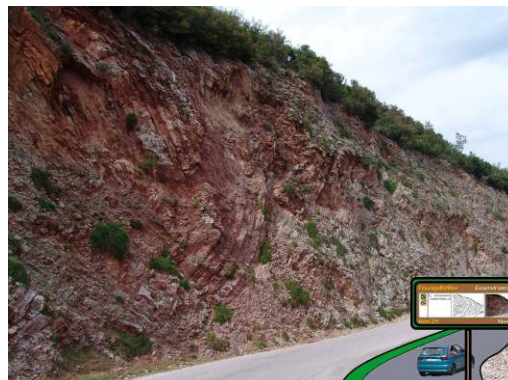
- Τα γνωστά αξιοποιημένα ή μη σπήλαια της περιοχής περιορίζονται στα σπήλαια Αγ. Ανδρέα Ινάχου, Όμορφη Σπηλιά Κανάλας, Τρύπα της Χρύσοβας και Σπηλιά Κατσαντώνη Απεραντίων. Η έρευνα στα αρχεία της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρίας αλλά και άλλων φορέων, κατέδειξε πως στην περιοχή (και περιφερειακά ως 10 Km απόσταση) υπάρχουν εν δυνάμει 94 Σπήλαια και δομές διάλυσης γενικότερα. Η απροσδιοριστία οφείλεται στο γεγονός πως τα αρχεία της ΕΣΕ, αν και αποτελούν σπουδαία τοπική και φυσιολατρική πληροφορία, συνήθως δεν μπορεί να μετατραπεί σε χωρική λόγω απουσίας συντεταγμένων. Στην παρούσα μελέτη έγινε δυνατή η εξαγωγή συντεταγμένων για 15

άγνωστα σπήλαια. Για τα υπόλοιπα σπήλαια έγινε ως επί το πλείστον ποιοτική αξιολόγηση της χωρικής πληροφορίας χρησιμοποιώντας το τοπωνύμιο που σχετίζεται με την κάθε καταγραφή.

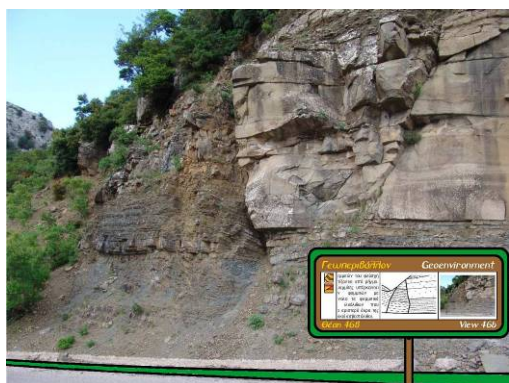
B6.2. Προτάσεις - Προϋπολογισμός δράσεων ανάδειξης γεωπεριβάλλοντος

B6.2.1. Ανάδειξη Γεωλογικών τοπίων

Για την ανάδειξη των θέσεων γεωπεριβαλλοντικού ενδιαφέροντος, είναι χρήσιμη η σήμανση αυτών με πινακίδες όπου θα γίνεται σύντομη περιγραφή της δομής και σημασίας τους.

Στην παρούσα μελέτη έγινε προσπάθεια να αποτυπωθούν τα βασικά γεωμετρικά και δομικά στοιχεία της κάθε θέσης σε σχεδιάγραμμα, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτή την κατεύθυνση.

Κατά μήκος της προτεινόμενης γεωπεριβαλλοντικής περιήγησης μπορεί να τοποθετηθεί ειδική διαγράμμιση π.χ. πράσινου χρώματος, κατά μήκος των οδών ώστε να διευκολύνεται η περιήγηση και η οριοθέτηση αυτής. Επίσης, τουλάχιστον στις σημαντικότερες θέσεις θα ήταν χρήσιμη η κατασκευή χώρων προσωρινής στάθμευσης στην άκρη των οδών, για ασφαλή παρατήρηση. Για αυτό το σκοπό, εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν χωματουργικές εργασίες μόνο στις 45 από τις προτεινόμενες 60 θέσεις θέασης, ενώ στις υπόλοιπες αρκεί απλή διαμόρφωση. Ο φωτισμός των θέσεων που αφορούν όγκους βράχων και πρηνή οδών, επίσης κρίνεται χρήσιμος για την ανάδειξη αυτών και έχει εφαρμογή σε 32 θέσεις.

ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ

4 πινακίδες καθοδήγησης και 2 αρχής - τέλους διαδρομής.

60 πινακίδες υψηλής ευκρίνειας.

45 θέσεις στάθμευσης, με ανάγκες επιχωματώσεων μέσου όγκου 40 m³.

55 θέσεις στάθμευσης, ενδεικτικής ασφαλτοστρωμένης επιφάνειας 50 m².

Διαγράμμιση οδών με συνεχή μονή γραμμή σε εύρος 200 m στις θέσεις θέας και τις διασταυρώσεις οδών, συνολικού μήκους 13 Km.

Μελέτες και εργασίες ηλεκτροφωτισμού σε 32 θέσεις.

B6.2.2.Ανάδειξη Γεωλογικών μνημείων

α. Γενικά

Οι θέσεις των γεωμορφών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται κατά προτεραιότητα στις εργασίες σήμανσης και δημιουργίας χώρων στάθμευσης των θέσεων παρατήρησης γεωλογικών τοπίων.

Τα υπάρχοντα σπήλαια θα πρέπει να ελεγχτούν και να γίνουν οι απαραίτητες αναβαθμίσεις ώστε να τηρούν τις σύγχρονες απαιτήσεις τουριστικού προϊόντος υψηλού επιπέδου.

Οι προσδιορισμένες νέες θέσεις σπηλαίων θα πρέπει να καταγραφούν άμεσα και να γίνει ακριβής αποτύπωση των εισόδων τους. Ακολούθως θα πρέπει να γίνει η ταυτοποίηση τους και ο προγραμματισμός της εξερεύνησης τους σε συνεργασία με σπηλαιολογικούς φορείς.

Μεσοπρόθεσμα θα πρέπει για τα σπήλαια μη προσδιορισμένης θέσης να οργανωθούν μικρά προγράμματα έρευνας, συλλογής και διασταύρωσης πληροφοριών από κάθε δυνατή πηγή (σπηλαιολόγοι, γηραιότεροι κάτοικοι, κτηνοτρόφοι) ώστε να ανακτηθεί ο χωρικός προσδιορισμός για όσα το δυνατόν περισσότερα από αυτά, ώστε να δρομολογηθεί η αξιολόγηση και μελέτη αυτών με στόχο την αξιοποίηση τους.

ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ

15 αποτυπώσεις εισόδων σπηλαίων. Εκτιμώμενες ανθρωποημέρες: 10.

15 αναγνωρίσεις σπηλαίων σε αρχικό στάδιο, με εκτιμώμενο μέσο όρο 6 ανθρωποημερών = 90.

Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα αποτυπώσεων εισόδων σπηλαίων. Εκτιμώμ. ανθρωποημέρες: 30.

Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα εξερεύνησης 5 σπηλαίων. Εκτιμώμενες ανθρωποημέρες: 300.

Μακροπρόθεσμος στόχος αναγνώρισης 20 σπηλαίων, 120 συνολικών ανθρωποημερών.

Μακροπρόθεσμος στόχος εξερεύνησης 10 σπηλαίων, 600 συνολικών ανθρωποημερών.

β. Κόστος

Το κόστος δράσης ανάδειξης γεωλογικών μνημείων εκτιμάται σε 437.600 € ως εξής:

- Άμεσα	83.600
- Βραχυπρόθεσμα	246.000
- Μεσοπρόθεσμα	108.000
	<hr/>
	437.600

B6.3 Δημοσιότητα - Προβολή

B6.3.1. Μέθοδοι και τεχνικές

Είναι σκόπιμο να υπάρξουν σχετικές αναρτήσεις, ενημερώσεις και χάρτες για τα γεωλογικά μνημεία, τις γεωπεριβαλλοντικές θέσεις και τα σπήλαια της περιοχής, στις ιστοσελίδες των ενδιαφερόμενων Δήμων Αγρινίου, Καρπενησίου, Αγράφων και Αμφιλοχίας και των Κοινοτήτων της περιοχής. Σχετικά links και άδεια μεταφόρτωσης και φιλοξενίας των αναρτήσεων αυτών μπορούν να υπάρχουν στις ιστοσελίδες ξενοδοχείων - καταλυμάτων, επιμελητηρίων, συλλόγων.

Το κόστος της ενέργειας είναι χαμηλό, αφού περιορίζεται στο αρχικό κόστος σχεδιασμού της σελίδας, δεδομένου πως ήδη υφίσταται η ετήσια συνδρομή φιλοξενίας των ιστοσελίδων.

Επίσης, αφού γίνουν οι άμεσες εργασίες ανάδειξης των μνημείων, μπορούν να εκτυπωθούν ενημερωτικά φυλλάδια για διανομή σε ξενοδοχεία, χώρους εστίασης κλπ.

Στις δράσεις προβολής θα πρέπει να προστεθεί και η δυνατότητα προβολής τηλεοπτικών σποτ εκ μέρους της Περιφέρειας ή των οικίων Δήμων.

Το κόστος δράσεων δημοσιότητας και προβολής εκτιμάται σε 3.200 €.

B7. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

B7.1 Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης

B7.1.1 Γεωργία

Η βασική πηγή της οικονομικής δραστηριότητας της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας είναι ο αγροκτηνοτροφικός τομέας. Η δραστηριότητα αυτή ασκείται κυρίως στις πεδινές εκτάσεις

Η Αιτωλοακαρνανία οφείλει σε μεγάλο ποσοστό την ανάπτυξη της γεωργίας στα εγγειοβελτιωτικά έργα. Οι αρδεύσεις στην περιοχή μελέτης αντιστοιχούν σε ποσοστό 62,9 % των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Το μεγαλύτερο ποσοστό αρδευόμενων εκτάσεων ανήκει στη διοικητική περιφέρεια του Δήμου Μεσολογγίου (75 %). Ειδικότερα, στην περιοχή της Κατοχής οι αρδευόμενες εκτάσεις αντιστοιχούν στο 94 %, στο Νεοχώριο στο 78% και στο Λεσίνιο στο 100%. Στις ως άνω εκτάσεις το μέγεθος της μέσης γεωργικής ιδιοκτησίας ανέρχεται σε 46,6 στρέμματα.

Τα εδάφη της περιοχής μελέτης, κυρίως κατάντη του Φράγματος του Στράτου, είναι σχετικά υψηλής στρεμματικής απόδοσης, με εξαίρεση τις νότιες παραλιμνοθαλάσσιες ζώνες όπου τα εδάφη είναι αλατούχα ή αλατούχα – αλκαλιωμένα. Σημαντικές είναι και οι καλλιέργειες εσπεριδοειδών και ρυζιού στους ΟΤΑ γύρω από την περιοχή του Μεσολογγίου και σπαραγγιών και φράουλας στην περιοχή του Αγρινίου.

Οι αποδόσεις των περισσότερων γεωργικών καλλιεργειών στην Π.Ε Αιτ/νίας βρίσκονται κοντά στις μέσες αποδόσεις της χώρας [5] ενώ σε κάποιες καλλιέργειες, όπως ρύζι, σπαράγγι και βαμβάκι είναι μεγαλύτερες.

Παλιότερα οι καπνοκαλλιέργειες κάλυπταν το μεγαλύτερο ποσοστό των γεωργικών εκτάσεων της Αιτωλ/νίας. Η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική άλλαξε το χάρτη της ελληνικής γεωργίας, αφού είχε σαν αποτέλεσμα την εξαφάνιση σχεδόν των καλλιεργειών καπνού ενώ περιόρισε εντυπωσιακά τις καλλιέργειες με σκληρό στάρι και καλαμπόκι. Μετά την πλήρη αποσύνδεση των κοινοτικών ενισχύσεων από την παραγωγή καπνών, πάνω από τους μισούς καπνοπαραγωγούς εγκατέλειψαν την καλλιέργεια καπνού. Από τις υπάρχουσες καλλιέργειες διατηρήθηκαν το βαμβάκι και το μαλακό σιτάρι.

Οι κυρίαρχες καλλιέργειες στην περιοχή μελέτης που υπάγεται στην Π.Ε Αιτ/νίας, το 2008 ήταν η μηδική σε έκταση που καταλάμβανε το 25 % της συνολικής έκτασης των ΟΤΑ, ο αραβόσιτος σε ποσοστό 20 %, το βαμβάκι σε ποσοστό 11,5 %, τα ελαιόδενδρα με βρώσιμες ελιές (10,61 %), οι πορτοκαλιές (5,36 %) και τα ελαιόδενδρα με ελαιοποιήσιμες. ελιές (5 %). Μικρότερες εκτάσεις καταλαμβάνουν η βρώμη, το ρύζι, το κριθάρι, το σκληρό σιτάρι, τα πεπόνια και τα καρπούζια. Απ' τις αροτριάες καλλιέργειες, στην περιοχή μελέτης των ΟΤΑ της Αιτ/νίας, η μεγαλύτερη παραγωγή μηδικής συγκομίστηκε το 2008 απ' την Κατοχή (29,9 % της συνολικής παραγωγής της περιοχής μελέτης) και το Νεοχώρι (20,18 %). Στην παραγωγή βαμβακιού κυριαρχεί το Νεοχώρι (36,7 %), η Κατοχή (28,8 %) αλλά και το Μεσολόγγι (15,9 %) και Λεσίνιο (14,3 %). Στην παραγωγή αραβόσιτου κυριαρχούν τα

⁵ ΥΠ. ΑΓΡ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ (2010): Μέσες Αποδόσεις Φυτικών Καλλιεργειών στην Ελλάδα, Κ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ.

Καλύβια (26,6 %) και το Νεοχώρι (15,7 %). Το ρύζι καλλιεργείται αποκλειστικά σε δύο ΟΤΑ, στην Κατοχή (52,2 % της συνολικής παραγωγής) και το Νεοχώρι (47,7 % της συνολικής παραγωγής).

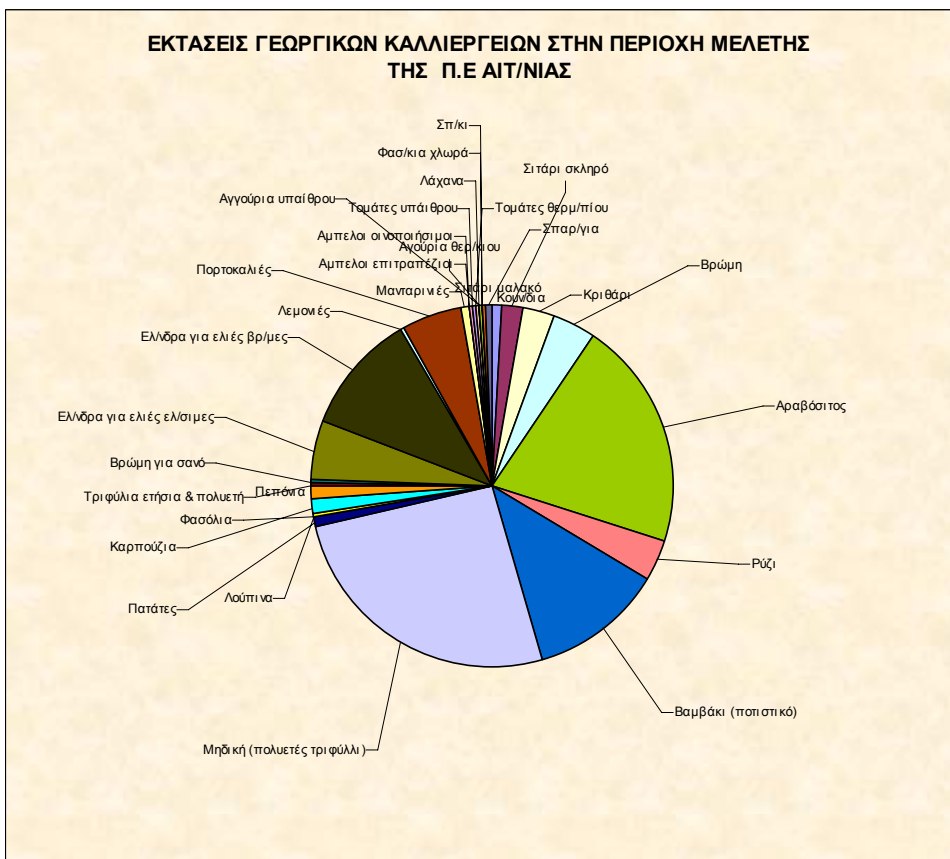
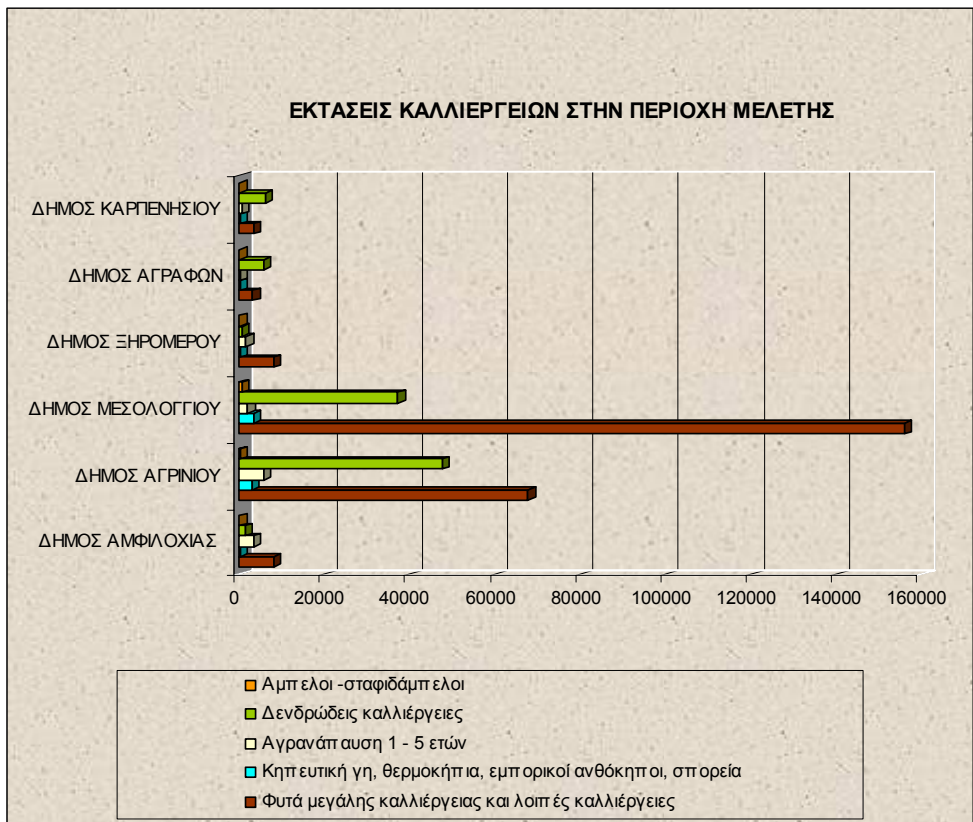
Στην ευρύτερη περιοχή του Μεσολογγίου ασκείται η καλλιέργεια εσπεριδοειδών, ρυζιού, μηδικής, βαμβακιού, αραβόσιτου, ελιάς ελαιοποιήσιμης, σπυροφόρων και κηπευτικών. Το βαμβάκι στην Αιτωλοακαρνανία ακολουθεί φθίνουσα πορεία.

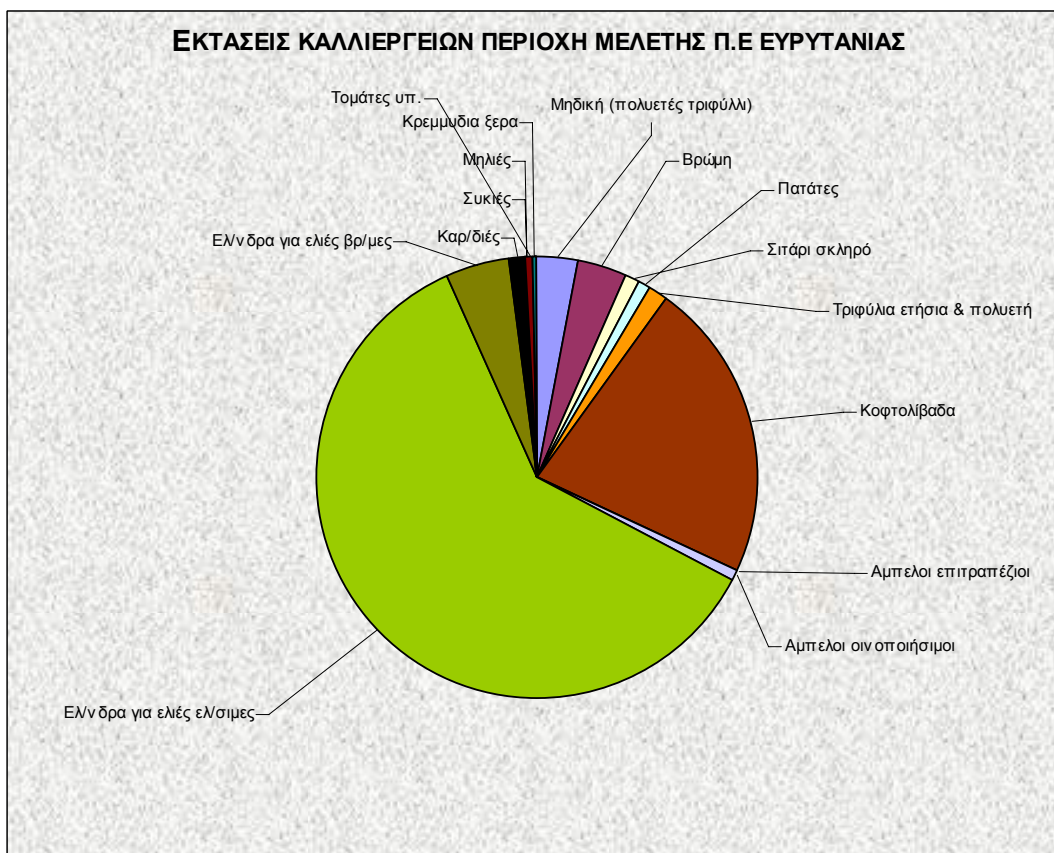
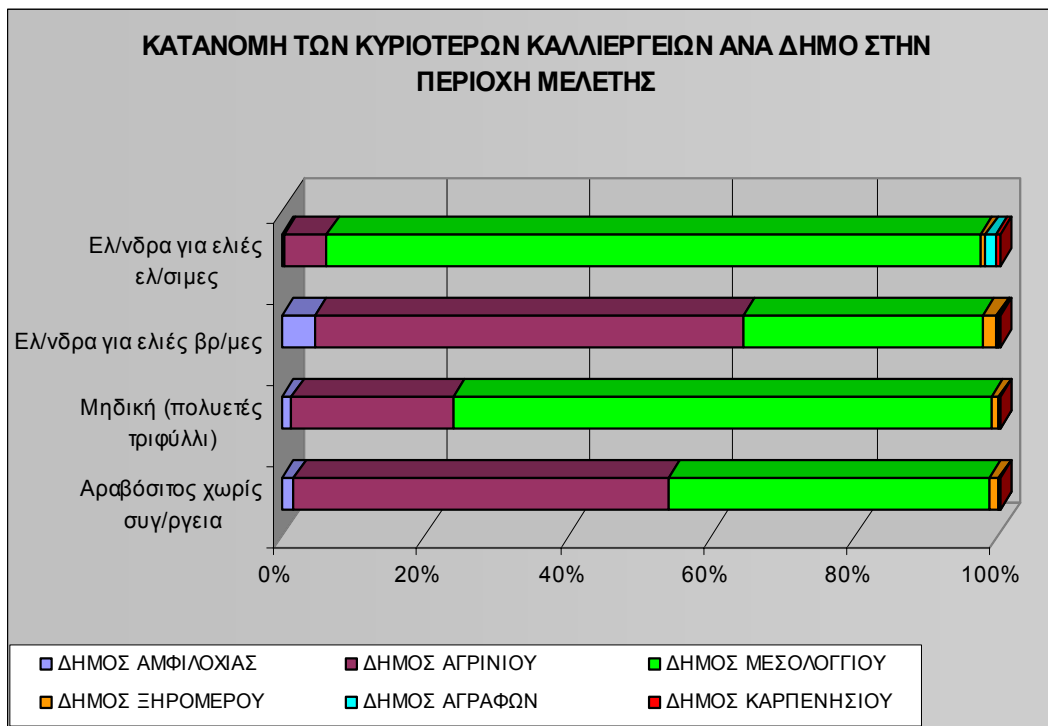
Στην περιοχή Αγρινίου υπάρχουν καλλιέργειες αραβόσιτου, ελιών βρώσιμων, εσπεριδοειδών, σπυροφόρων δέντρων, κηπευτικών, σπαραγγιών, και φράουλας.

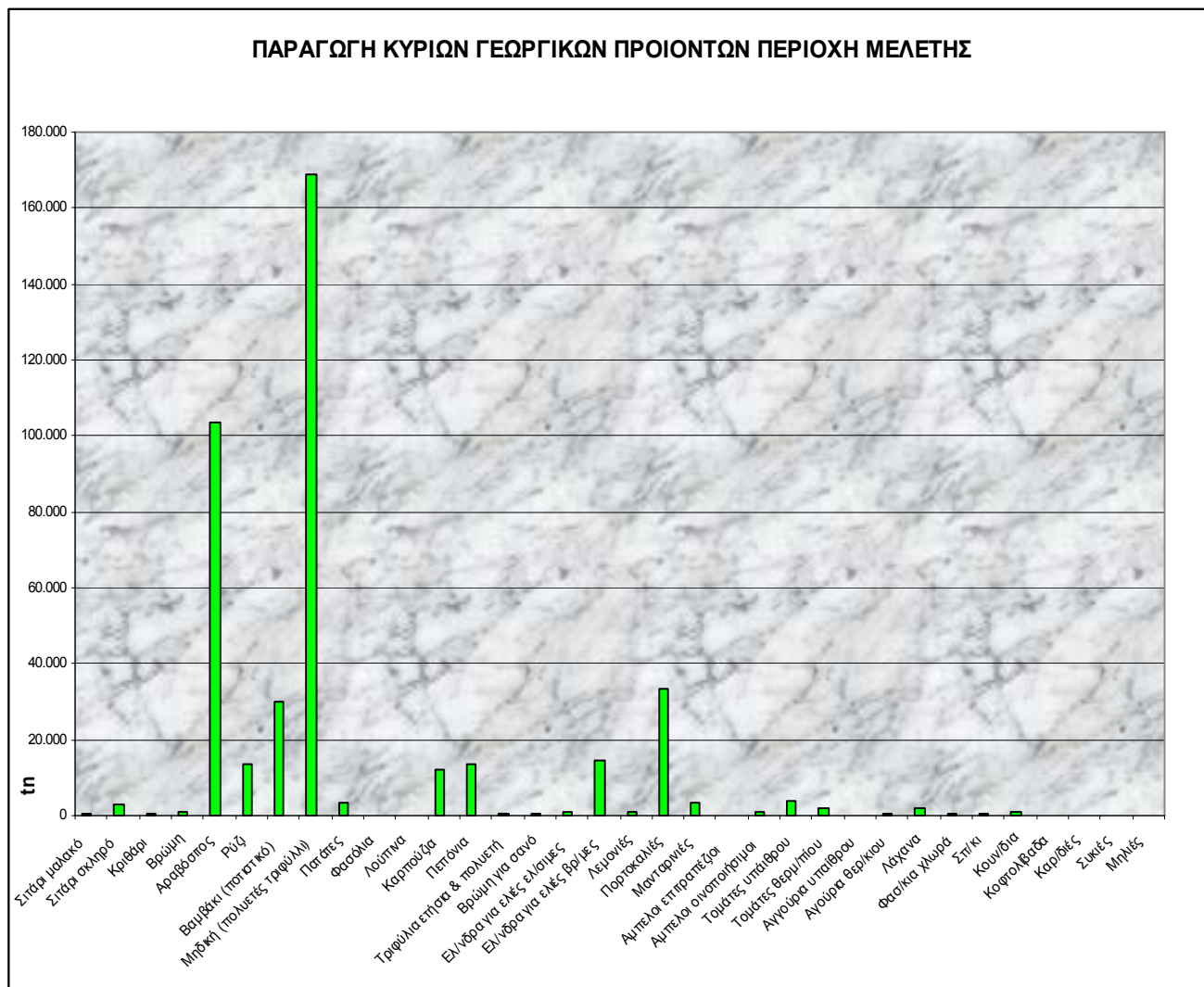
Η Π.Ε. Ευρυτανίας, κατ' εξοχήν ορεινή περιφερειακή ενότητα και η μοναδική από τις πέντε τις Στερεάς Ελλάδας χωρίς παράκτιο μέτωπο, διαθέτει ορεινούς όγκους και πλούσιους υδατικούς πόρους. Στην περιοχή των ΟΤΑ του Δήμου Καρπενησίου παρατηρείται πολύ μεγάλο ποσοστό αγρανάπαυσης (39,3 %), δείκτης της εγκατάλειψης των γεωργικών καλλιεργειών. Οι γεωργικές δραστηριότητες άρχισαν να εγκαταλείπονται κατά τον εμφύλιο πόλεμο, η εγκατάλειψη συνεχίστηκε στα επόμενα χρόνια, έτσι ώστε σήμερα μεγάλο ποσοστό από τις εκτάσεις αυτές να θεωρούνται ως νέοι βοσκότοποι, που προήλθαν από την εγκατάλειψη γεωργικής γης [6]. Οι κύριες καλλιέργειες που απαντώνται στην περιοχή μελέτης που υπάγεται στην Π.Ε. Ευρυτανίας το 2008 ήταν τα ελαιόδενδρα για ελιές ελαιοποιήσιμες (57,3 %) και βρώσιμες ελιές (4,3 %), η βρώμη (3,5 %), η μηδική (2,88 %), το σκληρό σιτάρι (1 %) και οι καρυδιές (1,19 %). Ας σημειωθεί ότι μεγάλο ποσοστό των εκτάσεων καταλαμβάνουν τα κοφτολίβαδα (20,7 %). Η μέση έκταση ανά εκμετάλλευση είναι 22,6 στρέμματα, αρκετά μικρότερη απ' εκείνη της Π.Ε Αιτ/νίας. Οι αποδόσεις των καλλιεργειών της Π.Ε Ευρυτανίας υπολείπονται των μέσων αποδόσεων της χώρας. Παρακάτω φαίνονται διαγραμματικά οι εκτάσεις, οι κύριες γεωργικές καλλιέργειες, οι γεωργικές παραγωγές και η κατανομή της ακαθάριστης αξίας ανά καλλιέργεια.

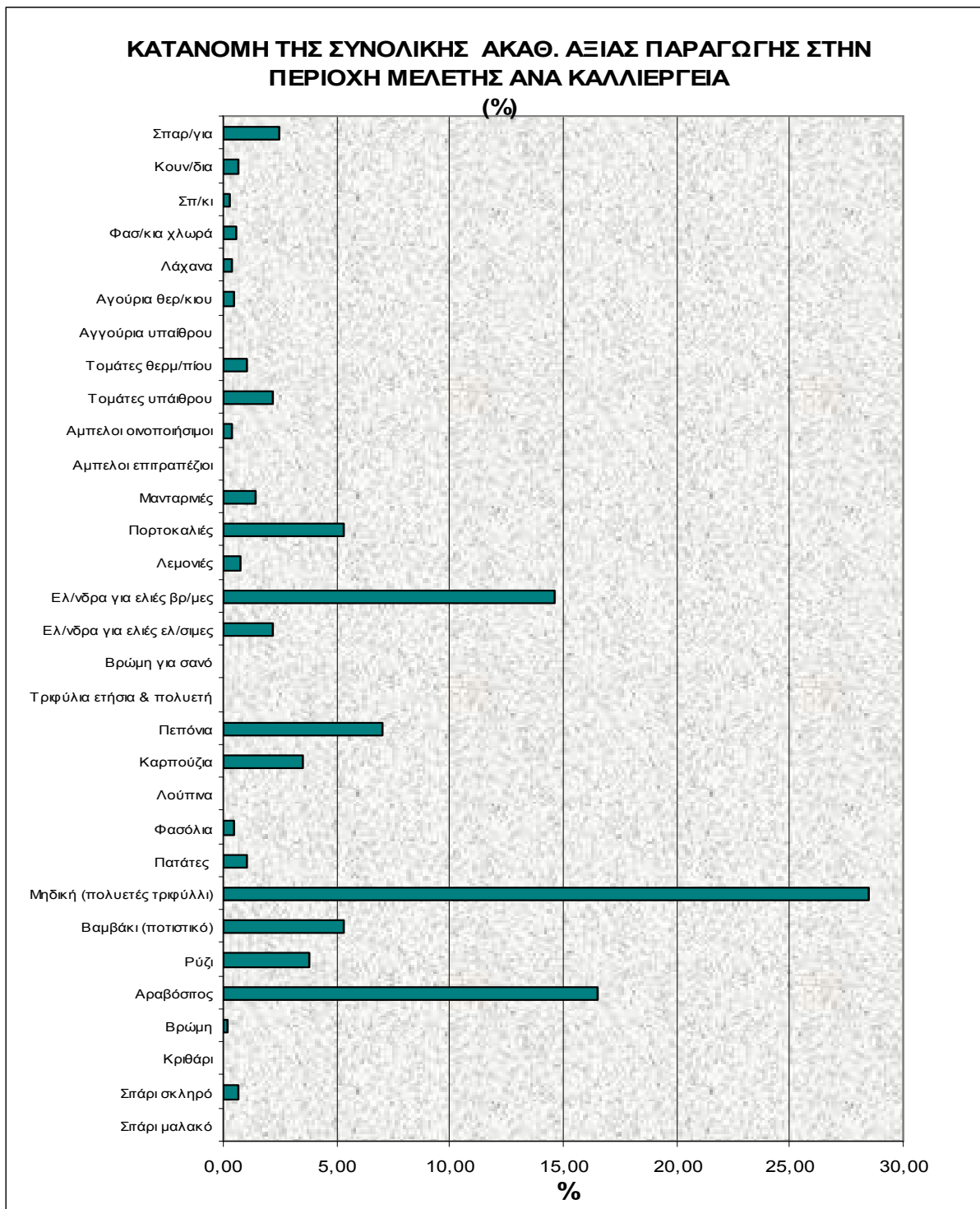
Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζονται οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και η κατανομή τους ανά είδος στους Καλλικρατικούς δήμους της περιοχής μελέτης καθώς και οι κυριότερες παραγωγές.

⁶ Σ. Κυρίτσης 1^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων, Ευρυτανία-προοπτικές ανάπτυξης.

Στην Π.Ε Αιτ/νιας προωθούνται και έχουν εφαρμοστεί **νέες καλλιέργειες** σε αντικατάσταση της καλλιέργειας του καπνού, όπως της ελιάς νάνου, των σιτηρών, των κτηνοτροφικών φυτών και του αραβόσιτου, αλλά και των αμπελώνων σε μικρότερη έκταση. Η καλλιέργεια κτηνοτροφικών φυτών, όπως η καλλιέργεια αραβοσίτου και σιτηρών, προορίζονται όχι μόνο για τροφές ζώων, αλλά και για επεξεργασία για την κατασκευή αραβοσιτέλαιου και αλεύρων αντιστοίχως. Υπάρχει ακόμη στροφή στις καλλιέργειες κηπευτικών αλλά και ειδών που παρουσιάζουν ζήτηση στην Ε.Ε., όπως είναι τα σπαράγγια και τα όσπρια. Η καλλιέργεια κηπευτικών παρουσιάζει ανοδική τάση, το ίδιο και τα οπωροφόρα δέντρα (μηλιές, αχλαδιές, δαμασκηνιές, κερασιές), τα οποία μάλιστα εντάσσονται σε προγράμματα βιολογικής καλλιέργειας.

Στην Αιτ/νία, με πρωτοβουλία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Αγρινίου, την συμμετοχή Ελλήνων επιχειρηματιών της ελαιοπαραγωγής και τη συνδρομή ισπανικού πολυεθνικού ομίλου έχει ξεκινήσει και η καλλιέργεια της ελιάς «νάνου». Ειδικότερα η ΕΑΣ Αγρινίου συμμετείχε με ελληνική μεταποιητική εταιρεία σε **συμβολαιακή γεωργία**. Πρόσφατα η ΕΑΣ Αγρινίου, προχώρησε σε συνεργασία με ελληνική ζυθοποιία και τους παραγωγούς στην καλλιέργεια κριθαριού με συμβολαιακή γεωργία.

Οι βασικές ποικιλίες ελαιοποιήσιμης ελιάς που καλλιεργούνται είναι η Κουτσουρελιά σε ποσοστό 55% και η Κορωνέϊκη σε ποσοστό 35%. Στην περιοχή μελέτης η παραγωγή των επιτραπέζιων ελιών έφτασε το 2008 τους 15.000 tn περίπου. Απ' τις επιτραπέζιες ελιές, η παραγωγή αφορά την τοπική ποικιλία επιτραπέζιας ελιάς Αγρινίου ή «Κονσερβοελιά Αγρινίου» και την ποικιλία «Καλαμών». Το υπόλοιπο 10 % καλύπτεται από διάφορες άλλες ποικιλίες όπως Λιανολιά, Ραχάτη, Κοθρέϊκη κ.λ.π. Η ετήσια παραγωγή των ελιών Καλαμών στην Ελλάδα ανέρχεται σε 30.000 - 35.000 τόνους, από τους οποίους το 30% παράγεται σε περιοχές στην Π.Ε Αιτωλοακαρνανίας. Η Κονσερβολιά Αγρινίου είναι επιτραπέζια ελιά και έχει 13 τύπους ανάλογα με το μέγεθος των καρπών (από 91 ως 380 καρπούς ανά κιλό). Το προϊόν παράγεται παραδοσιακά και αποκλειστικά από ελιές της οριοθετημένης γεωγραφικής ζώνης που περιλαμβάνεται από τα όρια των Επαρχιών Τριχωνίδας, Μεσολογγίου – Ναυπακτίας, Ξηρομέρου και Βάλτου.

Οι εκμεταλλεύσεις της Π.Ε Αιτ/νιας, που εφαρμόζουν **βιολογική γεωργία** και που έχουν ολοκληρώσει πλήρως την περίοδο μετατροπής κατέχουν το 16 %, επί συνόλου Ελλάδας ενώ αυτές που τελούν υπό μετάβαση καταλαμβάνουν το 4,5 %. Τη μεγαλύτερη έκταση βιολογικών εκμεταλλεύσεων στην Π.Ε Αιτ/νιας καταλαμβάνουν οι βοσκότοποι (77,3 %), οι ετήσιες καλλιέργειες (11,3 %) και οι ελιές (8 %). Ο συνολικός αριθμός των συμβάσεων των δικαιούχων που εντάχθηκαν το 2005 στο πρόγραμμα της βιολογικής γεωργίας στην Π.Ε Αιτωλοακαρνανίας ήταν 1.352.

Τα **προβλήματα** που αντιμετωπίζει ο κλάδος για την εφαρμογή των παραπάνω, είναι τα ακόλουθα:
Καλλιέργειες και ΠΟΠ: Οι ιδιαίτερα χαμηλές τιμές των κύριων αγροτικών προϊόντων (βαμβάκι, καλαμπόκι, ελιές, εσπεριδοειδή κ.ά), σε συνδυασμό με την αύξηση των τιμών του πετρελαίου, των

φυτοφαρμάκων κλπ δαπανών δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο γεωργικό εισόδημα. Η καλλιέργεια των βρώσιμων ελιών και ιδιαίτερα της ποικιλίας Καλαμών δεν μπορεί να προωθηθεί με το καθεστώς της Προστασίας Ονομασίας Προέλευσης «Ελιές Καλαμών», διότι από το 1993, η αναγνώριση των Ελιών Καλαμών ως ΠΟΠ ισχύει μόνο για την παραγωγή της Π.Ε Μεσσηνίας. Το καθεστώς αυτό είναι επιζήμιο σε επίπεδο παραγωγού αλλά και σε επίπεδο συσκευαστών - εξαγωγέων. Ο εν λόγω διαχωρισμός προκαλεί προβλήματα στην διακίνηση και εμπορία των ελιών και διαχωρίζει τις παραγόμενες στην Ελλάδα ελιές Καλαμών σε ελιές δύο ταχυτήτων- κατηγοριών, τις ελιές ΠΟΠ Μεσσηνίας που ξεχωρίζουν ως προϊόν στον διεθνή ανταγωνισμό και όλες τις υπόλοιπες ελιές Καλαμών που παράγονται στην Ελλάδα και εξομοιώνονται εμπορικά με αυτές των τρίτων χωρών (Τουρκία, Αίγυπτος, Λατινική Αμερική, κ.ά.) χωρίς να αναγνωρίζεται η ιδιαίτερη ποιότητα του προϊόντος. Η κατάσταση αυτή, αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα, θα οδηγήσει σε απώλεια του μεριδίου αυτού του ελληνικού παραδοσιακού προϊόντος στις διεθνείς αγορές από τους ανταγωνιστές μας με όλες τις δυσμενείς συνέπειες που συνεπάγεται για τους παραγωγούς και την εθνική οικονομία. Άλλο πρόβλημα είναι οι δραματικές απώλειες στο καλλιεργούμενο γενετικό υλικό, το οποίο εκτοπίστηκε από ανώτερες σύγχρονες ποικιλίες που παρήχθησαν από τα τοπικά Ινστιτούτα Βελτίωσης ή εισήχθησαν από το εξωτερικό, κυρίως στα σιτηρά και δευτερευόντως στα λαχανικά. Οι παραδοσιακές ποικιλίες συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται στην καλλιέργεια πολλών σπυροφόρων δένδρων (ελιά, μηλιά, κερασιά, βερικοκιά, αχλαδιά) και στο αμπέλι. Η γενική τάση εγκατάλειψης των παραδοσιακών καλλιεργειών που σημαίνει ότι υπάρχει η περίπτωση σε μερικά χρόνια να μειωθεί σημαντικά η έκταση καλλιέργειάς τους ή ακόμα και να μηδενιστεί. Οι τοπικές ποικιλίες χαρακτηρίζονται από προσαρμοστικότητα στις τοπικές εδαφοκλιματικές συνθήκες, φέρουν ιδιαίτερα φυσικοχημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά και εμφανίζονται ως κατάλληλες να αξιοποιηθούν ως προϊόντα με αναγνωρισμένη ταυτότητα (ΠΟΠ, ΠΓΕ).

Εγγειοβελτιωτικά έργα: Τα πρωτεύοντα εγγειοβελτιωτικά έργα στην περιοχή είναι πεπαλαιωμένα, ηλικίας άνω των πενήντα (50) ετών, με αποτέλεσμα να παρουσιάζουν εκτεταμένες φθορές με μεγάλη απώλεια και σπατάλη τεραστίων ποσοτήτων νερού. Οι επεμβάσεις που έγιναν από τη Περιφερειακή ενότητα και χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος κάλυψαν μόνο τα πολύ επείγοντα προβλήματα των δικτύων. Για την ανανέωση των δικτύων, τα οποία έχουν περάσει στο σύνολό τους το όριο ζωής που προβλέπει το Υπουργείο, πρέπει να διατεθούν πολλαπλάσιες πιστώσεις.

Επίσης παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην ένταξη και δημοπράτηση της προτεινόμενης πράξης «Μελέτη-Κατασκευή Αποκατάστασης Βλαβών διώρυγας ΔΧΧ πεδιάδος Κάτω Αχελώου» γεγονός που επέτεινε σειρά προβλημάτων με αποκορύφωμα την αποκόλληση σε αρκετά σημεία του πυθμένα της Διώρυγας ΔΧΧ, του Κάτω Αχελώου. Προκλήθηκε τεράστια διαρροή νερού καθιστώντας αδύνατη την άρδευση 150.000 στρεμμάτων με καλλιέργειες στο Δήμο Οινιάδων (Κατοχή, Νεοχώρι, Λεσίνα κ.λ.π.) και έχει ήδη προκληθεί σοβαρή οικονομική ζημία, τόσο στην αγροτική παραγωγή όσο και στις αρδευτικές

υποδομές. Η Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας επενέβη για την επιδιόρθωση των ζημιών, προκειμένου, να αποκατασταθεί η ροή του νερού προς τις αρδευόμενες εκτάσεις.

Σημειώνεται ότι σε τρία αρδευτικά αντλιοστάσια της περιοχής και συγκεκριμένα στα: Α2/9Α (περιοχή Νεοχωρίου), Α3/8 (περιοχή Κατοχής) και Α0/12-14 (περιοχή Μεσολογγίου) έχουν πραγματοποιηθεί δολιοφθορές και κλοπές σημαντικής αξίας.

Οι διώρυγες κυρίως της Κάτω περιοχής παρουσιάζουν σοβαρές βλάβες. Ειδικότερα όσον αφορά στη ΔΧΧ (Δ20), στην περιοχή Σταμνάς, υπάρχει πιθανότητα κατάρρευσης τμήματός της και ανεπανόρθωτης ζημιάς στο σύστημα μεταφοράς νερού στην Περιοχή Κατοχής- Νεοχωρίου.

Ο Οργανισμός ΓΟΕΒ Αχελώου (ο οποίος συντηρεί και λειτουργεί αποστραγγιστικό και αρδευτικό δίκτυο συνολικής επιφάνειας 350.000 στρεμμάτων περίπου) υπολειτουργεί, με άμεσο τον κίνδυνο εμφάνισης πλημμύρων, λόγω μη ικανοποιητικής αποστράγγισης καθώς και μη άρδευσης των καλλιεργειών κατά την ερχόμενη αρδευτική περίοδο. Οι οικονομικές υποχρεώσεις του Οργανισμού είναι μεγάλες, λειτουργεί χωρίς Διευθυντή και Τεχνικό Προϊστάμενο και οι ελάχιστοι εναπομείναντες εργαζόμενοι είναι απλήρωτοι και έχουν προχωρήσει σε επίσχεση εργασίας.^[7]

Στην περιοχή προβλέπονται τα παρακάτω αρδευτικά έργα :

- Συντήρηση αρδευτικού δικτύου πεδιάδας Αχελώου (για τα άνω 20ετίας)
- Αποκατάσταση ζημιών Δ20
- Βελτίωση αρδευτικού πεδιάδας Κάτω Αχελώου
- Έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού του αρδευτικού δικτύου της Ζώνης 11Β Αχελώου (Αγγελοκάστρου-Σταμνών) συνολικής ακαθάριστης έκτασης 11.000 στρ., το οποίο υδροδοτείται απ' τον Αχελώο.
- Βελτίωση αρδευτικών έργων Νεοχωρίου και Κατοχής (προβλέπεται επέκταση και συμπλήρωση των αρδευτικών δικτύων των Ζωνών **8, 9Β, 9Γ** Κατοχής –Νεοχωρίου συνολικής ακαθάριστης έκτασης 60.000 στρ.) τα οποία υδροδοτούνται απ' την λίμνη Λυσιμαχία).

Τα παραπάνω έργα έχουν προβλεφθεί και στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής».

Ας σημειωθεί η μελέτη του ΥΠΕΚΑ με τίτλο «Κατάρτιση Σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου, και Δυτικής Ελλάδας» (Κ/ΞΙΑ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ - ΠΕΡΛΕΡΟΣ- ΕΝΝΕΚΟ), της οποίας έχει εγκριθεί και στρατηγική περιβαλλοντική Μελέτη (σύμφωνα με την υπ. Αρ. 169280/8-7-2013 του ΥΠΕΚΑ) έχει καθορίσει και μέτρα, έργα, μελέτες και δράσεις που αφορούν την διαχείριση νερού και τις μελλοντικές γεωργικές ανάγκες της περιοχής.

⁷ Υπ. αριθμ. 49759/69/29-2-2012 εισήγηση Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Αιτ/νίας για ΓΟΕΒ Αχελώου

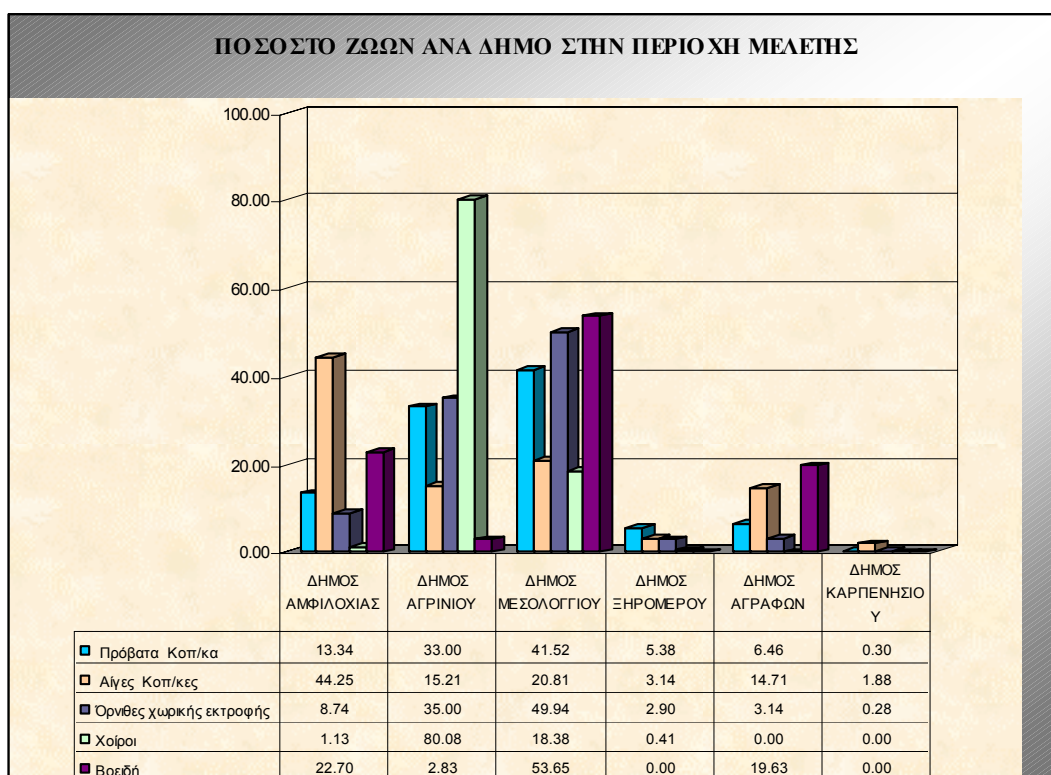
B7.1.2 Κτηνοτροφία

Η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας διαθέτει σήμερα το 10% περίπου του συνολικού ζωικού κεφαλαίου της χώρας σε αιγοπρόβατα και το 8% σε βοοειδή. Ιδιαίτερη ανάπτυξη παρουσιάζει ο κλάδος της βιολογικής κτηνοτροφίας, όπου καλύπτει το μεγαλύτερο κομμάτι της παραγωγής, ιδιαίτερα σε αίγες και βοοειδή.

Οι βασικότερες κτηνοτροφικές ζώνες είναι της περιοχής του Κάτω Αχελώου όπου καλλιεργούνται κτηνοτροφικά φυτά, όπως αραβόσιτος, μηδική, κριθάρι, με στόχο την εξασφάλιση ζωοτροφών και τη μείωση του κόστους παραγωγής. Η εκτροφή των αιγοπροβάτων γίνεται κατά ένα μέρος στις καλλιεργούμενες εκτάσεις και κατά υπόλοιπο στις ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις και βοσκότοπους της ευρύτερης περιοχής.

Οι περισσότερες εκμεταλλεύσεις της περιοχής έχουν χαρακτήρα μικτών εκμεταλλεύσεων (γεωργικές και κτηνοτροφικές). Στην περιοχή μελέτης, που ανήκει στην Π.Ε Αιτ/νίας το 2008, ο συνολικός αριθμός αιγοπροβάτων ήταν 154.112. Ο τρόπος παραγωγής συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και στη μείωση του κόστους, αφού αξιοποιούνται καλύτερα οι φυσικοί βοσκότοποι στους οποίους τα ζώα κινούνται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Το μέσο μέγεθος των προβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων στην περιοχή μελέτης στην Αιτ/ναι, ήταν 42 περίπου ζώα και είναι μικρότερο απ' τον μέσο όρο της Ελλάδας (60 ζώα ανά εκμετάλλευση). Η προβατοτροφία αποτελεί παραδοσιακά έναν από τους δυναμικότερους παραγωγικούς κλάδους της περιοχής, η εκτατική άσκηση της οποίας δεν διαφέρει σημαντικά από τη βιολογική.

Το 2008, ο συνολικός αριθμός των κοπαδιάρικων προβάτων ήταν 95.191 άτομα, των νομαδικών 15.950 άτομα και των οικόσιτων 4.566 άτομα. Αντίστοιχα, ο συνολικός αριθμός των κοπαδιάρικων αιγών ήταν 33.955 άτομα, των νομαδικών αιγών 1.480 άτομα και των οικόσιτων αιγών 2.970 άτομα. Το μέσο μέγεθος των αιγοτροφικών εκμεταλλεύσεων είναι 14 ζώα και είναι μικρότερο απ' το μέσο όρο της Ελλάδας (28 ζώα/ εκμετάλλευση). Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται η κατανομή των ζώων στην περιοχή μελέτης, ανά Καλλικρατικό Δήμο.

Στην Π.Ε Αιτ/νίας η μέση ετήσια απόδοση σε γάλα είναι 160 kg ανά πρόβατο και 130 kg ανά αίγα. Οι αποδόσεις αυτές είναι μεγαλύτερες απ' τις μέσες αποδόσεις της χώρας, οι οποίες είναι 95 kg για το πρόβατο και 125 kg για την αίγα (Ανυφαντάκης, 2006).

Οι ντόπιες φυλές παραγωγικών ζώων, είναι ιδιαίτερα κατάλληλες όχι μόνο για προϊόντα Π.Ο.Π. αλλά και για Βιολογικά εξαιτίας της καλής υγείας, της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας να παράγουν σε συνθήκες εκτατικής βόσκησης.

Ο τομέας της μεταποίησης του γάλακτος αποτελεί μια βασική συνιστώσα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της Π.Ε, με τεράστια παράδοση και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π), όπως η φέτα και η κεφαλογραβιέρα Αμφιλοχίας, αλλά και άλλα όπως η γραβιέρα, το κεφαλοτύρι, το ανθότυρο ή ακόμα και το γιαούρτι, συμβατικό ή από γάλα βιολογικών εκτροφών, τα οποία παράγονται στις εκσυγχρονισμένες εγκαταστάσεις της Περιφερειακής Ενότητας. Στην Αιτ/νια είναι διάσπαρτες μικρές και μεσαίες ιδιωτικές τυροκομικές μονάδες. Παράγονται τυροκομικά προϊόντα τυποποίησης και ονομασίας προέλευσης. Σημαντικό μέρος της ντόπιας παραγωγής γάλακτος απορροφούν οι μεγάλες βιομηχανίες γάλακτος.

Η μεγαλύτερη ποσότητα (75%) του αιγείου και πρόβειου γάλακτος χρησιμοποιείται για την παραγωγή τυροκομικών προϊόντων (φέτα, γραβιέρα) σε βιομηχανίες, βιοτεχνίες και οικογενειακές επιχειρήσεις (οικοτεχνίες). Το υπόλοιπο αξιοποιείται σε διάφορα άλλα παραδοσιακά προϊόντα (π.χ. γιαούρτι), που

ιδιοκαταναλώνεται από τους παραγωγούς. Η χρήση του γάλακτος για την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων για τον Ελληνικό χώρο όπως πρόβειο γιαούρτι, βούτυρο και πάνω από όλα τυρί «Φέτα» από αμιγώς πρόβειο ή μείγμα πρόβειου και αιγείου γάλακτος, καθώς και άλλων ειδών τυριών, πέρα από το γεγονός ότι αποτελούν μια εξίσου σημαντική πηγή εισοδήματος για τους κτηνοτρόφους με αυτή του κρέατος, είναι η πρώτη ύλη για την παραγωγή και διάθεση στην αγορά παραδοσιακών προϊόντων.

Πολλά προϊόντα, όπως τυριά (φέτα, κεφαλογραβιέρα), αυγοτάραχο Μεσολογίου έχουν αποκτήσει ονομασία προέλευσης.

Η παραγωγή αιγοπρόβειου γάλακτος, στην περιοχή μελέτης στην Π.Ε Αιτ/νίας έφτασε τους 24.464 τόννους, η παραγωγή αγελαδινού τους 2.385 τόννους και η παραγωγή μαλακού τυριού τους 2.048 τόννους. Η παραγωγή κρέατος αρνιών έφτασε τους 1934 τόννους, η παραγωγή χοιρινού κρέατος τους 9108 τόννους.

Η προβατοτροφία πεδινών περιοχών⁸ χαρακτηρίζεται από υψηλές απαιτήσεις σταβλισμού, διατροφής και εργασίας, ενώ η προβατοτροφία ορεινών περιοχών χαρακτηρίζεται από μικρότερες αποδόσεις αλλά είναι πιο ανθεκτική και έχει μικρότερες απαιτήσεις σταβλισμού και διατροφής. Από την άλλη πλευρά, η τιμή των αρνιών γάλακτος παρουσίασε διαχρονικά μεγάλη πτώση, γεγονός που πρέπει να συνεκτιμηθεί σε σχέση με την απόδοση των αρνιών γάλακτος. Οι δαπάνες παραγωγής διαφοροποιούνται μεταξύ της ορεινής και της πεδινής εκτροφής. Η διαφορά προσδιορίζεται στις ανάγκες διατροφής, που στην πεδινή προβατοτροφία είναι μεγαλύτερες, διότι βασίζεται στο μεγαλύτερο ποσοστό της σε σιτηρέσια. Η μέση απόδοση σε γάλα και κρέας είναι μεγαλύτερη στην πεδινή εκτροφή σε σχέση με την ορεινή. Η μέση ακαθάριστη πρόσοδος και αντίστοιχα το μέσο καθαρό κέρδος είναι μεγαλύτερες στην περίπτωση της πεδινής προβατοτροφίας σε σχέση με την ορεινή. Τέλος, σημειώνεται ότι η προβατοτροφία δεν παρουσιάζει πιθανότητα αρνητικού κέρδους σε κανένα από τα δύο συστήματα.

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του αιγοπρόβειου κρέατος της Π.Ε Αιτ/νίας παρέχουν τη δυνατότητα δημιουργίας προτύπου παραγωγής αρνίσου και κασικίσου κρέατος, με οριοθέτηση της επιλέξιμης περιοχής. Προϋπόθεση της δημιουργίας του προτύπου αυτού είναι η οργάνωση των παραγωγών (Ομάδα παραγωγών) και η εγγραφή των ζώων στα γενεαλογικά βιβλία της φυλής από τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης με βάση τα φαινοτυπικά χαρακτηριστικά.

Επίσης στην περιοχή υπάρχουν εργοστάσια ζωοτροφών (ΕΑΣ Αγρινίου, «ΠΡΟ.ΒΙ.ΜΙ Δυτικής Ελλάδας ΑΒΕΕ» και άλλα στην περιοχή Νεοχωρίου) και ξηραντήρια καλαμποκιού (Λεσινίου, που ανήκουν στις ΕΑΣ) και ιδιωτικά ξηραντήρια κυρίως στην περιοχή του Αγρινίου.

Η κτηνοτροφία ιδιαίτερα η αιγοπροβατοτροφία, στην Π.Ε Ευρυτανίας αποτελούσε παραδοσιακή οικονομική δραστηριότητα της περιοχής, που όμως παρουσιάζει σημαντική μείωση παρά την ύπαρξη

⁸ Ινστιτούτο Γεωργοοικονομικών & Κοινωνιολογικών Ερευνών, Διερεύνηση ανάπτυξης ευκαιριών στροφής των καπνοπαραγωγών προς άλλες απασχολήσεις, Δ.Παπαδόπουλος.

33.800 στρεμμάτων βοσκοτόπων (15,7 % της συνολικής έκτασης). Η παράδοση στην αιγοπροβατοτομία έχει χαθεί σήμερα, οι υποδομές είναι ανύπαρκτες και οι σημερινές συνθήκες και συνήθειες δεν ευνοούν την αναβίωσή της ⁹. Στην περιοχή δεν υπάρχει ξηραντήριο ζωοτροφών και εκσυγχρονισμένες μονάδες μεταποίησης κτηνοτροφικών προϊόντων.

Αξιόλογη στην περιοχή είναι η **παραγωγή μελιού**, που έφτασε τους 177 tn στην περιοχή μελέτης της Π.Ε Αιτ/νίας και τους 78 tn στην Π.Ε Ευρυτανίας. Οι πολλές ανθοφορίες τόσο των καλλιεργούμενων φυτών όσο και των εκτάσεων με πόες και θάμνους που καλύπτουν μεγάλο μέρος της Π.Ε Αιτ/νίας σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό βροχοπτώσεων, καταδεικνύουν την φυσική ικανότητα να προσφέρει εξαιρετικά μελισσοκομικά προϊόντα. Επισημαίνεται ότι η Π.Ε Ευρυτανίας φημίζεται για το υπέροχο μέλι ελάτης.

Οι εκμεταλλεύσεις που εφαρμόζουν μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας ή **βιολογικής παραγωγής ζώων** στην Π.Ε Αιτ/νίας, καταλαμβάνουν το 15 % των εκμεταλλεύσεων της χώρας. Το 2008 υπήρξαν 4.605 εκμεταλλεύσεις που εφαρμόζαν μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής παραγωγής ζώων επί συνόλου Ελλάδας 30.836 εκμεταλλεύσεων. Το ίδιο έτος, οι εκμεταλλεύσεις της Π.Ε Αιτ/νίας, που εφαρμόζαν βιολογική κτηνοτροφία σ' όλα τα ζώα ήταν 775 και καταλάμβαναν το 30 % της χώρας ενώ αυτές που εφαρμόζαν σ' ένα μέρος των ζώων ήταν 620 και καταλάμβαναν το 60 % της χώρας. Ο μεγαλύτερος αριθμός παραγωγών - επιχειρηματιών βιολογικής κτηνοτροφίας κατά το έτος 2002 βρίσκονταν στον νομό Αιτωλοακαρνανίας (191 παραγωγοί, 3.062 βοοειδή και 32.806 αιγοπρόβατα). Το 2008, 1.394 εκμεταλλεύσεις εφαρμόζαν σύστημα βιολογικής εκτροφής παραγωγής ζώων.

Το παραγωγικό σύστημα της προβατοτροφίας στις ορεινές περιοχές της Ελλάδας μελέτης μοιάζει αρκετά με το βιολογικό. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ζώων που εκτράφηκαν σύμφωνα με τους κανονισμούς της βιολογικής κτηνοτροφίας ήταν οι αίγες και τα πρόβατα. Η βιολογική κτηνοτροφία είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη βιολογική γεωργία, επειδή οι διατροφικές ανάγκες των ζώων εκτός από τη βόσκηση καλύπτονται και με βιολογικές ζωοτροφές. Το σύστημα ζώα-φυτά είναι αλληλοεξαρτώμενο και η προστασία του έχει ως απώτερο σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Από τα **προβλήματα** που παρουσιάζει ο κλάδος είναι ότι η κτηνοτροφία στην Π.Ε. Αιτ/νίας -όπως και σε όλη την χώρα- ασκείται σε μεγάλο βαθμό παραδοσιακά, χωρίς εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων. Οι σύγχρονες μονάδες που διαθέτουν αμελκτικές μηχανές σ' όλη την Π.Ε Αιτ/νίας είναι μόλις 20 ενώ σημαντικό πρόβλημα αποτελεί και η έλλειψη εγκαταστάσεων διαχείρισης υπολειμμάτων ζώων. Το γεννητικό υλικό των αιγοπροβάτων απαιτεί βελτίωση, για την αύξηση των αποδόσεων και την βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου γάλακτος. Οι κτηνοτρόφοι

⁹ 1^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων, Ευρυτανία-προοπτικές ανάπτυξης, 2001, Οι πλουτοπαραγωγικές πηγές και η οικολογική τους διαχείριση, Σ. Κυρίτσης.

αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, αφού αρκετές εταιρείες μεταποίησης γάλακτος καθυστερούν έως και 6 μήνες για την πληρωμή τους.

B7.1.3 Αλιεία

Στους ΟΤΑ της υπό εξέταση περιοχής, η επαγγελματική αλιεία και οι υδατοκαλλιέργειες ασκούνται στην παράκτια περιοχή και τις λιμνοθάλασσες. Υδατοκαλλιέργειες δεν ασκούνται στο ποτάμι και στους ταμιευτήρες ενώ η σύλληψη ψαριών του γλυκού νερού είναι περιορισμένη και ασκείται κυρίως από ερασιτέχνες αλιείς.

Στην Π.Ε. Αιτ/νίας, τα περισσότερα αλιεύματα προέρχονται από τον Δήμο Μεσολογγίου και ειδικότερα απ' το Νεοχώρι (1.000 tn/έτος κυρίως από τις λιμνοθάλασσες), την Κατοχή (110 tn/έτος) με μεγάλη συμμετοχή των ψαριών υφάλμυρων υδάτων και το Αγγελόκαστρο (50 tn/έτος) με αλιεύματα που προέρχονται κυρίως από τη λίμνη Λυσιμαχεία.

Στην Π.Ε. Ευρυτανίας η αλιευτική παραγωγή είναι της τάξης των 100-350 kg/έτος ανά ΟΤΑ και προέρχεται κυρίως από τους παραλίμνιους ΟΤΑ του ταμιευτήρα Κρεμαστών (Τρίκλινου, Βούλπης, Παλιοκατούνας, Τριπόταμου, Δ. Φραγκίστας, Μαραθιάς, Επισκοπής, Ψηλόβραχου).

Επισημαίνεται ότι η ιχθυοπανίδα του μέσου και κάτω Αχελώου περιλαμβάνει περί τα 42 είδη (λιμνοποτάμια, διάδρομα, των υφάλμυρων νερών) εκ των οποίων τα 26 με εμπορική αξία. Από τα είδη με εμπορική αξία, αξιοσημείωτο είναι το χέλι, το οποίο είναι ευρέως διαδεδομένο στο σύστημα του Αχελώου, κυρίως κατάντη του φράγματος Στράτου. Ένα άλλο είδος με εμπορική αξία είναι η αθερίνα της Τριχωνίδας, η οποία έχει αναπτύξει αξιόλογους πληθυσμούς. Αξιοσημείωτα είναι και τα διάφορα

είδη κυπρίνων (κοινός, ασημοκυπρίνος, χορτοφάγος) με τα οποία έχουν εμπλουτιστεί οι τεχνητές λίμνες τα οποία όμως δεν αλιεύονται γιατί δεν είναι γνωστά στο αγοραστικό κοινό. Σε σχέση με το χέλι, αναφέρεται ότι έχουν θεσπιστεί περιορισμοί της αλιείας του από το Εγκεκριμένο Εθνικό Διαχειριστικό Πρόγραμμα για το χέλι (1100/07/ ΕΚ, ΦΕΚ 883/Δ/11-4-2013). Από το πρόγραμμα αυτό προβλέπονται α.η απελευθέρωση στη θάλασσα, τουλάχιστον του 30% των ετήσιων αλιευμάτων χελιού β. η έκδοση άδειας για την αλιεία χελιών ανόδου (κυρίως από εγκλωβισμένους πληθυσμούς σε συστήματα άρδευσης και αποστράγγισης με υψηλή θνησιμότητα κλπ). Για την περιοχή μελέτης απαγορεύεται η ανάπτυξη κάθε δομής ή δραστηριότητας που εμποδίζει την ελεύθερη μετακίνηση υδρόβιων οργανισμών (χελιών-ψαριών) μέσα από το κανάλι υπερχειλίσης ΔΙΜΙΚΟΥ που συνδέει τις λίμνες Τριχωνίδα και Λυσιμαχεία με τον Αχελώο ποταμό και μέσω αυτού με το Ιόνιο Πέλαγος. Επισημαίνεται ότι στην παρούσα, δεν προτείνονται παρεμβάσεις που να δυσχεραίνουν την ελεύθερη διακίνηση των χελιών, στο κανάλι υπερχειλίσης ΔΙΜΙΚΟΥ, ούτε χελοκαλλιέργειες, ούτε εμπλουτισμούς των λιμνών. Όπως αναλύεται στην συνέχεια, προτείνεται μελέτη του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής, για την «Διερεύνηση των επιπτώσεων της διακοπής της συνέχειας του Αχελώου στους πληθυσμούς ανάδρομων και κατάδρομων ειδών ιχθυοπανίδας, και μέτρων αντιμετώπισης επιπτώσεων απ τα φράγματα».

Για την ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειών γλυκού νερού θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι διαφυγές νερού κατάντη των φραγμάτων Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου. Οι διαφυγές αυτές είναι συνεχείς όλη τη διάρκεια του έτους και θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για τη δημιουργία χερσαίων εγκαταστάσεων εκτροφής ιχθύων όπως πέστροφας και σολομού.

Τα ιδιαίτερα φυσιογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής, προσφέρονται και για την ανάπτυξη του κλάδου του αλιευτικού τουρισμού. Οι λίμνες, τα ποτάμια, οι λιμνοθάλασσες, ενδείκνυνται για αυτού του είδους τις δραστηριότητες, οι οποίες για να καταστούν εφικτές πρέπει να συνδυαστούν και με άλλες όπως οι περιηγήσεις στη φύση και οι επισκέψεις στα αρχαιολογικά μνημεία και τα μοναστήρια της περιοχής. Ως οικονομική δραστηριότητα, ο αλιευτικός τουρισμός μπορεί να υποστηρίξει εξαρτώμενες από την αλιεία περιοχές, να συμπληρώσει το εισόδημα των ψαράδων και να συμβάλει στη συγκράτηση των νέων και την εξασφάλιση απασχόλησης.

Η περιοχή κατάντη του Στράτου διατηρεί ιδιαίτερα παραδοσιακά χαρακτηριστικά, που μπορούν να αξιοποιηθούν στη δραστηριότητας του αλιευτικού τουρισμού, όπως:

- ο Παραδοσιακές αλιευτικές τεχνικές που τείνουν να εκλείψουν.
- ο Ιδιαίτερα στοιχεία ναυπηγικής και αρχιτεκτονικής.
- ο Αρχαιότητες και ιστορικά μνημεία.
- ο Διεθνούς σημασίας φυσικό περιβάλλον με μεγάλη ποικιλία οικοτόπων.
- ο Άμεση εξάρτηση του κοινωνικού ιστού από την αλιεία.

B7.1.4 Δασοπονία

Η δασική εκμετάλλευση τα τελευταία χρόνια στην περιοχή μελέτης, φθίνει όπως και στο σύνολο της Ελλάδας. Η συνολική παραγωγή κωνοφόρων και πλατύφυλλων στα Ελληνικά δάση, αντί να αυξηθεί, μειώθηκε κατά 28,2% την εικοσαετία 1988-2008. Η ποσότητα των παραγόμενων δασικών προϊόντων μειώθηκε κατά 14,0% και η συνολική ετήσια παραγωγή τεχνικού ξύλου στη χώρα, μειώθηκε κατά 52% την εικοσαετία 1987-2008.

Στο τμήμα ανάπτυξη του φράγματος Στράτου, οι εκτάσεις είναι κυρίως δάση, δασικές εκτάσεις και βοσκότοποι. Οι διαπλάσεις βλάστησης που αντιστοιχούν στις δασικές εκτάσεις είναι μακί με κυρίαρχο είδος το *Quercus coccifera* (πουρνάρι) ή το *Quercus ilex* (αριά), που ανάλογα με την ένταση της βόσκησης είτε έχουν χαρακτήρα δάσους ή βοσκότοπου (με νάνα δένδρα).

Μια δυνατότητα αξιοποίησης των εκτάσεων αυτών θα ήταν η εκμετάλλευσή τους για την παραγωγή ενέργειας. Είναι δυνατή η παραγωγή pellets από ξύλο πουρναριών και άλλων δασικών ειδών που θα επιτρέψει την εκμετάλλευση της βιομάζας που συνήθως χάνεται σε πυρκαγιές. Παράλληλα, ενισχύεται η εθνική προσπάθεια για εξεύρεση εναλλακτικών μορφών ενέργειας και σταθεροποίηση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα (η εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα από την καύση θα δεσμευθεί ξανά από την ίδια βλάστηση στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο συγκομιδές).

Πιθανά προβλήματα για την αξιοποίηση φυτικής βιομάζας για την παραγωγή ενέργειας και οι τρόποι αντιμετώπισής τους είναι οι εξής:

Βιολογικά και οικολογικά προβλήματα προκύπτουν λόγω της απόσπασης των φυσικών πόρων από το περιβάλλον και αλλοίωσης της βλάστησης. Πρόκειται για τα ίδια προβλήματα που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των δασών και πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο. Δηλαδή με ορθολογική διαχείριση, ώστε να μην μεταβληθεί ο δασικός χαρακτήρας της έκτασης, με την εκπεριτροπή υλοτόμηση, τη μη ριζική αποψίλωση και την μη απομάκρυνση του φυλλώματος και των νεαρών κλαδιών από το έδαφος. Η ξηρή βιομάζα που προκύπτει από 1 Ha πουρναριών (*Quercus coccifera*), ηλικίας 6 χρονών (μετά από πυρκαγιά) (Trabaud 1991, Cañellas & San Miguel 2000) είναι περίπου 18 τόνοι. Μετά την ξύλευση, υπάρχει μια μείωση της παραγωγής τα επόμενα χρόνια. Έχει υπολογιστεί ότι από 1 Ha πουρναριών ηλικίας 10 χρονών μπορεί να προκύψει ξηρή βιομάζα 10 τόνων.

Παρότι το προτεινόμενο σχέδιο στοχεύει στον καθαρισμό των δασικών εκτάσεων από περίσσεια βιομάζα και στην πυροπροστασία ενδέχεται να προκύψουν νομικά προβλήματα λόγω της δασικής νομοθεσίας. Το προτεινόμενο σχέδιο θα πρέπει να υποβληθεί για έγκριση στις δασικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Για να είναι αποδοτική η εκμετάλλευση, απαιτείται να είναι διαθέσιμη αρκετή επιφάνεια δασικής έκτασης, με κυρίαρχο είδος το πουρνάρι (*Quercus coccifera*). Η ελάχιστη απαιτούμενη έκταση είναι 5.000 Ha και να είναι σχετικά ενιαία. Η περιοχή μελέτης διαθέτει τέτοιες εκτάσεις, επίσης διαθέτει δροσδάση με παραγωγικότητα μεγαλύτερη από εκείνη των πουρνარიών. Η έκταση αυτή θα πρέπει να βρίσκεται σε μικρή σχετικά απόσταση από μονάδες παραγωγής pellets (μέγιστο τα 25 km). Τέτοια μονάδα δεν υφίσταται σήμερα στην περιοχή.

Άλλο πρόβλημα προκύπτει από το γεγονός ότι οι διαθέσιμες εκτάσεις έχουν κατά τόπους πολύ ισχυρές κλίσεις και δύσκολη πρόσβαση με μηχανικά μέσα, με συνέπεια υψηλότερο κόστος μεταφοράς συγκριτικά με δάση με εύκολη πρόσβαση (απαιτείται η χρήση ζώων μεταφοράς (μουλάρια) .

B7.2. Προτάσεις Μελετητών

B7.2.1 Πρωτογενής τομέας παραγωγής

Για τη διαμόρφωση των προτάσεων των μελετητών για τον πρωτογενή τομέα παραγωγής, λήφθηκαν υπόψη οι κατευθύνσεις του Χωροταξικού προγράμματος Δυτικής Ελλάδας, του ΥΠΑΑΤ για την εφαρμογή της ΚΑΠ στην Αιτωλοακαρνανία και του ΥΠΕΚΑ για τη διαχείριση των υδάτων, όπως παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια.

Οι προτάσεις του Χωροταξικού Προγράμματος για την περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, είναι:

- Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- Προώθηση των βιολογικών καλλιεργειών
- Διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων
- Βελτίωση των αγροτικών και αλιευτικών υποδομών
- Βελτίωση της ποιότητας με έμφαση στα προϊόντα ονομασίας προέλευσης
- Ενδυνάμωση του κτηνοτροφικού τομέα με καθορισμό νέων βοσκοτόπων και βελτίωση των ήδη υπάρχοντων, οργάνωση κτηνοτροφικών πάρκων
- Χωρική οργάνωση και ενίσχυση του τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών με έμφαση στην Αιτωλοακαρνανία
- Βελτίωση των δομών και μηχανισμών πληροφόρησης εκπαίδευσης και τεχνικής υποστήριξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Συνδυασμένη ανάπτυξη νέων μεθόδων γεωργικών, κτηνοτροφικών μελισσοκομικών και αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσα από την καθετοποίηση της παραγωγής τους.
- Ενθάρρυνση της καθετοποίησης της επεξεργασίας παραδοσιακών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων
- Ανάπτυξη οικολογικών καλλιεργειών με σύγχρονες μεθόδους πλέον φιλικές προς το περιβάλλον κατά προτεραιότητα στις προστατευόμενες περιβαλλοντικά περιοχές.

Ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η προώθηση των βιολογικών καλλιεργειών προβλέπονται και στη Μελέτη του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την εφαρμογή της **ΚΑΠ** στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και ειδικά στην Π.Ε Αιτ/νιας. Οι προτάσεις της μελέτης αυτής είναι:

- ο Ανάπτυξη βιολογικής γεωργίας (κυρίως σε αμπέλι, ελιά, εσπεριδοειδή και σπυροκηπευτικά).
- ο Υιοθέτηση πρακτικών Ολοκληρωμένης Διαχείρισης
- ο Προώθηση ενεργειακών καλλιεργειών
- ο Ανάπτυξη συμβολαιακής γεωργίας για τις καλλιέργειες καρπουζιού, ενεργειακών φυτών και κτηνοτροφικών προϊόντων
- ο Ανάπτυξη καλλιέργειας σπαραγγιού (σε αντικατάσταση της καλλιέργειας καπνού).

Στη μελέτη του ΥΠΑΑΤ για την κτηνοτροφία στην Αιτ/νια προτείνονται:

- ο Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας με αύξηση του ζωικού κεφαλαίου
- ο Εκσυγχρονισμός των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων
- ο Καλλιέργεια κτηνοτροφικών φυτών (αντικατάσταση του βαμβακιού, σιτηρών κλπ. κυρίως για παραγωγή αραβοσίτου για ενσίρωση)
- ο Ορθολογική διαχείριση βοσκοτόπων και βιολογική κτηνοτροφία.

Στην ενθάρρυνση της καθετοποίησης της επεξεργασίας παραδοσιακών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα στην Αιτ/νια, στην μελέτη που προαναφέρθηκε προτείνονται και τα ακόλουθα:

- ο Δημιουργία 3 μονάδων επεξεργασίας κρέατος
- ο Δημιουργία 2 τυροκομείων για την μεταποίηση αιγοπροβατοτροφικών προϊόντων
- ο Δημιουργία μεταποιητικών μονάδων βιολογικών προϊόντων
- ο Εκσυγχρονισμός σφαγείων
- ο Δημιουργία συσκευαστηρίων αλιευτικών προϊόντων.

Σημειώνεται ότι για την υλοποίηση των παραπάνω θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που τίθενται στην ΚΥΑ 22306/2006 στις ζώνες στις εκβολές του Αχελώου που έχουν χαρακτηριστεί **Ζώνες Προστασίας της Φύσης**. Οι περιορισμοί που τίθενται είναι οι ακόλουθοι:

Στην υποζώνη **Π.Φ.2Β** (αποξηραμένες μη αποδοτικές εκτάσεις ΟΤΑ Κατοχής, Μεσολογγίου) επιτρέπεται η γεωργία, στις υφισταμένες κατά την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης δενδροκαλλιέργειες στις λοφώδεις ζώνες (ελαιώνες) και η βόσκηση.

Στην υποζώνη **Π.Φ.2Γ** (αποξηραμένες εκτάσεις ΟΤΑ Κατοχής και Μεσολογγίου) επιτρέπονται εκτός απ' εκείνα της ζώνης Π.Φ.2Β και η ορυζοκαλλιέργεια, η καλλιέργεια μηδικής και δημητριακών, όπου συνιστάται να ενταχθούν σε γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις όπως αυτή της βιολογικής γεωργίας ή σε συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης φυτικής παραγωγής και η ψαθοκαλλιέργεια.

Στην Περιφερειακή Ζώνη Π.Π.2 (στην πρώτη ενότητα ΟΤΑ Καλυβίων –Νεάπολης και δεύτερη ενότητα ΟΤΑ Λεσινίου-Κατοχής) ειδικότερα στις αρδευόμενες εκτάσεις επιτρέπεται η γεωργία. Στις υπόλοιπες περιοχές της Π.Π.2 επιτρέπεται η γεωργία όπου συνιστάται οι δραστηριότητες αυτής να

ενταχθούν σε γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις όπως αυτή της βιολογικής γεωργίας ή συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης φυτικής παραγωγής. Επίσης επιτρέπεται η βόσκηση και οι παραδοσιακές εγκαταστάσεις εσταυλισμού.

Στο **Επιχειρησιακό πρόγραμμα Αιτ/νίας** για την Δ' Προγραμματική περίοδο 2007-2013, προτείνεται η ανάπτυξη του αγροτουρισμού με τη δημιουργία **πρότυπων αγροκτημάτων**. Τα αγροκτήματα αυτά, ανάλογα με την περιοχή, μπορούν να προσφέρουν διάφορες δυνατότητες άσκησης πλήθους αθλητικών δραστηριοτήτων, όπως το κανόε - καγιάκ, το ράφτινγκ, το ανεμόπτερο, το αλεξίπτωτο πλαγιάς και η ιππασία.

Απ' τα μέτρα που έχουν προταθεί στη μελέτη του ΥΠΕΚΑ «**Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής των ποταμών, στο Υ.Δ. Δυτικής Ελλάδας**», προτείνονται τα εξής:

- Νομική ρύθμιση για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ, ειδικότερα προτείνεται μία ολοκληρωμένη θεσμική παρέμβαση με σκοπό την επικαιροποίηση των ζητημάτων ίδρυσης, οργάνωσης και επιχειρησιακής λειτουργίας των Οργανισμών (ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ), με όρους Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.
- Αύξηση των προβλεπόμενων ελέγχων με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους, όσον αφορά στην τήρηση από τους υπόχρεους των όρων, των διαδικασιών και περιορισμών των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ), πολλαπλής συμμόρφωσης.
- Ίδρυση και Οργάνωση πρότυπων Αγροκτημάτων (Επιδεικτικά αγροκτήματα). Ένταξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων 2-3 παραγωγών σε κάθε Π.Ε. σε πρόγραμμα επιστημονικής και τεχνικής βοήθειας στην οργάνωση και διαχείριση των Αγροκτημάτων τους, αξιοποιώντας τις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες και τεχνικές, εφαρμόζοντας υποδειγματικά τα διάφορα μέτρα των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ) και Πολλαπλής Συμμόρφωσης, αξιοποιώντας τα όποια χρηματοδοτικά προγράμματα κ.λπ. με στόχο να κινητοποιήσουν και άλλους παραγωγούς στην υιοθέτηση και εφαρμογή των ίδιων διαδικασιών και μεθόδων.

Πιο ειδικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Κτηνοτροφία: Για την ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας στην Αιτ/νια στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές καθώς και της αγελαδοτροφίας προτείνεται η δημιουργία μονάδων οικονομικά βιώσιμων, το μέγεθος των οποίων εξαρτάται από το συνδυασμό βοσκοϊκανότητας – σταβλισμένης εκτροφής. Οι επιχειρήσεις αυτές απαιτείται να καθετοποιήσουν κατά το δυνατόν την παραγωγή τους, προκειμένου να επιτύχουν μείωση του κόστους και αύξηση του κέρδους. Στις ορεινότερες περιοχές του νομού (Ξηρόμερο) μπορούν να χωροθετηθούν μονάδες εκτροφής αιγών, ενώ στις ημιορεινές και πεδινές περιοχές (Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Αμφιλοχία) μονάδες εκτροφής προβάτων, βοοειδών και χοίρων. Σημασία θα πρέπει να δοθεί στις μεσαίες μονάδες ζώων που ταυτόχρονα παράγουν μέρος των ζωοτροφών και που καθετοποιούν την παραγωγή σε μικρές μεταποιητικές μονάδες (π.χ. τυροκομεία) ή αγροτουριστικές μονάδες, που συνδυάζουν παραγωγή και τυποποίηση του προϊόντος ή ξεναγήσεις.

Προτείνεται επίσης η επέκταση της Βιολογικής κτηνοτροφίας και ειδικότερα της βιολογικής προβατοτροφίας. Τα πλεονεκτήματα της βιολογικής προβατοτροφίας είναι ότι αποτελεί σημαντική πηγή εισοδήματος σε λιγότερο δυναμικές περιοχές, αξιοποιεί τους διαθέσιμους βοσκότοπους και τα χαμηλής γονιμότητας εδάφη, μειώνει το κόστος παραγωγής με ιδιοπαραγωγή ζωοτροφών, απαιτεί μικρότερο κεφάλαιο σε σχέση με τη συμβατική παραγωγή, (λόγω της εκτατικής εκτροφής) και προκύπτουν μεγαλύτερα οικονομικά αποτελέσματα. Στα μειονεκτήματα συγκαταλέγονται η χαμηλή γαλακτοπαραγωγή, η υψηλή τιμή αγοράς των βιολογικών ζωοτροφών, η έλλειψη οργανωμένης αγοράς και ιδιαίτερα του κρέατος, η μεγάλη εξάρτηση βιωσιμότητας της δραστηριότητας από τις επιδοτήσεις.

Κτηνοτροφικά πάρκα: Η δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων θα συμβάλει στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Οι προϋποθέσεις [¹⁰] για τη δημιουργία κτηνοτροφικού πάρκου και την ένταξή του σε πρόγραμμα χρηματοδότησης είναι συνοπτικά οι ακόλουθες: α) σύσταση Φορέα που θα δημιουργήσει και θα λειτουργεί το πάρκο, β) συμμετοχή ικανού αριθμού κτηνοτρόφων, γ) δικαιούχοι μπορεί να είναι η Περιφερειακή Ενότητα, Δήμοι που θα οργανώσουν κοινόχρηστη υποδομή (έκταση, οδική πρόσβαση, δίκτυα ύδρευσης, ηλεκτρισμού, διαχείριση αποβλήτων κ.ά.) στην οποία εγκαθίστανται οι ενδιαφερόμενες κτηνοτροφικές μονάδες, δ) διαθέσιμη κατάλληλη έκταση κατά προτίμηση δημοτική, ε) υποχρεωτική διατήρηση της λειτουργίας του χώρου για τουλάχιστον 10 χρόνια. Για την δημιουργία μιας κτηνοτροφικής ζώνης ή ενός Πιλοτικού Κτηνοτροφικού Πάρκου στην περιοχή μελέτης, θα πρέπει να έχει εκπονηθεί χωροταξική μελέτη οργάνωσής της και να ενταχθεί σε πρόγραμμα χρηματοδότησης. Τα κριτήρια επιλογής της θέσης για ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία κτηνοτροφικού πάρκου διακρίνονται σε κριτήρια αναγκαιότητας και σε κριτήρια καταλληλότητας. Το πάρκο θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 10 αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις -με τουλάχιστον 120 ζώα η κάθε μία- και η έκταση του να είναι έκτασης τουλάχιστον 40 στρεμμάτων. Τα οφέλη της δημιουργίας Κτηνοτροφικών Πάρκων είναι η αύξηση των εισοδημάτων των κτηνοτρόφων, η προστασία του περιβάλλοντος, η αναβαθμισμένη ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, η καλύτερη υγεία και ελεγχόμενη διατροφή των ζώων, η εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης ζώων και εργαζόμενων, η καλύτερη διαχείριση και αξιοποίηση του δυναμικού των βοσκοτόπων, η αισθητική αναβάθμιση του αγροτικού τοπίου και άλλα.

Επισημαίνεται ότι κτηνοτροφικό πάρκο, μπορεί να δημιουργηθεί σε περιοχές τουριστικά αναπτυσσόμενες ή περιοχές που χρήζουν αυξημένης προστασίας του περιβάλλοντος. Επίσης, όπου η κτηνοτροφική δραστηριότητα ασκείται μέσα ή κοντά σε οικισμούς και δεν υπάρχει δυνατότητα εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων, με τη δημιουργία κτηνοτροφικού πάρκου αντιμετωπίζεται το πρόβλημα των μικρών κτηνοτροφικών μονάδων, της πολυαπασχόλησης και της συμπληρωματικότητας των κλάδων παραγωγής.

¹⁰ ΕΘΙΑΓΕ, 2007, Κτηνοτροφικά πάρκα, Τεχνολογίες Φιλικές προς το Περιβάλλον για Αγροτική Ανάπτυξη, Πρόγραμμα Life

Οι μορφές που μπορούν να έχουν τα κτηνοτροφικά πάρκα εξαρτάται από το είδος ή τα είδη των ζώων που πρόκειται να εξυπηρετήσουν, τα συστήματα διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων που θα επιλεγούν, την περιοχή που θα δημιουργηθεί, τα χαρακτηριστικά και τη διαθεσιμότητα των φυσικών πόρων της περιοχής, την οργάνωση που θα είναι λειτουργική, τις δραστηριότητες που θα κληθεί να υποστηρίξει η οργάνωση και η λειτουργία του κτηνοτροφικού πάρκου.

Αν το κτηνοτροφικό πάρκο είναι βιολογικής μορφής [11] θα πρέπει να έχει τα εξής χαρακτηριστικά: Χώρος ενδιαίτησης των ζώων να είναι κυρίως ημιορεινοί και ορεινοί φυσικοί βοσκότοποι, ο τρόπος αξιοποίησης – εκμετάλλευσης του βοσκότοπου να είναι αυτός της ελεύθερης βοσκής, με τάση βαθμιαία να οργανωθεί αυτή σε περιοδική βάση με λιβαδικές μονάδες, οι βοσκότοποι να είναι σε ενιαία περιοχή, οι χώροι σταυλισμού και αύλισης να είναι γεωγραφικά κατανεμημένοι – αποκεντρωμένοι στην ενιαία περιοχή (όχι γεωγραφική συγκέντρωση) και οι αρχηγοί των εκμεταλλεύσεων να συμφωνούν οικειοθελώς στην ένταξή τους στην βιολογική κτηνοτροφία, με ανεκτή αρχικά τουλάχιστον την αυτόνομη άσκηση της βιολογικής κτηνοτροφίας. Η πρόταση ενός φυσικού κτηνοτροφικού πάρκου – πυρήνα βιολογικής κτηνοτροφίας, θα έχει στόχο την προώθηση στην αγορά των προϊόντων βιολογικής κτηνοτροφίας, τόσο στην πλευρά της παραγωγής, όσο και στην πλευρά της ζήτησης.

Ας σημειωθεί ότι στον Δήμο Ινάχου (Αμφιλοχίας) έχει προβλεφθεί από το πρόγραμμα “Αλέξανδρος Μπαλταζής” κτηνοτροφικό πάρκο με προβλεπόμενο προϋπολογισμό 300.000 ευρώ. Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο (ΚΥΑ για τα Κτηνοτροφικά πάρκα 487/12-7-2002), μόνο η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συστήσει αρμόδιο Φορέα. Στην παρούσα μελέτη κοστολογείται η μελέτη σκοπιμότητας, χωροθέτησης και χωροταξικής οργάνωσης του κτηνοτροφικού πάρκου.

Μεταποίηση γάλακτος: Ο τομέας της μεταποίησης του γάλακτος αποτελεί μια βασική συνιστώσα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της Π.Ε, με τεράστια παράδοση και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π), όπως η φέτα και η κεφαλογραβιέρα Αμφιλοχίας, αλλά και άλλα όπως η γραβιέρα, το κεφαλοτύρι, το ανθότυρο ή ακόμα και το γιαούρτι, συμβατικό ή από γάλα βιολογικών εκτροφών, παράγονται στις εκσυγχρονισμένες εγκαταστάσεις της Περιφερειακής Ενότητας. Στην Αιτ/νία είναι διάσπαρτες μικρές και μεσαίες ιδιωτικές τυροκομικές μονάδες. Παράγονται τυροκομικά προϊόντα τυποποίησης και ονομασίας προέλευσης. Σημαντικό μέρος της ντόπιας παραγωγής γάλακτος απορροφούν οι μεγάλες βιομηχανίες γάλακτος. Προτείνεται η δημιουργία μονάδων τυποποίησης και εμφιάλωσης κασικίσιου γάλακτος που λείπουν απ’ την περιοχή και οι οποίες θα συμβάλλουν στην οικονομία της περιοχής.

¹¹ Ι. Παπαδόπουλος, Σ. Γκατζογιάννης, Δ. Παλάσκας, Ν. Στάμου, Φυσικά κτηνοτροφικά πάρκα: Οι πυρήνες-ατμομηχανές της βιολογικής κτηνοτροφίας

Παραγωγή κρέατος ΠΟΠ: Η παραγωγή κρέατος ΠΟΠ (προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης) προτείνεται να πραγματοποιηθεί στο Ξηρόμερο. Η πρόταση αυτή, είναι αναγκαίο, να προωθηθεί με κάθε μέσο και παράλληλα με αυτή να προωθηθεί και η πρόταση σύμφωνα με την οποία, το γάλα από τα ντόπια ζώα να μην αναμιγνύεται με το γάλα σταβλισμένων εισαγόμενων ζώων, αλλά να προωθείται στην αγορά ξεχωριστά. Το Επιχειρησιακό πρόγραμμα της Π.Ε. Αιτ/νίας για την Δ' Προγραμματική περίοδο, προβλέπει σύνταξη σχεδίου δράσης για την κατοχύρωση προϊόντων ΠΟΠ. Ας σημειωθεί ότι το αυγοτάραχο Μεσολογγίου έχει χαρακτηριστεί ως ΠΟΠ από το 1994(ΦΕΚ 3/07-01-94).

Βελτίωση διαχείρισης και προώθησης προϊόντων. Για την καλύτερη διαχείριση και προώθηση των παραγόμενων προϊόντων σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξει και η δραστηριοποίηση των τοπικών συνεταιρισμών των μεγάλων κέντρων της περιοχής. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται για το ρόλο των αγροτικών ενώσεων, ειδικά του Αγρινίου και του Μεσολογγίου, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την οργάνωση των καλλιεργειών, τη συγκέντρωση και προώθηση των παραγόμενων προϊόντων και την παροχή επιστημονικής στήριξης στους αγρότες των περιοχών, για τις οποίες έχουν την επίβλεψη. Απ' την Ε.Α.Σ. Αγρινίου προβλέπεται η δημιουργία μονάδας επεξεργασίας και τυποποίησης γάλακτος στην Π.Ε Αιτωλοακαρνανίας με την ονομασία «ΑΜΦΙΓΑΛ Α.Ε.». Από τον Ε.Α.Σ. Μεσολογγίου, η Ομάδα Παραγωγών Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην ελιά έχει αναλάβει την παραγωγή προϊόντος που τυποποιείται και παίρνει την επωνυμία «Αιτωλική Γη». Σημειώνεται πως στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας δραστηριοποιούνται επίσης δύο (2) ομάδες παραγωγών («Αχελώος» και «Οινιάδες»). Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Παραγωγών Σπαραγγιού και λοιπών Λαχανικών της Αιτωλοακαρνανίας «Ο ΑΧΕΛΩΟΣ», με έδρα τη Νεάπολη Αγρινίου «ΑΧΕΛΩΟΣ» ιδρύθηκε το 1998 και σήμερα αριθμεί 120 μέλη. Ας σημειωθεί ότι στρατηγική επιλογή του ΥΠΠΑΤ είναι η ανάδειξη και προώθηση των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, που έχουν ταυτότητα και ποιότητα, άμεσα συνδεδεμένη με τον τόπο παραγωγής τους και στην περιοχή της Κοιλιάδας του Αχελώου.

Νέες ομάδες παραγωγών. Η ίδρυση Ομάδας Παραγωγών, μέσω της εκπαίδευσης και πληροφόρησης για την καλλιέργεια και την εμπορία των προϊόντων, μπορεί να καθοδηγήσει τους παραγωγούς στις καλλιεργητικές πρακτικές που πρέπει να υιοθετήσουν, βοηθώντας τους να αυξήσουν το γεωργικό τους εισόδημα. Επίσης, κρίνεται απαραίτητη η στήριξη των κτηνοτρόφων με σκοπό βελτίωση των συνθηκών σταβλισμού των ζώων, μεταφοράς του γάλακτος, μείωση του κόστους παραγωγής και δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων. Η δημιουργία ομάδων παραγωγών θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση προβλημάτων όπως το μικρό μέγεθος των κοπαδιών. Θα πρέπει να ληφθούν ευνοϊκότερα μέτρα για τις ομάδες παραγωγών σε σχέση με τους υπόλοιπους κτηνοτρόφους (φορολογικά, αναπτυξιακά, αντιμετώπισης της γραφειοκρατίας).

Εκτροφή εγχώριων φυλών ζώων: Η οργάνωση της εκτροφής εγχώριων φυλών ζώων ικανοποιητικής παραγωγικότητας και η διατήρηση ικανοποιητικού αριθμού ζώων των φυλών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, μπορεί να ενισχυθεί με το Μέτρο 214 «ΓΕΩΡΓΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ», Δράση 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων». Η μικρόσωμη αγελάδα και τα μικρόσωμα κασίκια και γαϊδούρια του Περδικακίου, η μικρόσωμη αγελάδα της Στράτου, το πρόβατο Αγρινίου, τα μικρόσωμα «τσοπουρίσια» πρόβατα του Ξηρομέρου, τα μαύρα γουρούνια του Πεταλά και του βελανιδοδάσους και τα άλογα του Πεταλά, είναι μερικά από τα αυτόχθονα, αγροτικά και οικόσιτα ζώα, τα οποία μπορούν να ενταχθούν σε δραστηριότητες όπως του αγροτουρισμού, εξασφαλίζοντας έτσι την αυθεντικότητά του και τη συμμετοχή σε διαδικασίες για την ορθή διαχείριση των βοσκοτόπων και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων με την παράλληλη επιβίωση των ζώων αυτών.

Οι δράσεις για προστασία και ενίσχυση των ντόπιων ποικιλιών πολυετών καλλιεργειών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των απειλούμενων με γενετική διάβρωση για την περιοχή (όπως το Πορτοκάλι "Αιματόχρουν", διάφορες ποικιλίες αμπελιού όπως Μαλαγουζιά, ελιά Αγρινίου, το κοντόροκο καλαμπόκι) με το ΜΕΤΡΟ 214 (Γεωργοπεριβαλλοντικά, δράση 3.2) θα συνδράμει προς την κατεύθυνση της διατήρησης της αγροτικής βιοποικιλότητας.

Εκσυγχρονισμός μονάδων. Ο εκσυγχρονισμός των μονάδων μπορεί να γίνει μέσω των σχεδίων Βελτίωσης του Προγράμματος Αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ).

Το Επιχειρησιακό πρόγραμμα της Ν.Α Αιτ/νίας για την Δ' Προγραμματική περίοδο, προβλέπει σχεδιασμό ειδικής καμπάνιας προβολής των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

Οι ιδιωτικές δράσεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν μπορούν να συνοψιστούν στις ακόλουθες:

- Στροφή προς την παραγωγή προϊόντων ποιότητας, νέων αποδοτικότερων καλλιεργειών και την τήρηση των ορθών γεωργικών πρακτικών για την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας τόσο του παραγωγού όσο και του καταναλωτή, με βάση όσα αναφέρθηκαν παραπάνω.
- Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό και βελτίωση υποδομών.
- Επενδύσεις σε δημιουργία συλλογικών μορφών δράσης.
- Ενεργή αναζήτηση ενημέρωσης.
- Αξιοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- Αύξηση βαθμού καθετοποίησης των γεωργικών επιχειρήσεων.
- Εφαρμογή προτύπων ποιότητας.
- Δημιουργία οικονομιών κλίμακας (π.χ. με αγορά ή ενοικίαση πρόσθετων εκτάσεων ή με την ίδρυση συλλογικών επιχειρήσεων για βελτίωση της διαπραγματευτικής δύναμής τους).
- Συμμόρφωση με εθνικούς κανόνες και κοινοτικές οδηγίες.

Συντήρηση και βελτίωση εγγειοβελτιωτικών έργων και εξοικονόμηση νερού: Στην περιοχή της Δυτικής Ελλάδας υπάρχουν ιδιαίτερα εκτεταμένα και παλαιά αρδευτικά δίκτυα που έχουν κατασκευαστεί κατά τις δεκαετίες 1960 – 1970 και πλησιάζουν να εξαντλήσουν ή έχουν εξαντλήσει το όριο ζωής τους. Έχουν πραγματοποιηθεί και πραγματοποιούνται ορισμένες εργασίες συντήρησης και

εκσυγχρονισμού όχι όμως στην έκταση που απαιτεί το μεγάλο μήκος και η κατάσταση των δικτύων. Το αποτέλεσμα είναι τα δίκτυα να λειτουργούν οριακά με πολύ μεγάλες απώλειες νερού. Η μέση κατανάλωση ανά στρέμμα στην άρδευση ετησίως υπολογίζεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας σε 693 m³ έναντι 510 m³ στη Θεσσαλία και 616 m³ στην Ήπειρο. Η κατάσταση επιδεινώνεται από τα σοβαρά οργανωτικά προβλήματα των ΤΟΕΒ – ΓΟΕΒ που έχουν την ευθύνη για την λειτουργία των δικτύων. Ο ΓΟΕΒ Κάτω Αχελώου εδώ και αρκετό καιρό δεν έχει συγκροτηθεί με αποτέλεσμα να μην εκτελούνται οι συντονιστικές αρμοδιότητες του.

Οι απαιτούμενες δράσεις για την **βελτίωση των προβλημάτων άρδευσης** της Π.Ε Αιτ/νίας είναι [¹²]:

- Αποκατάσταση των βλαβών στο δίκτυο των διωρύγων αλλά και στα αντλιοστάσια, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη ροή του νερού, προς τις καλλιέργειες.
- Αποκατάσταση και εκσυγχρονισμός των δικτύων και των αντλιοστασίων.
- Δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης των υδάτινων πόρων σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας.

Αλιεία και υδατοκαλλιέργειες. Για την ανάπτυξη της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών προτείνονται τα ακόλουθα:

Αξιοποίηση των διαφυγών γλυκού νερού κατάντη των φραγμάτων Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων εκτροφής ψαριών του γλυκού νερού. Για το σκοπό αυτό απαιτείται να διατεθούν εκτάσεις κατάντη των φραγμάτων, οι οποίες είναι σήμερα απαλλοτριωμένες απ την ΔΕΗ, για τον σκοπό αυτό όμως πρέπει να τροποποιηθεί το υφιστάμενο θεσμικό τους πλαίσιο. Η κατασκευή και λειτουργία των μονάδων υδατοκαλλιέργειας μπορεί στη συνέχεια να αναληφθεί από ιδιώτες με μίσθωση του χώρου και τήρηση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία διαδικασιών.

Ανάπτυξη του κλάδου της οργανωμένης ερασιτεχνικής αλιείας (αλιευτικός τουρισμός) σε συνδυασμό και με άλλες δραστηριότητες όπως περιηγήσεις στη φύση και επισκέψεις σε αρχαιολογικά μνημεία και μοναστήρια της περιοχής. Ως οικονομική δραστηριότητα, ο αλιευτικός τουρισμός μπορεί να υποστηρίξει εξαρτώμενες από την αλιεία περιοχές, να συμπληρώσει το εισόδημα των ψαράδων (π.χ. από ενοικίαση σκαφών και εξοπλισμού) και να συμβάλει στη συγκράτηση των νέων και την εξασφάλιση απασχόλησης.

Για το σκοπό αυτό προσφέρεται ιδιαίτερα η περιοχή κατάντη του Στράτου η οποία διατηρεί τα ιδιαίτερα παραδοσιακά χαρακτηριστικά, όπως:

- ο Παραδοσιακές αλιευτικές τεχνικές που τείνουν να εκλείψουν.
- ο Ιδιαίτερα στοιχεία ναυπηγικής και αρχιτεκτονικής.
- ο Αρχαιότητες και ιστορικά μνημεία.
- ο Διεθνούς σημασίας φυσικό περιβάλλον με μεγάλη ποικιλία οικοτόπων.

¹² Υπ. αριθμ. 49759/69/29-2-2012 εισήγηση Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Αιτ/νίας για ΓΟΕΒ Αχελώου

- ο Άμεση εξάρτηση του κοινωνικού ιστού από την αλιεία.

Τα προγράμματα αλιευτικού τουρισμού πρέπει να προσαρμόζονται στα ενδιαφέροντα και την ηλικία των επισκεπτών (περιβαλλοντικές ομάδες, ενήλικοι με ευαισθησία για το περιβάλλον κ.λπ.).

Για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού στις εκβολές θα πρέπει να δημιουργηθούν χερσαίες εξυπηρετήσεις (οδικά δίκτυα, καταλύματα κ.λπ.). Επισημαίνεται ότι στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Ν.Α. Αιτ/νίας για την Δ' Προγραμματική περίοδο 2007-2013, προβλέπεται η εκπόνηση μελέτης για δημιουργία καταφυγίου αλιευτικών σκαφών στην περιοχή των Εκβολών Αχελώου και η δημιουργία οδικών αξόνων πρόσβασης στις περιοχές αλιευτικών καταφυγίων.

Στο καλλιεργητικό Πλάνο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την αλιεία προτείνονται τα ακόλουθα:

- Εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη υπαρχόντων ναυπηγείων αλιευτικών σκαφών (ταρσανάδων) της περιοχής
- Ενίσχυση εξειδικευμένων φορέων παροχής υπηρεσιών στον τομέα της αλιείας και ιδιαίτερα του αλιευτικού τουρισμού από νέους ή υφιστάμενους φορείς των αλιείων,
- Ενίσχυση αλιείων για βελτίωση, δημιουργία νέων αλιευτικών σκαφών, με διατήρηση της τοπικής ναυπηγικής τέχνης και παραδοσιακής μορφής σκαριών για στήριξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων και μεταφοράς αλιευμάτων
- Υποστήριξη των δραστηριοτήτων των αλιευτικών συνεταιρισμών για την ανάπτυξη υποδομών και δράσεων ψυχαγωγικής αλιείας (κατά το πρότυπο της αμειβόμενης οργανωμένης ψυχαγωγικής αλιείας που εφαρμόζεται σε πάρα πολλές χώρες και απευθύνεται σε ειδικό κοινό ερασιτεχνών αλιείων υψηλών απαιτήσεων).
- Ενίσχυση δημιουργίας πολύ μικρών βιοτεχνικών μεταποιητικών επιχειρήσεων αλιπάστων, αυγοτάραχου ΠΟΠ και ανεπεξέργαστου αλατιού από τις αλυκές Μεσολογίου

Για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός των τεχνητών λιμνών θα πρέπει να λυθούν τα προβλήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια της ηλεκτροπαραγωγής, με τους κινδύνους για τη ζωή που ενέχει η κίνηση ατόμων εντός των ταμιευτήρων, καθώς και για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ύδρευση (περίπτωση Καστρακίου).

Επισημαίνεται ότι η ΔΕΗ έχει δεσμευτεί στην εξεύρεση δραστηριοτήτων εντός του ταμιευτήρα Κρεμαστών όπως τη χρήση σε τουριστικά σκάφη, για ερασιτεχνική και ελεγχόμενη αλιεία και για την προώθηση ενός προγράμματος αγροτουρισμού κ.ά.

Από τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στην ιχθυοπονία από την παρεμβολή των φραγμάτων στο ρου του Αχελώου είναι η παρεμπόδιση των κινήσεων των ανάδρομων και κατάδρομων ψαριών και ιδίως του χελιού, κατά μήκος του ποταμού. Το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, μετά από διερεύνηση των δυνατοτήτων εγκατάστασης διατάξεων διέλευσης των χελιών από το Φράγμα

Στράτου [13, 14] κατέληξε ότι η υφιστάμενη τεχνική και υδρολογική κατάσταση δεν επιτρέπει τη δημιουργία και λειτουργία ειδικών χελοδιαδρόμων ανόδου των μικρών χελιών από τον κάτω Αχελώο στο φράγμα του Στράτου και τα άλλα φράγματα. Η εκτίμηση αυτή θα πρέπει να συσχετιστεί με το γεγονός ότι σε τμήμα του ποταμού μήκους 7,5 km κατάντη του φράγματος Στράτου δεν υπάρχει υπολειμματική παροχή νερού, με αποτέλεσμα ορισμένες εποχές του έτους η κοίτη να είναι ξηρή. Εφόσον εξασφαλιστεί ελάχιστη παροχή νερού όλη τη διάρκεια του έτους στην κοίτη ίσως θα πρέπει να επανεκτιμηθεί η δυνατότητα αποκατάστασης της ελευθεροεπικοινωνίας των ιχθύων και ιδίως των χελιών προς την τεχνητή λίμνη Στράτου.

Επισημαίνεται ότι στα έργα ανάδειξης που προβλέπονται απ' το LEADER ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-13 και έχουν εγκριθεί για χρηματοδότηση περιλαμβάνονται : βελτίωση των εγκαταστάσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου μουσείου χαρακτηριστικής Βάσω Κατράκη, (73.672,34€), σήμανση υδροβιότοπων Μεσολογγίου (16.500,00€), σήμανση τμήματος μονοπατιού εξοδίων Μεσολογγίου (15.000,00€), σήμανση μνημείων πολιτισμού Αιτωλικού, (7.000,00€).

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου οικον. έτους 2013, περιλαμβάνει και έργα που προβλέπονταν απ' το LEADER ΑΛΙΕΙΑΣ 2007 -13 και είναι : το πάρκο αναψυχής και παρατήρησης ανατολικής Κλείσοβας (160.000,00€), Πάρκο αναψυχής και παρατήρησης νότιας Κλείσοβας (120.000,00€), Πάρκο αναψυχής και παρατήρησης Παραλίας Αιτωλικού (115.500,00€), Κέντρο Αλιευτικής τέχνης Αιτωλικού, (105.000,00€), Μουσείο άλατος Μεσολογγίου, (60.000,00€)

Αξιοποίηση δασικών εκτάσεων: Στην περιοχή της Ευρυτανίας και στο τμήμα της Αιτ/νίας ανάπτυξη του φράγματος Στράτου, είναι δυνατή η αξιοποίηση δασικών εκτάσεων με κυρίαρχο το *Quercus coccifera* (πουρνάρι) ή το *Quercus ilex* (αριά) για την παραγωγή ενέργειας. Οι εκτάσεις αυτές δεν υφίστανται δασική εκμετάλλευση και συνήθως καταστρέφονται σε πυρκαγιές. Με την αξιοποίησή τους ως καύσιμη ύλη ενισχύεται η εθνική προσπάθεια για εξεύρεση εναλλακτικών μορφών ενέργειας και σταθεροποίηση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα (η εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα από την καύση θα δεσμευθεί ξανά από την ίδια βλάστηση στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο συγκρομιδές). Για να είναι αποδοτική η εκμετάλλευση, απαιτείται να είναι διαθέσιμη επαρκής επιφάνεια δασικής έκτασης, με κυρίαρχο το *Quercus coccifera* (πουρνάρι) ή άλλα δασικά είδη. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από μία έκταση 5.000 Ha μπορεί να προκύψει παραγωγή 10.000 t/έτος. Ο προσδιορισμός των κατάλληλων εκτάσεων, ο υπολογισμός του κόστους – οφέλους και το σχέδιο διαχείρισης σε 5ετή ή 10ετή βάση απαιτεί τη σύνταξη ειδικής μελέτης, η οποία θα πρέπει να εγκριθεί από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες. Στην ειδική αυτή μελέτη θα πρέπει να συνυπολογιστεί η πίεση που ασκείται τα τελευταία χρόνια στα δάση για την απόληψη καύσιμης ύλης για οικιακή χρήση (με ή

¹³ ΕΛΚΕΘΕ: «Διερεύνηση των δυνατοτήτων εγκατάστασης χελοδιαδρόμων στο Υδροηλεκτρικό Φράγμα του Στράτου». Στο Τζιτζή, Σ. Π. (2008) Πρόγραμμα παρακολούθησης εμπλουτισμού και διατήρησης των ανοδικών χελιών στους ταμειυτήρες της ΔΕΗ ΑΕ. 1ο Πανελλήνιο συνέδριο μεγάλων φραγμάτων. Λάρισα.

¹⁴ Νταούλας, Χ. (2005): Δημιουργία πειραματικού σταθμού συλλογής ανοδικών χελιών στον ποταμό Αχελώο για τους εμπλουτισμούς των φραγαλιμνών. Τεχνική προκαταρκτική έκθεση έργου εφαρμογής. ΕΛΚΕΘΕ. Ανάβυσσος.

χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων δασικών αρχών). Η εκ περιτροπής υλοτόμηση δεν μεταβάλλει τον δασικό χαρακτήρα της έκτασης, ενώ μπορεί να χρησιμοποιήσει ως πρώτη ύλη εκτός των δασικών υλοτομιών και οργανικά και γεωργικά απόβλητα για να είναι πιο αποδοτικό και κερδοφόρο. Ο χώρος εγκατάστασης του εργοστασίου μπορεί να γίνει και σε πεδινές καλλιεργήσιμες εκτάσεις, ύστερα από μελέτη χωροθέτησης.

Δράσεις ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης

Οι δράσεις προβολής, ενημέρωσης ευαισθητοποίησης που μπορούν να προταθούν συνοψίζονται παρακάτω:

- Συμμετοχή σε δράσεις (π.χ. εκθέσεις, ανοιχτές αγορές, επισκέψιμα αγροκτήματα) για την επανασύνδεση με τον καταναλωτή και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης του τελευταίου στην παραγωγική διαδικασία
- Δημιουργία φυλλαδίου ενημερωτικού για τις προτεινόμενες καλλιέργειες που θα μοιράζεται δωρεάν από τις Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης στους ενδιαφερόμενους
- Σχεδιασμός ειδικής καμπάνιας προβολής των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων της περιοχής.
- Διοργάνωση Φεστιβάλ προβολής των τοπικών προϊόντων, όπως γίνεται σε άλλες πόλεις και στο εξωτερικό
- Συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης όχι αποκλειστικά σχετικών με την παραγωγική διαδικασία (π.χ. για τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαδικτύου, για την τυποποίηση και την εμπορία των προϊόντων, για τη δυνατότητα αξιοποίησης της κείμενης νομοθεσίας για τη δημιουργία νέων μορφών επιχειρηματικής δράσης, για τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής, κ.λπ)
- Ανάπτυξη και Λειτουργία Ιστοσελίδας για ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων για τα αποτελέσματα εφαρμογής νέων καλλιεργειών, τη δημιουργία νέων μορφών επιχειρηματικής δράσης, κ.ά.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι απαιτούμενες δράσεις και ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός.

Πίνακας Β7.2.2.1-1. Προτεινόμενες δράσεις και προϋπολογισμός αγροτικής ανάπτυξης

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ	ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
										ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
5. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Ίδρυση κτηνοτροφικού πάρκου		Μελέτες σκοπιμότητας, χωροθέτησης, χωροταξικής ένταξης (υποδομές) κτηνοτροφικού πάρκου	275.000	ΒΡΑΧ/ΘΕΣΜΑ	Θεσμικές ρυθμίσεις	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΛ. ΜΠΑΛΤΑΖΗΣ 2007-13 ΜΕΤΡΟ 323
5. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ		Νομική ρύθμιση	-	ΒΡΑΧ/ΘΕΣΜΑ	Θεσμικές ρυθμίσεις	ΠΡΟΤ/ΝΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΛΕΤΗ (ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΟΗΣ)	
5. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Ενημέρωση αγροτών για νέες καλλιέργειες		Παραγωγή έγχρωμου 24σέλιδου εντύπου, σε 25.000 αντίτυπα	20.000,00	ΒΡΑΧ/ΣΜΑ	Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΠΡΟΓ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΛ. ΜΠΑΛΤΑΖΗΣ 2007-13 ΕΠΙΧ. ΣΧ.ΕΔΙΟ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΔΡΑΣΗ 2.5.1.2
5. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Επιμόρφωση μελών συνεταιρισμών και άλλων κοινωνικών φορέων για νέες τεχνολογίες, τυποποίηση και εμπορία προϊόντων, κ.λπ		Οργάνωση 12 εκδηλώσεων	25.000,00	ΒΡΑΧ/ΣΜΑ	Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΠΡΟΓ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΛ. ΜΠΑΛΤΑΖΗΣ 2007-13

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ	ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Προβολή και προώθηση τοπικών προϊόντων		Θεσμοθέτηση γιορτής - φεστιβάλ	20.000,00	ΒΡΑΧ/ΣΜΑ	Δράσεις οργάνωσης και προβολής	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΕΠΙΧ. ΣΧ.ΕΔΙΟ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΔΡΑΣΗ 1.6.3.2
5. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Διαδικτυακή ενημέρωση και επικοινωνία με καλλιεργητές, κτηνοτρόφους και αλιείς		Ανάπτυξη και λειτουργία ιστοσελίδας	4.000,00 και 200 /έτος	ΜΕΣΟ/ΣΜΑ	Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΕΠΙΧ. ΣΧ.ΕΔΙΟ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΔΡΑΣΗ 2.1.1.5
Σύνολο						345.000				

B7.2.2. Χωρική ενότητα Οινιάδων

B7.2.2.1. Γεωργία – Κτηνοτροφία

Οι προτεινόμενες καλλιέργειες σ' αυτή την χωρική ενότητα αναφέρονται παρακάτω:

Ελιές ελαιοποιήσιμες: Οι βασικές ποικιλίες ελαιοποιήσιμης ελιάς που καλλιεργούνται σήμερα είναι η Κουτσουρελιά σε ποσοστό 55% και η Κορωνέϊκη σε ποσοστό 35%. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 56 kg/στρ. Η μέση σταθμισμένη τιμή για το 2008 είναι 2,5 ευρώ/ kg. Γύρω από την περιοχή του Μεσολογγίου, η οποία έχει παράδοση στην παραγωγή ελιάς και ελαιοκομικών προϊόντων, δίνεται σημαντική προτεραιότητα στην καλλιέργεια της ελιάς και συγκεκριμένα της ελιάς - νάνος, η οποία προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα, κάνοντας ελκυστική την καλλιέργειά της, σε συνδυασμό με συμβολαϊκή γεωργία. Η απόδοση της συγκεκριμένης ποικιλίας ελιάς - νάνου και μάλιστα σε μικρό χρονικό διάστημα, την καθιστά πρώτη ανάμεσα στις επιλογές των παραγωγών, ιδιαίτερα εκείνων που επιθυμούν να αλλάξουν τα είδη καλλιέργειάς τους. Η φυσιογραφία της περιοχής ευνοεί την μαζική/εκτατική καλλιέργεια του συγκεκριμένου είδους. Η φύτευση γίνεται στα 160 δέντρα ανά στρέμμα, η συλλογή του ελαιοκάρπου γίνεται με μηχανήματα, ενώ η πρώτη παραγωγή ελαιολάδου έρχεται από την τρίτη κιόλας χρονιά. Μειονέκτημα της καλλιέργειας είναι πως στα 12 χρόνια της φυτείας, χρειάζεται να εκριζωθούν δέντρα και να επέμβει κανείς δραστικά στα υπόλοιπα για να τα κρατήσει.

Πορτοκαλιές: Διατήρηση σε μικρό ποσοστό της καλλιέργειας τους. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 1000 kg/στρ. και υπολείπεται των μέσων αποδόσεων της Ελλάδας. Η μέση σταθμισμένη τιμή για το 2008 είναι 0,18 ευρώ/ kg.

Καλλιέργεια ρυζιού: Διατήρηση ή και αύξηση των εκτάσεων που καλλιεργούνται με ρύζι, ιδιαίτερα στις περιοχές κοντά στο δέλτα όπου ευδοκιμεί καλύτερα. Το ρύζι καλλιεργείται αποκλειστικά στην Κατοχή και το Νεοχώρι όπου το ποσοστό άρδευσης είναι μεγάλο. Η χρησιμοποίηση σπόρου σποροπαραγωγής ιδιαίτερα Ελληνικών ποικιλιών θα βοηθήσει σημαντικά στην αντιμετώπιση των εχθρών και ασθενειών και τον έλεγχο των δυσεξόντων ζιζανίων. Επίσης η πληροφόρηση των ορυζοπαραγωγών, σχετικά με τις νέες καλλιεργητικές μεθόδους και η ύπαρξη ενός μόνιμου σύγχρονου συστήματος άρδευσης και στράγγισης θα βελτιώσει τις αποδόσεις. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 578 kg/στρ και η μέση σταθμισμένη τιμή για το 2008 είναι 0,32 ευρώ/ kg.

Καλλιέργεια βαμβακιού: Διατήρηση μικρού ποσοστού της καλλιέργειας του βαμβακιού. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 385 kg/στρ και η μέση σταθμισμένη τιμή για το 2008 είναι 0,2 ευρώ/ kg.

Καλλιέργεια σπαραγγιού: Διατήρηση μικρού ποσοστού της καλλιέργειας του. Η περιοχή Αιτωλοακαρνανίας παρουσιάζει ευνοϊκές συνθήκες για την καλλιέργεια σπαραγγιού με δυνατότητες εξαγωγής. Το σπαράγγι είναι ένας δυναμικός κλάδος [¹⁵] με έντονο εξαγωγικό χαρακτήρα αλλά απαιτεί την επιμόρφωση των παραγωγών για τις ιδιαίτερες καλλιεργητικές φροντίδες και τεχνικές και για την

¹⁵, ⁶ Ινστιτούτο Γεωργοοικονομικών & Κοινωνιολογικών Ερευνών, Δ. Παπαδόπουλος, Διερεύνηση ανάπτυξης ευκαιριών στροφής των καπνοπαραγωγών προς άλλες απασχολήσεις

εξασφάλιση των κατάλληλων ριζωμάτων. Η στρεμματική απόδοση του σπαραγγιού παρουσιάζει αυξητική τάση ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια αλλά ο κίνδυνος της τιμής είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Σημειώνεται πως στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας δραστηριοποιούνται ήδη δύο (2) ομάδες παραγωγών («Αχελώος» και «Οινιάδες»). Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Παραγωγών Σπαραγγιού και λοιπών Λαχανικών της Αιτωλοακαρνανίας «Ο ΑΧΕΛΩΟΣ», με έδρα τη Νεάπολη Αγρινίου «ΑΧΕΛΩΟΣ» ιδρύθηκε το 1998 και σήμερα αριθμεί 120 μέλη. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 645 kg/στρ και η μέση σταθμισμένη τιμή για το 2008 είναι 1,46 ευρώ/ kg.

Οπωροκηπευτικά: Διατήρηση του μικρού ποσοστού των εκτασεων τους, για την επαρκεία σε προϊόντα των αστικών κέντρων της περιοχής

Κτηνοτροφικά φυτά: [16] Η επέκταση της καλλιέργεια της *μηδικής* παρουσιάζει μικρό κίνδυνο στην απόδοση είναι όμως μεγαλύτερος ο κίνδυνος διακύμανσης της τιμής. Στις παραγωγικές δαπάνες, οι μεταβλητές δαπάνες καταλαμβάνουν σημαντικό ποσοστό με μεγάλη συμμετοχή της ανθρώπινης εργασίας. Η καλλιέργεια της *μηδικής* είναι παραδοσιακή καλλιέργεια, δεν απαιτεί μεγάλο αρχικό επενδυτικό κόστος και δεν έχει ιδιαίτερες καλλιεργητικές απαιτήσεις.

Η *βιολογική καλλιέργεια της μηδικής* έχει μεγαλύτερο κέρδος γιατί παρόλο που έχει αυξημένες παραγωγικές δαπάνες, η τιμή που απολαμβάνουν οι βιοκαλλιεργητές είναι υψηλότερη και η απόδοση δεν παρουσιάζει μεγάλη μείωση σε σχέση με τη συμβατική καλλιέργεια.

Αραβόσιτος: Διατήρηση ή και μείωση των εκτάσεων του. Οι αποδόσεις στην περιοχή είναι περίπου 1050 kg/στρ και η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008, ήταν 0,18 €/kg. Ο *αραβόσιτος* για την παραγωγή καρπού για κτηνοτροφή είναι γνωστή καλλιέργεια αλλά είναι ευάλωτη σε ασθένειες. Η στρεμματική απόδοση παρουσιάζει ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια και ο κίνδυνος της απόδοσης είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τη *μηδική*. Από την άλλη πλευρά η τιμή του αραβόσιτου τα τελευταία χρόνια ακολουθεί πτωτική πορεία με τον κίνδυνο της τιμής να παρουσιάζεται ιδιαίτερα αυξημένος.

Η *βιολογική καλλιέργεια του αραβόσιτου* είναι επικερδής. Οι δαπάνες παραγωγής εμφανίζονται αυξημένες κατά 41% σε σχέση με τη συμβατική καλλιέργεια. Η τιμή που απολαμβάνουν οι βιοκαλλιεργητές είναι υψηλότερη ενώ η απόδοση παρουσιάζει μικρή μείωση σε σχέση με τη συμβατική καλλιέργεια.

Ακόμα σημασία έχει και η **συμβολαιακή γεωργία** για τις καλλιέργειες των κτηνοτροφικών προϊόντων και κριθαριού με την επέκταση των καλλιεργειών αυτών.

Σύμφωνα και με το Καλλιεργητικό Πλάνο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η **αιγοπροβατοτροφία** θα πρέπει να κατευθυνθεί προς τη δημιουργία μεγαλύτερων εκμεταλλεύσεων, στις πεδινές περιοχές, με γενετικά βελτιωμένες φυλές με στόχο την αύξηση της παραγωγής γάλακτος. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές θα πρέπει να δραστηριοποιούνται και στην παραγωγή ζωοτροφών και να εφαρμόζουν όλους τους

σύγχρονους ζωοτεχνικούς κανόνες. Στην χωρική ενότητα αυτή μπορούν να χωροθετηθούν και μονάδες εκτροφής **βοοειδών και χοίρων**.

Η μείωση του κόστους παραγωγής μπορεί να επιτευχθεί με αύξηση του μεγέθους των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (οικονομία κλίμακας) και πιθανώς εξασφάλιση πιο φτηνών ζωοτροφών μέσω της ταυτόχρονης καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών με προορισμό την κάλυψη των αναγκών διατροφής των ζώων.

Η βοοτροφία θα πρέπει να αναπτυχθεί προς την κατεύθυνση της παραγωγής κρέατος σε σύγχρονες ενσταβλισμένες εκμεταλλεύσεις με βελτιωμένες φυλές. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές θα πρέπει να βρίσκονται σε πεδινές περιοχές και να συνδυάζονται με διαθεσιμότητα ζωοτροφών, ίσως και ίδιας παραγωγής, δηλαδή με καλλιέργεια κτηνοτροφικών φυτών. Η βοοτροφία θα μπορούσε να αναπτυχθεί και προς την κατεύθυνση της γαλακτοπαραγωγής με ταυτόχρονη πάχυνση των μοσχαριών. Επίσης, κρίνεται σκόπιμη η επεξεργασία και αξιοποίηση του γάλακτος (μεταποίηση) από ομάδες παραγωγών προκειμένου να διατίθεται στην τοπική αγορά.

B7.2.2.2 Αλιεία

Στη χωρική αυτή ενότητα είναι προσφέρεται η ανάπτυξη του αλιευτικού τουρισμού καθώς συγκεντρώνει τα εξής χαρακτηριστικά:

- ο Παραδοσιακές αλιευτικές τεχνικές που τείνουν να εκλείψουν.
- ο Ιδιαίτερα στοιχεία ναυπηγικής και αρχιτεκτονικής.
- ο Αρχαιότητες και ιστορικά μνημεία.
- ο Διεθνούς σημασίας φυσικό περιβάλλον με μεγάλη ποικιλία οικοτόπων.
- ο Άμεση εξάρτηση του κοινωνικού ιστού από την αλιεία.

Η δράση αυτή μπορεί να αναπτυχθεί από τους αλιευτικούς συνεταιρισμούς (υφιστάμενους ή νέους) ή ιδιώτες και να απευθύνεται σε ειδικό κοινό ερασιτεχνών αλιέων υψηλών απαιτήσεων. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η βελτίωση ή δημιουργία νέων αλιευτικών σκαφών, με διατήρηση της τοπικής ναυπηγικής τέχνης και παραδοσιακής μορφής σκαριών. Απαιτούνται ακόμα οδικές προσβάσεις όπου δεν υπάρχουν και αλιευτικό καταφύγιο.

Επίσης, προτείνεται η ενίσχυση δημιουργίας πολύ μικρών βιοτεχνικών μεταποιητικών επιχειρήσεων αλιπάστων, αυγοτάραχου ΠΟΠ και ανεπεξέργαστου αλατιού από τις αλυκές Μεσολογίου.

Προτείνεται ακόμα εκπόνηση μελέτης για τον εντοπισμό των δυνατοτήτων αξιοποίησης των εγκαταστάσεων του ΙΧΘΥΚΑ (Ιχθυοκαλλιεργητικό Κέντρο Αχελώου).

B7.2.2.3 Δασοπονία

Στην πεδινή περιοχή ελλείπουν δασικές εκτάσεις για εκμετάλλευση.

B7.2.3 Χωρική ενότητα Στράτου-Αγγελοκάστρου

B7.2.3.1 Γεωργία – Κτηνοτροφία

Οι προτεινόμενες καλλιέργειες σ' αυτή την χωρική ενότητα αναφέρονται παρακάτω:

Βρώσιμες ελιές: Συνέχιση της καλλιέργειας των επιτραπέζιων ελιών. Απ' τις επιτραπέζιες ελιές, η παραγωγή αφορά την τοπική ποικιλία επιτραπέζιας ελιάς Αγρινίου ή «Κονσερβοελιά Αγρινίου» και την ποικιλία «Καλαμών». Το υπόλοιπο 10 % καλύπτεται από διάφορες άλλες ποικιλίες όπως Λιανολιά, Ραχάτη, Κοθρέϊκη κ.λ.π. Η τιμή των επιτραπέζιων ελιών σε συνδυασμό με το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών επηρεάζει ως ένα βαθμό τη ζήτησή τους. Σημειώνεται ότι, η τιμή των συγκεκριμένων προϊόντων επηρεάζεται άμεσα από το μέγεθος της παραγωγής, που παρουσιάζει ετησίως διακυμάνσεις καθώς εξαρτάται από τις καιρικές συνθήκες και το ύψος των αποθεμάτων. Η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008 κυμαίνονταν από 1-1,5 €/kg. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 300 kg/στρ.

Οπωροφόρα: Διατήρηση ή και επέκταση των εκτάσεων καλλιέργειας οπωροφόρων σε συνδυασμό με συμβολαιακή γεωργία Ας σημειωθεί ότι η ΕΑΣ Αγρινίου μετά από ένα ευρύ ερευνητικό πρόγραμμα για τις δένδρωδεις καλλιέργειες, σε συνεργασία με πανεπιστήμια της χώρας και του εξωτερικού, εγκατέστησε πιλοτικούς αγρούς στην περιοχή της, για την καλλιέργεια της δαμασκηνιάς, κερασιάς, αχλαδιάς και μηλιάς. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην καλλιέργεια δαμασκηνιάς, όπου φυτεύτηκαν δεκάδες χιλιάδες δέντρα σε εκατοντάδες στρέμματα. Η δαμασκηνιά εισέρχεται σε αξιόλογη καρποφορία από τον 3ο-5ο χρόνο της ηλικίας της, η μέση απόδοση της είναι 2,5-3 tn/ στρέμμα (σε πλήρη παραγωγή) και η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008 ήταν 0,69 €/kg. Στην περιοχή του Αγρινίου αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια ο αγροτικός συνεταιρισμός παραγωγών ροδιού Αιτωλοακαρνανίας. Για την απορρόφηση της παραγωγής του έχει συνάψει συμβολαιακή γεωργία με τιμή 0,70 ευρώ για τα ρόδια Α διαλογής και 0,30 ευρώ για τα ρόδια χυμοποίησης. Ο συνεταιρισμός ροδιού Αιτ/νίας, παράγει πιστοποιημένα ρόδια της ποικιλίας wonderful. Η παραγωγή αρχίζει το 3ο έτος από την εγκατάσταση στον αγρό (περίπου 100 kg/στρέμμα), ενώ η μέγιστη παραγωγή εμφανίζεται γύρω στα 8-10 έτη (περίπου 2.000 kg/στρέμμα). Το κόστος προμήθειας ανεπτυγμένων διετών φυτών ανέρχεται περίπου σε 7-10 €/φυτό.

Εσπεριδοειδή -Πορτοκαλιές: Διατήρηση των εκτάσεων τους, με μερική αναδιάρθρωση των ποικιλιών ώστε να επιμηκυνθεί η περίοδος εμπορίας και με αυτό τον τρόπο διατήρηση της παρουσίας τους στις παραδοσιακές αγορές και την κατάκτηση νέων. Οι κύριες καλλιεργούμενες ποικιλίες πορτοκαλιάς είναι οι: Washington Navel, Κοινή, Valencia, Navelina, και η Newhall. Το κόστος της καλλιέργειας είναι υψηλό. Τα εσπεριδοειδή, καλλιεργούνται στον νομό και βιολογικά, κυρίως στις περιοχές ΕΖΔ (περιοχές Natura). Η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008 ήταν 0,18 €/kg και η μέση απόδοση περίπου 1000 kg/στρ που υπολείπεται των μέσων αποδόσεων της Ελλάδας.

Αρωματικά Φυτά: Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του κλάδου είναι η δημιουργία μεταποιητικής μονάδας, αφενός για την απορρόφηση των επιπλέον ποσοτήτων και, αφετέρου, για την

παραγωγή και αιθέριων ελαίων με στόχο την πώλησή τους σε φαρμακευτικές εταιρείες καθώς και σε εταιρείες καλλυντικών και τροφίμων του εξωτερικού. Με τη δημιουργία του πρώτου συνεταιρισμού Καλλιεργητών Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών Δυτικής Ελλάδας, στο Αγρίνιο, με την ονομασία «Αθήρ», με 17 μέλη, είναι δυνατή η υποστήριξη των καλλιεργητών αρωματικών φυτών. Ας σημειωθεί ότι πρόκειται για μια σύγχρονη επιχείρηση μεταποίησης και επεξεργασίας ξηράς δρόγης (αποξηραμένων αρωματικών φυτών), με παραγωγή 17-18 tn καθαρού προϊόντος πέρυσι, εκ των οποίων το 90% εξήχθη σε χύμα μορφή σε Γερμανία, Ιταλία και Ελβετία. Η μονάδα παράγει 12 από τα πιο δημοφιλή ελληνικά αρωματικά φυτά, τα οποία καλλιεργούνται σε 340 συνολικά στρέμματα του συνεταιρισμού. Τα καλλιεργούμενα είδη είναι δενδρολίβανο, φασκόμηλο, χαμομήλι, αχιλλέα, άψινθος, δύο είδη ρίγανης, μαντζουράνα, σατουρέγια, μελισσόχορτο, βασιλικός και *arctium lappa* (κολλητσίδα). Η καλλιέργεια της ρίγανης, η οποία είναι πολυετής, προτείνεται για ορεινές κυρίως περιοχές. Η καλλιέργειά της έχει χαμηλό κόστος εγκατάστασης και δεν εμφανίζει ιδιαίτερα προβλήματα από ασθένειες. Προβλήματα μπορεί να παρουσιαστούν με ζιζάνια. Η μέση απόδοση της ξηρικής ρίγανης είναι 97 kg/στρέμμα, η μέγιστη 180 kg/στρέμμα και η ελάχιστη 50 kg/στρέμμα. Το κόστος εγκατάστασης της φυτείας ρίγανης ανέρχεται στα 220 €/στρέμμα. Στο κόστος αυτός συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες του φυτωρίου [17]. Το 2008 η τιμή της ξηρής ρίγανης διαμορφώθηκε στα 1,59 €/κιλό.

Στέβια: Η προώθηση της καλλιέργειας της στέβιας είναι μια δυναμική καλλιέργεια, που ευδοκίμει στην Ελλάδα και προβάλλει σαν μια πολύ προσοδοφόρα εναλλακτική καλλιέργεια του Καπνού, των Ζαχαρότευτλων, του Βαμβακιού και άλλων καλλιεργειών, με μεγάλες διεθνείς προοπτικές ζήτησης και κατανάλωσης. Από πειραματικές καλλιέργειες από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχουν προκύψει πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα για την καλλιέργεια της στέβιας στην περιοχή. Στον πειραματικό αγρό της ΕΑΣ Αγρινίου (στην περιοχή Όχθια) πραγματοποιήθηκαν δοκιμές σε 6 διαφορετικές ποικιλίες οι οποίες έδωσαν τις υψηλότερες αποδόσεις πανελλαδικά. Επισημαίνεται ότι η παραγωγική διαδικασία της στέβιας προσομοιάζει μ' εκείνη του καπνού, άρα υπάρχει η εμπειρία, η τεχνογνωσία, ακόμη και τα μέσα παραγωγής στην Αιτωλοακαρνανία. Στις προοπτικές της ΕΑΣ Αγρινίου είναι και η δημιουργία του πρώτου σε ολόκληρη την Ευρώπη εργοστασίου επεξεργασίας της στέβιας ώστε να εξασφαλιστεί η απορρόφηση της παραγωγής, στη βάση συμβολιακής καλλιέργειας με τους αγρότες που θα γνωρίζουν εκ των προτέρων πόσο θα παράγουν, πού θα πουλήσουν και σε ποια τιμή. Η στέβια μπορεί να καλλιεργηθεί ως πολυετές φυτό και να χρειαστεί να σπαρθεί μόνον μια φορά στα 4-5 χρόνια, όπως περίπου και η μηδική. Η Στέβια σαν ετήσια καλλιέργεια είναι κερδοφόρα, αλλά σαν πολυετής ακόμη περισσότερο. Από έρευνες στην Ελλάδα φαίνεται ότι η απόδοση σε ξηρά φύλλα κυμαίνεται από 200-400 kg/στρ. Το κόστος παραγωγής 400 - 500 €/στρ αλλά υπάρχουν περιθώρια μείωσης του κόστους παραγωγής σποροφύτων και επομένως και του συνολικού κόστους παραγωγής της. Το καθαρό

¹⁷ Ινστιτούτο Γεωργοοικονομικών και Κοινωνιολογικών Ερευνών, ΕΘΙΑΓΕ, Τζουραμάνη Ε., Ναβρούζογλου Π., Σιντόρη Αλ., Λιοντάκης Αγ., Παπαευθυμίου Μ., Καρανικόλας Π. και Αλεξόπουλος

κέρδος ανά στρέμμα κυμαίνεται από 100 - 500 €, ανάλογα με την στρεμματική απόδοση και ανάλογα με την τιμή πωλήσεως των ξηρών φύλλων της στέβιας, η οποία σήμερα κυμαίνεται από 2-2,5 €/ kg. Το καθαρό κέρδος ανέρχεται περίπου στο 50% του ετήσιου κόστους (δηλαδή απόδοση κεφαλαίου 50%). Στη στέβια έχουμε ικανοποιητικό εισόδημα, απόσβεση και κέρδη από τον πρώτο χρόνο της καλλιέργειας.^[18]

‘Οσπρια: Η καλλιέργεια οσπρίων, όπως φακές, ρεβίθια, αρακάς κτλ, έχουν μεγάλη ζήτηση από την τοπική αγορά και έχουν δοκιμαστεί στην Αιτ/νία και προτείνονται για αντικατάσταση της καπνοκαλλιέργειας, Οι περισσότερες από αυτές τις καλλιέργειες εντάσσονται σε προγράμματα βιολογικής γεωργίας ή σε προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης. Η καλλιέργεια των βρώσιμων οσπρίων, όπως ρεβίθια, φακή μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, καθώς τα προϊόντα αυτά λόγω των γευστικών και άλλων χαρακτηριστικών ιδιοτήτων τους, την εκμηχάνιση της καλλιέργειας, την μείωση του κόστους παραγωγής, σε συνδυασμό με την κατοχύρωση της **συμβολαιακής παραγωγής**, μπορούν να αποφέρουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα στον παραγωγό. Επισημαίνεται ότι η χώρα μας παραμένει ελλειμματική στην παραγωγή οσπρίων, καθώς υπολείπεται σημαντικά της εγχώριας κατανάλωσης, οι ανάγκες της οποίας καλύπτονται από εισαγωγές. Η παραδοσιακή καλλιέργεια των οσπρίων άρχισε να εγκαταλείπεται σταδιακά τις δεκαετίες του 1960-1970, όταν οι αγρότες στράφηκαν στο σιτάρι και το βαμβάκι. Στη συνέχεια το υψηλό κόστος παραγωγής, οι χαμηλές τιμές παραγωγού, η έλλειψη οικονομικής ενίσχυσης της καλλιέργειάς τους και οι χαμηλές τιμές των εισαγόμενων οσπρίων, συνέβαλαν στη διαμόρφωση της υπάρχουσας κατάστασης, η οποία έρχεται να επιβαρυνθεί κι από το φαινόμενο των "ελληνοποιήσεων" των οσπρίων. Στόχος της μεταποιητικής μονάδας Agrino, που βρίσκεται στην περιοχή, τελευταία ήταν η επιστροφή του έλληνα παραγωγού σε εγχώριες καλλιέργειες. Η εταιρεία έχει συστήσει ειδικό τμήμα το οποίο ανακαλύπτει τοπικές ποικιλίες στην περιφέρεια και δίνει κίνητρα σε παραγωγούς να τις καλλιεργήσουν. Η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008, για την φακή, τα φασόλια και τα ρεβίθια κυμαίνονταν από 1,3-2 €/kg.

Όπωροκηπευτικά: Διατήρηση του μικρού ποσοστού των εκτασεων τους, για την επαρκεία σε προϊόντα των αστικών κέντρων της περιοχής

Καλλιέργεια αγκινάρας: Προώθηση της καλλιέργειας της αγκινάρας, η οποία δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητικό φυτό, απαιτεί όμως καλή γνώση της τεχνικής του πολλαπλασιασμού της και των καλλιεργητικών εργασιών. Οι αποδόσεις στην περιοχή είναι περίπου 560 kg/στρ και η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008, ήταν 1,67 €/kg.

Κτηνοτροφικά φυτά: Προώθηση της καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών, για μείωση του κόστους προμήθειας ζωοτροφών, παραγωγή ποιοτικών κτηνοτροφικών φυτών, αύξηση της προστιθέμενης

¹⁸ <http://www.paseges.gr>

αξίας και της ποιότητας των τελικών ζωικών προϊόντων. Προτείνεται η καλλιέργεια αραβόσιτου μηδικής για ενσίρωση. Η παραγωγή κτηνοτροφικών φυτών λόγω του μεγάλου μεγέθους της, απαιτεί περισσότερες από μία ή δύο μονάδες επεξεργασίας στην περιοχή του Αγρινίου, αυξάνοντας παράλληλα και τον ανταγωνισμό, γεγονός ωφέλιμο πρωτίστως για τους παραγωγούς. Οι αποδόσεις της μηδικής στην περιοχή είναι περίπου 1125 kg/στρ και η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008, ήταν 0,19 €/kg.

Αραβόσιτος : Διατήρηση ή και μείωση των εκτάσεων του, ως βιολογικό ή κτηνοτροφικό φυτό. Οι αποδόσεις στην περιοχή είναι περίπου 1050 kg/στρ και η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008, ήταν 0,18 €/kg.

Καλλιέργεια κριθαριού : Επέκταση των εκτάσεων του σε συνδυασμό με συμβολαιακή καλλιέργεια. Ας σημειωθεί ότι η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αγρινίου, σε συνεργασία με Ζυθοποιίες προτίθεται να προχωρήσει σε συμβολαιακή καλλιέργεια κριθαριού με παραγωγούς. Η μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού το 2008, ήταν 0,17 €/kg.

Αιγοπροβατοτροφία: Σύμφωνα και με το Καλλιεργητικό Πλάνο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η αιγοπροβατοτροφία θα πρέπει να κατευθυνθεί προς τη δημιουργία μεγαλύτερων εκμεταλλεύσεων, στις πεδινές περιοχές, με γενετικά βελτιωμένες φυλές με στόχο την αύξηση της παραγωγής γάλακτος. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές θα πρέπει να δραστηριοποιούνται και στην παραγωγή ζωοτροφών και να εφαρμόζουν όλους τους σύγχρονους ζωοτεχνικούς κανόνες. Στην χωρική ενότητα αυτή μπορούν να χωροθετηθούν και μονάδες εκτροφής **βοοειδών και χοίρων**.

B7.2.3.2 Αλιεία

Κατάντη του φράγματος Στράτου υπάρχουν σημαντικές διαφυγές γλυκού νερού, όλη τη διάρκεια του έτους, καθώς και η υποχρέωση διατήρησης μιας ελάχιστης υπολειμματικής παροχής. Οι παροχές αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν για την υδροδότηση χερσαίων μονάδων εκτροφής ψαριών του γλυκού νερού. Προϋπόθεση για την αξιοποίηση των παροχών που προαναφέρθηκαν είναι ο προσδιορισμός των κατάλληλων θέσεων κατασκευής των απαραίτητων εγκαταστάσεων.

Τα ιδιαίτερα φυσιογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής, προσφέρονται και για την ανάπτυξη του κλάδου του αλιευτικού τουρισμού. Για να καταστούν εφικτές τέτοιου είδους δραστηριότητες πρέπει να συνδυαστούν και με άλλες όπως οι περιηγήσεις στη φύση και οι επισκέψεις στα αρχαιολογικά μνημεία και τα μοναστήρια της περιοχής.

Για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός της τεχνητής λίμνης θα πρέπει να λυθούν προβλήματα που σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και προστασίας των ταμιευτήρων ηλεκτροπαραγωγής και ύδρευσης.

B7.2.3.3 Δασοπονία

Στην περιοχή αυτή ελλείπουν οι δασικές εκτάσεις, προς εκμετάλλευση.

B7.2.4. Χωρική ενότητα Καστρακίου

B7.2.4.1 Γεωργία - Κτηνοτροφία

Οι προτεινόμενες καλλιέργειες σ' αυτή την χωρική ενότητα αναφέρονται παρακάτω:

Οπωροφόρα: Διατήρηση ή και επέκταση των εκτάσεων σε συνδυασμό με συμβολαιακή γεωργία με ιδιαίτερη έμφαση στην καλλιέργεια δαμασκηνιάς και ροδιάς.

Αρωματικά Φυτά: Επέκταση της καλλιέργειας των αρωματικών φυτών.

Στέβια: Προώθηση της καλλιέργειας της στέβιας σε συνεργασία με τα Γεωπονικά Ιδρύματα της χώρας. Η παραγωγική διαδικασία της στέβιας προσομοιάζει μ' εκείνη του καπνού, άρα υπάρχει η εμπειρία, η τεχνογνωσία, ακόμη και τα μέσα παραγωγής στην Αιτωλοακαρνανία, όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη χωρική ενότητα. Διαφέρει και πλεονεκτεί από τον καπνό: α) ως προς τις μικρότερες απαιτήσεις σε νερό και β) ως προς τον τρόπο συλλογής, γιατί συλλέγεται με κοπή ολόκληρου του υπέργειου μέρους του φυτού μια φορά το χρόνο. Όπως στον καπνό, έτσι και στην περίπτωση της στέβιας το χρήσιμο μέρος είναι τα φύλλα, με τη διαφορά όμως ότι από τα φύλλα της στέβιας εξάγεται η στεβιοσίδη (σάκχαρο). Η στέβια, αντίθετα από ότι ο καπνός, δεν χρειάζεται τόση πολλή και εξειδικευμένη επεξεργασία και συντήρηση μετά την συλλογή.

Ώσπρια: Προώθηση των καλλιεργειών οσπρίων, όπως φακές, ρεβίθια, αρακάς κτλ, τα οποία έχουν μεγάλη ζήτηση από την τοπική αγορά,. Οι περισσότερες από αυτές τις καλλιέργειες εντάσσονται σε προγράμματα βιολογικής γεωργίας ή σε προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης της καλλιέργειας.

Καλλιέργεια αγκινάρας : Προώθηση της καλλιέργειας της αγκινάρας, που στην περιοχή έχει αποδόσεις που φτάνουν τα 560 kg/στρ και μέση ετήσια σταθμισμένη τιμή παραγωγού 1,67 €/kg το 2008.

Η προώθηση της καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών, για μείωση του κόστους αγοράς ζωοτροφών, για παραγωγή ποιοτικών κτηνοτροφικών φυτών αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία των τελικών ζωικών προϊόντων καθώς και της ποιότητάς τους. Σημαντικές καλλιέργειες αποτελούν ο αραβόσιτος και η μηδική για ενσίρωση.

Σύμφωνα και με το Καλλιεργητικό Πλάνο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, στις ορεινές περιοχές θα πρέπει να διατηρηθούν οι εκμεταλλεύσεις **αιγών** με τη λογική που λειτουργούν σήμερα, δηλαδή ως ημικτατικές, με ζώα τοπικών φυλών (θα μπορούσε να υπάρχει ήπια βελτίωση αυτών με τη βοήθεια διασταυρώσεων με αρσενικά ελληνικών βελτιωμένων φυλών, όπως η Χιώτικη), εκμεταλλεζόμενες την εξαιρετική ποιότητα των προϊόντων που δίνουν. Αυτά τα προϊόντα θα πρέπει να προωθηθούν ως προϊόντα ποιότητας με προστιθέμενη αξία (ΠΟΠ, ΠΓΕ). Κομβικής σημασίας είναι και η μεταποίηση των προϊόντων αυτών, όπου είναι δυνατή από τους ίδιους τους παραγωγούς, σε μικρής κλίμακας τυροκομεία. και διάθεσή τους στην τοπική αγορά. Στην ενότητα αυτή μπορεί να χωροθετηθούν κυρίως μονάδες εκτροφής αιγών.

B7.2.4.2 Αλιεία

Όπως και στην προηγούμενη χωρική ενότητα μπορούν να κατασκευαστούν εγκαταστάσεις εκτροφής ψαριών του γλυκού νερού από τις διαφυγές κατάντη του φράγματος.

Τα ιδιαίτερα φυσιογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής, προσφέρονται και για την ανάπτυξη του κλάδου του αλιευτικού τουρισμού. Για να καταστούν εφικτές τέτοιου είδους δραστηριότητες πρέπει να συνδυαστούν και με άλλες όπως οι περιηγήσεις στη φύση και οι επισκέψεις στα αρχαιολογικά μνημεία και τα μοναστήρια της περιοχής.

Για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός της τεχνητής λίμνης θα πρέπει να λυθούν προβλήματα που σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και προστασίας των ταμιευτήρων ηλεκτροπαραγωγής και ύδρευσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αλιευτικό τουρισμό στους συμβάλλοντες κλάδους και υδατοσυλλογές.

B7.2.4.3 Δασοπονία

Είναι δυνατή η παραγωγή pellets από ξύλο πουρναριών και άλλων δασικών ειδών που θα επιτρέψει την εκμετάλλευση της βιομάζας που έτσι και αλλιώς χάνεται σε πυρκαγιές. Παράλληλα, ενισχύεται η εθνική προσπάθεια για εξεύρεση εναλλακτικών μορφών ενέργειας και σταθεροποίηση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα (η εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα από την καύση θα δεσμευθεί ξανά από την ίδια βλάστηση στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο συγκρομιδές). Για να είναι αποδοτική η εκμετάλλευση, απαιτείται να είναι διαθέσιμη αρκετή επιφάνεια δασικής έκτασης, με κυρίαρχο είδος το πουρνάρι (*Quercus coccifera*).

B7.2.5 Χωρική ενότητα λ. Κρεμαστών

B7.2.5.1 Γεωργία - Κτηνοτροφία

Οι προτεινόμενες καλλιέργειες σ' αυτή την χωρική ενότητα αναφέρονται παρακάτω:

Ελαιοποίηση και επιτραπέζια ελιά: Διατήρηση των εκτάσεων που καλλιεργούνται με ελαιοποίησιμη ελιά και επιτραπέζια ελιά. Η απόδοση στην περιοχή μελέτης είναι περίπου 40 kg/στρ. Η μέση σταθμισμένη τιμή για το 2008 είναι 2,5 €/ kg.

Η προώθηση της καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών, για μείωση του κόστους αγοράς ζωοτροφών, για παραγωγή ποιοτικών κτηνοτροφικών φυτών αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία των τελικών ζωικών προϊόντων καθώς και της ποιότητάς τους.

Διαχείριση βοσκοτόπων: Εφαρμογή προγράμματος βελτίωσης της παραγωγής βοσκήσιμης ύλης, είτε με τη βελτίωση των φυσικών βοσκοτόπων, είτε με τη δημιουργία τεχνητών λειμώνων και αξιοποίηση της αυτοφυούς βοσκήσιμης ύλης, με έργα υποδομής που επιτρέπουν την επιμήκυνση του χρόνου βόσκησης στις κατάλληλες περιοχές. Το Επιχειρησιακό πρόγραμμα Αιτ/νίας για την Δ' Προγραμματική περίοδο, προβλέπει μελέτη για την ανάπτυξη βοσκοτόπων.

Στην ενότητα αυτή που περιλαμβάνει ορεινές περιοχές μπορούν να χωροθετηθούν μονάδες εκτροφής αιγών.

B7.2.5. 2 Αλιεία

Όπως και κατάντη των φραγμάτων Στράτου και Καστρακίου και κατάντη του φράγματος Κρεμαστών μπορούν να κατασκευαστούν εγκαταστάσεις εκτροφής ψαριών του γλυκού νερού.

Τα ιδιαίτερα φυσιογραφικά χαρακτηριστικά και της περιοχής αυτής, προσφέρονται και για την ανάπτυξη του κλάδου του αλιευτικού τουρισμού. Για να καταστούν εφικτές τέτοιου είδους δραστηριότητες πρέπει να συνδυαστούν και με άλλες όπως οι περιηγήσεις στη φύση και οι επισκέψεις στα αρχαιολογικά μνημεία και τα μοναστήρια της περιοχής.

Για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός της τεχνητής λίμνης θα πρέπει να λυθούν προβλήματα που σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και προστασίας των ταμιευτήρων ηλεκτροπαραγωγής.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αλιευτικό τουρισμό στους συμβάλλοντες κλάδους και υδατοσυλλογές.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η ΔΕΗ έχει δεσμευτεί για τη διερεύνηση δυνατοτήτων ανάπτυξης του ταμιευτήρα Κρεμαστών, όπως για χρήση του από τουριστικά σκάφη, για ερασιτεχνική και ελεγχόμενη αλιεία και για την προώθηση ενός προγράμματος αγροτουρισμού.

B7.2.5. 2 Δασοπονία

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω και στην χωρική ενότητα αυτή, είναι δυνατή η παραγωγή pellets από ξύλο πουρναριών και άλλων δασικών ειδών που θα επιτρέψει την εκμετάλλευση της βιομάζας που είναι πολύ πιθανό να καταστραφεί σε πυρκαγιές. Παράλληλα, ενισχύεται η εθνική προσπάθεια για εξεύρεση εναλλακτικών μορφών ενέργειας και σταθεροποίηση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα (η εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα από την καύση θα δεσμευθεί ξανά από την ίδια βλάστηση στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο συγκρομιδές). Για να είναι αποδοτική η εκμετάλλευση, απαιτείται να είναι διαθέσιμη επαρκής επιφάνεια δασικής έκτασης, με κυρίαρχο είδος το πουρνάρι (*Quercus coccifera*). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από μία έκταση 5.000 Ha μπορεί να προκύψει παραγωγή 10.000 t/έτος. Ο προσδιορισμός των κατάλληλων εκτάσεων, ο υπολογισμός του κόστους – οφέλους και το σχέδιο διαχείρισης σε 5ετή ή 10ετή βάση απαιτεί τη σύνταξη ειδικής μελέτης, η οποία θα πρέπει να εγκριθεί από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες. Στην ειδική αυτή μελέτη θα πρέπει να συνυπολογιστεί η πίεση που ασκείται τα τελευταία χρόνια στα δάση για την απόληψη καύσιμης ύλης για οικιακή χρήση (με ή χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων δασικών αρχών).

B7.3 Δημοσιότητα – Προβολή

- Σχεδιασμός και λειτουργία Τηλεφωνικού Κέντρου πληροφόρησης - Call Center
- Γραφείο Πληροφόρησης του Κοινού – Infodesk για τα τουριστικά ενδιαφέροντα στην περιοχή, όπως επισκέψιμα αγροκτήματα, τοπικά προϊόντα ΠΟΠ, αλιευτικός τουρισμός, περιηγήσεις, κ.λπ.

Ο προϋπολογισμός των παραπάνω δράσεων φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΣΤΟΧΟΙ	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ	ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
7.ΠΡΟΒΟΛΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Τηλεφωνικό κέντρο πληροφόρησης (Call Center)		Σχεδιασμός και λειτουργία Τηλεφωνικού Κέντρου πληροφόρησης (Call Center)	25.000	ΜΕΣΟ/ΣΜΑ	Δράσεις οργάνωσης και προβολής	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΕΠΙΧ. ΣΧ.ΕΔΙΟ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΔΡΑΣΗ 2.1.1.11
7.ΠΡΟΒΟΛΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ	ΟΛΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Γραφείο Πληροφόρησης Κοινού - Infodesk		Προμήθεια και σχεδιασμός infodesk	45.000	ΜΕΣΟ/ΣΜΑ	Δράσεις οργάνωσης και προβολής	ΠΡΟΓ/ΝΑ	ΕΠΙΧ. ΣΧ.ΕΔΙΟ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΔΡΑΣΗ 2.1.1.11
					Σύνολο	70.000				

B8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**B8.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης****B8.1.1 Αξιόλογα Οικοσυστήματα περιοχής μελέτης****B8.1.1.1. Ο Ποταμός Αχελώος**

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007», η κατάταξη σε τύπους του ποταμού Αχελώου κατάντη του Ταμιευτήρα Κρεμαστών μέχρι τις εκβολές, με βάση τα χαρακτηριστικά του παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας B8.1.1.1.-1: Κατάταξη των τμημάτων του ποταμού Αχελώου στην περιοχή μελέτης σε τύπους

Περιοχή	Τύπος	Περιγραφή τύπου
Κάτω ρους του ποταμού Αχελώου αμέσως ανάντη των εκβολών του και κατάντη από τη συμβολή των παραποτάμων που προέρχονται από το φράγμα του Στράτου, της λίμνης του Οζερού και της λίμνης Λυσιμαχείας.	IgL0	Πεδινοί ποταμοί, με πολύ μεγάλη επιφανειακή απορροή και ήπια κλίση (<1,2 ‰).
Κάτω ρους του ποταμού Αχελώου, ανάντη των εκβολών του και κατάντη από το φράγμα του Στράτου.	IgL1	Πεδινοί ποταμοί με πολύ μεγάλη επιφανειακή απορροή και σχετικά έντονη κλίση (>1,2 ‰) καναλιού.
Στον Αχελώο από την τεχνητή λίμνη Κρεμαστών μέχρι τον Καμναϊτικό και τον Μουτσαρίτικο.	ImL1	Πεδινοί και ημιορεινοί μεγάλοι και μεσαίοι σε παροχές ποταμοί, με ταχεία ροή.

Πηγή: Α' Φάση μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Στην περιοχή μελέτης τα χαρακτηριστικά των τύπων που προαναφέρθηκαν, σύμφωνα με την ίδια μελέτη, παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Τύπος IgL0:

Φυσικο-χημικές συνθήκες: Το νερό γενικά είναι θολό με ένα ελαφρύ πράσινο χρώμα που εμποδίζει το φως να περάσει στα βαθιά, το pH είναι ελαφρά αλκαλικό, η αγωγιμότητα είναι ελαφρά αυξημένη, τα θρεπτικά είναι σχετικά χαμηλά, με τα νιτρικά να είναι ελαφρά υψηλότερα.

Υδρολογία: Η εποχιακή διακύμανση της παροχής είναι μεγάλη, όμως μετριάζεται από την ύπαρξη των ανάντη ταμιευτήρων. Το χαμηλότερο πεδινό τμήμα του Αχελώου βρίσκεται κατάντη των μεγάλων ταμιευτήρων του Στράτου, του Καστρακίου και των Κρεμαστών και των αντίστοιχων υδροηλεκτρικών και αρδευτικών έργων. Αυτό έχει ως συνέπεια τη σχετικά απρόβλεπτη υδρολογική του διαίτα, η οποία ενδέχεται να μεταβάλλεται χωρίς βροχοπτώσεις σε ημερήσια βάση.

Μορφολογία: Οι φυσικές μορφολογικές διαπλάσεις αυτών των ποταμών αποτελούνται από αλλουβιακές αποθέσεις της ανάντη λεκάνης απορροής. Συνήθως πρόκειται για εκβολικά ή προεκβολικά συστήματα που στην πάροδο του χρόνου αλλάζουν κοίτη. Το υπόστρωμα αποτελείται συνήθως από άμμο και στα βαθύτερα τμήματα η αργή ροή ενδέχεται να επιτρέπει την κάλυψη του επιφανειακού υποστρώματος από στρώμα ιλύος. Οι μαιανδρισμοί είναι μεγάλης κλίμακας και η πολύ ήπια κλίση επιτρέπει τον σχηματισμό ρηχών υφάλων μόνο στην περίοδο της υψηλής παροχής (μέσα φθινοπώρου – αρχές καλοκαιριού). Δεν είναι σπάνια η παρουσία αποκομμένων κλάδων νερού ή μικρών και βαθιών ποταμολιμνών εντός της πλημμυρικής ζώνης.

Η πανίδα των μακροασπονδύλων παρουσιάζει ποικιλότητα με κυριαρχία των εφημεροπτέρων σε αφθονία και παρουσία πολλών οικογενειών διπτέρων. Θεωρείται σίγουρη η παρουσία των εφημερόπττερων: Caenidae, Baetidae, Ephemerillidae και Heptageniidae, των διπτέρων: Athericidae, Chironomidae, Ceratopogonidae, Tabanidae και Tipulidae, των τριχοπτέρων: Hydropsychidae, Hydroptilidae και Psychomyiidae, των πλεκοπτέρων: Leuctridae, των κολεοπτέρων: Elmidae, των οδοντόγναθων Gomphidae, των μαλακίων Planorbidae, λίγων Ολιγόχαιτων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για τα εκβολικά συστήματα μεγάλων ποταμών καρκινοειδή Mysidacea. Σε σταθμό αυτού του τύπου και έναν του συγγενούς επόμενου τύπου (IgL1) εντοπίστηκε η σπάνια και ευαίσθητη στη ρύπανση οικογένεια κολεοπτέρων Caridae.

Το μεγάλο βάθος και η περιορισμένη διάχυση του φωτός, όπως κι οι μεταβαλλόμενες συνθήκες ροής δεν ευνοούν την ανάπτυξη πολλών ειδών υδρόβιων μακρόφυτων. Σε ορισμένα σημεία με εποχιακά υφάλμυρα νερά η ποικιλότητα ειδών είναι πολύ περιορισμένη. Σημειακά απαντούν στρώματα με διάφορα είδη Potamogeton στα ανάτη. Σε πολλά σημεία στις όχθες και στα παρόχθια έλη σχηματίζονται καλαμιώνες με πυκνά αναδυόμενα φυτά (π.χ. *Juncus*, *Phragmites australis*, *Typha spp.*). Στους καλαμιώνες υπάρχουν και αρμυρίκια (*Tamarix spp.*). Τμήματα των παρόχθιων συστάδων με αρμυρικές κατακλύζονται συχνά.

Ως προς την ιχθυοπανίδα στις εκβολές κυριαχούν τα κεφαλόπουλα (Mugilidae), τα χέλια, το λαυράκι και άλλα ευρύαλα είδη που εισέρχονται από τη θάλασσα. Κοινά ψάρια του γλυκού νερού είναι το *Squalius sp. Evinos*, *Barbus peloponnesius*, *Luciobarbus albanicus*, *Economidichthys pygmaeus*, *Knipowitschia sp.*, *Scardinus acarnanicus* και το *Salaria economidisi*.

Τύπος ποταμού IgL1:

Φυσικο-χημικές συνθήκες: Το νερό γενικά είναι θολό, με πράσινο χρώμα που εμποδίζει τη διείσδυση του φωτός, το pH είναι ασθενώς αλκαλικό, η αγωγιμότητα μικρή και η συγκέντρωση θρεπτικών σχετικά χαμηλή.

Υδρολογία: Η εποχιακή διακύμανση της παροχής είναι μεγάλη, όμως μετριάζεται από την ύπαρξη των ανάτη ταμιευτήρων. Το πεδινό τμήμα του Αχελώου βρίσκεται κατάντη των μεγάλων ταμιευτήρων του Στράτου, του Καστρακίου και των Κρεμαστών και των αντίστοιχων υδροηλεκτρικών και αρδευτικών έργων. Αυτό έχει ως συνέπεια τη σχετικά απρόβλεπτη υδρολογική του δίαιτα, η οποία ενδέχεται να μεταβάλλεται, ακόμη πιο έντονα από ότι στον τύπο IgL0, χωρίς βροχοπτώσεις σε ημερήσια βάση.

Μορφολογία: Οι φυσικές μορφολογικές διαπλάσεις αυτών των ποταμών αποτελούνται από αλλουβιακές αποθέσεις της ανάτη λεκάνης απορροής. Συνήθως πρόκειται για προεκβολικά συστήματα που δεν επηρεάζονται από τον κυματισμό και την πλημμυρίδα-άμπωτη της θάλασσας. Το υπόστρωμα αποτελείται συνήθως από άμμο και στα βαθύτερα τμήματα η αργή ροή ενδέχεται να επιτρέπει την κάλυψη του επιφανειακού υποστρώματος από στρώμα ιλύος. Στον Αχελώο η ταχεία ροή στο τμήμα Νεοχωρίου – Κατοχής που επιτυγχάνεται με αναχώματα στις όχθες και η διακοπή της στερεομεταφοράς, τουλάχιστον κατά το θέρος, εξαιτίας της απόθεσης ιζήματος στους ανάτη ταμιευτήρες, έχουν σαν αποτέλεσμα τη διάβρωση της κοίτης και την αποκάλυψη

στρωματοποιημένων ιλυοαργιλωδών αποθέσεων (πηλού). Οι μαιανδρισμοί είναι μεγάλης κλίμακας και η κλίση επιτρέπει το σχηματισμό ρηχών υφάλων και μικρολιμνών.

Η πανίδα των μακροασπονδύλων αναφέρεται ότι παρουσιάζει ποικιλότητα με κυριαρχία των εφημεροπτέρων και παρουσία αρκετών οικογενειών διπτέρων, τριχοπτέρων και μαλακίων. Σύμφωνα με τη μελέτη που προαναφέρθηκε θεωρείται σίγουρη η παρουσία των εφημερόπτερων: Caenidae, Baetidae, Ephemerillidae και Heptageniidae, των διπτέρων: Chironomidae, Ceratorogonidae, Tabanidae και των ρεόφιλων Simuliidae, των τριχοπτέρων: Hydroptilidae και των ρεόφιλων Sericostomatidae, των πλεκοπτέρων: Leuctridae, των κολεοπτέρων: Elmidae, των οδοντόγναθων Gomphidae, των μαλακίων Planorbidae, Neritidae και Lymnaeidae, λίγων Ολιγόχαιτων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για τα εκβολικά συστήματα μεγάλων ποταμών καρκινοειδή Mysidacea. Σε σταθμό αυτού του τύπου και έναν του συγγενούς προηγούμενου τύπου (IgLO) αναφέρεται ότι εντοπίστηκε η σπάνια και ευαίσθητη στη ρύπανση οικογένεια κολεοπτέρων Caridae. Σχετικά με τον συγγενή τύπο ποταμών IgLO αναφέρεται η απουσία της οικογένειας των διπτέρων Tipulidae και των τριχοπτέρων Psychomyiidae,

Στον τύπο αυτό παρουσιάζονται αρκετά ετερογενείς συνθήκες για πολλά υδρόβια μακρόφυτα με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη ποικιλότητα ειδών. Υπάρχουν πυκνά στρώματα από είδη Potamogeton και Ranunculus. Σε πολλά σημεία στις όχθες και στα παρόχθια έλη σχηματίζονται καλαμιώνες με πυκνά αναδύμενα ποώδη φυτά (π.χ. *Phragmites australis*, *Typha spp.*). Υπάρχουν πλούσια παρόχθια δάση όπου κυριαρχούν συνήθως ιτιές (*Salix alba*) και ασημόλευκες (*Populus alba*). Τμήματα των παρόχθιων συστάδων πλημμυρίζουν συχνά.

Η ιχθυοπανίδα εμφανίζει μεγάλη ποικιλότητα. Ο μεγάλος αριθμός ειδών που συγκεντρώνεται σε αυτόν τον τύπο ποταμού οφείλεται στο γεγονός πως για πολλά ψάρια η ανάτη πορεία τους (μεγαλύτερη κλίση, γρήγορη ροή, μικρότερο βάθος, μεγαλύτερη υδρολογική αστάθεια) παρουσιάζει δυσκολίες. Σε αυτόν τον τύπο υπάρχει μεγάλη ποικιλία κυπρινοειδών (π.χ. *Squalius sp.*, *Evinos*), ενώ, χαρακτηριστικά είναι η ντάσκα *Pelagus stymphalicus*, το *Telestes pleurobipunctatus*, τα χέλια και ενδεχομένως το *Salaria economidisi*. Βρίσκονται, επίσης, το *Barbus pelloponesius*, το μεγαλόσωμο *Luciobarbus albanicus* και πιθανά το *Scardinius acarnanicus* και το *Cobitis trichonica*.

Τύπος ποταμού ImL1:

Φυσικο-χημικές συνθήκες: Το νερό γενικά είναι σχεδόν διαυγές, το pH ελαφρά αλκαλικό, με τους ποταμούς της Δυτικής Πελοποννήσου να είναι σχεδόν ουδέτεροι, η αγωγιμότητα είναι σχετικά μικρή, τα θρεπτικά είναι χαμηλά με εξαίρεση τα νιτρικά και τα φωσφορικά που είναι σχεδόν χαμηλά.

Υδρολογία: Η εποχική διακύμανση είναι μεγάλη και εξαιτίας της μικρής διαπερατότητας των υδρολιθολογικών και των γεωλογικών σχηματισμών στον Σαραντάπορο, Άραχθο, Αγραφιώτη, Εύηνο, Βουραϊκό, Ερύμανθο και Αλφειό η απόκριση της στάθμης σε πλημμυρικά φαινόμενα είναι γρήγορη. Στην Ήπειρο και Δυτική Στερεά Ελλάδα οι πλημμύρες εμφανίζονται στα μέσα έως τέλη της άνοιξης, ενώ στην Πελοπόννησο στο τέλος του χειμώνα και στις αρχές της άνοιξης. Τα ασβεστολιθικά πετρώματα στον Καλαμά, Βοϊδομάτη και Λούρο εξαρτούν την καλοκαιρινή ροή από την ύπαρξη των πλούσιων καρστικών πηγών.

Μορφολογία: Η αρκετά μεγάλη στερεομεταφορά προκύπτει από το έντονο ανάγλυφο και το εύκολο διαβρώσιμο υλικό της ανάτη περιοχής. Η έντονη κλίση, έχει αποτέλεσμα την έντονη και μεταβαλλόμενη ροή που ελέγχει τη σύσταση του υποστρώματος. Το υπόστρωμα στα πλέον ταχύροα τμήματα αποτελείται από ογκόλιθους και κροκάλες, ενώ στα ήρεμα τμήματα της κοίτης κυριαρχούν επιφανειακά η άμμος και τα χαλίκια. Τυπικά γεωμορφολογικά γνωρίσματα αποτελούν οι μεανδρισμοί εντός της πλημμυρικής ζώνης, η πυκνή διαδοχή ρηχών υφάλων και μικρολιμνών και οι καταρράκτες, υπό προϋποθέσεις πολύ έντονης κλίσης και κατάλληλου γεωλογικού υποστρώματος. Οι συμβολές των παραποτάμων είναι συχνά πεδία αποθέσεων μεγάλων ποσοτήτων μεικτών ιζημάτων.

Η πανίδα των μακροασπόνδυλων παρουσιάζει μεγάλο εύρος ποικιλότητας. Χαρακτηριστικό του τύπου είναι πως συγκεντρώνει πολλές οικογένειες διπτέρων και τριχοπτέρων, αν και στις επιμέρους σχετικές αφθονίες πρώτα έρχονται τα τριχόπτερα, δεύτερα τα εφημερόπτερα, τρίτα τα κολεόπτερα, τέταρτα τα δίπτερα και με σημαντική συμμετοχή στη συνολική αφθονία των πλεκοπτέρων, οδοντόγναθων, μαλακίων και καρκινοειδών, ενώ ελάχιστη είναι η συμβολή των Ολιγόχαιτων και των βδελών. Στον τύπο αυτό θεωρείται σίγουρη η παρουσία των καρκινοειδών Gammaridae, των τριχοπτέρων Glossosomatidae, Hydroptilidae, Hydropsychidae, Philopotamidae και Rhyacophilidae, των πλεκοπτέρων Perlidae και Leuctridae, των εφημεροπτέρων Baetidae, Caenidae, Ephemerellidae, Oligoneuriidae και Heptageniidae, των διπτέρων Athericidae, Chironomidae, Ceratorogonidae, Empididae, Limoniidae, Stratiomyidae, Tipulidae και Simuliidae, και των κολεοπτέρων Elminthidae και Hydraenidae. Τα μαλάκια βρίσκονται σε αρκετούς ποταμούς, αλλά όχι σε όλα τα τμήματα, με χαρακτηριστικότερες τις οικογένειες των Ancylidae, Lymnaeidae, Planorbidae και Hydrobiidae. Σπανιότερα απαντώνται τα δίπτερα Blephariceridae, και τα τριχόπτερα Leptoceridae, Polycentropodidae και Sericostomatidae, και τα πλεκόπτερα Perlodidae, τα ευαίσθητα στη ρύπανση δίπτερα Dixidae, τα οδοντόγναθα Calopterygidae και Coenagrionidae, και τα πλεκόπτερα Nemouridae, τα κολεόπτερα Hydraenidae και Scirtidae, τα εφημερόπτερα Leptophlebiidae, τα οδοντόγναθα Aeshnidae, Libellulidae, Platycnemididae και Corduliidae, και τα τριχόπτερα Leptoceridae. Τα μαλάκια αντιπροσωπεύονται από τις οικογένειες Viviparidae και Sphaeriidae.

Ως προς την υδρόβια βλάστηση εμφανίζεται μεγάλη ποικιλότητα καθώς, η σύνθεση ειδών σχετίζεται με την τοπική ετερογένεια των γεωμορφολογικών σχηματισμών. Τα περισσότερο διαδεδομένα είδη περιλαμβάνουν διάφορα φύκη που απαντούν σε μεγάλο εύρος ενδιαιτημάτων. Σε υγρά παρόχθια συστήματα εμφανίζονται συχνά λόγχμες με διάφορα είδη όπως: *Paspalum distichum*, *Lythrum salicaria*, *Juncus articulatus*, *Xanthium strumarium*, *Equisetum ramosissimum*, αλλά και καλαμιώνες με *Phragmites australis*, *Typha sp.*, *Sparganium sp.*, *Scirpus holoschoenus*. Στις παρόχθες ζώνες υπάρχουν πλατανο-δάση (*Platanus orientalis*). Σχετικά κοινά είναι και τα *Calliergonella cuspidata*, *Lemanea fluviatilis*, *Potamogeton pectinatus*, *Apium nodiflorum*, *Carex sp.*, *Cyperus longus*, *Equisetum telmateia*, *Veronica sp.*, *Nasturtium officinale*, *Mycelis muralis*, *Persicaria lapathifolia*, *Lycopus europaeus*, *Mentha longifolia*, *Persicaria maculosa*, *Persicaria sp.*, *Rumex conglomeratus*. Σχετικά σπάνια συναντώνται και τα *Brachythecium cf. rutabulum*, *Ranunculus trichophyllus*,

Brachythecium rutabulum, *Ranunculus penicillatus* subsp. *pseudofluitans*, *Cratoneuron* sp., *Petasites* sp., *Panicum repens*, *Alisma plantago-aquatica* agg., *Carex acuta*, *Equisetum arvense*, *Juncus inflexus*, *Ranunculus peltatus*, *Calamagrostis varia*, *Fontinalis antipyretica* var. *Gracilis*, *Mentha pulegium*, *Mentha* sp., *Polypogon viridis*, *Samolus valerandi* και *Equisetum* sp.. Σε ορισμένες περιοχές απαντούν τα *Chara* sp.

Ως προς την ιχθυοπανίδα εντοπίζεται μεγάλη ποικιλότητα. Τα πιο κοινά είδη είναι τα *Telestes pleurobipunctatus*, *Barbus* sp., *Luciobarbus albanicus*, *Salmo farioides*, *Squalius* sp., *Salaria fluviatilis*, *Anguilla anguilla* και *Pelagius* sp..

B8.1.1.2. Ταμιευτήρες

Στην περιοχή μελέτης έχουν δημιουργηθεί οι ταμιευτήρες Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου. Ο χαρακτηρισμός τους παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας B8.1.1.2.-1: Χαρακτηρισμός Ταμιευτήρων

Ταμιευτήρας	Τυπολογία MED GIG
Κρεμαστών	«Ταμιευτήρες, βαθείς, μεγάλες, ασβεστολιθικές, λεκάνες απορροής < 20.000 km ² ». L-M8
Καστρακίου	«Ταμιευτήρες, βαθιές, μεγάλες, πυριτικές, σε «υγρές» περιοχές, με λεκάνες απορροής < 20.000 km ² » L-M5/7W
Στράτου	«Ταμιευτήρες, βαθιές, μεγάλες, πυριτικές, σε «υγρές» περιοχές, με λεκάνες απορροής < 20.000 km ² ». L-M5/7W

Πηγή: Α' Φάση μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της οδηγίας 2000/60/EK, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ταμιευτήρων παρουσιάζονται στη συνέχεια:

- Ταμιευτήρας Κρεμαστών (Ασβεστολιθικός ταμιευτήρας, Τύπος LM8)

Έχει κατασκευαστεί στο μέσο ρου του ποταμού Αχελώου, είναι το τρίτο από τα κατάντη έργο και η έκτασή του υπάγεται στους στις Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας.

Η θέση κατασκευής του φράγματος εντοπίζεται αμέσως κατάντη των συμβολών του π. Ταυρωπού και του π. Αγραφιώτη. Στη θέση αυτή ο ποταμός Αχελώος παρουσιάζει μέση παροχή 210 m³/sec, που είναι η μεγαλύτερη μέση παροχή όλων των ποταμών της Ελλάδας.

Το φράγμα Κρεμαστών είναι χωμάτινο με αδιαπέρατο κεντρικό πυρήνα, συνολικού όγκου 8,13x10⁶ m³. Όλα τα υλικά για την κατασκευή του κεντρικού αργιλικού πυρήνα, των ζωνών φίλτρου, των σωμάτων στήριξης και των ζωνών προστασίας του ανάτη και κατάντη πρηνούς με βραχώδη υλικά προήλθαν από την κοίτη του ποταμού, ανάτη της θέσης του φράγματος.

Το υψόμετρο στέψης του φράγματος είναι +287 και το μέγιστο ύψος του από την κοίτη του ποταμού 160,3 m, που είναι το μεγαλύτερο όλων των φραγμάτων της Ελλάδας. Το μήκος της στέψης του ανέρχεται σε 460 m.

Η ανώτατη στάθμη λειτουργίας του ταμιευτήρα Κρεμαστών έχει καθοριστεί στο υψόμετρο +282 και η κατώτατη στο +227.

Στην ανώτατη αυτή στάθμη αντιστοιχεί συνολική χωρητικότητα του ταμιευτήρα $4.495 \times 10^6 \text{ m}^3$ και ωφέλιμος όγκος νερού $3.300 \times 10^6 \text{ m}^3$. Η μέγιστη επιφάνεια της τεχνητής λίμνης ανέρχεται σε 80,6 Km² και το μέγιστο μήκος της ακτογραμμής 180 Km περίπου. Τα στοιχεία αυτά καθιστούν τον ταμιευτήρα Κρεμαστών ως την μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη της Ελλάδας.

Τα έργα υπερχειλίσης έχουν κατασκευαστεί στο αριστερό αντέρεισμα της θέσης του φράγματος. Ο υπερχειλιστής είναι ανοικτού τύπου με θυροφράγματα και επενδεδυμένο έργο αναπήδησης (Flip bucket). Η διαστασιολόγησή του έγινε για πλημμυρική παροχή 3.000 m³/s.

Στο αριστερό αντέρεισμα έχει κατασκευαστεί και η σήραγγα εκκένωσης και εκτροπής, που έχει συνολικό μήκος 760 m και διάμετρο 12,6 m.

Πάνω από τη σήραγγα εκτροπής έχουν τοποθετηθεί οι τέσσερις αγωγοί του συγκροτήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι καταλήγουν στο σταθμό παραγωγής, που είναι ημιυπαίθριος και έχει τέσσερις μονάδες Francis, με συνολικά εγκατεστημένη ισχύ 437 MW. Το ακαθάριστο ύψος πτώσης είναι 136 m.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αξιολόγησης για τους ασβεστολιθικούς ταμιευτήρες (τύπος LM8) της Μεσογειακής Γεωγραφικής Ομάδας Διαβαθμονόμησης, όταν η ποιότητα του νερού πλησιάζει το μέγιστο οικολογικό δυναμικό (ΜΕΔ) η σύνθεση της φυτοπλαγκτονικής βιοκοινότητας αποτελείται κυρίως από διάτομα. Τα γένη διατόμων *Cyclotella* και *Achnanthes* μαζί με είδη όπως *Ulnaria acus* και *Ulnaria ulna* είναι τυπικά της υψηλής οικολογικής κατάστασης και κυρίαρχα στην σύνθεση των φυτοπλαγκτικών βιοκοινοτήτων σε ασβεστολιθικούς ταμιευτήρες σε κατάσταση Μέγιστου οικολογικού δυναμικού. Κυανοβακτήρια, όπως είδη των γενών *Anabaena*, *Microcystis* και *Aphanizomenon*, καθώς και *Chlorococcales* όπως είδη των γενών *Coelastrum*, *Scenedesmus* και *Pediastrum* αρχίζουν να εμφανίζονται στη φυτοπλαγκτική σύνθεση σε περισσότερο υποβαθμισμένα νερά, κοντά στο όριο καλού μέτρου οικολογικού δυναμικού. Οπότε η απουσία αυτών των taxa στα δείγματα φυτοπλαγκτού ασβεστολιθικών ταμιευτήρων θεωρείται ένδειξη υψηλής οικολογικού δυναμικού. Οι παραπάνω τιμές αποτέλεσαν την βάση υπολογισμού των ορίων ταξινόμησης του οικολογικού δυναμικού μεταξύ καλής και μέτριας κατάστασης που αποτυπώθηκαν στην Απόφαση 2009/915 της ΕΕ ως τιμές παραμέτρων και λόγοι οικολογικής ποιότητας (EQR) όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας B8.1.1.2.-2: Τιμές εκτιμητών φυτοπλαγκτού σε συνθήκες αναφοράς για τον τύπο LM8

Εκτιμητής	Τιμή Αναφοράς
% συμμετοχή κυανοβακτηρίων στον φυτοπλαγκτονικό βιοόγκο	0
Καταλανικός δείκτης	0,61
Δείκτης Med PTI	3,09
Συγκέντρωση χλωροφύλλης α (μg L ⁻¹)	1,8
Συνολικός Βιοόγκος (mm ³ L ⁻¹)	0,76
Οι λόγοι οικολογικής ποιότητας για τους εκτιμητές Χλωροφύλλη α, συνολικός βιοόγκος και δείκτης MED-PTI υπολογίζονται ως EQR = τιμή ορίου/ τιμή αναφοράς, για τον εκτιμητή Ποσοστό κυανοβακτηρίων ως EQR = (100 — τιμή ορίου)/(100 - τιμή αναφοράς) ενώ για τον Καταλανικό δείκτη ως EQR = (400 — τιμή ορίου)/(400 — τιμή αναφοράς).	

Πηγή: Α' Φάση μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Πίνακας Β8.1.1.2.–3: Όρια μεταξύ καλού και μέτριου οικολογικού δυναμικού για τον τύπο LM8 που καθορίζονται στην Απόφαση 2009/915 της ΕΕ

Εκτιμητής	Λόγοι οικολογικής ποιότητας (EQR)	Τιμή ορίου εκτιμητή
Χλωροφύλλη α (μg/L)	0,43	4,20 — 6,00
Συνολικός βιοόγκος (mm ³ /L)	0,36	2,10
Ποσοστό κυανοβακτηρίων	0,72	28,50
Καταλανικός δείκτης	0,98	7,70
Δείκτης Med PTI	0,77	2,38
Οι λόγοι οικολογικής ποιότητας για τους εκτιμητές Χλωροφύλλη α, συνολικός βιοόγκος και δείκτης MED-PTI υπολογίζονται ως EQR = τιμή ορίου/ τιμή αναφοράς, για τον εκτιμητή Ποσοστό κυανοβακτηρίων ως EQR = (100 — τιμή ορίου)/(100 - τιμή αναφοράς) ενώ για τον Καταλανικό δείκτη ως EQR = (400 — τιμή ορίου)/(400 — τιμή αναφοράς)		

Πηγή: Α' Φάση μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Στα όρια της τεχνητής λίμνης Κρεμαστών δεν αναφέρεται η παρουσία κάποιου τύπου φυσικού οικότοπου προτεραιότητας. Ο μεγαλύτερος σε έκταση τύπος φυσικού οικότοπου στην περιοχή (38 %) είναι η ίδια η τεχνητή λίμνη, η μεγάλη διακύμανση της στάθμης της οποίας (περίπου 30 m) δεν επιτρέπει την ανάπτυξη νηρητικής ζώνης και νηρητικών βενθικών βιοκοινοτήτων. Τα είδη πανίδας του Παρ. ΙΙ της Οδηγίας 92/43 που έχουν καταγραφεί στην περιοχή είναι το θηλαστικό *Lutra lutra* (βίδρα), τα ερπετά *Elaphe situla* (σπιτόφιδο), *Emys orbicularis* (νεροχελώνα) και οι κοινές χερσαίες χελώνες *Testudo hermanni*, *T. marginata*, *T. graeca*, το φίδι *Elaphe quatuorlineata*, το αμφίβιο *Bombina variegata* και τα ψάρια *Barbus meridionalis*, *Phoxinellus spp.* και *Salmo macrostigma*.

- Ταμιευτήρας Καστρακίου (Πυριτικός υγρός ταμιευτήρας, τύπος M5/7W)

Το φράγμα Καστρακίου είναι το δεύτερο από τα κατάντη έργα επί του ποταμού Αχελώου. Έχει κατασκευαστεί στον μέσο ρου του ποταμού και όλη η έκταση του ταμιευτήρα υπάγεται στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας. Η θέση κατασκευής του φράγματος εντοπίζεται σε απόσταση 35 Km περίπου κατάντη του φράγματος Κρεμαστών, ενώ το ανάντη άκρο της τεχνητής λίμνης βρίσκεται λίγες εκατοντάδες μέτρα κατάντη του υδροηλεκτρικού σταθμού Κρεμαστών. Μεταξύ των θέσεων των φραγμάτων Καστρακίου και Κρεμαστών συμβάλλει στον π. Αχελώο ο παραπόταμος 'Ιναχος. Έτσι, η λειτουργία του υδροηλεκτρικού σταθμού Κρεμαστών έχει ρυθμισθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να χρησιμοποιούνται τα νερά που προέρχονται από τον ταμιευτήρα Κρεμαστών και επί πλέον τα νερά του π. Ινάχου.

Το φράγμα Καστρακίου είναι φράγμα χωμάτινο με κεντρικό πυρήνα. Το σώμα στήριξης του φράγματος είναι από αμμοχαλικώδη υλικά του ποταμού και ο κεντρικός πυρήνας από αδιαπέρατα αργιλικά υλικά. Ο συνολικός όγκος αυτού είναι $5,218 \times 10^6 \text{ m}^3$.

Το υψόμετρο στέψης του φράγματος είναι +154, το μέγιστο ύψος του από την κοίτη του ποταμού 95,7 m και το μήκος της στέψης του 574 m.

Το υψόμετρο της ανώτατης στάθμης λειτουργίας του ταμιευτήρα Καστρακίου είναι +150 και της κατώτατης +142. Στην ανώτατη στάθμη αντιστοιχεί συνολική περιεκτικότητα του ταμιευτήρα 950×10^6

m^3 , ενώ ο ωφέλιμος όγκος του ταμιευτήρα ισούται προς $220 \times 10^6 m^3$ νερού. Η επιφάνεια της τεχνητής λίμνης που αντιστοιχεί στην ανώτατη στάθμη ανέρχεται σε $28 km^2$ και το μέγιστο μήκος της ακτογραμμής σε $90 km$ περίπου.

Η μέση παροχή του Αχελώου στη θέση του φράγματος Καστρακίου έχει υπολογισθεί σε $135,5 m^3/s$ ενώ η πλημμυρική παροχή, με βάση την οποία διαστασιολογήθηκαν τα έργα υπερχείλισης του φράγματος, ανέρχεται σε $3.700 m^3/s$.

Τα έργα υπερχείλισης έχουν κατασκευαστεί στο δεξιό αντέρεισμα του φράγματος. Ο υπερχειλιστής είναι ανοικτού τύπου χωρίς θυροφράγματα. Η διώρυγα φυγής δεν καταλήγει σε λεκάνη ηρεμίας ούτε έχει στο άκρο της έργο αναπήδησης.

Το έργο εκτροπής και εκκένωσης του ταμιευτήρα έχει κατασκευαστεί επίσης στο δεξιό αντέρεισμα του φράγματος, με κατεύθυνση παράλληλη προς τα έργα υπερχείλισης και προς το μέρος της κοίτης του ποταμού. Η σήραγγα εκτροπής έχει συνολικό μήκος $393 m$ και διάμετρο $8 m$.

Το σύστημα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνίσταται από τέσσερες αγωγούς, διαμέτρου $5,80 m$, που έχουν τοποθετηθεί στο αριστερό αντέρεισμα της θέσης του φράγματος. Το μέγιστο ύψος πτώσης είναι $75,7 m$.

Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι εγκατεστημένος στον πόδα της αριστερής πλευράς του κατάντη πρανούς του φράγματος, είναι ημιυπαίθριος και περιλαμβάνει τέσσερεις μονάδες Francis. Η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού ανέρχεται σε $320 MW$, ενώ η συνολικά παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ισούται προς $888 GWh$.

- Ταμιευτήρας Στράτου (Πυριτικός υγρός ταμιευτήρας, τύπος M5/7W)

Ο ταμιευτήρας Στράτου είναι το πρώτο από τα κατάντη υδροηλεκτρικό έργο επί του ποταμού Αχελώου. Έχει κατασκευαστεί στον μέσο ρου του ποταμού και η θέση του βρίσκεται πλησίον της γέφυρας της Εθνικής οδού Αγρινίου – Άρτας και προς τα ανάντη αυτής.

Πρόκειται για φράγμα χωμάτινο με αδιαπέρατο κεντρικό πυρήνα. Το σώμα στήριξης του φράγματος είναι διαμορφωμένο από αμμοχαλικώδη υλικά και ο κεντρικός πυρήνας από αδιαπέρατα αργιλικά υλικά. Ο συνολικός όγκος των υλικών κατασκευής του ανέρχεται σε $2,8 \times 10^6 m^3$.

Το υψόμετρο στέψης του φράγματος είναι $+73$, το μέγιστο ύψος αυτού από την κοίτη του ποταμού $26 m$ και το μήκος στέψης $1.900 m$. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι το φράγμα Στράτου έχει το μεγαλύτερο μήκος στέψης και το μικρότερο ύψος σε σχέση προς όλα τα άλλα φράγματα που περιγράφονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος κεφαλαίου.

Η ανώτατη στάθμη λειτουργίας του ταμιευτήρα Στράτου έχει υψόμετρο $+68,6$ και η κατώτατη $+67$.

Η συνολική περιεκτικότητα του ταμιευτήρα ανέρχεται σε $80 \times 10^6 m^3$ και ο ωφέλιμος όγκος νερού $11 \times 10^6 m^3$.

Η σχηματιζόμενη τεχνητή λίμνη έχει μέγιστη επιφάνεια $7,4 km^2$ και μέγιστο μήκος ακτογραμμής $30 km$ περίπου.

Η μέση ετήσια παροχή του ποταμού Αχελώου στη θέση του φράγματος Στράτου έχει υπολογισθεί σε $141 m^3/s$, ενώ η πλημμυρική παροχή, με βάση την οποία έχουν διαστασιολογηθεί τα έργα υπερχείλισης

ανέρχεται σε 4000 m³/s. Ο υπεχειλιστής έχει κατασκευαστεί στο αριστερό αντέρεισμα και είναι ανοικτού τύπου με πέντε θυροφράγματα.

Στο δεξιό αντέρεισμα έχουν κατασκευαστεί δύο σήραγγες - αγωγοί φυγής, που έχουν διατομή πεταλοειδή εσωτερικής διαμέτρου 9,3 m και μήκος 1006 m. Η διώρυγα φυγής βαίνει κατά μήκος του δεξιού αναχώματος του ποταμού. Είναι επενδεδυμένη με σκυρόδεμα, με πλάτος πυθμένα 7,9 m / 11,2 m και έχει μήκος 7 km.

Στον ταμιευτήρα Στράτου έχουν δημιουργηθεί δύο σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

- Στο δεξιό αντέρεισμα (ΣΤΡΑΤΟΣ I) το σύστημα παραγωγής συνίσταται από δύο σήραγγες μήκους 74,74 m και διαμέτρου 7,3 m. Ο σταθμός παραγωγής είναι υπόγειος και έχει δύο μονάδες Francis. Το ωφέλιμο ύψος πτώσης είναι 36,6 m.

- Στο αριστερό αντέρεισμα (ΣΤΡΑΤΟΣ II) το σύστημα παραγωγής περιλαμβάνει μία υδροληψία κατακορύφου τύπου και αγωγό με διατομή μεταβλητή, επενδεδυμένη με σκυρόδεμα. Κατά την αρδευτική περίοδο η λειτουργία του είναι 24ωρης διάρκειας ημερησίως. Ο σταθμός παραγωγής είναι υπαίθριος και έχει δύο μονάδες S, αξονικής ροής και οριζοντίου άξονα. Το ωφέλιμο ύψος πτώσης είναι 16,8 m.

Η εγκατεστημένη ισχύς στη δεξιά όχθη ανέρχεται σε 2x75 MW και στην αριστερή 2x3,35 MW.

Από τα όσα προαναφέρθηκαν προκύπτει ότι η κατώτατη στάθμη λειτουργίας του ταμιευτήρα Στράτου είναι +67,0, ενώ το υψόμετρο της κοίτης του ποταμού στη θέση του φράγματος Καστρακίου είναι +58,3, δηλαδή μικρότερο κατά 8,7 m. Αυτό σημαίνει ότι μεταξύ των φραγμάτων Στράτου και Καστρακίου, η κοίτη του Αχελώου είναι πάντοτε πλήρης ύδατος. Προκύπτει επίσης ότι η κατώτατη στάθμη λειτουργίας του ταμιευτήρα Καστρακίου είναι +142, ενώ το υψόμετρο της κοίτης του ποταμού στη θέση του φράγματος Κρεμαστών είναι +126,7, δηλαδή μικρότερο κατά 15,3 m. Επομένως, η κοίτη του ποταμού μεταξύ των φραγμάτων Καστρακίου και Κρεμαστών είναι επίσης πάντοτε πλήρης ύδατος.

Στους πυριτικούς υγρούς ταμιευτήρες Καστρακίου και Στράτου (τύπος M5/7W), σύμφωνα με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της Μεσογειακής Γεωγραφικής Ομάδας Διαβαθμονόμησης, όταν η ποιότητα του νερού πλησιάζει το μέγιστο οικολογικό δυναμικό (ΜΕΔ) η σύνθεση της φυτοπλαγκτονικής βιοκοινότητας αποτελείται κυρίως από χρυσοφύκη, συγκεκριμένα είδη διατόμων που χαρακτηρίζουν καλής ποιότητας νερά και χλωροφύκη της τάξης Chlorococcales. Τα γένη Χρυσοφυκών *Dinobryon*, *Pseudopedinella* και *Ochromonas*, τα γένη, *Ankyra*, *Sphaerocystis* και *Coenochloris* από τα Chlorococcales καθώς και τα γένη διατόμων *Asterionella*, *Nitzschia* και *Discostella* είναι χαρακτηριστικά σε δείγματα νερών πάνω του ορίου καλής-μέτριας οικολογικής κατάστασης και κυριαρχούν στα δείγματα από σταθμούς αναφοράς. Κάποια είδη όπως το *Crucigenia tetrapedia*, το *Monoraphidium minutum* των Chlorococcales και το διάτομο *Ulnaria ulna* είναι επίσης ενδεικτικά σταθμών σε καλή οικολογική κατάσταση. Μάλιστα τα είδη αυτά όχι μόνο είναι τυπικά σε καλής ποιότητας νερά αλλά βαθμιαία η συμμετοχή τους στα φυτοπλαγκτονικά δείγματα κατώτερης ποιότητας μειώνεται και σχεδόν εξαφανίζονται κοντά στο όριο καλής – μέτριας κατάστασης. Παράλληλα κατά την μετάβαση σε κατώτερης ποιότητας νερά αυξάνονται τα κυανοβακτήρια αντικαθιστώντας τα άλλα φυτοπλαγκτονικά είδη που τείνουν να εξαφανιστούν. Τα

είδη των γενών *Anabaena*, *Woronichinia* και *Aphanizomenon* είναι οι κύριοι αντιπρόσωποι αυτής της αλλαγής στην φυτοπλαγκτονική σύνθεση.

Κατά την διάρκεια της 1ης φάσης της άσκησης διαβαθμονόμησης καθορίστηκαν οι ακόλουθες τιμές των εκτιμητών φυτοπλαγκτού στις συνθήκες αναφοράς.

Πίνακας Β8.1.1.2.–4: Τιμές εκτιμητών φυτοπλαγκτού σε συνθήκες αναφοράς για τον τύπο LM5/7W

Εκτιμητής	Τιμή Αναφοράς
% συμμετοχή κυανοβακτηρίων στον φυτοπλαγκτονικό βιοόγκο	0
Καταλανικός δείκτης (Catalan Index)	0,1
Δείκτης Med PTI	3,08
Συγκέντρωση χλωροφύλλης α (μg L ⁻¹)	1,4 (1,4 – 2,0)1
Συνολικός Βιοόγκος (mm ³ L ⁻¹)	0,36

Πηγή: Α' Φάση μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Πίνακας Β8.1.1.2.–5: Όρια μεταξύ καλού και μέτριου οικολογικού δυναμικού για τον τύπο M5/7W που καθορίζονται στην Απόφαση 2009/915 της ΕΕ

Εκτιμητής	Λόγοι οικολογικής ποιότητας (EQR)	Τιμή ορίου εκτιμητή
Χλωροφύλλη α (μg/L)	0,21	6,70 — 9,50
Συνολικός βιοόγκος (mm ³ /L)	0,19	1,90
Ποσοστό κυανοβακτηρίων	0,91	9,20
Καταλανικός δείκτης	0,97	10,60
Δείκτης Med PTI	0,75	2,32
Οι λόγοι οικολογικής ποιότητας για τους εκτιμητές Χλωροφύλλη α, συνολικός βιοόγκος και δείκτης MED-PTI υπολογίζονται ως EQR = τιμή ορίου/ τιμή αναφοράς, για τον εκτιμητή Ποσοστό κυανοβακτηρίων ως EQR = (100 — τιμή ορίου)/(100 - τιμή αναφοράς) ενώ για τον Καταλανικό δείκτη ως EQR = (400 — τιμή ορίου)/(400 — τιμή αναφοράς).		

Πηγή: Α' Φάση μελέτης «Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Επισημαίνεται ότι για τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης και για τη βελτίωσή της ποιότητας των υδάτων του ποταμού στην περιοχή μελέτης με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων εκτροπής του Αχελώου^[19], θεσπίστηκαν τα ακόλουθα:

- Η ελάχιστη παροχή που πρέπει να διασφαλίζεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, κατάντη του Φράγματος Σπολάιτας είναι $Q_{min} = 21,3 \text{ m}^3/\text{s}$ (μετρούμη στις εκβολές).
- Η απαγόρευση, στο σύνολο των υδάτων του φυσικού και τεχνητού υδρογραφικού δικτύου στη λεκάνη απορροής του Αχελώου, εισαγωγής ξενικών ειδών χλωρίδας και πανίδας ή τροποποιημένων γενετικά οργανισμών καθώς και η διάθεση μη αποστειρωμένων αποβλήτων ή χλωριωμένων αποβλήτων, αν προηγουμένως δεν έχουν υποστεί επεξεργασία αποχλωρίωσης.

- Η δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων σε ζώνη εύρους 100 m εκατέρωθεν του φυσικού υδρογραφικού δικτύου του Αχελώου, όπως αυτό θα διαμορφωθεί με τα προβλεπόμενα έργα.

B8.1.1.3. Χερσαία οικοσυστήματα

Η χερσαία περιοχή εξετάζεται σε δύο μεγάλες χωρικές ενότητες με σημείο αναφοράς το φράγμα Στράτου: Ανάντη και κατάντη του φράγματος Στράτου.

- Το τμήμα ανάντη του φράγματος Στράτου

Πρόκειται για ορεινό τμήμα, το οποίο περιβάλλει τους ταμιευτήρες Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου. Στο τμήμα αυτό η φυσική βλάστηση εμφανίζεται με κυρίαρχες τις ακόλουθες διαπλάσεις:

- Μακκία (αείφυλλα πλατύφυλλα) με *Quercus coccifera* (πουρνάρια) και *Quercus ilex* (αριές). Αυτή η διάπλαση είναι γενικευμένη σε όλη την περιοχή μελέτης.
- Δρυόδαση (φυλλοβόλα) ειδικά στα διοικητικά όρια των Δ.Δ. Πετρώνας, Αλευράδας, Σιβίστης, Βαλαώρας, Τοπολιάνων, Τριπόταμων, Φρανγκίστας, Παλαιοχώριου και Επισκοπής.
- Ελατοδάση ειδικά στα διοικητικά όρια των Δ.Δ. Παππαρούσιου, Φιδάκιου, Αγαλιανού, Ψυλοβράχου, Σιδήρων, Χούνης και Αγίου Βλάσιου, Αλευράδας, Τρίκλινου και Περδικάκιου. Στα διοικητικά όρια των Δ.Δ. Χούνης και Αγίου Βλάσιου περιλαμβάνεται μικρό τμήμα του ΤΚΣ GR2310004 (όρος Παναιτωλικό), ενώ στα όρια των Δ.Δ. Τρίκλινου και Περδικάκιου τμήμα του ΖΕΠ GR2110006 (Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου).
- Διαπλάσεις κέδρου στις κορυφές της διοικητικής περιοχής Χούνης, Αγίου Βλάσιου, Αλευράδας, Σιβίστης, Βαλαώρας, Τοπολιάνων, Τρίκλινου και Περδικάκιου.

- Το τμήμα κατάντη του φράγματος Στράτου

Στο τμήμα αυτό διακρίνονται τρεις επιμέρους ενότητες:

- Η περιοχή των εκβολών του Αχελώου (Δ.Δ. Οινιάδων, Κατοχής, Μάστρου, Λεσινίου και Γουριάς), η οποία χαρακτηρίζεται από τα αλμυρά εδάφη και τους βάλτους, καθώς και τους υφάλμυρους και αλμυρούς υγροβιότοπους. Μεγάλο τμήμα της ενότητας αυτής εντάσσεται στο Εθνικό Πάρκο Μεσολογγίου – Αιτωλικού και έχει χαρακτηριστεί Περιοχή Προστασίας της Φύσης. Όσες από τις εκτάσεις της ενότητας αυτής δεν έχουν ενταχθεί σε καθεστώς προστασίας, αποτελούν καλλιέργειες υψηλής αποδοτικότητας ή θαμνώδη βοσκοτόπια όμοια με αυτά που βρίσκονται εντός της προστατευόμενης περιοχής, δηλαδή με κυρίαρχα το *Quercus coccifera* (πουρνάρι) και *Phlomis fruticosa* (ασφάκα).
- Η λοφώδης έκταση με μακκία, ανάμεσα στις εκβολές του Αχελώου και την πεδιάδα του Αγρινίου, στην οποία περιλαμβάνονται και αρδευόμενες εκτάσεις, εκατέρωθεν του Αχελώου, υψηλής απόδοσης καθώς και βοσκοτόπια (Δ.Δ. Πενταλόφου, Στάμνας και Παλαιομανίνας). Τμήμα της περιοχής αυτής εντάσσεται στην Περιφερειακή ζώνη ΠΠ1 του Εθνικού Πάρκου. Η φυσική βλάστηση αποτελείται από μακκία αποτελούμενη από *Quercus coccifera*, *Phlomis fruticosa*, *Olea europaea* (αγριελά) και *Pistacia lentiscus* (σχίνος) καθώς και αραιά δάση *Quercus macrolepis* (βελανιδιά). Ιδιαίτερο βοτανικό ενδιαφέρον εμφανίζει η συμπαγής μακκία στην οποία κυριαρχεί το *Quercus coccifera* στο βουνό Ψηλή Παναγιά (Δ.Δ. Στάμνας).

- Πεδινές εκτάσεις Αγρινίου (Δ.Δ. Αγγελόκαστρου, Ρίγανης, Προδρόμου, Γουριώτισσας, Καλυβιών, Νεάπολης και Οχθιών) στις οποίες περιλαμβάνονται αρδευόμενες εκτάσεις υψηλής απόδοσης, οι οποίες δεν υπόκεινται σε κίνδυνο υποβάθμισης λόγω αλάτωσης του εδάφους. Τμήμα των εκτάσεων αυτών έχει υπαχθεί στην περιφερειακή ζώνη ΠΠ2 του Εθνικού Πάρκου. Περιλαμβάνει επίσης βοσκοτόπια και δάση του ίδιου τύπου με αυτά της προηγούμενης ενότητας ενότητα (Δ.Δ. Ρίγανης, Γουριώτισσας και κυρίως Προδρόμου). Στο Δ.Δ. Αγγελόκαστρου εμφανίζεται δίπλα στο χωριό συμπαγής μακκία με κυρίαρχο το *Quercus coccifera*. Η βλάστηση αυτή αποτελεί συνέχεια της μακκίας του δάσους Στάμνας.

B8.1.2. Προστατευόμενες περιοχές

B8.1.2.1. Περιοχές προστασίας

Οι λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου- Αιτωλικού αποτελούν μια από τις 11 περιοχές της Ελλάδας που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς προστασίας της σύμβασης Ramsar, σύμφωνα με το Ν.Δ. 191/1974 (κύρωση της σύμβασης για τους υδροτόπους διεθνούς σημασίας). Με την ΚΥΑ 1319/ΦΕΚ 755/20-07-1993 ορίστηκαν για πρώτη φορά ειδικές ζώνες προστασίας, χρήσεις, μέτρα και περιορισμοί εντός της προστατευόμενης περιοχής.

Στην περιοχή μελέτης, οι περιοχές που έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ως Τόποι Κοινωνικής Σημασίας ή ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πτηνά, φαίνονται παρακάτω.

Πίνακας B8.2.3.2. -1: Προστατευόμενες περιοχές στην περιοχή μελέτης

Κωδικός	Τύπος	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
GR2310001	SCI	Δέλτα Αχελώου, Λ/Θ Μεσολογγίου-Αιτωλικού, εκβολές Εύηνου, Εχινάδες Νήσοι, Πεταλάς	35509,89
GR2310004	SCI	Όρος Παναίτωλικό	18542,03
GR2310005	SCI	Όρος Βαράσοβα	1443,3
GR2310009	SCI	Λίμνες Τρχωνίδα και Λυσιμαχεία	14279,8
GR2310008	SCI	Λίμνη Οζερός	1258,49
GR2310010	SCI	Όρος Αράκυνθος και Στενά Κλεισούρας	13331,28
GR2310013	SPA	Λίμνη Λυσιμαχεία	2274,63
GR2110006	SPA	Κοιλιάδα Αχελώου και όρη Βάλτου	46737,83
GR2310015	SPA	Δέλτα Αχελώου, Λ/Θ Μεσολογγίου-Αιτωλικού, εκβολές Εύηνου, Εχινάδες Νήσοι, Πεταλάς, Δυτικός Αράκυνθος και Στενά Κλεισούρας	44185,62

Τον Μάιο του 2006, με την ΚΥΑ 22306/ΦΕΚ477Δ/31-05-2006, η περιοχή των Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου-Αιτωλικού, κάτω ρου, των εκβολών των ποταμών Αχελώου και Ευήνου και οι νήσοι Εχινάδες ανακηρύχθηκε σε Εθνικό Πάρκο.

Στα όρια του Πάρκου περιλαμβάνονται οι Τόποι Κοινωνικής Σημασίας (ΤΚΣ) του δικτύου της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ με κωδικό ΤΚΣ GR2310001 (Δέλτα Αχελώου, Λ/Θ Μεσολογγίου-Αιτωλικού, εκβολές Εύηνου, Εχινάδες Νήσοι, Πεταλάς), ΤΚΣ 2310005 (όρος Βαράσοβα), οι Ζώνες Ειδικής

Προστασίας για τα πουλιά (ΖΕΠ) με κωδικό ΖΕΠ GR2310015 (Δέλτα Αχελώου, ΝΘ Μεσολογγίου-Αιτωλικού, εκβολές Εύηνου, Εχινάδες Νήσοι, Πεταλάς, Δυτικός Αράκυνθος και Στενά Κλεισούρας) και ΖΕΠ GR2310013 (Λίμνη Λυσιμαχεία) αλλά και μικρά τμήματα του ΤΚΣ 2310010 (Όρος Αράκυνθος και Στενά Κλεισούρας).

Στα όρια του Πάρκου περιλαμβάνονται οι λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου – Αιτωλικού, ο ποταμός Αχελώος κατάντη του φράγματος Καστρακίου μέχρι τις εκβολές και οι περιβάλλουσες γεωργικές και δασικές εκτάσεις, οι Εχινάδες νήσοι, η λίμνη Λυσιμαχεία και η τεχνητή λίμνη Στράτου καθώς και οι εκβολές του Εύηνου.

Στα όρια της περιοχής μελέτης περιλαμβάνεται τμήμα του Εθνικού Πάρκου όπως φαίνεται στους σχετικούς χάρτες. Πρόκειται για τον ποταμό Αχελώο κατάντη του φράγματος Καστρακίου και τις περιβάλλουσες εκτάσεις του μέχρι τις εκβολές.

Οι εκβολές του ποταμού Αχελώου περιλαμβάνονται στα διοικητικά όρια των Δ.Δ. Οινιάδων, Κατοχής, Μάστρου, Λεσινίου και Γουριάς και ενός τμήματος του Δ. Μεσολογγίου.

Οι νησίδες εντός του ποταμού έχουν χαρακτηριστεί Περιοχή Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (ΑΠ3).

Η κοίτη του ποταμού από το ύψος του Πεντάλοφου μέχρι τις εκβολές έχει χαρακτηριστεί **Περιοχή Προστασίας της Φύσης (ΠΠΦ-3)**. Στην ίδια κατηγορία (**ΠΦ2Ε**) έχει ενταχθεί και ο λόφος Κουτσιλιάρη (στις εκβολές), το δάσος του φράξου (**ΠΦ2Α**), οι μικρές λιμνοθάλασσες και οι λουρονησίδες τους βόρεια των εκβολών Αχελώου και άλλες μικρότερες εκτάσεις όπως φαίνεται στο σχετικό χάρτη.

Η έκταση ανάμεσα στις εκβολές του Αχελώου και την πεδιάδα του Αγρινίου στα διοικητικά όρια των Δ.Δ. Πενταλόφου, Στάμνας και Παλαιομανίνας έχει χαρακτηριστεί **Περιφερειακή Ζώνη (ΠΠ1, ΠΠ2)**.

Πεδινές εκτάσεις στα διοικητικά όρια των Δ.Δ. Αγγελόκαστρου, Ρίγανης, Προδρόμου, Γουριώτσης, Καλυβιών, Νεάπολης και Οχθιών έχουν υπαχθεί σε **Περιφερειακή Ζώνη (ΠΠ2)**.

Οι τύποι φυσικών οικοτόπων που απαντώνται στις νησίδες και την παρόχθια ζώνη του Αχελώου είναι παραποτάμια δάση με *Salix alba* και *Populus alba* (92Α0), *Tamarix* (92D0) και καλαμώνες (72Α0).

Στις περιοχές προστασίας της φύσης απαντώνται πολλοί τύποι οικοτόπων όπως: Θερμο-Μεσογειακές παραποτάμιες στοές (*Nerio-Tamaricetea*) (92D0), Δάση ελιάς και χαρουπιάς (9320), Μεσογειακά δάση πεύκης (9540), Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (5420), Καλαμώνες (72Α0), Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση (8210), Θερμομεσογειακές και προστεπικές λόχμες (5330), Garrigues της Αν. Μεσογείου (5340), Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*) (1410), Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Arthrocnemetalia fruticosi*) (1420).

Στον λόφο Κουτσιλιάρη, απαντώνται οι οικότοποι Garrigues της Av. Μεσογείου (πυρναρί –σχίνος, κωδικός 5340) με φρύγανα (*Sarcopoterium spinosum* κωδικός 5420) και στις κλίσεις προς την θάλασσα διαπλάσεις με *Euphorbia dendroideis* (κωδικός 5330).

Οι περιφερειακές ζώνες εγκλείουν σχεδόν αποκλειστικά καλλιέργειες υψηλής παραγωγικότητας.

Ο υγρότοπος έχει μεγάλη σημασία για την ορνιθοπανίδα διότι αποτελεί σημαντικό χώρο διαχείμασης για μεγάλους πληθυσμούς πουλιών και ζωτικό σταθμό κατά τη μετανάστευση, παρέχει θέσεις φωλιάσματος για σπάνια υδρόβια και παρυδάτια πουλιά και πεδίο διατροφής για πολλά είδη αρπακτικών. Η ορνιθοπανίδα της περιοχής περιλαμβάνει συνολικά 226 είδη. Από τα 226 αυτά είδη, 95 βρίσκονται στον υγρότοπο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, 43 είδη διαχειμάζουν ενώ τα υπόλοιπα παρατηρούνται την καλοκαιρινή περίοδο και κατά τη μετανάστευση (καλοκαιρινά και μεταναστευτικά).

Μεταξύ των σημαντικών ειδών περιλαμβάνονται *Phalacrocorax aristotelis*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Phalacrocorax carbo sinensis* (στις λιμνοθάλασσες Μεσολογίου και Κλεισόβας, καθώς και στις εκβολές του Εύηνου), *Pelecanus crispus*, *Pelecanus onocrotalus* (κυρίως στην Θολή), *Egretta garzetta* (στις λιμνοθάλασσες Μεσολογίου και Κλεισόβας), *Plegadis falcinellus*, *Platalea leucordia* (στις εκβολές του Αχελώου και τη λιμνοθάλασσα Μεσολογίου κατά τη μετανάστευση), *Rallus aquaticus*, *Gallinula chloropus* (στους πυκνούς καλαμιώνες και τα αποστραγγιστικά κανάλια με πυκνή βλάστηση), *Podiceps cristatus*, *Fulica atra* (σε όλους τους υγρότοπους και κυρίως στο Αιτωλικό).

Στις γύρω λοφώδεις και βραχώδεις θέσεις, βρίσκουν καταφύγιο πολλά απειλούμενα αρπακτικά πουλιά όπως *Haliaeetus albicila* (θαλασσαετός), *Pandion haliaeetus* (ψαραετός), *Falco biarmicus* (χρυσογέρακο), *Falco peregrinus* (πετρίτης), *Milvus milvus* (ψαλιδιάρης απαντάται μόνο στο Μεσολόγγι).

α. ΤΚΣ GR2310001 (Δέλτα Αχελώου, Ν/Θ Μεσολογίου-Αιτωλικού, εκβολές Εύηνου, Εχινάδες Νήσοι, Πεταλάς) και ΖΕΠ GR2310015 (Δέλτα Αχελώου, Ν/Θ Μεσολογίου-Αιτωλικού, εκβολές Εύηνου, Εχινάδες Νήσοι, Πεταλάς, Δυτικός Αράκυνθος και Στενά Κλεισούρας

Το ΤΚΣ GR2310001 και το ΖΕΠ GR2310015, περιλαμβάνονται στα όρια του Πάρκου.

Η ΖΕΠ είναι σημαντική για 9 πτηνά της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, μεταξύ των οποίων τα: *Aquila heliaca* (βασιλαετός, διαχειμάζει 1 άτομο), *Grus grus* (γερανός) και *Phalaropus lobatus* (Ερυθρόλαιμος φαλαρόποδας, αρκτικό πτηνό)

Ο ΤΚΣ είναι σημαντικός για το *Acipenser sturio* (Στουργκόνι), σπάνιο και απειλούμενο ψάρι στην Ευρώπη (δίνει το χαβιάρι),

β. ΤΚΣ GR2310009 (Λίμνες Τριχωνίδας και Λυσιμαχείας) και ΖΕΠ GR2310013 (Λίμνη Λυσιμαχεία)

Μικρό τμήμα του ΤΚΣ και ΖΕΠ ανήκουν στην περιοχή μελέτης (ΟΤΑ Αγγελόκαστρου) και στο περιφερειακό τμήμα ΠΠ2 του Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου-Αιτωλικού. Πρόκειται για μια έκταση αρδευόμενων καλλιεργειών με υψηλή παραγωγικότητα χωρίς ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον.

γ. ΤΚΣ GR2310008 (Λίμνη Οζερού)

Μικρό τμήμα της λίμνης ανήκει στη περιοχή μελέτης (ΟΤΑ Γουριώτισσας). Περιλαμβάνει αρδευόμενες καλλιέργειες υψηλής παραγωγικότητας, καλαμώνες (72Α0) και υδρόβια βλάστηση ευτροφικών λιμνών (*Potamogeton perfoliatus* και *Potamogeton lucens*).

δ. ΤΚΣ GR2310004 (Όρος Παναιτωλικό)

Μικρό τμήμα του ΤΚΣ ανήκει στη περιοχή μελέτης (ΟΤΑ Χούνη και Άνω Άγιος Βλάσιος). Περιλαμβάνει κυρίως ελατόδασος (951Β), με μικρό τμήμα δρυόδασος (924Α) και εκτάσεις κέδρου (5210). Περιλαμβάνει 8 ενδημικά φυτά της Ελλάδας.

ε. ΖΕΠ GR2110006 (Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου)

Μικρό τμήμα της ΖΕΠ στη δυτική όχθη του δυτικότερου βραχίονα της λίμνης Κρεμαστών ανήκει στην περιοχή μελέτης (ΟΤΑ Νέου Χαλκιοπούλου και Τρίκλινων). Περιέχει παρόμοια βλάστηση με εκείνη του παραπάνω τμήματος του Παναιτωλικού, με νότια πλευρά αρκετά απότομη και γυμνή από βλάστηση.

στ. Άλλες προστατευόμενες περιοχές

Στις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να περιληφθούν και οι:

- Οι Εκβολές του Αχελώου στο σύνολο της περιοχής του Δέλτα χαρακτηρίζονται Προστατευόμενη Περιοχή Υδροβίων Ειδών Οικονομικής Σημασίας.
- Τα επιφανειακά υδάτινα σώματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση αποτελούν προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα ύδατα του Ταμιευτήρα Καστρακίου, τα οποία χρησιμοποιούνται για την υδροδότηση του Δήμου Αγρινίου.
- Τα ύδατα του ταμιευτήρα Κρεμαστών όπου πραγματοποιούνται διαδρομές κανό-καγιάκ αποτελούν περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών.
- Ως ευαίσθητοι αποδέκτες, σε ότι αφορά τα αστικά λύματα είναι το Δέλτα του Αχελώου και ο ποταμός Αχελώος.

Επισημαίνεται ότι στην περιοχή μελέτης δεν έχουν χαρακτηριστεί περιοχές ευαίσθητες στη νιτρορύπανση.

B8.1.2.2. Καταφύγια άγριας ζωής

Μικρό τμήμα του Καταφυγίου στην θέση Πεταλά (Απόφαση 42709/2396/10-6-76, ΦΕΚ 834/25-6-76, έκτασης 133000 στρ.) κοντά στην Λ. Αμβρακία, (ΟΤΑ Οχθίων, Κυψέλης) Δήμου Αμφιλοχίας.

Τούρκος – Παπαντωνείκα, ΟΤΑ Νεάπολης στην περιοχή μελέτης (Απόφαση 161996/20-7-82, ΦΕΚ 757/11-10-82, έκτασης 5000 στρ.)

Ψωριάρικο – Άγιος Βασίλειος -Χαραυγή ΟΤΑ Χούνης, Σιδηρών στην περιοχή μελέτης (Απόφαση 1220/27-6-2000, έκτασης 4300 στρ.) κοντά στην Λ. Κρεμαστών.

Κανάλα (Απόφαση 176185/3079/14-7-80, ΦΕΚ 700/25-7-80, έκτασης 36.000 στρ.) κοντά στην ΟΤΑ Τρίκλινο, Περδικάκι στην περιοχή μελέτης.

Φραγκίστας-Βίνιανης-Κερασοχωρίου-Μαραθιάς ΟΤΑ Δυτ. Φραγκίστας, Μαραθιάς στην περιοχή μελέτης (Απόφαση 108181/3391/16-10-86 ΦΕΚ 749/31-10-86, έκτασης 25000 στρ.).

Σχ. Β8.1.2.2.-1 Χάρτης περιοχών προστασίας

B8.1.2.3. Δέλτα Αχελώου

Περιγραφή: Η περιοχή είναι ένα πολύπλοκο οικοσύστημα που βρίσκεται στη Δ Ελλάδα και αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς υδροτόπους της χώρας. Στην περιοχή κυριαρχεί η λιμνοθάλασσα Μεσολογίου, που βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του συστήματος των υδροτόπων και καταλαμβάνει έκταση 11.200 ha. Εκτός από την κεντρική λιμνοθάλασσα υπάρχουν επίσης άλλες μικρότερες: βόρεια του Αιτωλικού (1.400 ha), ανατολικά της Κλείσοβας (3.000 ha) και δυτικά οι Γουρουνοπούλες και ο Παλιοπόταμος (800 ha). Οι λιμνοθάλασσες Μεσολογίου βρίσκονται πίσω από μια διακεκομμένη αμμώδη παραλιακή λωρίδα, που βρίσκεται μεταξύ των εκβολών του ποταμού Εύηνου και του λόφου Κουτσιλάρη και συνδέονται με τον Πατραϊκό κόλπο με ένα μεγάλο άνοιγμα. Στο ανατολικό τμήμα της πεδιάδας του Μεσολογίου σχηματίζεται το δέλτα του Εύηνου. Στο δυτικότερο τμήμα της περιοχής υπάρχει το δέλτα του Αχελώου. Το μεγαλύτερο τμήμα της πεδιάδας έχει σχηματιστεί από αποθέσεις των δύο αυτών ποταμών. Στα δυτικά της περιοχής, οι αποθέσεις του Αχελώου περιβάλλουν κάποιους βράχους και λόφους, από τους οποίους υψηλότερος είναι ο Κουτσιλάρης (433 m). Στην ίδια περιοχή διακρίνονται προηγούμενες κοίτες του Αχελώου. Σε περιοχές των λιμνοθαλασσών κοντά στην Αγία Τριάδα, στους Αγίους Ταξιάρχες και στο Μεγάλο Βουνό παρατηρούνται πρωτογενείς αμμοθίνες. Το σύστημα των λιμνοθαλασσών σχηματίστηκε κατά την Ολόκαινο περίοδο. Οι λιμνοθάλασσες του Μεσολογίου και του Αιτωλικού συνδέονται μεταξύ τους με μια στενή διώρυγα. Από γεωλογική άποψη η περιοχή ανήκει στις ζώνες Ιονίου και Γαβρόβου και συνίσταται κυρίως από ιζηματογενή πετρώματα. Όλη η γύρω περιοχή αποτελείται από άργιλο που έχει αποθεθεί σε αλμυρό νερό (μόνο κατά μήκος των κοιτών των ποταμών βρίσκουμε άργιλο που έχει αποθεθεί σε γλυκό νερό). Η άργιλος του αλμυρού νερού έχει χρώμα κυανό, ενώ του γλυκού νερού καφέ. Η παραλιακή λωρίδα αποτελείται από άμμο. Κάποια τμήματα των λιμνοθαλασσών είναι απομονωμένα, με αποτέλεσμα τη μεγάλη διακύμανση της αλατότητας κατά τη διάρκεια του έτους. Η αλατότητα κυμαίνεται έντονα επίσης στα ρηχά νερά, βόρεια του Αιτωλικού και κοντά στη Μονή Αγίων Ταξιαρχών. Η υψηλή αλατότητα το καλοκαίρι, η οποία προκαλείται από την εξάτμιση του νερού, μετριάζεται από το γλυκό νερό που εισρέει στις λιμνοθάλασσες από τους γύρω αγρούς και τα μικρά ρέματα. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα εισρέουν μεγάλες ποσότητες γλυκού νερού, που προέρχεται περιστασιακά και από τους ποταμούς Αχελώο και Εύηνο. Οι λιμνοθάλασσες είναι γενικώς ρηχές. Το μεγαλύτερο βάθος τους είναι περίπου δύο μέτρα, αλλά η μεγαλύτερη έκταση έχει βάθος περίπου ένα μέτρο. Μόνο η λιμνοθάλασσα του Αιτωλικού έχει μέγιστο βάθος 28 m. Η κύρια ανθρώπινη δραστηριότητα είναι το ψάρεμα. Για το σκοπό αυτό έχουν κατασκευαστεί απόβλαστους του *Agundo donax* επεξεργασμένα πλέγματα που έχουν τοποθετηθεί σε πολλούς ορμίσκους. Το υλικό αυτό ξεβράζεται σε μεγάλες ποσότητες σε κάποια σημεία της ακτής και γίνεται υπόστρωμα για έναν ειδικό τύπο βλάστησης. Οι λιμνοθάλασσες του Μεσολογίου περιβάλλονταν κυρίως από εκτεταμένους αλμυρά έλη, μεγάλο μέρος των οποίων αποξηράνθηκε, αλλά παραμένει άγονο και αποτελεί βιότοπο άγριας ζωής. Παρά τη διαμόρφωση της γης γύρω από τις λιμνοθάλασσες υπάρχουν ακόμη αλμυρόβαλτοι, λασπώδεις παραλίες και αμμώδεις περιοχές. Γενικώς, η περιοχή χαρακτηρίζεται από ποικιλότητα οικοτόπων. Οι εκβολές του Εύηνου εκτείνονται από την ανατολική ακτή της Κλείσοβας μέχρι τους πρόποδες της Βαράσοβας. Είναι αξιοσημείωτο ότι η παρόχθια

βλάστηση του Εύηνου εμφανίζει αξιόλογες διαφορές από αυτήν του Αχελώου. Αυτό συμβαίνει διότι ο Εύηνος δεν έχει συνεχή ροή καθόλη τη διάρκεια του έτους. Στην παραλιακή ζώνη, που εκτείνεται από την ανατολική ακτή της Κλείσοβας μέχρι τα δυτικά του στομίου του Εύηνου, το έδαφος είναι χαμηλότερο από το επίπεδο της θάλασσας και η στράγγισή του εμποδίζεται με αποτέλεσμα να πλημμυρίζει εξαιτίας των βροχοπτώσεων. Σ' αυτήν την περιοχή αναπτύσσεται ένα εκτεταμένο αλμυρό έλος με διαδοχική φυσική βλάστηση (*Tamaricetum*, *Juncetum*, *Arthrocnemetum*, *Salicornietum*).

Τύποι Οικοτόπων: Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλασσινό νερό μικρού βάθους, Εκτάσεις θαλάσσιου βυθού με βλάστηση (Ποσειδώνιες), Εκβολές ποταμών, Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την αμπώτιδα, Λιμνοθάλασσες, Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας, Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο (με ενδημικά *Limonium spp.*), Μονοετής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών, Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*), Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Arthrocnemetalia fruticosae*), Αλατούχες στέπες (*Limonietalia*), Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες, Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με *Ammophila arenaria* (λευκές θίνες), Υψηλοί θαμνώνες με *Juniperus phoenicea*, Χαμηλές διαπλάσεις με *Euphorbia* κοντά σε απόκρημνες βραχώδεις ακτές, Διαπλάσεις ή σχηματισμοί ή θαμνώδεις φυτοκοινωνίες με *Euphorbia dendroides*, Διάσπαρτοι υποβαθμισμένοι πουρναρότοποι, Φρύγανα *Sarcopoterium spinosum*, Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (*Thero-Brachypodietea*), Δάση φράξου με *Fraxinus angustifolia*, Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*, Δάση πλάτανου της Ανατολής (*Platanion orientalis*), Παρόχθια δάση-στοές της θερμής Μεσογείου (*Nerio-Tamaricetea*), Δάση με *Quercus macrolepis*, Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου.

Είδη φυτών: *Centaurea niederi*.

Είδη ζώων: *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus blasii*, *Tursiops truncatus*, *Lutra lutra*, *Monachus monachus*, *Testudo hermanni*, *Testudo marginata*, *Emys orbicularis*, *Mauremys caspica*, *Caretta caretta*, *Elaphequatuorlineata*, *Acipenser sturio*, *Alosa fallax*, *Rutilus alburnoides*, *Phoxinellus spp.*, *Rutilus rubilio*, *Barbus meridionalis*, *Barbus capito*, *Cobitis trichonica*, *Silurus aristotelis*, *Aphanius fasciatus*, *Lycaena dispar*.

Καθεστώς προστασίας:

- Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο: διατηρητέο μνημείο της φύσης, καταφύγιο θηραμάτων.
- Διεθνές επίπεδο: περιοχή Σύμβασης Ραμσάρ, βιογενετικό απόθεμα, ΣΠΠ.

Σπουδαιότητα: Αν και η περιοχή είναι ένα σύνθετο οικοσύστημα που έχει δεχθεί έντονη επίδραση από ανθρώπινες δραστηριότητες, διατηρεί ακόμη σημαντική οικολογική αξία. Η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής παρουσιάζουν μεγάλη ιδιαιτερότητα λόγω της έντονης παρουσίας και κυριαρχίας ειδών του υγρού στοιχείου. Παρά την έντονη διαμόρφωση της γης, υπάρχουν ακόμη

εκτεταμένες περιοχές με αλμυρά έλη, αμμώδεις περιοχές και λασποτόπια. Ένα σημαντικό τμήμα της περιοχής αποτελεί το μοναδικό στην Ελλάδα αμιγές δάσος φράξου που υπάρχει στην περιοχή του Λεσινίου. Υπολείμματα τέτοιου παρόχθιου δάσους υπάρχουν επίσης στις ανατολικές όχθες του Εύηνου. Αυτές οι περιοχές έχουν τεράστιο ορνιθολογικό αλλά και γενικότερα οικολογικό ενδιαφέρον. Τα αλλουβιακά εδάφη του Εύηνου είναι πολύ σημαντικά και σε πολύ καλή κατάσταση. Οι εκβολές του ποταμού αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά οικοσυστήματα. Οι φυτοκοινωνίες στην περιοχή βρίσκονται σε εξαιρετικά καλή κατάσταση. Η παραλιακή ζώνη μεταξύ Κλείσοβας και Εύηνου, που είναι σε πολύ καλή φυσική κατάσταση, είναι το μεγαλύτερο ενιαίο τμήμα φυσικού αλμυρού έλους στην περιοχή. Μεγάλο οικολογικό ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης η αμμόφιλη βλάστηση, που αναπτύσσεται κυρίως στις νησίδες των λιμνοθαλασσών. Η χλωρίδα περιλαμβάνει πολλά ενδιαφέροντα, ενδημικά, σπάνια ή απειλούμενα είδη. Η πανίδα της περιοχής εμφανίζει επίσης μεγάλη ποικιλότητα.

Πανίδα και Χλωρίδα**Αξιόλογα Πτηνά**

<u>Accipiter brevipes</u> (Σαΐνι)	<u>Bubo bubo bubo</u> (Μπούφος)
<u>Accipiter nisus nisus</u> (Τσιχλογέρακο)	<u>Burhinus oedicephalus oedicephalus</u> (Πετροτριλίδα)
<u>Acrocephalus arundinaceus</u> (Τσιχλοποταμίδα)	<u>Buteo buteo buteo</u> (Γερακίνα)
<u>Acrocephalus melanopogon</u> (Μουστακοποταμίδα)	<u>Buteo rufinus rufinus</u> (Αητογερακίνα)
<u>Acrocephalus schoenobaenus</u> (Βουρλοποταμίδα)	<u>Calandrella brachydactyla</u> (Μικρογαλιάντρα)
<u>Acrocephalus scirpaceus</u> (Καλαμοποταμίδα)	<u>Calidris alba</u> (Λευκοσκαλήθρα)
<u>Actitis hypoleucos</u> (Ποταμότριγγας)	<u>Calidris alpina alpina</u> (Λασποσκαλήθρα)
<u>Aegyptus monachus</u> (Μαυρόγυπας)	<u>Calidris ferruginea</u> (Δρεπανοσκαλήθρα)
<u>Alauda arvensis arvensis</u> (Σταρήθρα)	<u>Calidris minuta</u> (Νανοσκαλήθρα)
<u>Alcedo atthis</u> (Αλκυόνα)	<u>Calidris temminckii</u> (Σταχτοσκαλήθρα)
<u>Anas acuta</u> (Ψαλίδα)	<u>Caprimulgus europaeus</u> (Γυδοβυζάχτρα)
<u>Anas clypeata</u> (Χουλιάρόπαπια)	<u>Carduelis spinus</u> (Λούγαρο)
<u>Anas crecca</u> (Κιρκίρι)	<u>Cercotrichas galactotes</u> (Κουφαηδόνη)
<u>Anas penelope</u> (Σφυριχτάρι)	<u>Charadrius alexandrinus</u> (Θαλασσοσφυριχτής)
<u>Anas platyrhynchos</u> (Πρασινοκέφαλη)	<u>Charadrius dubius</u> (Ποταμοσφυριχτής)
<u>Anas querquedula</u> (Σαρσέλα)	<u>Charadrius hiaticula</u> (Αμμοσφυριχτής)
<u>Anas strepera</u> (Καπακλής)	<u>Chlidonias hybridus</u> (Μουστακογλάρονη)
<u>Anthus campestris campestris</u> (Χαμοκελάδα)	<u>Chlidonias leucopterus</u> (Αργυρογλάρονη)
<u>Anthus cervinus</u> (Κοκκινοκελάδα)	<u>Chlidonias niger</u> (Μαυρογλάρονη)
<u>Anthus pratensis pratensis</u> (Λιβαδοκελάδα)	<u>Ciconia ciconia</u> (Λευκοπελαργός)
<u>Anthus spinoletta littoralis</u> (Νεροκελάδα)	<u>Circaetus gallicus</u> (Φιδηαγός)
<u>Anthus trivialis trivialis</u> (Δενδροκελάδα)	<u>Circus aeruginosus</u> (Καλαμόκιρκος)
<u>Arus arus arus</u> (Σταχτάρα)	<u>Circus cyaneus</u> (Βαλτόκιρκος)
<u>Arus melba melba</u> (Σκεπαρνάς)	<u>Circus macrourus</u> (Στεπόκιρκος)
<u>Aquila chrysaetos chrysaetos</u> (Χρυσαιγός)	<u>Circus pygargus</u> (Λιβαδοκιρκος)
<u>Aquila clanga</u> (Στικταηγός)	<u>Coccothraustes coccothraustes</u> (Κοκκοθραύστης)
<u>Aquila heliaca heliaca</u> (Βασιλαηγός)	<u>Columba palumbus palumbus</u> (Φάσσα)
<u>Aquila pomarina</u> (Κραυγαηγός)	<u>Coturnix coturnix</u> (Ορτύκι)
<u>Ardea cinerea</u> (Σταχτοτσικνιάς)	<u>Cuculus canorus</u> (Κούκος)
<u>Ardea purpurea</u> (Πορφυροτσικνιάς)	<u>Cygnus olor</u> (Κύκνος)
<u>Ardeola ralloides</u> (Κρυπτοτσικνιάς)	<u>Delichon urbica urbica</u> (Σπιτοχειλίδονη)
<u>Arenaria interpres</u> (Χαλικοκυλιστής)	<u>Dendrocorpus medius medius</u> (Μεσοτσικνητάρα)
<u>Aythya ferina</u> (Γκισάρι)	<u>Egretta alba</u> (Αργυροτσικνιάς)
<u>Aythya fuligula</u> (Μαυροκέφαλη)	<u>Egretta garzetta</u> (Λευκοτσικνιάς)
<u>Aythya nyroca</u> (Βαλτόπαπια)	<u>Emberiza caesia</u> (Σκουρόβλαχος)
<u>Botaurus stellaris</u> (Ηταυρος)	<u>Emberiza hortulana</u> (Βλάχος)
	<u>Emberiza melanocephala</u> (Αμπελουργός)
	<u>Emberiza schoeniclus intermedia</u> (Καλαμοσίχλονη)

<u><i>Erithacus rubecula balcanica</i></u> (Κοκκινολαίμης των Βαλκανίων)	(Γαλιάντρα)
<u><i>Falco biarmicus feldeggii</i></u> (Χρυσογέρακο)	<u><i>Merqus serrator</i></u> (Σκουφοπρίστης)
<u><i>Falco cherrug</i></u> (Στεπογέρακο)	<u><i>Merops apiaster</i></u> (Μελισσοφάγος)
<u><i>Falco columbarius</i></u> (Νανογέρακο)	<u><i>Milvus migrans aegypticus</i></u> (Τσίφτης Αιγυπτιακός)
<u><i>Falco naumanni</i></u> (Κιρκινέζι)	<u><i>Milvus milvus</i></u> (Ψαλιδιάρης)
<u><i>Falco peregrinus brookei</i></u> (Πετρίτης)	<u><i>Motacilla alba alba</i></u> (Λευκοσουσουράδα)
<u><i>Falco subbuteo</i></u> (Δεντρογέρακο)	<u><i>Motacilla cinerea</i></u> (Σταχτοσουσουράδα)
<u><i>Falco vespertinus</i></u> (Μαυροκιρκινέζο)	<u><i>Motacilla flava beema</i></u> (Κιτρινοσουσουράδα)
<u><i>Ficedula albicollis</i></u> (Κρικομυγοχάφτης)	<u><i>Muscicapa striata neumanni</i></u> (Σταχτομυγοχάφτης)
<u><i>Ficedula hypoleuca</i></u> (Μαυρομυγοχάφτης)	<u><i>Netta rufina</i></u> (Φερεντίνι)
<u><i>Fringilla coelebs coelebs</i></u> (Σπίνος)	<u><i>Numenius arquata arquata</i></u> (Τουρλίδα)
<u><i>Fulica atra</i></u> (Φαλαρίδα)	<u><i>Numenius phaeopus</i></u> (Σιγλίγουρος)
<u><i>Gallinago gallinago</i></u> (Μεκατσίνι)	<u><i>Numenius tenuirostris</i></u> (Στενόραμφη τουρλίδα)
<u><i>Gallinago media</i></u> (Διπλομπεκάτινο)	<u><i>Nycticorax nycticorax</i></u> (Νυχτοκόρακας)
<u><i>Gelochelidon nilotica</i></u> (Γελογλάρονο)	<u><i>Oenanthe hispanica</i></u> (Ασπροκώλα)
<u><i>Glareola pratincola</i></u> (Νεροχελίδονο)	<u><i>Oenanthe oenanthe oenanthe</i></u> (Σταχτοπετρόκλης)
<u><i>Gyps fulvus</i></u> (Όρνιο)	<u><i>Oriolus oriolus oriolus</i></u> (Συκοφάγος)
<u><i>Haematopus ostralegus</i></u> (Στρειδοφάγος)	<u><i>Otus scops</i></u> (Γκιώνης)
<u><i>Haliaeetus albicilla</i></u> (Θαλασσαητός)	<u><i>Pandion haliaetus</i></u> (Ψαραητός)
<u><i>Hieraaetus fasciatus</i></u> (Σπιζαητός)	<u><i>Panurus biarmicus biarmicus</i></u> (Μουστακαλής)
<u><i>Hieraaetus pennatus</i></u> (Σταυραητός)	<u><i>Pelecanus crispus</i></u> (Αργυλοπελεκάνος)
<u><i>Himantopus himantopus</i></u> (Καλαμοκανάς)	<u><i>Pernis apivorus</i></u> (Σφηκιάρης)
<u><i>Hippolais icterina</i></u> (Κιτρινοστριτίδα)	<u><i>Phalacrocorax carbo sinensis</i></u> (Κορμοράνος)
<u><i>Hippolais pallida elaeica</i></u> (Ωχροστριτίδα)	<u><i>Phalacrocorax pygmeus</i></u> (Λαγγόνα)
<u><i>Hirundo daurica rufula</i></u> (Δεντροχελίδονο)	<u><i>Philomachus pugnax</i></u> (Μαχητής)
<u><i>Hirundo rustica rustica</i></u> (Χελιδόνι)	<u><i>Phoenicopterus ruber roseus</i></u> (Φοινικόπτερος)
<u><i>Ixobrychus minutus</i></u> (Μικροτσικνιάς)	<u><i>Phoenicurus ochruros</i></u> (Καρβουνιάρης)
<u><i>Jynx torquilla torquilla</i></u> (Στραβολαίμης)	<u><i>Phoenicurus phoenicurus phoenicurus</i></u> (Κοκκινόουρης)
<u><i>Lanius collurio collurio</i></u> (Αητόμαχος)	<u><i>Phylloscopus collybita abietinus</i></u> (Δενδροφυλλοσκοπός των ελάτων)
<u><i>Lanius minor</i></u> (Γαϊδουροκεφαλάς)	<u><i>Phylloscopus sibilatrix</i></u> (Δασοφυλλοσκοπός)
<u><i>Lanius senator senator</i></u> (Κοκκινοκέφαλος)	<u><i>Phylloscopus trochilus acredula</i></u> (Θαμνοφυλλοσκοπός)
<u><i>Larus genei</i></u> (Λεπτόραμφος γλάρος)	<u><i>Platalea leucorodia</i></u> (Χουλιανομύτα)
<u><i>Larus melanocephalus</i></u> (Μαυροκέφαλος γλάρος)	<u><i>Plegadis falcinellus</i></u>
<u><i>Larus minutus</i></u> (Νανόγλαρος)	<u><i>Pluvialis apricaria albifrons</i></u> (Βροχοπούλι)
<u><i>Larus ridibundus</i></u> (Καστανοκέφαλος γλάρος)	
<u><i>Limosa limosa limosa</i></u> (Λιμόζα)	
<u><i>Locustella luscinioides</i></u> (Καλαμοτριλιστής)	
<u><i>Lullula arborea arborea</i></u> (Δεντροσταρήθρα)	
<u><i>Luscinia luscinia</i></u> (Τσιχλαηδόνι)	
<u><i>Luscinia megarhynchos</i></u> (Αηδόνι)	
<u><i>Melanocorypha calandra calandra</i></u>	

[Pluvialis squatarola](#) (Αργυροβροχοπούλι)
[Podiceps cristatus](#) (Σκουροβουτηχτάρι)
[Podiceps nigricollis](#) (Μαυροβουτηχτάρι)
[Porzana porzana](#) (Στικτοπουλάδα)
[Prunella modularis](#) (Θαμνοψάλτης)
[Recurvirostra avosetta](#) (Αβοκέττα)
[Riparia riparia riparia](#) (Οχθοχελίδοιο)
[Saxicola rubetra](#) (Καστανολαίμης)
[Scolopax rusticola](#) (Μπεκάτσα)
[Sterna albifrons](#) (Νανογάρουο)
[Sterna caspia](#) (Καρατζάς)
[Sterna hirundo](#) (Ποταμογάρουο)
[Sterna sandvicensis](#) (Χειμωνογάρουο)
[Streptopelia turtur](#) (Τριγώνιο)
[Sturnus vulgaris tauricus](#) (Ψαρόνιο του Ταύρου)
[Sylvia atricapilla](#) (Μαυροσκούφης)
[Sylvia borin borin](#) (Κηποτσιροβάκος)

[Sylvia cantillans albistriata](#)
(Κοκκινοτσιροβάκος)
[Sylvia communis communis](#)
(Θαμνοτσιροβάκος)
[Sylvia curruca curruca](#) (Λαλοτσιροβάκος)
[Sylvia hortensis crassirostris](#)
(Δεντροτσιροβάκος)
[Tachybaptus ruficollis](#) (Νανοβουτηχτάρι)
[Tadorna tadorna](#) (Βαρβάρα)
[Tringa erythropus](#) (Μαυρότριγγας)
[Tringa glareola](#) (Λασπότριγγας)
[Tringa nebularia](#) (Πρασινοσκέλης)
[Tringa ochropus](#) (Δασότριγγας)
[Tringa stagnatilis](#) (Βαλότριγγας)
[Tringa totanus totanus](#) (Κοκκινοσκέλης)
[Turdus philomelos](#) (Τσίχλα)
[Uruba erops erops](#) (Τσαλαπετεινός)
[Vanellus vanellus](#) (Καλημάννα)

B8.1.3. Φυσικά Τοπία

Ως **τοπίο** αναφέρεται η οπτική αντίληψη, η οποία προκύπτει από τη θέαση της γεωμορφολογίας και της κάλυψης του εδάφους. Τα χαρακτηριστικά του τοπίου διαμορφώνουν την αισθητική του σημασία. [²⁰, ²¹]

Τα βασικά χαρακτηριστικά του τοπίου είναι ο Βαθμός Επέμβασης, η Οπτική Ευαισθησία, η Ποικιλομορφία, το Επίπεδο Ευαισθησίας και η Απορροφητική Ικανότητα. [^{22,23,24}]

Το τοπίο της χέρσου στο τμήμα κατάντη του φράγματος Στράτου στα πεδινά τμήματα χαρακτηρίζεται ως *ager* και (κατά τμήματα) ως *hortus*. Στα τμήματα αυτά ο βαθμός επέμβασης είναι μεγάλος, όπως μεγάλη είναι και η οπτική ευαισθησία και η ποικιλομορφία του. Αντίθετα μικρά είναι τα επίπεδα ευαισθησίας του. Στην περιοχή αυτή δεν υπάρχουν αξιόλογα σημεία θέασης, με εξαίρεση τις εξάρσεις κοντά στη θάλασσα (π.χ. λόφος Κουτσιλιάρη) απ' όπου εξασφαλίζεται η θέαση της ακτής και των απέναντι νησιδών.

Στα ορεινά και ιδίως κατά μήκος των διαδρομών Στράτος – Γέφυρα Τατάρνας, Στράτος – Καστράκι – Ποδογορά – Παλιάμπελο και στο μεγαλύτερο μέρος της οδού Αμφιλοχίας - Καρπενησιού (στα όρια της υπό εξέταση περιοχής) στο τοπίο επικρατούν οι χαρακτηρισμοί *sylva* και *saltus*. Μικρός είναι ο βαθμός επέμβασης στο τοπίο που χαρακτηρίζεται ως *sylva*. Το ίδιο ισχύει για την Οπτική Ευαισθησία και την

²⁰ Appleton, J. (1996): *The experience of landscape*. John Wiley & Sons. N. Y.

²¹ A. (1992): *The aesthetics of environment*. Philadelphia, Temple University Press.

²² U. S. Department of the Interior, Bureau of Land Management (1984): *Visual resource management*. Washington, D. C., BLM Manual Handbook H-8400. Rel. 8-24.

²³ Briggs, D. J., France, J. (1983): Classifying landscapes and habitats for regional environmental planning. *Journal of Environmental Management*, v. 17, no. 3, p. 249-261.

²⁴ Magill, A. W., Litton, R. B. (1980): A color measuring system for landscape assessment. *Landscape Journal*, v. 5, no. 1, p. 45-54.

ποικιλομορφία του τοπίου. Αντίθετα μεγάλα είναι τα επίπεδα ευαισθησίας του τοπίου στην περιοχή αυτή. Τα τοπία αυτά παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για περιήγηση και θέαση, η οποία περιλαμβάνει ποτάμια, ταμιευτήρες και – σε ορισμένα τμήματα- και τεχνικά έργα (φράγματα, γέφυρα Τατάρνας κ.ά.).

Στην υπό εξέταση περιοχή έχουν χαρακτηριστεί τα ακόλουθα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.

Πίνακας Β8.1.3.1.-1: Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους

α/α	Όνομασία	Κωδικός
1.	Δάσος Βαλανιδιάς Σκουρτού-Παλιομάνινας	ΑΤ2011026
2.	Δάσος Φράξου Λεσινίου	ΑΤ2011010
3.	Στενά Αχελώου	ΑΤ2011040
4.	Νησίδα Οξειά	ΑΤ2011024

Πηγή : Φιλότης

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών αυτών παρουσιάζονται στη συνέχεια:

α. Δάσος Βαλανιδιάς Σκουρτού-Παλιομάνινας

Λοφώδης ασβεστολιθική περιοχή μεταξύ των χωριών Σκουρτός, Πρόδρομος, Στρογγυλοβούνι, Παλιομάνινα, Ρίγανη, Γουριώτισσα και της λίμνης Οζερού, στην οποία εκτείνεται το πιο συγκροτημένο δάσος βαλανιδιάς (*Quercus macrolepis*) στην Ελλάδα.

Στην περιοχή Σκουρτού-Παλιομάνινας το δάσος διατηρεί ακόμα πολύ καλή δομή. Γεινιάζει με την υγροτοπική περιοχή των εκβολών του Αχελώου και πιθανόν να υπάρχει λειτουργική σχέση στα δύο οικοσυστήματα. Από ορισμένα σημεία του δρόμου Σκουρτούς-Γουριώτισσας φαίνεται πανοραμικά η λίμνη Οζερού και η ευρύτερη περιοχή.

Το δάσος από πανάρχαιες εποχές εκτός από άφθονη τροφή στα κοπάδια, παρείχε πολύτιμη, μοναδική δεψική και βαφική ύλη. Επίσης χρησιμοποιήθηκε στην ξυλουργική, στη ναυπηγική και για ξυλάνθρακες. Αναμφισβήτητα έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην ζωή των Ακαρνανίας για αιώνες. ο καρπός της βελανιδιάς αποτελούσε άριστη ζωοτροφή για την ανάπτυξη κτηνοτροφίας, ενώ επίσης χρησιμοποιήθηκε στη βυρσοδεψία, στη βαφική, στη ναυπηγική μέχρι και το 1970. Περίφημο ήταν το βελανίδι Δραγαμέστου (Αστακού) στη Βενετία, Μάλτα και Αγγλία. Το κράτος είχε χωρίσει το βελανιδοδάσος σε τεμάχια που αντιστοιχούσαν στα χωριά που περιστοιχίζε και μετά το μάζεμα των καπνών και των σιτηρών (περίπου το Σεπτέμβριο) με πολύ κόπο οι κάτοικοι των χωριών μάζευαν τα βελανίδια και τα δίνανε στους εμπόρους. Με τον τρόπο αυτό το βελανιδοδάσος για πολλές δεκαετίες παρείχε ένα οικονομικό βοήθημα στις φτωχές οικογένειες των χωριών.

Σύμφωνα με έρευνα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων) το 2003, στην περιοχή καταγράφηκαν 256 είδη φυτών, μεταξύ των οποίων και μερικά σπάνια, όπως οι εντυπωσιακές αποικίες της παιώνιας (*Paeonia mascula russoi*) και οι άγριες ορχιδέες *Ophrys reinholdii* και *Ophrys helenae*.

Ο μεγάλος αριθμός ώριμων δένδρων προσφέρεται ως ενδιαίτημα για πολλά ασπόνδυλα όπως κολεόπτερα και δρουκολάπτες. Το δάσος αποτελεί το ενδιαίτημα 5 ειδών δρουκολαπτών εκ των οποίων ο *Dendrocopos medius* (δεντροκόπος) είναι αρκετά άφθονος. Σημαντικά πουλιά που φωλιάζουν στην περιοχή είναι ο *Circaetus gallicus* (φιδαετός), ο *Pernis apivorus* (σφηκιάρης), το *Falco naumanni* (κιρκινέζι) και μερικά άλλα ενδιαφέροντα είδη των Βαλκανίων. Εξάλλου η περιοχή είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη λίμνη Οζερού, το Δέλτα του Αχελώου και τους υγροτόπους που παρουσιάζουν σημαντική και σπουδαία ορνιθοπανίδα.

Η ποικιλία βιοτόπων (λιβάδια, βράχια, βοσκότοποι) αποτελούν το ενδιαίτημα για εντομοπανίδα, όπως το ορθόπτερα *Saga* sp. και νυκτόβια λεπιδόπτερα όπως η *Saturnia pyri* και ερπετοπανίδα όπως *Testudo marginata* και *T. hermanni*.

β. Δάσος Φράξου Λεσινίου

Υγρόφιλο πεδινό δάσος από τα λίγα που έχουν διασωθεί στη χώρα μας, σχηματιζόμενο κυρίως από Νερόφραξο (*Fraxinus angustifolia* subsp. *oxycarpa*). Ανάμεσα στα δένδρα υπάρχουν μικρά έλη όπου ζουν διάφορα αμφίβια, νερόφιδα, κ.λ.π. Πρόκειται για μοναδικό δάσος στην Ελλάδα, το οποίο αποτελεί ένα μικρό υπόλειμμα των τεράστιων παραποτάμιων δασών που εκτείνονταν κάποτε σε όλη την πεδινή λεκάνη του Αχελώου.

Το δάσος Λεσινίου έχει έκταση 45,9 Ha και περιλαμβάνεται στα όρια του Εθνικού Πάρκου Μεσολογγίου – Αιτωλικού. Εκτός από Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλους έχει χαρακτηριστεί και Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης (ΦΕΚ Β' 773/1985).

Το δάσος σχηματίζεται, κυρίως, από αιωνόβιους φράξους, του είδους *Fraxinus oxycarpa*, σε μίξη με *Populus alba* (ημίλευκες λεύκες), *Salix alba* (ασημοϊτίες), *Ulmus minor* (φτελιές) και *Laurus nobilis* (δάφνες) και με αναρριχητικά φυτά, όπως η *Hedera helix*, *Vitis vinifera sylvestris*, και *Tamus communis*.

Λόγω της παρουσίας νερού υπάρχει μεγάλος αριθμός αμφιβίων και ερπετών, όπως *Hyla arborea*, *Bufo bufo*, *Bufo viridis*, *Rana ridibunda*, *Emys orbicularis*, *Mauremys caspica*, *Natrix tessellata*, *Natrix natrix*. Σε πιο ξηρές περιοχές απαντώνται τα ερπετά *Vipera ammodytes*, *Testudo hermanni*, *Testudo marginata*, *Cytrodactylus kotschyii*, *Ophisaurus apodus*, *Lacerta trilineata*, *Podarcis taurica*, *Algyroides nigropunctatus*, *Albepharus kitaibelii*, *Typhlops vermicularis*, *Coluber najadum*, *Telescopus fallax*, *Malpolon monspessulanus*, *Elaphe quatuorlineata*, *Columber gemonensis* και το *laphe longissima*.

Είδη ορνιθοπανίδας που αναπαράγονται στο δάσος είναι τα *Picoides minor* (μικρός δρουκολάπτης), *Sitta europaea* (δενδροτοσποανάκος), *Muscipata striata* (Μυγοχάφτης), *Remiz pendulinus* (Σακκουλοπαπαδίτσα), *Fringilla coelebs* (Σπίνος), *Strix aluco* (Χουχουριστής) και *Garrulus glandarius* (Κίσσα).

γ. Στενά Αχελώου

Κοιλάδα που αρχίζει στο ύψος του χωριού Αργύρι και φθάνει ως το χωριό Σιβίστα, όπου ο Αχελώος εκβάλλει στη λίμνη των Κρεμαστών. Οι πλαγιές σκεπάζονται από πλούσια βλάστηση και κοντά στο

ποτάμι υπάρχουν συστάδες με υδρόβια δένδρα, πλατάνια, λεύκες, ιπιές κ.λ.π. Στο μεγαλύτερο μήκος του το ποτάμι έχει αρκετό πλάτος και βάθος και είναι πλωτό από βάρκες, λόγω της ύπαρξης της λίμνης. Λίγα μικρά μισοεγκαταλειμμένα χωριουδάκια προβάλλουν στις γύρω πλαγιές.

δ. Νησίδα Οξιιά

Άγριο, βραχώδες και ακατοίκητο νησί, κοντά στις εκβολές του Αχελώου. Σκεπάζεται μερικώς από θαμνώδη βλάστηση και είναι καταφύγιο πολλών πουλιών που φωλιάζουν εκεί. Περιλαμβάνεται στο Εθνικό Πάρκο των υδροτόπων Μεσολογγίου -Αιτωλικού.

Στην Οξιιά, λόγω του «δυσπρόσιτου» χαρακτήρα της και της ήπιας βόσκησης, η βλάστηση είναι σε αρκετά καλή κατάσταση και έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερη χλωρίδα και πανίδα.

Β8.1.4. Επεμβάσεις στην ορεινή λεκάνη του Αχελώου

Στην ορεινή λεκάνη κατασκευάστηκαν και λειτουργούν ήδη φράγματα - ταμιευτήρες από τη ΔΕΗ (Πίνακας 11.1) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τη ρύθμιση των πλημμυρικών επεισοδίων και την ικανοποίηση των αρδεύσεων (μεικτή χρήση).

Αναμένεται επίσης και η ολοκλήρωση νέων έργων (Μεσοχώρας και Συκιάς)

Πίνακας Β8.1.4.-1: Φράγματα-ταμιευτήρες στην ορεινή λεκάνη του Αχελώου
ε ορισμένα χαρακτηριστικά του.

Παράμετροι	Ταυρωπού	Κρεμαστών	Καστρακίου	Στράτου
Λεκάνη απορροής (km ²)	167	3570	4118	4320
Μέση παροχή (m ³ /s)	6.4	142	149.1	156
Ανωτ. στάθμη (m)	792	282	150	68.6
Επιφάνεια ταμ. (km ²)	25.2	80.3	28	7.4
Συνολ. όγκος (m ³ *10 ⁶)	400	4495	450	80
Παραγ. ενέργεια (Gsh)	250	1070	888	435

Οι επεμβάσεις αυτές είχαν αποτέλεσμα την πλήρη αλλαγή της λειτουργίας του ποτάμιου συστήματος του Αχελώου, η οποία έμμεσα επηρέασε και τη λειτουργία του ποταμού στην πεδινή λεκάνη του Κάτω Αχελώου, στο δέλτα και στις λιμνοθάλασσες. Ο Αχελώος έπαψε να έχει ελεύθερη φυσική ροή, έπαψε να πλημμυρίζει και να τροφοδοτεί το δέλτα και τις περιθωριακές του Λιμνοθάλασσες σε νερό και σε φερτά υλικά.

Η κατασκευή των φραγμάτων-ταμιευτήρων στην ορεινή λεκάνη απορροής του Αχελώου υπήρξε η μεγαλύτερη επεμβαση του ανθρώπου στο μεγάλο και ακμαίο αυτό ποτάμιο σύστημα. Τα αποτελέσματα αυτής της επέμβασης δυστυχώς δεν έχουν αποτιμηθεί μέχρι σήμερα στο σύνολο τους. Ίσως γι' αυτό χρειάζεται να είμαστε επιφυλακτικοί τόσο απέναντι στις μελέτες που εκπονήθηκαν και εκπονούνται, όσο και απέναντι στις απόψεις των διαφόρων ομάδων που αγωνίζονται για τη διάσωση και τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Η άποψη βιολόγων (βοτανικών, ιχθυολόγων και πτηνολόγων) είναι ότι, το ποτάμιο σύστημα του Αχελώου τουλάχιστον στο χώρο της Κάτω λεκάνης του, παραμένει σε καλή και ακμαία κατάσταση. Έχει μάλιστα διατηρήσει όλα τα είδη του μητρικού ποτάμιου συστήματος.

Με την ευκαιρία αυτή θέλουμε να εκφράσουμε και τους προβληματισμούς μας για τη μεταφορά και την απόθεση των φερτών υλών του Αχελώου μέσα στους ταμιευτήρες της ορεινής λεκάνης, η οποία θα οδηγήσει στον τερματισμό της λειτουργίας και της ζωής τους. Το κολοσσαίο αυτό ζήτημα, του οποίου οι προεκτάσεις θα είναι τεράστιες στο μέλλον, δεν έχει απασχολήσει μέχρι σήμερα τη ΔΕΗ ή τα αρμόδια Υπουργεία (ΠΕΧΩΔΕ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ κ.ά.).

Πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη να γίνει μια συστηματική έρευνα για την πρόσχωση των ταμιευτήρων και τον προσδιορισμό του χρόνου ζωής και του χρόνου λειτουργίας. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα του προγραμματισμού για το μέλλον. Διαφορετικά, ολόκληρο το πλέγμα των έργων που έχουν εκτελεσθεί στη λεκάνη του Κάτω Αχελώου και ιδιαίτερα των εγγειοβελτιωτικών έργων μπορεί να καταρρεύσει στο μέλλον, μαζί με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα φράγματα.

B8.1.5. Επεμβάσεις κατάντη Φράγματος Στράτου

Οι πιο σημαντικές από αυτές ήταν:

- Η αποστράγγιση των χαμηλών-ελωδών εκτάσεων με την κατασκευή έργων στράγγισης.
- Η διασύνδεση των Λιμνών, τόσο με τον Αχελώο, όσο και με τις δελταϊκές πεδιάδες του Αχελώου και του Εύηνου. Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν:
- Τη διάνοιξη ενωτικών τάφρων:
- Αχελώου-Τριχωνίδας. Τριχωνίδας-Λυσιμαχείας. Λυσιμαχείας-Αχελώου (Δίμηκος), Οζερού-Αχελώου
- Την κατασκευή της σήραγγας Λυσιμαχείας
- Την τροποποίηση της ροής του Αχελώου, με την κατασκευή της διώρυγας φυγής του Στράτου Ι και τη σύνδεσή του με την κοίτη του ποταμού σε απόσταση 7 km από το Στράτο. Η τροποποίηση αυτή δημιούργησε σοβαρά προβλήματα στο τμήμα της κοίτης που βρίσκεται μεταξύ Στράτου και διώρυγας φυγής.
- Τον εγκιβωτισμό του ποταμού μέσα σε υψηλά αναχώματα.
- Την εκτέλεση μεγάλων αρδευτικών έργων, έτσι ώστε να είναι δυνατή η άρδευση 238.200 στρεμμάτων.

Οι επεμβάσεις αυτές υπήρξαν ευεργετικές για την υγεία των κατοίκων, για τη γεωργία και για τη βελτίωση του επιπέδου ζωής της περιοχής.

Από πλευράς φυσικού περιβάλλοντος η διασύνδεση του συστήματος Αχελώου-Ακαρνανικών λιμνών θα πρέπει επίσης να υπήρξε ευεργετική τόσο για την ποιότητα του νερού, όσο και για τη δυνατότητα που έδωσε στους οργανισμούς που ζουν στον Αχελώο ή στις λίμνες, να επικοινωνούν μεταξύ τους.

Οι ανθρωπογενείς αυτές επεμβάσεις δημιούργησαν μια σειρά από περιβαλλοντικά προβλήματα, τα οποία θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε στη συνέχεια.

B8.1.6. Διαχείριση αστικών στερεών αποβλήτων

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (υπ. αριθμ. 9966/20-12-2005 Απόφαση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (νυν Αποκεντρωμένη Διοίκηση)) ο συντελεστής παραγωγής απορριμμάτων για τη Περιφέρεια, είναι για τον αστικό και εποχιακό πληθυσμό 1,2kg/κάτοικο/ημέρα και για τον αγροτικό πληθυσμό 0,9 kg/κάτοικο/ημέρα. Η μέση ημερήσια παραγωγή απορριμμάτων στην εν λόγω Περιφέρεια είναι 819t/day, ενώ η ετήσια παραγωγή Α.Σ.Α. κατά το έτος 2001 ήταν 299.000 tn.

Επίσης ο ετήσιος αναμενόμενος ρυθμός αύξησης της παραγόμενης ποσότητας απορριμμάτων ανά κάτοικο (μόνιμο και εποχιακό), εκτιμήθηκε σε περίπου 1,5%.

Η διαχείριση των παραγόμενων απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζει αρκετά προβλήματα. Στην περιοχή μελέτης δεν υπάρχει υπό λειτουργία κάποια μονάδα επεξεργασίας Α.Σ.Α. Η διάθεση των αστικών στερεών απορριμμάτων γίνεται σε ΧΥΤΑ ή ανεξέλεγκτα σε κάποιο καθορισμένο από τον ΟΤΑ χώρο (ΧΑΔΑ), είτε είναι εγκεκριμένος από τη Νομαρχία είτε όχι. Επισημαίνεται δε ότι δεν έχουν ακόμη κατασκευαστεί αρκετοί Χώροι Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ) με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την ανεξέλεγκτη διάθεση απορριμμάτων σε μη εγκεκριμένους χώρους (αυτανάφλεξη σκουπιδιών, ρύπανση εδάφους, υπόγειων υδροφορέων, επιφανειακών υδάτων, οσμές κλπ.).

Στον Νομό Ευρυτανίας δεν υπάρχει ΧΥΤΑ σε λειτουργία. Η διάθεση των ΑΣΑ για τους 2 Δήμους του Νομού Ευρυτανίας γίνεται σε ΧΑΔΑ. Ωστόσο βρίσκεται σε φάση μελέτης ο σχεδιασμός Χ.Υ.Τ.Α. σε συνδυασμό με μονάδα επεξεργασίας ΑΣΑ, στην θέση «Γαιδουρορράχη» του Καποδιστριακού Δήμου Ποταμιάς που να καλύπτει τις ανάγκες του Νομού.

Στο νομό Αιτωλοακαρνανίας καταγράφονται τρεις (3) ΧΥΤΑ σε λειτουργία:

- ΧΥΤΑ Στράτου - Αγρινίου
- ΧΥΤΑ Μεσολογγίου
- ΧΥΤΑ Ναυπάκτου,

Εξ αυτών ο ΧΥΤΑ της Ναυπάκτου είναι υπό κορεσμό και ο ΧΥΤΑ Μεσολογγίου λειτουργεί με προβλήματα. Παράλληλα, εκκρεμεί η κατασκευή του ΧΥΤΑ Παλαίρου.

Τα επεξεργασμένα στραγγίσματα όλων των ΧΥΤΑ ανακυκλοφορούν στον όγκο του ΧΥΤΑ μετά την επεξεργασία τους.

Από τους ανωτέρω ΧΥΤΑ εντός της περιοχής μελέτης (άμεση ζώνη επιρροής) βρίσκεται μόνο ο ΧΥΤΑ Στράτου- Αγρινίου. Τα βασικά χαρακτηριστικά του εν λόγω ΧΥΤΑ παρουσιάζονται στο Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας Β8.1.6.-1: Υφιστάμενοι ΧΥΤΑ σε λειτουργία στην περιοχή μελέτης

Όνομα Χώρου (ΧΥΤΑ)	Θέση Εγκατάστασης	Επιφάνεια (m ²)	Ετήσια ποσότητα διατιθέμενων απορριμμάτων (tn/έτος)	Ισοδύναμοι κάτοικοι 2010	Βαθμός επεξεργασίας στραγγισμάτων
ΣΤΡΑΤΟΥ - ΑΓΡΙΝΙΟΥ	Κακοπετριά, Δ.Δ Στράτου	40.000	21.495	53.536	Δευτεροβάθμια

Πηγή: Υποστηρικτικό κείμενο 8 της Φάσης Α μελέτης «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Στην περιοχή μελέτης υπάρχει σημαντικός αριθμός ΧΑΔΑ. Δεδομένα για τα ΧΑΔΑ της περιοχής συλλέχθηκαν από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Στα πλαίσια εφαρμογής της παραγράφου 4, του άρθρου 7 της τροποποιημένης πυροσβεστικής Διάταξης 9Α/2005 και της υπ αριθμόν 1902/16-03-2010 εγκυκλίου «Σχεδιασμός και Δράσεις πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση Δασικών Πυρκαγιών», συγκροτήθηκαν Επιτροπές Ελέγχου, οι οποίες προέβησαν στον έλεγχο και την καταγραφή των ΧΑΔΑ και στη σύνταξη σχετικών εκθέσεων αυτοψίας. Ως εκ τούτου, σημαντική πηγή αποτέλεσε η Έκθεση Αποτελεσμάτων των Εκθέσεων Ελέγχου των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων για το Έτος 2010, με βάση τις εκθέσεις ελέγχου που κοινοποιήθηκαν στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι τα εν λόγω δεδομένα έχουν αναπτυχθεί για μη απογραφικούς σκοπούς και ως εκ τούτου υπάρχει η πιθανότητα να ενέχουν σφάλματα.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης καταγράφονται έντεκα (11) ΧΑΔΑ.

Εξ αυτών ενεργοί είναι 4 ΧΑΔΑ ενώ οι υπόλοιποι 7 είναι κλειστοί, αλλά μη αποκατεστημένοι. Τρεις από τους ΧΑΔΑ υπερβαίνουν σε έκταση τα 10 στρέμματα,

Από τους εν λόγω ΧΑΔΑ οι επτά (7) χαρακτηρίζονται ως άμεσης επιρροής καθώς βρίσκονται εντός της άμεσης περιοχής μελέτης και τέσσερις (4) χαρακτηρίζονται ως έμμεσης επιρροής διότι βρίσκονται εντός ευρύτερης περιοχής μελέτης

Ωστόσο αναφέρονται επίσης τρεις (3) ΧΑΔΑ οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως δυνητικής επιρροής διότι παρότι βρίσκονται εκτός του ορίου της ευρύτερης περιοχής μελέτης ωστόσο κρίθηκε ότι δύναται να επηρεάζουν τη περιοχή μελέτης, δεδομένου ότι βρίσκονται πλησίον υδατικών συστημάτων που καταλήγουν στον Αχελώο Ποταμό.

Επισημαίνεται ότι οι δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία ενός ΧΑΔΑ (ανάλογα με το μέγεθός του) κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικές και συνήθως μη αναστρέψιμες.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των υφιστάμενων ΧΑΔΑ στην ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας Β8.1.6.-2: Βασικά χαρακτηριστικά υφιστάμενων ΧΑΔΑ στη περιοχή μελέτης

ΘΕΣΗ- ΤΩΠΟΝΥΜΙΟ ΧΑΔΑ	ΝΟΜΟΣ	ΔΗΜ. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ (ΕΓΣΑ)		ΖΩΝΗ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΕΡΓΟΥ
					Χ	Υ	
ΡΗΣΟΡΓΙΑ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΕΜΠΕΣΟΥ	ΕΝΕΡΓΗ	5,0	269,476	4,322,168	ΑΜΕΣΗ
ΚΑΛΥΒΙΑ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΛΟΥΤΡΟΥ	ΕΝΕΡΓΗ	4,0	260,199	4,316,348	ΕΜΜΕΣΗ
ΠΟΤΑΜΙ (ΑΧΕΛΩΟΣ)	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΕΝΕΡΓΗ	15,0	266,653	4,281,176	ΑΜΕΣΗ
ΝΤΖΑΜΑΡΑ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΠΑΛΑΙΟΜΑΝΙΝΑΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	1,0	258,268	4,269,944	ΑΜΕΣΗ
ΠΛΑΤΥΓΙΑΛΙ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΑΣΤΑΚΟΥ	ΕΝΕΡΓΗ	6,0	247,716	4,265,323	ΕΜΜΕΣΗ
ΑΓΙΟΣ ΗΛΙΑΣ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΣΤΑΜΝΑΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	3,0	262,674	4,262,899	ΑΜΕΣΗ
ΑΣΤΡΟΒΙΤΣΑ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Δ. ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	11,0	265,587	4,258,641	ΕΜΜΕΣΗ
ΜΕΣΟΛΙΒΑΔΟ	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΚΑΤΟΧΗΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	5,0	257,440	4,253,677	ΑΜΕΣΗ
ΔΙΑΣΕΛΑΚΙΑ Η' ΖΕΡΒΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΒΟΥΛΠΗΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	1,0	286,163	4,323,596	ΑΜΕΣΗ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΦΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΑΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	1,0	287,668	4,321,995	ΑΜΕΣΗ
ΛΙΒΑΝΙ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΒΙΝΙΑΝΗΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	2,0	299,719	4,315,776	ΔΥΝΗΤΙΚΗ
ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Δ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	13,0	312,706	4,309,326	ΕΜΜΕΣΗ
ΠΑΧΟΥΜΕΛΙΣΣΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΝΕΟΥ ΑΡΓΥΡΙΟΥ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	2,0	277,318	4,333,943	ΔΥΝΗΤΙΚΗ
ΠΟΡΤΟΥΛΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΔΟΜΙΑΝΩΝ	ΑΝΕΝΕΡΓΗ	5,0	306,127	4,321,338	ΔΥΝΗΤΙΚΗ

Πηγή: Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας

B8.2. Προτάσεις για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων

B8.2.1. Περιοχή Λιμνών

B8.2.1.1. Σχέδιο Διαχείρισης

Πρέπει να καταρτιστεί σχέδιο διαχείρισης των λιμνών, στο οποίο ιδίως θα περιλαμβάνονται:

α. Οι παρακάτω προβλέψεις της ΚΥΑ.

7.1 Ο φορέας λειτουργίας των έργων οφείλει να φροντίζει για τη καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων, την απομάκρυνση των στερεών απορριμμάτων σύμφωνα με οργανωμένο σχέδιο διαχείρισης και τη διατήρηση της καθαριότητας στους χώρους επέμβασης. Τα αστικά λύματα να διατίθενται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις.

7.2 Κάθε είδους σκουπίδια, άχρηστα υλικά, παλιά ανταλλακτικά και μηχανήματα, λάδια, κλπ. να συλλέγονται και να απομακρύνονται από το χώρο των έργων, η δε διάθεση τους να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις. Απαγορεύεται η κάθε μορφής καύση υλικών (λάστιχα, λάδια κλπ) στην περιοχή του έργου, καθώς και η αποθήκευση στερεών βιομηχανικών αποβλήτων ή/και απορριμμάτων σε κοινόχρηστους χώρους.

8.1 Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους λάδια, καύσιμα κλπ. Ομοίως απαγορεύεται η απόρριψη χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων επί του εδάφους. Στους χώρους πλύσης μηχανημάτων, αλλαγής ορυκτελαίων και εφοδιασμού με καύσιμα να προβλεφθούν ειδικά διαμορφωμένα σημεία συλλογής με κεκλιμένο δάπεδο, εγκάρσιο οχετό συλλογής και δεξαμενή καθίζησης. Τα καθιζάνοντα υλικά θα διατίθενται σε χώρους που θα υποδείξει η αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Περιβάλλοντος. Τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια ή οι διαρροές τους να συγκεντρώνονται και να διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383/Β/28.3.2006) και το υπ. αρ. 82/2004 (ΦΕΚ 64/Β) Π. Δ/τος.

Στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής πρέπει να τηρείται ημερολόγιο με αριθμημένες σελίδες και προσφραγισμένο από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία, στο οποίο να καταγράφεται η ημερομηνία αγοράς του ελαίου/λιπαντικού, η ποσότητά του, ο λόγος και η ποσότητα της απόσυρσης και ο τρόπος διάθεσής του. Στο ημερολόγιο αυτό, να σημειώνονται και τα περιστατικά διαρροών, η διαρρεύσασα ποσότητα, το είδος του ελαίου/λιπαντικού και ο τρόπος αντιμετώπισης της διαρροής. Σε κάθε περίπτωση η διαχείριση των ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383/Β/28.3.2006) και το υπ. αρ. 82/2004 (ΦΕΚ 64/Β) Π.Δ./τος.

8.2 Τα προς χρήση ορυκτέλαια να φυλάσσονται σε κλειστά δοχεία σε στεγασμένο χώρο. Για οποιαδήποτε διάταξη, η οποία δύναται να παρουσιάσει διαρροή, θα πρέπει να προβλέπεται κατάλληλη στεγανή δεξαμενή που να συγκεντρώνει τις τυχόν διαρρέουσες ποσότητες. Ειδικότερα για να αποφευχθεί ενδεχόμενη διαρροή του ελαίου ψύξης του μετασχηματιστή, θα πρέπει αυτή να συλλέγεται εντός στεγανής λεκάνης υποκείμενης του μετασχηματιστή και χωρητικότητας μεγαλύτερης του όγκου του χρησιμοποιούμενου ελαίου ψύξης. Ομοίως για λόγους προστασίας περιβάλλοντος, το χρησιμοποιημένο υδραυλικό έλαιο να μην περιέχει πολυχλωριωμένα πρόσθετα.

9. Απαγορεύεται η χρήση επικίνδυνων ουσιών (PCBs, τοξικές ουσίες κλπ).

- 11.1 Απαγορεύεται οποιαδήποτε διάθεση στερεών και υγρών αποβλήτων στον υδάτινο όγκο των ταμιευτήρων. Οποιαδήποτε διάθεση επεξεργασμένων αποβλήτων θα πρέπει να έχει την ανάλογη περιβαλλοντική αδειοδότηση και θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους αντίστοιχους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας του έργου διαπιστώσει διάθεση αποβλήτων στους υδάτινους όγκους των ταμιευτήρων οφείλει να ενημερώσει γραπτώς τις αρμόδιες Υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
- 11.2 Να γίνεται καθαρισμός της επιφάνειας των ταμιευτήρων στην άμεση περιοχή των φραγμάτων από απορρίμματα που τυχόν συσσωρεύονται
- 12.1 Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα όπως τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων γύρω από τους ταμιευτήρες, περίφραξη τμημάτων αυτών αυξημένης επικινδυνότητας για την προστασία των εργαζομένων στην περιοχή ή των διερχομένων από αυτή από τους κινδύνους που τυχόν δημιουργούνται από τα έργα και την λειτουργία αυτών.
- 12.2 Η τυχόν περίφραξη θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο που να επιτρέπει την διακίνηση των μικρών ζώων (π.χ. σκαντζόχοιροι, χελώνες κλπ), από και προς τις όχθες των ταμιευτήρων με την διατήρηση ανά διαστήματα κενών στην βάση της περίφραξης.
13. Κατά την λειτουργία των έργων πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα πυροπροστασίας για την περίπτωση πυρκαγιάς και για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης της σε παρακείμενες περιοχές.
14. Να εξασφαλιστεί η δυνατότητα χρήσης των έργων και για ανεφοδιασμό οχημάτων πυρόσβεσης.
28. Ειδικότερα, για τους υφιστάμενους ταμιευτήρες, με ευθύνη των αρμοδίων Δ/σεων Υδάτων των Περιφερειών και σε συνεργασία με τον φορέα λειτουργίας των έργων (εντός διετίας από την έκδοση της παρούσας) να καθορισθεί σχέδιο διαχείρισης των ταμιευτήρων (Κρεμαστών, Καστρακίου, Στράτου) και να ληφθεί υπόψη ο καθορισμός κατανομής των ποσοτήτων ύδατος αυτών για την διαχείριση του συστήματος των έργων - ταμιευτήρων, ως έργου πολλαπλού σκοπού προκειμένου να επιτυγχάνεται η βέλτιστη διευθέτηση των περιβαλλοντικών, υδρευτικών, αρδευτικών, ενεργειακών και ανάσχεσης πλημμύρας χρήσεων, με δυνατότητα προσαρμογής των ποσοτήτων σε ετήσια βάση ανάλογα με το υδρολογικό έτος και τη ζήτηση και λαμβάνοντας υπόψη:
- την χρήση για την διασφάλιση των οικοσυστημάτων που βρίσκονται κατάντη των φραγμάτων (οικολογική παροχή)
 - την εξασφάλιση κατά προτεραιότητα των μέχρι σήμερα υφιστάμενων νόμιμων χρήσεων νερού από τους ταμιευτήρες και κατάντη των φραγμάτων.
 - την δυνατότητα ελαχιστοποίησης της διακύμανσης της στάθμης στην λίμνη των Κρεμαστών λαμβάνοντας υπόψη και τον ρόλο αυτής για την ανάσχεση των πλημμυρών
 - την διασφάλιση των περιοχών της εκβολής σε συνδυασμό με τα θαλάσσια ρεύματα
- Κατά τον καθορισμό του σχεδίου διαχείρισης να ληφθούν υπόψη σχετικές μελέτες που τυχόν έχουν εκπονηθεί και αναφέρονται στη διαχείριση των νερών του ποταμού Αχελώου (Ν. 3481/2006).

- 29.1 Με ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου και σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και επιστημονικούς φορείς να γίνει χαρτογράφηση, παρακολούθηση της εξέλιξης περιβαλλοντικών παραμέτρων των ταμιευτήρων και να προταθούν λύσεις για την προστασία κατά προτεραιότητα των υδροτοπικών περιοχών υψηλής οικολογικής σημασίας που τυχόν έχουν δημιουργηθεί περιμετρικά των ταμιευτήρων. Να προταθούν μέτρα για την περαιτέρω ανάδειξη και εξέλιξη αυτών
- 29.2 Με ευθύνη του φορέα λειτουργίας των έργων να πραγματοποιείται πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης των φυσικό - χημικών παραμέτρων στους ταμιευτήρες των έργων (π. χ. θερμοκρασία, διαλυμένο οξυγόνο, θρεπτικά, φυτοπλαγκτόν, κλπ.), η χλωρίδα της περιοχής των ταμιευτήρων, η καταγραφή της πανίδας που ενδιαίει στα παραπάνω οικοσυστήματα με ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτά που τυχόν προστατεύονται από κείμενες διατάξεις και γενικότερα παραμέτρων που σχετίζονται με την ποιότητα των νερών των ταμιευτήρων και τις χρήσεις που αυτοί έχουν. Ο φορέας λειτουργίας των έργων σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και τις αρμόδιες Δ/σεις Περιβάλλοντος των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων θα πρέπει να επιλέξει την τελική οργάνωση σχεδιασμού και υλοποίησης των προγραμμάτων. Το σχέδιο συνεχούς παρακολούθησης θα πρέπει να εκπονηθεί σε διάστημα ενός έτους από την έκδοση της παρούσας. Με ευθύνη του φορέα λειτουργίας, τα αποτελέσματα των μετρήσεων θα καταγράφονται σε σχετικό βιβλίο ή σε ηλεκτρονικό αρχείο σε περίπτωση που υφίσταται δυνατότητα αυτόματης καταγραφής σε αυτό και θα διαβιβάζονται ετησίως σε επεξεργασμένη μορφή στη Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, στην Δ/ση Περιβάλλοντος των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καθώς και στην Δ/σεις Υδάτων των αντίστοιχων Περιφερειών.
- 29.3 Σε κάθε περίπτωση και κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης που αναφέρονται στους όρους 29.1 και 29.2, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και τυχόν άλλα αντίστοιχα προγράμματα που πραγματοποιούνται στην περιοχή των έργων.
- β. Στο σχέδιο θα περιλαμβάνονται και τα προβλεπόμενα από τους περιβαλλοντικούς όρους (Π.Ο.) βάσει του άρθρου 13 του Ν. 3481/06 (ΦΕΚ/162/02-08-06) (Παρ/μα Γ) σχετικά με τα έργα του Αχελώου και ειδικότερα τις παραγράφους:
- 40.3 Στο τμήμα του ποταμού Αχελώου από το φράγμα Συκιάς έως τον ταμιευτήρα Κρεμαστών ορίζεται ελάχιστη οικολογική παροχή ίση με 5 m³/s, καθ' όλη την διάρκεια του έτους, μετρούμενης κατόπιν του φράγματος Συκιάς.
41. Απαγορεύεται πλήρως η λήψη αδρανών από την κύρια κοίτη του ποταμού Αχελώου και όλων των συμβαλλόντων αυτού κλάδων κατόπιν του έργου Μεσοχώρας και μέχρι τον ταμιευτήρα Κρεμαστών, μετά την ολοκλήρωση των έργων και για 10 χρόνια.
52. Να εγκατασταθεί μόνιμο (για συνεχή παρακολούθηση) δίκτυο μέτρησης ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των υδάτινων αποδεκτών. Σκοπός του θα είναι η παρακολούθηση/έλεγχος της διαχείρισης του συνολικού συστήματος ποταμού-λιμνών- ταμιευτήρων- υπογείων νερών, νοουμένου ως συστήματος πολλαπλής σκοπιμότητας (άρδευση, ύδρευση, παραγωγή ενέργειας,

διατήρηση της ποιότητας του περιβάλλοντος), προς ελαχιστοποίηση της πιθανότητας αστοχίας για κάθε μία από τις παραπάνω χρήσεις και σε συνδυασμό, καθώς και η υπόδειξη των μέσων εφαρμογής αυτής της διαχειριστικής πολιτικής.

68. Για την εξασφάλιση της περιβαλλοντικής λειτουργίας των έργων απαιτείται η συστηματική παρακολούθηση των ακόλουθων αβιοτικών και βιοτικών παραμέτρων στην ευρύτερη περιοχή των έργων όπως αναφέρονται στη ΜΠΕ:

- υδρολογικές παράμετροι - υδρογεωλογικές παράμετροι.
- παράμετροι σχετιζόμενες με το φυσικό περιβάλλον, με ιδιαίτερη προτεραιότητα σε τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και σε είδη των Παραρτημάτων ΙΙ και ΙV της Κοινοτικής Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- παράμετροι σχετιζόμενες με το ανθρωπογενές περιβάλλον παράμετροι σχετιζόμενες με τις επιπτώσεις και τα επανορθωτικά μέτρα
- παράμετροι σχετιζόμενες με την λειτουργία των αρδευτικών έργων μετά την κατασκευής τους.
- παράμετροι σχετιζόμενες με τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Ιδιαίτερα θα πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα από την Κοινοτική Οδηγία 2000/60/ΕΚ για την οικολογική ποιότητα των νερών.

Σχετικές με τα παραπάνω και οι περιβαλλοντικές δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ, που αναφέρονται στο Κεφ. Β8.2.4. με αρ. (1),(2), (3), (4), (12), (13), (20), (22), (23), (24), (25), (26), (27), (28), (29), (30), (31), (32), (33), (34), (35), (36).

γ. Στο σχέδιο διαχείρισης θα περιλαμβάνονται και δράσεις από έργα που αναφερθήκαμε στο Κεφ. 4.2 όπως:

- Έργα και δράσεις πολιτικής προστασίας λόγω
 - πιθανού πλημμυρικού κύματος από αστοχία φραγμάτων
 - πλημμύρες ποταμού και χειμάρων
 - κατολισθήσεις παραλίμνιων οδών και πρηνών ως επίσης διάβρωση αναχωμάτων
- Προσδιορισμός της ελάχιστης αναγκαίας στάθμης νερού στην Τ.Λ. Κρεμαστών
- Δημιουργία παιδαγωγικού πακέτου εκπαίδευσης για εξοκίωση με τις περιβαλλοντικές αξίες του οικοσυστήματος Τ.Λ.

Σύμφωνα με την παραπάνω ΚΥΑ και τους Π.Ο. υπεύθυνος για την σύνταξη του παραπάνω σχεδίου είναι ο φορέας λειτουργίας των έργων και οι αρμόδιες για την κατασκευή και λειτουργία των έργων υπηρεσίες.

α. Εκτιμώμενη δαπάνη για την σύνταξη του σχεδίου 150.000 €.

Η παραπάνω δαπάνη θα καλυφθεί κατά μέρος από τον φορέα διαχείρισης στα πλαίσια των υποχρεώσεων του και κατά το υπόλοιπο από το ΕΣΠΑ σαν τμήμα του προϋπολογισμού των δράσεων του κεφαλαίου Β.8.2.4.

β. Εκτιμώμενος προϋπολογισμός έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης (ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ, ΑΔΡΑΝΩΝ, κτλ.) 1.300.000.

Η παραπάνω δαπάνη μπορεί να καλυφθεί από το ΕΣΠΑ σαν τμήμα των κονδυλίων (31), (34) και (36).

γ. Έργα και δράσεις ανάδειξης και προβολής περιβαλλοντικών θεμάτων. Εκτιμώμενη δαπάνη 30.000.

Η παραπάνω δαπάνη θα καλυφθεί από δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ ιδίως από τα κονδύλια (1), (2), (3) του κεφ. Β8.2.4.

B8.2.1.2. Οριοθέτηση Λιμνών

Απαιτείται οριοθέτηση των λιμνών με βάση την ανώτατη στάθμη λειτουργίας και ανώτατη στάθμη πλημμυρών.

Σχετική η παρακάτω πρόβλεψη της ΚΥΑ:

15. Από το φορέα λειτουργίας των έργων να γίνει οριοθέτηση των λιμνών (ανώτατη στάθμη λειτουργίας και ανώτατη στάθμη πλημμυρών) σε τοπογραφικούς χάρτες κατάλληλης κλίμακας.

Η παραπάνω εργασία βάσει της ΚΥΑ είναι στις υποχρεώσεις της ΔΕΗ.

Σύμφωνα με έγγραφο της ΔΕΗ το έργο έχει εκτελεσθεί.

B8.2.2. Περιοχή κατάντη Φρ. Στράτου

B8.2.2.1. Αδρανοποίηση κοίτης κατάντη Φρ. Στράτου έως τέλος διώρυγας Φυγής

Το πρόβλημα αυτό δημιουργήθηκε εξαιτίας της κατασκευής και της λειτουργίας της διώρυγας φυγής του Υ/ΗΣ Στράτου ΙΙ προς την κοίτη του Αχελώου.

Η διώρυγα αυτή, τραπεζοειδούς διατομής με ενδιάμεσο αναβαθμό, είναι επενδυμένη με έκχυτο σκυρόδεμα και έχει πλάτος πυθμένα κυμαινόμενο από 7.90 m μέχρι 11.20 m. Στην έξοδο της διώρυγας φυγής έχει κατασκευαστεί έργο εξόδου με 8 θυροφράγματα για απομόνωσή της σε έκτακτη περίπτωση. Η παροχетеυτική της ικανότητα είναι 440 m³/s.

Η διώρυγα φυγής κατασκευάστηκε στη δυτική όχθη του Αχελώου από το ύψος της Εθνικής Οδού Αγρινίου-Αμφιλοχίας με εκσκαφή των αλλουβιακών υλικών της όχθης του ποταμού. Ο λόγος που οδήγησε στην κατασκευή της σχετίζεται με το υψόμετρο λειτουργίας των 2 σταθμών παραγωγής του Στράτου Ι. Για να κερδηθεί η μεγαλύτερη δυνατή υψομετρική διαφορά υδατόπτωσης, οι 2 σταθμοί παραγωγής τοποθετήθηκαν χαμηλότερα από το υψόμετρο της κοίτης του Αχελώου και του εδάφους, στα +29 m. Για το λόγο αυτό χρειάστηκε να γίνει εκσκαφή υλικού από την όχθη του Αχελώου, έτσι ώστε η διώρυγα φυγής με κλίση πυθμένα 0,0002 να συναντήσει υψομετρικά την κοίτη του ποταμού σε απόσταση 7 km και να παροχетеυτεί κανονικά σ' αυτήν.

Η κατασκευή των έργων του Στράτου δημιούργησε τα ακόλουθα προβλήματα:

- Έγινε μεγάλη ανακατάταξη των φερτών υλικών στην κοίτη και στις όχθες του Αχελώου κατάντη των φραγμάτων Στράτου και Σπολάιτας (αρδευτικό). Μεγάλες εκσκαφές και μεγάλες απορρίψεις.
- Άλλαξαν οι συνθήκες ροής στην κοίτη του ποταμού, αφού στην πράξη έγινε εκτροπή του μέσω της διώρυγας φυγής. Ελάχιστες παροχές υφίστανται σήμερα στο τμήμα της κοίτης του Αχελώου και κατά εντελώς ακανόνιστο τρόπο.
- Άλλαξαν οι συνθήκες ζωής των οργανισμών, φυτικών και ζωικών, με ιδιαίτερη έμφαση στα ψάρια.

Δημιουργήθηκαν στο χώρο εκφόρτισης του νερού από τη διώρυγα φυγής στην κοίτη του Αχελώου συνθήκες ακανόνιστης και στροβιλοειδούς ροής (λόγω της λειτουργίας του Υ/ΗΣ Στράτος Ι). Η κατάσταση αυτή επηρεάζει τη ζωή και την αναπαραγωγική διαδικασία των ψαριών, αφού δεν μπορούν να εναποθέσουν τα αυγά τους στον αμμώδη πυθμένα της κοίτης γιατί παρασύρονται από τους στροβιλισμούς του νερού ενώ πρέπει να προσαρμόζονται σε μεγάλες μεταβολές της στάθμης του ποταμού 1-2 φορές ανά 24ωρο.

Η αδρανοποίηση της κοίτης του Αχελώου κατάντη των φραγμάτων δημιούργησε μια ζώνη πλάτους 1,5-2,0 km, της κοίτης και της όχθης του ποταμού, πολύ ελκυστική για τους καταληψίες της περιοχής, οι οποίοι και την κατέλαβαν.

Η κατάληψη της κοίτης και της όχθης του Αχελώου κατάντη των φραγμάτων εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τους ίδιους τους καταληψίες, είτε σε περίπτωση εκδήλωσης πλημμυρικών επεισοδίων εφόσον οι ταμειυτήρες είναι πλήρεις, είτε σε περίπτωση ατυχήματος στα φράγματα.

B8.2.2.2. Διαχείριση κοίτης κατάντη Φρ. Στράτου

Πρέπει να καταρτισθεί σχέδιο διαχείρισης της κοίτης του Αχελώου κατάντη Φρ. Στράτου και σχετικές μελέτες για την προστασία και αποκατάσταση της κοίτης από αποθέσεις, απορρίμματα, αμμοληψίες, την αποκατάσταση της παραποτάμιας βλάστησης, την εξασφάλιση ελάχιστης οικολογικής περιοχής. Στο σχέδιο διαχείρισης πρέπει να περιλαμβάνονται και τα μέτρα για την μη επέκταση των ιδιοκτησιών και άλλων δραστηριοτήτων εντός της κοίτης του ποταμού. Επιπλέον θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

α. Οι σχετικές παρακάτω προβλέψεις της ΚΥΑ

23.1 *Να εξασφαλιστεί κατά προτεραιότητα κατάντη του φράγματος Στράτου, από το ΥΗΕ Στράτος ΙΙ, και μέχρι το σημείο εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΕ Στράτου Ι στην κοίτη του ποταμού Αχελώου, συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους παροχή τουλάχιστον ίση με 7 m³/sec, με σκοπό τη διασφάλιση του οικοσυστήματος κατάντη του φράγματος και μέχρι το σημείο εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΕ Στράτου Ι (παλαιά κοίτη του ποταμού Αχελώου και για μήκος 7 km περίπου). Η εφαρμογή αυτή θα γίνεται με ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου και κατά την αρδευτική περίοδο σε συνεργασία με τον τοπικό φορέα διαχείρισης του αρδευτικού φράγματος που βρίσκεται κατάντη του φράγματος Στράτου. Ο φορέας λειτουργίας του έργου να πραγματοποιεί συστηματικές μετρήσεις σε ημερήσια βάση και να καταγράφει σε θεωρημένο από την ΝΑ Αιτωλοακαρνανίας βιβλίο, τις εισροές του ποταμού για κάθε φράγμα, την οικολογική παροχή που αφήνεται κατάντη του φράγματος Στράτου, τις ποσότητες νερού που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από κάθε φράγμα καθώς και τις απολήψιμες ποσότητες για άρδευση και ύδρευση. Οι μετρήσεις αυτές θα πρέπει να διαβιβάζονται από τον φορέα λειτουργίας του έργου σε ηλεκτρονική μορφή στις Δ/σεις Υδάτων των Περιφερειών και στις Δ/σεις Περιβάλλοντος των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.*

23.2 *Να εξασφαλιστεί στο τμήμα της κοίτης μεταξύ της εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι και των εκβολών Αχελώου ελάχιστη οικολογική παροχή ίση με 21,3 m³/sec. Να εκπονηθεί από τον φορέα λειτουργίας του έργου, σε χρονικό διάστημα ενός έτους από την έκδοση της παρούσας, ειδική*

τεχνική μελέτη τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών έργων ή τρόπος λειτουργίας των υδροηλεκτρικών έργων προκειμένου να ομογενοποιηθεί (χρονικά και χωρικά) η ροή κατάντη της εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι, με σκοπό την ισοκατανομή της οικολογικής παροχής κατάντη του φράγματος. Στην μελέτη επίσης θα πρέπει να συνεκτιμηθούν νεότερα υδρολογικά στοιχεία και λοιπά δεδομένα της περιοχής, με σκοπό την τυχόν αναπροσαρμογή της τιμής της οικολογικής παροχής. Η τεχνική αυτή μελέτη θα εγκριθεί από την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Τα έξοδα της μελέτης θα βαρύνουν τον φορέα λειτουργίας του έργου.

- 23.3 Ο φορέας λειτουργίας του έργου οφείλει να πραγματοποιεί συστηματικές μετρήσεις για τις παροχές σε συγκεκριμένες - χαρακτηριστικές θέσεις του ποταμού κατάντη της διώρυγας φυγής του Στράτου Ι. Η συχνότητα των μετρήσεων καθώς και οι θέσεις μέτρησης θα καθοριστούν από την αρμόδια Δ/ση Υδάτων της Περιφέρειας. Οι μετρήσεις θα πρέπει να καταγράφονται και να διαβιβάζονται από τον φορέα λειτουργίας του έργου σε ηλεκτρονική μορφή στην αρμόδια Δ/ση Υδάτων της Περιφέρειας και στην αρμόδια Δ/ση Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
- 23.4 Για την εφαρμογή του όρου 23.2, εφόσον απαιτηθούν έργα που απαιτούν αντίστοιχη περιβαλλοντική αδειοδότηση, αυτή θα πρέπει να γίνει από την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ
- 23.5 Σε καμιά περίπτωση δεν θα χρησιμοποιούνται οι οικολογικές παροχές των όρων 23.1 και 23.2 ανωτέρω για αρδεύσεις.
24. Με ευθύνη των αρμοδίων Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλοακαρνανίας και άλλων φορέων στο μέρος που τους αφορά (σε διάστημα ενός έτους από την έκδοση της παρούσας) και με δαπάνες του φορέα λειτουργίας, να εκπονηθεί μελέτη, η οποία θα τύχει ανάλογης περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, που θα αφορά στα εξής:
- α) αποκατάσταση του ανεξέλεγκτου τόπου εναπόθεσης απορριμμάτων, που βρίσκεται στην κοίτη του Αχελώου και στο ύψος της εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου Ι, με αντίστοιχη αναφορά στις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να προβούν οι αρμόδιοι φορείς
 - β) διαμόρφωση των υλικών αμμοληπιών και προϊόντων που προήλθαν από την διαλογή αυτών, απομάκρυνση άλλων δραστηριοτήτων και αποκατάσταση - διαμόρφωση της κοίτης κατάντη του φράγματος Στράτου και για το μήκος των 7 Km (παλαιά κοίτη του ποταμού Αχελώου), στην οποία παρουσιάζονται εκτεταμένες απολήψεις υλικών και άλλες χρήσεις.
 - γ) προσδιορισμός των συγκεκριμένων περιοχών - ζωνών, στις οποίες θα επιτρέπονται οι αμμοληπίες και οι απολήψεις υλικών από την ευρεία κοίτη του ποταμού Αχελώου, για το τμήμα αυτής κατάντη του φράγματος Στράτου και μέχρι τις εκβολές. Η μελέτη θα προσδιορίζει και θα περιορίζει τις χρήσεις αυτές σε συγκεκριμένες ζώνες με σκοπό την μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και θα προσδιορίζει τις ετησίως επιτρεπόμενες ποσότητες απόληψης υλικών.
 - δ) αποκατάσταση της παραποτάμιας βλάστησης κατάντη του φράγματος Στράτου και ιδιαίτερα για το τμήμα εκείνο που βρίσκεται κατάντη του φράγματος και μέχρι την έξοδο της διώρυγας φυγής. Η μελέτη θα πρέπει να έχει ως στόχο την βελτίωση της αισθητικής του τοπίου.

Μέχρι την εκπόνηση της παραπάνω μελέτης και τον προσδιορισμό των ζωνών απόληψης υλικών και σε εύλογο χρονικό διάστημα θα πρέπει να απαγορευτεί η απόληψη και εναπόθεση των υλικών στην κοίτη του ποταμού Αχελώου και των συμβαλλόντων κλάδου αυτού, καθώς και σε απόσταση 30 m εκατέρωθεν των πρηνών της τεχνητής διώρυγας φυγής του ΥΗΣ Στράτου. Η δαπάνη για τις εργασίες φύτευσης που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο δ) θα βαρύνουν τον φορέα λειτουργίας του έργου.

31. Σε κάθε περίπτωση να εξασφαλισθούν οι νόμιμες υφιστάμενες χρήσεις νερού (π.χ υδρεύσεις, αρδεύσεις κλπ.) στα κατάντη και στα ενδιάμεσα τμήματα των έργων, όπως αυτές έχουν καθοριστεί και δεν έρχονται σε αντίθεση με τους όρους της παρούσας.
 - β. Ενέργειες για το τμήμα της κοίτης κατάντη Φρ. Στράτου προβλέπονται και από τους Π.Ο. του άρθρου 13 του Ν. 3481/06 σχετικά με τα έργα του Αχελώου και ειδικότερα:
42. Κατάντη του φράγματος Στράτου, λόγω του μηδενισμού της στερεομεταφοράς που ήδη έχει επέλθει, απαιτείται η λήψη όλων των απαραίτητων διοικητικών μέτρων (περιορισμού ή και απαγόρευσης) των αμμοληψιών και εν γένει των απολήψεων υλικών από την ευρεία κοίτη του ποταμού Αχελώου. Απαιτείται με ευθύνη της Ν.Α Αιτωλοακαρνανίας να καθορισθεί η ετησίως επιτρεπόμενη ποσότητα και οι θέσεις απόληψης υλικών ύστερα από εκπόνηση ειδικής μελέτης υπολογισμού στερεομεταφοράς.
65. Να υλοποιηθεί από την ΔΕΗ Α.Ε. η δημιουργία έργου ομογενοποίησης της ροής κατάντη του φράγματος Στράτου, ύστερα από την εκπόνηση σχετικής τεχνικής μελέτης, προκειμένου να ισοκαταμεμηθεί χρονικά η παροχή νερού του ποταμού. Το έργο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την έναρξη λειτουργίας των έργων μερικής εκτροπής του Άνω ρου του π. Αχελώου.

Η ελάχιστη οικολογική παροχή θα πρέπει να επανεξετασθεί στα πλαίσια ειδικής μελέτης στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη η μέχρι σήμερα εμπειρία και οι προτάσεις που έχουν διατυπωθεί.

Σχετικές με τα παραπάνω και οι περιβαλλοντικές δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ, που αναφέρονται στο Κεφ. Β8.2.4. με αρ. (1),(2), (3), (4), (12), (13), (20), (22), (23), (24), (25), (26), (27), (28), (29), (30), (31), (32), (33), (34), (35), (36).

Για τα παραπάνω 23 της ΚΥΑ και 65 της Π.Ο. υπεύθυνος είναι ο φορέας λειτουργίας (ΔΕΗ). Για τα υπόλοιπα υπεύθυνη είναι η Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

- α. Εκτιμώμενη δαπάνη για την σύνταξη του σχεδίου διαχείρισης 250.000 €.

Η παραπάνω δαπάνη θα καλυφθεί κατά μέρος από τον φορέα διαχείρισης στα πλαίσια των υποχρεώσεων του και κατά το υπόλοιπο από το ΕΣΠΑ σαν τμήμα του προϋπολογισμού των δράσεων του κεφαλαίου Β.8.2.4.

- β. Εκτιμώμενος προϋπολογισμός έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης (ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ, ΑΔΡΑΝΩΝ, κτλ.) 2.000.000.

Η παραπάνω δαπάνη μπορεί να καλυφθεί από το ΕΣΠΑ σαν τμήμα των κονδυλίων (31), (34) και (36).

- γ. Εργασίες αποκατάστασης της παραποτάμιας βλάστησης εκτιμώμενου προϋπολογισμού 500.000
Προκύπτει σαν υποχρέωση της ΔΕΗ βάση του 24.δ της ΚΥΑ.

Βάσει εγγράφου της ΔΕΗ το έργο έχει γίνει και ειδικότερα η πρώην Νομαρχία έχει εκπονήσει μελέτη, για την οποία αναμένεται έγκριση από την ΕΥΠΕ.

δ. Κατασκευή κεντρικής μονάδας εναερόβιας χώνευσης αγροκτηνοτροφικών αποβλήτων προϋπολογισμού 5.000.000

Μπορεί μερικά να καλυφθεί από τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠΑ (1.000.000)

ε. Κατασκευή συστήματος επεξεργασίας υγρών αποβλήτων σε οικισμούς με πληθυσμό <2.000 κάτοικοι (Στράτος) προϋπολογισμού 650.000.

Μπορεί να καλυφθεί από τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠΑ (Κεφ. Β8.2.4).

στ. Έργα προβολής και ανάδειξης προϋπολογισμού 30.000 €.

B8.2.2.3. Πρόταση οριοθέτησης

Η κατάσταση της κοίτης του Αχελώου κατάντη του φράγματος Στράτου χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση.

Επείγουσα ανάγκη είναι η οριοθέτηση της κοίτης του ποταμού.

Η οριοθέτηση ρευμάτων και ποταμών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91Α). Χρησιμοποιεί στοιχεία από τη μελέτη αντιπλημμυρικής προστασίας των και εκπονείται παράλληλα με τις Περιβαλλοντικές μελέτες.

Συντάσσεται σε διάγραμμα κλίμακας τουλάχιστον 1:1000 εξαρτημένο από το τριγωνομετρικό σύστημα της χώρας στο οποίο σημειώνεται οι όχθες, οι γραμμές πλημμύρας, κτλ.

Οι προτεινόμενες οριογραμμές (μπλε χρώμα) θα περιβάλλουν τα πιο πάνω στοιχεία και θα είναι πολυγωνικές με κορυφές εξαρτημένες από το τριγωνομετρικό δίκτυο της χώρας.

Στην οριοθέτηση της κοίτης του Αχελώου, για την αποφυγή κοινωνικών προβλημάτων, θα πρέπει να υπάρξει προσπάθεια ώστε το όριο του ποταμού να περιορίζεται μεταξύ των γραμμών των αναχωμάτων.

Προς τούτο σε ορισμένα σημεία η οριοθέτηση θα γίνει με την προϋπόθεση έργων διευθέτησης (αποκατάσταση καταστραφέντων αναχωμάτων, ενίσχυση υφιστάμενων κτλ.).

Η οριοθέτηση του ποταμού προβλέπεται από την ΚΥΑ σαν υποχρέωση του φορέα λειτουργίας.

22.1. Να εκπονηθεί από τον φορέα λειτουργίας του έργου (σε χρονικό διάστημα τριών ετών από την έκδοση της παρούσας) σε συνεργασία με τοπικούς φορείς (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις κλπ.) μελέτη για να προσδιοριστεί η κατάντη του φράγματος Στράτου και μέχρι τις εκβολές κοίτη κατάκλισης του ποταμού Αχελώου στις περιπτώσεις λειτουργίας τόσο των μονάδων των σταθμών παραγωγής όσο και των εκχειλιστών για παροχές 500 m³/sec, 1000 m³/sec, 2000 m³/sec, 3000 m³/sec, 3500 m³/sec, 4000 m³/sec. Η μελέτη αυτή να υποβληθεί στην αρμόδια Περιφέρεια, στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας καθώς και στο Γραφείο ΠΣΕΑ του Νομού. Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης να καθοριστούν χρήσεις για τα διάφορα επίπεδα πλημμυρικών ροών (π.χ. είδη καλλιεργειών κλπ.) και να οριοθετηθεί η κοίτη του ποταμού Αχελώου.

22.2 Απαγορεύεται οποιαδήποτε δραστηριότητα που θα εμποδίζει την ροή του νερού για τις διάφορες παροχές όπως αυτές εξετάζονται στην μελέτη του όρου 22.1

22.3 Η μελέτη του όρου 22.1 να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη σε κάθε επέκταση και επιβολή όρων δόμησης στην περιοχή κατάντη των φραγμάτων.

22.4 Απαγόρευση αλλαγής της διατομής της κοίτης του ποταμού Αχελώου για οποιαδήποτε δραστηριότητα με στόχο την επέκταση των ιδιοκτησιών ή την οικιστική χρήση εκτός των τυχόν έργων αντιπλημμυρικής προστασίας τα οποία θα πρέπει να έχουν προηγουμένως αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά.

Η ευθύνη για τις παραπάνω ενέργειες ανήκει στη ΔΕΗ.

Ήδη εκπονήθηκε μελέτη "Έρευνα κατάκλυσης ποταμού Αχελώου κατάντη Στράτου" από το ΕΜΠ με ανάθεση από τη ΔΕΗ.

Πρέπει να ολοκληρωθούν οι μελέτες με την οριοθέτηση του ποταμού, χρήσεις γης, κτλ.

Η δαπάνη για τις παραπάνω μελέτες όπως προκύπτει από τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών – Υπηρεσιών (ΚΠΑΜΥ) και υπολογίζεται σε 200.000 €.

B8.2.3. Δέλτα Αχελώου

B8.2.3.1. Προβλήματα στην περιοχή του Δέλτα

B8.2.3.1.1. Διακοπή της επικοινωνίας με την θάλασσα

Το πρόβλημα αυτό έχει απασχολήσει όλους όσους έχουν ασχοληθεί με τα οικολογικά θέματα της περιοχής τα τελευταία χρόνια, χωρίς όμως να έχει γίνει δυνατή μια ορθή αξιολόγηση των συνεπειών του.

Αν όμως αναλογιστούμε ότι έχουν παρέλθει 20-30 χρόνια από την εκτέλεση των έργων διακοπής αυτής της επικοινωνίας, χωρίς μέχρι σήμερα να έχουμε σοβαρές αλλαγές στο καθεστώς λειτουργίας των λιμνοθαλασσών, τότε θα πρέπει να δεχτούμε ότι, είτε η επιρροή τους είναι μικρή, είτε είναι πολύ αργή.

Υπάρχει πάντοτε βέβαια και η ερμηνεία της δυναμικής ισορροπίας των παραγόντων του περιβάλλοντος κατά την οποία οι επιμέρους παράγοντες μπορούν να μεταβάλλονται αλλά η ισορροπία του συστήματος διατηρείται δυναμικά. Με βάση αυτό το συλλογισμό θα μπορούσαμε να δεχθούμε ότι, όταν η δράση του γλυκού νερού από τη χέρσο ήταν μεγάλη, τότε και η δράση του αλμυρού νερού από τη θάλασσα προς τις λιμνοθάλασσες μπορεί να ήταν εξίσου μεγάλη. Όταν η πρώτη μειώθηκε φαίνεται ότι και η δεύτερη μειώθηκε ανάλογα, ώστε να υπάρχει πάντοτε μια ισορροπία στο σύστημα.

Από την επιστήμη της Ωκεανογραφίας φαίνεται ότι οι λιμνοθάλασσες είναι ευαίσθητα φυσικά περιβάλλοντα. Σ' ένα δελταϊκό χώρο, όπως του Αχελώου και του Εύηνου, αν αφήναμε ελεύθερη τη δράση των ποταμών και χειμάρρων οι λιμνοθάλασσες θα γέμιζαν με φερτά υλικά, οι λουρονησίδες θα τις απομόνωναν από τη θάλασσα και έτσι θα μετατρέπονταν σε έλη. Κατ' αυτόν τον τρόπο επεκτείνονται οι δελταϊκές πεδιάδες όλων των ποταμών της γης προς τη θάλασσα.

Στην περίπτωση λοιπόν που θέλουμε να διατηρήσουμε και να εκμεταλλευθούμε τις λιμνοθάλασσες θα πρέπει να επεμβαίνουμε και να ρυθμίζουμε τις διεργασίες που οδηγούν είτε στην πρόσχωσή τους με φερτά υλικά από τα ποτάμια, είτε στην απομόνωσή τους από τη θάλασσα με το κλείσιμο των διαύλων των λουρονησίδων από τα κύματα και τα ρεύματα της θάλασσας.

Στην πράξη οι ρυθμίσεις αυτές πρέπει να γίνονται ανά 5-10 χρόνια, γιατί όσο και να προσπαθήσει ο άνθρωπος η κατάσταση της δυναμικής ισορροπίας του συστήματος των λιμνοθαλασσών παρουσιάζει εξαιρετική ευαισθησία.

Για να ρυθμιστούν δε οι συνθήκες λειτουργίας των λιμνοθαλασσών απαιτείται η γνώση πολλών παραμέτρων της θάλασσας (παλίρροιες, κύματα, ρεύματα, φερτά υλικά), της χέρσου (ροή-παροχές, στερεοπαροχές, πλημμύρες ποταμών και χειμάρρων) και της λιμνοθάλασσας (φυσικοχημικοί, κυκλοφοριακοί, ιχθυολογικοί). Δυστυχώς, ελάχιστες από τις παραμέτρους αυτές γνωρίζουμε μέχρι σήμερα και καταβάλλουμε προσπάθειες να κατανοήσουμε την αλληλεπίδρασή τους και τον τρόπο της λειτουργίας του συστήματος.

Θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι η διακοπή της επικοινωνίας γλυκού- αλμυρού νερού δεν ήταν πλήρης, αφού ένα μέρος αυτής γίνεται σήμερα μέσω των αντλιοστασίων στράγγισης-αποχέτευσης και ένα μέρος γίνεται υπόγεια μέσω των υφισταμένων υδροφορέων.

B8.2.3.1.2. Οι αρμυρότοποι της πεδιάδας Νεοχωρίου

Είναι γνωστό ότι μετά την κατασκευή του προστατευτικού αναχώματος ορισμένες περιοχές αλμυρών εδαφών βρέθηκαν εσωτερικά, προς το μέρος της χέρσου (δελταϊκής πλατφόρμας του Αχελώου), όπως και ορισμένες περιοχές της χέρσου (λοβοί του δέλτα) βρέθηκαν εξωτερικά, προς το μέρος της λιμνοθάλασσας. Αλμυρά επίσης εδάφη υπάρχουν και στον ευρύτερο χώρο των εκβολών του Αχελώου στις περιοχές Λευκούλες, Παλιογαλάρα και Ταβέρνες (πίσω από το προστατευτικό φράγμα του κόλπου Πεταλά).

Τα εδάφη αυτά βρίσκονται στη διαδικασία εξυγίανσης τους μέσω ενός συστήματος στραγγιστικών τάφρων και των αντλιοστασίων D1 και D2 για την πεδιάδα Νεοχωρίου και του αντλιοστασίου D4 για τις περιοχές Παλιογαλάρα και Ταβέρνες στον κόλπο του Πεταλά.

Μέχρι σήμερα η εξυγίανση αυτή προχωρεί πολύ αργά και η ζώνη των εδαφών αυτών χρησιμοποιείται ως βοσκότοπος για βοοειδή. Επίσης σε μια περιοχή της ζώνης αυτή νοτίως του Νεοχωρίου έχει εγκατασταθεί μεγάλη μονάδα εκκοκισμού βάμβακος (Εκκοκιστήρια Νεοχωρίου) και εκεί κοντά έχει γίνει και ο σκουπιδοτόπος Νεοχωρίου ως ανοιχτός χώρος ελεύθερης απορροής.

Στο παρελθόν έχουν γίνει σκέψεις (Λεονταρίτης κ.ά. 1989, Μαρίνος 1993) για τον πλημμυρισμό της ζώνης αυτής με γλυκό νερό και τη μετατροπή της σε Βιότοπο, ή για την καλλιέργεια ρυζιού που θα βοηθήσει στην εξυγίανση των εδαφών.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση για τους παρακάτω λόγους:

- Τα εδάφη αυτά αποτελούν σήμερα ιδιοκτησίες.
- Η εξυγίανσή τους προχωρεί με αργό ρυθμό, αλλά για ορισμένους αγρότες που δραστηριοποιούνται ο ρυθμός γίνεται γρήγορος. Έτσι, σε ορισμένες θέσεις της ζώνης αυτής η εξυγίανση έχει φθάσει μέχρι την αποστραγγιστική τάφρο, εσωτερικά του αναχώματος.
- Ο πλημμυρισμός της περιοχής θα δημιουργήσει μια κατάσταση έλους με γλυκό- υφάλμυρο νερό, το οποίο Βέβαια για να μετατραπεί σε Βιότοπο θα απαιτήσει σημαντικό χρόνο και σημαντική τεχνική βοήθεια.

- Με τον πλημμυρισμό της χαμηλής περιοχής θα ανέβει η στάθμη του φρεάτιου υδροφόρου ορίζοντα στις γειτονικές περιοχές προς το εσωτερικό της πεδιάδας. Έτσι, τα τμήματα που έχουν σήμερα στραγγιστεί και καλλιεργούνται θα αντιμετωπίσουν προβλήματα στράγγισης και αδυναμίας τους να καλλιεργηθούν. Αυτό θα έχει σοβαρή κοινωνική διάσταση σε μια περιοχή 100% αγροτική.
- Υπάρχουν και ορισμένα άλλα προβλήματα, τα οποία θα δημιουργηθούν από τον πλημμυρισμό των εκτάσεων αυτών και τα οποία είναι αδύνατο να αναφερθούν στα πλαίσια της εργασίας αυτής.

Επικρατούσα γνώμη είναι να εφαρμοστεί η πρόταση που αφορά στα αντλιοστάσια D1 και D2 με βάση την οποία:

- Θα συνεχιστεί η στράγγιση της εσωτερικής ζώνης
- Θα τροφοδοτείται η λ/θ Μεσολογίου σε γλυκό νερό
- Θα δημιουργηθεί Βιότοπος στο μέτωπο της λ/θ Μεσολογίου στους λίθους του δέλτα.

Επίσης η άποψη του Μαρίνου (1993) για "σπατάλη χρήσης γλυκού νερού εσωτερικά του αναχώματος, ίσως με την ανάπτυξη ορυζοκαλλιέργειας" μπορεί να εφαρμοστεί σχετικά εύκολα και να έχει πολλαπλό θετικό αποτέλεσμα για την περιοχή αυτή.

B8.2.3.1.3. Επεμβάσεις στις λουρονησίδες

Οι λουρονησίδες αποτελούν τις παράκτιες ζώνες του Β. Πατραϊκού και επομένως τις ακτές της ευρύτερης περιοχής για κολύμβηση και αναψυχή. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος που προκλήθηκαν σημαντικές επεμβάσεις, όπως:

- Καταστροφή των αμμοθινών και της βλάστησής τους, για την ισοπέδωση και την προετοιμασία της περιοχής.
- Διάνοξη δρόμων και μονοπατιών σε ολόκληρη τη ζώνη των νησίδων.
- Κτίσιμο παράνομων παραθεριστικών οικιών (από παράγκες μέχρι βίλες). Οι περισσότερες γκρεμίστηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ, αλλά οι περιοχές των λουρονησίδων συνεχίζουν να οικοδομούνται.
- Καταπατήσεις δημοσίων εκτάσεων.
- Παραγωγή και απόρριψη σκουπιδιών και λυμάτων.
- Κλείσιμο και διάνοξη διαύλων επικοινωνίας με τη θάλασσα, κατασκευή γεφυρών και δρόμων, μπάζωμα ακτών για προστασία, κατασκευή σπιτιών και ρύπανση από τους ψαράδες των συνεταιρισμών.
- Ανατροπή της φυσικής κατάστασης, του ρόλου και της λειτουργίας των λουρονησίδων.

Οι μεγαλύτερες επεμβάσεις έχουν γίνει στις λουρονησίδες του Λούρου (δυτικό άκρο λ/θ Μεσολογίου) και Τουρλίδας (νότιο τμήμα Κλείσοβας).

Μέτρα προστασίας των λουρονησίδων αυτών φαίνεται ότι είναι αδύνατο να εφαρμοστούν. Τουλάχιστον ας σταματήσει η κατάσταση εδώ και ας μην επεκταθεί και στα άλλα νησάκια (Θολής-Προκοπάνιστου), γιατί επιχειρείται και αυτό από τους ψαράδες που κατασκευάζουν δρόμους σύνδεσης για να κυκλοφορούν με τα Ι.Χ. αυτοκίνητά τους.

B8.2.3.1.4. Παλαιοπόταμος

- Προστασία της λουρονησίδας Παλαιοπόταμου
- Κατασκευή μόνιμης ιχθυοσυλληπτικής εγκατάστασης στη δέση μεταξύ των λιμνοθαλασσών "Πόρτο" και Γουρουνοπούλες"
- Κατασκευή δύο εσοδευτικών στομιών, ένα σε κάθε επιμέρους λιμνοθάλασσα (Πόρτο και Γουρουνοπούλες).
- Κατασκευή οικίσκων διαμονής ψαράδων
- Κατασκευή τάφρου διαχείμασης ψαριών
- Κατασκευή τριών γεφυρών και εκβάθυνση του υπάρχοντος διαύλου επικοινωνίας των δύο λιμνοθαλασσών (Πόρτο και Γουρουνοπούλες)
- Κατασκευή δεξαμενής χελιών και δεξαμενής βρόχινου νερού

Οι προτάσεις αυτές διατυπώθηκαν από το Γραφείο ΔΟΞΙΑΔΗ-ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. για λογαριασμό της Ν. Αιτωλοακαρνανίας και αφορούν στο ακραίο δυτικό τμήμα της λ/δ Μεσολογγίου, το οποίο μετά την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων και το διαχωρισμό τους από το ιχθυοτροφείο της Θολής, θεωρείται ως ανεξάρτητο τμήμα της λιμνοθάλασσας. Περιλαμβάνει τα ιχθυοτροφεία Γουρουνοπούλες και Πόρτο.

Πιστεύεται ότι η προστασία της λουρονησίδας του Παλαιοποτάμου δεν εξασφαλίζεται με τις μεγάλης κλίμακας επεμβάσεις σ' αυτήν και ιδιαίτερα με τις κατασκευές αναχωμάτων και προβόλων με συρματοκιβώτια και λίθους σε περιβάλλον λεπτόκοκκης χαλαρής παράκτιας και αιολικής άμμου. Μάλλον το αντίθετο αποτέλεσμα θα έχουν, αφού θα αποτελούν χώρους πρόσπτωσης των μεγάλου μήκους κυμάτων του ΝΔ Ιονίου και επομένως δεν επιταχύνουν τις διεργασίες διάβρωσης κατά μήκος της εξωτερικής πλευράς της λουρονησίδας. Η κατασκευή ξύλινων προβόλων, χαμηλού ύψους, με πασσαλόμπηξη μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική για την αντιδιαβρωτική προστασία της λουρονησίδας (groynes).

Πρέπει να ρυθμιστεί το ζήτημα της διάνοιξης εσοδευτικών στομιών στα δύο επιμέρους τμήματα των ιχθυοτροφείων Γουρουνοπούλες και Πόρτο.

Πρέπει να ρυθμιστεί το θέμα της κατασκευής μόνιμης ιχθυοσυλληπτικής εγκατάστασης, σε αντικατάσταση των παλαιών υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Όμως, θεωρούμε ότι και πάλι τα έργα που συνοδεύουν τη νέα κατασκευή (δρόμος, γέφυρα, εκσκαφές, προστασία από ογκόλιθους) είναι υπερβολικά για το- ευαίσθητο περιβάλλον των ιχθυοτροφείων.

Πρέπει επίσης να ρυθμιστεί το ζήτημα της επικοινωνίας μεταξύ των δύο ιχθυοτροφείων, με τη διάνοιξη διαύλων και την εκβάθυνση του υφισταμένου. Οι γέφυρες που προβλέπονται (3) για την αποκατάσταση της οδικής συγκοινωνίας κατά μήκος του διαχωριστικού αναχώματος, κρίνονται αναγκαίες για τον έλεγχο και τη διαχείριση των ιχθυοτροφείων.

Υπάρχει επίσης πρόταση κατασκευής αντλιοστασίου τροφοδοσίας των ιχθυοτροφείων με γλυκό νερό από τη στραγγιζόμενη περιοχή του Μέσα Λούρου, το νερό της οποίας σήμερα καταλήγει στο αντλιοστάσιο D2 και στη Θολή. Καλό θα είναι να επανεξεταστεί το θέμα, γιατί ίσως το γλυκό νερό με τα φερτά υλικά

προκαλέσουν μείωση της αλατότητας των ιχθυοτροφείων αλλά ίσως δημιουργήσει σειρά άλλων προβλημάτων στην ισορροπία του οικοσυστήματος.

B8.2.3.2. Σχέδιο διαχείρισης

Πρέπει να καταρτισθεί σχέδιο διαχείρισης του Αχελώου στο δέλτα και σχετικές μελέτες σχετικά με τα παραπάνω αναφερόμενα προβλήματα.

Θα ληφθούν υπόψη και τα προβλεπόμενα από την ΚΥΑ Αρ. 22306/26-05-2006 (ΦΕΚ 477/31-05-2006) "Εθνικό πάρκο λιμνοθάλασσας Μεσολογίου – Αιτωλικού κάτω ρου και εκβολών του ποταμού Αχελώου και Ευήνου και νήσων Εχινάδων".

Στο σχέδιο διαχείρισης θα περιλαμβάνονται και τα προβλεπόμενα από τους περιβαλλοντικούς όρους (Π.Ο.) του άρθρου 13 του Ν. 3481/06 και ειδικότερα:

64. Για την κατάντη περιοχή του Αχελώου, στην περιοχή του παλαιού Δέλτα, που χαρακτηρίζεται από υγράτοπους, αλμυρότοπους και λιμνοθάλασσες, προκειμένου να βελτιωθεί ή ποσότητα τροφοδοσίας τους με γλυκό νερό να εφαρμοσθούν τα εξής:

64.1 Να διατηρηθεί η σημερινή κατανάλωση αρδευτικού νερού στις περιοχές που ήδη στραγγίζουν στις λιμνοθάλασσες.

64.2 Να γίνεται περιοδική κατάκλυση των πλέον χαμηλού υψομέτρου αλμυρών εδαφών που εκτείνονται νοτίως του τελευταίου τμήματος του ποταμού, σε επαφή με τα ιχθυοτροφεία Θολής και Γουρουνπούλες, καθώς επίσης και του Παλαιοποτάμου. Οι περιοχές αυτές που δεν καλλιεργούνται, μπορούν να κατακλύζονται με μέρος από την άφθονη χειμερινή απορροή του Αχελώου και την προσπίπτουσα βροχή, αφού πρώτα απομονωθούν από τις καλλιεργούμενες εκτάσεις. Το αντλιοστάσιο κατά τη χειμερινή περίοδο να λειτουργεί ώστε να ρυθμίζει τη στάθμη της κατάκλυσης στο επιθυμητό επίπεδο.

64.3 Να εξετασθεί η δυνατότητα δημιουργίας και άλλων σημείων άντλησης του αποχετευόμενου νερού προς τις λιμνοθάλασσες που συρρέει δια του αποστραγγιστικού δικτύου, ώστε να επιβληθεί η καλύτερη χωρική κατανομή του γλυκού νερού στους υγράτοπους.

64.4 Τα παραπάνω σημεία 64.1, 64.2 και 64.3 να υλοποιηθούν αφού τύχουν λεπτομερούς επεξεργασίας με βάση και τα πορίσματα της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης που έχει εκπονηθεί για την περιοχή (ΥΠΕΧΩΔΕ, 2000).

64.5 Όσον αφορά τον υγροβιότοπο λιμνοθάλασσας Μεσολογίου - Αιτωλικού να εξασφαλισθεί ελεγχόμενη τροφοδοσία με γλυκό νερό της δυτικής πλευράς της λιμνοθάλασσας Μεσολογίου.

Η μελέτη διαχείρισης θα αναφέρεται επί πλέον και στα εξής:

- Διαχείριση αντι/σιων αποστράγγισης και έργων στη λιμνοθάλασσα (Βλ. Κεφ. Β.4.2.5.)
- Απόφραξη εκβολών Αχελώου
- Ανάγκη αλιευτικού καταφυγίου
- Προβλήματα διάβρωσης κεντρικής και δυτικής πλευράς
- Εισροή θαλασσινού νερού και υφαλμύριση εδαφών

- Μεταβολές στο θαλάσσιο σύστημα εκβολών.

Σχετικές με τα παραπάνω και οι περιβαλλοντικές δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ, που αναφέρονται στο Κεφ. Β8.2.4. με αρ. (1),(2), (3), (4), (12), (13), (20), (22), (23), (24), (25), (26), (27), (28), (29), (30), (31), (32), (33), (34), (35), (36).

Προβλέπονται τα παρακάτω έργα:

- α. Σύνταξη σχεδίου διαχείρισης Δέλτα. Εκτιμώμενη δαπάνη 500.000.

Η δαπάνη του σχεδίου μπορεί να καλυφθεί σαν τμήμα των παραπάνω δράσεων στα πλαίσια του ΕΣΠΑ.

- β. Έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης Δέλτα. Εκτιμώμενη δαπάνη 1.500.000.

Η παραπάνω δαπάνη μπορεί να καλυφθεί στα πλαίσια του ΕΣΠΑ ιδίως σαν μέρος των κονδυλίων για τις δράσεις (3), (7), (11) και (36).

- γ. Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων εκβολών

- Εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής και υδραυλικής μελέτης 120.000
- Ειδική διερευνητική παρακολούθηση για έλεγχο παρουσίας δραστικών ουσιών 50.000 170.000

Η παραπάνω δαπάνη μπορεί να καλυφθεί στα πλαίσια του ΕΣΠΑ ιδίως σαν μέρος των κονδυλίων (4), (20), (21).

- δ. Έργα και δράσεις ανάδειξης και προβολής οικοσυστημάτων εκτιμώμενη δαπάνη 4.000.

Η παραπάνω δαπάνη μπορεί να καλυφθεί από δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ, ιδίως από τα κονδύλια (1), (2), (3) του κεφ. Β8.2.4.

- ε. Ανάπτυξη GIS περιβαλλοντικών δεδομένων εκτιμώμενης δαπάνης 200.000.

Η παραπάνω δαπάνη μπορεί να καλυφθεί από δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ σαν τμήμα του κονδυλίου (19) του Κεφ. Β8.2.4.

- στ. Υλοποίηση τμήματος έργων υποδομής στο Δέλτα Αχελώου (από το ΕΣΠΑ) Δαπάνη 2.000.000 €.

Β8.2.4. Σχετικές περιβαλλοντικές δράσεις στα πλαίσια του ΕΣΠΑ.

Από το ΕΣΠΑ προβλέπονται τα παρακάτω έργα σχετικά με το περιβάλλον που αφορούν στην περιοχή του Αχελώου.

(1)	Ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης και καταγραφής των υφιστάμενων οικοσυστημάτων (Δράση 1.2.1.1)	200.000
(2)	Τεχνικές μελέτες για την επέκταση έργων προστασίας – ανάδειξης απομονωμένων οικοσυστημάτων (ιδιαίτερα NATURA) (Δράση 1.2.1.1)	300.000
(3)	Επέκταση έργων προστασίας – ανάδειξης απομονωμένων οικοσυστημάτων (ιδιαίτερα NATURA) (Δράση 1.2.1.1)	1.500.000
(4)	Ολοκληρωμένο πρόγραμμα ελέγχου ποσοτικών και χαρακτηριστικών υδάτων (Δράση 1.2.1.2)	300.000
(5)	Μελέτη σκοπιμότητας για την αποκατάσταση και προστασία του αλλοιωμένου παράκτιου φυσικού τοπίου, εξαιτίας διέλευσης οδικού δικτύου πλησίον της ακτογραμμής ή αισθητική αναβάθμιση και τουριστική αξιοποίηση (Δράση 1.2.1.5)	100.000
(6)	Τεχνικές μελέτες για την αποκατάσταση και προστασία του αλλοιωμένου	400.000

	παράκτιου φυσικού τοπίου, εξαιτίας διέλευσης οδικού δικτύου πλησίον της ακτογραμμής ή αισθητική αναβάθμιση και τουριστική αξιοποίηση (Δράση 1.2.1.5)	
(7)	Υλοποίηση έργων για την αποκατάσταση και προστασία του αλλοιωμένου παράκτιου φυσικού τοπίου, εξαιτίας διέλευσης οδικού δικτύου πλησίον της ακτογραμμής ή αισθητική αναβάθμιση και τουριστική αξιοποίηση (Δράση 1.2.1.5)	2.000.000
(8)	Πρόγραμμα διεξαγωγής ελέγχου αλατότητας (Δράση 1.2.1.5)	300.000
(9)	Εκπόνηση μελετών προστασίας του παράκτιου χώρου από προσχωρήσεις και προϋπάρχουσες μολύνσεις (Δράση 1.2.1.7)	200.000
(10)	Μελέτη σκοπιμότητας για την επίλυση του χρονίζοντος προβλήματος των Πελάδων (Δράση 1.2.2.4)	200.000
(11)	Πρόγραμμα δράσεων για την οικοτουριστική ή άλλη αξιοποίηση των Πελάδων (Δράση 1.2.2.4)	600.000
(12)	Μελέτες ανάδειξης φυσικού περιβάλλοντος του Νομού (Δράση 1.2.2.1)	300.000
(13)	Μελέτη σκοπιμότητας για την προστασία και ανάδειξη των ευαίσθητα οικολογικών περιοχών του Νομού (Δράση 1.2.2.11)	350.000
(14)	Τεχνική μελέτη για την κατασκευή των απαραίτητων έργων υποδομής στην Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού (Δράση 1.2.2.11)	2550.000
(15)	Υλοποίηση των απαραίτητων έργων υποδομής στην Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού (Δράση 1.2.2.11)	1.500.000
(16)	Τεχνική μελέτη για την κατασκευή των απαραίτητων έργων υποδομής στις εκβολές του Αχελώου ποταμού (Δράση 1.2.2.11)	300.000
(17)	Υλοποίηση των απαραίτητων έργων υποδομής στις εκβολές του Αχελώου ποταμού (Δράση 1.2.2.11)	2.000.000
(18)	Φύλαξη και συντήρηση των υφιστάμενων υποδομών εθνικού πάρκου Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού, κάτω ρου εκβολών ποταμού Αχελώου και Ευήνου – Νήσων Εχινάδων (Δράση 1.2.3.13)	300.000
(19)	Ανάπτυξη και λειτουργία ανοικτού γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS) περιβαλλοντικών δεδομένων (Δράση 1.2.4.2)	250.000
(20)	Ολοκληρωμένο πρόγραμμα ελέγχου ποσοτήτων και χαρακτηριστικών υδάτων (Δράση 1.2.11)	150.000
(21)	Μελέτη ρύπανσης και παρακολούθησης κατάστασης παράκτιων υδάτων στο Νομό (Δράση 1.2.1.2)	300.000
(22)	Εκπόνηση μελετών προστασίας των υδάτινων πόρων και μολύνσεις (Δράση 1.2.1.7)	200.000
(23)	Μελέτη σκοπιμότητας για την συλλογή και διαχείριση στερεών αποβλήτων από γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (Δράση 1.2.3.5)	150.000
(24)	Υλοποίηση προγράμματος συλλογής και διαχείρισης στερεών αποβλήτων από γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (Δράση 1.2.3.5)	500.000
(25)	Μελέτη σκοπιμότητας συλλογής και διαχείρισης στερεών αποβλήτων από γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (Δράση 1.2.3.8)	200.000
(26)	Εκπόνηση μελέτης για την αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων διαχείρισης αποβλήτων ρυπογόνων γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (ελαιοτριβεία, τυροκομεία, χοιροτροφεία, τουρσοποιία κτλ.) (Δράση 1.2.3.8)	150.000
(27)	Υλοποίηση προγράμματος συλλογής και διαχείρισης στερεών αποβλήτων από γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (Δράση 1.2.3.8)	800.000
(28)	Μελέτη για την διαχείριση στερεών αποβλήτων της περιοχής Νομού (Δράση	150.000

1.2.3.9)		
(29)	Ανάπτυξη προγράμματος διαχείρισης αστικών απορριμάτων σύμφωνα με τα προγράμματα των Δήμων (Δράση 1.2.3.9)	600.000
(30)	Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας για την ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών απορριμάτων (Δράση 1.2.3.9)	200.000
(31)	Αποκατάσταση 20 ΧΑΔΑ (Δράση 1.2.3.10)	10.000.000
(32)	Εκπόνηση μελετών λειτουργίας για νέους ΧΥΤΥ (Δράση 1.2.3.10)	200.000
(33)	Εκπόνηση ΜΠΕ ΧΥΤΑ Αδρανών (Δράση 1.2.3.11)	150.000
(34)	Κατασκευή ενός ΧΥΤΑ αδρανών υλικών (Δράση 1.2.3.11)	2.000.000
(35)	Εκπόνηση μελέτης προστασίας των υδάτινων πόρων (Δράση 1.2.3.14)	200.000
(36)	Κατασκευή έργων προστασίας των υδάτινων πόρων	1.000.000

Β8.3. Προϋπολογισμός προτεινόμενων έργων

Β8.3.1. Προϋπολογισμός ανά έργο

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
			Από άλλα προγράμματα (ΕΣΠΑ κτλ.)	Προτεινόμενη		
<u>(α) ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΙΜΝΩΝ</u>						
1	Σχέδιο διαχείρισης περιοχής Λιμνών	150.000	ΕΣΠΑ – ΔΕΗ		Βραχυπρόθεσμο	Σχέδιο διαχείρισης και προστασίας λιμνών
2	Έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης	1.300.000	ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Επείγοντα έργα βάσει του σχεδίου διαχείρισης
		1.450.000				
<u>(β) ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΑΝΤΗ ΦΡ. ΣΤΡΑΤΟΥ</u>						
4	Σχέδιο διαχείρισης κοίτης κατάντη Φρ. Στράτου	250.000	ΔΕΗ- ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Προστασία της κοίτης από αποθέσεις, οικολογική παροχή, αμμοληψίες, δενδροφυτεύσεις, κτλ.
5	Έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης	2.000.000	ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Επείγοντα έργα βάσει του σχεδίου διαχείρισης
6	Πρόταση οριοθέτησης ποταμού κατάντη Στράτου	200.000	ΔΕΗ		Βραχυπρόθεσμο	Οριοθέτηση σύμφωνα με τον Ν. 3010/02.
7	Εργασίες αποκατάστασης της παραποτάμιας βλάστησης	500.000	ΕΣΠΑ-ΔΕΗ		Βραχυπρόθεσμο	Σε ολόκληρο το μήκος ιδιαίτερα μέχρι την διώρυγα Φυγής

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
			Από άλλα προγράμματα (ΕΣΠΑ κτλ.)	Προτεινόμενη		
8	Κατασκευή κεντρικής μονάδας αναερόβιας χώνευσης	5.000.000		ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	
9	Κατασκευή συστήματος επεξεργασίας υγρών αποβλήτων (π.χ. Στράτος)	650.000	ΕΣΠΑ			
		8.600.000				
(γ) ΔΕΛΤΑ ΑΧΕΛΩΟΥ						
10	Διαχειριστική μελέτη Δέλτα Αχελώου	500.000	ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Σχέδιο διαχείρισης του Δέλτα κυρίως σχετικά με τα προβλήματα επικοινωνίας με την θάλασσα, αρμυρότοπους, παλαιοπόταμο, κτλ.
11	Έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης	1.500.000	ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Επείγοντα έργα βάσει του σχεδίου διαχείρισης
12	Υλοποίηση έργων υποδομής στο Δέλτα Αχελώου	2.000.000	ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Υλοποίηση των πλέον επείγοντων έργων υποδομής στα πλαίσια των παραπάνω μελετών
13	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων	170.000	ΕΣΠΑ		Βραχυπρόθεσμο	Ειδική περιβαλλοντική – Υδραυλική μελέτη. Ειδική διερευνητική παρακολούθηση.
		4.170.000				

B8.3.2. Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		Προτεινόμενη	Μακροπρόθεσμη
			ΕΣΠΑ	ΔΕΗ		
(α)	Περιοχή Λιμνών	1.450.000	1.300.000	150.000		
(β)	Περιοχή κατάντη Στράτου	8.600.000	4.200.000	400.000	4.000.000	
(γ)	Δέλτα Αχελώου	4.170.000	4.170.000			
		14.220.000	9.670.000	550.000	4.000.000	

Δράσεις οργάνωσης και προβολής

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		Προτεινόμενη	Μακροπρόθεσμη
			ΕΣΠΑ	ΔΕΗ		
(α)	Περιοχή Λιμνών	30.000	30.000			
(β)	Περιοχή κατάντη Στράτου και Δέλτα	30.000	30.000			
(γ)	Περιοχή Δέλτα	40.000	40.000			
(δ)	Ανάπτυξη διαδικτυακού ΓΣΠ (WEB GIS) προβολής περιβαλ., πολιτ . και τουριστικών δεδομένων περιοχής	200.000	200.000			
		300.000	300.000			

B9. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

B9.1. Συνοπτική παρουσίαση των συμπερασμάτων της Α φάσης

B9.1.1. Το οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής

Το οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής μελέτης περιγράφεται σε διαπεριφερειακό, ενδοπεριφερειακό και τοπικό επίπεδο που αφορά στην ίδια την περιοχή μελέτης. Γενικά επισημαίνονται ότι η ανάπτυξη του δικτύου της χώρας ακολουθεί ένα σχεδιασμό που χαρακτηρίζεται από αποσπασματικές αποφάσεις σε διάφορα διοικητικά επίπεδα χωρίς ιδιαίτερο συντονισμό ή ορθολογική εκτίμηση και συνήθως χωρίς ολοκληρωμένη τεχνικοοικονομική αξιολόγηση.

Η τάση αυτή έχει πρόσφατα αντιστραφεί όσον αφορά στα οδικά έργα του νέου αναπτυσσόμενου δικτύου των υπερτοπικής σημασίας αυτοκινητοδρόμων.

Το υπόλοιπο κύριο οδικό δίκτυο της περιοχής χαρακτηρίζεται από ελλείψεις απαιτούμενων κλάδων, ποιοτικά χαρακτηριστικά που προέκυψαν από αποσπασματικές βελτιώσεις παλαιότερων χαράξεων και προβληματική συντήρηση των τεχνικών έργων. Πρόκειται για ένα δίκτυο που κύριο στόχο είχε την παροχή οδικής σύνδεσης σε κάθε οικισμό.

B9.1.1.1. Διαπεριφερειακοί άξονες

Στο πρώτο επίπεδο διαπεριφερειακών αξόνων, η περιοχή διασχίζεται από δυο άξονες.

Το Δυτικό Άξονα (Ιόνια Οδός) που αναπτύσσεται την περίοδο αυτή και διατρέχει τα δυτικά διαμερίσματα της χώρας από το συνοριακό σημείο της Κακαβιάς μέχρι την Τσακώνα Μεσσηνίας και την Καλαμάτα.

Στην περιοχή ο άξονας αυτός μπορεί να περιγραφεί με τα σημεία:

ΠΑΘΕ – Πάτρα – Αντίρριο – Μεσολόγγι – παράκαμψη Αγρινίου – Αμφιλοχία – Άρτα – Ιωάννινα

Προβλέπονται πέντε κόμβοι κατά το μήκος της παράκαμψης Αγρινίου δυο από τους οποίους βρίσκονται εντός της περιοχής μελέτης Α.Κ. Αγγελοκάστρου και Α.Κ. Ρίγανης, ο οποίος βρίσκεται σε εγγύτητα με τον Αχελώο.

Το σύγχρονο αυτό δίκτυο συμπληρώνεται με κλάδο σύνδεσης με Λευκάδα, Άκτιο, Πρέβεζα και την παραλιακή λεγόμενη «Παραϊόνια» προς Ηγουμενίτσα. Ο υπό κατασκευή αυτός κλάδος συνδέει την περιοχή Αγρινίου με το αεροδρόμιο Ακτίου και με τα παράλια της Ηπείρου.

Ο δεύτερος άξονας που διασχίζει την περιοχή είναι η Ε.Ο. Αγρινίου – Καρπενησίου – Λαμίας (ΠΑΘΕ) με χαρακτηριστικά και σχεδιασμό παλιότερων περιόδων.

Τρίτος άξονας εκτός της περιοχής αλλά σημαντικός για την Αιτωλοακαρνανία και την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι ο λεγόμενος 'Διαγώνιος': Πάτρα – Ναύπακτος – Άμφισσα – Λαμία.

B9.1.1.2 Ενδοπεριφερειακοί άξονες

Διακρίνονται οι εξής άξονες που αφορούν άμεσα την περιοχή μελέτης

- Μεσολόγγι – Αιτωλικό (Νεοχώρι / Κατοχή) – Πλατυγιάλι – Αστακός – Πάλαιρος – Άκτιο (Παραϊόνια)
- Αγρίνιο – Θέρμο – Πλάτανος – Ναύπακτος (βόρεια Τριχωνίδα)
- Δυτικός άξονας (Α.Κ. Αμβρακίας) – Παράκαμψη Βόνιτσας – Άκτιο

B9.1.1.3 Το τοπικό οδικό δίκτυο της περιοχής μελέτης

Εκτός από τους διαπεριφερειακούς και τους ενδοπεριφερειακούς άξονες στην περιοχή μελέτης αναπτύσσεται και ένα τοπικό δίκτυο που η ολοκλήρωση του εξελίσσεται ανάλογα με τις προτεραιότητες και τη δυνατότητα χρηματοδότησης. Τα κριτήρια που κατά περίπτωση χρησιμοποιεί ο οιονεί σχεδιασμός αφορά κυρίως στα παρακάτω:

- Τις ανάγκες σύνδεσης με ασφαλτοστρωμένους δρόμους ορισμένης κατηγορίας των οικισμών ανάλογα με το πληθυσμιακό μέγεθος και το ρόλο του.
- Την πρόσβαση στους τομείς παραγωγικών δραστηριοτήτων (αγροτικοί δρόμοι).
- Την άμεση πρόσβαση στα σημεία των εγκαταστάσεων ενέργειας και διαχείρισης υδάτων δηλαδή της ανάγκης λειτουργίας σε όλη τη ζώνη της ΔΕΗ
- Την άμεση πρόσβαση στα σημεία εγκαταστάσεων διαχείρισης του ΓΕΟΒ καθώς και των αλιευτικών εγκαταστάσεων.

Οι περιοχές οικισμών μέσω των εγχειοβελτιωτικών έργων διαθέτουν ένα πλήρες ιεραρχημένο οδικό δίκτυο ενώ στον υπόλοιπο χώρο των λιμνών από την πλήρη ανατροπή του παραδοσιακού ιστορικού πλέον δικτύου δεν έχει αποκτήσει ένα ολοκληρωμένο δίκτυο.

Το υπόβαθρο πραγματοποιημένου και υπό κατασκευή οδικού δικτύου απαιτεί συμπληρώσεις και βελτιώσεις που μπορούν να ικανοποιήσουν και τις ανάγκες των παραπάνω τεθέντων κριτηρίων αλλά και να συγκροτήσουν ένα νέο δίκτυο που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες του νέου τομέα δραστηριοτήτων που είναι η πολυδιάστατη λειτουργία τουρισμού και αναψυχής που θέτει μια σειρά νέων κριτηρίων. Αυτά συνοπτικά είναι:

- Η κατά το δυνατόν αξιοποίηση του υπάρχοντος δικτύου με βελτιώσεις και συμπληρώσεις κλάδων.
- Η συσχέτιση του με τους νέους τόπους ενδιαφέροντος και πόλους έλξης (τόποι διαμονής/διανυκτέρευσης, αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, παραδοσιακοί οικισμοί, νέες υποδομές υποδοχής – μνημεία, συνεδριακό κέντρο, νέες οικιστικές περιοχές κλπ.)
- Η συσχέτιση με τη θέαση του τοπίου στην επιλεγμένη διαδρομή και κυρίως με προσανατολισμό προς το υδάτινο στοιχείο και τον ποταμό ως μόνιμο θεματικό στοιχείο προσανατολισμού.
- Τέλος, το κύριο παραλίμνιο δίκτυο πρέπει να ευνοεί την αποδοτικότερη και μικρής διάρκειας τουριστική διαδρομή με τη λειτουργία επάλληλων δακτυλίων και συνδέσεων περάσματος του ποταμού (γέφυρες, πορθμεία, πεζογέφυρες, πλωτές εγκαταστάσεις).

Στην ευρύτερη περιοχή τα υπερτοπικά δίκτυα ικανοποιούν τις περισσότερες υποπεριοχές της περιοχής μελέτης. Κυριότερη έλλειψη παρουσιάζεται στα βορειότερα τμήματα της Τ.Κ. Κρεμαστών ως προς την πρόσβαση από τον Δυτικό άξονα ώστε να δημιουργηθεί εγκάρσιος άξονας. Δυτικός άξονας – Νέο Χαλκιόπουλο – γέφυρα Τατάρνας – Δυτ. Φραγκίστα – Καρπενήσι.

B9.1.2. Επαρχιακό οδικό δίκτυο

Σύμφωνα με την τελευταία απόφαση της ΠΔΕ το επαρχιακό οδικό δίκτυο της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (πρωτεύον και δευτερεύον), το οποίο διέρχεται ή επηρεάζει την περιοχή μελέτης, φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας Β9.1.2.-1 Οδοί επαρχιακού οδικού δικτύου περιοχής μελέτης

α/α	α/α απόφασης	Όνομασία Οδού	Πρωτεύον (Π) Δευτερεύον (Δ)
1	3	Χάνι Μπάγια - Αγγελόκαστρο - Κλεισορεύματα, δια Λυσιμαχείας.	Δ
2	4	Σ.Σ. Αιτωλικού - Νεοχώρι (δια της περιμετρικής Αιτωλικού) - Αστακός, δια Κατοχής, Λεσινίου και Πενταλόφου	Π
3	9	Αιτωλικό - Σταμνά, δια Γέφυρας Μπούκας και Αγίου Ηλία.	Δ
4	10	Αγγελόκαστρο - Καλύβια - Αγρίνιο.	Π
5	11	Καλύβια - Γέφυρα Σπολαΐτας.	Π
6	16	Σιδηρά - Λουτρά Κρεμαστών -Αλευράδα δι' Αγ. Βασιλείου.	Δ
7	30	Λεπενού - Όχθια - Γουριώτισσα.	Δ
8	35	Γέφυρα Αχελώου - Γέφυρα Εμπεσσού - Πατιόπουλο δια Γεφ. Βέργας, Μαλεσιάδος μέχρι όρια Νομού Άρτας προς Κομπότι.	Π
9	36	Γέφυρα Σαρδινίων - Γέφυρα Βέργας - Γέφυρα Τατάρνας δια Γιαννοπούλων - Αλευράδας Τρίκλινου μετά διακλαδώσεως προς Πατιόπουλο.	Δ
10	37	Λουτρό - Εμπεσσός - Περδικάκι - Βρουβιανά - Όρια Νομού.	Π
11	38	Αιτωλικό - Γουριά - Πεντάλοφο δια Μάστρο.	Δ
12	39	Πεντάλοφος - Σταμνά μέχρι συναντήσεων υπ' άρθ. 3 Επαρχ. Οδού.	Δ
13	47	Μπαμπίνη - Σκουρτού - Γουριώτισσα - Ρίγανη - Στρογγυλοβούνι.	Δ
14	49	Γέφυρα Επισκοπής - Αγαλιανός - Όρια Νομού.	Δ
15	50	Πεντάλοφος -Στρογγυλοβούνι -Πηγάδια - με διασταύρωση δρόμου Κατοχής -Αστακού.	Δ
16	52	Καλύβια – διασταύρωση δρόμου Όχθια - Γουριώτισσα	Δ

ΠΗΓΗ: Δ.Τ.Ε. Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ

B9.1.3. Οδικό δίκτυο Λιμνών

Η κυριότερη οδός, που διασχίζει την ευρεία περιοχή των έργων είναι η υφιστάμενη Εθνική Οδός Αγρινίου - Καρπενησιού.

Πρόκειται για παλαιά ορεινή δίκλινη οδό πλάτους μέχρι 10 μ. που έχει αρκετά μικρά γεωμετρικά στοιχεία και δεν επιτρέπει σε αρκετά τμήματα ταχύτητες μεγαλύτερες των 50 - 60 χλμ.

Η οδός αυτή αρχίζει από το Αγρίνιο και κατ' αρχάς οδεύει προς βορρά.

Μετά τον οικισμό Ραϊνά οδεύει ΒΑ και σε απόσταση 5 χλμ. από τη λίμνη Καστρακίου και μετά τη Χαραυγή και τον Αγαλιανό γεφυρώνει, κλάδο της λίμνης Κρεμαστών, όπου συμβάλλουν Ταυρωπός και Κρικελιώτης, με την υψηλή γέφυρα Επισκοπής.

Εν συνεχεία η οδός, μετά τη Φραγκίστα, που είναι και ο σημαντικότερος οικισμός της περιοχής, στρέφει προς Ανατολάς, γεφυρώνει τον Ταυρωπό (Μέγδοβα) και συνεχίζει προς Καρπενήσι.

Εκτός της παραπάνω οδού την περιοχή διασχίζουν και οι παρακάτω ασφαλτοστρωμένες οδοί:

- α. Η οδός από Ακριβαίικα μέχρι το φράγμα Κρεμαστών, επαρχιακή διατομής Ζ, που εξυπηρετεί την προσπέλαση στις υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις του Φράγματος.
- β. Η οδός από Φραγκίστα προς Φτερόλακκα μέχρι γέφυρα Αγραφιώτη, που έχει επεκταθεί μέχρι τη γέφυρα Τατάρνας με το κατασκευασθέν τμήμα Αγραφιώτη - γέφυρα Τατάρνας.

Το τελευταίο τμήμα αντικατέστησε τη μέσω Βούλπης διαδρομή.

Από τη γέφυρα Τατάρνας μέχρι το Τρίκλινο και Αλευράδα η οδός είναι ασφαλτοστρωμένη και πρόσφατα κατασκευασθείσα.

Η παραπάνω οδός συνδέεται με τον άξονα Αγρίνιον – Καστράκι – Επ. Βάλτου με τα τμήματα Τρίκλινο – Χαλκιόπουλο – Αγ. Μηνάς και Αλευράδα – Πετρώνα – Γεφ. Βέργας.

Υπάρχει και δευτερεύον κύκλωμα εκατέρωθεν της Τ.Λ. Κρεμαστών ανάτη της γέφυρας Τατάρνας, το οποίο εχρησιμοποιείτο περισσότερο πριν την κατασκευή της γέφυρας.

Αρχίζει από τον οικισμό Αμπάρες πλησίον της γέφυρας Αφραφιώτη και ακολουθεί την διαδρομή μέσω Βούλπης, Βαλαώρας, Γέφ. Τέμπλας, Περδικάκι και ενώνεται με την Επαρχιακή Οδό Αγρινίου – Βάλτου στον Εμπεσσό. Το κύκλωμα γίνεται στενότερο με την διαδρομή Γεφ. Τατάρνας - Χρίσοβα παρακάμπτοντας την Βούλπη.

Εκτός των παραπάνω οδών στην περιοχή υπάρχει αρκετά πυκνό δίκτυο ανασφάλτων αγροτικών ή δασικών οδών 3-4 μ. πλάτους, μέτριας ή και κακής βατότητας, που το χειμώνα συνήθως αποκόπτονται και καταστρέφονται τοπικά από τις βροχές.

Δυτικά των λιμνών ο κυριότερος άξονας είναι η υφιστάμενη οδός Αγρινίου - Καστρακίου - Επαρχίας Βάλτου, που οδεύει προς Βορρά δυτικά και αρκετά μακριά από τις λίμνες Κρεμαστών και Καστρακίου.

Στα πρώτα 20 χλμ. διέρχεται δυτικά και σε μικρή απόσταση τις λίμνες Στράτου και Καστρακίου. Στην συνέχεια ακολουθεί την κοίτη του Π. Ινάχου. Ο παραπάνω άξονας στην αρχή βρίσκεται ανατολικά της Λ. Στράτου, την οποία διέρχεται με γέφυρα πλησίον του οικισμού Ματσούκι. Στην συνέχεια ο κύριος κλάδος προς επαρχία Βάλτου οδεύει προς Βορρά και δευτερεύων προς φρ. Στράτου προς Νότο στα δυτικά της Λίμνης.

Οι περισσότεροι δυτικά των λιμνών οικισμοί, όπως η Πετρώνα, η Αλευράδα, το Τρίκλινο, η Εμπεσσός, το Περδικάκι εξυπηρετούνται με οδικούς άξονες, που συμβάλλουν στην παραπάνω οδό, που είναι ο κύριος άξονας Νότου - Βορρά όλης της δυτικά των λιμνών περιοχής μέχρι σχεδόν το Ιόνιο, όπου οδεύει η παράλληλη σ' αυτής Ε.Ο. Αντιρρίου - Μεσολογγίου - Αγρινίου - Άρτας.

B9.1.4. Οδικό δίκτυο κατάντη γέφυρας Στράτου

Το βασικό οδικό δίκτυο της περιοχής κατάντη Στράτου δείχνεται σε χάρτη. Η επιλογή των οδικών αξόνων έγινε με κριτήρια

- την κατά το δυνατόν εγγύτητα στο ποταμό
- την σπουδαιότητα (επαρχιακό δίκτυο, τοπικό δίκτυο, κτλ.)
- την κατάσταση από άποψη οδοστρώματος και την γεωμετρία του

Στόχος είναι η κατά το δυνατόν απρόσκοπτη και ταχεία οδική κυκλοφορία εκατέρωθεν του ποταμού.

α. Δυτικά (Δεξιά) του ποταμού

Βασικός παράλληλος οδικός άξονας στα δυτικά του ποταμού είναι ο Ε.Ο. – Όχθια – Τέλος διώρυγας Φυγής – Ανισ. Διάβαση Δυτ. Άξονα – Γουριώτισσα – Ρίγανη – Παλαιομάνινα – Στρογγυλοβούνι – Πεντάλοφο – Λεσίνι – Κατοχή – Εκβολές.

Πρόκειται σχεδόν στο σύνολό του για τμήματα του επαρχιακού οδικού δικτύου.

- Ε.Ο. – Όχθια – Γουριώτισσα. Τμήμα Επ. Ο. (30). Λεπενού - Όχθια – Γουριώτισσα.
- Γουριώτισσα – Ρίγανη – Παλαιομάνινα – Στρογγυλοβούνι. Τμήμα Επ. Ο. (47). Μπαμπίνη – Σκουρτού – Γουριώτισσα – Ρίγανη.
- Στρογγυλοβούνι – Πεντάλοφο. Τμήμα Επ. Ο. (50). Πεντάλοφος – Στρογγυλοβούνι – Πηγάδια – με διασταύρωση δρόμου Κατοχής – Αστακού.
- Πεντάλοφο – Λεσίνι – Κατοχή. Τμήμα Επ. Ο. (4). Σ.Σ. Αιτωλικού – Νεοχώρι (δια περιμετρικής Αιτωλικού) – Αστακός (δια Κατοχής – Λεσινίου – Πενταλόφου).

Στο μεγαλύτερο μήκος του ο άξονας έχει σχετικά καλή γεωμετρία και στο υπόλοιπο μέτρια. Με εξαίρεση τμήμα 7 περ. χλμ. στην εκβολή, στο συνολικό μήκος είναι ασφαλτοστρωμένος.

β. Ανατολικά του ποταμού

Βασικός παράλληλος οδικός άξονας στα ανατολικά του ποταμού είναι ο Φρ. Στράτου – Καλύβια – Αγγελόκαστρο – Α.Κ. Στάμνας – Στάμνα – Αγ. Ηλίας – Γουριά – Μάστρο – Νεοχώρι – Εκβολές.

Σχεδόν στο σύνολο του πρόκειται για τμήματα του επαρχιακού οδικού δικτύου.

- Φράγμα Στράτου – Καλύβια. Τμήμα Επ. Ο. (11). Καλύβια – Γεφ. Σπολάϊτας
- Καλύβια – Αγγελόκαστρο. Τμήμα Επ.Ο. (10). Αγγελόκαστρο – Καλύβια – Αγρίνιο.
- Αγγελόκαστρο – Α.Κ. Στάμνας – Στάμνα. Τμήμα Επ. Ο. (3). Χάνι Μπάγια – Αγγελόκαστρο – Κλεισορεύματα (δια Λυσιμαχείας).
- Στάμνα – Αγ. Ηλίας. Τμήμα Επ. Ο. (9). Αιτωλικό - Στάμνα (διά γεφ. Μπούκας και Αγ. Ηλία)
- Αγ. Ηλίας – Γουριά. Τμήμα Επ. Ο. (39). Πεντάλοφος – Στάμνα μέχρι συναντήσεων υπ. Αρ. 3 Επ. Ο.
- Γουριά – Μάστρο. Τμήμα Επ. Ο. (38). Αιτωλικό – Γουριά – Πεντάλοφο (δια Μάστρου).

Στο σύνολο του άξονα ο δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος και στο μεγαλύτερο μήκος με καλή γεωμετρία. Εκτός του παραπάνω άξονα υπάρχει πυκνό δίκτυο χωματόδρομων και άλλων ασφαλτοστρωμένων οδών για την εξυπηρέτηση της αγροτικής περιοχής και παράλληλα προς τα κύρια αρδευτικά έργα.

γ. Συνδετήριο μεταξύ Δυτικού και Ανατολικού άξονα

- Ε.Ο. Ιωαννίνων – Αντιρρίου. Στην αρχή των δύο αξόνων μέσω της Γεφ. Στράτου επί της Ε.Ο.
- Καλύβια – Τέλος Διώρυγας Φυγής. Διέρχεται την εγκαταλελειμμένη κοίτη κατάντη Στράτου και με γέφυρα την Διώρυγα Φυγής. Πρόκειται για την Επ. Ο. (52) Καλύβια – Διασταύρωση δρόμου Όχθια – Γουριώτισσα.
- Δυτικός άξονας. Επικοινωνία μέσω των Α.Κ. Στάμνας (Ανατολικά) και Ρίγανης (Δυτικά) μέσω της γέφυρας Αχελώου.
- Γουριά – Πεντάλοφο. Τμήμα της Επ. Ο. (38). Αιτωλικό – Γουριά – Πεντάλοφο (διά Μάστρου). Επικοινωνία μέσω της γέφυρας Πενταλόφου.
- Νεοχώρι – Κατοχή. Τμήμα της Επ. Ο. (4) Σ.Σ. Αιτωλικού – Νεοχώρι – Αστακός. Επικοινωνία μέσω της ομώνυμης Γέφυρας.

B9.2. Προτάσεις για το δίκτυο της περιοχής

B9.2.1. Υπερτοπικό δίκτυο

Στα πλαίσια του ΕΣΠΑ προβλέπονται τα παρακάτω έργα, τα οποία αφορούν σε υπερτοπικό οδικό δίκτυο που έχει σχέση με την περιοχή μελέτης.

- Οδικός άξονας: Σύνδεση Δυτικού οδικού άξονα με την Δυτική παραλία σε τρία σημεία.
Κάποιες από τις παραπάνω συνδέσεις μπορεί να γίνονται και μέσω του Δεξιού (Δυτικού) παράλληλου άξονα “Ε.Ο. – Όχθια – Γουριώτισσα κτλ.” μέσω κάθετων αξόνων π.χ.
 - Γουριώτισσα – Πρόδρομος – Βασιλόπουλο – Αστακός
 - Γουριώτισσα – Μαχαιράς – Μπαμπίνη – Μύτικας
 - Στρογγυλοβούνι – Αστακός – Βόνιτσα
- Οδικός άξονας: Αμφιλοχία – Σαρδίνηνα – Αμόργιανη.
Με τον άξονα αυτό θα γίνεται σύνδεση του Δυτικού άξονα με το οδικό δίκτυο των λιμνών.
- Οδικός άξονας: Λουτρό – Στάθα – Εμπεσσός – Γεφ. Τέμπλας - Καρπενήσι.
Βασικός οριζόντιος άξονας σύνδεσης του Δυτικού άξονα με την Βόρεια περιοχή των λιμνών και το Καρπενήσι.
- Οδικός άξονας: Δυτικός άξονας – Προφήτης Ηλίας – Πεντάλοφος – Αγ. Δημήτριος – Αστακός – Πάλαιρος - Βόνιτσα.
Βασικός οριζόντιος άξονας σύνδεσης του Δυτικού άξονα και του αριστερού (ανατολικού) παραπόταμου με τον παραλιακό άξονα. Πλατυγιάλι – Αστακός – Βόνιτσα. Με το τμήμα Δυτ. Άξονας (Α.Κ. Στάμνα) – Προφ. Ηλίας – Πεντάλοφο αντικαθίσταται η μέσω Αιτωλικού – Κατοχής πρόσβαση.

Τα παραπάνω έργα μαζί με τον Δυτικό άξονα και την Ε.Ο. Αργινίου – Καρπενησίου (περιλαμβάνεται στο ΕΣΠΑ) αποτελούν τις υπερτοπικές συνδέσεις μέσω της οποίας εξυπηρετείται επαρκώς η περιοχή μελέτης.

B9.2.2. Παραλίμνιο οδικό δίκτυο

B9.2.2.1. Γενικά

Στα πλαίσια σύμβασης με την ΔΕΗ εκπονήθηκε “Αναγνωριστική Μελέτη Παραλίμνιων Οδών Ταμιευτήρα Κρεμαστών” (ΔΟΜΗ ΟΕ 1999). Αναφέρονται παρακάτω οι προτάσεις της μελέτης.

Κατά τη σύνταξη της μελέτης έγινε προσπάθεια, να εντοπισθούν και αναγνωρισθούν οι προσφορότεροι και οικονομικότεροι οδικοί άξονες με στόχους:

- Να ολοκληρωθεί στη λίμνη Κρεμαστών ένα περιμετρικό παραλίμνιο οδικό δίκτυο, που να μειώνει τις περιπορείες και λόγω της γειννίας του με τη λίμνη να γίνει πόλος τουριστικής έλξης.
- Όπου, λόγω της μορφολογίας του εδάφους, το υφιστάμενο ή μελετώμενο περιμετρικό δίκτυο της λίμνης οδεύει μακριά από αυτήν, εξετάστηκαν σε εύλογες μεταξύ τους αποστάσεις οδικοί κλάδοι απολήγοντες στη λίμνη, που θα καταστούν επίσης πόλοι τουριστικής έλξης.
- Τέτοιοι κλάδοι θα ήταν αναγκαίοι και στη λίμνη Καστρακίου, όπου και εξετάστηκαν διάφορες δυνατότητες, που αναπτύσσονται παρακάτω.
- Τέλος, εξετάστηκαν πορείες αφ' ενός μεν για την προσπέλαση στο φράγμα Καστρακίου και από την Ε.Ο. Αργινίου - Καρπενησίου, και αφ' ετέρου για τη μείωση της διαδρομής μεταξύ των δύο φραγμάτων.

Στα πλαίσια της παραπάνω μελέτης εξετάστηκαν δέκα (10) οδικοί άξονες περιμετρικά των λιμνών.

Στους προτεινόμενους οδικούς άξονες ως επίσης το δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας των επόμενων κεφαλαίων λαμβάνονται υπόψη οι παραπάνω προτάσεις.

Το οδικό δίκτυο των λιμνών (βελτιώσεις και νέες χαράξεις) για λόγους περιβαλλοντικούς και μείωση κόστους κατασκευής μπορεί να κατατάσσεται στις κατηγορίες AV (δευτερεύουσα οδός) είτε AVI (τριτεύουσα οδός) με ταχύτητα μελέτης $V_e < 40 \text{ km/h}$.

Σύμφωνα με την Εγκ. 29/05 του ΥΠΕΧΩΔΕ οι εφαρμοζόμενες διατομές μπορεί να είναι δύο λωρίδων κυκλοφορίας τύπου E2 (οδόστρωμα 6,5μ.) είτε η2 (οδόστρωμα 4,5μ.) ανάλογα με την σπουδαιότητα και τις εδαφικές συνθήκες.

B9.2.2.2. Προτεινόμενοι άξονες

Το συνολικό οδικό δίκτυο της περιοχής λιμνών ανήκει στις παρακάτω τρεις κατηγορίες:

α. Δακτύλιος περί την Λίμνη Κρεμαστών

Πρόκειται για οδικές διαδρομές περί το κεντρικό τμήμα της λίμνης ως κατωτέρω

α1. Φρ. Κρεμαστών – Αλευράδα (ΟΔ.13) (8,5χλμ.)

Δρόμος υπό κατασκευή για την σύνδεση του Φρ. Κρεμαστών με το δυτικό παραλίμνιο δίκτυο.

α2. Φρ. Κρεμαστών – Λουτρά Μπαλκώνας (ΟΔ. 13α) (4,0χλμ.)

Σύνδεση με τα λουτρά με βελτίωση υφιστάμενου δρόμου.

α3. Αλευράδα – Γεφ. Τατάρνας – Γεφ. Αγραφιώτη (ΟΔ.14) (20χλμ.)

Το τμήμα είναι πρόσφατα κατασκευασμένο και σε σχετικά καλή κατάσταση.

α4. Γεφ. Αγραφιώτη – Φραγκίστα (ΟΔ.15) (9,0χλμ.)

Υφιστάμενος δρόμος που χρειάζεται βελτίωση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών κατά τμήματα.

α5. Φραγκίστα – Γεφ. Επισκοπής - Ακριβαίικα (17,0χλμ.)

Το παραπάνω είναι τμήμα της Ε.Ο. Αग्रινίου – Καρπενησίου.

α6. Ακριβαίικα – Φρ. Κρεμαστών (ΟΔ.16) (8,5χλμ.)

Από φράγμα Κρεμαστών, μέχρι τα Ακριβαίικα, επί της Ε.Ο. Αग्रινίου - Καρπενησίου (47ο χλμ.), υφίσταται η ασφαλτοστρωμένη οδός προσπέλασης στις εγκαταστάσεις του φράγματος, που είναι πλάτους 8 μ. καλής βατότητας και με γεωμετρικά στοιχεία και κλίσεις (4 + 8%) ικανοποιητικά για ορεινή χώραξη.

Στην κάθοδο προς το Φράγμα το πλάτος της οδού μειούται σε 6 μ. λόγω του έντονα επικλινούς εδάφους.

β. Σύνδεση Φρ. Καστρακίου με Φρ. Κρεμαστών

Με τις παρακάτω προτεινόμενες νέες διαδρομές και χρήση τμήματος της Ε.Ο. Αग्रινίου – Καρπενησίου μειώνεται θεαματικά το μήκος σύνδεσης των δύο φραγμάτων. Να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα η επικοινωνία των δύο φραγμάτων γίνεται μέσω Αग्रινίου.

β1. Φρ. Καστρακίου – Ραϊνά (ΟΔ.11) (5,5χλμ.)

Η προσπέλαση στο φράγμα Καστρακίου επιτυγχάνεται σήμερα από Αग्रινίο μέσω της οδού Αग्रινίου - Καστρακίου - Μπαμπαλιού - Επαρχίας Βάλτου, δίχως να υπάρχει δυνατότητα προσέγγισης από το φράγμα στην Ε.Ο. Αग्रινίου - Καρπενησίου.

Έτσι για τη μετακίνηση από το ένα φράγμα στο άλλο απαιτείται μεγάλη περιπορεία μέσω Αग्रινίου.

Ο προτεινόμενος άξονας Καστρακίου - Ραϊνά, μήκους 5,50 χλμ. συνδέει το φράγμα Καστρακίου με την υφιστάμενη Ε.Ο. Αग्रινίου-Καρπενησίου, μετά τον οικισμό Ραϊνά, μέσω βελτίωσης της υφισταμένης ανασφάλτωτης οδού προς Αρβανίτσα - Βαρνάβα.

β2. Ραϊνά – Σταυρός (12,0 χλμ.)

Τμήμα της Ε.Ο. Αग्रινίου - Καρπενησίου

β3. Σταυρός – Αμπέλια – Δροσινιάτικα – Φρ. Κρεμαστών (ΟΔ.12) (11,5 χλμ.)

Ο εν λόγω άξονας εμελετήθηκε σε φάση Προμελέτης με σκοπό να μειωθεί το μήκος της διαδρομής προς φράγμα Κρεμαστών.

Από τη διασταύρωση προς Αμπέλια της Ε.Ο. Αग्रινίου - Καρπενησίου, για να προσεγγίσουμε το φράγμα Κρεμαστών απαιτείται σήμερα πορεία μήκους 19 χλμ. διά της Εθνικής Οδού μέχρι Ακριβαίικα και εν συνεχεία 8,5 χλμ. δια της οδού προσπέλασης στο φράγμα, ήτοι συνολικά 28 χλμ. περίπου.

Μέσω του προτεινόμενου άξονα η αντίστοιχη διαδρομή είναι 3,0 χλμ. μέχρι Αμπέλια δια της υφισταμένης ασφαλτοστρωμένης οδού, εν συνεχεία 8,5 χλμ. δια της μελετηθείσας νέας χάραξης και 2 χλμ. διά της υφισταμένης οδού μέχρι το φράγμα, ήτοι συνολικά 13 χλμ. περίπου.

Η μείωση της διαδρομής είναι επομένως μέχρι το φράγμα Κρεμαστών 15 χλμ. περίπου, που είναι ιδιαίτερα σημαντική διότι μειώνει τη διαδρομή περισσότερο από το ήμισυ της.

γ. Προσβάσεις σε οικισμούς

γ1. Γέφυρα Επισκοπής – Αγαλιανός – Βαμβακιές – Φιδάκια (ΟΔ.17) (15,0 χλμ.)

Βελτίωση υφιστάμενου δρόμου κατά μήκος της κοιλάδας του Κρικελιώτη για την επικοινωνία με τον εξαιρετικής σημασίας οικισμό Φιδάκια και τους λοιπούς οικισμούς των “Βαλκανίων” (Σελιά, Μηλιά, Γολιανά).

γ2. Γέφυρα Επισκοπής – Μπαλατσαϊκα - Μαραθιάς (ΟΔ.18) (25,0 χλμ.)

Βελτίωση υφιστάμενου δρόμου κατά μήκος της κοιλάδας του Ταυρωπού για την σύνδεση με τον οικισμό Μαραθιά και προβλεπόμενες εγκαταστάσεις.

γ3. Αμοργιανοί – Μαλαταϊκα – Λουτρά Πραντικού (ΟΔ.19) (14,0 χλμ.)

Σύνδεση της βασικής επαρχιακής οδού Αγρινίου – Βάλτου με τους παραπάνω οικισμούς και την δυτική όχθη της Λ. Καστρακίου.

δ. Δευτερεύων δακτύλιος περί την Λ. Κρεμαστών ανάτη γεφυρας Τατάρνας.

Πρόκειται για το βορειότερο της γέφυρας Τατάρνας δευτερεύον κύκλωμα, περί την δευτερεύουσα λίμνη Φρ. Κρεμαστών, το οποίο χρησιμοποιείται περισσότερο πριν την κατασκευή της γέφυρας.

δ1. Αμπάρες – Βούλπη – Βαλαώρα (ΟΔ.19) (250χλμ.), Βαλαώρα – Καστράκι – Γεφ. Τέμπλας (ΟΔ.20, 9,0 χλμ.), Γεφ. Τέμπλας – Βρουβιανά – Περδικάκι (ΟΔ.21) (16χλμ.) και Περδικάκι – Εμπεσσός (ΟΔ. 22) (18χλμ.).

δ2. Το κύκλωμα βορειότερα της γέφυρας Τατάρνας μπορεί να ευνοείται και με την διαδρομή Γεφ. Τατάρνας – Χρίσοβα – Βαλαώρα (ΟΔ. 23) (12,0χλμ.) αντικαθιστώντας την διαδρομή Αμπάρες - Βούλπη – Βαλαώρα.

Πρόκειται για ασφαλτοστρωμένους δρόμους σε σχετικά καλή κατάσταση και δεν προτείνονται σε αυτή την φάση έργα βελτίωσης.

ε. Συγκεντρωτικός πίνακας οδικών αξόνων περιοχής λιμνών

Α/Α	Οδικό Τμήμα	Μήκος (χλμ.)		
		Υφιστάμενο – Εντασσόμενο	Βελτιώσεις	Νέο
13	<u>Α. Δακτύλιος περί της Λ. Κρεμαστών</u> Φρ. Κρεμαστών – Αλευράδα (υπό κατασκευή)	8,5		
13 ^α	Φρ. Κρεμαστών – Λουτρά Μπαλκώνας		4,0	
14	Αλευράδα – Γεφ. Τατάρνας – Γεφ. Αγραφιώτη	20,0		
15	Γεφ. Αγραφιώτη – Φραγκίστα		9,0	

Α/Α	Οδικό Τμήμα	Μήκος (χλμ.)		
		Υφιστάμενο – Εντασσόμενο	Βελτιώσεις	Νέο
τμ. Ε.Ο. 16	Φραγκίστα – Γεφ. Επισκοπής – Ακριβαίικα Ακριβαίικα – Φρ. Κρεμαστών	17,0	8,5	
11	<u>Β. Σύνδεση Φραγμάτων</u> Φρ. Καστρακίου – Ραϊνά	45,5	21,5	5,5
τμ. Ε.Ο. 12	Ραϊνά – Σταυρός Σταυρός – Αμπέλια – Φρ. Κρεμαστών	12,0		11,5
17	<u>Γ. Προσβάσεις σε οικισμούς</u> Γεφ. Επισκοπής – Αγαλιανός – Φιδάκια	12,0	15,0	17,0
18	Γεφ. Επισκοπής - Μαραθιάς		25,0	
19	Αμοργιανός - Μαλατεϊκά		14,0	
			54,0	
19	<u>Β. Δευτερευών κύκλωμα περί της Λ. Κρεμαστών ανάτη Γεφ. Τατάρνας</u> Αμπάρες – Βούλπη – Βαλαώρα	25,0		
20	Βαλαώρα – Καστράκι – Γρφ. Τέμπλας	9,0		
21	Γεφ. Τέμπλας – Βρουβιανά – Περδικάκι	16,0		
22	Περδικάκι – Εμπεσσός	18,0		
23	Γέφ. Τατάρνας – Χρίσοβα – Διασταύρωση με οδό Βούλπη - Βαλαώρα	12,0		
		80,0		

Β9.2.3. Οδικό δίκτυο κατάντη γεφ. Στράτου

Β9.2.3.1. Γενικά

Το οδικό δίκτυο που περιγράφηκε στο Κεφ. Β9.1.4. γενικά πληρεί τις προϋποθέσεις που μπήκαν στο ίδιο κεφάλαιο.

- Μέχρι την Κατοχή – Νεοχώρι η μέση απόσταση από τον ποταμό είναι 1-2 χλμ. στο υπόλοιπο μήκος μέχρι τις εκβολές η απόσταση γίνεται 0,5-1,0 χλμ.
- Μέχρι την Κατοχή – Νεοχώρι αποτελείται από τμήματα του Επαρχιακού δικτύου. Στο υπόλοιπο μήκος πρόκειται για τους κυριώτερους δρόμους της περιοχής.
- Είναι γενικά ασφαλτοστρωμένο (πλην μικρών τμημάτων στην εκβολή) με κατάσταση του οδοστρώματος μέτρια έως καλή.
- Η γεωμετρία στο μεγαλύτερο μήκος του, βοηθώντας και του πεδινού εδάφους είναι ανεκτή έως καλή.

Εξαιρούνται κάποια τμήματα, τα οποία περιγράφονται στο επόμενο κεφάλαιο.

Β9.2.3.2. Προτάσεις βελτίωσης

α. Απαιτείται κατ' αρχήν έλεγχος της γενικής κατάστασης του δικτύου (γεωμετρία, οδοστρώματα, κτλ.)

Ο έλεγχος αυτός και η εξαγωγή συμπερασμάτων μπορούν να γίνουν στα πλαίσια προωθημένης αναγνωριστικής μελέτης για το σύνολο του μήκους.

Σύνολο μήκους εξεταζόμενων αξόνων 140χλμ.

β. Το παραπάνω δίκτυο διέρχεται πολλούς οικισμούς από το Κέντρο με συνέπεια κυκλοφορικά προβλήματα, ατυχήματα, κτλ.

Αναφέρονται οι παρακάτω οικισμοί με ιδιαίτερα επιβαρυμένη κατάσταση, στους οποίους πρέπει να προβλεφθούν παρακάμψεις.

- ο Δυτικά του ποταμού: Ρίγανη, Παλαιομάνινα, Κατοχή
- ο Ανατολικά του ποταμού: Καλύβια, Αγγελόκαστρο, Σταμνά, Αγ. Ηλίας, Γουριά (για γέφυρα), Νεοχώρι.

Στα πλαίσια του ΕΣΠΑ προβλέπεται χρηματοδότηση του έργου “Οδικός άξονας : Κόμβος Στάμνας (Δυτικός άξονας) – Πλατάνια – Μάστρο - Κατοχή ως επίσης Δυτικός άξονας – Προφ. Ηλίας – Πεντάλοφο – Αστακός” ως επίσης του έργου “είσοδος Αγγελοκάστρου”.

Με τα έργα αυτά θεωρείται ότι θα γίνει παράκαμψη των οικισμών, Σταμνά, Αγ. Ηλίας, Γουριά, Μάστρο, Αγγελόκαστρο.

Παραμένει η παράκαμψη των υπόλοιπων οικισμών με εκτιμώμενο συνολικό μήκος παρακάμψεων 6,0 χλμ.

Ομοίως στα πλαίσια του ΕΣΠΑ προβλέπεται και η κατασκευή και συντήρηση γεφυρών στη θέση Γουριά – Πεντάλοφος και Νεοχώρι – Κατοχή (αντικατάσταση παλαιάς γέφυρας). Στα πλαίσια αυτών των έργων θα γίνει και τοπική βελτίωση του οδικού δικτύου. Ομοίως προβλέπεται βελτίωση των οδικών αξόνων Όχθια – Ρίγανη, Παλαιομάνινα – Στρογγυλοβούνι – Πεντάλοφος και παράκαμψη Αγγελόκαστρο.

γ. Από το υπόλοιπο μήκος απαιτείται βελτίωση τμημάτων του μήκους (π.χ. Όχθια – Γουριώτισσα), το οποίο δεν έχει καλή γεωμετρία, συνολικού μήκους περ. 14χλμ.

δ. Σύμφωνα με τα παραπάνω δημιουργούνται δύο παράλληλοι οδικοί άξονες εκατέρωθεν του ποταμού με σχετικά καλή γεωμετρία, στους οποίους η κυκλοφορία μπορεί να γίνει απρόσκοπτα για ολόκληρο το μήκος μέχρι τις εκβολές.

Τα παραπάνω οδικά έργα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σαν τμήματα για την σύνδεση του Δυτικού άξονα με την παραλία. Ειδικότερα μέσω των Α.Κ. Στάμνας και Ρίγανης και τμημάτων των παραποτάμιων αξόνων μπορεί να γίνεται η πρόσβαση από τον Δυτικό Άξονα προς τον παραλιακό άξονα Αστακός – Μύτικας – Βόνιτσα.

Με χρήση επίσης των παραποτάμιων αξόνων μπορεί να εξυπηρετείται και η ευρύτερη περιοχή Αग्रινίου. Μέσω του κόμβου στο Στρογγυλοβούνι μπορεί να γίνεται η πρόσβαση προς Πλατυγιάλι – Αστακό και παραλιακό άξονα. Μέσω του κόμβου Γουριώτισσας και του τμήματος Σκουρτού – Μαχαιράς – Μπαμπίνη – Μύτικας μπορεί να γίνεται η πρόσβαση στις βορειότερες ακτές του Ιονίου μέχρι την Βόνιτσα.

- ε. Στους παραποτάμιους άξονες στο τελευταίο τμήμα προς τις εκβολές θεωρείται σκόπιμο να προστεθούν ακόμα δύο άξονες:
- Κλάδος του αριστερού άξονα για πρόσβαση στην παραλία Λούρου (ΟΔ.5)
 - Παράλληλος του δεξιού άξονα μετά την Κατοχή για πρόσβαση στον αρχαιολογικό χώρο Οινιάδων και την παραλία Διόνι (ΟΔ.10).

B9.2.4. Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας περιοχής λιμνών

B9.2.4.1. Γενικά

Ως δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας εννοούμε:

α. Ποδηλατοδρόμους

Πρόκειται για λωρίδες είτε αυτόνομων διαδρόμων ποδηλατοδρόμων είτε κατ' επέκταση οδοστρώματος οδικού δικτύου με τα παρακάτω ενδεικτικά τεχνικά χαρακτηριστικά:

- Κατά μήκος κλίση μέχρι 5% (κατ' εξαίρεση σε περιορισμένο μήκος μέχρι 7%)
- Οδόστρωμα. Χωματόδρομοι είτε ασφαλτοστρωμένοι ελάχιστους πλάτους 2,5 (2,0)μ.
- Κατάλληλη σήμανση.

β. Διαδρομές πολλαπλών χρήσεων (ΔΠΧ)

Πρόκειται για οδικά έργα σε διαδρομές με ελάχιστη κυκλοφορία αυτοκινήτων οι οποίες θα χρησιμοποιούνται επιπλέον σαν ποδηλατόδρομοι και για πεζοπορίες με τα παρακάτω ενδεικτικά τεχνικά χαρακτηριστικά:

- Οριζοντιογραφία χωρίς απαιτήσεις ελάχιστης ταχύτητας μελέτης
- Κατά μήκος κλίση για να είναι δυνατή ή χρήση των και σαν ποδηλατόδρομων
- Οδόστρωμα τύπου n1 (Εγκ. 41 ΥΠΕΧΩΔΕ) με οδόστρωμα ασφαλτοστρωμένο πλ. 3,5μ.και κατάστρωμα 5,0μ.
- Τα απολύτως απαραίτητα τεχνικά έργα (τάφροι, Σ.Ο.) για την προστασία από τις βροχές.

B9.2.4.2. Προτάσεις διαδρομών

α. Δακτύλιος περί την Λ. Κρεμαστών

Με το έργο αυτό θα είναι δυνατή η διαδρομή με ποδήλατο γύρω από την Κεντρική Λίμνη Κρεμαστών, που είναι το πιο αξιόλογο στοιχείο της περιοχής, ως εξής:

- Ποδηλατόδρομοι κατ' επέκταση του παραλίμνιου οδικού δικτύου
 - Φρ. Κρεμαστών – Αλευράδα (ΔΙΑΔΡ.15) (8,5χλμ.)
 - Αλευράδα – Γεφ. Αγραφιώτη – Φτερόλακα (ΔΙΑΔΡ.16 και Τμ. ΔΙΑΔΡ.17) (23,5χλμ.)
 - Αμπάρες – Τσούκα (Τμ. ΔΙΑΔΡ. 18) (2,0χλμ.)
 - Αγ. Γεώργιος – Γεφ. Επισκοπής – Ακριβαίικα – Φρ. Κρεμαστών (ΔΙΑΔΡ.19) (11χλμ.)
- Παραλίμνιες ΔΠΧ
 - Φτερόλακα – Νεοχώρι – Αγ. Γεώργιος (Τμ. ΔΙΑΔΡ. 17) (15,0χλμ.)

Περιγράφει την αξιολογη παραλίμνια περιοχή όπου οι οικισμοί Γουλαίικα, Περουλαίικα, Καρακάσι, Νεοχώρι, Παλαιοχώρι, Αγ. Γεώργιος.

- Τσούκα – Τριπόταμο (Τμ. ΔΙΑΔΡ. 18) (8,0χλμ.)
Σύνδεση με τριπόταμο μέσω δεξιάς ακτής κλάδου της λίμνης επί του ποταμού Αγραφιώτη.
- Λογγίτσι – Λ. Κρεμαστών (ΔΙΑΔΡ. 16α) (2,0χλμ.)
Σύνδεση άξονα Γεφ. Τατάρνας – Γεφ. Αγραφιώτη με ακτή λίμνης

β. Συνδετήριο με δίκτυο κατάντη Στράτου

Με τις προτεινόμενες διαδρομές θα γίνεται σύνδεση του παραπάνω δακτυλίου με το δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας κατάντη Στράτου ως κατωτέρω. Το δίκτυο αυτό μετά το Φρ. Καστρακίου τοποθετείται σε Β' Φάση επειδή η λειτουργία του είναι κυρίως συνδετήρια και η κατασκευή συνάρτηση σε μεγάλο βαθμό από νέα οδικά έργα.

- Γεφ. Στράτου – Σπολαίικα – Φρ. Κρεμαστών (ΔΙΑΔΡ. 9)
ΔΠΧ στην ανατολική πλευρά της Λ. Στράτου (8,0χλμ.) με παρεμβολή μικρού μήκους ποδηλατοδρόμου κατά μήκος της επ. οδού Αγρίνιο – Βάλτος (2,0χλμ.) λίγο πριν την γέφυρα Ματσουκίου
- Φρ. Καστρακίου – Ραΐνα (ΔΙΑΔΡ. 10) (5,5χλμ.)
Ποδηλατόδρομος κατ' επέκταση του προτεινόμενου οδικού έργου
- Ραΐνα – Σταυρός (ΔΙΑΔΡ. 12) (12,0χλμ.)
Ποδηλατόδρομος κατ' επέκταση της Ε.Ο. Αγρινίου – Καρπενησιού
- Σταυρός – Αμπελιά – Φρ. Κρεμαστών (ΔΙΑΔΡ. 14) (11,5 χλμ.)
Ποδηλατόδρομος κατ' επέκταση της αντίστοιχης οδικής σύνδεσης.

γ. Διαδρομές πρόσβασης στις λίμνες

Πρόκειται για τμήματα ΔΠΧ πρόσβασης σε αξιολογη σημεία των λιμνών σχετικά απομακρυσμένα από το οδικό δίκτυο όπου συνήθως υπάρχει κάποια υποδομή χωματόδρομων.

- Βαρνάβα – Λεντίνη – Αρβανίτσα (ΔΙΑΔΡ. 11) (15,0χλμ.)
Βασική διατομή σύνδεσης με το κεντρικό τμήμα της Λ. Καστρακίου με χρήση υφιστάμενου χωματόδρομου.
- Αυλακιές – Αμπέλια – Σταυρός (ΔΙΑΔΡ. 13) (7,0χλμ.)
Προσεγγίζει την Λ. Καστρακίου χρησιμοποιώντας δρόμο σε σχετικά καλή κατάσταση.
- Βαϊνάριο – Παχτήριο (ΔΙΑΔΡ. 12α) (7,0χλμ.)
Προσεγγίζει το άνω τμήμα της Λ. Καστρακίου (πλησίον του Φρ. Κρεμαστών) χρησιμοποιώντας υφιστάμενους χωματόδρομους.
- Βαλαώρα – Πρατοβούνιο (ΔΙΑΔΡ. 21, ΔΙΑΔΡ. 21α) (11,0χλμ.)
- Χρίσοβα – Λ. Κρεμαστών (ΔΙΑΔΡ. 21β) (2,0χλμ.)

Προσβάσεις προς το ΒΑ άκρο της Λ. Κρεμαστών ανάτη Γεφ. Τατάρνας που είναι και το πιο αξιόλογο.

- Τρίκλινο – Μηλιά (ΔΙΑΔΡ.20) (12,0χλμ.)

Κατά μήκος του ΝΔ άκρου της Λ. Κρεμαστών ανάτη Γεφ. Τατάρνας.

Μέχρι το Τρίκλινο χρησιμοποιείται υφιστάμενη οδός. Το υπόλοιπο τμήμα μέχρι το δρόμο Εμπεισός – Περδικάκι διέρχεται από απότομο έδαφος και προτείνεται για Β' Φάση.

δ. Συγκεντρωτικός πίνακας διαδρομών περιοχής λιμνών

Α/Α	Τμήμα Διαδρομής	Μήκος (χλμ.)	
		Ποδηλοτόδρομοι	Διαδρομές πολλαπλών χρήσεων (ΔΠΧ)
ΔΙΑΔΡ. 15	<u>Α. Δακτύλιος Λ. Κρεμαστών</u> Φρ. Κρεμαστών – Αλευράδα	8,5	
ΔΙΑΔΡ. 16, Τμ. 17	Αλευράδα – Γεφ. Τατάρνας – Γεφ. Αγραφιώτη – Φτερόλακα	23,5	
Τμ. ΔΙΑΔΡ. 18	Αμπάρες – Τσούκα	2,0	
ΔΙΑΔΡ. 19	Αγ. Γεώργιος – Επισκοπή – Ακριβαίικα – Φρ. Κρεμαστών	11,0	
Τμ. ΔΙΑΔΡ. 17	Φτερόλακα – Νεοχώρι – Αγ. Γεώργιος		15,0
Τμ. ΔΙΑΔΡ. 18	Τσούκα - Τριπόταμο		8,0
ΔΙΑΔΡ. 16α	Λογγίτσι – Λ. Κρεμαστών		2,0
		43,0	25,0
	<u>Β. Συνδετήριο με δίκτυο κατάντη Στράτου</u>		
ΔΙΑΔΡ. 9	Γεφ. Στράτου – Σπολαίτα – Φρ. Καστρακίου	2,0	8,0
ΔΙΑΔΡ. 10	Φρ. Καστρακίου – Ραϊνά	5,5	
ΔΙΑΔΡ. 12	Ραϊνά – Σταυρός	12,0	
ΔΙΑΔΡ. 14	Σταυρός – Αμπέλια – Φρ. Κρεμαστών	11,5	
		31,0	8,0
	<u>Γ. Πρόσβαση στις λίμνες</u>		
ΔΙΑΔΡ. 11	Βαρνάβα – Λεντίνη - Αρβανίτσα		15,0
ΔΙΑΔΡ. 13	Αυλακιές – Αμπέλια – Σταυρός		7,0
ΔΙΑΔΡ. 12α	Βαϊνάριο – Παχτήριο		7,0
ΔΙΑΔΡ. 21	Βαλαώρα – Πρατοβούνι		8,0
ΔΙΑΔΡ. 21α	Πρόσβαση στη λίμνη		3,0
ΔΙΑΔΡ. 21β	Χρίστοβα – Λ. Κρεμαστών		2,0

Α/Α	Τμήμα Διαδρομής	Μήκος (χλμ.)	
		Ποδηλοτόδρομοι	Διαδρομές πολλαπλών χρήσεων (ΔΠΧ)
ΔΙΑΔΡ. 20	Τρίκλινο - Μηλιά		12,0
			62,0

B9.2.5. Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας κατάντη γεφ. Στράτου

B9.2.5.1. Γενικά

Εξαιρετικής σημασίας για την περιήγηση της περιοχής θα είναι η κατασκευή ποδηλατοδρόμων κατά μήκος της κοίτης του ποταμού. Δεδομένου του πεδινού και σχεδόν επιπέδου εδάφους οι ποδηλατόδρομοι είναι η πιο απλή, εύκολη και λιγότερο δαπανηρή λύση.

Εξαιρετικό στοιχείο της διαδρομής θα είναι η θέση προς το ποτάμι και για τον λόγο αυτό η εγγύτητα στις όχθες θα πρέπει να είναι η βασική επιδίωξη. Ευνοϊκό στοιχείο είναι η ύπαρξη εκατέρωθεν αναχωμάτων στο μεγαλύτερο μήκος της κοίτης. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι άξονες μπορούν να τοποθετηθούν

- Στην στέψη των αναχωμάτων
- Στους πλησιέστερους στις όχθες δρόμους (χωματόδρομους ή ασφαλτοστρωμένους)
- Σε νέες διανοίξεις πλησίον της όχθης (περιορισμένα τμήματα). Σημειωτέον ότι το οδόστρωμα των ποδηλατοδρόμων μπορεί να είναι ασφαλτος ή χώμα.

Έτσι μπορούν να δημιουργηθούν δύο παράλληλοι ποδηλατόδρομοι σ' ολόκληρο το μήκος κατάντη της γέφυρας Στράτου για να είναι άμεσα προσιτή ή επίσκεψη μιας από τις πιο ενδιαφέρουσες περιοχές της Ελλάδας.

B9.2.5.2. Πρόταση χάραξης

Σύμφωνα με τα παραπάνω χρησιμοποιείται κατ' αρχήν η στέψη των αναχωμάτων.

Στο Κεφ. Β4 του τεύχους περιγράφονται τα αναχώματα κατά μήκος του ποταμού και η κατάσταση αυτών.

Στο χάρτη δείχνεται η γραμμή των αναχωμάτων στις εκατέρωθεν όχθες.

α. Δυτική (δεξιά) όχθη

Μέχρι την γέφυρα του Δυτικού άξονα υπάρχουν αναχώματα στο μεγαλύτερο μήκος. Ο άξονας συμπληρώνεται στα πρώτα 3 χλμ. δίπλα στην Διώρυγα Φυγής και σε άλλα 3,0 χλμ. από τάφρο Οζερού μέχρι κατάντη Ρίγανης.

Από γέφυρα Δυτικού άξονα μέχρι Πεντάλοφο δεν υπάρχουν αναχώματα και ο άξονας προβλέπεται **κατ'** αρχήν σε πλησίον της όχθης χωματόδρομους. Εφ' όσον υλοποιηθεί το Μ Υ/Η έργο Αγ. Αθανασίου, περ. 4,0χλμ. κατάντη της γέφυρας, ο άξονας μπορεί να τοποθετηθεί στα αναχώματα της Τ. Λίμνης του έργου.

Μετά το Πεντάλοφο υπάρχει συνεχές ανάχωμα πλην μηκών 2,0 χλμ. στο Λεσίνι και 4,0 χλμ. πριν την εκβολή όπου ακολουθούνται παράπλευροι χωματόδρομοι.

Σύμφωνα με τα παραπάνω διαμορφώνεται συνεχής ποδηλατόδρομος κατά μήκος της όχθης. Εκβολές – Κατοχή (ΔΙΑΔΡ.5), Κατοχή – Πεντάλοφο (ΔΙΑΔΡ.6), Πεντάλοφο – Ρίγανη (ΔΙΑΔΡ.7) και Ρίγανη-Γεφ. Στράτου (ΔΙΑΔΡ.8) συνολικού μήκους 51,0χλμ.

Προστίθενται επιπλέον κλάδοι διαδρομών προς Αρχαιολογικό Χώρο Οινιάδων (ΔΙΑΔΡ.5α) και προς Δάσος Φράξου Λεσινίου (6α) συνολικού μήκους 2+6=8,0χλμ.

β. Ανατολική (αριστερή) όχθη

Από γέφυρα Στράτου έως γέφυρα Δυτικού άξονα υπάρχει συνεχές ανάχωμα.

Στο επόμενο μήκος 8,0χλμ. μέχρι Γουριά ισχύουν τα ίδια που αναφέρθηκαν παραπάνω για το απέναντι τμήμα του.

Μετά την Γουριά υπάρχει συνεχές ανάχωμα μέχρι 8,0χλμ. πριν την εκβολή, όπου χρησιμοποιούνται υφιστάμενοι δρόμοι.

Σύμφωνα με τα παραπάνω διαμορφώνεται συνεχής ποδηλατόδρομος κατά μήκος της όχθης. Εκβολές – Νεοχώρι (ΔΙΑΔΡ.1), Νεοχώρι - Γουριά (ΔΙΑΔΡ.2), Γουριά - Αγγελόκαστρο (ΔΙΑΔΡ.3) και Αγγελόκαστρο-Γεφ. Στράτου (ΔΙΑΔΡ.4) συνολικού μήκους 54,0χλμ.

B9.3. Προϋπολογισμός Προτεινόμενου δικτύου

B9.3.1. Οδικό δίκτυο

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρημ/ση		Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
			Από άλλα προγράμματα	Προτεινόμενη		
<u>ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΛΙΜΝΩΝ</u>						
1	Συμπλήρωση οδικού δακτυλίου περί της Λ. Κρεμαστών	3.200.000		ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	Βελτιώσεις Οδικών Αξόνων - Φρ. Κρεμαστών – Λουτρά Μπαλκώνας (4,0χλμ.) - Γεφ. Αγραφιώτη – Φραγκίτσα (9,0χλμ.) - Ακριβαίικα – Φρ. Κρεμαστών (8,5χλμ.)
2	Συμπλήρωση οδικού δικτύου για σύνδεση Φραγμάτων Καστρακίου και Κρεμαστών	4.200.000		ΝΑΙ	Μακροπρόθεσμο	Νέοι οδικοί άξονες - Φρ. Καστρακίου – Ραϊνά (5,5χλμ.) - Σταυρός – Αμπέλια – Φρ. Κρεμαστών (11,5χλμ.)
3	Προσβάσεις σε οικισμούς εκατέρωθεν των λιμνών	8.100.000		ΝΑΙ	Μακροπρόθεσμο	Βελτιώσεις οδικών αξόνων - Γεφ. Επισκοπής – Φιδάκια (15χλμ.) - Γεφ. Επισκοπής – Μαραθιάς (25χλμ.) - Αμοριανός – Μαλατείκα (14χλμ.)

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρημ/ση		Προτεραιότητα	Παρατηρήσεις
			Από άλλα προγράμματα	Προτεινόμενη		
4	Ολοκλήρωση μελετών παραλίμνιου οδικού δικτύου	750.000		ΝΑΙ	Βραχυπρόθεσμο	Ολοκλήρωση μελετών ΔΟΜΗ και νέες μελέτες για τους λοιπούς άξονες
5	Βελτίωση Ε.Ο. Αγρίνιο-Καρπενήσι (Αγρίνιο -Γεφ. Επισκοπής-Φραγκίστα)	1.000.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση Ε.Ο.
6	Οδικός άξονας: Γεφ. Επισκοπής – Λ. Κρεμαστών-Αλευράδα	1.000.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση οδικού άξονα.
7	Οδικός άξονας: Αμφιλοχία-Σαρδίνηνα-Βαρετάδα - Αμόριανη	1.000.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση επ. οδού.
8	Οδικός άξονας: Λουτρό-Εμπεσσός-Γεφ. Τέμπλας-Καρπενήσι	2.000.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση επ. οδού.
9	Βελτίωση οδικού δικτύου Μασούκι – Καστράκι-Μπαμπαλιό	180.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση επ. οδού.
10	Βελτίωση οδικού δικτύου Πετρώνα - Αλευράδα	400.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση οδικού δικτύου.
11	Βελτίωση επαρχιακής οδού Καστράκι – Χαλκιάπουλο – Φλωριάδα (Τμήμα Καστράκι-Ποδογυρή)	2.700.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση οδικού δικτύου.
12	Βελτίωση επαρχιακής οδού Ν. Χαλκιάπουλο – Τρίκλινο.	820.000	ΕΣΠΑ			Βελτίωση οδικού δικτύου.
ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑΝΤΗ ΦΡ. ΣΤΡΑΤΟΥ						
1	Παράκαμψη οικισμών παραποτάμιου δικτύου	1.500.000		ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	Συνολικό μήκος παράκαμψης οικισμών 6,0χλμ.
2	Βελτίωση παραποτάμιου οδικού δικτύου	2.100.000		ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	Συνολικό μήκος βελτίωσης δικτύου 14,0χλμ.
3	Μελέτη παραποτάμιου οδικού δικτύου	400.000		ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	Πρωθυμική αναγνωριστική μελέτη παραποτάμιου δικτύου 115χλμ. ολοκληρωμένες μελέτες για μήκος οδικού δικτύου 20χλμ.

B9.3.2. Δίκτυο Ήπιας Κυκλοφορίας

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση			Παρατηρήσεις
			Από άλλα προγράμματα	Προτεινόμενη	Προτεραιότητα	
ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΙΜΝΩΝ						
1	Δακτύλιος Λ. Κρεμαστών ⁽¹⁾	2.350.000 700.000	ΕΣΠΑ	ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	Ποδηλατόδρομος συν. μήκους 43χλμ. Διαδρομές πολλαπλών χρήσεων (ΔΠΧ) 25χλμ.
2	Συνδετήριο με δίκτυο κατάντη Φρ. Στράτου	1.500.000			Μακροπρόθεσμο	Ποδηλατόδρομοι συν. μήκους 31χλμ. ΔΠΧ συν. μήκους 8χλμ.
3	Διαδρομές πρόσβασης στις λίμνες ⁽²⁾ Α' φάση	2.650.000 150.000	ΕΣΠΑ	ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	ΔΠΧ συν. μήκους 40χλμ.
	Διαδρομές πρόσβασης στις λίμνες ⁽²⁾ Β' φάση	1.550.000			Μακροπρόθεσμο	ΔΠΧ συν. μήκους 22χλμ.
4	Μελέτες δικτύων ήπιας κυκλοφορίας ⁽³⁾	300.000	ΕΣΠΑ			
5	Ανάδειξη και προβολή δικτύου λιμνών ⁽³⁾	100.000	ΕΣΠΑ			
	ΣΥΝΟΛΟ	9.300.000				
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΑΝΤΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ						
1	Δύο παράλληλοι ποδηλατόδρομοι κατάντη γεφ. Στράτου	3.200.000 200.000	ΕΣΠΑ	ΝΑΙ	Μεσοπρόθεσμο	Κατασκευή δύο παράλληλων ποδηλατόδρομων συν. μήκους 105χλμ. και δύο συνδέσεων με αρχαιολογικό χώρο Οινιάδων και δάσος Φράξου Λεσινίου 8χλμ.
2	Ανάδειξη και προβολή ειδικών διαδρομών σε υγροβιότοπους ⁽⁴⁾	100.000	ΕΣΠΑ			
	ΣΥΝΟΛΟ	3.400.000				

(1) Εντάσσεται και το προβλεπόμενο από το ΕΣΠΑ έργο "Δημιουργία ορεινών ποδηλατόδρομων" προϋπ. 700.000

(2) Εντάσσεται και τμήμα του προβλεπόμενου από το ΕΣΠΑ έργου "Υλοποίηση έργων για κατασκευή και βελτίωση δασικών δρόμων" προϋπ. 1.000.000 (συνολικός προϋπολογισμός έργου 2.500.000). Επίσης τμήμα του έργου "Χάραξη διαδρομών σε τόπους με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος" προϋπολογισμού 150.000 (συνολικός προϋπολογισμός 300.000)

(3) Εντάσσεται το προβλεπόμενο από το ΕΣΠΑ έργο "Εκπόνηση μελετών ορεινών ποδηλατοδρόμων" προϋπ. 200.000 και τμήμα 100.000 του έργου "Εκπόνηση τεχνικών μελετών για κατασκευή - βελτίωση δασικών δρόμων" (συνολικού προϋπ. 300.000).

(4) Εντάσσεται και τμήμα 200.000 των προβλεπόμενων από το ΕΣΠΑ έργων.

-Δημιουργία ειδικών διαδρομών στους υδροβιότοπους (συνολικού προϋπολογισμού 400.000).

B9.3.3. Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός

Κατηγορία: Οδικά Έργα

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		
			Από άλλα προγράμματα (ΕΣΠΑ κτλ.)	Προτεινόμενη	Μακροπρόθεσμη
1	Οδικό δίκτυο Λιμνών	25.350.000	9.100.000	16.250.000	
2	Οδικό δίκτυο κατάντη Φρ. Στράτου	24.550.000	20.550.000	4.000.000	
Σύνολο		49.900.000	29.650.000	20.250.000	

Κατηγορία: Δίκτυο ήπιας κυκλοφορίας

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		
			Από άλλα προγράμματα (ΕΣΠΑ κτλ.)	Προτεινόμενη	Μακροπρόθεσμη
1	Περιοχή Λιμνών	9.200.000	1.150.000	5.600.000	3.050.000
2	Περιοχή κατάντη Στράτου	3.400.000	200.000	3.200.000	
Σύνολο		12.600.000	1.350.000	8.200.000	3.050.000

Κατηγορία: Δράσεις οργάνωσης και προβολής

α/α	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός (€)	Χρηματοδότηση		
			Από άλλα προγράμματα (ΕΣΠΑ κτλ.)	Προτεινόμενη	Μακροπρόθεσμη
1	Περιοχή Λιμνών	100.000	100.000		
2	Περιοχή κατάντη Στράτου	100.000	100.000		
Σύνολο		200.000	200.000		